

Samfundet for Dansk Genealogi og Personalhistorie

Dette værk er downloadet fra

Samfundet for Dansk Genealogi og Personalhistorie

www.genealogi.dk

Bemærk, at hjemmesiden indeholder værker, som er omfattet af ophavsret. For ældre værker, hvor ophavsretten er udløbet, kan PDF-filen frit downloades og anvendes.

For værker, som er omfattet af ophavsret, er det vigtigt at være opmærksom på, at PDF-filen kun må benyttes til rent personligt brug. Distribution og publicering af PDF-filen er ulovlig.

PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT.

FEMTE RÆKKE.

UDGIVET AF

SAMFUNDET FOR DANSK-NORSK GENEALOGI OG
PERSONALHISTORIE.

VED

G. L. GROVE.

6. BIND.

(30TE AARGANG).

I KOMMISSION HOS

H. HAGERUP,
KJØBENHAVN.

OG

MARIUS LUND,
CHRISTIANIA.

1909.

TRYKT HOS J. JØRGENSEN & CO. (M. A. HANNOVER)

Nogle Slægtebogs-Uddrag.

Ved A. Thiset.

II. Præsten Anders Samsings Efterretninger om de Odense Slægter Rosenvinge, Mule, Seeblad og Landorph.

Iblandt de Klevenfeldt'ske Samlinger i Rigsarkivet findes en haandskreven Slægtebog i Kvart, betitlet *Theatrum Nobilitatis Danicæ*, paa hvis 1. Side Klevenfeldt har skrevet: Dette Manuscript, samlet af gamle Slægte-Bøger og ellerß formeret og forbedret, er saalediß skrevet af Hr. Anders Samsing, Sogne Prest til Kolstrup etc. Menighed ved Uldrichsholm, som døde 1751 nesten 80-genarius og efter handß Død justo Titulo acquireret af T. Klevenfeldt.

Den indeholder Stamtavler over alle den gamle danske Adels bekjendteste Slægter, Stamtavler, der ikke blot udmærke sig ved at være skrevne med en usædvanlig smuk og tydelig Haandskrift, men ogsaa ved at være i en i slige Slægtebøger ualmindelig Grad forsynede med Aarstal. De fleste af disse Aarstal turde vel nok vise sig at være kjendte andetsteds fra, fra Epitafier, Ligprædikener etc., men en Undtagelse synes hans Efterretninger om de her ovenfor nævnte Odense-Slægter at være, der vistnok ere byggede paa directe Meddelelser fra Medlemmer af disse i Forfatterens Nærhed levende Slægter eller ialtfald fra Personer, der stode dem nær. Da Stamtavler over de Rosenvinge'r, Seeblad'er og Landorph'er ikke foreligge trykt, og da Samsings Stamtavle over de Mule'r giver betydelige Tilføielser til den i Danmarks Adels Aarvog for 1904 meddelte Stamtavle over denne Slægt, fortjene de vist-

nok i en særlig Grad at offentliggjøres, og de meddeles derfor her, ganske som de forefindes hos Samsing.

Om Forfatteren til dette Theatrum henvises til Saml. til Fyens Hist. og Top. V. 346 ff. og Biogr. Lex.

Rosenvinge'r.

Mogs Jenson Rosenv., C. 2. Skriver og Amtmand ofver Kongsgaarden i Bergen, blef nobilitered af ham som Prinds 1505 og Ridder¹⁾. Conj. Anna Pedersdatter, Peder Hansøn, Tolder og Borgemester i Helsingør, nobil. af C. 1. 1476, Ridder og Kongens Raad, og Anna Jensd. D., som var Jens Andersøn, Slotsherre paa Kiøbenhavn's Slot, nobilit. af Kong Hans, og Maren Brahe deris Datter²⁾:

1 Henrich Rosenvinge.

3 Anna Rosenvinge, Conj. Cornelius N. i Malmøe.

4 Maren Rosenvinge.

5 Hans Rosenvinge.

6 Ursula Rosenvinge.

7 Dorothe Rosenvinge.

8 Barbara Rosenvinge.

¹⁾ Adelsbrevet var dat. Helsingborg den Torsdag nest efter Sanct Olufs Konges Dag (31 Juli). Det eiedes i sin Tid af Klevenfeldt, som skjænkede det til Oberstlieutenant Rosenvinge; nu synes det at være tabt. At Mogens Jensen har været Ridder, er en Fabel. ²⁾ Peder Hansens Adelsbrev, som nu forvares i Rigsarkivet, er trykt i Mag. til den danske Adels Historie S. 3 ff., hvor der støttet paa Jacob Bircherods Manuskript om lærde Mænd, fødte i Odense, ogsaa siges om ham, at han blev slagen til Ridder af Kong Christian den Første og sat i Rigens Raad, hvad der imidlertid ogsaa for Peder Hansens Vedkommende er en Fabel. Bircherod siger om Jens Andersen, at han blev adlet af Kong Chr. 1. Et saadant Adelsbrev kjendes dog hverken fra Kong Chr. 1' eller Kong Hans' Tid og Efterretningen om Nobiliteringen turde ogsaa være lige saa upaalidelig som Meddelelsen om, at Jens Andersen var Slotsherre paa Kjøbenhavn's Slot. Jens Andersens Livsstilling var ikke slet saa anseelig, han var nemlig 1452 Borger i Helsingør og 1462 og endnu 1492 Borgermester, men han førte Slægten Badens adelige Vaaben ligesom sin Fader, den kjøbenhavnske Borgermester, Anders Nielsen, der vistnok skyldte sit Adelskab og sit Vaaben sit nære Frændskab med Bispem i Roskilde, Oluf Mortensen, der er den første, som vides at have ført Slægten Badens Maane og Ibskal. Jens Andersens Hustru hed Beritte og var vel næppe af Slægten Brahe, men maaske en Datter eller Søster til Væbneren Jens Andersen i Kongsted i Faxe Herred, som levede 1470—96 og førte et lignende Vaaben som Slægten Brahe.

- 2 Jens Mognsøn Rosenvinge, Tolder og Borgemester i Helsingør, Conj. Karen Mortensd.:

Morten Jensøn Rosenvinge, Tolder i Øresund, Conj. Mette Willumsdatter, hafde en Søn:

Willum Mortensøn Rosenvinge, Tolder i Øresund, Conj. Birte Sivertsdatter ¹⁾, hafde en Datter:

Birgitte Willumsdatter Rosenvinge, n. 1612, † 1660, Conj. Jonas Heinemarch, øverste Tolder i Øresund.

Henrich Rosenvinge, Mogns Jensøn og Anna Pedersdatters Søn, Borgemester i Helsingør, Conj. 1. Karen Willumsd. Forbus. Ved hende 4 Børn. 2. Birgitta Forbus ²⁾. Begge af Scotsch Adel:

1 Mogns Henrichsøn Rosenvinge.

2 Willum Henrichsøn Rosenvinge, Borgemester i Helsingør, Conj. Karen Nielsdatter ³⁾. Ved hende 5 Børn:

1 Henrik Willumsøn Rosenvinge til Lystager, kl. Resident i Spanien, Engeland og Nederland, fød paa Egebech 1604 1 Maj, † paa Lystager 1667 d. 15 Febr., vid. Inscr. Haun. p. 140. NB. C 4. konfirmerede hans og hans Brødræ Adelskab 1646 ⁴⁾. Conj. Bente Urne, Claus Urne til Tollesboe ⁵⁾ og Hilleborg Mormands Datter impl., som sich siden Philip Barstorff ⁶⁾.

2 Willum Willumsøn Rosenvinge, Kongl. Toldskriver i Helsingør, hvor hand døde uden Børn.

3 Steen Willumsøn Rosenvinge til Toschof, var 1633 C 4. Befalingsmand ofver Rein Kloster, † 1647 ⁷⁾ Conj. Karen Clausdatter Moltike ⁸⁾.

4 Friderich Willumsøn Rosenvinge.

5 Alexander Willumsøn Rosenvinge.

¹⁾ Feilskrift for Steffensdatter, Datter af Tolder i Landskrone Steffen Pedersen og Birgitte Nielsdatter og Enke efter Alexander Leyel. ²⁾ kaldes ellers Birgitte Mortensdatter Schulten. ³⁾ Karen Nielsdatter var Willum Henriksens anden Hustru, idet han først havde til Ægte Bente Most, Datter af Most Jensen (Gere) til Sørby og Beate Myre. Samsing har da ogsaa paa en indheftet Seddel følgende Epitaphium Templi Malmøgiensis: Nobilitate generis et virtutibus incomparabilibus ornatissimæ dominæ Benedictæ Mostii F. de Sorbii, Conjugis suæ dilectissimæ, quæ pie in Chr. mortem obiit d. XVI. Apr. anno a reparatione salutis MDLXXXV. Wilhelmus Henrici Hellespont, antiqva nobilitate ortus monumentum hoc in perpetuam recordationem. F. F. ⁴⁾ Disse Adelsfornyetelser ere af 18. Juli 1646 for Frederik Willumsen og Alexander Willumsen og af 2. Aug. 1646 for Henrik Willumsen. ⁵⁾ I Marginen er tilføiet: f. Gølleboe, men Claus Urne skrev sig forresten saavel til Tullerboe i Færs H. som til Gylleboe. ⁶⁾ 1659 blev Henrik Willumsen gift med Marie Møllers. ⁷⁾ I Marginen er tilføiet: Nils Michel^l Aalb. in dedic. Libri Medici. ⁸⁾ ∴: Mylting.

- 3 Nils Rosenvinge, Kl. Secr., Told. i Øresund og Canonicus¹⁾. Conj. Margrete Svendi, H. Bastian Schvendi, som var C 3. og F 2. Secreterer, og Anna Scultens Datter, levede i Egteskab i 20 Aar.
- 4 Dorothea Rosenvinge. Conj. Anders Hess i Kiøbenhavn. Ved ham
- 5 Børn:
- 1 Ellen Hess, aulede Karen og Dorothe Hess.
 - 2 Hans Hess, — Karen, Anne og Dorothe Hess.
 - 3 Henrich Hess, — David, Christen, Anna, Cathrine.
 - 4 Bastian Hess, — Anders og Bastian Hess.
 - 5 Dorothea Hess, — Dorothe Michelsdatter.

Mogns Rosenvinge, Henrich og Karen Forbussis Søn, fød i Helsingøer 1540 d. 4 Jun., var Borgemester i Odense i 32 Aar og Inspector ofver Closteret ibid. i 33 Aar, † 1607 d. 22 Mart., æt. 67. Kom til Acad. 1555, laae i D. Petr. Pallad. huus til 1558, da hd. reyste udenlands. Conj. Karen Friis, Raadmand Jørgen Friis og Barbara Pedersdatters Datter, n. 1551 29 Jun. Hafde 7 Børn:

- 1 Jørgen Mognsøn Rosenvinge.
 - 3 Karen Rosenvinge, n. 1575 † 1602 19 Jul., æt. 27.
 - 4 Barbara Rosenvinge, n. 1578 d 21 Sept. † 1634. Conj. Borgemester Jørgen Mule.
 - 5 Mette Rosenvinge, † ung 1586.
 - 6 Henrich Rosenvinge, n. 1585. Var Literatus, † impl.²⁾, æt. 71 i N. Broebye. (paa en indhæftet Seddel fortsættes: giftede sig æt. 38 med Maria Christophersd., Renteskriver Christopher Didrichsøn i Kiøbenhavn og Alhed Johansd. D., nupt. 1623 9 Maj, æt. 15, † 1634 29 Decb., æt. 27. 1627, der Keyseren faldt ind i Jydland, reyste hun af angist til Kiøbenh., og hand maatte holde huus alleene, 1632 flytte hand til Aarhus at boe, 1636 20. Dec. blef hand over Aarhus Domkirches og Cannichegods (!). Var derved i 12 (!). 1648 blef hand kaldet til Fyen igien at forvalte 2 Herregaarde. Hand var Autor til det Vers om sig og sin Svoger:
- Hvo over Aae vil hente Vand,
det bliver vist en daarlig mand,
det sich Claus Mule og ieg at finde,
Vi tog os hver en Sædlandsk qvinde.)
- 7 Birgitte Rosenvinge, n. 1590. Conj. Claus Mule til Hundsløfgaard (!)³⁾.

¹⁾ I Marginen er tilføiet: † 1603 d. 10 Dec., æt. 50. ²⁾ o: impleto.
³⁾ Claus Mule eiede Nislevgaard. Han var g. 2° m. Ingeborg Svane, til hvem det nysnævnte Vers formodentlig sigter.

- 2 Jens Mogensøn Rosenvinge, Raadmand i Odense, n. 1572 d. 7 Sept. † 1628 d. 30 Nov. Conj. Margr. Didrichsd., Raadmand Diderich, Grave og Karen Christophersd. D., n. 1588. 4. Sept. † 1661. 10 Sept. De hafde 11 Børn.
- 1 Karen Jensd. Rosenvinge, † æt. 88. Conj. 1 Mads Hansøn, Tolder i Odense og Forvalter ved S. Hans Kloster. 2 H. Claus Hansøn, Fabritius i Muncheboe.
- 2 H. Mogns Jensøn. Sognepræst til Norup og Randbøll. Conj. Emerentze N. impl.
- 3 Jørgen Jensøn, † ugift æt. 70.
- 4 Didrich Jensøn, † ung. 1612. d. 28. Nov.
- 5 Barbara Jensdatter Rosenvinge. Conj. 1. Oluf Olufson, Skriver paa Odense Gaard. 2. Otto von Øesede, Postmester i Odense.
- 6 Henrich Jensøn, † ugift.
- 7 Diderich Jensøn, † ung.
- 8 Cathrine Jensdatter, † ung 12 Maj 1624.
- 10 Mette Jensdatter, † ugift.
- 11 Jens Jensøn, † ung.
- 9 Willum Jensøn, Borgemester i Odense, † in Jun. 1684, n. 1619 11 Mart. Conj. 1 Kirsten Pedersd. Balslov † 1676 9 Maj. 2 Birgitte Bircherod, som fih siden 1688 M. Knud Land¹⁾. † 1711. 9 Sept.
- 2 Sille Kirstine Rosenvinge, † ugift. 1720 æt. 37.
- 1 H. Jens Willumsøn Rosenvinge, Sognepræst og Prouist i Fuglevig. Conj. 1 Else Kirstine Møller Borgem. Jac. Møllers D. i Odense. 2 Birgitte Cathrine Møller, Hans Martin Møllers D. p. Rørbech, ex qua:
- 1 Hans Wilhelm Rosenvinge, den eeniste af Familien p. sverdsiden.
- 2 Jacob Møller, † ung.
- 3 Else Kirstine Rosenvinge.

Jørgen Mognsen Rosenvinge, Mogns Henrichsøn og Karen Friises Søn, n. 1570. 2 Oct., var Borgemester i Odense 11 Aar, † 1634 5 Nov., nupt. 1607. Conj. Karen Richertsdatter, † 1634 d. 1 Aug., Raadmand Richert Knudsøn Seeblands D., Povel Pedersøn, Slotskriver paa Wisby Slot i Gulland, † i Odense 1603. 3. Jul., hans Enche. Hafde 5 Sønner og en Datter, som døde ung. Sønerne vare:

¹⁾ o: Landorph.

- 1 Mogns Jørgensøn Rosenvinge, Raadmand i Odense, † 1678 impl. Conj. Birgitte Christensd. Naur, H. Hans Naurs Søster i Fuglevig, Moder til M. Mads Mørch i Lumbye, nupt. 1646, † 1670.
- 2 Henrich Jørgensøn Rosenvinge, Raadmand i Odense, Conj. Maren Hansdatter impl. Hand besof i sit Egteskab Mette Mule, D. Jens Mules og Anna Willumsd. Datter, og aflede med hende en Søn, som blef gjort ægte af Kongen og af Faderen lyst i Kuld og Kiøn: Mathias Rosenvinge til Ørbechlunde, Justits Raad og Landsdommer i Fyen, n. 1655 d. 2. Nov. † 1714. d. 13. Apr. A^o conjug. 27. Conj. Anne Margrete Wulf, ex qva:
 - 1 Henrich Johan, † ung.
 - 2 Mette Sophia, Conj. Justits Raad Erlund.
 - 3 Margrete Elizabeth, Conj. 1 Commerce Raad Jens Trøstrup, n. 1655 † 1713 æt. 58. Conj. 2 Justits Raad Iver Andersøn, n. 1672 † 1726. 17. Dec. ex q. foruden 1 S og 1 D †: Friderica. Iver.
 - 4 Dorothea, Conj. Cancellie Raad Ramshart, kom fra sin Charge 1730, men blef Borgemest. 1734 igien.
 - 5 Anna Margareta, † ugiff.
 - 6 Johan Henrich, † ung.
og 3 andre døde Børn.
- 3 Hr. Povel Jørgensøn Rosenvinge, † 11 Nov. 1675, Sognepræst i Føns, Conj. Karen Blanchenborg, Borgemester Knud Jacobsøns Datter, sich siden H. Peder Vinther.
 - 1 H. Knud Rosenvinge, Sognepræst i Fiellerup, Conj. Cathrine Henrichsd. Werchmester, de hafde kun en Datter, som sich H. Juchum Wieland i Fiellerup, døde og efterloed sig en Datter.
 - 2 Hannibal Rosenvinge, var Studiosus, blef forstyrret og døde hos Broderen i Fiellerup.
 - 3 Jacob Povelsøn Rosenvinge.
 - 4 Anna Povelsd. Rosenv., giff.
 - 5 Karen Povelsd. Rosenvinge, † ugiff.
- 4 Hans Jørgensøn Rosenvinge, druchnede ung.
- 5 Richert Jørgensøn Rosenvinge, † ung.

Mule'r.

Hans Mule, Borgemester i Odense, n. 1367 † 1439:

Hans Mule, Borgem. *ibid.*, nobiliteret af Christoph. Bavaro 1440, † 1459 æt. 72, hans Graftskrift skal findis i Vor Frue Kirche. Conj. Edel:

2 Johanne Mule, Conj. Jes Hagensøn, Raadmand ibid.

1 Jens al. Jes Mule, Borgemester ibid., levede 1466, 1471.

Christen Mule, Borgemester ibid. Hans Naun findis paa en Kloche der i Byen 1493, levede 1505.

2 Peder Mule, Præst og Forstander til Hl. Geistes. Oth. 1509.

1 Michel Mule, Borgemester ibid., nefnis hos Hvitf. 1479.

Hans Naun og Vaaben findis paa Gaulen af Klocherens huus til Vor Frue i Odense 1528, † 1569 d. 20. Apr.¹⁾ hans Grafskrift i Vor Frue Kirche, maa have været 2 Gange gift, Conj. 2. Anna Bang, † 1569, Oluf Bangs D. i Medelfart, som blev nobilitered af K. Ludvig i Ungarn 1512.

1 Jens Mule, † ung 1565 2 Sept.

3 Maren Mule, nupt. 1544 d. 12 Oct., † puerp. 1545. Kaldis Søster til den Cath. Bisp i Opsloe. Conj. Knud Jørgensøn Seeblad, Jørgen Knudsøn Seeblad, nobil. 1500, og Mette Laursd. Kottes f., n. 18 Oct. 1512 † 1580, fih siden Karen Richartsd., Borgemester Richart Carstensen Beyers D. af Flensb., nupt. 1550 † 1579.

4 M. Hans Mule, catholsk Bisp i Norge. Denne M. Hans Mule var den sidste Catholske Bisp i Opsloe Stift, som blev Capitulo obtrusus 1517, druchnede under Jylland 1524, æt. 32, da hand kom fra Trundhiem og var vied til Oslo Stift. Hvitfeld skriver: hand druchnede iche langt fra Westervig, da hand vilde drage til Herredag, og at hand var Borgemester Michel Mules Søn, hvilchet iche kand være uden Michel Mule maa have været 2 gange gift, og henved 90 Aar gl., om hd. † 1569, men dode hand som andensteds skrives 1537, saa er alting rigtig.

2 Hans Mule til Nislefgd., forærede Kalch og Disk til Skeeby Kirche, Borgemester i Odense † 1602, 25 Sept.²⁾ Conj. Mette Kotte, † 1613, d. 20 Mart., Raadmand Marcus Kotte, † 1539, og Maren Friises f. Til hende, Mette Kotte, findis Breve fra Tyge Brahes ældste Datter fra Bøhmen. Det var et ordsprog om Borgeme. Hans Mules Sønner: 2 soutenerede Adelstanden, Claus og Laurs, 2 var Geistl., Jens og Niels, og 2 Verdslige, Jørgen og Marcus. Hans Mule og Mogns Henrichs. Rosenvinge hafde trette tilsammen, men den eene bad den anden betænche, at siden een

¹⁾ Ovenover Linien er skrevet: 1537, 1 Nov. ²⁾ Over Linien rettet til: 29, dog uden at „25“ er udslettet.

af dem hafde Sønner og den anden Døttre, Kunde de mueligt komme sammen, hvilchet ogsaa skeede:

- 1 D. Jens Mule i Odense, 2 Gange gifft.
- 2 Marcus Mule, † ugifft, men var forloftet med Mogns Henrichs. Rosenv. D.
- 3 M. Niels Mule.
- 4 Laurs Mule, † Haun. 24 Mart. 1603, Cammerjuncher, Canonicus Asloënsis & Vicarius Lundensis, blef stuchen ihiel. Conj. Mette, Bisp M. Jacob Madsens D., nups. Oth. 1601, 23 Aug. Dom. 11 Tr., siche siden M. Peder Christenß i Veile. Laurs Mule blef ihielstuchen om afftenen paa gaden i Kiøbenhavn, da hand stoed og loed sit Vand. Ulychen skeede paa ham af Vildfarelse i steden for en anden, thi den, som gjorde det, sagde strax: Om Forladelse, jeg tænchte iche det var Jer. Hans portrait skal findes i N. Broebye Præstegaard. Kongen fodrede 500 Dr. efter hans Død, som blef lagt paa de Muler og Bispen, hans Svigerfader, men de Muler for at holde got Venskab og Svogerskab vedlige betalte det altsammen 1607, hvor om findes Original Pergaments breve i deris giemme.
- 5 Jørgen Mule, Borgemester i Odense.
- 6 Claus Mule til Nislefsgaard, Cur. Templi D. Virg., hand og hans Søn har foræret Fredagspenge til de fattige i Odense. Conj. 2. Ingeborg Svane. 1. Birte Rosenvinge, Borgemester Mogns Henrichsøn & Karen Friises f., ex qva:
 - 2 Karen Mule, † i Barselseng 1663, 24 Febr., nupt. 1647, 26 Maj. Conj. 1. M. Michel Hansøn i N. Broebye 1647, † 1653, 8 Maj (paa en indhæftet Seddel: ex qva:
 - 1 M. Claus Michelsøn, som efter sin Morfader kaldte sig Mule, n. 1649 27 Mart., Sognepræst til N. Broebye 1677. Præpositus 1685 † 1712 9. Dec., æt. 63. A. 8. M. 14 D. Conj. Karen Ericd., M. Henning Achthonii Enche, ex qva: Fil. H. Michel Clausøn, Sognepræst ibid., n. 1683, 25 Mart., dep. 1701, ord. 1712, maatte gjøre sin Fader eed paa sit yderste, at hand ey skulle Kalde sig Mule, har en S. Johannes Mule.
 - 2 D. Hans Mule, Med. & Professor Acad. Haun. † 1712, æt. 62 αγ: blef efter begiering begravet i

sin Schlafroch, satte Professor Steenbuch til Exsecutor for sit Testamente, som ingen af Arvingerne maatte faae at see; men som Steenbuch samme Tider sendte 600 rdl. til Wartous Hospital fra en Ven, som iche vilde, at hans naun maatte blive bekiendt, saa giettede dog enhver, at det var fra denne Mule).

2¹⁾ D. Christian Henrich Luja, Ass. Consistor., nupt. 1657 Dom. Trin. † 1709.

1 Christian Michel Luja, Præst i Ørbech.

2 Birte Luja, Conj. H. Bertel Ludvigson i Assens.

1 M. Hans Mule, n. 1621 d. 28. Febr., Conrector i Odense 1652, Sognepræst i Weylbye 1653, i Nyborg 1660, Proust 1670, † 1692 1 Nov. Conj. 2 Christence Baccher, Hans Hornemans Enche i Nested, nupt. 1684 d. 6 Nov., † 1698 1 Aug., æt. 67. Conj. 1 Ellen Christensd., † 1681, D. Christ. Jenson, Confess. Reg. & Elisæ Svane f., nupt. 1653, † 1681 15 Nov., æt. 52, ex qva:

1 Christian Mule, Asses. i Cancelliet og Hofretten.

2 M. Claus Mule, Sognepræst og Proust i Nyborg, byttede siden og kom til Nested til S. Petri. Var 2 Gange gifft, først med Anna Hornemann, sin Stifmoders Christentze Bacchers og Hans Hornemans D. i Nestved. Ved hende hafde hand en Søn Hans Mule, Stud., og en Datter Ellen Mule, gifft med Borgemester Willum Lafrentz i Nested. Siden sich hand Birgitte Jørgensd., H. Christen Schönning's Enche i Herrested.

Wilh. Mule.

Ellen Mule, sich Willum

Christian Mule.

Lafrentz, Borgem. i Nested.

3 M. Jens Mule, Præst i Lolland, Vice-Pastor til Westenschov, † før Sognepræsten ugiff 1703, 24 Jan.

4 En Datter Else, gifft med M. Frantz Thestrup.

7 Marine Mule, † 15 Jul. 1607, Conj. M. Caspar Mule, † Oth. 1581, 12 Jul. Cannich og Domproust i Ribe,, hafde været C 3 Sons, Hertug Magnussis Informator v. Ind. Erasm. Læt. Peder Hegel. blef Canich effter ham.

¹⁾ er Karen Mules 2. Ægtefælle.

Hegel. Diar. Havde een søn Hans Caspersen Mule lev. Otb. 1627 og en Br. Frantz Mule, boede i Odense, og † nogle Aar før Casper.

- 8 Else Mule, † 25 Jan. 1605, var 2 Gange gifft. Conj. 1. M. Iver Bertelsøn, fød i Medelfart, først Professor i Kiøbenhavn, siden Præst i Stege paa Møen, hvor hand blev afsat og fængslet, omsid. Befalingsmand ofver Soer og Ringsted, hvor hand døde 28 Sept. 1583 sep. *ibid.* Deris Børn vare:

1 H. Hans Iversøn, Præst i Boeslund, fader til den naunkundige H. Iver *ibid.* og en S. Augustinus, lev. 1633.

2 Christopher Iversøn, Renteskriver, hafde en D. Mette, sich Joh Ettersen, en Købmd. Haun 1633.

3 Bertel Iversøn, Rector i Assens 1601.

4 Margrete, M. Hans Bangs paa Samsøe, hvis Fad. Henric Bang var Borgemest. i Medelfar.

5 Anna, Hermann Holstes, Toldskriver i Øresund.

6 Maren, † 1605, æt. 26. Conj. M. Jacob Wolf, først Rector og Canon. i Opsløe og siden Lector i Odense. Var gifft før og siden, † paa Veyen imellem Slagelse og Corsør 1635, æt. 81.

Conj. 2. D. Nicolaus Kragius, Ripensis: (Kaldis ærlig og velbyrdig Mand af Axel Brahe i en Contract), var Rector i Kiøbenhavns Schole, siden Historicus Regius og Professor paa Academiet, blev brugt i adskillige Legationer og omsider Hofmester paa Soer 1602, † ann. eod. De hafde Børn sammen, iblandt hvilche var: H. Iver Krag, Præst til Oure og Weistrup fra 1611 til 1627.

Jens Mule, Hans & Mette Kottes f., n. 1564, sendt til Soer 1575, derfra til Herlufsh. 1581, dep. 1586, reyste udenlands 1591, tog Doctorgraden til Basel 1599, reyste atter ud med Axel Brahe, Peder Brahes Søn, 1599, blev hiemkaldet 1602 for at reyse til Moscov med Hertug Hans, K. Frid. 2. Søn, som døde *ibid.* d. 28 Oct., kom til Odense igien og giftede sig 1605. Dom. Trin. med Else Hansd., som hafde først M. Niels Jespersøn, Biscop, siden Didrich Fuiren, en meget rig Juvelerer, † 1623 d. 30 Mart., impl., æt. 63., udlovede, at der aldrig meere skulle gaae Brud ind ad hans Dør, hvorfor hand siden gjorde en anden Dør paa huset (i Marginen: † 21 Dec. 1632, gaf 1000 Rdl. til 24 fattige, fundatz

1 Jan. 1621. Legatum gich under i Kingos tid. Bircherod maatte betale pengene siden, og blev oprettet en nye fundatz 28 Nov. 1719 paa 1096 Rdl., heraf faar hver af de 4 øfverste Hørere 5 Rdl.)
 Conj. 2. Anna Willumsd., Raadmand Willum Lucassen og Barbara Arntsd. D. nupt. 1624 d. 24. Nov. i hans Alders 60, hun sich siden D. Christoph Schult; ex qva:

1 Elisabeth Mule, n. 1625 d. 11 Aug. nupt. 1650, ofuerlevede sin 3die Mand. Conj. 1 M. Ludv. Hansøn, D. Hans Michels. S., Conr. Othin. (i Marginen: n. Oth. 1619 d. 24 Maj) † 1652 d. 7 Nov. æt. 34 (!) Fil. Anna Lodvigsd. † 01 αγγ. Conj. 2 Hans Pedersøn Samsing 1656, ex qvo: 1 Barbara, M. Michels i Faaborg. 2 Anna Elisabeth, M. Hans Clausøns i Snoldeløf.

Conj. 3 Georg Zeletzky, en lærd mand, fød i Polen, hafde en Datter Beata, som døde.

2 Mette Mule, n. 1627 d. 19. Febr., blev besovet af sin Værge Raadmand Henrich Jørgensøn¹⁾, som med sin Hustru Maren Hansd. faldt i Knæ for Kongen og sich Naade.

3 Anna Mule, n. 1628 d. 4 Mart. † 1653, nupt. 1650 d. 19 Maj. Conj. M. Henrich Hansøn, D. Hans Michels. S., Præst i Skambye, n. 1622 d. 10 Apr., Mag. 1647 d 26 May, ord. 1648 d. 1 Nov., † 1658, d. 20 Oct. De hafde Bryllup paa Raadhuset samme Dag, som M. Lodvig og Lisbeth Mule, 1650 19 Maj, og dandsede Biscopen til brylluppet med dem begge: Barbara Henrichsd., Conj. M. Albert With.

4 Wilhelm Mule, n. 1629, 28 Febr., reyste udenlands i 15 Aar og var i Paris med Hannibal Sehested, blev Oeconomus i Kiøbenh., Cancellie-, Justitz og Etaats Raad, loed sig nobilitere paa nye af C 5. 15. Juni 1679, † impl. 10. Jul. 1710, æt. 82. Conj. Anna Thune, Raadmand Morten Michelsons D. i Kiøbenhaun, nupt. 1670.

5 Birgitte Mule, n. 1630 d. 20²⁾ Apr. Conj. M. Jens Kaalund i Hærføgle, ex qvo:

1 Hans Wilhelm Kaalund, Conferentz Raad, nobil. af C 6., † 1735, 27. Jan. deraf, at hand nogle Dage tilforn hafde skaaret sin Ligtorn for nær.

2 M. Jens Kaalund i Jersie i Sædland.

3 M. Christian Kaalund, først Præst i Volderslef og Giorslef i Sædland, siden i Tiirsted i Lolland.

4 M. Christopher Kaalund i Lolland.

¹⁾ Rosenvinge. ²⁾ Der har først staaet 30.

6 Kirstine Mule, n. 1631, d. 5 Apr. Conj. M. Morten Cheitom i Hyllested i Sædland, n. Haun. 1624, Mag. 1647, † 1671 d. 1 Jan., æt. 47, hafde en Datter Karen, som sich M. Jens Laasbye i Høye Tostrup, først Rect. i Mariiboë nu Præst i Sædland, it. M. Jens Ch., Rect. i Nsted, og Peder Cheitom.

7 Hans Mule, n. 1632¹⁾ 24 Jul., var Obr. L., † i Norge²⁾, ud. Børn.

8 Barbara Mule, posth. n. 1633, 26 May, † ugift.

M. Nils Mule, Hans og Mette Kottes f., blef Proust paa Samsøe og Sognepræst etc. 1603, Conj. Barbara, M. Michel Møllers, C 4. Chymici fil., nupt. Haun. 1604 d. 3 Oct., sep. D. Can. med hendis Moder, Birgitte, som † Oth. d. 2 Maj 16:

2 M. Jens Mule, † uden B. i Francherig.

3 M. Hans M., † i Polen.

8 Barbara Mule, nupt. 1637 d. 29 Oct., blef meget gl. (over Linien: n. 1616, 24 Dec., i Marginen: n. 1606), samlede sin Mands Been op i en Beenkiste, var blind i de sidste 12 Aar. Og da hendes Brodersøn i hendis alders 84 Aar kom til hende og ønskede, at G. snart vilde forløse hende, blef hun vred og spurde, hvad ont hun hafde gjort ham, † Othin. (over Linien: 1703, 8 Sept. æt. 77, hvilket sidste Tal atter er udstreget.) M. Jørgen Castels predichede ofuer hende. Conj. M. Jørgen Jørgensøn Falster, Theol. Prof., † 1663 d. 26. Nov., æt. 62. De hafde 8 Børn, ibl. hvilche: Anne Kirstine. Conj. H. Peder Lucoppidan paa Taasing.

6 (!) Else Mule. Conj. M. Hans Rasmussøn Baccher, Sognepræst (over Linien: først i Hellemagle 1651) og Proust i Nsted, n. Langel. 1612 † 1663 fastelauns Mandag, ex q.:

1 Birgitte Marie Baccher. Var 2 Gange gift. Conj. 2. Schoutbynacht Gyntelberg 1. Christian Tausen. Secretair: Etatz Raad Christian Tausan, fød paa Nørupgaard i Sædland 1679 d. 26 Jun. † 4 Jan. 1733. Conj. Adelgunda Margreta Wilchen, Obr. Christian Wilchens D., nupt. 26 Jun. 1711; hun hafde før Maj. Eric Krabbe og ved hannem en Søn, den galne Christian Krabbe.

2 Anna Sophia Baccher, impl. Conj. Raadmand Joh. Trøner, kuj. Conj. 1 Christina Brun, nupt. 1664, hafde 2 S. 2 D., sad Enchemand i 5 Aar.

¹⁾ Der har staaet 1634. ²⁾ Over Linien er tilføiet: in obsid. Haun.

- 3 Helvig Baccher. Conj. Niels Christenß, Byfoged i Saxkiøbing.
- 4 Barbara Baccher, Conj. 1 Hr. Jens Spend, Sognepræst i Hellemagle, 2. H. Ludvig Pontoppidan, n. Veile 7 Maj 1648. Rect. i Calundb. 1673 d. 26. Maj, Mag. 1675, Præst i Hellem. 1676 d. 28 Maj, til Tybjerg 1681 24 Jan., Domproust i Aars 1691, ni fallor, † 1706 in Sept.
- 5 Pernille Elisabeth Baccher. Conj. M. Jens Weile i Sneesrød.
- 5 Mette Mule, † ugift 1677, æt. 70.
- 7 Birte Mule, † ugift.
- 4 Anne Mule. Conj. H. Laurs Gorm, blef Capell. til Ringe og Herringe 1617, 27 Apr., Kaldet til Sognepræst af C 4. 1620, siges, at hand for sin Kones ondskab snart aldrig var hiemme uden Løverdags aften. De hafde en eeniste Søn, Nils Gorm, Raadmand i Odense.
- 1 M. Michel Mule, n. 1609 d. 25 Jan., var Rector i Nsted, Mag. 1637, Præst i Veilbye 1645 d. 21 Mart., † 1653 in Jul. (rettet til: d. 7 April). Conj. Pernille Baccher (Søster til M. Hans Baccher, Sognepræst i Nsted) n. 1626 † 2 Maj 1651. Conj. 4 $\frac{1}{2}$ Aar.
- 1 Niels Mule, Raademand i Odense, n. 1647, 22 Sept. † 1712, 6 Maj. Conj. Gunder Fochsd. Witt, n. Horsens 1640, 27 Jan. † 1690 d. 10 Oct., var gift i 11 Aar. Hafde tilforne 13 Aar en Kiøbmand Christen Laurson Lee, fød i Lee 1615, d. 6 Mart. † i Odense 1676, 29 Maj, og ved hannem 9 Børn, ibl. hvilche vare:
- 1 M. Laurs Lee, Sognepræst og Proust i Colding. Conj. Biskop Randulfs D. M. Ditlef Lucopp. Enche.
 - 2 Foch Lee, var Studiosus, sich en Bager Enche i Cold.
 - 3 Ebbe Lee, boede og i Colding. Conj. H. Christens D. i Kullerup.
 - 4 Hans Lee. Conj. Apollone Lund, Borgemester Dinis Lerches Enche i Nyborg.
 - 5 Lene. Conj. Frid. Edelb. Arvid Michess (!) S. Haun.
- 1 Christian, † i sin ungdom.
- 2 Et utidigt foster, kaldet Maren, som var uden Næse og en aaben mund, døde strax.
- 3 Pernille Mule, impl. Conj. M. Elias Naur, som var 2 Gange gift før.
- 2 Rasmus Mule, var en fattig Student, arvede kun 50 Sldr., reyste udenlands, kom i Tieniste hos Hertzogen af Würtenb.,

reyste med 2 hans Princer, blev Camer Raad hos ham, kom til Danmarch igien og blev Krigs Secretair ved Armeen i Brabant, reyste siden æt. 68 til Würtenb. igien. Var paa Hiemreysen og blev svag i Hamb., hvor hand døde 1718 in Aug. æt. 70, gaf til 3 Danske Skoler i Odense 3000 rdlr., til sin Broderdatter Pernille Mule Filstrup gods og 1500 Rdlr., som efter hendis død skal kome til fattige, til Mons Mule Ericson 2000 Rdr., som ligeledis, om hand dør uden arving, sk. komme ad pios usus.

4 En Datter, gift med en Proprietario i Sædland.

3 Jens Mule i Bogense, eyede Serreslefgrd. i Jylland.

1 Henric Mule til Serreslefgrd., Canc. Ass. 1735, d. 21 Jan.

2 Michael Mule, en Kiøbmand i Horsens, bekiendt af extraord. Styrche.

3 Eric Mule, en Døgenicht Haun.

4 Birgitte, † ung.

Christian Mule, M. Hans Mule i Weilbye og Ellen Christensd. S., n. ibid. 1654, 11 Sept., kom i Mester-lectie i Odense 1670, paa Gymnasium 1671, dep. 1672, attest. 1674, reyste udenlands 1677 blev Secretaire 1681, siden Cancellie- og Hof-Rets Assessor, var bekiendt af sin Lærdom, og der var i hans tid ingen ved Cancelliet, som skref bedre latin. Hafde i begyndelsen store midler, men maatte siden for giæld skyld gaae til Holland, hvor hd. døde i armod 1705. Conj. 1. Margrete Dysseldorph, Byfoged Deichmans Enche i Kiøbenh., nupt. 1689, † 1690, 20 Sept. ex qva:

Ellen Mule, n. 1690, 10 Sept., fih en Præst i Sædland¹⁾.

Conj. 2. Margrete Nansen, Præsident Nansens D., nupt. 1691 d. 15 Juli, ex qva:

1 Hans Mule, n. 1692, d. 21 Apr., reyste ud og blev borte.

2 Peder Mule, n. 1693, d. 21 Maj, leed i begyndelsen meget ont, kom til sin Farbroder M. Claus Mule i Nsted, og som der var en ret mad, hand kunde iche spise, tvang de ham dertil, saa hand maatte bryde sig, men Hustruen var saa ubarmhiertig, at hun nødte ham til at æde det igien. Siden kom hand til Ostindien og var der mange aar. Effter hans hiemkomst laae hand i Kiøbenh. og solliciterede til Kongens naade. Imidlertid erindrede Printz Carl sig, at hand var et Barnebarn af Præsident Nansen, som hafde contribueret meget til Souverainitetens opkomst, og som hand iche kunde hielpe ham paa anden maade, tog hand

¹⁾ nemlig: Hans Hansen, Sognepræst til Sørbymagle og Kirkerup.

ham først til Laqvey og kort dereffter til Kiøchenskriver. Denne tienneste qvitterede hand forat gaae til China med et Kiøbmandskib. Og dereffter blev hand ved Prinsesse Sophia Hedevigs recommendation Proviantsforvalter ved Cronborg, men som hand skulle staae for Regnskab, Bestillingen og iche var af stor importance, søgte hand Kongen igien om at blive forskoenet derfor, som og skeede. Kort dereffter, da Kongen vilde reyse til Norge, blev hand Reyse Casserer og siden Cammer Secreterer, 1735 Cammerraad.

3 Claus Mule, n. 1694, d. 26 Octobr., Capit.

4 Lisbeth Margrete, n. 1696, d. 4 Jan.

5 Michel Mule, n. 1697 d. 8 Jan., † af pest.

6 Jens Mule, n. 1700 d. 7 Febr., Lieut., blev Cap. 1736.

7 Sophia Birgitta Mule, n. 1701 d. 10 April.

8 Laurs Mule, n. 1702 d. 29 Aug. † af pest.

9 Michaël Mule, n. 1705 d. 7 Marts, Lieut.

Jørgen Mule, Hans & Mette Kottes f., hafde i sine unge Aar tient i Krigen i Kongen af Francherigs garde, siden blev hand Borgemester i Odense. Hand gich en morgen tidlig uden byen at spadsere, og som hand kom hiem igien, gich hand ind til sine børn, kaldte paa sine tvende tvillinger, Anne og Else, som hand altid næfnede paa eengang, og bad dem staae op, siden hand var rørt, † 1634, d. 6 Jul., æt. 65, sep. D. Can. Conj. Barbara Mognsd. Rosenvinge, n. Othin. 1578, d. 21 Sept., † 1634, dog førend hand.

1 Hans Mule, n. 1605, d. 8 Mart., dep. 1624, 24 Mart., reyste hiem igien for pestens skyld, som da grasserede, siden gich til Soer for at fortsætte sine Studeringer, var hos Holger Rosencr. paa Odensegaard i 4 Aar, reyste ud med Eric Rosencr. 1629 i 6 Aar, siden med 3 Lindenover (over Linien: Hans Joh. & Lisb. Soph. Rantz. S.) og kom hiem igien 1639, da hand blev kaldet at være Eloqventiæ Professor paa Soer, det hd. undskyldte sig for, reyste ud igien med Cai Lyche i 6 Aar til 1645, blev Oeconomus ved Universitetet 1654, Assessor i Cammer Collegio 1660, Assessor i Høyeste Ret 1669, † 3 Sept. eod. A., testamenterede til Universitetet sit Bibliotek af 9 Skabe og 6808 Bøger, 30 tylder Bleginds Deller til skabene, 200 Rdr. til arbejds løn, derforuden 500 Rdr, hvoraf Renten sk. anvendes til Bibliothekets forbedring og til Bibliothecarii lon, til hvis nytte hand og gaf en grundmuret gaard i Closterstrædet. Til Vor Frue Kirche Haun. gaf hd. 300 Rdr. for sit Epithapium og Begravelse at holde ved lige og ey at aabne til andre. Til Odense Latine Skole 700 Rdr.

Spec., hvorofver Fundatzen siden af hs. Arvinger er forfatted. 1670, d. 20 Jul. Til Kiøbenh. fattige 1000 Rdr. Til sin Broder Mogens Mule forlods ud 4 Bøndergaarde i Fyen. Til sin Søsterdatters Birgitte Svendsd. børn, som var 7, gaf hand 700 Rd. Hans Stifsøn Jørgen Hasebart gaf hand foruden de 500 Rdr., hand til sin reyse hafde bekommet, sin Moders Guldkiæde paa $25\frac{1}{2}$ lod, hendis Armbaand paa $19\frac{3}{4}$ lod, en guld ring med 3 Diamanter, en lamusered ring, en udskaaen Seng med tilbehør, tafttes omheng og teppe, og der foruden at arve en Broderlod, General-Procureuren sin Caross, Heste og Hestetøy, D. Thom. Bartholin, som skulle parentere ofver ham, 50 Ducater, Der foruden skulle effterfølgende have frie Sørgeklæder: Hans Broder med sin Hustru, hans Stifsøn, en Studiosus, som næfnis, hans Fuldmægtig, 2 tienere, 2 Piger, og den eene tiennere 100 Rdr. Til Kongen forærede hand sine tvende Cabinetter med rare penge, dog at hans resterende løn, som var 900 Rdr. og nogle Sk., igien betalís til hans Arvinger. Cabinetterne blef strax afhendt, men pengene er endnu ubetalt. Og effterloed sig endnu herforuden store midler til sine Sødskinde og Arvinger. Conj. Maren Jørgensd. Brod, Raadmand Jørgen Brod i Kiøbenh. † 1633, 25 Nov., æt. 63, og Karen Christensd. Vibe, † 1637, 17 Aug., æt. 68, f., som hafde før M. Wichman Hasebard. Hun var fød d. 21 Jul. 1611, hafde bryllup i Odense 1647 d. 15 Dec., † 1663 d. 21 Dec., levede i Egteskab sammen 16 Aar, 7 Dage. Hand hafde saa stor consideration for hende, at effter hendis død gich hand aldrig tilbords, hendis tellerchen io blef sat paa bordet og lagt en fuldkommen portion derpaa, som blef udbaaret til en fattig.

1 Holger Mule, }
2 Wichmand Mule, } døde begge i deris ungdom.

2 Mogns Mule (se nedenfor).

3 Henric Mule, † ung.

4 Karen Mule. Conj. 1. M. Svend Pedersøn, nupt. 1628, 4 id. Oct., hafde tilforn haft D. Eschilds Enche, 2. M. Henning Christensøn Achthonius, først Rector i Odense, siden Sognepræst til N. Brobye, De hafde en Datter:

Barbara Henningsd. Conj. Hr. Hans Naur i Fuglevig.

5 Mette Mule, var effter hendis Mands død i slet tilstand, da Magistraten kom at forsegle, svarede hun dem: Gid jeg faae en ond dag, kand i iche skrive i eders hat, alt hvad her er. Kom siden til Kiøbenhavn og arvede effter sin Broder store midler.

blef meget gl., faldt i barndom og levede, da Fr. 4. som Cronprintz lagde grundvold til en Kirche, hvorom hun sagde: det var smucht, at Forældrene loed deris børn lære noget i ungdommen. Var altid i godt humeur. Conj. Dinis Jensøn, Raadmand i Odense:

- 1 Maren Dinesd., † ung. Moderen ønskede, at den døde Søsters øyne sad i den levendis hovet, siden hun var skieløyet.
- 2 Barbara Dinesd. Conj. Peder Munch i Kiøbenh.
- 6 Anne Mule, var tvilling, hafde kun et øye, en flaske frøes itu paa en Hylde og et styche glas faldt ned og slog hendis øye ud. Hun døde af et slag meget hastig, som de forrige gamle Muler, og et øyeblikk efter, at hun hafde roest sig af sin styrche og førlighed. Conj. D. Laurs Jacobsøn, Episc. Fion., ex qvo:
 - Abigaël Lauritzd., n. 1646, d. 1 Nov. † 1732, 13 Mart., æt. 86.
 - Conj. Christian Henric Luja, D. Med., ex qvo:
 - 1 Lauritz Luja, Prof. Oth., n. 1668, d. 21 Aug. † 1732, d. 19 Oct., æt. 65, nupt. 1697, d. 19 Oct. Conj. Cathrine Stoud, M. Lodvig Stoud og Maren Majs f., n. 1676, d. 18 Jul. † 1722, 26 Maj:
 - 1 Maria Sophia Luja, † 1731, 25 Aug. Conj. M. Jens Balslov i Tommerup.
 - 2 Abigaël Luja.
 - 3 Vita Luja, † i sin opvext.
 - 4 Anna Cathrine L., Conj. H. Hans Bang Bircherod i Særsléf.
 - 2 M. Christian Henric Luja, Conr. og design. Professor, † 1714, 26 Jan. Conj. Karen Landorph, M. Knud Landorph og Birte Bircherod f., n. 1690, d. 21 Jul., nupt. 1712, 6 Oct., sich siden Borgem. v. Bergen: Abigaël Luja, n. 1713, d. 2 Sept. Conj. Justitz R. Joh. Chr. Schrøder.
 - 3 Karen Luja, † 1731, 29 Mart. impl., æt. 65, Conj. 1. D. Jørgen Hanc, som var gifft før, 2. D. Frantz Reenbergi i Aalborg, Borgem. Claus Christens S. i Wiborg, n. 1693, tog grad. Haun. 1683.
 - 4 Euphrosyna Luja, † 1736, Conj. H. Peder Winther i Føns, † 1725, ex qvo:
 - 1 Christian Henrich Winther, Rector i Assens, Conj. Raadm. Lambert Franchs. D. ibid.
 - 2 H. Laurs Winther, Præst i Herringe og siden i Roenes. Conj. Anna Cathrine Raun af Dreslette.
 - 3 Mette Cathrine Winter, blef Enche 25 Aug. 1730, efter 13 Ugers Egteskab, Conj. Christ. Ulrich Bertelsøn, Herredsf. i Bog.-Vends H.
 - 5 Anna Luja, Conj. M. Rasmus Lund i Halsted.

- 7 Else Mule, var tvilling med Anna, Conj. 1. Hermand Hane,
2. M. Jørgen Bertelson impl.:
- 1 D. Jørgen Hane.
 - 2 Susanna Hane, Conj. 2. Jacob Gotfr. Becher, impl., 2 gange giffit før. 1 Peder Winding til Lammehauge, Licentiatius Juris og Cancell. Ass., n. 1637, 25 Jun. † 1684, 16 Mart.:
 - 1 H. Hermand Vinding, Præst i Farum i Sædland, cuj. fil. H. Peter Nicolaj Vinding, Præst i Kullerup.
 - 2 Karen Vinding. Conj. 1. H. Christen Barfod i Fraude. 2. H. Jørgen Christian Bang, *ibid.*
 - 3 Barbara Maria Vinding, var Enche og boede i Odense, Conj. M. Anders Lunde, Rector i Cold., † 1723.
 - 1 Niels Lunde.
 - 2 Christian Johan Lunde, Coll. Sch. Sor., Sognepræst til Bredstrup, 1736 d. 9 Maj.
- Mogns Mule, Jørgen & Barbara Rosenvinges f., n. 1610, 19 Jul., dep. 1631, reyste til Holland 1632, kom hiem igien 1634 og var hos Caj Lyche til 1640, da hand reyste ud igin til 1644. Var tilbuden af K. at være Borgemester, men undskyldte sig derfor, sich og Kl. Bevilling at være frie f. alle Værgemaal, omendskiønt hand var fød Væрге. Var altid f. at forlige alle stridende Partier, † 1680, 19 Oct., æt. 70. Conj. Margrete Ericsd., Raadmænd Eric Jørgensøn og Anna Wichmands D., n. 1634, d. 17 Jul., nupt. 1653, d. 23 Oct., † 1693, 11 Sept. æt. 60, efter at hun haffde haft M. Elias Naur. Hun med hendis første Mand testamenterede 300 Rdr. Spec., hvoraf Renten hver Margr. Dag d. 13 Jul., skal uddeelis til 6 Disc. Fundatzen indrettet d. 13 Jul. 1694 og leveret i Stiftskisten, men pengene tog Eric Mule til sig efter M. Elias Naurs død imod sin revers og udlaante dem til Baron Holch. Deris Børn:
- 1 Jørgen Mule, som i sit Alders 9de Aar stoed hos sine Forældre, blef stochblind af en rørelse og døde.
 - 2 Jens Mule, faldt paa Kirkegaarden, sich et slag og døde, æt. 9.
 - 3 Lauritz Mule, skulde efter ald anseende blefvet dum, thi hand lærte meget seent at tale. Var Student og døde i Kiøbenhavn 1706, og der er de, som vil sige, at hand døde af Kyskhed.
 - 5 Anna Mule, n. 1671, 6 Oct., nupt. 1688. Conj. M. Thomas Broderus Bircherod, † 1731, 19. Jan.
 - 4 Erich Mule, n. 1669, in Apr., miste i sin Ungdom sit eene øye, blef Conrector 1694, blef nødt til at tage Magister-graden, disputerede for den, men gich ey op til honores, vilde og iche lide

siden, at nogen kaldte ham Magister, blev Professor Græcæ L. 1711. 1726 blev hand inviteret til at være Assessor i Høyeste Rett, hand reyste ofver og undskyldte sig, men Kongen gratificerede Ham dog med titulen, † 30 Jan. 1751. Conj. Margrete, Peter Klingenberg og Else Pedersd. Datter paa Weylegaard, var forlovede 10 aar, nupt. 1706, 15 Mart., † 1723.

Mogns Mule, n. 1714 in Majo, blev Secreterer i det danske Cancellie 1734, giftede sig imod Faderens Villie (de sidste fem Ord overstreget).

Seeblad'er.

Jørgen Knudß Seeblad, boede i Odense og forærede til Graa-brødre Kirche de Messingpiller, som separerer Choret, blev nobiliteteret af K. Hans 1500¹⁾, † 1514 d. 20 April. Conj. Mette Kotte,

¹⁾ Det originale Adelsbrev haves vistnok nu ikke mere, men i Rigsarkivets genealogisk heraldiske Samling Generalia 85 B. findes en Afskrift fra det 18. Aarh., saalydende:

Wii Hans med Guds naade Danmarcks, Sveriges, Wenden og Goters konnig, hertug udi Sleswig, Holsten, Stormarn og Dytmerschen, grefue i Oldenborg og Delmenhorst, giøre alle witterligt, at wi af vor synderlig gunst og naade saa og for troschab og willig tieniste, som os elschel. Jørgen Knudsen og hands egne børn og afkomme o^o og vort rige Danmarck hafuer troligen giort og bewiise maa og schall, hafue undt og gifuet og med dette vor aabne bref under og gifuer hannem, hans rette egne børn og sande afkomme frihed og frel^oe, som andre ridder og svenne hafue i vort rige Danmarck med skiold og helm, som er et grøndt søeblad i et røt fiold og till hielmbuge (!) over hielmen enn svanne hal^o, efftersom her inden malet stander, dog vort og crosens goedz og kiøbsted goedz derudi vforkrencket i alle maader. Thi forbiude vi alle og huo det helst er eller were kand og særdellis vore fogder og embed^omænd forn^oe Jurgen Knudsen, hands rette egne børn og sande afkomme herimod till ewig tiid at hindre, hindre lade eller og i nogen maade at forurette under vor kongl. hefn og wræde. Gifuet i vor kiøbsted Aars torsdagen nest efter sancte jubilate aar efter Gudz hiurd tusend fem hundred.

Under wor secret

Ex relatione dni.

Pauli Laxman.

Indheftet er en Vaabentegning med Birgitte Knudsdatters fædrene og mødrene Vaaben, det sidste er en Ørneklø i Skjoldet og to Vinger paa Hjelman samt forneden Slægten Seeblads Vaaben med Underskrift: Birgittæ Knudsdatters fæderne vaaben effter originalen, som kong Hans anno 1500 gaff Jørgen Knudzen, der hand hannem nobiliterede. Bag paa Afskriften, der aabenbart ikke er bogstavret, er skrevet: Kong Hans hafver Ao. 1500 adelet Jørgen Knudsen, han^o søn var Knud Jørgen^o, raadmand, han^o søn: Otto Knud^osen, borgemester, han^o søn: Knud Otte^osen, han^o søn: Otto Knud^osen Seeblad, han^o søn: Nicolai Cassimir Seeblad.

Laurs Poulson Kotte af Kierteminde og Kirsten Lauridsdatter † 1546 f., † 1563, 13 Jul., hafde siden Borgemester Hans Friis og ved hennem en S. Jørgen Hansøn Friis, Sen. Oth., † 1566:

Knud Jørgensøn Seeblad, n. 1512, 18 Oct. † 1580, 20 Oct. Conj. 1 Maren Mule, Borgemester Michel Mules og Anna Bangs D., nupt. 1544, 12 Oct. Søndagen efter Dionysii Dag, ex qva:

Jørgen Seeblad, † strax tillige med Moderen 1545 Torsdagen ante festum Michaëlis.

Conj. 2. Karen Richartsd. (i Marginen: n. 1535, 29 Nov.), Borgemester Richart Castenssøns (;, som og kaldis Richart Bejer, mueligt familien var komen ind med K. Christopher af Bejern:) f., af Adelig familie, Paisen eller Væbner, som sees af Vaabnet. Hendis broder var Casten Richartson, Commandeur over Skibene til Grønland 1607 tpe. C 4; Deris fæstensøll holdtis i Flensborg Søndagen for Mariæ lichtsmis 1550. Did hen reyste hand med 28 heste og ridende Svenne, og reysen kostede ham frem og tilbage 51 dlr., hvortil hans Stiffader forærede ham 15 dlr. og 25 march dansk. Bryllupet holdtis i Odense d. 27 Jul. Søndagen effter Jacobi Dag, † 1579, 3 Nov.:

1 Maren Seeblad, n. 1552, 22 Oct., nupt. 1576, 29 Jul. Conj.

Niels Bager, Raadmand, n. 1553, Ole Bagger & Margrete Mules ældste Søn.

2 Margrete Seeblad, n. 1554 d. 13 Nov., nupt. 1578, 10 Aug. Conj. Michel Mule, hvem hand var vides iche. Deris Børn:

1 Michel Mule, Laugmand i Bergen.

2 Lauritz Mule, Byefoged ibid.

3 Karen Mule, Conj. Jacobus Laurentii.

4 Anne Mule, gift med en Kiøbmand i Wiborg.

3 Jørgen Seeblad, n. 1556, 22. Jan.

4 Christen Seeblad, n. 1557, 21 Jun.

5 Hans Friis Seeblad, n. 1558, 4 Oct., blef Oberst Lieutenant i Holland.

6 Lauritz Seeblad, n. 1560, Palme Løverdag d. 6 April.

7 Richart Knudson Seeblad, Sen. Oth., n. 1561, 20 Sept., sad paa Consistorio tamperdag 1602, 19 Dec. i Lensmd. Knud Ruds Sted. Conj. Lisbeth, Raadmand Oluf Baggers, ex qva:

1 M. Knud Richertson Seeblad, Rector i Odense og Designatus Professor paa Gymnasio, men døde førend det blef stifted, d. 6 Jun. 1621. æt. 27.

2 Margrete Seeblad. Conj. Claus Bang, Stigtskriver Christopher Bangs f., Sen. Oth. 1 Mart. 1615, † 1624, 12 Maj.

- 3 Karen Seeblad. Conj. Jørgen Mognsøn Rosenv.
 4 Laurs Rich. Seeblad, Kiøbmand i Christiania.
 5 Hans Rich. Seeblad, † ung.
 8 Kirstine Seeblad, n. 1563, 13 Febr. Conj. Hr. Jacob i Skielskøer.
 9 Poul Seeblad, n. 1564, d. 12 Jun.
 10 Knud Seeblad, n. 1565 imell. 7 og 8 Sept., blef Præst i Noerup i Fyen 1593.
 11 Jørgen Friis Seeblad, n. 1567, d. 13 Febr.
 12 Niels Seeblad, n. 1568, d. 15 Sept.
 13 Jacob Seeblad, n. 1570, d. 4 Nov.
 14 Mette Seeblad, n. 1572, d. 18 Jan. Conj. . . . Dampe, Kiøbmand i Helsingøer.
 16 Johannes Seeblad, n. 1576, d. 20 Maj. Dom. Cantate, † strax, var fød 10 Uger for tiilig.
 15 Otte Knudson Seeblad, n. 1575, 22. Maj. † 1631, 13 Sept., tiende hos Lodvig Munch, Fr. Kirsten Munches Fader i Christiania og paa Dalum Kloster, og som hand var smuch og anseelig, gich ordet, at Fruen hafde godhed for ham. Der siges, at hand en dag blef uformodentlig funden af Herren i Fruens Sengekammer, som foraarsagede stor confusion, men hun for at komme vel derfra, sagde, at hand var kommen derind for at begiære hendis Pige til Hustrue, hvilchet blef approberet og hand imod sin tanche blef gifft. Sen. 1612, Cons. 1622.
- Conj. 1. Birgitte Laursd., ex qva:
 1 Knud Ottesøn Seeblad, en Kiøbmand i Odense.
 2 Lauritz Seeblad, in cunis exstinctus.
 3 Niels Seeblad, druchnede i Hamborg.
 4 Malene Seeblad, nupt. 1622, † 1625, 17 Aug. Conj. M. Jacob Haseb., Proust til Vor Fr. Haun., † 1625, 5. Sept.
 5 Karen Seeblad, † 1646 d. 29 Aug. Om hende er det Bircherod skriver i sin Palæstra antiqvaria p. 138, at hun eengang var druchen, og da Manden gich ud i byen, raabte hun effter ham: gach fanden i Vold, var du mand, som du burde at være, lagde du mig min Jule-tønde ind. Conj. 1. Povel Schinchel, Cons. Cartemund. nobilis, † 1636, 3. Dec. hans første Hustrue Anne Andersd. † 1610, 22. Sept. Conj. 2. H. Jacob Jacobsøn i Synder-Oubye.
- Conj. 2. Abigaël Hasebart, D. Jacob Haseb., C 4 Lif Medici, † 1607, og Kirsten Nielsd. Paasches f., nupt. 1613, 16. Octb., † 1667. Otto Knudß. friede til Moderen og sich Datteren, som

var 18 Aar gl., levede 18 Aar i Egteskab og sad 2 gange 18 Aar Enche, f.ich 1660 og 1666 Kongel. benaading at være frie for alle Byens Skatter og tyngge. Den Bisp, som levede i hendis tid, gaf sin Hustrues Moder af de fattiges penge. Dette raisonerede folch over, og hand for at undskylde sig, svarede, at Abigael Hasebart hafde samme penge. Dette f.ich hun at vide og loed giøre bekiendt til Landsting og Byeting, at det var usandfærdigt, tachede Gud, at hun endnu trængde til ingen og kunde hielpe andre. Hendis børn var:

- 1 Jacob Otteß Seeblad, D., Medic. i Aarhus, † ugifft. Spons. Borgemester Hans Pedersøns E. *ibid.*, † 1654 in Aug.
- 2 Jørgen Otteß Seeblad, Præst til Steenløse og Fangel 1649. Blef jaloux og melancholsk, raabte stedse paa en, kaldte sig Peder Bonum. Doctores aabnede ham en Aare, tappede saa meget blod af ham, at hand skulle enten blive klog eller gall, † 1660. Efter hans død kom ingen af familien og Hustruen kaste nøglene paa Kisten. Conj. Margrete Jacobsd., Biskop D. Laurs Jacobß. Søster, hafde 2 Præster der tilforn og f.ich siden Hr. Jacob Erichß. *ibid.*

Otto Jørgenß Seeblad, Collega Cartem., blef Capellan i Aalborg, † ugifft. Faderen hafde en Student i sit huus, som siden blef degn i Skydebjerg, mistæncht for at være Fader til ham. Sønnen lignede og meget den samme.

- 3 Carsten Seeblad, † barn.
- 5 Birte Ottesd. Seebl., n. 1619, 9 Dec. † 1659, 3 Dec. Conj. Borgem. Thomas Brodersøn Riisbrich, nupt. 1634.
- 4 Antoni Ottesøn Seeblad, Byfoged i Odense effter sin første Hustrus Død. Conj. 1. Anna Jacobsd. Fuiren, sørgede sig ihiel, fordi Manden levede hverdag formeget lystig. Conj. 2. Kirsten Pedersd. Balslov, n. 1629, 7 Nov., f.ich siden Borgemester Willum Jensøn Rosenvinge og † 1676, 9 Maj. ex qva:
 - 1 Otte Seeblad, † ung.
 - 2 Jacob Seeblad, boede i Faaborg og levede af sine midler, boede siden og † paa Nachebøll. Hafde 2 Døttre, som døde ugifftc.

Knud Ottesøn Seeblad (over Linien er tilføiet: Var i begyndelsen meget rig, foragtede brudgave, men det gich siden tilbage). Borgemester Otte Knudß. f., Conj. Mette Willumsd., Raadmand Willum Lucassøns f., n. 1612, 26 Febr. nupt. 1630, levede i Egtesk. 10 Aar (i Marginen: gich fra Kirchen ind i sine Venners huus og saaledis fra arf og gield) f.ich siden 1648 Stigtskriver Hans

Brodersøn, som reyste igiennem Odense og saae hende Brud, da hun sich Knud Otteson, ønskede sig saadan en Kone og sich hende siden. Hun døde 1677 d. 14 Maj. Da hun var begravet, fandtis nogle ugudel. Mennsker, som aabnede Kisten, plyndrede Liiget, vred Halsen om derpaa, og lagde Hovedet ned ved Fødderne. Der blef gjort bøn af prædichestolene, men gierningsmanden fandtes iche. Deris børn:

- 2 Wilhelm Seeblad, † Student, æt. 17.
- 3 Birgitte Seeblad, n. 1634, d. 11. Jun. † 1703, 6 Jan. impl. Conj. Anders Pederson paa Tarup, † 1680, 23 Oct., æt. 72. Conj. 17 A. ÷ 8 D., har grafskr. i Paarup K.
- 1 Otte Seeblad, n. 1632, 19 Nov., Capitain ved det nye fynske National-Regiment, † 5 Mart. 1676, æt. 44., har Epitaph. i S. Knuds K. Conj. Maria Elisabeth Debie fra Flanderen, hafde været Catholisk, men blef Luthersk i Odense og † i Holland. Hendis Fader var Ambassadeur fra Polen til Holland og Danmarck.
 - 1 Susanna Medæa, }
 - 2 Christiana Albertina, } reyste begge ud af Landet.
- 3 Nicolai Casimir Seeblad, hafde i sin ungdom været Page hos Geheime Raad Mejercron i Paris. Kom i sin Alderdom 1726 og atter igjen efter 4 Aars forløb ind til Dannemarch med paß som Oberst fra Printz Sobiesky i Polen, reyste derefter bort igjen, lever ugift, den eeneste, som vides af denne familie paa Sverdsiden.

Landorph.

Hans Brodersøn, Stigtskriver i Odense, var fød i Landbye i Jydland, hvorefter hans børn kaldte sig Landorph, levede i Egtesk. 9 aar og nogle uger. Conj. Mette Villumsdatter, Raadmand Villum Lucassøn og Barbara Arntsdatters D., Knud Otteson Seeblads Enche † 1667, ex qva:

- 1 M. Knud Landorph, n. 1649, d. 17 Sept., dep. fra Gymnasio 1667, blef Lect. Theol. 1684, † 9 Sept. 1711. Conj. Birte Bircherod, D. Jacob Bircherod og Sille Thomæsd. Riisbricht. f., Borgemester Willum Jensøns Enche, nupt. 1688, ex qva:
 - 1 Mette, impos lingvæ & mentis, † 1714, æt. 25.
 - 3 Søster Land. }
 - 4 Søster Abigaël, } † Børn.
 - 5 Maria Landorph. }
- 2 Karen Landorph, n. 1690, d. 21 Jul. † (in blanco). Conj. 1. M. Christian Henr. Luja, Conr. og Design. Profess., nupt. 1712,

- d. 6 Oct., † 1714, 26 Jan. Conj. 2. Assessor og Borgemester Andreas von Bergen, Daniel Bastiansens og Catharine Mejers S., nupt. 1716, 14 Aug.
- 2 Broder Landorph til Billesbøll, Assessor, n. 1650 d. 26 Oct. † 1711 d. 30. Jan. Conj. Anne Kirstine, Assess. Hans Knudsøn Viborgs D. paa Sandagergaard:
- 1 Hans Landorph til Billesbøll, soldte Gaarden 1737. Conj. Hans Atkes D., 2. Mads Rasches D. af Flintholm 1737.
 - 2 Jørgen Landorph, var længe p. Grønland. Kom hiem og blef Capit. ved Drabanterne.
 - 3 Mette Kirstine L., skulle haft H. Elias Brinch i Synderse, men vilde iche, blef besovet af Gen. Lieut. Hondorfs Søn og fih dog Lieut. Leegaard.
- 3 Jørgen Landorph, en Tvilling, fød 1651 d. 21 Nov., blef Secreterer i Cancelliet 1680, Assessor og General Fiscal 1687, † 1691, d. 8. Sept., æt. 39 A. 9 M. 18 D. Conj. Catharina Mejer, Etats Raad Hermand Mejers ældre D., nupt. 1688 d. 3. Maj, levede i Egteskab 3 A. 4 M. 4 D., hafde 2 B., nemlig: en Søn levende og en D. død, og lavede til Barsel med det tredie:
Hans Landorph, var Secretaire i Cancelliet, blev Vice Landsd. i Fyen, Cancellie- og Justitz Raad, siden Amtmand over Falster, og Etats Raad 1731. Conj. Geheime Raad Lützovs D. til Søholt.
- 4 Henning Landorph, den anden Tvilling, var Major ved Cavalleriet, 2 Gange gifft. Hans sidste Frue var Juchum Christopher Steensen til Grevensvenge og Thale Munds eeniste D., som og var gifft før.
- 5 Barbara Landorph, n. 1653 d. 7 Jan. † 1697. Conj. 1. M. Lorentz Edinger, Prof. paa Gymnasio, nupt. 1674, † 1691, 5 Apr., hafde B. (I Marginen: 1. Broderus Edinger, Cancellie R., Ober Bergamtsforv., 2. M. Nicolai Edinger, Proust i Westerskov i Lolland, 3. Jørgen Edinger, † Stud., 4. Medea, gifft med Peter Bremer, Forpagter paa Raunholt, som reyste bort, 5. Ellen. Conj. 1. Hr. Christen Achth., Conj. 2. Hr. Hans Lemvig i Ørsted i Sædland, 6. Anna Cath. Conj. 1. M. Anders Cheldorph i Bogense, 2° H. Christen N. i Piested). Conj. 2. M. Elias Naur, Prof. & Lect. ibid. impl. nupt. 1694, † 1728, æt. 78. Hand var gifft baade før og siden:
- 1 Conrad, † ugifft 1735.
 - 2 Susanna Elizab., Gen. Mag. Ellebrechts.
 - 3 Charl. Amalie, Gen. M. Philip Ditlev von Trampes.
 - 4 Anna Elizabeth.
 - 5 Sophie Hedevig.
-

Kendte Navne fra københavnske Kunstnerkredse i det 18. Aarhundrede.

Spredte Oplysninger fra utrykte Kilder ved H. Weitemeyer.

Nedenstaaende Personalialia er hovedsagelig tagne — hvor jeg traf dem paa min Vej under Syslen med et andet Arbejde — fra Københavns Magistrats til Brug for Personalhistorien hidtil kun lidet benyttede Resolutionsprotokoller (Rpr.) og Kopibøger (Kpb.), supplerede med Uddrag af Skifteprotokollerne (Skpr.) i Landsarkivet for Sjælland. De vedrører for aller største Delen mere eller mindre bekendte Dyrkere af Kunsten paa dens mange forskellige Omraader. Kunstnerens ofte flygtige Liv og vekslende Formuesomstændigheder gør det mange Gange vanskeligere for Personalhistorikeren at følge ham og hans Familieforhold end andre, mere adstadige, om end mindre kendte Statsborgeres. Forhaabentlig vil derfor disse Oplysninger være til nogen Nytte.

Abildgaard, N. A. 5. Sept. 1764. Magistratens Erklæring paa Søren Abildgaards Ansøgning, om Sønnen N. A. Abildgaard maa ernære sig ved Malerprofessionen. Han kan godt samtidig med, at han frekventerer Akademiet, tage Arbejde hos en Mester som de andre Svende; det vilde være Mestrene til Skade, om saadanne unge Svende fik Lov til at udøve Professionen som Mestre under Paaskud af, at det var for at uddanne dem (Kpb.)

15. Jan. 1781. Professor, Historiemaler N. Abildgaard beder at faa udbetalt de 600 Rd., som hans tilkommende Hustru Anna Oxholm er tillagt ved afd. Justitsraad, Toldinspektør Jessens Testamente, og som staar i Overformynderiet. (Rpr.)

Overformynderiets Erklæring af 25. Jan. i Anl. af Ansøgningen gik ud paa, at det intet havde imod, at A. fik Pengene, da hans tilk. Hustrus Moder intet havde at indvende, og da der forud Tid

efter anden var udleveret 1200 Rd. til hendes Sønner, dog under det Forbehold, at de ikke udbetaltes, før Ægteskabet var fuldbyrdet. Men ifl. Erklæring af 19. Feb. modsatte Magistraten sig det, da ogsaa Kommissær Ulrich August Worsøe, der var gift med Søsteren Elisabeth Anna Oxholm ¹⁾, flere Gange forrige Aar forgæves havde søgt om det samme, og da det var bestemt, at Børnene ikke kunde faa Kapitalen, før deres Moder, Enke efter Krigsraad Oxholm, var død, idet hun skulde nyde de aarlige Renter; vel havde A. i sin Ansøgning lovet at lade Svigermoderen faa disse Renter, men han kunde jo dø før hende, eller andre Omstændigheder kunde hindre ham (Kpb.)

28. Jan. 1782. Kancelliet spørger, om Abildgaards Hustru Anna Marie Oxholms 6 Søskende har faaet udbetalt Arven efter Jessen. — Overformynderiets bekræftende Svar indkom 4. Feb., og ifl. kgl. Reskript af 26. Marts blev Summen udbetalt Abildgaard (Rpr.).

Abildgaards Hustru kaldes i Biogr. Lex. (Rettelser og Tilf.) Anna Oxholm og hos Weilbach (Konstnerlex. 2. Udg.) Anna (Nancy) O., og her nævnes Brylluppet at have staaet 23. Marts 1781 ²⁾. Hun skal have været meget lunefuld (iflg. Weilbach) og forlod Abildgaards Hus i 1784 med Jægermester, senere Kammerherre, R. H. v. Eppingen, der ægtede hende i 1787, efter at hun var bleven skilt fra Abildgaard (se Biogr. Lex. IV, 531).

Hun er sikkert en Datter af Mønsterskriver ved Holmen Lorentz Oxholm † 1768, og Marie Susanne Schultz, der døde 1782 og blev begravet i Slagelse. Hendes Søster Elisabeth Anna, U. A. Worsøes Hustru, nævnes som værende fra Slagelse (Rpr. 31. Juli 1781). Deres Broder var den i Biogr. Lex. nævnte Officer Peter Lotharius Oxholm.

I Carl Bruuns Uddrag af A. Hennings „Briefe aus Kopenhagen, Reisejournal in Briefen an seiner Frau Juli—Okt. 1802“ (Collectanea I, 271 i Raadstuearkivet) findes flg.:

Abildgaard har ganske egne Ideer. Overhofmarskallen vilde til Prinsesse Sophie Frederikkes Begravelses-Ligbegængelse have en

¹⁾ Se Rpr. 31. Juli 1780. I Lengnicks Stamt. over Familien Worsøe kaldes U. A. Worsøes Hustru for Elisabeth Anna Marie.

²⁾ Ifl. Kopulationsbogen i Raadstuearkivet er Kopulationsattesten udstedt fra Garnisonskirken 2. Feb. 1781, og Brylluppet angives at have staaet i Hjemmet.

ny Ligvogn, thi den gamle var brændt paa Slottet¹⁾, og bad A. om en Tegning. Denne havde Alexanders Ligbegængelse i Tanke, som Thukydides (!) beskriver den. Han foreslog derfor at udelade Baldakinen, som er en Opfindelse fra Riddertiden og i Grunden kun er et Telt. Derimod skulde Sarkofagen rage højt op, et Tæppe af blaat Fløjl skulde hænge ned, hvori der var skjult Smaaklokker med lutter Dissonanser. Dette troede han vilde gøre gribende Virkning. Fire Heste skulde spændes ved Siden af hverandre, og otte skulde trække Ligvognen. Hauch indvendte alt muligt, han vilde have Baldakin og Krone. A. paastod, at det var jacobinsk at bære Kronen til Graven. Endelig træt af de foreslaede Forandringer sagde han tørt: »Jeg er ikke nogen Blyant, gaa til hvem De vil.« Hauch gik til Harsdorff. Publikum var tilfreds med Jakobinerringen, og hvad behøves saa mere? A. forfattede Prinsessens Sarkofag efter sit eget Hoved og mener, at det er den smukkeste i Roskilde og et fremtidigt Mønster.

Abildgaard, P. C. Som bekendt var Veterinæren Peter Chr. Abildgaard Stadsfysikus i København fra 1775 til 1782²⁾, og efter Viborgs Vidnesbyrd virkede han som saadan „adskil­ ligt godt for det offentlige“. Til Støtte for dette anføres fig.:

20. Juli 1778. Stadsfysikus A. klager over, at Urtekræmmerne har mange giftige Sager blandt deres andre Varer i deres Boder til stor Fare for Folk [her følger en Opregning af de giftige Sager], og foreslaar, at de har dem i et særligt Rum, og at der etableres et særligt Eftersyn af Boderne m. m. (Rpr.)

22. Sept. 1782. Stadsfysikus foreslaar til Sygdommes Bekæmpelse, at der holdes streng Opsigt med, at der ikke falbydes raadden Frugt og Fisk, og at alle Spaseregange i Byen saavidt gørligt holdes afspærrede efter Solnedgang. (Rpr.)

Abildgaard, S. 8. Aug. 1791. Anna Margrethe Bastholm, Enke efter Tegnemester Søren Abildgaard, søger om Pension. (Rpr.)

Magistratens Erklæring af 31. Aug. gik ud paa, at da de vedlagte Attester fra bekendte og paalidelige Mænd bevidner hendes store Trang til at nyde Understøttelse af Generalpostkassen, og da hun i en Alder af 75 Aar ikke selv kan erhverve noget, anbefales

¹⁾ Arveprinsesse Sophie Frederikke, der var gift med Arveprins Frederik, døde 29. Nov. 1794; Christiansborg Slot var brændt 28. Feb. s. A. Overhofmarskallen er Adam Vilh. Hauch, der 1794 dog kun var Hofmarskal og først 1798 blev Overhofmarskal.

²⁾ Se „Hist. Meddelelser om Kbhvn.“ I 224.

Ansøgningen. (Kpb.) Hun fik Pension, thi et Aar efter bad hun om Forhøjelse (Rpr. 22. Aug. 1792).

Als. 30. Aug. 1770 foretoges efter Professor Als' Begæring Forseglinge- og Annotationsforretning efter Acteur Iver Als, som i Nat ved Døden er afgang¹⁾, i hans til Leje havende Værelser i Skipper Moets Gaard i Store Strandstræde, hvorved Jomfru Else Margrethe Als var tilstede, som tilkendegav, at hendes afdøde Fader og forhen afdøde Moder Anna Hulemand foruden hende efterlod endnu tvende Døtre, Mariana og Carolina, penhver af dem i 10 Aar. Ved Slutningen af Forretningen var ogsaa Professor Als tilstede. (Skpr.)

10. Sept. 1770. Professor Peder Als foredrager i Supplik til Kongen, at hans Broder Iver Als, Acteur og Inspecteur ved den danske Skueplads, er i nogen Tid falden i en svær Sygdom og desaarsag tillagt i aarlig Pension 300 Rd.; han beder, om 200 Rd. deraf efter Broderens Død maa tilfalde hans to umyndige Børn og i det mindste vedvare i 10 Aar, til de har fyldt deres 19. Aar. — 1. Okt. kom der Svar fra Oversekretær Grev Otto Thott, at Magistraten skulde indhente Overkapelmester Sartis Betænkning; hans Svar 18. Okt. lød paa, at Børnene ikke kunde faa nogen Pension. (Rpr.)

Iver Als optraadte sidste Gang 9. Okt. 1769 og blev kort efter syg, ifl. Biogr. Lex., der intet siger om, at han var gift. Den ugifte Broder, Maleren Peder Als tog sig af hans to umyndige Børn (Døtre), ifl. Biogr. Lex. (I 192) og indsatte dem til sine Hovedarvinger. Det er altsaa de to ovfr. nævnte, Mariana og Carolina, der lader til at have været Tvillinger.

13. April 1778. Hof- og Stadsretten melder, at ved Skiftet efter afdøde Professor Als [han døde 1776], som med det første kan ventes sluttet, vil der til de af ham ved Testamentet indsatte umyndige Arvinger blive til Deling omtrent 3400 à 3500 Rd. (Rpr.)

28. Aug. 1780 beder Else Margrethe Als om at faa sin Mødrenearv i Overformynderiet, 59 Rd. 5 Mk.; hun faar den. (Rpr.)

Anthon. 29. Juli 1750. Magistraten erklærer sig for en Ansøgning fra Georg David Anthon, der i 13 Aar har været i Eigtveds Tjeneste, om at blive optaget i Murerlavet. (Kpb.)

¹⁾ I Nicolai Kirkes Begravelsesprotokol (Landsark.) staar han opført som begravet paa den gamle Kirkegaard 3. Sept., død af „Poblectie.“

24. Juni 1772. Georg David Anthon beder, da der nu er beskikket en Stadsbygmester¹⁾, om han maa faa Stadsbygmesterens Gage for Marts 1771—Maj 1772, i hvilken Tid han har forrettet hans Tjeneste. (Rpr.)

I sin Erklæring paa denne Ansøgning (Kpb.) siger Magistraten, at da Stadsbygmesteren ingen Løn faar, kan han heller ingen faa.

Arends, Jacob. I Biogr. Lex. siges intet om, at Skuespiller Jacob Arends har været gift. Som det ses af det fig., har han været gift to Gange og rimeligvis med to Søstre. Da han stod i Begreb med at gifte sig anden Gang, holdt han Skifte med Børnene af 1. Ægteskab. Hans Kopulationsattest er udstedt 24. Juni 1783 fra St. Petri Kirke. (Kopulationsbogen.)

23. Maj 1783 holdtes Skifteforretning i Møntergade Nr. 56 hos Acteur Jacob Arends efter hans i Okt. 1782 afdøde Hustru Birgitte Marie Courteau²⁾. De havde 6 Børn, nemlig Johan Frederik, 11 Aar, Christian Frederik, 2 Aar, Lovise Sophie, 12 Aar, Caroline Arnoldine, 9 Aar, Juliane Vilhelmine, 7 Aar, og Thalia Frederica, 5—6 Aar. (Skpr.)

8. Okt. 1801 holdtes Skifteforretning i Møntergade Nr. 56 efter den Natten til i Dag³⁾ afdøde Skuespiller Jacob Arentz. Tilstede var Enken Marie Charlotte Corto, der tilkendegav, at hendes Mand efterlod sig af første Ægteskab med Birgitte Bartolomea Corto 5 Børn [den ovennævnte Juliane Vilhelmine nævnes ikke og var altsaa død], hvoraf den 29aarige Johan Frederik var Tømrersvend i Rusland og den 20aarige Chr. Frederik i Apotekerlære i Holbæk; de 3 Døtre var ugifte; Caroline Arnoldine var Française hos Kammerraad Astrup paa Sæbygaard, og den yngste, Thalia Frederica, var hos Pastor Larsen⁴⁾ i Sæby Præstegaard. Af andet Ægteskab var der kun een Søn, den 18aarige Vilhelm Frederik,

¹⁾ Georg Erdmann Rosenberg i Stedet for den afd. Nicolai Banner Mathiesen.

²⁾ I Kopulationsbogen (Raadstueark.) nævnes „Student“ Johan Jacob Ahrentz, som havde taget Kopulationsattest i Nicolai Sogn 25. Juli 1769. Er det ham?

³⁾ Biogr. Lex. siger, at han døde mellem 6. og 7. Okt.

⁴⁾ Det er Sæby og Sæbygaard i Holbæk Amt, der menes. Præsten hed Frederik Christian Lassen; om ham og hans Hustru siger Wiberg, at de var bekendte som udmærket gæstfrie.

der var Volontør i Rentekamret. I Underskriften har Enken stavet sig Courtaud¹⁾. (Skpr.)

III. Behandlingsprotokollen (p. 274) var der intet at arve. Ved Skiftet var Boet blevet vurderet til 221 Rd.

Som Bidrag til Familiens senere Skæbne kan flg. anføres:

15. Jan. 1808. M. C., Arends' Enke, melder, at hendes Datter Lovise Sophie Arends agter at begynde en Handel med sin Broder Christian Ferdinand (Frederik) Arends, som derfor ikke længer kan være hendes Formynder, hvorfor hun beder om, at Gartner Lindegaard paa Rosenborg maa beskikkes til hendes Kurator. (1. Sekr. Rpr.)

Skuespiller Arends var i sine sidste Aar noget sygelig og anvendtes derfor meget lidt paa Teatret. Han har ogsaa tænkt paa at søge sin Afsked, thi i Juli 1799 var han blandt Ansøgerne til Klokkerembedet ved Nicolai Kirke. (Rpr. 19. Juli.)

Bagge. 12. Jan. 1789. Charlotte Marie Wedingsdatter ansøger om, at hendes Ægteskab med Manden, Olsen Bage (!) Skildrer, som er bortrømt for 4 Aar siden, maa blive ophævet. — Hun mødte og fik Ansøgningen tilbage. (Rpr.)

1. Nov. 1790. Charlotte Marie Weding ansøger om Beneficium paupertatis ang. Skilsmisses Opnaelse fra sin Mand Johan Henrik Olsen Bagge, Skildrer. (Rpr.)

Magistratens Erklæring gik ud paa at anbefale Ansøgningen, da hun efter sin Husbondes Attest var uformuende og Manden stadig var bortrejst. (Kpb. 22. Nov.)

Denne Maler, der, saavidt jeg ved, intetsteds nævnes, er Søn af Arkivar i Generalitetet Ole Olsen Bagge og Halvbroder til den i Biogr. Lex. (I 416) nævnte Svend Olsen Bagge, hvad der fremgaar af flg.

¹⁾ Det er Navnet paa en fransk reformert Familie. Det staves forskelligt, men den rigtige Form er vistnok Cortaud, ifl. Clément (Notice sur l'église réf. française). Stamfaderen er David Cortaud, der indvandrede fra Sydfrankrig til Danmark i Slutningen af 17. Aarh.; han var Vinhandler i Kbhvn., døde 1746 i en Alder af 77 Aar og var gift med Barthélemie, f. Colomb, der døde 1756 (Clément, S. 50). Han har vistnok været Bedstefader til Arends' to Hustruer. Clément nævner ogsaa en Marie Elisabeth Ahrens, f. Courtaud, der døde 1811 i en Alder af 86 Aar og blev begravet paa Assistens Kirkegaard. Hvorledes er hun i Familie med Arends? Ifl. Overskou blev der 21. Okt. 1801 givet en Forestilling paa Teatret til Fordel for Arends' Enke.

12. Feb. 1775 Skifteforretning efter den mellem 6. og 7. Feb. afdøde Ole Olsen Bagge, Arkivar i Generalitetet, der første Gang havde været gift med Elisabeth Margrethe Bendsen og med hende havde Sønnen Svend Olsen Bagge, Kancellist i Generalitetet, og anden Gang med Charlotte Amalie Kokken, med hvem han havde to Sønner, Carl Frederik og Johan Henrik. (Skpr.)

Beenfældt. Som Supplément til, hvad Weilbach (Konstnerlex. 2. Udg., Tilføjelser og Rettelser) fortæller om Kunstmaler Ulrik Ferdinand Beenfeldt, tjener følgende Skifteforordning, da han vilde indgaa det andet Ægteskab. Heraf ses den første Kones Dødsdag.

26. Okt. 1762 Skifteforretning hos Skildrer Ulrik Ferdinand Beenfeldt i Vinhandler Nyegaards Hus i Gotersgade efter hans 1. Dec. 1761 afdøde Hustru Catharina Elisabeth Gøbel. De havde en Datter, Anna Joachimine, 12 Aar. (Skpr.)

Bradt. Frederik Ludvig Bradt var Kobberstikker, men havde ogsaa faaet Uddannelse som Arkitekt og fik som saadan i 1766 Akademiets store Guldmedaille. Han havde dog som Arkitekt „næppe Sysselsættelse, endsige Navn“ (Biogr. Lex.). Det her anførte bekræfter disse Ord.

9. April 1781. Frederik Ludvig Bradt, Fabrik-Dessinateur, beder at maatte forundes Løfte paa Stadsbygmesterens Embeder¹⁾. (Rpr.)

Derpaa afgav Magistraten 23. April en Erklæring, der gik ud paa, at der ikke maatte blive givet ham et saadant Løfte, da det vilde forhindre, at der ved den daværende Stadsbygmesters Død kunde vælges mellem de dueligste Subjecta, og da der intet videre var bekendt om Supplikantens Styrke i Bygningskunsten end det, han meldte at have i 1766 for sit Prøvestykke faaet den store Guldmedaille. (Kpb.)

Bradt var i 1786 bleven Medlem af Akademiet, „en Værdighed, han af ubekendte Grunde faa Aar efter nedlagde“ (Biogr. Lex.). Er Grunden maaske ikke at søge i det, som her anføres:

9. Feb. 1795. Magistratens Erklæring om, at Fabriktegner F. L. Bradt, som har været indlagt i St. Hans Hospital, men nu

¹⁾ Det var Georg Erdmann Rosenberg, der var Stadsbygmester; men han havde i Feb. 1781 paa Grund af Sygdom bedt om Medhjælp, og straks var der flere, der søgte om Løfte paa Pladsen (se videre under Rosenberg).

igen er udeladt af samme, har ansøgt om, at en saadan Foranstaltning maatte gøres, at han kunde erholde fuldstændig Oprejning paa Ære og Velfærd, da han befrygter, at det, som med ham offentlig passerede, endnu er ham i mange Henseender til Hinder. I Betragtning af denne hans Forfatning og til at forekomme, at ikke Grublen over hans forrige Tilstand skal virke til skadelige Følger paa hans Helbred, anmodes Magistraten at ville meddele ham en i passende Udtrykke affattet Attest, at han efter Vedkommendes Vidnesbyrd nu er fuldkommen helbredet. (Rpr.)

16. Marts 1795. Magistratens Erklæring om, at Fabriktegnen Bradt maa erholde Rigtighed for det Tøj, han havde ved Indlæggelsen paa St. Hans Hospital, og om hans Pension, som i hans svagelige Tilstand er betalt til hans Broder Prokurator Bradt, maa nu udbetales til ham. Broderen har allerede givet ham Rigtighed for Tøjet, og Pensionen skal blive udbetalt ham selv. Fra Hospitalet er der givet Vidnesbyrd om, at han er fuldstændig helbredet. (Kpb.)

Breitendich. I Biogr. Lex. siges om Frederik Christian Breitendich, der døde 19. Okt. 1775, at han endnu ved sin Død var Organist ved Nicolai Kirke. Til nærmere Belysning af dette kan fig. tjene.

8. Juli 1771. Breitendich, som nu i 32 Aar har været Organist ved Kirken, men som nu for Alders Skyld maa tage fremmed Hjælp, beder om, at Tobias Frederik Krohn, som har haft Opvartning ved Slotskirken, og som besidder lige Fuldkommenhed som han selv, maa konstitueres som Interims-Organist ved Kirken, da han selv vil lønne ham. — Krohn blev konstitueret paa Bs. Bekostning. (Rpr.)

17. Dec. 1772. Krohn beder, om han maa faa en eventuel Bestalling, at han ved Dødsfald maa succedere B. (Rpr.)

Herpaa afgav Magistraten 13. Jan. 1773 den Resolution, at det ifl. kgl. Reskript er forbudt at give Expectance paa nogen Tjeneste; men hvis han kontinuerer med samme Agtsomhed at opvarte Orgelet i Stedet for B., kan han gøre sig fast Haab om, at Mag. vil foretrække ham fremfor andre, der ikke skulde besidde større Habilitet. (Kpb.)

1. Jan. 1774 resignerede B. helt paa Embedet paa den Betingelse, at han beholdt sin fulde Gage og sin Embedsbolig ved Kirken, og at hans Hustru efter hans Død fik 40 Rd. i aarlig Pension (ifl. Res. af 3. Febr. 1755); tillige bad han om, at Mag.

vilde reflektere paa Krohn som en meriteret Mand. — Krohn gik ind paa Betingelserne — at lade B. beholde Gagen, mod at faa af ham 10 Rd. Kvartalet, og vistnok ogsaa betale Enken de 40 Rd. i Pension —, og 22 Juni 1774 fik han fast Ansættelse. (Rpr.)

Hvor godt end Forholdet saaledes synes at have været mellem Breitendich og Krohn, kom der dog en lille Kurre paa Traaden, som det vil ses.

26. Aug. 1775 meldte Kirkeværge Kerumgaard, at da der paa Ordre af Breitendich var borttaget nogle Bøger, der hørte til Orgelværket i Kirken, havde han ladet Laasene for Orgelet forandre; men de 6 Rd. som dette havde kostet, og som B. skulde betale, havde B. fradraget i de 10 Rd., som Krohn fik af ham i Kvartalspenge, og Kirkeværgen foreslog derfor, at K. for Eftertiden fik sine 10 Rd. af Kirken, som saa fradrog dem i Breitendichs Gage. — Enden paa det blev, at B. maatte betale de 6 Rd. (Rpr.)

Breitendich var gift med en Schumacher; ifl. Biogr. Lex. hed hun Cathrine Margrethe, og der siges, at hun overlevede ham i mange Aar. I Hof- og Stadsrettens Skiftepr. findes under 28. Jan. 1783 Skifteforretning efter afdøde Helene, Organist Breitendichs Enke.

Som bekendt forfærdigede Breitendich et Klokkespil, som han og Svogeren, Taxatør ved Toldboden Schumacher fik Privilegium til paa egen Bekostning at opsætte i Nicolai Kirke mod at oppebære Indtægterne af det ved Bryllupper og Begravelser; det var i 1736, men i 1743 erhvervede Frue Kirke det (det flyttedes dertil 1744) mod en Udbetaling af 6000 Rd. til de to Mænd. Trods dette, som man skulde synes, klare Forhold gjorde dog Nicolai Kirke et Forsøg i 1767 paa at faa det tilbage. At Breitendich har haft en Finger med i det, kan man rolig gaa ud fra.

20. Maj 1767. Kirkeværgerne for Nicolai Kirke foredrager, at det i Frue Kirke værende Klokkespil, som er indrettet efter kgl. Tilladelse af Breitendich og Schumacher, og hvoraf Fordelen skulde tilfalde dem og deres Arvinger i 30 Aar, siden er bleven flyttet til Frue Kirketaarn, der har høstet Fordel deraf; men da de 30 Aar nu er udløbne, formener de, at Frue Kirke ej længere tilhører samme, og indstiller derfor, om ikke Nicolai Kirkes Ret til Klokkespillet bør indtales. Magistraten sendte Forestillingen til

Kongen, men Oversekretæren lod svare, at derved var intet at gøre. (Rpr.)

Bræstrup. Weilbach har i Tilføjelser og Rettelser til *Konstnerlexikon* (2. Udg.) faaet Jens Christensen Bræstrups Navn gengivet rigtigt, ligesom han ogsaa der fortæller, at han har været to Gange gift. Det følgende oplyser, at der har været to Malere af det samme Navn, Faderen, Jens Christensen B. og Sønnen, Carl Christian, og giver desuden andre Oplysninger om Familien.

11. April 1785. Da Anna Christiane Dorothea Bræstrup, for hvem hendes Moder Anna Christine Jessen, Enke efter Maler Bræstrup¹⁾, anholder om, at hun maa være myndig under Kurator, nu er 29 Aar og fornuftig, anbefales Ansøgningen. (Kpb.)

13. April 1795. Kancelliet melder, at Hofmaler Bræstrup her af Staden har ansøgt om, at Byfoged Arff i Kjøge maa befales at slutte Skiftet efter Supplikantens dér afdøde Broder Gabriel Felix Bræstrup, for hvis umyndige Søn han er født Værge. Meldende tillige til Bekendtgørelse for Supplikanten, hvad Arff og Kommis-særerne i Stervboet efter Stedmoderen, afdøde Bræstrups Enke, har erklæret. (Rpr.)

27. April 1795. Krigsraad Munch og Sekretær Kierulf som Skiftekommissærer efter afdøde Hofmaler Jens Christensen Bræstrup og ligeledes afdøde Hustru²⁾ melder, at da Skiftet ej endnu er sluttet, og Raadmand Schmidt, som har været Tilsynsværge for den afdøde Søn Gabriel Felix Bræstrup, nu er død, er det fornødent, at der udnævnes en ny Værge, og foreslaar Prokurator Jens Torst. (Rpr.)

3. Jan. 1798. Hofmaler Carl Christian Bræstrup beder om Beneficium paupertatis til at oplyse, at han ikke kan være Debitor i sine Forældres Stervbo (Rpr.). — I Mags. Erklæring om denne Ansøgning nævnes han som uformuende³⁾. (Kpb. 10. Jan.)

¹⁾ Jens Christensen Bræstrup døde 28. Maj 1778.

²⁾ Anna Christine Jessen døde 1793.

³⁾ Er denne Carl Chr. Bræstrup mon ikke den samme som den Bræstrup, som Portrætmaleren H. Hansen (se hans Dagbog, S. 24) træffer i Horsens 1794 — Familien stammede jo fra Horsens —, og om hvem Provst Brøndsted fortæller, at han for 10 Aar siden (altsaa 1784) var kommet fra Kbhvn. til Horsens med et fransk Fruentimmer, som han lovede at ville gifte sig med, men de blev ved at leve sammen uden at holde Bryllup, og naar Provsten eller andre foreholdt dem det, blev de vrede; han havde Lov til at holde en Husholderske, sagde han.

4. Aug. 1800. Munch og Kierulff melder, at der ved Skiftet efter afdøde Anna Christine Jessen og forhen afd. J. C. Bræstrup er en umyndig Sønesøn, J. C. Bræstrup, tillagt 4291 (?) Rd. (Rpr.)

12. Sept. 1800. Kancelliet udbeder sig Magistratens Erklæring om Ansøgning fra Martha Louise Bræstrup om, at hendes Søn Jens Christian Bræstrup maa beskikkes en Væрге.

31. Aug. 1804. Overformynderiet melder, at der for Jens Chr. Bræstrup er indsat 179 Rd. som Arv efter hans Mormoder (Rpr.)

Cabott og Lillie. 22. April 1799. Rentekamret sender til Magistratens Erklæring en Ansøgning fra Historiemaler Johan Herman Cabott om at blive Hofdekoratør i Stedet for afdøde Hofdekoratør Lillie. (Rpr.) — Magistratens Erklæring af 26. April (Kpb.) gaar ud paa, at Cabott er en retskaffen Mand, men om hans kunstneriske Kvalifikationer maa Kancelliet helst henvende sig til Akademiet.

Cabott, der var Lærer ved Akademiet, fik som bekendt Pladsen. Om Christian Joseph Lillie siger Weilbach (Konstner-Lex. 2. Udg.), at han falledede i 1798 og rejste bort, men staar endnu i Statskalenderen for 1799 som Hofdekoratør; hans Dødsaar kender han ikke.

Camradt. 20. Juli 1780. Portrætmaler Camradt søger om det ved Riis' Død¹⁾ ledige Overgraverembede ved Nicolai Kirke. — Han fik det ikke. (Rpr.)

Man kan ikke se, om det er Johan C. eller Jørgen Frederik Camradt, men det er utvivlsomt den sidste, der sad smaat i det og havde 9 Børn, deriblandt Blomstermaleren Johannes Ludvig C.

Coffre. Det er bekendt, at Benoit Coffre fik meget lidt for sine Arbejder og til Dels derfor havde det meget smaat og idelig plagedes af Kreditorer. Man læser hans Elendighed ud af følgende Linier:

Skildrer Coffre aflagde sin Ed, at han havde mere Gæld end Gods, og som hans Fattigdom og slette Tilstand desforuden nok er bekendt, holder vi for, at han kan befris for at give noget i Skat (Kpb. 20. Aug. 1719).

Conradi. 17. Maj 1762. Kirkeværgen for Frelsers Kirke, Anders Storp, Raadmand, melder, at Bygmester J(ohan) C(hristian)

¹⁾ Overgraver Hans Henrik Riis var død i Juni 1780, da hans Hustru Anna Olsdatter meldte Dødsfaldet til Magistraten. (Rpr. 28. Juni.)

Conradi, som hører til Frelsers Kirke, har købt en Begravelsesplads i Frederiks tyske Kirke for 200 Rd., hvori hans afdøde Datter den 6. Maj blev nedsat. Den kgl. Resolution af 16. Jan. 1761 tilholder, at naar nogen af Frelsers Menighed vil lade deres Døde begrave i Frederiks Kirke, skal de efter Kirkens Privilegium betale ligesaa meget til Frelsers Kirke. Men da han undskylder sig med, at han ikke har vidst dette, spørger Storp, hvorledes der skal forholdes. — Efter lange Forhandlinger indstilledes Sagen til Kongens Afgørelse, og ved kgl. Befaling (30. Decbr) fritoges Conradi for at betale noget. (Rpr.)

8. Marts 1774. Bygningsinspektør Conradi ansøger, da han ingen Løn har og har haft Løfte om Stadsbygmestertjenesten, da den var ledig i 1770¹⁾, hos Kongen om enten at faa noget vist af hver Kirke og Skole eller lidt fast aarlig Løn af Kongens Kasse. — Han mødte og tog Ansøgningen tilbage. (Rpr.)

22. Maj 1784. Skifteforretning efter forrige Actrice, tilsidst Pensionist J(hanne) C(hristine) Conradi, der er død sidste Mandag²⁾ i sit Logis i Prinsensgade Nr. 378. Hun havde ikke været gift og efterlod sig to Brødre Stephen og Henrik, der begge var paa Langrejser som Matroser. (Skpr.)

Den ovennævnte Broder Stephen var som ungt Mennesk bleven indsat i Stokhuset for Tyveri, men blev i 1779 be-naadet for Resten af sin Straf og sendt til Søs. I en meget forvrøvlet Skrivelse til Magistraten, som Johanne Christine Conradi paa Opfordring sendte for at sige, hvad hun vilde gøre med Broderen, naar han kom ud, fortæller hun selv hans Historie (Kpb. 4. Jan. 1779). Han havde fra sin Læremester, Hofjuveler Fabritius, stjaalet et kostbart „Vurderstempel“, forledt dertil af en Guldsmedesvend Kai, og ved Mesterens rigurøse Optræden var han bleven dømt, skønt Politimester Fædder havde villet skaane ham. Moderen havde taget sin Død derover, og nu stod hun selv fader-, moder- og venneløs. Naar Broderen kom ud, vilde hun ved Hjælp af den anden Broder, som var Styrmand, se at faa ham til Søs, og indtil den Tid vilde hun beholde ham hos sig i Stillehed, da han „har lært Dyds Nødvendighed til timelig Vel-

¹⁾ Stadsbygmester var da Nicolai Banner Mathiesen, der døde i Febr. 1771.

²⁾ Hun døde 17. Maj 1784 efter Aumont og Collin, Det kgl. Teater.

gaaende“. Hun underskriver sig „Johanne Christine Conradi, logerende i Christenbernikovstræde Nr. 333“.

Cramer. Til Belysning af Maleren Peter Cramers Familieforhold hidsættes følgende:

4. Juli 1764. Magistraten erklærer sig til Gunst for Hans Cramers Ansøgning om at maatte forfærdige Billedhuggerdekorationer og Ornamerter baade støbte og ciselerede i alle Metaller. (Kpb.)

23. Sept. 1782. Hofviolon Peter Cramer søger om Bekræftelse paa det af hans afdøde Onkel, Teatermaler Peter Cramer skænkede Gavebrev til Hofviolonens Søster Hanna Cramer. (Rpr.)

9. Okt. 1782. Magistraten erklærer sig om denne Ansøgning. Hattemager Christian Lüders har til Vidnesbyrd underskrevet den af afdøde Teatermaler Peter Cramer paa hans nu ligeledes afdøde Broder Maskinarbejder Hans Cramers Brev af 12. Juli gjorde Paa-tegning, hvorved han har indsat Broderens Datter Hanna til Arving af hans Efterladenskaber, at han har gjort det med fuld Fornuft. Skønt Lüders er en paalidelig Mand, er det dog kun Bevis fra een Side, hvorfor henstilles, om Hofviolonens Ansøgning kan bevilges. (Kpb.)

Du Puy. 8. Febr. 1792. Magistraten erklærer sig imod, at den nylig til Staden komne Franskmand Dupuis maa drive Nodehandel. Der er nok i Forvejen af Nodehandlere, og de fremmede indbringer nye Moder, der forøger Overdaadigheden, og desuden er det almindeligt, at de indskriver fra Udlandet, hvad de bruger dertil. (Kpb.)

Det er ganske sikkert Komponisten Du Puy, der her er Tale om, og som paa sin Vej mod Nord først har forsøgt sig i Kjøbenhavn, før han kom til Stockholm i 1793.

Ebbesen. 25. Jan. 1797. Annotationsforretning efter den i Dag afdøde Danser ved det kgl. Teater Adam Ebbesen¹⁾. (Skpr.)

Ewald. Johannes Ewald havde som bekendt indsat sin trofaste Plejerske i de sidste Aar, Anna Kirstine Schou, til sin Universalarving. I Personalh. Tidsskr. 4. R. VI (S. 100) omtales hans samlede Skrifter, der 1780—81 udgaves af Boghandler Chr. Gottlob Proft, og hendes Forhold til denne Ud-gave. At hun ikke var helt tilfreds med Forlæggeren, frem-gaar af flg.:

¹⁾ Hos Aumont og Collin angives blot Dødsaaet.

6. Juli 1789. Læremoder ved Vajsenhuset Anne Kirstine salig Schous ansøger som universel Arving efter afdøde Johannes Ewald om Beneficium paupertatis til at udføre en Sag mod Boghandler Proft betræffende Rigtighed og Betaling af ham som Forlægger af bemeldte Ewalds Skrifter. (Rpr.)

Magistraten anbefalede 2. Sept. Ansøgningen med den Motivering, at hun trods adskillige, endog efter at denne Ansøgning var indleveret, gjorde Forsøg ikke havde kunnet formaa Proft til en mindelig Afgørelse af deres Mellemværende, og at hun er en fattig Enke, der intet andet har at leve af end det, hun nyder som Læremoder. (Kpb.)

Hun fik Ansøgningen bevilget 25. Sept., og 4 Dage efter fik hun Frederik Laan beskikket til Prokurator. (Hof- og Stadsrettens Journal over Ansøgninger.)

Hvad Udfald Sagen har faaet, og om den overhovedet er kommen til Doms, ved jeg ikke. Jeg har forgæves gennemset Domsprotokollen indtil Juni 1792.

Friedrich. 24. Jan. og 14. Febr. 1791. Magistraten erklærer sig om en gennem den danske Gesandt i Bayern indgaaet Klage fra Kobberstikker Johan Gottlieb Friderichs Kone. Han var fra Regensburg, og der boede Konen, medens han selv var bosat i Kbhvn. Han har ikke givet, hvad han har lovet til hendes og deres Børns Underhold; men hertil har han svaret, at han ikke troede sig forpligtet hertil dels paa Grund af hendes Opførsel og dels paa Grund af Børnenes nuværende Alder, og desuden havde han saa lidt Arbejde, at det var ham umuligt. Det sidste mener Mag. at være begrundet. (Rpr. og Kpb.)

Weilbach kalder ham Johan Georg F. og siger, at han er født i Nürnberg, men nævner ikke, at han var gift.

Gellentin. Til Karakteristik af Miniaturmaler Gottfred Gellentin, om hvilken man ved meget lidt (Weilbach har kun to Linier om ham), tjener flg.

7. Marts 1757. Underfoged Grøn meddeler, at Skildrer Gellentin har overfaldet Fogdens Folk, der paa Prokurator Windekildes Begæring kom for at forkynde ham en Bytingsdom og gøre Ekskution hos ham, og trukket en Kniv og slaet saaledes, at hans Kaardehæfte bøjedes. Skønt han ved, at han godt kunde faa ham alvorlig straffet, beder han, at han maa slippe med en Bøde. Gellentin blev opkaldt, og da han bad for sig, slap han med en Bøde paa 2 Rd. til de fattige. (Rpr.)

Gercken. 13. Febr. 1735. En Skrivelse fra Magistraten om noget Arbejde i Garnisons Kirke, som Diderik Gercken skulde lave, men som han havde smølet med. (Kpb.)

2. Okt. 1741. Diderik Gercken beder om uden Afkortning og lang Tids Ophold at faa betalt sin Regning over Konsollerne paa Nicolai Kirkes Taarn¹⁾. (Rpr.)

3. Okt. 1742. (Johan) Diderik Gercken beder i en Supplik til Kongen, om han efter sin Hustrus²⁾ Død maa skifte med sine Samfrænder. (Rpr.) — I sin Erklæring om denne Ansøgning siger Magistraten, at Hustruen var død for to Aar siden og havde efterladt tre Børn, hvoraf de to var umyndige; Mag. fraraadede at gaa ind paa Ansøgningen. (Kpb. 17. Okt.)

12. Decbr. 1742. Johan (Diderik) Gercken fremlægger Attest for, at han hører til den reformerte Kirke. (Rpr.)

20. April 1744. Diderik Gercken, som 3. Aug. 1731 har faaet kgl. Bestalling som Sten- og Billedhugger, beder om som Mester at blive indtegnet i Billedhuggerlavet. — Det bevilges. (Rpr.)

22. Juli 1748. Magistraten erklærer sig mod Andreas Gerckens Ansøgning om efter Faderens Død i hans Sted at blive Billedhugger. (Kpb.)

Grund. 23. Marts 1796. Johan Gotfried Grund agter at holde Samfrændeskifte efter sin afdøde Kone Elisabeth Mandorff³⁾ og beder til den Ende, at Magistraten vil beskikke en Værgе ej alene for hendes afdøde Datters af Ægteskab med Kommerceraad Rabe Holm efterladte 6 Børn, men ogsaa for hendes og Rekvirentens ugifte Datter Anna Magdalene, og foreslaar dertil Kommerceraad Rabe Holm. (Rpr.)

30. Marts 1796. Johan Ehrenfried Grund ansøger om at blive Sten- og Billedhuggermester. (Rpr.) — 21. Sept. 1796 udstedes kgl. Reskript om, at han kan optages. (Kpb.)

Annotationsforretning paa Kirkepladsen i Norgesgade hos Kurvemager Grund⁴⁾ efter Faderen Billedhugger Johan Gottfred Grund, der var død Aftenen før silde. (Skpr.)

27. Marts 1797. Johanne Elisabeth Grund og Anna Magdalene Grund søger om Pension af Postkassen. (Rpr.) — Magistraten an-

¹⁾ Dette Arbejde nævnes ikke hos F. J. Meier.

²⁾ Hun hed Marie Christine de Coning.

³⁾ Elisabeth, f. Mandorff, havde først været gift med Billedhugger Hänel og ægtede efter dennes Død Grund i 1762.

⁴⁾ 21. Decbr. 1796 nævnes Kurvemager C. Grund paa „Slotspladsen“ (skal være „Kirkepladsen“). (Rpr.)

befaler denne Ansøgning fra Billedhugger Grunds Døtre, da de er trængende. (Kpb. 12. April.)

Heinsvig. 23. Aug. 1805. Skuespiller Peter Heinsvig søger om Bevilling til at vies af uvedkommende Præst med Marie Elisabeth Büchling¹⁾. — Bevillingen udfærdiges. (1. Sekretariats Rpr.)

11. Sept. 1805. Peter Heinsvig indsender Kvittering, hvorefter han for at erholde Sognepræstens, Dr. Kofoeds, Attest for, at han har betalt 4 Rd. i Konsumptionsafgift for at faa Bevilling til at lade sig vie hjemme i Huset; men da han efter medfølgende Attest er viet af Provst Schytt i Smollerup, anmoder han om at faa de 4 Rd. tilbagebetalte. — Ja, da Vielsen er foregaaet paa Landet. (2. Sekretariats Rpr.)

Holck. 7. Nov. 1774. Agent (Hans) Holck var opkaldt for at vise, hvad Tilladelse han havde til det af ham oprettede Aviskontor, som han endog i Aviserne har ladet bekendtgøre. — Von Holstein mødte paa Holcks Vegne, som han berettede at være syg, og blev det ham befalet straks at nedtage Skiltet og ophæve Kontoret. (Rpr.)

16. Jan. 1775. Holck beder i Supplik til Kongen at maatte udgive en Hoftidende, hvori alt tilladeligt om Hoffet indføres, da han ved at faa denne Tilladelse for sig og Sønner for Eftertiden vil være rolig. (Rpr.)

Magistratens Erklæring imod Ansøgningen (af 18. Jan.) var højst unaadig og kras. Den gengives her udførligt, fordi jeg synes, at den og de senere nævnte Erklæringer er et Bevis paa, at Autoriteterne, i alt Fald paa den Tid, saa en Plageaand og besværlig Person i ham, der saa ofte løb dem paa Dørene.

Supplikanten Hans Holck vedbliver at være sig selv lig med egennyttige Projekter uden at hense til andres Fornærmelse, naar det alene er til hans egen Fordel. Det er en meget upasselig Motiv, han har anført, at ligesom der foruden Hofbedemænd tillige er Stadsbedemænd, skulde der og foruden de nu privilegerede Tidender være Hoftidender; thi ingen fornærmes ved de forskellige Navne paa Bedemændene, efterdi hvem der behøver at bruge dem, kun betaler een, hvad enten han saa kaldes Hofbedemand, Stadsbedemand eller Skipperlavets Bedemand, hvorimod det baade er Publikum til Byrde at lade deres Bekendtgørelser indføre i mange

¹⁾ I Biogr. Lex. kaldes hun Anna Marie B.

Tidender, og bliver dem til større Bekostning, som holder Aviserne. Overalt er Supplikantens Ansøgning til Fornærmelse ikke alene for Interessenterne udi Adresse-Kontoret, hvis Privilegium de har dyre købt af Agent Holck selv, men endog mod Bogtrykker Høpfner og de Berlingske Arvinger som aldeles stridende mod de dem paa Avisernes Trykning meddelte kgl. Privilegier, især er de Berlingske Arvinger alene privilegerede at have deres Aviser bortsendte med de ridende Poster, og General-Postamtet kan vel næppe samtykke udi, at nogen aparte Hoftidende kunde tillige dermed bortgaa . . . (Kpb.)

2. Okt. 1775. Holck beder om Konfirmation paa et af Gunild Aagesens Enke oprettet Testamente, hvori hun skænker hans Datter Johanne Marie Holck sit Efterladenskab, og at Konfirmationen paa 4 Rd. Papir maa udstedes. — Holck mødte og erklærede at have 3 Børn med sin Kone¹⁾. (Rpr.)

Magistraten fraraadede i sin Erklæring af 11. Okt. Konfirmationen, da Holck fra sit Ægteskab med sin første Kone havde en Søn og to Døtre, og skønt Efterladenskabet ikke var stort, syntes det dog underligt, at Gunild Aagesen efterlod det hele til det ene af Datterbørnene og aldeles intet til de to andre. (Kpb.)

18. Feb. 1778. Direktionen ved den almindelige Plejeanstalt indstiller i Anledning af, at der af Agent Holck er anmeldt en Plan til et almindeligt Arbejdshus for fattige, hvorvidt det maatte tillades ham under privat Bestyrelse at gøre en saadan privat Indretning. — Kancelliet tilskrev 17. Aug. Magistraten, at den skulde tilkendegive Holck, at det ikke kunde tillades ham at avertere, dirigere og entreprenere et saadant Arbejdshus. (Rpr.)

12. April 1779. Adzer Friberg med flere Lærere ved Indfødskskolen Nr. 1 beder om Beneficium paupertatis mod Agent Holck ang. deres hos ham tilgodehavende Lønninger med videre. De mødte 14. April, og Holck indleverede sit skriftlige Svar. (Rpr.)

18. Feb. 1782. Ansøgning fra Sognepræst (P. C.) Top, at den Arv, som hans Datter Charlotte Sophie, g. m. Holck, kan vente efter sin Fader, maa blive alene forbeholdt hende og Børn. (Rpr.)

6. Nov. 1786. Ansøgning fra Charlotte Sophie Top, Enke efter Agent Holck, at den hende og hendes Børn efter (hendes Morfader) afd. Provst Garboe i Tikjøb tilfaldne Arv maa indsættes i Overformynderiet. (Rpr.)

¹⁾ Hans første Hustru, Bolette Thrane, var død 1764 i Barselseng efter at have født 4 Børn. Det yngste Barn, Caspar Henrik, var død dengang, i 1775. Allerede i Slutningen af 1764 ægtede Holck sin anden Hustru, Charlotte Sophie Top (se Bering Liisberg, Agent Holck, S. 83).

5. April 1787. Agentinde Holck ansøger, at Overformynderiet efter kgl. Bevilling af 2. Marts maa beordres at indtage den hende efter Garboe tilfaldne Arv, 4622 Rd. 5 Mk. 14 Sk. (Rpr.)

27. April 1792. Charlotte Sophie, Enke efter Agent Hans Holck, beder om at faa af hendes i Overformynderiet staaende morfaderlige Arv udbetalt 500 Rd. til hendes Søns, Studiosus Johannes Holcks Fornødenheder¹). (Rpr.)

Baade Overformynderiets og Magistratens Erklæring (19. Maj og 4. Juni) gik imod Ansøgningen. Kapitalen, dengang 4500 Rd., var til hendes og Børns Underhold, og en »Formindskelse af Kapitalen vilde forringe hendes Indkomster paa en Tid, da hun efter Rygtet klager over Mangel paa nødtørftig Udkomme.« Sønnen havde nok sagt, at han vilde lade de 500 Rd. gaa af paa sin Arv, men han kunde dø, og saa gik det ud over de andre. »Der er flere Børn, faar den ene noget, kommer de andre efter.« (Kpb.)

3. Juli 1794. Charlotte Sophie, Enke efter Agent Holck, beder om at faa 52 Rd. til Steddatteren Johanne Maries Underholdning m. m. hos Mad. Wold i Tønsberg i Norge, som hun har udlagt for sidste Aar, og fremdeles 52 Rd. aarlig af Steddatterens i Overformynderiet staaende mødrene Arv. — 15. Sept. 1794. Ved kgl. Reskr. faar hun 40 Rd. aarlig. (Rpr.)

10. Juni 1795. Agent Holcks Enke søger om Pension af Postkassen. (Rpr.)

Magistraten henstiller det i sin Erklæring til Kongens Godtbefindende, da hun i Forvejen har 100 Rd. Pension af Skatkamrets Kasse og Renten af de 4500 Rd. i Overformynderiet. (Kpb. 3. Aug. 1795.)

7. Maj 1800. Magistratens Erklæring paa Ansøgning fra Charlotte Sophie Top, Agent Holcks Enke, om at Morfaderens, Provst Garboes Arv af Sept. 1773 maa udbetales hende. Mag. er imod det, da Arven skal være til hendes og Børnenes Underhold. — Vedlagt er Overformynderiets Erklæring, der gaar i samme Retning, og hvori oplyses, at Sønnen, stud. chir. Johannes Holck alt har pantsat sin formentlige Del af Arven til tre Jøder; der stod endnu 4500 Rd., det pantsatte var vist henved de 3000 Rd. (Kpb.)

Mon Magistraten ikke ogsaa i hende har set lidt af en Plageaand?

Holtzbecker. 5. Juli 1752. Maler (Johan Christoph) Holtzbecker har 3. Juli efter Magistratens Begæring leveret Overslag

¹) Johannes Holck, født 1767, har været en ren studiosus perpetuus; han døde 1803 paa et Skib paa Batavias Red som Stud. chir.

med en af ham forfattet Tegning til en Dekoration og Illumination ved Raadstuen til Dronning Juliane Maries forventende Indtog her i Staden [det fandt Sted 11. Okt.], i alt 2300 Rd. Efter den nøjere Specifikation skal bl. a. Holtzbecker have for »Snedker-, Naalemager- og Malerarbejde med Materialier og Lærred 1500 Rd., mod at han faar Materialierne igen, naar Illuminationen er forbi, men Tegningen skal forblive i Raadstuen¹⁾. (Rpr.)

11. Sept. 1752 beder H. om, at en Vægter maa faa Opsigt med det til Indtoget færdige Arbejde, som er opstillet paa Professorgrunden i Studiestræde. (Rpr.)

Efter dette synes F. J. Meier (Fredensborg, S. 183) at have Ret, naar han siger, at H. vistnok har været „slet og ret Malermester“. Og det lader til, at Enken²⁾ har fortsat hans Forretning, thi 9. Febr. 1763 afgiver Magistraten Erklæring paa Ansøgning fra Maler Holtzbeckers Enke om at maatte indføre slagen Metal, og 1. Juni s. A. beder Malersvend Johan Christoffer Holtzbecker, der staar i Tjeneste hos Moderen, om at blive fri for at gøre Mesterstykke.

Hånel. 4. Juli 1746. (Johan Friederich) Hänel beder, at Oldermænden for Billedhuggerne maa tilholdes at tilbagelevere det ham fratagne Værktøj, da han har kgl. Privilegium at have samme Ret som en Mester i Lavet. — 13. Dec. 1747 foreviste Hänel sit Privilegium af 28. Nov. 1746. (Rpr.)

27. Aug. 1749. Kirkevæрге Lars Findt indberetter, at Billedhugger Hänel nu er færdig med Arbejdet paa Daaben i Helliggejst Kirke og begærer to Billedhuggere til at besigtige det. — Det besigtiges, og han skal betales efter Kontrakten. (Rpr.)

Hørner. 18. Maj 1763. I Magistratens Erklæring om Arven efter afdøde Skildrer Johan Hørners og forhen afdøde Hustrus [ifl. Weilbach, Konstnerlex. 2. Udg. Tilføjelser og Rettelser, hed hun Christine Wass og var død 1758] Børns Arv siges, at de

¹⁾ Raadhuset kom efterhaanden til at eje en rig Samling af saadanne Tegninger, der brændte med Raadhuset i 1795. Stadsbygmester, Professor Peter Meyn, som i 1790 havde leveret Tegningen til Raadhusets Dekoration i Anledning af Kronprins Frederiks Bryllup med Marie Sophie Frederikke, indsendte 20. Okt. Beregningen for Omkostningerne ved det, ialt 3180 Rd., og meddelte tillige, at han snarest skulde sende Tegningen „til at formere den Samling af Tegninger paa store Dekorationer, som findes i Magistratens Forsamlingsaal. (Rpr.)

²⁾ Se Weilbach, Konstnerlex., Tilføjelser og Rettelser, ifl. hvilken hun hed Dorteaa Elisabeth Ahlefeldt.

efterlod sig to Børn og 4—500 Rd.; men da ingen af dem i levende Live havde sagt noget om, at Datteren skulde gaa i lige Arv med Sønnen, og da Sønnens Paategning vel ikke kunde paaagtes, da han endnu var umyndig og kun lidt over 16 Aar, henstilledes det til Kongen, om Supplikantens, Justitsraad Peter Fehrmanns Ansøgning kan bevilges. (Kpb. Nr. 258.)

Høwisch. 27. Decbr. 1753. Der udstedes Fæstebrev til Adolph Høwisch paa et Hus kaldet Jena uden Østerport mellem Lille Vibenshus og Vartov, som Høwisch har købt af Christian Ibsen Voigt. (Kpb. Nr. 209.)

Det er vel den Skildrer Adolph Høwisch, der omtales hos Weilbach som nævnt sidste Gang 1743.

Jonge. 3. Sept. 1781. Pastor Jonge i Allerslev beder om adskillige Oplysninger, som han vil indføre i sit antikvarisk-historiske Værk, som han har under Udarbejdelse, »Kbhvns. udførlige Beskrivelse«. — Kan gives ham, naar han kommer til Byen. (Rpr.)

2. Juni 1784. Pastor Jonge foreslaar at forfremme trykket 2. Tome af hans »Kbhvns. Beskrivelse«. (Rpr.) — 9. Juni skriver Mag. til Jonge, at skønt den gerne ser, at 2. Tome udkommer, ser den sig dog ikke i Stand til at paatage sig den trykt eller give Jonge 500 Rd. i Forskud¹⁾. (Kpb.)

Kirkerup. 19. Decbr. 1800. Kaptajn og Hofarkitekt Andreas Kirkerup beder, om hans Svoger Murmester Peder Johan Holst maa erklæres umyndig, da denne derimod intet har at indvende. (Rpr.)

21. April 1802. Kaptajn og Hofarkitekt Andreas Kirkerup og Hustru Clara Holst²⁾ søger Ophævelse af deres Ægteskab. Efter flere Forhandlinger (10. og 26. Maj og 18. Juni) blev de separerede. (1. Hovedfags Rpr.)

Krohn. Skifteforretning 12. Juni 1781 efter afd. Organist Tobias Frederik Krohn³⁾, hvis Enke er Catharina Maria Balthser. (Skpr.)

18. Juni 1781. Cathrine Marie Krohn melder, at hendes Mand er død, og beder om en lille Pension. — Hun faar 20 Rd. aarlig og 60 Rd., naar Breitendichs Enke er død. (Rpr.)

Om Krohn se forøvrigt ovenfor under Breitendich. Som karakteristisk for Livet i Kirkerne anføres fig.

¹⁾ Som bekendt findes dette Bind i Manuskript paa Store kgl. Bibliotek.

²⁾ Clara Holst blev senere gift med Arkitekt Mogens.

³⁾ I Personalh. Tidsskr. 5. R. II S. 292 siges, at han er død 19. Juni.

12. Okt. 1774. Organist Krohn klager over, at Stadsmusikant Kirchhoffs Folk, naar de opfører Musik i Nicolai Kirke, ofte under Prædikenen gør saadan Støj og Alarm, at han undertiden ikke kan høre Prædikenen, for at observere, naar han skal begynde med Orgelet, og især da han ved sidste Musik havde erindret dem om, at det ikke var anstændigt i Guds Hus enten under Sangen at fantasere paa en Snecke eller under Prædikenen at stemme deres Violiner, har en af dem holdt Haanden under hans Øjne og sagt, at han ikke vilde lade sig reprimandere af ham. — Stadsmusikantens Folk blev opkaldte og fik Tilhold om at opføre sig skikkelig. (Rpr.)

Lahde. 20. April 1793. Gerhard Ludvig Lahde søger om Naturalisation.

Weilbach (Konstnerlex.) siger, at Kobberstikker Lahde fik Indfødsret 30. Sept. 1792. Det skal vel være 1793.

Lodde. 26. Aug. 1750. Magistraten forespørger sig hos Komediehusets Direktør, hvad han siger til Barthold Johan Loddess Ansøgning om alene at maatte trykke Komedier. (Rpr.)

7. Sept. 1750. Magistraten erklærer sig mod Loddess Ansøgning efter at have faaet det Svar fra Direktør Bruun, at Lodde faar Betaling for, hvad han oversætter til Teatret; et saadant Privilegium vilde være til Skade for Teatret. (Kpb.)

Londemann. 31. Marts 1773. Skifteforretning efter den 3. hujus afdøde Skuespiller Geert Londemann i hans til Leje havende Værelser i Urtekræmmer Mejlings Gaard Nr. 160 Hj. af Regnegade og Gammelmønt. Tilstede var Enken Benthe Marie. De havde 5 Børn: Laurits Peder, 18 Aar, Andreas Christian, 11 Aar, Frederik, 5 Aar, Sophie Marie, 22 Aar, og Cathrina Elisabeth, 17 Aar. Enkens Broder var Obermester paa Kina Svend Møller.

5. Juli 1775. Skifteforretning efter den 4. Juli afdøde Benthe Marie, Enke efter Geert Londemann, boende i Graaes Ejendom i Gotersgade. (Skpr.)

Af Behandlingsprotokollen ses, at hele Boet vurderedes til 197 Rd.; Enken havde faaet 100 Rd. i aarlig Pension; alle 5 Børn levede; i Aug. 1776 var Svend Møller død.

16. Decbr. 1776. I Anl. af en pro Memoria fra Generalpostamtet sender Magistraten en pro Memoria fra Raadmand Storp, hvoraf erfares Acteur Londemanns Børns Navne og Alder samt hvormeget der ungefæhr er i Arv efter deres Morbroder Svend Petersen Møller. (Kpb.)

Mangor. 4. Okt. 1784. Stadsfysikus (Christian Elovius) Mangor¹⁾ søger at faa 250 Rd. Tillæg til sin Løn. — 13. Dec. 1784 melder Kancelliet i Anl. af Mangors Ansøgning, at hvis Stadens Kasse vil give ham 100 Rd. Tillæg, vil det indstille ham til ogsaa at faa 100 Rd. af Kongens Kasse. — 7. Marts 1785 faar han ved kgl. Res. de 100 Rd. af Stadens Kasse og ved kgl. Res. af 16. Marts ligeledes de 100 Rd. af Kongens Kasse. (Rpr.)

Som en Illustration til, hvad der i Biogr. Lex. siges om hans mange litterære Planer kan fig. tjene.

8. April 1795. Dr. Mangor og Kammersekretær Gundelach sender en Plan til et Maanedsskrift, som de agter at udgive, og melder, at de til Nytte og større Fuldstændighed ønsker der at kunne inddrage kollegiale Foranstaltninger til den offentlige Lægevidenskabs og Medicinal-Politiets Fremme, hvorfor de beder at maatte benytte Stadens Arkiv. — Tilladelsen gives. (Rpr. og Kpb. 1795 A Nr. 338.)

Mathiesen. 23. Maj 1763. Nicolai Banner Mathiesen²⁾ beder, at hans Hustru Charlotte Amalia (Huhn) efter hans Død maa beholde de 200 Rd., som af Stadens Kasse er tilsagt ham, siden han i 20 Aar har været Stadsbygmester uden at faa denne Løn, og han i den Tid, han ikke fik den, har maattet sætte til af sit eget, saa hans Hustru efter hans Død vilde blive sat i slette Omstændigheder og intet have til Subsistence, om hun ej bliver soulageret med disse 200 Rd. — Kan ej bevilges. (Rpr.)

25. Marts 1771 og 10. Okt. 1772 søgte Enken forgæves om Pension. (Rpr.)

28. Febr. 1780. Banner Mathiesens Enke er villig til at skifte med sine to Sønner, hvoraf den ene er Kaptajn Carl Banner. (Kpb.)

Meyn. 28. Juni 1786. Samfrændeskifte mellem Peter Meyn og hans afdøde Hustru Mette Marie Jensen [hun døde 1785], hvorved der tilfalder deres to Børn 1000 Rd. (Rpr.)

25. Juni 1792. Kgl. Reskript angaaende, at den Professor Meyns to Sønner Peter og Christian efter deres Mormoder, afdøde Anna Marie Jensen af Maribo, tilfaldende Arv maa indtages i Kbhvns. Overformynderi. (Rpr.)

Miani. 13. Juli 1746. Miani, Bloufongmaler (!)³⁾, beder i

¹⁾ Mangor blev Stadsfysikus 19. Feb. 1783 (se „Hist. Meddelelser om Kbhvn.“ I S. 224).

²⁾ Mathiesen blev Stadsbygmester i 1728 og døde 4. Feb. 1771.

³⁾ Er det Blasonmaler ∴ Vaabenmaler eller Plafondmaler, Maler af Plafondbilleder, som Miani netop udførte flere af til Christiansborg Slot?

Supplik til Kongen om Beneficium paupertatis og fri Prokurator i en Sag mod Maler Getreuer, som skal have afsnakked Rekvirenten, der ej ret forstaar enten tysk eller dansk, en Generalkvittering, uagtet Getreuer er ham en Del skyldig for Maling ved Indtoget¹⁾. (Rpr.)

Det siges (Weilbach og Biogr. Lex.), at Hieronimo Miani forlod Landet i 1745. Dette kunde tyde paa, at han var her endnu i 1746.

Morell. Violon Lorentz Morell indgiver 18. Marts 1777 Ansøgning om Beneficium paupertatis i en Sag mod Generallieutenant Køller-Banner ang. det af denne med Actrice Morell avlede Barn. (Hof- og Stadsr. Korrespondanceprot. Nr. 385.)

Forholdet mellem Cathrine Morell, der 1778 blev gift med Skuespiller Adam Gottlob Gjelstrup, og Køller-Banner er noksom bekendt, at de havde et Barn sammen, maaske mindre.

Sagens Forhistorie fremgaar af to Skrivelser fra Magistraten til Kancelliet, den ene af 5. Marts 1777 (med Bilag) og den anden af 24. Marts (Kpb. Nr. 116 og 145). Den første oplyser, at Moderen havde sat Barnet i Pleje hos en Hoboist Lydike i Dybensgade og hans Kone Birthe, der var Jorde-moder, og at det derfra mod Moderens Vilje med Vold var blevet bortført af Køller-Banner ved hans Tjener Johan under Paaskud af, at han vilde have det et andet Sted hen, hvor det kunde faa bedre Pleje og Opdragelse; men Moderen fordrede Barnet tilbage. Magistraten havde da villet opkalde Tjeneren for at faa Forklaring, men Køller-Banner havde givet Raadhustjenerne, som kom med Tilsigelsen, „uanstændige og paa hans Stand lidet skikkede Svar“; først havde han sagt, at han som Tysker ikke forstod Dansk, og at Mag. derfor maatte sende en, der kunde Tysk, til ham, og da dette skete, svarede han først, at Tjeneren ikke kunde komme, da han gav ham Kost og Løn, og næste Gang svarede han, at „Johan kom ikke i Dag, ej heller i Morgen, for han kom intet.“ Magistraten fordrede nu Barnet udleveret og klagede over Køller-Banner. Dokumentet med Bilagene giver i det hele et godt Bidrag til Køller-Banners Karakteristik. — Den anden

¹⁾ Det maa vel være Frederik V's og Louises Indtog 11. Dec. 1743, som menes.

Skrivelse er Magistratens Svar paa Køller-Banners Ansøgning, om der maa blive nedsat et Kommissorium til Undersøgelse af Magistratens Forhold mod ham. Mag. siger heri, at den kun havde gjort sin Pligt i den i Brevet af 5. Marts udførlig fremstillede Sag, og at den vilde have Tjeneren opkaldt for at erfare, om han havde handlet paa egen Haand eller efter Ordre, den havde beordret Jordemoderen til ikke at udlevere Barnet, men Tjeneren havde brugt Vold.

Næss. 18. April 1781. Hans Næss, Arkitekt, beder at maatte blive Stadsbygmesteren [Rosenberg] adjungeret og efter hans Død succedere ham. (Rpr.) Magistratens Erklæring af 30. April gik ud paa, at Ansøgningen skulde udsættes. (Kpb.)

I 1771 havde han forgæves søgt Pladsen som Søetatens Husbygmester efter Nicolai Banner Mathiesens Død. Nu opgav han det og tog 1781 mod Embedet som Renteskriver.

Oehlschlæger. Det er bekendt, at Digterens Fader med Organisttjenesten ved Frederiksberg Kirke forbandt Pladsen som Bedemand for Sognet. Som saadan laa han ofte i Strid med Kbhvns. Bedemænd om Tjenesten paa Vesterbro, der i kirkelig Henseende var bleven henlagt til Frederiksberg siden 1736, men ellers blev ved at høre under Kbhvn.

2. Feb. 1778. Joachim Conrad Oehlschlæger, som har faaet Organisttjenesten paa Frederiksberg, beder ogsaa om Bedemandstjenesten derude. — Der svares, at den henhører under Vester Kvarter. (Rpr.)

17. Maj 1778. Bedemand Sveistrup¹⁾ beretter, at Oehlschlæger forretter Bedemandstjenesten paa Vesterbro under Foregivende af at være konstitueret af Overpræsidenten; han beder, at han maa opkaldes og forevise denne Konstitution, og, hvis han ikke kan det, faa Tilhold om at holde sig fra at gøre Rekvirenten Skade i hans Forretninger. — O. mødte 19. Aug. og fik Tilhold om at holde sig fra Vesterbro. (Rpr.)

8. Feb. 1779. Sveistrup klager over Oehlschlæger, at han har paataget sig Forretninger som Bedemand ved et Bryllup paa Skydebanen, som og ved Niels Eschildsens Ligbegængelse og ved

¹⁾ Niels Sveistrup var Bedemand i Vester, Nørre og Rosenborg Kvarter fra 1748, da Byens Kvarterer blev fordelt mellem de 5 Bedemænd medens de tidligere havde været fælles om dem.

Koffardikaptain Cornelius Raagaards og Anna Sophie Bjørns Bryllup, der stod i hendes Faders Hus paa Vesterbro; han beder om, at O. maa betale ham Salærerne og entholde sig fra hans Forretninger. — 17. Feb. mødte O. og fik Tilhold; dog staar der intet om, at han skulde betale Salærerne. (Rpr.)

17. Okt. 1791. Organist Oehlenschläger som Bedemand i Frederiksberg Sogn andrager, at Stadsbedemand Bache har ladet sig forlyde med, at han kan formene O. Bedemandsforretningerne paa Vesterbro, uagtet denne Forstads Beboere i kirkelig Henseende horer til Frederiksberg. — Der veksledes flere Skrivelser, indtil det ved Kancelliskrivelse af 20. Feb. 1792 afgjordes, at O. var aldeles uberettiget til at paatage sig Bedemandsforretninger for Beboerne paa Stadens Grund uden Vesterport. (Rpr.)

Olsen. Om Skuespiller Niels Olsen siges i Biogr. Lex., at „han var gift med Pauline Marie f. Bagge, der overlevede ham.“ Følgende giver nærmere Oplysninger.

17. Jan. 1800. I Magistratens Erklæring paa Ansøgning fra Skuespiller Olsens fraskilte Hustru Pauline Marie Bagge om at faa Lavvæрге, gøres der hende opmærksom paa, at hun ikke behøver nogen Lavvæрге, da en fraskilt Hustru er at betragte som Enke. (Kpb.)

16. Juni 1800. Magistraten tilskriver Kancelliet om, at Pauline Marie Bagge, Skuespiller Olsens fraskilte Hustru, anker over den lange Henstand med Skiftet efter hendes afdøde Forældre i Odense, Prokurator Christian Bagge og Hustru Karen. (Kpb.)

21. Decbr. 1800. Magistratens Erklæring paa Skuespiller Olsens Ansøgning om Beneficium paupertatis for Indstævning til Højesteret af Konfirmation paa en af Fyns Landsting afsagt Decision ang. Skiftet efter Prokurator Chr. Bagge om nogle Tvistigheder mellem hans Hustru og hendes Søkende. Erklæringen er til Gunst for Olsen, bl. a. fordi hans hele Indtægt kun er 250 Rd. (Kpb.)

Orlandi. 1. Sept. 1755. Giovanne Orlandi¹⁾ forestiller i Supplik til Kongen, at hun ved Bytinget har vundet i Proces mod Entreprenøren ved Opera Mingotti, men ved Raadstuen er frakendt det halve; hun beder derfor, at Kongen vil hjælpe hende, saa at hun kan komme skikkeligt ud af Landet; hendes Gæld er 390 Rd. (Rpr.)

14. Juni 1755. Dom i Sagen Pietro Mingotti ctr. Giovanna Orlandi. Mingotti skal til Danserinde Orlandi betale for den ved Operaen gjorte Tjeneste i fire Maaneder Halvdelen af den for et

¹⁾ Overskou omtaler (II S. 170 og 174) en Danserinde Mlle. Orlandy i 1755.

Aar fastsatte Gage, 250 Dukater, altsaa 125 Dukater eller 291 Rd. 4 Mk., samt hendes Tilbagerejse med 16 Rd. (Raadstuerettens Domspr.)

Petzoldt. 15. Juni 1744. Oldermænden for Billedhuggerne, Erik Warnheim, beder, at Petzoldt maa forevise sit Privilegium, hvorvidt han er berettiget til at bruge Professionen. — P. mødte 6. Juli og fremlagde kgl. Brev af 24. Nov. 1741 at maatte arbejde uden at være i Lavet. (Rpr.)

29. Juni 1744. Margrethe Elisabeth¹⁾ klager over, at hendes Mand Billedhugger Petzoldt har villet forføre en Person, Peter Beyer, til at drive Utugt med hende. — De opkaldtes begge, og som hendes Mand vilde bevise sin Sag, faar hun forsvare sig, som hun bedst finder, for Loven. (Rpr.)

10. Aug. 1744. Margrethe Petzoldt beder Magistraten at ville tilholde hendes Mand at give hende noget ugentligt at leve af, indtil Processen kommer til Ende. — Efter flere Forhandlinger erklærede Magistraten, at den ej melerede sig deri. (Rpr.)

17. Sept. 1744. Margrethe Petzoldt beder om Beneficium paupertatis mod sin Mand. — Magistraten erklærer sig for Ansøgningen. (Rpr.)

10. Marts 1745. Margrethe Petzoldt beder, at hendes Mand maa tilholdes at give hende noget af deres fælles Bo til Underholdning og Logementes Betaling til Sagens Uddrag. — Magistraten kan ikke hjælpe hende.

Pilo. 10. Marts 1755. Professor Carl Gustaf Pilo beder i Supplik til Kongen, om han maa faa samme Privilegium paa at væve Ridderbaand, som hans Kones afdøde Morbroder Jean Chabbert har haft. — Magistratens Erklæring var imod Ansøgningen²⁾. (Rpr.)

Preisler. Til Belysning af Skuespiller Joachim Daniel Preislers Forhold til sin første Hustru, Skuespillerinde Marie Cathrine f. Devegge, som han forlod 1792, anføres fig.

¹⁾ Margrethe Elisab. Bencke var i Dec. 1740 blevet gift med Petzoldt.

²⁾ Pilos anden Hustru, som han havde søgt i 1748, hed Charlotte Marie Dorothea Desmarez. Hos Clément (S. 28 og 50) nævnes Jean Chabbert, „maitre d'hotel“, død 13. Nov. 1754. I Kpb. 10. Juli 1747 erklærer Magistraten sig om Chabberts Ansøgning om at faa sit Privilegium paa at forfærdige Ridderbaand fornyet. Han havde faaet Privilegiet 25. Maj 1735. Skønt Mag. ikke synes, at hans Ridderbaand er saa gode som de engelske, anbefaler den dog Ansøgningen. I Kpb. 24. Febr. 1755 skriver Mag. til Præsident for Borgretten Ortved ang. Skiftet efter afdøde Jean Chabberts Hustru, at det ikke hører ind under Borgretten, men under Raadstuens Jurisdiktion.

16. Aug. 1790. Skuespiller J. D. Preisler og Hustru Marie Cathrine ansøger om Skilsmisse. (Rpr.)

4. Aug. 1794. Kancelliet sender til Magistratens Betænkning en Ansøgning fra fhv. Skuespiller Preisler om hans Ægteskabs Ophævelse og Tilladelse til at indgaa en ny Forbindelse. (Rpr.)

Man kan vel vanskeligt faa et mere sandt Indtryk af den Elendighed, hvori hun var ved sin Død, end ved at læse følgende.

28. Maj 1797. Annotationsforretning i Glarmester Barkleys Hus i Lille Violstræde Nr. 256 efter forrige Skuespillerinde Marie Catharine Preisler, der er død samme Dag. Husværten, der var Oldermænd for Glarmesterlavet, viste, at hun kun ejede en Kattuns Kjole og to gamle Klokker, Møblerne var ikke hendes, hun boede til Leje; Glarmesteren vidste ikke, at hun ejede andet Gods. (Skp.)

Lille Fiolstræde Nr. 256 er Hjørnet af Fiolstræde og Krystalgade (Universitetshjørnet). Teaterdirektionen havde tinget hende ind der for 200 Rd. aarlig for Kost og Logis. Som man ser, husker Oehlenschläger fejl, naar han (Erindringer I S. 115) siger, at det var paa Hjørnet af Klosterstræde.

Price. 18. Juni 1787. James Price, engelsk Ridemester, ansøger om Tilladelse for sig og sit Selskab at forevise deres Kunster. (Rpr.)

Magistratens Erklæring af s. Dato, der var mod Ansøgningen, er saa karakteristisk for Tidens Opfattelse, at dens første Del anføres udførligt.

Det som vi i vor Erkl. af 5. Marts d. Aar over den af Jøden Philip Jonas indgivne Ansøgning om Tilladelse til at lade sine Kunster offtl. se for Betaling, have befrygtet at ville blive en Følge, om en saadan blev ham bevilget, ses nu allerede at være indtruffet, da Jonas, som næsten den hele forrige Vinter har udsuget Publikum og bragt det til paa urigtig Maade at udgive sine Penge, næppe har forladt Staden, før en anden, James Price, med flere engelske Beridere, i lige Hensigt igen har indfundet sig her. Vi ser os derfor nødsagede til at gentage, hvad vi i vor Erkl. om slige fremmede Kunstnere i Almindelighed har forestillet og i Særdeleshed at udbede, at Forordningen af 21. Marts 1738 og 27. Okt. 1773, hvorved det saa udtrykkelig er forbudt slige Folk at komme herind, maatte herefter af vedk. Øvrigheder paa Grænsen og ved Færgstederne med mere Alvorlighed end hidtil blive over-

holdte, paa det at Landet dog engang kan blive befriet for slige unyttige Folk, der alene indfinder sig for at drage Fordel af Folks Nysgerrighed, og derefter med sig udfører det fortjente . . . (Kpb.)

Der maa være Tale om den James Price, der i Biogr. Lex. siges at begynde sin Virksomhed i Danmark med gymnastiske Forestillinger paa „Bakken“ i Sommeren 1795.

At Price allerede fra 1799 havde taget fast Ophold i Kbhv. kan ses af følgende.

24. Juni 1799. Magistratens Erklæring mod James Prices Ansøgning om at nedsætte sig her for at undervise i Ridekunsten. Der er nok i Forvejen til at undervise i Ridekunsten, og hvad de andre Legemsøvelser angaar, som han vil undervise i, har han ikke sagt, hvad det er, men da de vel i alt Fald ikke er saa vigtige som Ridekunsten, mener Mag. ikke at burde anbefale den. (Kpb.)

Han fik dog alligevel Bevillingen trods Magistratens Uvilje mod den.

26. Aug. 1799. Magistraten erklærer sig mod Prices Ansøgning om at faa sin Bevilling udvidet. Vi har 24. Juni afgivet vor Erklæring paa Prices Ansøgning om at undervise i Ridekunsten og andre Legemsøvelser. Vi er derfor enige med Politimester Cold i, at den ham 19. Juli givne Bevilling skal strikke forklares osv. (Kpb.)

Qvist. Om Kobberstikker Hans Qvists Forhold til sin Hustru, fra hvilken han i mange Aar levede adskilt, findes en Del i Resolutionsprotokollen, hvorefter fig. er et kort Uddrag.

17. Marts 1779 beder Hans Qvist, der ved Kontrakt 1775 havde givet sin Hustru Catharina Elisabeth Liebenberg 150 Rd. aarlig til hendes og deres to Døtres Ophold, om at faa Døtrene (dengang 5 og 7 Aar) tilbage, for at de kan faa en ordentlig Opdragelse, og om at maatte nøjes med at give Hustruen 75 Rd. aarlig.

21. Juli 1779 klager Hustruen over, at han 18. Juli har ladet afhente Døtrene hos Fru Wiibe, hvor hun havde sat dem i Kost, og beder om at faa dem tilbage efter Kontrakten. — 28. Juli beder hendes Fader, Bundtmager Chr. Liebenberg, om at faa Børnene, da han havde besluttet at tage dem til sig. Men det vilde Qvist ikke gaa ind paa.

16. Aug. 1779 foreslaar hun, at Qvist giver hende 100 Rd. aarlig, hvis hun ikke maa faa Børnene igen, og det gaar han

ind paa. — 29. Nov. følger den kgl. Befaling, at de skal leve separerede.

29. Juli 1783 beder Chr. Liebenberg, at den Arv, der engang maa tilfalde Qvists Hustru efter hendes Forældre, maa indsættes i Overformynderiet.

20. Jan. 1785 klager hun over, at Manden ikke havde betalt det sidste Kvartal, og da hun 9. Maj gentog Klagen, nægtede han at betale, da han intet Arbejde havde. 27. Juni ansøgte han Kongen om at blive fri for at betale hende noget eller i det mindste faa Afslag i Summen, paa Grund af sine nuværende Omstændigheder.

19. Okt. 1785 meddeles, at der efter Liebenbergs Død ved Skiftet er 2000 Rd. til Qvist og Hustru, at indsætte i Overformynderiet.

18. Juni 1792. Hustruen andrager, at hun sidste Vinter har underholdt Døtrene, da Qvist ikke vilde beholde dem hos sig, og spørger, om det ikke tilkommer hende at faa Renterne af Kapitalen i Overformynderiet i denne Termin.

v. Qvoten. Som Supplement til, hvad O. Nielsen i „Kbhvn. paa Holbergs Tid“ (S. 247) og Holger Hansen i Tandlægebladet Jan. 1907 fortæller:

24. Nov. 1734. Salomon Poulsen v. Quoten og Anthoni Valentin Scharpeta klager over, at en fremmed Person ved Navn Drewitz, som udgiver sig for Doktor og Tandlæge, højlig præjudicerer dem og betager dem Brødet, uagtet de har Kongens allernaadigste Privilegium paa at øve deres Kunst; thi beder de Magistraten at komme dem til Hjælp til at faa samme Person afskaffet. — De opkaldtes tillige med Oldermændene for Barberamtet, og blev Oldermændene sagt at tiltale bemeldte Drewitz for Politi- og Kommercekollegiet. De to Klagere foreviste deres Privilegium, som de bleve befalede at holde sig efterrettelig og ej at gaa videre. (Rpr.)

Til nøjere Belysning af Julius Henrik v. Qvotens Teater i 1747—48 tjener flg.

16. Aug. 1747. J. H. v. Quoten beder om at maatte overlades den i Gotersgaden paa Hjørnet lige for Reformert Kirke beliggende øde Plads til et Komediehus. — Han mødte 21. Aug., og efter at have forevist sit Privilegium, blev det sagt ham, at det ikke kan bevilges ham at bygge med Fjæle og Brædder, som han tænker,

og da Magistrateu ikke ejer Pladsen, maa han henvende sig til rette Vedkommende¹⁾. (Rpr.)

25. Sept. 1747. Overlandbygmester (Johan Cornelius) Krieger foredrager, at han til Nicolai Carsilles har bortlejet sin Gaard i St. Kongensgade paa 3 Aar indtil Mikkelsdag 1748; men da han fornemmer, at han igen har bortlejet den senere til v. Quoten, som derpaa begynder at ville bygge et Komediehus, beder han, at saadan Bygning maatte forbydes at ske. — Han henvises til Lands Lov og Ret²⁾. (Rpr.)

Rawert. Jørgen Henrik Rawert blev i 1790 Stadskonduktør i Kbhvn. efter Kaptajn Basballes Død (1789). Som det ses af fig., havde han arbejdet for det lige siden 1782.

26. Juni 1782. Basballe beder om at maatte afstaa Stadskonduktørtjenesten og sin øvrige Tjeneste til Ingeniørlieutn. J. H. Rawert mod en aarlig Pension af 600 Rd. (Rpr.)

¹⁾ Den omtalte øde Plads laa paa Hj. af Rosenborggade og Gotersgade. 1746 (21. Marts) omtales en kgl. Befaling, at den skal sælges ved Auktion og Pengene henlægges, til Ejermanen af Pladsen melder sig; 26. Juli 1747 meldte Skitteforvalter Tillmand Eversen, at han eiter Ordre havde ladet den øde Plads i Gotersgade taksere og vurdere, og ved 4. Auktion var den bleven solgt til Snedker Jochum Erichsen, og Købesummen med Renterne, ialt 107 Rd. 2 Mk. 8 Sk., var nu indkommen, og Summen, der med Fradrag af Udgifterne var 90 Rd. 2 Mk., blev foreløbig deponeret i Stadens Kasse. I 1753 (9. April) meldte Politimester Torm, at den øde Plads i Gotersgade tilhørte en Officer i Norge; men da Gaden højlig trængte til at brolægges, bad han om, at Udgifterne til Brolægning for Pladsens Vedk. maatte afholdes af Renovationskassen. Paa Geddes Specialkort over Rosenborg Kvarter fra 1757 staar endnu denne Grund, under Matr. Nr. 218 og 233, angivet som ubebygget og kaldes „Kommerceraad Beks øde Plads“. I Balles Opmaalingsbog over Kvarteret staar den ene Grund, Nr. 218, opført som „Poul Trues øde Plads“ (der var paa den Tid en Sværdføger af det Navn), den anden, Nr. 233, som „Retormert Kirkes øde Plads“. Begge angives at være afbrændte i 1723 og var tils. 531 □ Al.

²⁾ Dugmager Carsilles boede i 1747 i St. Kongensgade Matrnr. 156, nyt Nr. 64, der ejedes af Krieger. Det er nuv. Ejendom Nr. 75—77, hvori Arnoldts og Qvotens Teater var 1747—48. I Opmaalingsbogen for St. Anna Vester Kvarter staar Ejendommen opført som tidligere tilhørende Roles de Perdonne, 1755 som tilh. Krieger. Paa Geddes Specialkort nævnes Svend Vilhelm Jøger som Ejer. Den meget store Grund, 7564 □ Al., bestod af et smallere Stykke til St. Kongensgade, hvorpaa ud til Gaden laa en aaben Plads og længere inde to Bygninger; derpaa fulgte en stor Haveplads, der var 3 Gange saa bred som Façaden ud til St. Kongensgade; herfra førte en smal Gang ud til Borgergade.

Magistratens Erklæring af 3. Juli er mod Ansøgningen; thi Basballe havde i mange Aar klaget over ustadigt Helbred og ladet sin Tjeneste besørge ved Fuldmægtig¹⁾, og saaledes kunde det godt vedblive. Om Rawert vidste man, at han var en dygtig Arkitekt, men ikke, om han duede til disse Forretninger, og man fandt den Sum, R. vilde give for Afstaaelsen, saa overdreven, at man ikke skulde synes, at nogen duelig Person vilde paatage sig en saadan Byrde, da Stadskonduktørens Løn med Biforretninger var i alt 550 Rd. foruden en Del uvisse Indkomster, og han skulde jo ogsaa holde Skriver og Kontor. (Kpb.)

21. Feb. 1785. Rawert, Professor og Ingeniørlieutn., søger om Ekspektance paa Stadskonduktørtjenesten. (Rpr.)

23. Okt. 1786. Kancelliet melder, at Rawert²⁾ har faaet kgl. Løfte om Stadskonduktørtjenesten efter Basballe. (Rpr.)

15. Feb. 1790. Rawert i Christiania, som er udnævnt til Stadskonduktør, anmoder, at Fuldmægtig Chr. Berg, som ved Vacancen var konstitueret, maatte vedblive at fungere til hans Nedkomst. (Rpr.)

Robianus. 12. Marts 1749. Magistraten anbefaler, at Maler Jacob Robianus' Enke indtages i Vartov. (Kpb.)

O. Nielsen (Kbhvn. VI, S. 263) nævner, at Raadhuset fik 1717 et Portræt af Frederik IV, hvorfor Skildrer Jacobus Robinus' Enke Malene fik 22. Rd. Er det mon den samme?

Roesler. 20. Marts 1771. Partikulærkamret forestiller, at den fra Nürnberg indskrevne Kobberstikker Michael Roesler maa blive fri for Indkvartering af borgerlig Næring, da han ikke driver nogen saadan, men skal forfærdige Flora danica. (Rpr.)

La Roque. 17. Jan. 1742. Kgl. Befaling, at Kobberstikker Bartholomæus la Roque, naar han efterlever den med hans Kreditorer indgangne Akkord ang. hans Gælds Afbetaling, ubehindret af dem maa fuldføre det af Hs. Maj. ihændehavende Arbejde. (Rpr.)

Om denne udenlandske Kunstner, der var indkaldt for bl. a. at stikke Plader til Christian VI's norske Reise (se F. J. Meier, Fredensborg S. 193), og hans Gæld findes der

¹⁾ Basballe, som var bleven ansat efter Peder Balles Død 1765, havde allerede i Jan. 1770 paa Grund af sit Helbred søgt om og faaet Tildelelse til at lade sin Tjeneste besørge ved Fuldmægtig.

²⁾ Han var i 1786 bleven ansat i Christiania som Lærer i Matematik ved den militære matematiske Skole.

flere Skrivelser, saaledes 23. Dec. 1741 og 15. April 1742 (Kpb.) og 26. Febr. 1742 (Rpr.)

Rose. 14. April 1766. Kgl. Befaling, at den aarlige Pension af 200 Rd., som Grev Laurvig skal betale Mette Marie Rose, skal erlægges i Overformynderiet og derfra det fornødne i Henseende til hendes Underholdning under hendes Faders Værgemaal besørges. (Rpr.)

25. Nov. 1767. C. P. Rose foredrager, at han befrygter, at de hans Datter tilhørende i en forseget Æske i Overformynderiet afleverede Pretiosa og Nippes skal enten fordærves eller gaa af Moden, hvorved deres Værdi vil falde; han spørger, om de ikke ved Auktion kan sælges. — Nipset skal sælges. (Rpr.)

30. Maj 1768. C. P. Rose foredrager, at den Pension, Grev Laurvig aarlig skal give hans Datter, sidste Aar ikke er betalt, hvorover han ej kan faa sin til Overformynderiet indgivne Regning, 335 Rd., betalt, da det dog er højst nødvendige Ting, hun har faaet; og da han ej kan taale at bie efter Pengene, beder han, at de 203 Rd. 15 Sk., som indkom for de hende tilhørende Pretiosa, og som staar i Overformynderiet, maa blive ham udleverede, da det, som overbliver, naar hendes Pension falder, kunde konserveres. (Rpr.)

Magistratens Erklæring af 1. Juni siger, at dersom hun ikke havde faaet Pensionen af Greven, havde det dog været Faderens Pligt at underholde hende, eller hendes Pligt at søge sit Ophold paa anden anstændig Maade. Det var jo en Fatalitet for ham, at Pensionen var udebleven det sidste Aar, men han maa vente, og han kan ikke betales af det, som kom ind for Nipset, eftersom det kgl. Reskript af 11. April 1765 befaler, at samme saavelsom hvad der kan spares af Pensionen for hendes Underholdning, skal opsaves for hende. (Kpb.)

Rosenberg. 23. Marts 1772. G(eorg) E(erdmann) Rosenberg beder i en Supplik til Kongen om at blive beskikket til Stadsbygmester. Med Attest for Duelighed fra Bygningskommissionen. (Rpr.) — Magistraten anbefaler Ansøgningen 30. Marts. (Kpb.)

10. Juni 1772. Rosenberg lod læse den ham som Stadsbygmester meddelte kgl. Bestalling af 29. Maj 1772 . . . (Rpr.)

3. Marts 1777. Økonomi- og Kommercekollegiet meddeler, til nærmere Bekendtgørelse for vedk. Lav og Professionister, de Friheder, som er bevilget Stadsbygm. Rosenberg til et Etablissements Fortsættelse, som han paa egen Regning og Risiko agter at ind-

rette for at forsyne Stadens vigtigste Haandværker med Arbejde og af god Smag og fornøden Afsætning. (Rpr.)

12. Febr. 1781. Rosenberg beder paa Grund af sin svage Helbred at maatte betjene sig af Joseph Guione i sine Forretninger¹⁾. (Rpr.)

8. Sept. 1778. Rosenberg skriver om sin Gaard ved Volden i den filosofiske Gang, hvor han vil opføre en grundmuret Bygning²⁾. (Rpr.)

21. Nov. 1785. Bygningsinspektør Johan Boye Junge Magens søger om Forsikring paa Stadsbygmestertjenesten efter Rosenbergs Død. (Rpr.)

23. Nov. 1785. Peter Meyn, Professor og Sætatens Husbygmester, søger om Adjunktions- og Successions-Bevilling paa Stadsbygmestertjenesten. (Rpr.)

10. Dec. 1788. Major, Overvejmester Hans Frederik Rosenberg melder, at hans Broder Stadsbygmester R. er død 7. Dec., og 7. Jan. 1789 gentager han denne Dato, da han beder om Broderens resterende Gage³⁾. (Rpr.)

Scalabrini. 2. Dec. 1771. Kapelmester (Paolo) Scalabrinis Svarskrivelse, at til ham er betalt de 185 Rd. 1 Mk. 4 Sk., som ham afkræves for Musikaliers Anskaffelse til Komediehuset, men at samme er sendt efter hans Forslag til en Ven i Venedig, og da han uagtet al Umage ikke har kunnet formaa Sagens Afgørelse, indstiller han, om Magistraten vil formaa den danske Minister for de udenlandske Affærer at rekommandere Sagen til Konsulen i Venedig, da det formentlig vil afgøres. — Gehejmeraad Osten svarede 15. Dec., at der allerede var skrevet til Konsulen.

4. Juni 1755. Dom i Sagen Paulo Scalabrini ctr. Pietro Mingotti. Scalabrini og Hustru skal af Mingotti, saalænge Operaer opføres, have 250 Dukater i Guld eller 600 Rd. Cour. aarlig. (Raadstuerettens Domspr.)

Schall. 18. Juli 1771. Niels Schall, Dansemester, beder i Supplik til Kongen, at han maa faa Privilegium til i det danske Komediehus at holde Bal en masque uden i Henseende til Musikken at staa til Ansvar for Stadsmusikanten, da han derimod vil betale den halve Fortjeneste til Stiftelsen for Hittebørn. — Han mødte og tog Ansøgningen tilbage.

¹⁾ Se „Architekten“ IV (1901—2), S. 240.

²⁾ Se smstds. S. 239.

³⁾ Weilbach (Konstnerlex.) nævner 6. Dec. som Dødsdagen; i „Architekten“, anf. St., staaar, at han var død 7. Dec.

Niels Schall, der var Fader til Komponisten Claus S., havde før været Skomagersvend. Om hans Forhold til sin Kone Christiane f. Salling findes der meget i Resolutionsprotokollen. Det begynder med, at Niels S. i Sept. 1778 klagede til Magistraten over hende, bl. a. fordi hun havde frataget ham nogle af ham forfattede Skrifter, „hvori han har skrevet saavel om hendes gode som onde Egenskaber“. 8. Sept. 1786 fik de Separationsbevilling.

Schumacher. 28. Sept. 1804. Bedemand Bloch beder om Vielsesbrev for Heinrich F. C. Schumacher og Margrethe Willatz, Enke efter Agent Søegaard.

Ifl. Biogr. Lex. ægtede Anatomen Heinrich Chr. Fredr. Schumacher i 1792 Enken Anna Sophie Müller, f. Willatz (d. 1794) og i 1804 Enken Margrethe Søegaard, men der staar intet om, at ogsaa hun er født Willatz. Det har rimeligvis været Søstre.

Seipsius. 28. Okt. 1795. Magistraten erklærer sig for, at afdøde Hofemaillør Georg Seiptius' Enke Anna Sabine Müller bliver siddende i uskiftet Bo. Han efterlader sig et umyndigt Barn, Konen skal være skikkelig, og Boet er meget ubetydeligt, saa der vilde næsten intet komme ud af det, hvis det gik til Skifteretten. (Kpb.)

25. Febr. 1803. Anna Sabine Seiptius beder om, at hun maa faa paa Livstid eller, saalænge hun finder for godt, den Lærredsbod i Helliggeistes Kirkemur, som hendes afgangne Moder har haft i Leje. — Den skal gaa til Auktion. (1. Hovedfags Rpr.)

Weilbach (Konstnerlex., 2. Udg.) mener, at Anna Sabine Müller har været af fin Familie efter hendes Forlover (Konferensraad Fabritius) at dømme. Det synes efter dette lidet sandsynligt. Weilbach kender ikke Enkens Dødsaar.

Stanley. 4. Okt. 1752. Kgl. Befaling at de hos Professor (Simon Carl) Stanley udlærte Billedhuggerdrengene og de i hans Tjeneste staaende Svende skal anses og passere for dygtige ved Lavet, skønt han ikke er indtegnet som Mester i Lavet. (Rpr.)

6. Okt. 1752. Oldermændene for Billedhuggerne, Jacob Mesorsky, spørger, hvorledes det kgl. Reskript om Stanley skal forstaaes, og om ikke hans udlærte Drengene alligevel bør ind- og udskrives af Lavet. — Stanley mødte 11. Dec. og erklærede ikke at kunne lade sine Drengene ind- og udskrive. (Rpr.)

13. Juni 1759. Kgl. Bevilling, at Johan Henrik Baumann i 14 Dage kan lade se 5 Voksstatuer, dog at de forinden af en Kender skal efterses, siden der iblandt skal findes et affreux Positur, der skal forestille Kongen af Preussen, hvilket han i saa Fald ej maa præsentere for Publikum. — 18. Juni mødte Professor (S. C.) Stanley og eftersaa Positurerne. Han erklærede, at det, som skal forestille Kongen af Preussen, er affreux. Det blev meddelt Baumann, at han ikke maatte forevise det. — 25. Juli præsenterede han atter denne Statue, men nu forandret, og Stanley erklærede, at den nu er bedre og værd at se. Baumann erklærede at ville begynde næste Fredag og tage 16 Sk. pro persona. (Rpr.)

16. April 1783. Jacques Salomon Courtonne ansøger om, at den Arv, som vil tilfalde hans Datter, maa komme hendes Børn tilgode og sættes i Overformynderiet. (Rpr.) — Han fik Bevillingen 2. Maj.

24. Okt. 1791. J. S. Courtonne, hvis Datter Marie Adrienne er gift med Professor (Carl Frederik) Stanley, ansøger om, at hun maa være eneberettiget til at oppebære Renterne af den Kapital, som hende og Børn tilfalder i Arv efter Supplikanten. (Rpr.)

Magistraten anbefaler 9. Nov. Ansøgningen, da det ikke kan nytte at give Renterne til Manden, efterdi hans Husholdning er altfor bekendt at være saa slet, at lidet eller intet deraf i saa Fald vilde komme hans Hustru og Børn tilgode. (Kpb.)

7. Nov. 1791. Marie Adrienne Courtonne ansøger om, at Ægteskabet med hendes Mand Prof. Stanley maa ophæves og deres fælles Bo skiftes. (Rpr.)

Magistratens Erklæring 28. Dec. anbefalede Ansøgningen; thi vel havde Stanley, der da opholdt sig i Egnen om Helsingør, tilskrevet den, at han ønskede atter at komme i god Forstaaelse med hende, men hun holdt paa Separationen, da hendes Faders Dispositioner efter hendes Formening ellers ikke kunde ske Fyldest, og desuden var der ringe Haab om, at Forholdet mellem Ægtefolkene kunde blive godt. (Kpb.)

7. Dec. 1791. Etatsraad de Conninck og Justitsraad Schiøtt som Skiftekommissærer i afd. Købmand J. S. Courtonnes Bo anmelder, at hans Dattersønner Carl Frederik Stanley, 22 Aar, og Johan Simon Gustav Adolph Stanley, 16 Aar, maa faa Værger til deres Rets Iagttagelse under Skiftet. — Højesteretsassessor Bærens blev konstitueret¹⁾. (Rpr.)

¹⁾ Courtonne døde 23. Nov. 1791 (se Clément S. 56). Ifl. Weilbach, som anser det „for sandsynligt, at Courtonne er Marie Adriennes Fader“.

18. Febr. 1795. De Conninck og Schiøtt melder, at den Marie Adrienne efter Faderen tilfaldne Arv, 3591 Rd., skal indsættes i Overformynderiet. (Rpr.; se ogsaa Kpb. 1795 A Nr. 158.)

Skiftet i Boet var sluttet 5. Febr. Til Courtonnes anden Datter, Annette Marie, g. m. Stabskirurg og Regimentsfeltskær Nicolai Schmidt i Haderslev, var der 5421 Rd.

5. Okt. 1795. Marie Adrienne ansøger om at maatte faa 600 Rd. af sin Arv i Overformynderiet til at købe en Gaard ved Hørsholm. (Rpr.; se ogsaa Kpb. 1795 D Nr. 53). — Ved Reskript af 16. Nov. blev det tilladt hende, mod at hun udstedte en Panteobligation med 1. Prioritet til Overformynderiet i Gaarden¹⁾.

11. April 1796. Kancelliet melder, at Frederik Stanley, som har søgt at blive beskikket til Stadskonduktør og Stadsbygmester i Christiania, maa bekendtgøres, at ingen Stadskonduktør, saalænge Justitsraad Hammer lever, kan beskikkes, men at han kan beskikkes til Stadsbygmester, dog uden Løn. (Rpr.)

24. Febr. 1797. Paa C. F. F. Stanleys Ansøgning om at faa udbetalt 200 Rd. af sin Arv i Overformynderiet erklærer Magistraten, at han egentlig ikke skulde have noget før Moderens Død, men da hun selv har paategnet Ansøgningen, og da Pengene er fornødne til hans Rejse, anbefales den. — Ved kgl. Reskr. af 10 Dec. faar han dem²⁾. (Rpr.)

3. Maj 1802. Kgl. Reskript om, at der maa udbetales Lieutenant G(ustav) Stanley 100 Rd. af den Arv, hans Moder har i Overformynderiet. (Rpr.)

Suhm. Skuespillerinde Elisabeth Suhm døde ifl. Aumont og Collin i 1802.

28. Dec. 1801. Annotationsforretning efter nys afdøde kgl. Skuespillerinde Jomfru Lice Zuhm, foretaget paa Begæring af Silke- og Klædehandler Bernhard Thortsen, i hendes Bolig i Borgergaden Nr. 149, hvor hun boede til Leje.

Thessen. Den for sin usædvanlige Længde bekendte Skuespiller Carl Frederik Thessen debuterede 1774 og fik

havde hun været g. m. en ved Navn Martin, før hun ægtede Stanley i 1769; den endelige Skilsmisse fandt Sted i 1794, og de havde tre Børn. Er dette rigtigt, maa det ene antageligt være død før 1791.

¹⁾ Det var Gaarden Frihedseje ved Hørsholm.

²⁾ Her er Tale om Arkitekten Carl Frederik Ferdinand Stanley, der er kendt som Thorvaldsens Ven og i 1796 sammen med denne søgte Rejsestipendium; da han ikke fik det, tog han mod det ulønnede Stadsbygmesterembede i Christiania.

Afsked 1795 for Aaret efter at gaa til Odense som Instruktør for de danske Skuespil der, hvor han døde 1798 efter allerede 1797 at have forladt Teatret. Baade Overskou (III S. 62 og 662) og P. Hansen i sin Teaterhistorie (I S. 460) taler om hans Skavanker og især hans Forsømmelighed i at lære Rollerne (Overskou har ogsaa en morsom Historie om, hvorledes han omvender en dødsdømt Forbryder og følger ham paa Skafottet). Flg. Smaating kan tjene til nærmere Karakteristik af ham.

27. Nov. 1780. C. F. Thessen klager over en Prokurator Jacobsen, der med en Traktør Schaarup har overfaldet ham i hans Værelse med Skældsord og Haandgribeligheder, saa at han nær havde maattet hente Mandskab. — Han henviser til Lands Lov og Ret. (Rpr.)

Der er aabenbart Tale om Betaling af Husleje. Thessen staar i Vejviseren for 1779 til 1782 opført som boende paa Skydebanen i Sølvgade. Det var „Det forenede borgerlige Skydeselskabs“ Skydebane, der da ejedes af Christen Schaarup.

20. Aug. 1787. Brændevinsbrænder Johan Henrik Grudel andrager, at Aktør Thessen som Ejer af Stedet Ventegodt uden Nørreport optager og indelukker Byens Køer, uagtet han hverken har Ager eller Eng, og desuden paastaar i Opbringningspenge for en Ko 3 Mk. og for en Hest 1 Rd., og at han ligeledes 14. ds. har bemægtiget sig en af Klagerens Køer; han beder, at Th. maa bekendtgøre, hvor og paa hvad Maade han op- og indbringer Køer, saa og, i Fald det er ham tilladt at opbringe Kreaturer, at han maa anvises et Sted at hensætte dem, og at der ansættes en vis Takst i Opbringningspenge. — Sagen blev henvist til Lands Lov og Ret. (Rpr.)

29. Aug. 1787 beordres Kæmneren at tiltale Thessen, fordi han for at faa Jord til Opfyldningen af sin Have ved Ventegodt har gravet i det Staden tilhørende Dige. (Rpr.)

17. Dec. 1787 bad Thessen om at faa Erstatning for den Skade, som Krigsmanøvrerne havde forvoldt paa hans Jord ved Ventegodt, og i Juli 1788 fik han 23 Rd. for den forvoldte Skade¹⁾. (Rpr.)

¹⁾ Ventegodt er den bekendte Ejendom paa Nørrebrogade, hvor nu „Hjemløs Ungdom“ er til Huse. Thessen havde købt den 1786 af Traktør Johan Gabriel Matton, men han havde den ikke længe, da han vistnok maatte sælge den for Gæld allerede 1790.

31. Maj 1790. Anthonette Lucie Vilhelmine Clausen ansøger om at maatte blive skilt fra sin Mand, Akteur Thessen, og at der paalægges ham at give hende 2 Rd. ugentlig. (Rpr.)

Magistraten anbefalede 4. Aug. Ansøgningen, da Mag. forgæves havde forøgt at forlige dem, og da hun var fremkommen med Attester, der bekræftede hans slette Forhold mod hende; og da Manden ogsaa ifl. Attest fra Kammerherre Warnstedt [Teaterchefen] havde haft i Sinde at søge Separation og havde sagt til Kammerherren, at han vilde give hende 100 Rd. aarlig af sin Gage [1786 var den ifl. Overskou 450 Rd.], var det billigt, at han betalte hende, da han fik Boet til fri Raadighed. (Kpb.)

2. Jan. 1792. Kancelliet melder til Bekendtgørelse for Thessens Hustru, at hendes Mands Gæld paa Teaterkassens Kaution ophører til 1. Feb., fra hvilken Tid Direktionen for Skuespillene er villig til at betale hende 1 Rd. ugentlig af hans Gage. (Rpr.)

26 Aug. 1793. Thessen andrager, at han Jan. 1792 har udstedt en Obligation til Jøden Adler for 200 Rd., men kun faaet 155 Rd., hvorfor han ansøger, at der maa anlægges Sag mod ham og Kapitalen konfiskeres. (Rpr.)

Da Jøden Isach David Adler baade mundtlig og skriftlig havde erklæret hverken at have taget eller betinget sig mere end de lovlige Renter, henstillede Mag. Sagen til Kongens Afgørelse. (Kpb. 23. Sept.)

I Aug. 1777 Skifteforretning efter en 17. Aug. død Kommissær Hans Thessen, 1. g. m. Fredericia Lovise Rambech, 2. m. Anna Marie Truelsdatter. (Skpr.) Er det mon Skuespillerens Fader?

Thorvaldsen. 3. Jan. 1787. Hattemager Gunløg Thorvaldsen ansøger om at maatte nedsætte sig i en af de nye Købstæder paa Island. (Rpr.)

Thiele (Ths. Ungdomshist. S. 3) siger, at Thorvald Gotskalksen (Sønnesøn af Thorvald Gunløgson) havde to Sønner Ari og Gotskalk (Kunstnersns Fader), der begge kom til Danmark ved 1757. Er denne Gunløg ikke en 3. Søn?

Turonda. 11. Decbr. 1758. Magistratens Erklæring om, at Conradus Taronde [Overskou, II S. 223 kalder ham Turonda], der i sidste Uge paa det danske Theatrum har vist Prøver paa sine ekvilibristiske Kunster, og i Aften skal vise det endnu en Gang, maa faa Tilladelse til at opføre et Fjæleskur for deri for Betaling

at opføre sine Kunster. Det henstilles, men hvis han faar Til-ladelsen, skal han vel give nogen Afgift til de fattiges Kasse, og der skal fastsættes en Tid, hvorefter han maa gøre Kunster. (Kpb.)

Urberg. 30. Jan. 1786. Magistraten erklærer sig mod, at de 1000 Rd., der ifl. Garver Grams Enkes Testamente var tillagt afdøde Kammerraad Urbergs Enke og dennes døvstumme Søn Morten Urberg, maa udbetales til Broderen kgl. Skuespiller Iver Hesselberg Urberg. (Kpb.)

3. Juni 1795. Magistraten erklærer sig om Skuespiller Urbergs Ansøgning om Skilsmisse fra sin Hustru Abelone. Vel har hun samtykket i Skilsmissen, mod at hun faar 2 Rd. ugentlig til sig og sine to Børn; men da hun benægter at have været ham utro, og han heller intet Bevis har for det, kan Mag. ikke give Ansøgningen sin anbefaling. (Kpb.)

Wandeler. 14. Sept. 1750. Stadsfysikus (Peter Rudolph) Wandeler foredrager, at Stadens Kæmner ikke betaler ham hans Løn uden Ordre; og da Lønnen kun er ganske liden med de forefaldende Forretninger, som ikke er mindre i hans end Formænds Tid, haaber han ikke, at han betages noget af samme, men at Kæmneren maa faa Ordre. — Kæmneren beordres fremdeles at betale Stadsfysikus aarlig 150 Rd. (Rpr.)

11. Feb. 1765. Wandeler beder, at de 150 Rd., som afdøde Stadskonduktør Balle fik af Staden, maa lægges til hans Gage, 150 Rd., saa den bliver i alt 300 Rd., som han formener at være højst billig og nogenlunde proportioneret til hans Arbejde. — Herved kan intet gøres. (Rpr.)

19. Dec. 1768. Wandeler sender Supplik til Kongen om højere Løn som Stadsfysikus, at han i Stedet for de 150 Rd. i det mindste kan faa 400 Rd.¹⁾ (Rpr.)

28. Nov. 1763. Wandeler indsender Betænkning over Forholdsregler mod den herskende Hospitalsfeber og foreslaar bl. a., at Lig skal begraves mindst 3 Al. under Jorden, at Kistelaagene ikke maa være høje, at der skal lægges Kalk i Gravene, at intet Lig, hvem det saa end er, som er død af hidsig Feber, maa bisættes i aaben Begravelse, at der Nat og Dag skal staa nogle Vinduer aabne i Kirkerne, m. m. — Betænkningen sendes til det medicinske Fakultets Erklæring. (Rpr.)

29. Maj 1769. Wandeler forestiller, at der er gale Hunde i Byen (han har selv set en sort krøllet paa Amagertorv), som er

¹⁾ Om Wandeler, der var bleven Stadsfysikus 1748, og dette Penge-spørgsmaal se videre „Hist. Medd. om Kbhvn.“, I S. 208 fl.

til betydelig Ulcjlighed for Folk. — Forestillingen indsendes til Kongen, og der følger kgl. Befaling, at saadanne Hunde er strengt forbudte.

13. Nov. 1771. Wandeler, som af Kommandanten er givet tilbørlig Satisfaktion for Krigsraad Stubs Spidsfindigheder og ugrundede Suspicion, beder, at Magistraten vil se derhen, at han i Fremtiden i sit Embede forskaanes for saa slet et Menneskes lumske og løgnagtige Beskyldninger, og at den fornødne Satisfaktion ej paa lempeligere Maade kan ske, end at Stub enten hos Kommandanten eller Magistraten giver Deprecation herfor, da han ellers er nødsaget til at foredrage det for Kongen. (Rpr.)

Denne skarpe Udtalelse refererer sig til den af C. Bruun (Kbhvn. III S. 289 flg. og 293) udførlig omtalte Sag om Auditor Stubs Overgreb ved Inkvisitionskommissionen, der gav Anledning til Afskaffelsen af det pinlige Forhør.

27. Aug. 1775 Skifteforretning efter nylig afdøde Bolette Bjørn og hendes 6. Juni afdøde Mand Peter Rudolph Wandeler, boende i Anthoniestræde, foretaget efter Begæring af Datteren Anna Barabra (!). (Skpr.)

Warnheim. 15. Feb. 1747. Erik Warnheim, Billedhugger, mødte og foreviste Prøve til en Krone over de kgl. Skilderier paa Raadstuen¹⁾. Der akkorderes, at han gør 12 Kroner saaledes, for 16 Mk. for hvers Forfærdigelse og Forgyldning. For hver af de gamle Rammer at forgylde paany skal han have 9 Mk.; han kan tage en med og gøre Prøve paa. — 20. Feb. foreviste han Prøven; 13. Marts indleverede han sin Regning, 50 Rd. (Rpr.)

Wessel. 15. Jan. 1787. Direktionen for Skuespillene melder, at Tragedien (!) Kærlighed uden Strømper, som er forfattet af Teaterpoeten Johan Herman Wessel, er opført 27. Dec. 1786 med allernaadigst kgl. Tilladelse til Fordel for ommeldte Wessels efterladte liden Søn, og at der derved er indkommen 845 Rd. 8 Sk., anmodende at disse Penge maa i Stadens Overformynderi ind sættes. (Rpr.)

8. Maj 1788. Til Magistraten indkom en Skrivelse fra Direktionen for Skuespillene til Kancelliet, hvormed en Ansøgning af 11. Jan. fra Wessels Enke Anna Cathrine om at maatte nyde Renten af den hendes Søn allernaadigst skænkede, i Overformynderiet ind-

¹⁾ Paa Raadhuset fandtes en stor Samling af Kongeportrætter, der stadig forøgedes (se under Ziesenis); den brændte i 1795. Om Warnheim se F. I. Meier, Fredensborg, S. 198.

satte Kapital for dermed at besørge Sønnens Opdragelse. — Den sendtes til Overformynderiets Erklæring. (Rpr.)

Overformynderiets Erklæring af 23. Maj siger, at efter hvad det har erfaret, har Wessels Enke en aarlig Pension af 260 Rd., der synes at kunne give hende og Sønnen anstændigt Udkomme, allerhelst da Sønnen sikkun skal være 5 til 6 Aar gammel, saa at hans Opdragelse, Information og Bøger ej kan være meget be- kostelig. Den Kapital af 845 Rd. 8 Sk., der 6. Feb. 1787 indkom til Overformynderiet fra Teatret, skal efter kgl. Tilladelse blive staaende der, indtil hans Formynder finder det gavnligt, at Kapital og Renter betales ham; Renterne skal altsaa oplægges og spares til hans modnere Alder osv. — Magistratens Erklæring (2. Juni) er omtr. enslydende. (Kpb.)

Wessel var i 1780 bleven gift med en norsk Pige Anna Cathrine Bukier; Sønnen (Jonas) siges at være født 1781; „Wessels Venner tog sig af hans Søn uden Hensyn til Enken, bl. a. ved at faa arrangeret en Mindefest paa Teatret“ (Biogr. Lex.). Ifl. Overskou (III 358) indkom der ved Forestillingen 540 Rd. foruden 300 Rd., der skænkedes af de kgl. Herskaber. Om Jonas Wessels videre Færd i Danmark (han kom senere til Norge) findes følgende:

10. Marts 1800. Jonas Wessel anmoder om at faa sin Farbroder Landmaalingsinspektør Caspar Wessel beskikket til Kurator. (Rpr.)

17. Nov. 1806. A. C. Wessel, Enke efter Joh. Herm. Wessel, beder, om hendes Søn Studiosus Jonas Wessel maa erklæres for umyndig og beskikkes en Værge. Hun meddeler, at Jonas' Farbroder Landmaalingsinspektør Caspar Wessel ønsker, at en Fremmed beskikkes til hans Værge. — Han erklæres for umyndig og faar Prokurator Wilse til Værge. (Rpr.)

Wiedewelt. 29. Jan. 1766. I Anledning af, at Professor Wiedewelt har leveret Tegning til at skulle udføre Illuminations- Dekorationen foran Raadhuset ved Kong Frederiks Ligbegængelse, skriver W., da det ikke forud kan beregnes, hvormeget det vil koste, at 1) Magistraten maa bekoste alle Haandværkere, Materialier og hvad han ellers maa forlange, og at der maa udnævnes en Person til at betale Arbejdsfolkene og lede Arbejdet, 2) ingen Arbejder maa foretage noget, uden at det er beordret af ham, 3) han selv maa vælge Folk til Malingen. I øvrigt overlader han til Magistraten, hvad den vil give ham selv for hans Arbejde. — Den svarer ham,

at Justitsraad Fædder og Kæmner Fincke vil paatage sig alt det fornødne, og til dem kan W. henvende sig. (Rpr.)

28. Juli. 1766 forelaa Regning over Illuminationen ved Raadhuset med alle specielle Regninger, ialt 4566 Rd. 5 Mk.¹⁾. (Rpr.)

Viertel. Ifl. Weilbach (Konstnerlex., 2. Udg.) var Portrætmaler Johan Carl Frederik Viertel gift første Gang med Christiane Sophi Munk, fra hvem han blev skilt 1815, og anden Gang med Eleonora Kyse. Efter det fig. har han været gift og skilt endnu en Gang tidligere og var i alt Fald endnu i 1809 ikke gift anden Gang.

2. Aug. 1799. Magistraten erklærer sig for Ansøgning fra Portrætmaler Carl Frederik Viertel og Hustru Charlotte Sophie Troster om Konfirmation paa deres Separations Kontrakt. Magistraten har haft dem for sig for at forlige dem, men de er begge bestemte paa at ville skilles. (Kpb.)

3. Jan. 1800. Overformynderiet indstiller, at Portrætmaler C. F. Viertel maa tilholdes at indsætte de belovede 200 Rd. i Overformynderiet for sin fraskilte Hustru. (Rpr.)

24. Aug. 1809. Charlotte Sophie Troster ansøger om at maatte indgaa nyt Ægteskab, da hun nu siden 29. Juli 1799 har levet separeret fra Manden. — Bevilges. (1. Sekretariats Rpr.)

Voigt. 6. Nov. 1786. Skuespillenes Direktion sender et pro Memoria fra Kancelliet med en Ansøgning fra Artisten Mariane Voigt om at faa udbetalt en Arv efter sin afdøde Broder Poul Voigt i Assens, og som er indbetalt i Kbhvns Overformynderi, stor 214 Rd. (Rpr.)

31. Okt. 1796. Skuespillerinde Mariane Voigt anmoder om at faa Resten af sin Arv, 64 Rd., udbetalt fra Overformynderiet. (Rpr.) — Mag. anbefaler 4. Nov. Ansøgningen, da hun er i Trang. (Kpb.)

Ziesenis. 6. Feb. 1747. Skildrer Ziesenis leverer Kongens (Frederik V) Portræt til Raadhussalen. — Han faar 10 Rd. for det. (Rpr.)

Det maa være Johan Jürgen Z. (Fader til Portrætmaleren Johan Georg), der menes. Til Sammenligning tjener, at Skildrer J. Robinus' Enke fik 23 Rd for Fr. IV's Portræt i 1717 (se O. Nielsen, Kbhvn. VI S. 263).

Zinck. 23. Marts 1789. Kapelmester Schulz indberetter, at af dem, som den 19. Marts lod sig høre paa Orgelet i Vor Frelzers

¹⁾ Om dette Arbejde, der blev stukket i Kobber, se F. J. Meier, Wiedewelt (S. 263).

Kirke, var (Hardenack Otto Conrad) Zinck den bekvemmeligste; af alle de øvrige var Nr. 2 kun den eneste, som fortjente nogen Opmærksomhed. — Der var ogsaa Indberetninger fra Organisterne Gottfred Kietz (Hellig. Kirke) og Bechsted (Nicolai Kirke). Ved Voteringen fik Zinck 7 Stemmer, Niels Kalhauge (Organist ved Frederiks tyske Kirke) 7 og Musæus 4; da Zinck tillige fik Overpræsidentens Stemme, blev han valgt. (Rpr.)

I Jan. 1791 søgte Zinck Organistembedet ved Nicolai Kirke ved Bechsteds Død, men Kietz blev foretrukket. (Rpr.)

Zinck var Organist ved Frelsers Kirke indtil 1801, men at han ikke, i alt Fald i de sidste Aar, var ivrig i Tjenesten, fremgaar af det følgende. Han var jo ogsaa optaget af saamange andre Ting, navnlig lagde hans Bestræbelser for at gøre Sangkunsten til Folkets Eje (Blaagaards Seminarium) stort Beslag paa ham. Maaske er han ogsaa blevet noget stødt over, at Vogler skulde give Orgelkoncerter i Frelsers Kirke. Den tyske Organist og Komponist Joseph Georg Vogler, almindelig kaldet Abbed Vogler, der en Tid levede i Sverige og 1786—99 var Kapelmester i Stockholm, var i Kbhvn. i 1798.

4. Juli 1798. Magistraten til Kancelliet. Vel har Direktør Vogler ikke opgivet, hvilke nye Indretninger han agter at gøre paa Orgelværket i Frelsers Kirke, saa vi ikke kan bedømme det i Forvejen, men Orgelværket kan godt overlades ham af Orgelbygger og Organist, som igen modtager det saa, at der ikke er gjort Forandringer til Skade, dog at Entreen ikke maa koste mere end 2—3 Mk. pro persona, samt at det udtrykkelig bestemmes, om han lader sig høre een eller flere Gange, og da hvormange. (Kpb.)

6. Juli 1798. Magistraten skriver til Kirkeværgerne for Frelsers Kirke, at det ved kgl. Reskript af 3. Juli var tilladt kgl. svensk Musikdirektør Abbed Vogler at foretage en af ham foreslaet Indretning ved Orgelværket i Frelsers Kirke, hvorfor det skal paalægges Orgelbygger Scheer og Organist Zinck at overlade ham Orgelværket og derefter at modtage det af ham igen. (Kpb.)

9. Juli 1798. Magistraten skriver til Kirkeværgerne, at Organist Gottfred Kietz i den fraværende Zincks Sted tillige med Orgelbygger Scheer skal overlevere Orgelet til Vogler og igen modtage det af ham. (Kpb.)

25. Juli 1798. Magistraten skriver til Kirkeværgerne, at den har erfaret, at Zinck er bortrejst, hvorfor den beder sig underrettet

om, hvem der forretter hans Embede, og om han selv forretter det, naar han er nærværende. (Kpb.)

26. Aug. 1798. Magistraten til Zinck: Da vi i Anledning af den af Vogler opførte Concert i Frelsers Kirke har erfaret, at De ikke alene er rejst af Staden uden vort Forudvidende, men at De endog, naar De er nærværende, sjælden selv forretter Deres Embede som Organist, foranlediger dette os til at tilholde Dem, at De selv forretter det, og naar De har lovligt Forfald og antager en anden dertil, Magistraten da underrettes om det, for at denne kan forsynes med vor Konstitution. (Kpb.)

5. Sept. 1798. Magistraten til Zinck: Paa Deres Skrivelse af 29. Aug. meddeles Dem til Svar, at vi vel i Henhold til, hvad der mundtlig er tilkendegivet Dem ved Deres Møde her paa Raadstuen sidst-leden, ikke kan have noget imod, at De i virkeligt Sygdomstilfælde lader Embedet paa Deres eget Tilsvær besørge ved en duelig Person, men at det iøvrigt efter Deres Bestalling vil paaligge Dem selv at besørge det. — Vedlagt er det paa Tysk affattede Brev fra Zinck af 29. Aug., hvori han meddeler, at det paa Grund af hans Helbred, og navnlig i fugtig-koldt Vejr, er ham umuligt altid selv at forrette Tjenesten, og beder, om hans Søn (Ludvig) i saa Tilfælde maa forrette den. I øvrigt lover han ikke at rejse bort uden Magistratens Indvilgelse. (Kpb.)

31. Dec. 1800. Kirkeværgerne melder, at Zinck har forsømt at spille Orgelet ved Højmesse den 26. Dec., for hvilken Forseelse han har tilbudt en passende Mulkt. — 13. Jan. 1801 indkom en pro Memoria fra Zinck om, at han ikke kan forrette Organist-tjenesten længere end til Paaske, og beder, om Sønnen maa faa Pladsen. (Rpr.)

11. Febr. 1801. Ludvig Zinck ansøger om Organisttjenesten ved Frelsers Kirke. (Han fik den ikke; det blev Niels Bielefeldt).

Zrza. 1. Sept. 1797. Christine Dorthea Bauer søger om Beneficium paupertatis mod sin Datter Eleonora Rosalia Stuart og hendes Mand, fhv. Hofviolon Frantz Zrza. (Rpr.)

Af Magistratens Erklæring paa denne Ansøgning ses, at hun indtil videre frafaldt Tiltale mod Svigersønnen og tog Ansøgningen tilbage. (Kpb.)

13. Okt. 1798. Frantz Zrza indsender til Kancelliet Genparter af en Beskikkelse, som hans Svigermoder C. D. Bauer har ladet ham insinuere, tillige med hans Erklæring herpaa. (Rpr.)

Det er Operasangerinden Zrzas Forældre, der her er Tale om.

Præsten Wilhelm Andreas Wexels' Optegnelser om sin fædrene Slægt.

Meddelt ved D. Thrap.

Biskop W. A. Wexelsen har havt den Godhed at overlade mig til Afbenyttelse hvad han ejede af Papirer efter sin Grandonkel den bekjendte Præst W. A. Wexels. Blandt disse Papirer var ogsaa Wexels' Optegnelser om sin fædrene Slægt, som jeg fik Tilladelse til at lade trykke. Jeg har troet, at de burde meddeles uforandret og uden Tilføjelser, hvortil der jo selvfølgelig nu vilde være den rigeste Anledning.

Min Families Stamtavle paa fædrene Side.

Min Tipoldefader *Wexel Hansen* er født i Aalborg i Jylland 1647 og døbt i Bodels (Budolfi Kirke) 22. August s. A. . . . Hans Døbenavn er i vedkommende Kirkebog¹⁾ skrevet Wedzel, hvorpaa dog ikke kan lægges Vegt, og selv skrev han sig Wexel²⁾. Hans For-

¹⁾ Efter en saadan, funden paa Stiftsbibliotheket i Aalborg, har Stiftets Biskop Dr. Peter Chr. Kierkegaard havt den Godhed at meddele mig de deri indeholdte Oplysninger ovenmeldte min Stamfader vedkom.

²⁾ Dette finder jeg i en i mit Eie værende gammel Bog „Nøglen til Guds Hjærte“, en Udlæggelse af Herrens Bøn, Kbhvn. 1674, i hvilken min Tipoldefader egenhændig har gjort Optegnelser om sin Fødsel og sin Indtrædelse i Ægteskab. Med Frakturbogstaver og uden Tvivl med en Andens Haand staar paa Bladet før Titelbladet skrevet: „Wegßell Janßen og Metthe Underßbatters Egen Bogh“. Forøvrigt er Navnets Oprindelse og første Skrivemaade mig ubekjendt. Jeg skal kun bemærke, at i 1646, 2. Søndag i Advent lystes der i Budolfi Kirke til Ægteskab for en Hans Wexelsen og Kirstine Jensdatter, som vare trolovede i Kjøbenhavn, og bleve viede i Aalborg 2. H. 3 K. 1647. Men om denne Hans Wexelsen, der, hvis ikke andre Omstændigheder talte derimod, let kunde ansees for at have været min Tipoldefaders Fader — vides Intet. Muligens var hans Hustru og min Tipoldemoder Søstre; men selv om det antages, at min Tipoldefader fik sit Døbenavn fra *ham*, saa bliver det dog lige ubekjendt, hvorfra Wexel-Navnet oprindeligt skriver sig.

ældre vare ifølge samme Kirkebog Hans Bagers¹⁾ og Ellen Jensdatter²⁾, der viedes 26. Febr. 1640³⁾. Naar han kom til Norge, vides ikke, men i 1680, 10 Marts holdt han paa Brøtter i Skedsmo Præstegjæld (hvor han synes en Tid at have boet paa Gaarden Asak) Bryllup med Mette Andersdatter barnefødt i Vendsyssel i Jylland ved Mikkelsdagstider 1645⁴⁾. Han døde som Sorenskriver i Nedre Romerige den 28 Marts 1712 noget over 64 $\frac{1}{2}$ Aar gammel paa Gaarden øvre Vilberg i Sørum hvor han rimeligvis i længere Tid, maaske fra han blev Sorenskriver, havde boet, og hvor ogsaa hans Enke døde den 23. Nov. 1718, noget over 73 Aar gammel. Om de havde flere Børn vides ikke, men en Søn, min Oldefader

Hans Wexelsen (eller Wexels)⁵⁾

blev født 1682 og døde paa Gaarden Øvre Vilberg som Sorenskriver i Nedre Romerige 30 Nov. 1730, 48 Aar gammel. Han blev 1711 gift paa Bredtvedt i Aker med Sophie Christiane Broholm, der var født i 1687, overlevede sin Mand som Enke i omtrent 47 Aar og døde paa Vilberg den 1 Aug. 1777, 90 Aar gammel⁶⁾.

¹⁾ Findes paa andre Steder i Kirkebogen navngivet Hans Schult Bager (et Sted Bagger ved hans Trolovelse). Det kan ikke her klart sees, om Navnet B. er Navn paa Personen eller paa hans Bestilling. Derimod har Kapitein Lengnick i Kjøbenhavn — formodentlig med en anden Budolfi Kirkebog for sig opgivet Navnet saaledes: Hans Schult (o: Schultz), Bager i Aalborg, (begravet 5 Sept. 1659). I samme Kirkebog er min Tipoldefaders Døbenavn skrevet Vedtzel.

²⁾ Hun heder paa andre Steder i Kirkebogen Eline (ved hendes Trolovelse) og Else (ved tre tidligere Børns Daabsforretning). I de ældre Kirkebøger findes jo ofte Navne opgivne saa forskjelligt.

³⁾ Som deres Børn nævnes foruden Wedtzel (Wexel) der er den femte i Rækken: 1) Hans døbt $\frac{11}{12}$ 1640, 2) Anne døbt $\frac{20}{12}$ 1642, 3) Cathrine døbt $\frac{18}{11}$ 1643, 4) Dirick døbt $\frac{27}{7}$ 1645, 5) Christen døbt $\frac{17}{12}$ 1650. Anne gift $\frac{1}{7}$ 1674 med Niels Nielsen, havde en Søn Hans til Daaben $\frac{19}{6}$ 1675. Christen (til hvilket Navn hos Lengnick er føjet Bager) gift med Maren Christensdtr, havde en Søn, ogsaa Hans kaldet til Daaben $\frac{16}{7}$ 1687, samme Aar altsaa som dette Barns Fætter, min Oldefader Hans Wexelsen blev født.

⁴⁾ I den ovenfor nævnte Bog har min Tipoldefader ved Meddelelsen om sit Ægteskab tilføjet: „Gud gifve os Lycke og Velsignelse her i Verden at leve paa, at vi efter dette Lif Himmerig kan faa.“

⁵⁾ Wexels er aabenbart en Forkortelse af „Wexelsen“, og begge Former bruges iflæng endog om samme Person.

⁶⁾ Min Oldemoder var efter sin Mand Ejer af begge Sørums Kirker, som han havde [købt] ved offentlig Auktion, holdt 1722 paa Sørums Præstegaard; men Aaret efter hans Død, 1731, solgtes de atter. I Fortegnelsen over Kirkernes Ornamentør og Inventarium findes: „En

De havde mange Børn, af hvilke flere døde¹⁾ i den spæde Alder. Som gifte nævnes i de mig ihændekomne Oplysninger foruden min Bedstefader kun en Datter *Cathrine Charlotte*, gift med en Christen Iversen (Østby) og ved ham Moder til en Datter Gunnild f. 3 April 1759, og en Søn, *Hans Wexel*, f. 6 Juni 1760, confirmeret 1776. Til begge var deres Bedstemoder, min Oldemoder, Fadder og oplevede Hans Wexels' Confirmation. Om bemeldte Børns Efter-slægt vides Intet²⁾. Min Bedstefader

Wexel Hansen

blev født paa Øvre Vilberg den 14 Septbr. 1715 og døbt den 18 s. M. Han blev Student fra Christiania Latinskole 1735, tog Ex. philos. 1736, theol. Embedsexamen 1739. Efter at have aflagt homiletisk Prøve under Prof. Marcus Wøldike d. 23 Sept. s. A. søgte han sit Udkomme ved privat Undervisning til 1745 $\frac{1}{1}$, da han udnævntes til personel Capellan hos Sognepræst Lars Widing i Nannestad og ordineredes 21 Maj s. A. Da Widing døde (15 Juni 1754), blev et residerende Capellani oprettet, og til dette nye Embede udnævntes Wexel Hansen den 30 April 1754 med 120 Rdlr. Løn, Højtidsoffer af Menigheden og Gaarden Bjerke til Brug og Beboelse. (Han boede dog paa en anden Gaard Eeg, der formodentlig var hans Ejendomsgaard). Efter 29 Aars Tjeneste i dette ringe Embede beskikkedes han til Sognepræst i Kaldet 4 Nov. 1773 og blev der til sin Død i Aaret 1790, 2 Dcbr. Han var 22 Febr. 1753 bleven gift med Anne Louise Leganger, Datter af Provst Hans Leganger til Eidsvold, men blev Enkemand i Maj 1774, et halvt Aar efter at han var bleven Sognepræst.

Hans Børn, alle fødte paa Eeg³⁾, varc:

Lysekroner, givne af Sørenskriver Hans Wexelsen og hans Kærester Sophie Broholm“ og endvidere: »En ny sort Fløjls Messehagel med Crucifix bordyret, givne af Sørenskriver Hans Wexelsen 1719.“

¹⁾ Den sædste Ministerialbog i Sørum gaar fra 1710—30. I den nævnes 12 Børn.

²⁾ Grunden til, at paa min Bedstefaders Slægt nær er Lidt eller Intet bekjendt om min Oldefaders Ætlinge, er ganske sikkert at søge deri, at Navnet Wexels eller Wexelsen forsvandt som Familienavn og veg for Sønnernes „Hansen“ og Døtrenes „Hansdatter“ og senere Benævnelse efter deres Mænd. Den sædste af min Oldefaders Børn, Mette (Hansdatter), født 25 Dcbr. 1711, død ugift 1804 (93 Aar gammel) i Nannestad, findes dog ved hendes Begravelse dersteds 17 Juli 1804 indført i Ministerialbogen under Navn Jfr. Mette Wexels.

³⁾ Midt-Eeg, Holter Annex, Ejendomsgaard. Her stod endnu 1863 en Seng fra min Bedstefaders Tid.

1. *Hans* f. 10 Januar 1754.
 2. *Hans Leganger* f. 9 Febr. 1755, blev gift med *Benedicte Martinette Radich* og døde som Enkemand og børnløs 1835 i Kjøbenhavn, hvor han var Direktør for den grønlandske Handel og havde Titel af Justitsraad, senere Etatsraad.
 3. *Karen Margrethe* f. 25 Febr. 1756, conf. 1771.
 4. *Christiane Sophie* f. 10 Juni 1758.
 5. *Fredrik Nannestad*¹⁾, min Fader, f. 1 Novbr. 1759, conf. 1774.
 6. *Maren Agnete* f. 13 Febr. 1761, død 15 April s. A.
 7. *Wilhelm* f. 23 Dcbr. 1762, død ugift.
 8. *Margrethe Munthe* f. 28 Sept. 1764, conf. 1779, død ugift 18 Januar 1833.
 9. *Maria Cathrine* f. 13 April 1766, conf. 1780, død ugift 1793.
- Af disse er Slægten forplantet gennem Nr. 1. 3. 4. 5.

A. Hans Wexels,

Administrator ved de norske Glasverker, Kammerraad, død i Christiania 15 Aug. 1808. Han indtraadte 21 Juli 1779 i Ægteskab med Hedevig Elisabeth With (f. 28 April 1752 † 27 Marts 1832), D. af Handelsagent Bastian W. og Maren Larsdtr. Brøcher. (De blev viede i Slotskirken i Christiania 25 Nov. 1739). Begge vare da i Kjøbenhavn, hvor de i flere Aar bleve boende som gifte. Han havde været Fuldmægtig hos Generalkrigskommissær Wachnitz, der formodentlig har anbefalet ham til Ministeren Grev Schimmelmann. Greven lovede ham Ansættelse, naar han lærte Tydsk og tog dansk juridisk Examen, hvilket i kort Tid skede, og han fik da sandsynligvis Forretninger ved . . . Finanskassedirektionen ligesom ogsaa ved det islandske Handelskompagni. Efter at have fremlagt en Plan til en forbedret Driftsmaade af de norske Glasverker blev han, efter at Planen var bifaldt, med Kammerraadstitel antagen til Bestyrer af disse Verker. — Hans Børn var:

1. *Maren (Maja) Brøcher Wexels* f. i København 9 Maj 1780 og døbt i Nicolai Kirke. † 9 Decbr. 1827. * 14 Aug. 1799 Proprietær, siden Forvalter ved Svelvigens Glasverk *Miller Lund* († 1809).

¹⁾ I den ovennævnte Bog, hvori ogsaa min Bedstefader har gjort Optegnelser om sine Børns Fødsel, er af ham ved min Faders Fødsel tilføjet:

Vor Gud, som givet haver
Fornuftig Sjæl og Liv,
Han sine Naadegaver
Forlene og os giv. —

Børn: 1) en Søn † i spæd Alder.

- 2) Hedevig Elisabeth f. 19 April 1801, * 5 Novbr. 1823 med ord. Kateket Wilhelm Anders Wexels. Hun † 26 Marts 1830.

2. *Anne Louise Leganger Wexels* f. i Kjøbenhavn 9 April 1781 og døbt i Nicolai Kirke. * Sognepræst Johan David Bertram Keilhau, der da var Enkemand med 2 Børn¹⁾, og selv blev hun Moder til 3 Døtre — alle ugifte — og 1 Søn:

- 1) Hedevig Elisabeth f. 14 Febr. 1803.
2) Marthe Marie f. 15 Febr. 1804.
3) Johanne Marie f. 28 Febr. 1805.
4) Hans Wexels f. 27. Marts 1806 † 26 Aug. 1815.

3. *Margrethe Munthe Wexels* f. i Kjøbenhavn 11 Maj 1782, døbt 5 Juni i Trinitatis Kirke, død i Christiania 31 Maj 1851 (begravet paa sin Daabsdag). Hun blev gift med Kapitejn, senere Major *Johan Eimerich Schlösser*, der efterlod hende Datteren

- 1) Henriette Frederikke Christiane Schlösser f. 22 Juli 1807, * 13 Marts 1827 Capitain, siden Overtoldbetjent i Christiania Abraham Burensund Rein (f. 11 Sept. 1796 † 24 Juni 1854) med hvem hun havde 3 Sønner:
a) Johan Eimerich Rein f. 21 Dcbr. 1827.
b) Carl Lauritz Rein f. 9 Juli 1830.
c) Joseph Frants Oscar Rein f. 23 Oct. 1836.

4. *Dorothea Elisabeth Vauvert Wexels*, f. i Kjøbenhavn d. 10 Juli 1783, døbt 12 August i Trinitatis Kirke. † 2 Febr. 1848. Hun blev 26 Novbr. 1806 gift med dav. Overlærer ved Christiania Latin-skole, senere Rektor *Poul Arnesen* († 12 April 1851). Børn:

- a) Hans Wexels f. og † 1808.
b) Hans Leganger Wexelsen f. 5 Dcbr. 1809, Byfoged paa St. Croix.
c) Hedevig Elisabeth f. 18 Jan. 1811.
d) Sigurd Christian f. og † 1811.
e) Benedicte Martinette f. 13 Novbr. 1813.
f) Peder Krog Meyer f. 10 Marts 1815.
g) Wilhelm Fredrik f. 22 Aug. 1820, † 1839.
h) Dorthea Pauline f. 26 Oct. 1821.
i) Marie Sophie Benedicte Hedevig f. Juli 1824.
k) Børge Thorlacius f. 26 Aug. 1828 † 1830.

Af disse Børn blev Dorthea Pauline gift med Hans Wexelsen, Skolebestyrer i Throndhjem (barnløse) og

¹⁾ Den ene af dem var den bekjendte Professor B. M. Keilhau.

P. Krog Meyer, der var Herredsfoged paa Als, med Vilhelmine Hastrup. Deres Børn er: 1) Julianus f. 3 Oct. 1847. 2) Anna Dorthea f. 25 Juli 1852. 3) Mariane Gustava f. 6 Marts 1853. 4) Peder Krog Meyer f. 8 Nvbr. 1856. 5) Gustav Georg f. 19 Marts 1858.

5. *Wexel Hansen Wexelsen*, f. i Kjøbenhavn 13 Juli 1784 (Kl. 4 Morgen), døbt 12 August i Nicolai Kirke. Hans Bedstefader, hvis Navn han fik, sendte 100 Rdlr. i Fadder gave. Han blev som Forvalter ved Hurdals Glasverk gift 13 Juli 1815 med sit Sødskende-barn, min Søster, *Marie Louise Wexels*¹⁾. Deres Børn:

- 1) Hans f. 17 Maj 1816 † Sept. 1820.
- 2) Fredrik Nannestad f. 24 Febr. 1818.
- 3) Bolette Cathrine f. 4 Juni 1820.
- 4) Hans Wexel f. 14 Febr. 1823.
- 5) Hede vig Elisabeth f. 13 Nvbr. 1824 † ugift 27. Aug. 1852.
- 6) Frederikke Wilhelmine f. 25 Marts 1826.
- 7) Wilhelm Andreas f. 8 April 1828 † 19 Marts 1904.
- 8) Christian Delphin f. 24 Marts 1830.
- 9) Inger Marie Lyche f. 20 Sept. 1832.

Af disse er følgende gifte:

- a) Frederik Nannestad Wexelsen, Sognepræst til Baklandet, siden res. Kap. til Thronhjems Domkirke, * Inger Desideria Dessen, D. af Sorenskriver D., f. 12 Sept. 1823. Deres Børn: 1) Vilhelm Andreas f. 5 Juni 1849 og døbt 15 Juli s. A. 2) Marie Louise f. 19 Oct. 1830, døbt 24. Nvbr. 3) Marie Noline f. 15 Maj, døbt 20 Juni 1853 († 4 Juni 1859). 4) Vilhelmine Elisabeth f. 4 Sept., døbt 9 Oct. 1853. 5) Valborg f. 28 Febr., døbt 8 April 1853. 6) Wexel Hansen f. 17. Dcbr. 1856, † 29 Oct. 1857. 7) Frederikke Vilhelmine f. 29. Juli 1858, døbt 5 Sept. s. A. 8) Wexel Hansen f. 30 Maj 1862, døbt 6 Juli s. A.
- b) Bolette Cathrine gift 13 Juli 1852 med min Søn Fredrik Nannestad Wexels, personel Kapellan ved vor Frelser Kirke, Christiania.
- c) *Hans Wexel* gift 13 Juli 1857 med sit Sødskende-barn Dorthea Pauline Arnesen (se ovfr.). Ingen Børn.
- d) Vilhelm Andreas, Sognepræst til Eid, siden til Opdal, gift 13 Juli 1860 med Rikka Lyng, D. af Kjøbmand

¹⁾ Deres Guldbryllop fejredes 1865.

J. D. F. Lyng i Thjem. Børn: 1) Ingeborg Louise Hermana f. 15 Juli 1861, døbt 11 August. 2) Ragnhild f. 21 Oct. 1862 døbt 30 Novbr. f. A. 3) Wexel Hansen f. 22 Febr. 1864 † 16 Juli 1878. 4) Sigrid f. 14 Febr. 1875, * Sognepræst til Karlsø Dr. Alfred Eriksen. 5) Johanne Frederikke f. 28 Sept. 1867, * Telegrafassistent Anders Aune. 6) Johan Daniel Fürstenberg Lyng f. 14 Sept. 1869 * Aagot Johnsen, er i Amerika. 7) Andrea Sofie W. f. 18 Marts 1871. 8) Wilhelm Andreas W. f. 17. Juli 1873. 9) Einar W. f. 13. Marts 1875. — [Se Lampe, Bergens Stifts Biskoper og Præster II, 176—77].

6. *Frederikke Wilhelmine Wexelsen*, f. i Kjøbenhavn 12 Sept. 1783, døbt 11. Oct. s. A. i Nicolaj Kirke, * 24 Juni 1804 *Peder Krog Meyer*, der efter at have været Lærer ved Latinskolen i Christiania og siden i Kjøbenhavn blev Professor ved Universitetet og døde som udnævnt Biskop til Als 24. Juni 1819. Deres Børn er:

- 1) Hans Wexels f. 31 Maj 1805.
- 2) Hedevig Elisabeth f. 16 Aug. 1806.
- 3) Fredrik Christian.
- 4) Louise Augusta f. 25 Juni 1811.
- 5) Marie Margrethe f. 30 Sept. 1815.
- 6) Christian Carl Fredrik Emil August f. 15 Juli 1818.

Af disse er følgende gifte:

- a) Hans Wexels, Sognepræst til Ulkebøl paa Als, * Hanne Sophie Görtz. Ingen Børn.
- b) Hedevig Elisabeth * Kammerraad Dr. phil. Beck. Børn:
 - 1) Christian Fredrik f. 18 Oct. 1820 † 9 Juni 1830.
 - 2) Anne Cathrine Frederikke Vilhelmine f. 22 Marts 1831.
 - 3) Marie Elisabeth f. 28 Novbr. 1832.
 - 4) Ottilia f. 23 Sept. 1834 † 15 Oct 1847.
 - 5) Louise Augusta f. 3 Maj 1836.
 - 6) Henriette f. 27 Maj 1837 † 185.
 - 7) Anne Elise f. 1 Novbr. 1838.
 - 8) Vita f. 18 Novbr. 1840.
 - 9) Christian Fredrik f. 16 Jan. 1843 † 16 Maj 1848.
- c) *Fredrik Christian*, Forpagter, * Julie Wilhelmine Caroline Grüner (f. 21. Sept. 1829). Børn: 1) Emilie f. 2 Maj 1851. 2) Mariane. 3) Peder Krog Meyer. 4) Gustav.
- d) Christian Carl Fredrik Emil August. Diakonus i Sattrup (Slesvig), * Vita Elise Charlotte Grüner f. 24 Nvbr. 1819.

7. *Alethe Benedicte Wexelsen*, f. 1 Novbr. 1786, døbt 30 s. M., † ugift 12 April 1859.

8. *Laurine Johanne Wexelsen*, f. 19 Juni 1788 i Christiania, døbt 17 Juli s. A. Ugift.

9. *Bastiana Elisabeth Wexelsen*, f. 26 Maj 1790 † 10 Aug. s. A.

10. *Hans Leganger Wexelsen*, f. 23 Aug. 1792 † 15 Juni 1794.

11. *Karen (Kaja) Wexelsen*, f. 25 Maj 1794 † ugift 3 Marts 1810.

B. *Karen Margrethe Wexels*,

gift med Vagtmester Jens Engelstad, Gaardmandssøn fra Nannestad og bosat paa Ullershoug i Store Næs. De havde — saavidt vides — kun en Datter, *Anne Louise* f. 1783 og gift med Tømmermærker og Jordbruger *Søren Christiansen Riser* paa Hemnæs i Höland. Hun døde 23 Sept. 1846. Børn:

1. *Christian Wexels Sørensen Riser*, f. 8 Jan. 1804, * Aase Maren . . f. 1812. Børn:

- a) *Karen Margrete* f. 8 Maj 1834.
- b) *Jens Engelstad* f. 8. Oct. 1835.
- c) *Carl Julius* f. 6 Marts 1837 † 14 Jan. 1840.
- d) *Sigvard* f. 6 Marts 1839.
- e) *Carl* f. 22 April 1841.
- f) *Laura* f. 14 Septbr. 1844.
- g) *Johannes* f. 28 Juni 1846.
- h) *Anton Wilhelm* f. 11 Maj 1849.

2. *Erik Sørensen Riser*, f. 1807, *1) ^{20/11} 1838 *Maren Caroline Sofie Riser* († 1 Dcbr. 1839), D. af en Kirkesanger Riser, hans Sødskendebarn. Ingen Børn. 2) ? . Børn af dette Ægteskab:

- a) *Frederik Schøning* og
- b) *Maren Caroline*, Tvillinger f. 22 Maj 1845 † s. A.
- c) *Selma Caroline Frederikke* f. 7 Decbr. 1846.
- d) *Adolf Emil Engelstad* f. 5 Aug. 1848.
- e) *Hilda Constanse Bertha* f. 22 Maj 1851 † s. A.

3. *Petra Caroline Riser*, f. 1808, * *Gudbrand Andersen*, Gaard bruger. Børn:

- a) *Karen Andrea* f. 23 Maj 1833.
- b) *Anders* f. 27. April 1836.
- c) *Jens Christian* f. 20 April 1839.
- f) *Julius* f. 14 Febr. 1842.

- g) Olaf f. 13 Maj 1845.
- h) ? f. 10 Decbr. 1847.
- i) Carl Martin f. 15 Maj 1851.

4. *Hans Leganger Riser*, f. 1810, * *Caroline* . .

Børn:

- a) Carl Julius f. 29. Okt. 1842.
- b) Edvard Gunnerus f. 27 Sept. 1846.
- c) Anna Louise f. 25. Nov. 1850.

5. *Carl Marius Riser*, f. 1814 († 1839) var gift med en Datter af Lensmand Ouren i Faaberg, med hvem han havde en Søn Olaf, som er død. Enken blev siden gift med Mægler Ch. Gjelstrup i Christiania.

C. *Christiane Sophie Wexels*,

gift 1) med en Gaardbrugersøn fra Nannestad, hvis Navn ikke vides, 2) *Christian Berg*, Lensmand i Nannestad († 1800). Børn af 1ste Ægteskab: *Andrine (Andrea)* f. 1787, * *Lars Nielsen*, Gaardbruger paa Aarhus i Store Næs. Deres Datter *Karen Oline* f. 14 Novbr. 1814 blev gift med *Amund Christensen* († 1831), med hvem hun havde Børnene *Niels Christian* f. 6 Sept. 1830 og *Anton Ludvig* f. 4 Juli 183 . . — *Christiane Wexels*' Børn af 2det Ægteskab: a) *Louise Berg* f. 20 Juni 1791, b) *Anne Johanne Berg* f. 1788 (?) † 1842. *Louise Berg* blev gift 3 Sept. 1824 med *Peder Hansen Schou*, Fuldmægtig ved Hurdals Glasverk, siden Proprietær (f. 19 Maj 1795 † 185.). Ingen Børn. — *Anne Johanne Berg* blev gift med Gaardbruger *Erik Tollefsen* paa Gangnæs i Høland og havde 7 Børn, blandt hvilke *Karen Sophie*, *Christine*, *Tollef*, *Andreas*. *Christine* blev gift med Skolelærer *Nissen* i Drammen, men døde tidlig (25 Jan. 1839) efter Fredagen 21 Jan. at have født Tvillingerne *Peter Sylvius* og *Marcellus Theodor*.

D. *Fredrik Nannestad Wexels*, min Fader,

i sin Tid Forvalter ved Glasmagasinet i Kjøbenhavn, senere Administrator ved de norske Glasverker. Han ægteviedes 13 Juli 1786 og døde 23 Aug. 1825¹⁾. Hans Hustru, min Moder, var *Bolette Cathrine* f. *Balling* (f. 8. April 176. † 1809), en Datter af den i sin Tid som Skribent bekjendte *Emanuel Balling*. Af deres Børn, ialt 8, opnaaede kun følgende 4 en ældre Alder: 1) *Hans Emanuel*

¹⁾ Min Fader blev begravet ved Nannestad Hovedkirke i samme Grav, i hvilken hans Faders Støv hvilede.

f. 9 April 1787, cand. theol., † ugift 1812. 2) Marie Louise f. 8. Juli 1793. 3) Vilhelm¹⁾ Andreas f. 29 Marts 1797. 4) Frederikke Vilhelmine f. 10 Maj 1800.

1) *Marie Louise Wexels*, gift 13 Juli 1815 med sit Sødskendebarn Wexel Hansen Wexelsen, se ovenfor.

2) *Vilhelm Andreas Wexels*, fra 1819 ordineret Catechet, fra 13 Nvbr. 1846 resid. Capellan ved vor Frelzers Kirke i Christiania, gift 5 Nvbr. 1823 med sin Frænke Hedvig Elisabeth f. Lund (se ovenfor). Vore Børn var:

- a) Fredrik Nannestad f. 15 Maj 1825, døbt 7 Juni † 12 August s. A.
- b) Fredrik Nannestad f. 18 Juni 1826 (døbt 13 Juli).
- c) Hans Milter Lund f. 26 Sept. 1827 (døbt 18 Okt.).

En dødfødt Søn kom til Verden kort før sin Moders Død. Min Søn Fredrik Nannestad blev min personelle Capellan i Aaret 1851²⁾; det følgende Aar 13 Juli blev han i Østre Totens Hovedkirke af mig ægteviet til sit Søkendebarn Bolette Cathrine Wexelsen (se ovenfor). Deres eneste Barn, min højt elskede Sønnesøn, Wexel Hansen blev født den 7 Nov. 1855 og døbt af mig den 30 Dec. s. A. (Søndag mellem Jul og Nytaar).

3) *Fredrikke Vilhelmine*, gift 13 Juli 1829 med resid. Capellan til Ringsager *Jens Christian Schandorff Delphin*, blev Enke 28 Dec. 1840. Deres Børn:

- a) Christiane f. 26 April 1830 † 1 Juli 1831.
- b) Jens Christopher f. 11 Jan. 1834 † 21 Juli 1850.

Wilhelm Andreas Wexels, Livs- og Tidsbillede af D. Thrap udkom i Kristiania 1905. Hans Buste, modelleret af Jacobsen, anskaffet ved Sømmeskud af hans gamle Menighedslemmer og Venner, og opstillet ved vor Frelzers Kirke, hvor han tjente fra 1819 til sin Død 1866, blev afsløret 20. Juni 1909 af Stiftsprovst Gustav Jensen.

¹⁾ Wexels skrev sit Fornavn Wilhelm, men af og til ogsaa Vilhelm.

²⁾ † 2 Juni 1866, faa Uger efter Faderen.

Arkiver og Genealoger.

Af Gerhard L. Grove.

I de sidste Aar har der i tyske Arkivkredse været ført en levende Diskussion om Arkivernes Benyttelse i den genealogiske Forsknings Tjeneste, om hvorvidt Arkiverne bør være aabne for denne, om hvorvidt Arkivernes Embedsmænd er forpligtede eller berettigede til at besvare indkommende Spørgsmaal fra søgende Genealoger eller Personalhistorikere (der i Reglen sidestilles med Genealogerne), og om dette i bekræftende Fald bør ske i eller udenfor Kontortiden og mod eller uden Honorar.

Flere af disse Forhandlinger har saa stor Interesse ikke blot i Arkivkredse, men ogsaa for alle Genealogiens og Personalhistoriens Dyrkere, at en kortere Redegørelse for, hvorom disse Forhandlinger hovedsagelig har drejet sig, og nogle Betragtninger over de forskellige Arkivarers Hovedstandpunkters Berettigelse overfor Genealogerne, turde være paa sin Plads ogsaa i vort personalhistoriske Tidsskrift, saa meget mere som Spørgsmaalet ogsaa om de norske og danske Arkivers Stilling til genealogiske Undersøgelser under den sidste tyske Arkivdag i Lübeck 1908, der gæstfrit stod aaben for flere danske Arkivembedsmænd, blev bragt frem af Rigsarkivar, Dr. jur. *Secher*. I et Foredrag, der har vakt megen Opsigt i Tyskland, talte denne nemlig energisk den samvittighedsfulde Personalhistorikers Sag og fremhævede, at vore Arkivers Imødekommenhed overfor Genealoger og Personalhistorikere havde baaret rige Frugter i den dansk-norske personalhistoriske Literatur, der for en stor Del hvilede paa solide Forarbejder og havde bidraget til at brede Interessen for Arkiverne i videre Kredse.

Paa et Arkivmøde i Bamberg i 1905 indledede Stadsarkivaren i Erfurt Dr. *Overmann* Themaet om Arkivernes Benyttelse af genealogiske Forskere og paapegede, hvorledes Arkivaren let kom i en vanskelig Stilling, naar han ikke fandt alle Genealogens Fordringer berettigede, idet det kunde se ud, som om han vilde unddrage sig et ham paahvilende ubehageligt Arbejde. Arkivets Pligter og Opgaver i saa Henseende trængte til at klares.

Han oplæste et Postkort fra en naiv Genealog til hans Arkiv, der i Oversættelse lyder: Jeg anmoder Deres Højvelbaarenhed ærbødigst om at undersøge Deres Arkivs Skatte og i første Række Krøniker, Jordebøger, Lister over Borgere og Raadmænd, Raadsprotokoller, Bysbøger, Skattebøger, „Schöffenbücher“, „Erb- und Zins“-Registre og prøve, om Navnet X forekommer i dem, og velvilligst meddele mig Resultatet. Idet jeg paa Forhaand forbindtligst takker og med udmærket Højagtelse X.

X troede aabenbart, at det hørte til Arkivarens Embeds-pligter at tage sig af denne Undersøgelse, uden at tænke paa, at den kunde tage hans hele Tid Uger eller Maaneder igennem. At dette turde være en Misforstaaelse, kan man nemt være klar over. Men hvor vidt gaar Arkivets Pligter?

Dr. *Overmann* præciserer, at det er Arkivets Pligt at give den genealogiske Forsker, der *personlig* indfinder sig, den samme Hjælp som andre Benytttere af Arkivet, navnlig ved at udsøge og forelægge ham Materialet og give de fornødne Vink til Benyttelsen heraf, men at Opgaven ved *skriftlige* Forespørgsler hovedsagelig maa indskrænkes til at meddele, om der overhovedet findes noget Materiale og i saa Fald hvilket. Saalænge man ikke kan naa den ideale, men i Reglen uigennemførlige Tilstand at have alfabetisk Personregister til alle nævnte Arkivalier, kan man til slige Forespørgsler iøvrigt kun sige: „Kom og se selv.“ Men saa opstaar atter Spørgsmaalet: hvad bliver der nu at gøre, naar Forespørgeren hverken vil eller kan komme?

Herom har Dr. *Overmann* henvendt sig til talrige tyske Arkiver og til sin Overraskelse faaet at vide, at Behandlingen

er yderst forskellig indenfor Rigets Grænser. Nogle Arkiver indlader sig aldeles ikke paa Genealogens Spørgsmaal, men siger: „kom selv“, andre er tilbøjelige til at anse det for en Embedspligt at anstille selv vidtløftige Undersøgelser til Oplysning om det stillede Spørgsmaal, atter andre anbefaler Folk udenfor Arkivets Tjeneste til slige Undersøgelser mod Honorar, men mest udbredt finder Dr. *Overmann* de preussiske Statsarkivers Praksis at anvende knapt udmaalte Tjenestetimer til slige Spørgsmaal, og kun at tillade Undersøgelser derudover, naar en Arkivembedsmand vil overtage Arbejdet udenfor Tjenestetiden mod et Honorar af 3 Mark Timen¹⁾.

Ved den sidste Løsning finder han vel for Arkiverne de Fortrin, at Prisen og Uvisheden om at finde det ønskede kan afskrække den Genealog, der ikke mener det alvorligt med Undersøgelserne, og at Arkivembedsmændene derved vil kunne faa et intimere Kendskab til Arkiverne. Men hvor Arkiverne ikke har stort Personale, maatte Arkivaren selv træde til, og Standens Anseelse kunde let ved Honorarkravet skades, og nogle fristes til at udbytte et saadant Erhverv.

Geheime-Arkivraad Dr. *Grotefend* fra Schwerin, der bl. a. er Genealogerne bekendt ved den praktiske Vejledning, han giver disse i sin lille Afhandling „Über Stamtafeln (mit einem Beispiel: Familie Wachenhusen)“, fastslog, at Familieforskningen havde en høj ideal og sædelig Værd, og at Arkivarerne derfor ikke kunde vægre sig ved at støtte de af Familierne gjorte eller foranledigede Forskninger om Familierne, og forelagde følgende 5 Hovedpunkter, som er særdeles vel egnede til at klare Forholdet mellem Genealogerne og Arkiverne. Det anbefales navnlig enhver Familieforsker at have de 4 første paa rede Haand, inden Arkivundersøgelserne begyndes, selv om det vel ikke fra Arkivernes Standpunkt bør tages som en „conditio sine qua non“, at alle disse Betingelser i ethvert Tilfælde er opfyldte, før Hjælpen maa ydes.

¹⁾ Nærmere Oplysning om de ofte ret strenge Betingelser for at man overhovedet kan faa Adgang til at benytte Arkiverne i Tyskland, se *Deutsche Geschichtsbätter* I S. 184 ff. og Dr. *Eduard Heidenreich*: *Familiengeschichtliche Quellenkunde*. Leipzig 1909. S. 291—93.

1. En uundgaaelig Betingelse for et Arkivs Benyttelse til Familieforskning er, at det trykte Materiale forud er gennemgaaet.

2. Ansøgeren maa strax nøje angive Formaalet for Forskningen, om denne drejer sig om en Familiehistorie, Opstilling af et Stamtræ, en Stamtavle eller Anetavle eller kun Paavisningen af Nedstamning fra en eller anden bestemt Person.

3. Forud for Benyttelsen af Arkivet maa en genealogisk Oversigt over det allerede bekendte forelægges Arkivet, da Forskningen kun herefter vil kunne ledes paa en praktisk Maade.

4. Undersøgelsen maa ikke begyndes her eller hist paa Lykke og Fromme, men kan kun regne paa Arkivets Hjælp, naar den systematisk rettes fra de nu bekendte Familiemedlemmer tilbage til Forfædrene uden at give egne Formodninger eller Familieoverleveringer utilbørlig Indflydelse. Især maa Arkiverne paa Forhaand afvise de saa ofte tilstræbte Tilknytninger til notorisk allerede uddøde Familier, naar der ikke er tilvejebragt tvingende Beviser for deres Mulighed.

5. Da Familieundersøgelser ifølge deres Hovedøjemed er viet private Interesser, maa Arkivets Assistance, naar det udfordres, vige for Arkivernes Embedspligter eller rent videnskabelige Opgaver. Arkiverne kan derfor tjenstligt kun, saafremt Arbejdstiden og Arbejdskraften tillader det, ofre sig herfor. Yderligere Fremme af Undersøgelserne ved Arkivembedsmændene maa overlades disses personlige Beredvillighed og private Virksomhed udenfor Arkivtiden.

Til disse 5 Theses, som i Praxis i en Aarrække var fulgte i Schwerin, knyttede Grotefend en Bemærkning om, at der sammesteds afkrævedes et Gebyr for genealogiske Forskninger, beregnet paa at erstatte den Tid, som derigennem unddroges Statens Tjeneste, og som i mange Tilfælde havde været et godt Middel til at afskrække de ikke alvorlige Forskere. Os Danske falder det lidt uforstaaeligt, at selv en Mand, der sætter Personalhistorien saa højt som Gehejmearkivraad Grotefend og endog dyrker denne Gren af Historien, har fundet en saadan Afgift nødvendig, der, selv om den ikke er videre høj, gaar ud saavel over den alvorlige Forsker

som over andre. Genealogiske Undersøgelser kan dog ofte, enten man ser hen til deres hyppigste Øjemed, Interessen for Slægten og for ens afdøde Forfædre eller til de mange for det praktiske Liv vigtige Interesser som en hel Slægts Ret til en Arv, Adgang til Adelsrettigheder, Klosterindskrivning o. l., have en ikke mindre Betydning end f. Ex. Indsamlingen af Materiale til en eller anden videnskabelig Afhandling, der kun tjener til Tidsfordriv eller til at skaffe en Studerende en for ham nødvendig Examen.

De, der besværer Arkiverne ved at prøve paa at benytte dem uden at have de fornødne Forudsætninger, uden at kunne læse gammel Skrift eller lign., maa altid kunne henvises til at skaffe sig sagkyndig Assistance, hvis deres Spørgsmaal er for vidtløftige eller meningsløse. Ved at lægge Skat paa en hel Klasse af Studerende, fordi nogle af dem er besværlige, naar man kun at rette Smed for Bager. Det er jo endog ikke ualmindeligt, at de, der har bedst Raad til at betale Gebyrerne, er dem, hvis Undersøgelser giver Almenheden det mindste Udbytte.

Flere andre tyske Arkivmænd sluttede sig imidlertid til Tanken om at finde Genealogernes Fordringer til Arkiverne gennemgaaende for besværlige. Overregeringsraad Dr. *Er-misch* fra Dresden klagede over, at den genealogiske Forskning nu blev drevet rent sportsmæssigt, og sluttede sig nærmere til Overmann end til Grotefend. Professor *Wiegand* udtalte sig mod Arkivarernes Forpligtelse til at bruge en Del af deres Embedstid til at støtte private genealogiske Forskninger. Bibliotekar Dr. *Tille*, der repræsenterede „Zentralstelle für Personen- und Familiengeschichte“ i Leipzig, mente, at det maatte overlades Genealogerne at forske genealogisk. Senatssekretær Dr. *Hagedorn*, Statsarkivar i Hamborg, der som Grotefend til-lagde Familieforskningen stor Betydning, sluttede sig i det væsentlige til dennes 4 første Theser; der burde kræves Gebyr for de stadigt voxende personalhistoriske Undersøgelser, som dog burde gaa i Statskassen, ikke til Arkivembedsmændene. Rigsarkivar, Dr. *Secher* meddelte, at man i Danmark stillede sig meget venligt overfor Genealogerne for at

interessere større Kredse for Arkivvæsenet og derigennem at lette Erhvervelsen af Rigsdagsbevillinger til arkivalske Øjemed.

Grotefends 5 Punkter var ikke opstillede som Gænstand for Afstemning, men for at vise hans Standpunkt, og Overmann sluttede Debatten med at fastholde, at det ikke var Arkivarens Pligt at anstille genealogiske Undersøgelser, men han vilde ikke stille sig uvenligere mod Familieforskere end hans Kolleger og henstillede at tage Beslutning i denne Sag ved et senere Møde¹⁾.

Ved den ottende tyske Arkivdag i Lübeck i 1908 blev Spørgsmaalet atter optaget til Behandling. Forhandlingerne indledes af Senatssekretær og Arkivar i Hamborg Dr. *Hagedorn* ved et Foredrag om det hamburgske Statsarkiv og Personforskningen.

Taleren gjorde først nøje Rede for, hvilke fortrinlige Hjælpemidler for Personalhistorikeren nævnte Arkiv er i Besiddelse af. Med Hensyn til Enkeltheder henvises til Referatet i „Korrespondenzblatt des Gesamtvereins der deutschen Geschichts- und Altertumsvereine“ 1908 S. 446 ff. Naar Forfatteren udtaler sin Formening om, at der neppe i noget andet Statsarkiv findes Kirkebøger forenede i saa stor Mængde, og i Tilslutning dertil meddeler, at Landsarkivet i Kjøbenhavn kun har Kirkebøgerne før 1812 (for Sjælland), maa dog bemærkes, at det vel er rigtigt, at det af Præsten førte Exemplar kun er afleveret til omtrent 1814, men at Doubletexemplaret, der føres af Klokkeren, er afleveret fra Menighederne paa Landet lige til 1891, og i Kjøbstæderne afgives 30 Aar efter at Bind er udskrevet, saa at de tre danske Landsarkiver har Kirkebøger fra de ældste Tider til vore Dage samlede fra hele Riget, et Omraade, der er betydeligt større end Hamborgs.

Hvad Personforskningen angaar, stiller Dr. Hagedorn sig vel theoretisk særdeles velvilligt overfor Interessen for Familiehistorien, idet han citerer Goethes bekendte Linier:

¹⁾ Se nærmere Referat af Forhandlingerne paa Mødet i Lübeck i 1905 i Korrespondenzblatt des Gesamtvereins der deutschen Geschichts- und Altertumsvereine 1905. S. 451—58.

„Wohl dem, der seiner Väter gern gedenkt,
 Der froh von ihren Taten, ihrer Grösze
 Den Hörer unterhält und still sich freuend
 Ans Ende dieser schönen Reihe sich
 Geschlossen sieht.“

men i Bestemmelserne for Hamborgs Statsarkiv har han ikke des mindre indført følgende to Bestemmelser, der i høj Grad indskrænker Menigmands Ret til i dette Arkiv personlig at dyrke sin Interesse for Familiens Historie:

„De i Statsarkivet beroende Optegnelser om enkelte Familier bliver kun forelagt saadanne Personer, som har godtgjort, at de hører til vedkommende Familie eller at de har Interesse i Meddelelsen.

Det for de familiehistoriske Undersøgelser i Betragtning kommende Materiale kan i Almindelighed ikke umiddelbart gøres tilgængeligt for Benyttelse, da det til enhver Tid maa være disponibelt for den Benyttelse, der tjenstligt vil være at foretage. Statsarkivet overtager dog efter Anmodning af Privatpersoner Undersøgelser, tjenende til Oplysning om familiehistoriske Spørgsmaal, og oppebærer derfor et vist Vederlag, der tilfalder Statskassen.“ Arkivaren hævder, at Statsarkivet skal holde Familieforskningen i sin Haand og tage Bestemmelsen om, hvad og hvor meget der skal gøres Forskeren tilgængeligt, han vil ikke anerkende, at enhver som helst har Ret til at se en Families Genealogi. Han tilføjer, at dets Læsestue, som kun er lille, fortrinsvis maa forbeholdes de egentlig videnskabelige Undersøgelser. Specielt m. H. til Kirkebøgerne fremhæver han, at de ligger fjernt fra Læsestuen og kræver en Passeren af 117 Trin, Indvendinger, der synes mindre vægtige i Almindelighed, da man skulde antage, at Læsestuen efterhaanden som Besøgmængden stiger, i Reglen vil blive udvidet efter de Besøgendes Antal, og ikke efter deres Lærdom, og at de mest benyttede Grupper af Arkivalier praktisk bør anbringes i den største Nærhed af Læsestuen. En mere vigtig Indvending er Slidet paa Kirkebøgerne, men her vil Opsynet kunne føre Tilsyn med en forsigtig Ombladen og Styrelsen drage Omsorg for, at de mest slidte Bøger med Tiden kopieres eller ekstraheres inden det bliver for sent, saaledes at Kopien og ikke Originalen bliver at bruge.

Gives der Arkivalier, som efter deres Øjemed bør staa frit til Tjeneste for alle og enhver, er det dog netop Kirkebøgerne. Det er fortræffeligt, at der i Hamborg som i Danmark er draget Omsorg for, at disse vigtige Bøger bevares ved at samle dem i brandsikre Arkiver. Men Adgangen til dem bør formentlig være saa fri som mulig. Enhver, der kender noget til personalhistoriske Undersøgelser, véd af hvor stor Betydning det er for deres Fremme, at den, der sidder inde med den største specielle Kundskab til vedkommende Slægt eller Klasse af Personer (hvis det f. Eks. gælder om at samle Oplysninger om Præster, Degne, civile Embedsmænd, Gaard- eller Godsejere i en vis Landsdel), selv anstiller Undersøgelsen. Thi den kan ingenlunde altid ventes ført med tilnærmelsesvis saa stort Udbytte af en udenforstaaende Trediemand, selv om denne paa visse andre Omraader maatte besidde større Kundskaber end den søgende Mand af Familien eller Personalhistorikeren. Man kan nok saa meget i Overensstemmelse med den af Grotefend anførte Thesis 3 af den Arkivsøgende forlange en forudgaaende „Oversigt over det allerede bekendte“; det vil være umuligt at udtømme, hvad der eventuelt vil kunne blive af Betydning for Undersøgelsen. Den personlige Gennemgang af Kirkebogen vil endog til Tider kunne skaffe den, der gennem Aars Arbejde kender vedkommende Egn og de der boende Familier ud og ind, et Udbytte, som det vil være Arkivembedsmanden *umuligt* at skaffe. — Det er vel neppe heller venteligt, at de Menigheder, der har afleveret Kirkebøgerne, i Længden vil synes om, at Adgangen til at se disse ikke blot besværes for Menighedens Medlemmer eller andre, der kan have Interesse deri uden let at kunne dokumentere denne, men endog *forbydes* dem, medens kun et Andenhaands Indblik tilstedes — mod et Vederlag til Personer, der ikke har samme Interesse for Sagen som de selv og ikke engang altid samme Forudsætninger for at finde det søgte Resultat.

En anden tysk Arkivembedsmand, som Dr. Hagedorn nævnte Sted citerer, har vist en endnu større Mistillid til eller Uvilje mod Genealogerne ved ikke blot overhovedet at fra-

kende familiehistorisk Forskning al videnskabelig Værd, men endog principmæssigt at forbyde Adgangen til Begravelseslister og andre genealogiske Kilder i det af ham ledede Arkiv, med den Erklæring, at Benyttelsen af dette Materiale førte til „argen Belästigung der Archivverwaltung“.

Det kan selvfølgelig ikke nægtes, at Dilettanter paa det personalhistoriske Omraade kan gøre adskillige urimelige Spørgsmaal, men Arkivembedsmanden kan dog, naar den Søgende personlig henvender sig til ham, i Reglen faa disse ledet i rette Spor eller vise ham Umuligheden af Besvarelsen. Men er Besværligheden ofte større ved Spørgsmaal fra Dilettanter paa alle Omraader, kunde man tænke sig, at tyske Arkivarer med Hensyn til Genealogien vilde paaskønne at faa med Fagmænd at gøre. Men dette er saa langt fra Tilfældet. Hagedorn anvender paa dem Betegnelsen „Berufsgenealog“ som et lidet prydende Tillægsord og siger om dem kategorisk: „In Hamburg werden Berufsgeneologen wenn irgend möglich zurückgewiesen; die Familien sollen sich selbst ans Archiv wenden.“ Og en Skat i Form af Gebyrer lægges, som nævnt, flere Steder paa dem.

I Modsætning til den Stemning, der hidtil havde faaet Ordet og som tyder paa, at ikke faa tyske Arkivmænd betragter Genealoger og Personalhistorikere i Almindelighed som ret besværlige og unyttige Plageaander for Arkiverne, vakte Rigsarkivar *Sechers* Foredrag i Mødet i Lübeck ifjor en stor Opmærksomhed.

Han begyndte med at meddele, at Studiet af *borgerlige* Familiers Genealogi, som først nylig synes mere systematisk dyrket i Tyskland, hos os var meget gammelt, fremhævede Betydningen af adskillige Hovedværker i vor personalhistoriske Litteratur, af Giessings Jubellærere, i hvis Forord Forfatteren betegner den som „bondeagtig, ja gemeen“, som ikke kender mere til sine Forfædre end Faders og Moders Navn, af Biskop Blochs og Pastor Næraas Bidrag til Fyns Stifts Præstehistorie, Erslews Forfatterlexikon, Løngnicks Stamtavler, Fr. og Immanuel Barfods Arbejder og Wibergs Præstehistorie, af Personalhistorisk Tidsskrifts 5 Serier paa 27 Bind, og viser, hvor-

ledes der i Danmark som i Norge i de sidste 25 Aar er udkommet talrige udmærket udarbejdede Familiehistorier og Stamtavler, og at denne rige Produktion kun er naaet ved den Liberalitet og Imødekommehed, som Personforskningen har glædet sig ved i 50 Aar hos skiftende Arkivstyrelser. Han tilføjer: „Der gives hos os ingen Forfalskere af Stamtavler, selv om der hos os findes baade Mænd og Kvinder, som har valgt det til Levevej at beskæftige sig med Personhistorie og udarbejder Stamtavler og Familiehistorier mod Honorar.“ Træffende tilføjer han i Anledning af Hagedorns før citerede Bemærkning: „Jeg indser overhovedet ikke, hvorfor det skal være mere forkasteligt at dyrke Genealogien som Forretning end at dyrke Historien som Forretning (at være „Berufsgenealog“ end at være „Berufshistoriker“). De fleste Historikere lever dog ogsaa af deres Beskæftigelse som Historiker, af deres historiske Arbejder. Hvorfor skal en Genealog ikke kunne lade sig sine Kundskaber betale uden at skaffe sig et daarligt Ry? Om man tilbyder en Forlægger eller en Familie sit Arbejde, kan dog ingen Forskel gøre.“

Resten af Rigsarkivar Sechers Foredrag har for norske og danske Personalhistorikere baade ved, hvad det i Enkeltheder oplyser om, hvorledes Personalhistorikeren arbejder og assisteres af Arkivembedsmændene i vore Arkiver, og ved Belysningen af tyske Arkivarers forskellige Anskuelser om Principspørgsmaal i Forholdet: „Arkiver og Genealoger“, saa megen Interesse, at jeg skal gengive den in extenso i Oversættelse efter det S. 84 nævnte „Korrespondenzblatt“ for 1908 S. 458 ff.

„Om nu den, der eftersøger en Families Historie, dyrker sine Studier som en Yndlingsbeskæftigelse eller som en Levevej, om han er Udlænding eller Indlænding, har ingen Forskel gjort for vor Arkivstyrelse. Enhver, der alvorligt og samvittighedsfuldt studerer Personal- og Familiehistorie, nyder hos os samme Hjælp og faar de nødvendige Anvisninger paa samme Maade som enhver anden Historieforsker, og om Paavisning af en eller anden retlig Interesse er der aldeles ikke Tale. Det er i saa Henseende heller ikke af nogen Betydning, om vedkommende Forsker beskæftiger sig med

adelige eller borgerlige Familiers Historie, og det maa her [i Lübeck] i denne gamle Hansestad, hvis Historie *Borgere* skabte, betones, at man hos os paa ingen Maade eo ipso betragter Adelen som „Folkets Kærne“ og derfor giver Adels-historien noget Fortrin¹⁾. Til „Folkets Kærne“ regner vi uden Hensyn til, om han er borgerlig eller adelig, enhver, der udretter noget af Værd for vort Folk. Det forlanges heller aldrig hos os, at Genealogen skal forevise Tilladelse fra den Familie, hvis Historie han vil beskæftige sig med. *Deraf er hos os aldrig sket nogen Skade*, og jeg indser ikke, at noget saadant Forlangende behøver at stilles fra Arkivets Side²⁾. Mod *upassende* Familien skadelig *Offentliggørelse beskytter Straffeloven tilstrækkeligt*, og selvfølgelig bliver Kriminalakter og lignende ikke forelagt den første den bedste. Benyttelsen af alle for hans Formaal anvendelige Fonds staar derfor, saafremt de overhovedet er tilgængelige, aaben for Genealogen. Dette gælder naturligvis især Kirkebøgerne, der som bekendt nu er samlede i vore Landsarkiver³⁾. Ligesaa de for Kultur- og Familiehistorie saa særdeles vigtige Skifteakter. Men ogsaa de haandskrevne personalhistoriske og genealogiske Samlinger i vore Arkiver maa udnyttes efter Behag, saaledes Klevenfeldts, Benzons og andre store haandskrevne Samlinger til

¹⁾ De oplysende Bemærkninger af Foredragsholderen, som herefter tilføjes under Mærket S., findes i nævnte Nr. af „Korrespondenzblatt“ som Noter, og saaledes her: „Da jeg for et Par Aar siden overfor en tysk Kollega udtalte min Beklagelse over, at Skifteakter i Tyskland uden videre gik i Papirmøllen og at dermed en af de vigtigste Kilder for Kultur- og Familiehistorie tilintetgjordes, svarede han mig: „Men vi udtager i Forvejen alt, som angaar Adelen.“ Jeg remonstrerede mod dette Fortrin for Adelen og mente, at samme Hensyn skyldtes de borgerlige Familier. Han svarede: „Sie haben Recht.“ S.

²⁾ Hvem har desuden Kompetence til at give denne Tilladelse? Familiens genealogiske Hoved? Og naar nu det først ved den forestaaende Undersøgelse skal godtgøres, hvem denne er? Skal det være Medlemmer saavel af Spindesiden som Mandssiden? Hvorledes har Arkivaren at forholde sig, naar Familiens Medlemmer ikke er enige? Er ét Familiemedlems Tilladelse tilstrækkelig? Dette synes dog at være den rene Vilkaarlighed. Og hvorledes kan man overbevise sig om, at Flertallet af Familiemedlemmer er enige, naar disses Antal først kan bestemmes ved den forehavende Undersøgelse. S.

³⁾ Se ovenfor.

dansk-norsk Adelshistorie, Lengnicks 77 Kwartbind omfattende Uddrag af en stor Del danske Kirkebøger før 1814, med tilføjede Registre over Familienavne¹⁾, denne Genealogs øvrige efterladte Papirer saa vel som Professor F. Hundrups, der navnlig omhandler de lærde Skolers Læreres Historie, og ligeledes det tidligere genealogisk-biografiske Selskabs og Ordenskapitlets historisk-genealogiske Arkiv, der alle findes i vort Rigsarkiv.

Men ogsaa af de af Arkivpersonalet anlagte Samlinger til Embedsetater, som jeg har omtalt i mit Foredrag paa Arkivdagen i Wien²⁾, bliver der ved forefaldende Lejligheder gerne meddelt Oplysninger, selv om dette Materiale fra Tid til anden vil blive udgivet af Arkivet selv.

Medens vi paa nævnte Maade gerne vil være dem behjælpelige, der dyrker Personal- og Familiehistorien, fastholder jeg, at *Arkivpersonalet ikke maa gøre vedkommende Forskers Arbejde i Tjenestetiden*. Et skriftligt Spørgsmaal besvares uden Gebyr, naar det lader sig gøre ved en kort Tidsanvendelse, men ellers bliver vedkommende henvist til selv at gøre Arbejdet eller at lade det gøre, og man er villig til at være ham behjælpelig med at udfinde dertil egnede Kræfter.

Men ogsaa vort Universitet ser paa den genealogiske Forskning med velvillige Blikke. I nogle Aar er hver Vinter givet ny tilkomne Studenter Orientering paa forskellige Videnskabers Omraader i Kursus paa 2—4 Forelæsninger. I Vinteren 1907—08 har man ogsaa foranlediget, at der af en af vore Arkivembedsmænd i en 4 Timers Forelæsning blev givet unge Studenter Anvisning paa, hvorledes man bedst anlægger genea-

¹⁾ I disse Uddrag er udeladt Bondebefolkningen og i Købstæderne de Borgere, der ikke føre særlige Familienavne, men kun angives med deres Paternymikon, naar det ikke af anden Grund er klart, at de hører til den højere Borgerstand. Man kan vel fremføre, at disse Uddrag er gjorte paa en „uvidenskabelig“ Maade, men at de har været af den allerstørste Betydning for det genealogiske Studium i Danmark, er ikke desto mindre ubestrideligt. Uddragene benyttes stadigt overmaade stærkt, og jeg kan kun raade til at tilvejebringe lignende Uddrag for alle Tysklands Kirkebøger, samle dem paa forskellige Centralsteder og stille dem til almindelig Benyttelse. Bearbejdelsen af Familiehistorien vilde herved faa et stort Opsving. S.

²⁾ Protokolle usw. S. 44, Korrespondenzblatt 1906 S. 325. S.

logiske og familiehistoriske Studier og hvorledes man bedst udnytter vedkommende Litteratur og Arkivalier. Denne Forelæsning blev besøgt af 38 Tilhørere.

Af det anførte vil det være indlysende, at jeg kun i ringe Grad kan føle mig enig med den foregaaende Talers Udtalelser om dette Emne. Saafremt Arkiverne skal tjene historisk-videnskabelige Formaal, bør Personalet ikke henvises til helt eller delvis at tjene deres Underhold ved Arbejder for Forskere af en eller anden Art til Fordel for Staten. Dette vilde efter min Formening være videnskabelig Hoveritjeneste og skaffe Arkivarerne en mere uværdig Stilling end den af Rigsarkivassessor Dr. Knapp saa lavt vurderede lejlighedsvis Beskæftigelse med noget Registratorarbejde. Just at paalægge Arkivets videnskabeligt uddannede Medarbejdere at arbejde for Genealogi og Personalhistorie, ogsaa naar det er dem imod, finder jeg meget uhensigtsmæssigt. Genealogi og Personalhistorie er et skarpt begrænset specielt Omraade; man kan paa dette yde noget udmærket og dog være ubevandret paa den øvrige Histories Omraade. Den ene interesserer Sagen i høj Grad, den anden keder den, og han kan ikke afvinde den Interesse. Jeg selv beskæftiger mig lejlighedsvis ogsaa gerne med Familiehistorie, men som Erhverv eller i Embeds Medfør den ene Dag efter den anden at forfølge familiehistoriske Spørgsmaal for andre, det vilde kede mig uendeligt. Jeg mener bestemt, at det ikke er Arkivembedsmændenes Opgave selv at gøre Arbejdet for Forskeren. De har kun at give Forskeren Anvisning paa, hvor og i hvilket bestemt Arkivfond Materialet vil være at søge til det, han specielt har til Formaal at finde, og at vejlede ham til at benytte vedkommende Hjælpemiddel saaledes, at han kan opgive de specielle Akter, som han ønsker at se. At det i visse Tilfælde er lettere selv at anstille en lille Undersøgelse og angive Resultatet, er en anden Sag. Men man maa under alle Omstændigheder overlade Forskerne selv at overbevise sig om, at de har udnyttet hele det dem tjenlige Materiale i vedkommende Fond. Det er jo overhovedet en Fordring, man stiller til Historikeren, at han selv maa gaa til Kilden. I saa Henseende at ville

være hans Formynder, kan jeg ikke finde rigtigt. Følgen heraf vilde blive *enten* at Forskeren ikke faar alt ham tjenligt Materiale, *eller* at der for Arkivet fremvokser et Arbejde, det ikke kan magte. Jeg henviser eksempelvis til det i al Fald nogle af de Tilstedeværende bekendte Værk af Geheime-Medicinalraad Dr. A. Halling i Glückstadt: „Meine Vorfahren und ihre Verwandtschaften“, Glückstadt 1905, 78 Ark i to Bind meget stort Oktavformat. Dette originale og højst interessante Værk er bygget paa omfattende Arkivstudier for største Delen foretagne i Danmark, fordi de fleste af Forfatterens Forfædre har levet her i Landet¹⁾, og navnlig paa Skifteakter. Forfatteren kunde selv kun nu og da anvende nogle Dage paa Forarbejder i Arkiverne, og han vilde med den Hjælp, som danske Arkivembedsmænd *ex officio* ogsaa efter Indlederens Principer havde kunnet byde, paa ingen Maade have været hjulpet tilstrækkeligt allerede af den Grund, at disse Embedsmænd umulig kunde have tænkt sig, at Stoffet vilde interesseret ham i det Omfang, som Værket nu udviser. Det Forfatteren af Arkivpersonalet, hvem Sagen maatte forekomme ret ligegyldig, fremskaffede Materiale vilde selv i det gunstige Tilfælde, at Vedkommende ikke havde haft andet at gøre, være faldet meget tarveligt ud, hvorimod det nu, da Forfatteren havde udsøgt sig en privat engageret og instrueret Medarbejder for Arkivundersøgelser, har ladet sig skaffe tilveje i et overraskende Omfang tilbage til det 16de Aarhundrede. Vedkommende Medarbejder har selvfølgelig, hvor det var nødvendigt, faaet Anvisninger af Arkivembedsmændene, men iøvrigt selv fremsøgt det fornødne af de ham forelagte Aar gange af Akterne i vedkommende Fonds. Jeg vælger et Exempel for at tydeliggøre, hvorledes Forholdene stiller sig hos os. Der ønskes Oplysninger om en i det 18. Aarhundrede afdød Person, hvis Dødsaar er kendt eller omtrentlig bekendt. Dengang foretoges Skiftehandlingen hos os ikke ubetinget af Retten paa Dødsstedet, men det var herfor afgørende, om den Døde havde en Rang eller ej, om han hørte til den lærde (gejstlige) eller militære Stand, eller om han var Borger eller

¹⁾ Se Anmeldelsen i Personalhist. Tidsskrifts 5. R. 3. Bind S. 177.

Bonde. I sidste Fald atter, om han hørte under en Godsbesidder eller var en Selvejrbonde. Arkivembedsmanden angiver, i hvilket Fond af de efter Proveniensprincippet opstillede Arkivakter vedkommende Skifteakter er at søge, og bringer den Besøgende vedkommende Aargang, eller Del af Aargangen, men overlader ham selv at gennemse Akterne eller mulig dertil hørende Registre. Den, der benytter dem, kan da selv overbevise sig om, hvorvidt det, han søger, findes. Netop fordi han selv maa gøre Undersøgelserne med, lærer han snart at stille sine Spørgsmaal rigtigt, og for Arkivembedsmanden rigtigt at fremsætte sine Ønsker om at faa Akter af det rigtige Fond forelagt. Snart lærer han selv at bedømme, i hvilket Fond det af ham ønskede Materiale er at søge, i hvilket Bind eller hvilken Pakke det maa findes, og han udbeder sig nu kun vedkommende Bind eller Pakke uden at angive, hvad han deri vil søge, ganske som man i et Bibliotek udbeder sig en Aargang af et Tidsskrift. Paa anden Maade vilde man hos os overhovedet ikke kunne magte Arbejdet. I Læsesalen i Rigsarkivet staa 20 Pladser til Benyttelse for Besøgende, og de er ofte alle besatte. I Læsesalen i den paabegyndte Nybygning for Rigsarkivet bliver indrettet omtrent 35 Arbejdspladser for Besøgende. I Værelset for de Besøgende i Landsarkivet for Sjælland m. m. i Kjøbenhavn er 12 Arbejdspladser for Besøgende, som i Reglen alle benyttes. Den største Del af de Besøgende arbejder paa Familiehistorie, og naar Embedsmændene skulde foretage Undersøgelserne fra Begyndelsen til Enden for alle dem, vilde det dobbelte Tal af Embedsmænd ikke forslaa.

Den *norske Arkivstyrelse* stiller sig overfor Familieforskningen som den danske, og naar vi i Danmark og Norge ingen Genealogsvindlere har, saa er Aarsagen netop den, at det overhovedet tilgængelige genealogiske og biografiske Materiale i Arkiverne er til Benyttelse for alle, og at ingen nogensinde er bleven forhindret i enten som Fagmand eller for at tjene sit Brød at beskæftige sig med genealogiske Undersøgelser. Der gives dog lykkeligvis saa mange samvittighedsfulde og ære-kære genealogiske Forskere, at de kan forhindre genealogiske

Svindlere i at komme frem. Existensen af saadanne i Tyskland vilde sandsynligvis ogsaa umuliggøres, naar Arkivarerne ikke antog sig Formynderskabet for den genealogiske Forskning. Befinder man sig end for Tiden i en ubehagelig Overgangstid, forekommer det for Svindlernes Skyld at forbyde den samvittighedsfulde Forsker Adgang til Arkiverne mig at være en ganske forfejlet Stræben efter Konsekvens. Man maa her erindre sig det af Bismarck overleverede Ord af Kong Friedrich Wilhelm IV: „Konsequenz ist zwar eine Tugend, aber die elendste aller Tugenden“. Netop naar man giver Arkivalierne fri til Brug for den genealogiske og familiehistoriske Forskning, og naar det derved gøres muligt at grunde Tidsskrifter for genealogisk og familiehistorisk Forskning, lader tilsigtede Forfalskninger eller utilsigtet fejlagtige genealogiske Tilknytninger sig langt bedre og med større Virkning oplyse offentlig end forhen, og ny Kunstgreb af samme Art sig forhindre. Mange Afhandlinger i det oven nævnte dansk-norske Tidsskrift beviser noksom dette.

En tysk Kollega har overfor mig paastaaet, at *borgerlige Familiers Genealogi slet ingen videnskabelig Værd har*, hvorfor Studiet deraf ikke kan gøre Fordring paa nogen Understøttelse fra Arkivernes Side, og formentlig vil flere Arkivarer dele denne Anskuelse. Dog er det en stor Vildfarelse. Jeg erindrer om, at Udforskningen af de for Navnegivelsen til forskellige Tider herskende Principer kun er mulig paa Grundlag af omfattende Forarbejder paa Genealogiens Omraade i alle Samfundets Lag. Saadanne genealogiske Forarbejder vil Kulturhistorikeren selv kun undtagelsesvis kunne samle. Om Navnegivelsen henviser jeg iøvrigt til en Afhandling af den norske Historiker Gustav Storm i „Arkiv for nordisk Filologi IX. S. 199—222, hvis Titel lyder: „Vore Forfædres Tro paa Sjølevandring og deres Opkaldelsessystem.“

Storm paaviser her i Stamtavler over vestgotiske, merovingiske og nordiske Kongeslægter nogle Hovedregler i den for hine Tider gældende Praksis for Navnegivning og viser, at disse Regler hvile paa urgermaniske Forestillinger om Sjølevandringen. Jeg selv vil i en i en nærmere Fremtid udkommende

Afhandling¹⁾ forfølge hine Reglers Anvendelse i østjydske Bondefamilier i det 17. og 18. Aarhundrede og føje en ny Regel til den af Storm opstillede. Men dette lader sig ved Hjælp af genealogiske Forskninger kun gjøre paa Grundlag af Reglerne for Navnegivelse, naar først disse Regler og deres Anvendelser paa de enkelte Tilfælde er tilstrækkelig gennemstuderet.

Af det anførte følger endvidere, at den ogsaa overfor mig gjorte *Indvending* ikke er holdbar, at *ganske private Familiers Genealogi ikke angaar andre end Familiernes egne Medlemmer*, og at Arkiverne derfor har at vaage over, at der ikke tilstedes Ubeføjede noget Indblik i en Families genealogiske Forhold. Selvfølgelig maa Arkivarerne være opmærksomme paa, at Akter ikke forelægges, ved hvis Benyttelse nulevende Privatpersoner kan krænkes i deres berettigede Interesser, men videre kan ingen Forpligtelse for Arkivarerne gaa, og nogen Interesse gaaende ud paa, at deres Forfædres Genealogi ikke maa udforskes og ikke udnyttes i historiske og kulturhistoriske Øjemed, kan ikke indrømmes nogen borgerlig Familie fremfor de kongelige, fyrstelige og adelige Slægter, med hvis Familieforhold Alverden beskæftiger sig.

Mine Herrer Kolleger! Det kan ikke bestrides, at alle Jært tegn tyder paa, at Bearbejdelsen ogsaa af de borgerlige Familiers Historie i de kommende Aar vil tage et stort Opsving i Tyskland. Men man vil ikke nøjes med de nøgne Stamtavler; man vil ogsaa søge at samle Biografier af sine Forfædre. Man vil stræbe efter at komme lige saa vidt i denne Retning, som man er naaet i Danmark og Norge. Man vil i Tyskland som i disse Lande slutte sig mere og mere til ovennævnte Giessings Ord: „Misere senescit, qui se nescit“. Men en Mand kender først sig selv, naar han kender sine Forfædre og deres Oplevelser. Derfor maa den genealogiske Forskning gives fri, og man maa ikke med den ene Haand tage, hvad der gives med den anden. Arkivarerne maa ganske vist være forberedte paa, at der for dem af Bestræbelserne vil fremvoxe et langt større Arbejde med at hjælpe de Besøgende end man, saa

¹⁾ I „Meddelelser fra det danske Rigsarkiv“.

vidt jeg har forstaaet, i Almindelighed har været vant til at yde i Tyskland.

Jeg vil her slutte med en Bøn om, at man vil vise den samme Velvilje, som de tyske Genealoger kan glæde sig ved hos os, overfor de danske og norske Genealoger og Personhistorikere, ogsaa de „berufsmäsige“, som er tvungne til i Tyskland at søge Forbindelser mellem nu danske og norske Familier og deres tyske Forfædre. Jeg er overbevist om, at de tyske Arkiver under alle Omstændigheder ingen Skade vil tage herved.“

Personalhistorikeren i Almindelighed og i Norge og Danmark i Særdeleshed har al Grund til at være Rigsarkivaren taknemlig for dette vigtige Indlæg i Sagen. At det allerede har vakt stor Opsigt i Tyskland, vil ikke undre. I det store nys udkomne Værk: „Familiengeschichtliche Quellenkunde“, af Dr. Eduard Heydenreich, Leipzig 1909, der ved Løjlighed skal blive anmeldt her, og som iøvrigt med Hensyn til danske Forhold er mangelfuldt underrettet, findes en Del af samme Foredrag trykt (S. 288 f.), og det fremhæves sikkert paa Grundlag deraf, at „Danmark og Norge stiller sig venligere overfor familiehistoriske Studier end Tyskland.“ I en Artikel af Dr. Ernst Devrient, Arkivar for „Zentralstelle für deutsche Personen- und Familiengeschichte“ (i fjerde Hefte af dettes „Mitteilungen“), hvori denne under Titlen: „Die Familienforschung und die Archive“ skarpt imødegaaer de tyske Arkivstyrelsers afvisende Holdning overfor Genealoger og Personalhistorikere, citeres Brudstykker af Dr. Sechers Indlæg flere Steder som en vægtig Støtte for Personalhistorikernes berettigede Fordringer.

Spørgsmaalet om Forholdet mellem Arkiver og Genealoger er ogsaa ved at blive brændende i andre Lande. Saaledes lyder efter Programmet for den internationale Kongres for Arkivarer og Bibliotekarer i Brüssel i 1910, Dagsordenens Punkt XV for 1ste Sektion (Arkiverne): Jusqu' à quel point les archivistes sont-ils tenus de se prêter aux recherches purement généalogiques?

En Ansøgning fra Charlotte Dorothea Biehl.

Meddelt af Fr. Olsen.

I Generalpostamtets Resolutionsprotokol for Aaret 1769 findes en Ansøgning til Kongen fra Charlotte Dorothea Biehl om en aarlig Pension. Ansøgningen, der er ret karakteristisk ved Ansøgerindens stærke Frømhævelse af sit Værd som dramatisk Forfatterinde, er fra Kongen sendt til Generalpostamtet, der foruden at have den øverste Bestyrelse af Postvæsenet tillige gjorde Indstilling til Kongen angaaende Fordelingen af de Pensioner, hvortil Postvæsenets Overskud dengang anvendtes.

Ansøgningen lyder saaledes:

»Stormægtigste Allernaadigste arve Konge og Herre!

Den store Mildhed, som Deres Kongelige Majestet hver Dag giver sine Undersaatter Prøver paa, gjør mig saa dristig at kaste mig i allerdybeste Underdanighed for Deres Kongelige Majestets Fødder. Allernaadigste Konge! Efter salig Baron Holbergs Død maatte Nationen høre den Bebrejdelse, at den ingen Genier havde til at arbejde i det theatralske. Nogle Kiendere, som troede at finde Genie hos mig, opmuntrede mig til at gjøre et Forsøg, jeg var saa lykkelig, at det fandt Biefald, og jeg har leveret Sex originale Comedier til det Danske Theatre. Det Sælskab, som under Deres Kongelige Majestets høje Beskyttelse og af Deres Majestets Gave udsætter Premier i de skønne Videnskaber, har endnu ikke tilkiendt nogen den store Premie i det Dramatiske, uden mig.

O Allernaadigste Konge! Deres lyksalige Undersaatter betragter denne Premie ikke allene som en Opmuntring; men tillige som en Forsikkring paa Adgang til Deres Majestets høje Naade, men da mit Kiøn ikke tillader mig at haabe Befordring, hvorved jeg kunde være Deres Majestet og mit Fædreneland til Nytte, tør jeg da ikke paa det allerunderdanigste og væmodigste anraabe Deres Kongelige Majestet om en aarlig Pension, og som endnu i Aar maatte tage sin Begyndelse; thi mine Vilkaar ere saa slette, at jeg uden Deres Majestets Naade maae forlade en Bane, paa hvilken jeg endog har draget fremmede Nationers Opmærksomhed til mig. Allernaadigste Konge! Jeg er forvissat om en naadig Bønhørelse; thi ikke allene Deres Majestets ømme Hierte, der tæller Dagene med Velgierninger

imod de Elendige, men endog Deres Majestets Omhue for Viden-
skaberne vil blive min Talsmand. Hvilken Opmuntring for andre
til at naae Fuldkommenhed naar de seer, at en ringe og ufuld-
kommen Fliid belønnes af Den største og fuldkomneste Konge!
Jeg henlever i allerdybeste Underdanighed

Deres Kongelige Majestets allerunderdanigste arve troe

Undersaat og Tiennerinde

Charlotta Dorothea Biehl.◀

Kiøbenhavn d. 2den Martie 1769.◀

I Forestilling til Kongen af 14. April 1769 oplyste Direktørerne i
Generalpostamtet, at der var bevilget Pensioner til et Beløb af 5752 Rdl.,
der endnu ikke vare komne til Hævning, og at det havde lange Udsigter
hermed. Direktørerne indstillede derfor Ansøgningen til Kongens egen
allernaadigste Resolution og Godtbefindende. Ved kgl. Res. af 22. April
1769 bevilgedes der Ansøgerinden en aarlig Pension af 150 Rdl., der dog
først skulde tage sin Begyndelse, naar de allerede bevilgede Pensioner
vare naaede til Hævning.

Spørgsmaal og Svar.

Spørgsmaal 1.

Oplysninger ønskes om *Margrethe Jespersdatter*, Indvaanerske i Kjø-
benhavn, Enke efter Kjøbmand i Kjøbenhavn Henrik Rosenmeyer d. yngre,
hvis Hoved blev afskudt 12. Sept. 1658, da han gjorde Vagttjeneste paa
Kjøbenhavns Vestervold under Byens Beleiring, og som blev begravet
25. Sept. i St. Nicolai Kirke. Margrethe Jespersdatter blev ifl. kgl. Be-
villing af 23. Jan. 1661 viet i Kjøbhvn. i Huset uden Trolovelse og Lys-
ning til Landcommissarius, Stiftsaskriver i Akershus Johan Garmann († 1673
i Christiania) og blev 3die Gang gift 28. Oktbr. 1674 i Akershus Slots-
kirke med Justitiarius i Overhofretten, Etatsraad Christian Madsen Lund
(† 1681). Hvem var Margrethe Jespersdatters Forældre, naar var hun
født og død, og naar blev hun gift med Henrik Rosenmeyer?

Hofjægmester *Løvenskiold*,
Christianslund pr. Randers.

Spørgsmaal 2.

Oplysninger ønskes om *Bernt (Bernhard) Schiern*, Søn af Præst Hans
Christian S. og Cathrine Margrethe Suhr, døbt 8. Juli 1744 i Guldbjærg
ved Bogense, Student 1762 fra Nakskov Skole. Han var medicinsk Kau-
didat paa Frederiks Hospital 1770—1772 og samtidigt Alumnus paa Walken-
dorffs Kollegium til Novbr. 1772, da han fik Stipendium at rejse uden-
lands paa som medikus.

Kredslæge *Kristian Carøe*,
Sølvgade 34. Kbhv. Ø.

Professor F. P. J. DAHL.
Efter Fotograf af E. Lange.

Breve fra 1815 til 1817 vedrørende F. P. J. Dahls Ophold i Christiania som Docent i Filosofi.

Meddeelt af hans Søn F. C. B. Dahl.

Den 21. December 1815 kom min Fader, F. P. J. Dahl, der siden vandt sig et Navn som Sprogmand og Overlærer ved Frederiksborg lærde Skole, til Christiania for at tiltræde sin Docentgjerning ved Universitetet. De „Omgangsbreve“, han under sit hen ved toaarige Ophold i Norge sendte danske Venner, ere deelviis optagne i „Personalhistorisk Tidsskrift“ for 1905. Af hans Dagbøger sees det, at han i samme Tidsrum desuden afsendte 119 Breve til 39 Personer og fra 29 Personer modtog 100 Breve. Af de sidste ere næsten alle i hans Berns Eje, medens langt færre af de første have staaet til min Raadighed. Et Udvalg af disse Breve til og fra min Fader, i Forbindelse med nogle faae andre skriftlige Minder vedrørende hiint Tidsrum i hans Liv, forelægges her Offentligheden.

Fra F. C. Sibbern¹⁾ til Dahl, 30—9—1815. Det har gjort mig meget ondt at erfare, at De er falden i en Sygdom, ja den første Efterretning derom, der lød, som om det var betænkeligere med Dem, end det dog virkelig har været, vilde have bragt mig til

¹⁾ *Frederik Christian Sibbern*, født 18 Juli 1785, Dr. filos., Prof. i Filosofi ved Kbhvns. Univ., † 16. Decbr. 1872.

strax at løbe ud til Dem, dersom jeg ikke havde havt Forelæsnings-ninger. Imidlertid kommer jeg dog ud til Dem i næste Uge, da mine Forelæsnings-ninger nu ere til Ende. Men da Deres og Professor Bentsens Brev til Salicath har beroliget os og jeg haaber, at De vel overstaaer Deres Crisis i Dag, hvortil jeg med saa mange andre beder om Herrens Velsignelse, saa opsætter jeg min Tour til Dem, indtil jeg omtrent midt i næste Uge kan gjøre Touren i Selskab med Fasting til Søes og opad Canalen til Esrom. Jeg haaber da at finde Dem som Reconvalescent og da maaskee at kunne være til mere Hjælp |: jeg meener især Underholdning og Sindsforfriskning :| end nu. Iøvrigt er jeg vis paa, at alle i Frederiksborg tage for megen Deel i Deres Sygdom, til at De skulde savne noget. Deres Reise til Norge vil derved blive forsinket, men det er noget, De ei maa lægge paa Hjertet. Naar man engang i Christiania er vis paa at faae Dem, tænker jeg, man ei bryder sig saa stort om et Par Maaneder.

Jeg ønsker Dem den bedste Fremgang med Deres Restitution, kun beder jeg Dem ei at gjøre Dem nogen Anstrengelse med at svare mig, ei heller gjøre den ringeste Foranstaltning i Henseende til mit Komme til Dem, da jeg ikke vil være Dem til nogen Besvær, men kun til Hjælp og Nytte. — Hvorom jeg endeligen beder Dem. — Alle hilse Dem, især Deichmann. Rosenvinge lægger denne Seddel inden i sit Brev.

Løvedag d. 30 Sept. 1815.

Deres troe Sibbern.

Steenbloch¹⁾ til Dahl, Frederiksborg d. 13 Jan. 1816: Kjære Ven! Jeg haaber, at Du nu sidder roelig i Christiania, filosofherer, musicerer, gjør Damerne Cour, og — tænker paa Dine Sjællandske Venner; men, naar blandt disse Touren kommer til mig, frygter jeg for, at Du bliver saa vreed som en Tyrk, fordi Du intet Brev har faaet fra mig. Jeg kunde anføre mangfoldige Undskyldninger — mais, qui s'excuse, s'accuse, siger Franskmanden — jeg vil derfor tie stille, og overlade det til Din egen Ædelmodighed, at udfinde Undskyldninger for mig, eller at tilgive mig, hvis Du troer mig uundskyldelig. — Din katholske Epistel fra Holmen i Sverrig er ikke kommen mig til Hænde, men af Hørensagen veed jeg, at Du befandt Dig vel, da Du skrev den. Jeg tog strax frem mit Prospect af Holmen, og ved Hjælp af Phantasien saae jeg Dig lyslevende at spadsere om i Gaarden, og hæve Din lille Person paa Tærne for over Plankeværket at nyde Udsigten til den tilfrosne Götha-Elv, og den bekjendte Grevinde Ribbings deilige Landsted. — I de faae Linier, hvormed Du glædede mig fra Helsingør, beder Du mig, at sige Dig, hvad min Beslutning var i Henseende til det tilbudne Professorat; men førend jeg faaer Svar paa de Breve, jeg skrev den 25de November til Treschow og Hansteen, kan jeg intet sige. Det undrer mig virkelig, at man ikke har svaret mig. Har man maaskee forandret sine Tanker? Nu ja! for mig gjerne! Jeg kan just ikke sige, at den Ting ligger mig saa meget paa Hjertet, omendskjønt jeg derfor har maattet opgive en anden Befordring,

¹⁾ *Cornelius Enevold Steenbloch*, f. 1773, Overlærer ved Frederiksborg lærde Skole, Prof. i Hist. v. Chr. Univ., † 31 Oktob. 1836.

der, efter alle mine Venners enstemmige Dom, var meget fordelagtigere, i det mindste meget mageligere. Men det ærgrer mig dog, saaledes at blive drillet. Du gjør mig derfor en Tjeneste, dersom Du underhaanden vil undersøge, hvorledes det hænger sammen, og give mig Underretning derom, naar Du skriver mig til. Hvad der især skulde gjøre mig mit Ophold i Christiania kjært, var at finde Dig der; thi omendskjønt Du vel ikke er blandt de ældste af mine Venner, er Du dog en af de kjæreste. — Den halve Deel af Juleferierne tilbragte jeg paa Frederiksborg; Assembleer, Concerter, Baller havde vi i Overflødighed; overalt savnede vi Dig; dog mindst paa Ballerne og meest paa Concerterne. — Fra den hele Salicathiske Familie kan jeg hilse Dig. Guise syntes ret at være veltillfreds med sin nye Kjol, og Peter ikke mindre med sin Kjæreste. Det er en overmaade elskværdig Pige; dersom jeg var 20 Aar yngre, kunde jeg misunde ham hende. — Prof. Bendtsen har i hele Julen været syg af en Byld udvendig paa Halsen, som nu dog er lægt. — Jomfru Langøe har haft en lille Skavank i det ene Been, der gjorde, at hun maatte holde sig inde et Par Dage og derfor, til vor store Bedrøvelse, hverken var paa Jule-Ballet eller hos Vosbeins Nytaarsaften, hvor vi levede meget lystigt og moerede os fortræffelig indtil Kl. 2 om Natten. — Jeg haaber ogsaa, at Du har moeret Dig ved den Norske Juul, om Julen ellers er Norsk og moersom i Christiania. Siig mig dog, hvorledes Du lever! hvorledes Du finder Treschow og det øvrige Academiske Personale? Med hvilke Familier Du har gjort Bekjendtskab? og hvorledes Du finder Tonen i det Hele? — Hvorledes gaaer det med Humeuret? Slet, formodentlig. Mit Humeur er just heller ikke synderlig opbyggeligt. — Nu maa jeg endelig slutte mit lange og forvirrede Brev, der er skrevet vupti i Gallop, thi i Morgen skal jeg spille en temmelig lang Rolle, som jeg først fik i Gaar. — Poul [B. Bendtsens Søn] har været herude i Julen og bad at hilse Dig 9999 Gange. Jeg blev ogsaa herude for at bevogte ham, og havde den Glæde, at sende ham frisk og sund til Khavn; dog begynder han igjen at føle nogen Smerte i Brystet. — Lev saa vel, som jeg ønsker Dig det, og elsk stedse Din

Cornelius Steenbloch.

Dahl til Rosenvinge, Christiania, 1ste Februar 1816: En Leilighed tilbyder sig, hvorved jeg om faa Dage kan haabe, at disse Linier ere i Dine Hænder, kiæreste Ven! Jeg benytter mig deraf, saavidt min knappe Tid tillader. Mit sidste Brev (afsendt d. 11te Januar), saavel som de foregaaende, fra Holmen d. 13de Decbr., og herfra den 22de f. M. haaber jeg, rigtig ere komne til Eder, saavel som endnu en lille Seddel, jeg skrev Dig til den sidste Nat jeg var i Danmark. Det Ord: sldst, — som var eet af dem, Du veed, jeg ikke kunde lide, har jeg ret i denne Tid tænkt paa. Endnu Formiddagen den 11te fandt jeg mig vel, begyndte ogsaa et Brev til Dig og Din Kone paa denne Dag, som jeg ei glemte at høitideligholde, — men om Aftenen blev jeg syg og har været det indtil de sidste Dage, da jeg er begyndt at blive friskere. Du har aldrig — og det vil Du dog troe, er meget sagt, — seet mig saa utilfreds som jeg i endeel Dage var. Det bestandige Arbeide, som

jeg ei kunde ophøre med, fuldendte ganske Forstyrrelsen i mit Nervesystem, som jeg nu først erfarede for Alvor, hvormeget den korte Sygdom i Danmark havde angrebet. Især, naar jeg var træt af Arbeide om Aftenen og det forekom mig saa sælsomt eensomt i Værelset med min Moders Portræt alene, gik jeg tit ud — jeg havde kun Døderleins at gaae til, — og sædvanlig var han selv paa Landet flere Mile borte hos Patienter, til hvem han ei kunde komme om Dagen for Mængden af dem, han har her i Byen; — hans Kone var hos en syg Veninde, for hvis Barn hun maatte være Moder, — i saadanne Øjeblikke følte jeg mig saa forladt, og naar jeg da drev om paa Gaderne, saae jeg intet andet end Egeberg rage op i Baggrunden af disse med sin sorte Granskov. Jeg har ikke villet undlade at give Dig, min elskede Ven! en svag Skildring af min Sindsstemning, fordi jeg derved har Anledning til ret alvorlig at bede Dig erindre min Bøn om den største Omhyggelighed for Din Helbred, der dog er det vigtigste af de jordiske Goder, da Du seer, hvormeget Din Ven maa lide fordi det staaer saa maadeligt til med hans. — Dernæst vil jeg ogsaa tage Anledning heraf til en venskabelig Bebreidelse, fordi Du ei har skrevet mig til i denne Tid; Du kan vel tænke Dig til, hvorledes jeg maatte være tilmode, naar jeg, i min sygelige Stemning, havde ventet den hele Løverdag og Torsdag Aften paa Brev med Posten, og glædet mig ved ethvert Træk i Klokken paa min Port, — og endelig slukkede min Lampe, uden at have faaet Brev og — uden at kunne sove. Dette varede længe; fra den 6te til den 20de Januar hørte jeg *ikke eet Ord* fra mine Venner i Danmark, og har siden kun faaet et Par smaa Sedler. Jeg længtes ogsaa efter at erfare, om mine 2 store Brevpakker vare komne lykkelig til Eder, og havde fortalt, hvordan det var gaaet mig til den 10de Januar. Endnu veed jeg intet derom. — Dog nu ingen flere Klager; jeg har nu igjen Lyst til at tage Pennen i Haand og skrive til Eder; thi ikke engang dette kunde jeg. — I de senere Dage har jeg været bedre. I Dag har jeg begyndt mine Forelæsninger over Indledningen til Philosophien med en Tiltrædelsestale, som jeg netop fik færdig i Aftes sildig; i Morgen skal jeg begynde paa Logiken. I denne har jeg kun Forspring i Udarbeidelse til 3 Dage; i Indledningen til Philosophien skal jeg paa Søndag først skrive, hvad jeg paa Mandag skal foredrage. Jeg har, for det første, bortkastet de 3 Aftentimer, og læser Kl. 9—10 hver Formiddag; Onsdag og Løverdag Kl. 10—11 tillige for dem der ville tage Præliminær-Examen, over et Udtog af Logik; med den sidste Forelæsning begynder jeg først d. 14de. — Der seer Du nu hvorledes jeg har mit Arbeide fordeelt. Nogle Timer fra 10—11 taler jeg Latin med en Cand. Med. Holst, der skal disputere pro licentia om kort Tid (Sibbern kiender ham); nogle andre Timer med Døderlein; — Kl. 11—12 $\frac{1}{2}$ spadserer jeg gjerne; Kl. 5 staaer jeg op om Morgen; spiser til Middag Kl. 1 — og er næsten altid hjemme den øvrige Tid; overmaade siælden er jeg ude nogen Aften. Comœdier og Musik tager jeg ingen Deel i; kun Frue Treschow accompagnerer jeg en siælden Gang, naar jeg kommer der; en Gang imellem kan jeg ogsaa tage min Fløite hen til Døderleins, hvis 2aarige Datter kan høre hele Timer paa »Ole Petter« — og

synges smaa simple Melodier efter, som jeg forenynner hende, i det jeg maa dandse omkring med hende. — Der har Du mit hele Liv — dog nei — kun en Deel deraf. Jeg er virkelig meget ofte hos Eder; thi jeg var der saa vel. — Treschow har mod mig viist sig som jeg maatte ønske, — bedre end jeg kunde haabe. Endeel kunne ei lide ham, tildeels af et Slags Stolthed; de Roelige, der ei rose ham, laste dog kun at han gik fra Universitetet, ei hans Forhold til Danmark eller Prinds Christian. Jeg har spurgt meget derefter. Døderlein og Schwach tilligemed de flere Studerende her, der ville have den ham bestemte Medaille stukket, skrive nok snart til Eder øvrige Deputationsmedlemmer, at de ei kan ønske nogen Forandring i den engang tagne Bestemmelse. Jeg har naturligviis ei tilladt mig nogen Stemme i denne Sag, ligesom ei i Danmark, efterat jeg havde faaet de Breve fra Treschow (der havde kaldt Dahl til Norge). Mere en anden Gang herom; og om andre Ting. — — — Gerne havde jeg skrevet mere; men Tiden gaaer, og Papiret har kun lidt Rum tilbage. Kun endnu et Par Ord til Eder begge! Ved min Afreise bød Du, min Ven! mig at blomstre i mine norske Venners Skygge, og De, min Veninde! ønskede mig at blive den, jeg var; lader mig altid beholde Tanken om at mit Minde ei vil visne hos Eder, og at jeg hos Eder altid maa blive den, jeg var! —

Eders Dahl.

Jeg behøver jo ikke at nævne mine Venner, som jeg beder alle hilsede venskabeligst. — Lev vel!

Dahl til L. Rosenvinge, Christiania 4 Febr. 1816: Det gaaer mig dog ret underligt i denne Verden; — der ligger nu min Fløite, og Gud veed, om jeg nogensinde oftere kommer til at blæse paa den. Næppe var en Time forløben efter at mit forrige Brev, af 1ste d. M., var skrevet, førend jeg fornam en underlig Hede i Brystet — jeg havde i Forveien næppe i 5 Minuter phantaseret lidt paa Fløiten, — og jeg spyttede noget Blod op. Døderlein siger rigtig nok, at det intet har at betyde — i Morgen skal jeg aarelades; — men hvordan det ogsaa vil bedre sig med Helbredden, maa jeg maaskee dog nu regne Musiken til de Glæder, jeg har nydt. Af hvad der kunde møde mig selv, er dette rigtig nok noget af det Ubehageligste. — Siden mit Jeg er kommet i Spidsen af dette Brev, maa jeg vel blive ved at fortælle Dig noget mere om, hvordan jeg ellers har det. I mit sidste Brev troer jeg at der var noget om mine Forelæsnings Begyndelse i Torsdags; hidindtil har jeg altsaa kun læst i 3 Dage. Ved Forelæsningerne over Indledningen til Philosophien og Logiken har jeg henvend 40 Tilhørere — endnu have kun nogle og 30 tegnet sig, nogle ere endnu paa Landet. Til Præliminand-Examen ere der bestandig mange; i forrige Maaned underkastede 19 Jurister og 8 Medicinere sig samme. Hos mig have henvend 20 mældt sig. Jeg troede, at Forelæsningernes Begyndelse skulde have gjort mig noget forlegen, men mærkede dog intet til det, da det kom dertil. Det Værelse, jeg læser i, er ogsaa beqvemt for Lyden, og man kan længst borte godt høre, hvad jeg taler. Det Værste er, at jeg den ene Dag vil komme til at maatte skrive, hvad jeg den næste skal sige. Til en Lettelse for min Upasselighed begynder Christianias Marked i

Morgen; det varer 3 Dage med megen Ophævelse, og der læses ei før Fredag, af mig og flere ei førend i næste Uge. Men jeg mangler Helbred til at kunne gjøre store Fremskridt i de Dage. — Hvad Egnen angaaer her om Byen, da er den, saavidt man om Vinteren allerede kan see, overordentlig deilig; Fjelde i mindre og større Afstand og Høide omgive Byen, der ligger i en Dal; paa Fjeldene ere Granskove, i afvejlende Grupper; paa Høiderne mellem Byen og Fjeldene ligge store og smaae Lyststeder eller, som de her kaldes, Løkker (naar der nemlig er Jord til); endeel ere meget deilige; de fleste see ned over Byen og Fæstningen, og ud over Fjorden, der paa begge Sider er omgivet af granklædte Fjelde og bestrøet med endeel Øer, der bestaae af Klippegrund, have været begroede med store Træer og nu har Krat af Gran og Nøddesbuske. Adskillige Huse rage op over de steile og ujævne Kyster af disse Øer og oplive det Hele. Paa Isen, der ligger saa trofast, som om den skulde vare evig, har jeg vandret om endeel af disse Øer, ogsaa været ved Ladegaardsøen, hvor Prinds Christian opholdt sig. Det er en Halvø, der hænger sammen med det faste Land omtrent en halv dansk Miil fra Christiania paa høire Side, naar man seer ned ad Fjorden; der maa her være usigelig vakkert om Sommeren. — Du kan ikke troe, hvor jeg længes efter Foraaret; jeg havde dog ønsket at see dette i Norge. Om ogsaa min Helbred bliver bedre hen ad Aaret, har jeg dog tabt alt Haab om i Aar at see Danmark. Meget vil jeg i Sommerferien (1 Maaned) faae at bestille, og, hvis ingen Hindringer indtræffe, faaer jeg vel kun c. 8 Dage, som jeg kan anvende til en lille Lystvandring, den jeg da har tænkt at ville gjøre til Drammen, Kongsberg, ind i Christiansands Stift til Gousta Fjeld — det høieste i Norge sønden-fjelds — og til et Vandfald ved Maane-Elven, som Esmark først har gjort bekjendt, og som skal være det høieste i Europa af dem, der har en lignende meget stor Vandmasse; $\frac{1}{4}$ Miil derfra ryste Dørene i Husene. Om der nu ogsaa [af] denne Tour bliver noget, faae vi da at see til den Tid. — Tæt udenfor Christiania ligger Tøyen — neppe saa langt som Frederiksberg fra Kjøbenhavn. Bygningen er vakker, ligger paa en Forhøining og har Udsigt til Fjorden over Byen, der stedse ligger med et Slør over af Røgtaage, hvorigjennem Fjeldenes Sne og de sorte — thi saaledes see de ud — Granskove tage sig underligt ud, især naar Solen skinner. Tøyen ligger midt i en Omgivelse af 12 Tønder [Land] god Jord, hvis Klippegrund er Allunskifer; denne store Strækning er indhegnet til botanisk Have, der skal være den næst største i Europa. Gartneren er Sipke; Anlægget roses særdeles. Ved den skraae Hældning mod Sønden og Omgivelsen af Fjeldene, der holde Nordenvinden tilbage, skal Vegetationen her være tidligere end i Kjøbenhavn. — Der har Du, min Ven! saameget til en Slags Idee om Omegnen. Hvad Byen angaaer, da har jeg nok talt i mit sidste Omgangsbrev og skal maaskee en anden Gang kunne sige noget mere. Folkene omtalte jeg vel ogsaa lidt; men min Kundskab til dem, haaber jeg, bliver ikke større; jeg kommer ingen nye Steder og meget sjælden de gamle, undtagen hos Døderleins. Alt, hvad man havde ladet mig vente af Musiklysten her, var Indbildning; ingen Concert gives her; men Skuespil er det eneste

man løber efter. Og naar jeg nu ei længer selv kan spille, har jeg ei engang Anledning til at faae nogen Musik privat at høre; thi i fremmede og fornemme Selskaber — og knap der endog musiceres for Snak og Kort — veed jeg nok, at jeg ikke duer. — Jeg faaer altsaa holde mig til Naturen; men endnu er denne saa kold, og først Foraaret vilde gjøre os nærmere bekendte. — Vil Du, kjæreste Ven! høre politiske Ting? Jeg veed ingen. I Stortinget har jeg hidindtil kun eengang været og hørt paa Debatterne om Eidsvolds-Garantiens Ophævelse. Forsamlingen seer ærværdig ud — det var om Aftenen ved Lys i Skolens meget store Sal — men Talerne vare for Størstedelen latterlige eller ægerlige; Personligheder, Udfald paa enkelte Mænd eller Borgerklasser, saa som paa Juristerne, Præsterne, Kjøbmændene og Bønderne, — af de forskjellige Partier — var det mig yderst ubehageligt at høre paa. Flere Timer kjævledes man om ingen Ting, fastsatte først hvad der tvistedes om, naar man havde talt saa længe om Tingen, til man ei vidste hvad det var, der skulde afhandles o. s. v. Det var Mandagen 22 Jan. om Natten Kl. 1, at Eidsvoldsgarantien faldt; jeg kunde ei holde ud der længer end til Kl. 11. — — Af Bibliotheket er kun saare lidt, maaskee 6000 Bind opstillede; jeg har der af Philosophica 2 halve smaae Hylder, det meste saadant, at jeg for Øjeblikket ei kan bruge noget deraf; — ingen Plato, ingen Aristoteles kan jeg faae, og dem vilde jeg have læst endeel af i Vinter. Et Skib med endeel Pakker Philosophica fra Khavn skal være forgaet i Stormen i Kattegattet — der ligger da ogsaa Haabet om den Hjælp. Paa Fæstningen ligger Resten af — eller rettere hele — Bibliotheket; derfra kan jeg intet faae. Mellem Professorerne er intet egentlig blidt venskabeligt Baand; med Treschow staae endeel af dem i aabenbart Fiendskab. — Dog, nu nok af alt dette! Du kunde ellers troe, at jeg var reent misfornøiet med Alt her. Det er jeg dog ikke; men jeg kan mærke, at jeg er syg. — — — Gud være med Eder begge! Eders Dahl.

Steenbloch til Dahl, Frederiksborg d. 15 Febr. 1816: Tak, kjære Ven! for Dit Brev af 7de Januar. Det var mig saa meget desto kjærkomnere, da jeg af den Tone, hvori det er skrevet, syntes at kunne mærke, at Du fandt Dig ret vel deroppe, omendskjønt Du ikke udtrykkelig siger det, og jeg desuden ingen paa-lidelig Efterretning havde om Dig; thi de omtalte Circularbreve ere endnu ikke komne mig for Øine. Dobbelt Tak skal Du have, fordi Du, omendskjønt Du naturligviis havde nok at bestille med Dine egne Ting, dog saa omhyggelig havde erkyndiget Dig om hvad Du vidste laae mig paa Hjertet at faae Efterretning om. — Jeg har, siden jeg skrev Dig til, haft Brev fra Treschow. Han fordrede, at jeg skulde søge om Afskeed fra Skolen, førend jeg kunde blive ansat deroppe, hvilket jeg ogsaa har gjort, omendskjønt mine Venner havde adskillige Betænkeligheder derved. Naar jeg faaer Resolution derpaa, skal jeg mælde ham det, og haaber da at faae min Bestalning. Men naar ønsker man mig derop? Derom har jeg ikke hørt et Ord. — Forskud kan jeg ikke haabe at faae, skriver Treschow, ikke engang til Reiseomkostningerne. Derved sættes jeg i stor Forlægenhed; thi jeg kjender ikke et eneste Menneske,

som jeg kan henvende mig til i Henseende til Pengelaan, — Knuths vil jeg naturligtviis ikke engang lade mærke, at jeg trænger til Penge. Jeg kommer vel altsaa til at vandre tilfods til Norge. — I Haab om, at jeg kommer afsted, paa hvad Maade det endog skeer, maa jeg besvære Dig, (jam non novus incola terræ) med den Uleilighed, at bestille mig Logie. Tre Værelser maa jeg endelig have for mine mange Pakkenellikers Skyld, og, om mueligt, ikke alt for smaae, og i Nærheden af det Sted, hvor jeg skal holde mine Forelæsninger, da Du veed, at jeg gjerne sparer paa mine Been, og, om mueligt, heller ikke for langt fra Dig, min Peter. Saa meget jeg ellers gruer for at komme til Christiania, saa længes jeg dog efter igjen at kunne komme til at leve i Samqvem med Dig, kjære Ven. I Hundedagene næste Sommer haaber jeg, at vi skal klavre om mellem Gulbrandsdalens Fjelde, jeg med Penselen og Du med Pennen i Haanden. — Lad mig dog snart høre fra Dig. Alle Dine frederiksborgske Venner længes efter at erfare noget omstændeligt angaaende Din Vandel deroppe. Dine Vandrebrev have, ligesom Cometerne, alt for vidtløftig en Bane til at vi skulde kunne haabe, at see dem i Frederiksborgs Perihelium i det første Aarhundrede. Jeg er bange for, at de paa deres Bane have truffet en eller anden stor Planet, der har opfanget dem og holder dem fast, ligesom Jorden sin Maane. Vi hilse Dig alle paa det venligste: jeg og i det mindste $\frac{2}{3}$ af Frederiksborgs Indvaanere, og iblandt dem fornemmelig Bendtsens Familie og Langøes. Jeg talte baade med Madamen og Datteren paa Comedien i Søndags. De have uden Tvivl skrevet Dig til, eller i det mindste have de haft i Sinde at gjøre det. — Concerter og Comedier florere hos os endnu, ligesom i Din Tiid; forresten moere vi os ved at bagtale hinanden og med at spille Cabaler Fra vor kjære Paul [B. Bendtsens Søn] skal jeg hilse Dig: han har nyelig været her, og vilde have sat et P: S: til mit Brev; men jeg kom ei til at skrive, førend han var reist. — Lev vel! Hils Treschow og alle mine Venner og Velyndere fra
Din C. Steenbloch.

B. Bendtsen ¹⁾ til Dahl, 20 Januar—16 Februar 1816: Ondt gjør det mig, at De ei fra førstefærd forlangte Professor-Titel og Professor-Indkomster I det hele kan altsaa vist Deres Stilling i Norge blive ganske behagelig, ved en Velynder som Excellence Statsraaden [Treschow], ved Venner som Døderlein, Hansteen, Sverdrup, som jeg alle beder hilse, og naar nu fremfor alleting Steenbloch kommer til. Det gjælder nu, at Deres økonomiske Anliggender komme i en Orden og Stand, som baade kan staae fast og betrygge Dem for Gjæld og Trang Deres gode Modtagelse hos Statholderen er mig kjær; at han ansaae Dem for saa ung, var nu igjen en Virkning af Væksten, og De vil vel altid hedde den lille Dahl κατ' ἀντίφρασιν. Jeg ønsker i mit Hjærte det Norske Universitets Opkomst, hvilket ei kan tvivles paa, naar Mænd, som de der ere, hvortil Steenbloch lægges, maae give det alt i Fødselen Anseelse, og end mere i Tiden ved deres lærde Arbeider. Er der ikke tænkt paa en lærd Norsk Journal

¹⁾ *Bendt Bendtsen*, f. 3 Febr. 1763, Dr. filos. fra Göttingen Univ., Røktor ved Frederiksborg lærde Skole, † 16 Decemb. 1830.

eller et Slags Acta Universitatis? De, kjæreste Ven! maa nu vel blive den første Doctor, Universitetet seer creeret. Alt havde De jo her samlet endeel, og nu er da Tiden at realisere hele Sagen. Jeg indseer nok, hvor kjær Fløjten er Dem, hvor fordret den vil være. Men uden just at anføre Dem det gamle Sagn om Minerva, som bortkastede Fløjten, ja end mere Apollo, som saa ugudeligen behandlede, dog jo kun en slet ἀβλήτης — saa frygter jeg dog lidt for Fløjten. I det mindste kan den let stjæle en alt for kostbar Tid bort. Som en Recreation imellemstunder! Dog jeg frygter næsten for, at den er Dem en Anstrengelse, som kunde slappe, om ei andet, saa Brystet. Steenbloch har nu indsendt Ansøgning om at faae sin Afsked her. Naar han gaaer bort, bliver Skolen i en elendig Tilstand. Saadant kunde vist nok være mig en stor Grund til Fløtning, om ei meget andet var derimod. At Deres Helbred nu heller ikke har været god, gjør mig ret ondt. Jeg stoler paa Deres Ven Hr. Døderlein. Besynderligt, at han ogsaa har været Fløjten imod. Tak for Resten for alle givne Efterretninger! Ja! i Philosophien vil De vist gaae Deres egen Gang. Gid, som jeg ovenfor har skreven, De maatte faae Sundhed og Tid til en Dr. Disputats! Jeg lykønsker Hr. Døderlein dertil. Jeg studser over det store Antal af Tilhørere, som De har; det er jo et godt Tegn for Studenternes Application. Et Musikselskab vil jeg ikke raade Dem at stifte.

Ole Bang¹⁾ til Dahl, Kjøbenhavn 19 Februar 1816: Jeg føler selv Uforskommenheden af ej at have skrevet Dig til saalænge — og daglig har Louisa paamindet mig derom — tilgiv mig, kiære Dahl! jeg erkiender og skal forbedre mine Fejl, som er desstørre jo bedre Du har opfyldt Din Pligt mod Dine Kiøbenhavnske Venner. Jeg vil ej tale om Dine lange Breve, efter dem især det sidste synes Du at være temmelig tilfreds, men i Gaar saae jeg et Brev fra Dig, hvor Du om ikke klager, dog er stemt til noget lignende. Det gjør mig ondt, ret inderlig ondt — men alt forandrer sig i Verden, trøst Dig dermed! enten bliver det bedre og da lader Du vel af at finde Dig saa ilde — eller det bliver værre og da — staae Dine danske Venners Arme Dig aabne som deres Hierter. Her var Du engang nogenlunde tilfreds med Dit Lod, hvad der skulde mangle ville vi stræbe at opfylde. Jeg kunde sige meget endnu, men at philosophere for en Docent i Philosophien var det samme som at moralisere for en Docent i Moralen, begge kunde vel trænge til sit, men begge vilde lee ad Ægget, som gjorde sig visere end Hønen. — Dog nok herom! — jeg gaar over til en anden Materie, til mit huslige Liv, og dette vil vist interessere den huslige Fætter frem for alt andet. — Siden Din Afreise har vi levet paa gammel Viis — Mine Indtægter har været tilstrækkelige til min Gields Afbetaling, men heller ikke meer, dog jeg er altid fornøjet; Louisa befinder sig igjen bedre og er for Tiden in duplo. Stella sidder paa mit Skiød og vil endelig skrive med til Dig, dog da Selvroes og Stella sommetider har den Fejl ikke at lugte godt, saa vil jeg heller selv fortælle Dig om alle hendes

¹⁾ *Olof Lundt Bang*, f. 27 Juli 1788, Dr. med., Professor med. ved Kbhvns. Univ., † 12 Oktober 1877.

Dyder. Det er ret et klogt lille Barn, i Forgaars var det hendes $\frac{3}{4}$ Aars Fødselsdag og hun kan, foruden alle andre Børnekunster, allerede gaae ved Stole, sige Mama og hvad endnu er naragtigere at hun ved al Slags Musik enten med Haanden eller især med Hovedet ved at nikke holder en Slags Takt — vi begynder neppe at synge værend hun lader Hovedet gaae. Denne Nikken er saare morsom og hun bruger den ogsaa til at hilse med naar hun seer nogen komme ind ad Døren. At Du som en Virtuos glæder Dig over Din lille Guddatters Musikgenie, det veed vi og haaber at Du om en Snees Aar vil med Fornøjelse accompagnere hende til Pianoforte, jeg har allerede talt med en duelig Spillemester, som meente, at han kunde begynde om et Par Maaneder med Informationen — thi han troede ej at hun skulde begynde, før hun kunde gaae. — Hvad mig selv angaaer, da har jeg i Vinter skrevet paa praxis medica, som nu er færdig til Trykken. Den bliver ikke meget forbedret. Forresten lever jeg uden Omgang med andre end Thal og undertiden Barclay og er fornøjet med disse faae Venner. Din Vogn har jeg endnu ikke solgt, da den vilde blive for usselt betalt, men saasomt den første Solstraale optøer Sne og Iis paa Sverrigs Banker, da sælger jeg den. Jøden Jacobsen har faaet Professor Tittel, men ikke heller meer — Howitz og Bruun har skrevet mig til, den sidste i Gaar, de ere just ikke blevne meget klogere i Berlin. Forresten gaaer det dem gandske godt, begge hilse Dig ret meget. |: Siden Oluf maatte ud til Frontins paa Frederiksberg saa maae jeg i hans Sted skrive, ellers kunne det staae Fare for at vor kiære Fætter ej fik Brev denne Postdag og saa blev jeg vred :|

D. 21de. Du seer af ovenstaaende, at jeg blev afbrudt og da jeg siden har faaet Efterretning om, at Du skal være tilfreds med Din nuværende Stilling saa tager jeg min philosophie tilbage, som desuden ikke bør komme fra mig der aldrig har været ret bedrøvet i nogensomhelst Stilling — snarere fortvivlet men i kort Tid. Mit Humør er i Aften ikke det bedste og derfor er jeg maaske just oplagt at skrive til en Dahl — vore Følelser ere ikke forskellige, blot gav Naturen mig et muntert Lune, medens Din Siæls Strenge ere stemte til Melancholie — Stem dem om, Du har underlagt Dig dens Herrer dem kan Du byde — Musik og Philosophie. — Dog hvortil al dette Sladder, jeg sidder og lader Pennen løbe, den løber løbsk og jeg vil standse den.

D. 23 Febr. For at Brevet dog i Dag kan komme bort, maa jeg i al Hast slutte. Siden jeg begyndte at skrive Dig til er intet Nyt passeret — Louisa staar og spiser gammel Ost ved min højre Side, vi have netop rejst os fra Thebordet, Lise, som hilser, kommer med lille Stella, der ved et Nik — beder mig formelde sin Respect — nu spiser hun Øllebrød etc. etc. — Louisa fortæller mig forresten, at i alt hvad jeg skrev Dig til er ikke et eeneste fornuftigt Ord — og jeg nødes at tilstaa det — men Du veed hvad jeg hedder og jeg vil saamen ikke gjøre mit Navn til Skamme. — Slutningen af dette i et fyndigt og correct Sprog udarbejdede Brev bliver en Mængde Hilsener fra mig og alle Husets Folk item fra adskillige af Dine Venner — dernæst en Mængde Ønsker — hierteligere end Stilen hvori de bleve fremsatte — for Dit Velgaaende —

og endelig en Befaling fra Din kiøbenhavnske Livlæge, at Du engang imellem skal lade Dig en Aare ituslaa; thi det slemme sorte Blod!! Og nu Levvel Du Kiære, snart skal jeg skrive Dig et langt fornuftigt Brev — dog hvortil Fornuft! den har Du jo nok af i Dit Studerekammer.

Tusind Hilsener fra Din lille Cousine Louisa aparte! God Nat Fætter ¹⁾ Peter! Formodentlig svarer Du: »i ligemaade Fætter Oluf!«

Peter Salicath ²⁾ til Dahl, Studie Stræde Nr. 87 d. 20 Februar 1816: Kjæreste Ven! Uagtet jeg i Overgaars modtog Dit kjære Brev af 1 Februar og med saa megen Glæde og Interesse har læst Dine Circulair-Breve, som passere Øje og Hjerter for nærværende Tid i Frederiksborg, — maa Du dog ikke, kjære Dahl, troe, at hiint eller disse have været nogetsomhelst Incitament for mig til at skrive til Dig. Det er ikke med Pennen eller Læben allene, jeg tager saamegen Deel i Alt hvad der vederfares Dig; og Venskab og Længsel maatte da være Motiv nok for mig, til at tale lidt med Dig gjennem dette Brev, som jeg saalænge siden har bestilt fra Hjertet, men hvortil, jeg veed ikke selv ved hvilken unaturlig Skjæbne, hvortil Pennen først er bleven færdig i Dag. At Du naturligviis, pro tuo in amicos et patriam amore, maa være ofte ubehageligt skuffet i Din Længsel efter at høre fra Os hernede, beklager jeg, saavel som at jeg har været udeeltagende nok til ikke at bidrage min Skjærv til denne Længsels Tilfredsstillelse; men nu skal jeg ogsaa stræbe at gjøre denne Feil, over hvilken jeg virkelig er meget vred paa mig, god igjen, ved ret at skrive Dig et langt Brev til og fortælle Dig, hvorledes vi have det i det Storthingsfrie Danmark, ligesom jeg ogsaa har arbeidet for Dig ved, skjøndt ipse culpæ non expers, at skjændte dygtig paa mine uskrivende Brødre, men især paa Bang og Rosenvinge, og ved at animere Thune. — Jeg har naturligviis kommunikeret mine Venner her og i Frederiksborg det Ubehagelige i Dit Brev: at Du var syg. At det gjør os meget ondt, er ligesaa overflødigt, at forsikkre Dig, som det Ønske, at vi igjen havde Dig hernede blandt Os. Du maa endelig snart lade os vide hvorledes det gaaer Dig, hvad Pleje Du har, og hvad Døderleins venskabelige og medicinske Haand har formaaet, der sagtens har havt saamegen Held, at Du ved Modtagelsen af dette Brev er fuldkommen rask. Ligesaa ubehagelig var os den Efterretning, at Du ikke kan besøge Dit Hjem i Aar. Glemmer Du, hvad Du hedder? En liden Sviptour i Ferierne vil vel nok kunne gaae an; den vil glæde Dine danske Venner, befordre Din Helbred, fornye Dit Mod og tilfredsstille Din og vor Længsel. Husk paa hvormange Hjerter og Huse i Danmark, som glade aabne sig, naar Du kommer! Det værste derved, hvad jeg kan skjønne, er at Christiania trænger til al den Philosophie, som det kan faae. — Min Rikke lever godt; hun har bedet mig meget, at hilse Dig, som vor fælleds Ven. Vi leve i Kjerlighed og efter

¹⁾ Fætterskabet bestod i, at Dahls Mormoder Margrethe Sophie Schwane, gift med Præsten C. Dahl, var Søster til O. L. Bangs Faders Mormoder Commerceraad Peder Schwane.

²⁾ Peter Gottmann Henrik Ludvig Salicath, født paa Skovlyst ved Hille-rød, Højesteretsadvocat, født 23 Okt. 1794, † 31 Decbr. 1864.

Dagens verdslige Sysler, søger jeg ved hendes Side om Aftenen i den lille Stue, Du saa godt kan lide, en Lyksalighed, som 2de lykkelige Hjerter ikke kan skildre. Jeg var glad og er det ved den kjerlige Modtagelse og inderlige Velvillie, hun vandt i Frederiksborg, ligesaameget som (og mere) ved den ubeskrivelige Hengivenhed til mig, i hvilken hendes Kjerlighed dagligen mere og mere opløser sig, og, om det er muligt, knyttes vort Foreningsbaand idelig fastere ved den Sympathie og Følelse, som Tiden og Kjerligheden hvert Øjeblik forøger. Inger (for at blive i Familien) sender Dig ved mig ogsaa sin Venskabs Hilsen. Hun og Carl synes at interessere sig gjensidigen for hinanden; dog maaskee meest den af dem, der har Tid til at leve i luttet Følelse. — 22. Moder og Marthe leve som sædvanligt stille indgetogne paa Skovlyst og besøge undertiden Dit forladte Huus, hvad enten det saa er Lunds eller Thalia. Begge hine og begge disse savne Dig naturligviis saameget — men hvem gjør ikke det. Jeg har i denne Vinter tit beklaget dem, da den har været temmelig streng og sneefuld og de sagtens have været indsneede paa Skovlyst. Gise har været herinde lidt efter sin Indtrædelsesprædiken, som han forinden sendte Os og som, da Amtsprovstens handlede om den indvortes Gudsdyrkelse, behandlede den udvortes's Nytte o. s. v. Han har nu meget at bestille, og give især Confirmanterne ham Leilighed til at øve sin Taalmodighed. Jeg formoder, han selv skriftligt har fortalt Dig noget om hans Afskedsreise her fra Byen, og om den søde Aften, han skjænkede os Brødre og Moder Dagen før han reiste. Vi vare dengang alle saa hjertelig vemodigt, men med alt det, dog inderlig tilfreds stemte (dette er ikke nogen Modsigelse), saa at vi under Erindringen af vort Liv, vore Venner og Velgjørere, hvis Skaaler vi i rolig Glæde tømte, skabte os en Himmel i Studiestræde. Gise ønskede sig den Aften en — Rikke, og uagtet han derved gjør mit Valg en Compliment, ønsker jeg ham ogsaa en; at være Præst, uden at have en Kone, er mod Tingenes Orden. Var det ikke Gise paa det samme, maa Du troe, jeg var istand, til at blive næsten lidt jaloux paa den kjære Præstemand; saameget holder Rikke af Gise og v. v.

25. Hvad Carl angaaer — siden jeg nu har besluttet at skrive Dig Lidt om hver især — troer jeg, det gaaer ret brav med hans Examen, hvilken jeg troer det er hans Beslutning at tage til Junii. Han er forresten temmelig sund og frisk. Gid han maa holde Forberedelserne til Examensdysten ud. Den Forstaaelse, som vel finder Sted mellem ham og min tilkommende Svigerinde Inger, henter vel fra Skovlyst sin Anledning og næres mere end svækkes ved begges Ophold her i Byen og jævnlige Besøg i Familien. Hvorvidt sligt bringer ham Examen nærmere eller fiernere, kan jeg allermindst upartisk bedømme, da min Erfaring maaskee ville erklære sig for det første. — Carls Munterhed og Indfaldshed er den samme. — Friderick, hvis Ophold endnu er paa Regentsen, lever som sædvanligt, godt, naar ikke Portnerkonen, Niels og Beixel ærgre ham. Jeg veed om ham ingen Catastrophe enten med Hensyn til det ene eller andet af Vigtighed at fortælle Dig, uden den, at han har faaet Ehlersens Collegium. — Jeg kommer nu til at fortælle Dig lidt om Dine øvrige Venner. Rosenvinge

har faaet sig en Arving gen. masc. Der er en Glæde over ham, som er ubeskrivelig; og hvem kan fortænke ham deri? Den søde lille Dreng smiler til Faderen, som en himmelsendt Fastelavnsbolle, der først blev færdig til at tage af Ovnen paa Fastelavnsmandag. — Jeg mødte for et Par Dage siden Bang og skjændte dygtig paa ham, fordi han ikke havde skrevet til Dig. Han var virkelig undseelig derover. Thune er kommet sig af sin Sygdom. — Steenbloch har begjært sin Afsked fra Fborg Skole til April, troer jeg. Moldenhaver skal have spurgt ham om han ikke var at overtale til at blive, om han blev strax Sorøesk Professor; men han har ganske afslaaet dette. — Alle Forsøg paa at overtale Spandeth til at gaae til Norge, ere og ville bestandig være frugtesløse. Han forkaster paa det bestemteste ethvert Tilbud. — Af litterarisk Nyt troer jeg ikke her er noget væsentligt. At Skov efter sin gennemheglede Archæologie og sin, derved udstaaede Prostitution, er litterariter mortuus; at Brønsted i Timer hver Søndag holder særdeles interessante Forelæsninger over sin Reise gennem Grækenland o. s. v., at Sibbern med sin Lyksalighedslære vedbliver at gjøre sine Tilhørere lykkelige; at Skilderiet Danfana (af Baggesen), Adrastea vrime af Digterfeider, Vrøvl og inhumane Udfald, Stridigheder mellem Soldin og Præst Holm, Baggesen og Grundtvig, Danmarks Digtere og — Wosemose o. s. v., er Dig vel baade bekjendt og — gammelt. Blanka opføres med megen Held og er overordentlig skøn og — elsket. Mad. Heger er Blanka, som Ingemann og Hjerted kan ønske hende. Hagbarth og Signe nyder ogsaa fortjent Bifald; men efter allerhøjeste Befaling er den formeentlig historiske Fremstilling af Hagbarths Død ved at hænges forandret til at skydes med Piil. Allerhøjeste Befalinger gribeskunt (!) nu ind i Digternes Departement. Ludlams Hule der var Geburtsdags Stykke, gjorde ingen Lykke; Weises Musik derimod megen. En Piece, der bærer paa Titelbladet Navnet »Glædens Kilde« af en Theol. Cand. Steensvang eller saadant noget, er udkommet i Jylland og indeholder megen Frihed i Ideer og følgelig megen Sandhed. Den er undertrykt og forbuden. Den gennemhegler Regjeringens Indulgents med store Forbrydelser, fordi store Folk ere implicerede deri, dolerer over Præstestandens Upræstelighed i Dø o. s. v. o. s. v. — 1816 har ellers endnu ikke, saavidt jeg veed, frembragt megen Litteratur og det eneste jeg i dette Øjeblik veed, at nævne Dig, er Ingemanns »Hyrden af Tolosa« et Sørgepil, der udkom ved Nytaarstid, mange Steder meget skøn og riig paa stærke religiøse Træk og Ideer. Ingemann er forresten som sædvanligt uden for enhver Feide og Angreb ligesom Øhlenschläger, der kun er passiv, skjøndt Baggesen i det næstsidste Skilderie directe og umiddelbart har angrebet ham for hans Ludlams Hule. — Stemningen hernede for Norge er blandet; Handelsaffairer med det for Øjeblikket vil ingen gjerne indlade sig paa, troer jeg, formedelst deres slette Penge. Tresch. kan ingen godt lide hernede og der have endog været de Professorer, som paa deres Forelæsninger have beklaget, at han er tabt for Verden som Tænker. — Det norske Universitets Lections Catalog har været indført Ord til andet i vore Blade, og have vi der læst Din beskedne Bekjendtgjørelse af Dine Forelæsninger. — Jeg veed ikke stort hvorledes det gaaer Veith og

hans Fallit; dog har jeg hørt Commissarierne rose den Orden, der findes i hans Boe, der vil fremskynde dets Slutning. Med Selboe gaaer det ret brav, troer jeg. Vor Fætter Lieutenant F. Selboe er for en 8 Dage siden blevet forlovet med Jomfru Bay, der nogen Tid kom meget til Fry[d]endahls og som Du maaskee derfra noget kjender. — Hvad Indtryk gjøre de norske Piger paa Dig? kjæreste Dahl! Veed Christianias Skjønheder, hvor Adjuncten i Philosophien boer? Kjende de hans fortryllende Fløite Toner? hans Variationer? Eller have de mere lagt Mærke til hans Opmærksomhed og Forekommenhed mod det smukke Kjøn? Vi savnede Dig saameget paa Skovlyst i Juulen. Alt var Liv og Glæde, og denne ville vi altid saa gjerne give Dig Deel i. Ved Comedien i Frederiksborg, hvor vi saae de lystige Passagerer var mellem Akterne Din Fløite ligesaa savnet, som den ved en senere Concert var uerstattet. Bine er da endelig kommet ind i Thalia i Fborg; men ubegribeligt nok blev der kabaleret mod hende første Gang, saa at hun faldt igjennem ved Voteringen, hvilket foranledige[de] Aarøe og Rotvitt til at paatale slige »Drengestreger«, saa at hun anden Gang kom ind med Ære i Selskabet. — Nu kjæreste Dahl, hvad selv angaaer, da lever jeg, paa en stærk Forkjølelse nær, ret godt; jeg er i samme naturlige, borgerlige, oekonomiske, politiske Stilling som før. Jeg attraaer for Øjeblikket at blive enten Fuldmægtig hos en Højesterets Advokat eller Prøveprokurator her ved Retten. Naar Et af Delene skeer, skal jeg skrive det til min deeltagende danske Ven i Norge. Min Tid og med den mit Liv svinder mellem Forretninger, Venskab og — Kjerlighed, skjøndt de første — hvad der desværre næsten altid er Tilfældet i Livet — berøve de sidste saamegen Tid og Nydelse. Min Rikke, som har bedet mig ofte ret inderligt og venskabeligt at hilse Dig, berøver mine Forretninger deres Juridiskhed, fordi jeg veed, at jeg ved deres Ende kan ile til hende. Gid jeg dog snart maa see Dig igjen i den lille Stue, hvor Du spillede min Forgjetmigej, hvilken vi ofte syngte, men altid uden Accompagnement; jeg veed ikke selv, da kan jeg saa godt huske, Alt hvad Du foretog Dig. Tak for den sidste søde Aften i Dan^k hos Bang. Vær dog en norsk Trækfugl og see endelig til Os til Sommer. Signe spørger sin Terne, hvortlænge Reisen mellem Dan^k og Norge varer, naar man har Medvind og Svaret er 2 høist 3 Dage. 6 Dage gaae altsaa med til Reisen og 14 Dage kan Du da tilbringe i Kjøbenhavn, Skovlyst, Hillerød o. s. v. Saalænge Dine Venner leve ∴ saalænge Danmark er befolket (forstaae mig kun ret) vil Venskabsfavnen altid saa længselsfuld og gjerne udstrække sine Arme og byde sin hjemkommende Søn velkommen. Glem nu ikke dette!!! Naar Du seer ud over Fjorden, saa husk: denne Bølge kan vugge Dig til Danmarks elskte Kyst, hvor Du kan hente Vennekys, Favntag, Haandtryk, Velkomstsmil, Glæde, Fryd, Broderskab, og, — om Du vil — fornye kjære søde uforglemmelige Minder om de Steder, hvor Roserne var røde og Tornene var smaae. — Lev nu vel! kjæreste kjæreste Dahl! Gid Du maa være kommet Dig for længe siden naar dette Brev kommer til Dig. Fac, ut valeas! — Husk blandt Dine hengivneste Venner altid mig, som sender Dig sine bedste Ønsker og sin varmeste Forsikkring over Hav og Fjeld,

saa at de, hærdede i Tiden, dog stedse, Vejens og — Livets Længde uagtet, altid ville beholde deres Varme og Oprigtighed. Tænk nu stundom paa ham, Du forhen slog om med en Sneebold, saa veed Du nok mit Navn *uden* at han behøver at skrive det, *ligesaa lidt* som det, at han er Din hengivneste Ven. P.

Hils Hansteen, Sørensen, Petersen, Døderlein med Kone; men glem for Alting ej jeg beder Dig — mit kjære — Dig. Med det første skal jeg sende Dig hvad Du har forlangt kjøbt, naar jeg har en Rejsende. *Dine* Commissioner besørger jeg gjerne.

Dahl til F. C. Sibbern, Christiania 7 Marts 1816. Hvor ofte og levende har jeg ikke, højstærede Ven! siden min Afreise fra Danmark erindret Deres Venskabelighed imod mig, og de behagelige Timer, jeg med Dem har tilbragt. Hvad jeg allerede den Gang beklagede, at jeg saa sildig lærte Dem at kiende, — er naturligtvis blevet mig endnu mere levende, da jeg under mine Beskiæftigelser ret føler Vigtigheden af Lethed i Meddelelsen af Tankerne om saadanne Gienstande, der undertiden beskiæftigede os. Øieblikke som min Aftenvandring med Dem fra Fredensborg vil jeg derfor stedse mindes med Glæde og Savn. — Hvad nu mit begyndte Liv heroppe angaaer, da vil De, højstærede Ven! af mine 3 Circulærbreve have erfaret endeel, især om min udvortes Forfatning. Desværre har denne, især min Sygdom, havt megen Indflydelse paa min indvortes, hvorom jeg her vilde sende Dem et Par Ord, da jeg haaber, De endnu med Deeltagelse erindrer mig. — Jeg havde ventet, allerede i Januari Maaned at kunne faae udkastet saameget af mine Forelæsninger, at jeg inden sammes Begyndelse baade kunde have meddeelt Dem mine, og hørt Deres Tanker. De veed, at Sygdom gjorde dette Haab til intet. Jeg maatte begynde at læse den 1ste Febr. efterat jeg kun 2 Dage forud havde begyndt at kunne arbeide ordentligt. Foruden de 2 Forelæsninger, hvor jeg lægger Treschows Bøger til Grund, har jeg en tredie for endeel Ustuderede, der agte at tage Præliminærexamen, — over Logiken; jeg maa her udarbeide Dictata, der medtage mig endeel Tid, da de baade maae være vidtløftige, saasom de Fleste ei ere vante til et frit Foredrag, — og have nogen Vanskelighed for mig i Henseende til Valg af hvad jeg bør anføre, og forbigaae, og Maaden hvorpaa det maa fremsættes. — Ved de 2 andre Forelæsninger har det igjen andre Vanskeligheder for mig. De veed kun for en Deel, hvor uordentlig jeg har maattet studere, og hvorledes jeg i Philosophiens Studium kun er en Begynder. For at være nogenledes tilfreds med sig selv, endog i de simplere Gienstandes Foredrag, fordres en Kundskab om det Hele og en Oversigt, som jeg endnu mangler, eller som i de fleste Puncter ei endnu er tydelig. Dette følte jeg især i Begyndelsen af Indledningen til Philosophien, hvor jeg maa tilstaae, at Treschow ei tilfredsstiller mig, — uden at jeg derfor strax kommer paa det Rene med, hvad det er jeg savner. Naar De hertil lægger, at jeg maa udarbeide Momenterne til mit Foredrag Aftenen førend og samme Morgen, som jeg skal holde det, da vil De finde det naturligt for mig, som Begynder, at jeg ei kan arbeide med den Roelighed, der fordredes, for nogenledes at være tilfreds. Hvad

det mundtlige Foredrag angaaer, da — hvorfor skal jeg ei tilstaae det, — har jeg undertiden været mindre utilfreds end jeg havde frygtet; men ogsaa her har min Sygdom maattet skade mig. Ved visse Gienstande har jeg kunnet foredrage Alt ganske frit uden et Blik i Papiret, — dette har stundum været mig nødvendigt ved andre, hvor jeg ei ganske havde gjort mig Tankerækken egen. I Indledningen til Philosophien har jeg hidindtil saaledes gaaet frem, at jeg først viste dens Nødvendighed; — dens Indhold, deels som Fremsættelse af de philosophiske Problemer, deels som Philosophiens Encyclopædie; — Videlystens Oprindelse og Ytringsmaade hos det enkelte Menneske og (her optog jeg Treschows 1 og 2 §) hos Nationerne; og i Forbindelse hermed giennemgik jeg Nødvendigheden af den rene Interesse for Sandheden, hvor jeg da ogsaa kortelig udhævede Vigtigheden af de Gienstande, Philosophien især gaaer ud paa; efter derpaa kortelig at have berørt (efter Herbart) Philosopheringens Hovedbetingelser, og hvad jeg fandt passende (til at gøre opmærksom paa de philosophiske Problemer) af hvad Herbart har under Navn af Skepsis; — gik jeg over til at undersøge Kilderne til den menneskelige Kundskab — Treschow 3 og 4 § — og har nu maattet (formedelst min Sygdom) afbryde i Undersøgelsen af Spørgsmaalet om Kundskab a priori, — hvor jeg finder Treschow ei tydelig nok, og søger hos Kant at skaffe mig Oplysning. — Der har De nu, højstærede Ven! et Slags Skelet af mit Arbeide hidindtil; De vil ogsaa omtrent see, hvorledes jeg er ledet til at finde denne Orden nødvendig, og har kunnet gaae over fra det Foregaaende til det Efterfølgende. De vil finde, at jeg har været noget vidtløftig herover i den Tid fra 1 Febr. til nu, — men endeel Dage har min Sygdom og nogle Timer Markedet, — hvorunder der var Ferie, — borttaget. — I Logiken var min Indledning noget vidtløftig, og i Henseende til Begrebernes Inddeling (hos Treschow 1 Hovedst. 1 Afdeling) bragte Krug mig til en anden og fuldstændigere, hvori jeg dog ei ganske har fulgt ham. Længere er jeg endnu ikke kommen heri. — Dette er omtrent, hvad jeg i Korthed kan melde Dem om mine Forsøg, hvorved jeg blot har Aarsag til at være tilfreds med den Anstrengelse, jeg under saadanne Omstændigheder som min bestandige slette Helbredsforfatning, — har anvendt. —

Og i det jeg taler om Helbreden, — i hvilken Henseende, som i flere, jeg jo maa ønske Dem til Lykke, — maa jeg gøre Overgangen til det Ønske, ved Leilighed at høre lidet fra Dem. — Fra en Lieutenant von Garben, som jeg traf paa Røed ved Frederichshald, har jeg en Hilsen at bringe Dem; han havde kiendt Dem fra Kiøbenhavn; ligesaa fra Capitain Munch, en Maler, som De i Dresden og Kiøbenhavn har kiendt; et Par Gange har jeg været i Selskab med ham hos Treschows, hvor jeg egentlig ved at tale om Dem blev nærmere bekiendt med ham. — Treschow, Sverdrup, Hersleb og flere bede Dem ogsaa hilset ved mig. Sverdrup vilde nok gøre mig den Ret stridig at modtage Dem i Logis, hvis De kunde gøre en Tour herop; men vil De tage til Takke hos mig, veed De, hvor inderlig jeg vil glæde mig derover. Desværre maa jeg nu i *alle* Henseender bede Dem være nøisom hos mig, og meest i Henseende til mig selv. — Gud veed nu, hvad

Indflydelse Sommeren kunde have paa min Helbred; Vinteren er den ei fordeelig. Jeg skriver disse Linier med Armene hindrede af spanske Fluere og Hovedet omvundet med Omslag mod en svær Hovenhed i den venstre Kind. Undskyld derfor, ogsaa i Henseende til Skrift og Stiil, dette lille Fragment fra mig, — og ophør aldrig venskabeligen at erindre Deres hengivneste Dahl

De maa ei glemme at hilse de kiære og agtede Deichmanns, Molbech, Rosenvinge, og Hvem De troer erindre mig med Yndest. Efterhaanden skal jeg skrive til dem Alle. Imidlertid maa mine Omgangsbreve undskyldte mig. Lev vel!

Steenbloch til Dahl, Frederiksborg d. 9 Marts 1816: Kjære Ven! Dagen efter at jeg havde afsendt mit sidste Brev til Dig, modtog jeg Dit af 4de Februar. Nogle Dage derefter reiste jeg til Kjøbenhavn, og siden jeg kom hjem igjen har jeg været syg, endog sengeliggende; Du maa derfor tilgive mig, at Du saa sildig faaer Svar. — Det bedrøver mig at see, at Du har været syg, og især at Du har spyttet Bloed. Dog haaber jeg, at det blot er Følger af Reisen, der let vil kunne forvindes ved Roelighed og Pleie, og at altsaa ikke Klimatet er Skyld deri. Neppe har der i denne Vinter været koldere i Christiania, end her, da vi have haft over 18 Graders Kulde tilligemed en gjenemtrængende Blæst. Dersom jeg tør gjøre en Slutning til Dit Humeur fra Din Skrivemaade, saavel i Dine Breve til mig, som i Dine to, for mig interessante, Circulær-Breve, saa synes det just ikke at være saa ganske forstemt, hvilket glæder mig hjertelig og giver mig Haab om til Foraaret at kunne slutte Dig frisk og munter i mine Arme. Jeg har desuden hørt fra Christiania, at man finder, Du er en snild Fyr, hvilket man vist ikke vilde have fundet, naar Du ret for Alvor havde taget Dit ædiksure Ansigt paa. — Af mit sidste Brev vil Du have seet, at jeg allerede den Gang havde faaet Svar fra Treschow, og ligeledes at jeg havde indsendt min Ansøgning om Afsked fra Skolen. Moldenhaver sagde mig mundtlig at jeg var i Byen, at til 1ste Mai kunde jeg fratræde min nærværende Post; men endnu har jeg ingen skriftlig Meddelelse faaet. Saasnart jeg faaer den, skal jeg tilmælde Treschow det; men da det dermed formodentlig kan have langvarigt Udseende, eller man maaskee ikke engang gjør sig den Umage, at tilmælde mig det, førend min Eftermand er kommen herud, saa beder jeg Dig, at Du vil have den Godhed, at underrette Treschow derom. Jeg ønskede ogsaa gjerne at vide, naar man venter mig derop. Noget maatte jeg dog fastsætte i min Ansøgning, og saa bestemte jeg første Mai til min Afgang. Men dersom jeg længe skal komme til at leve uden Gage baade fra det ene og det andet Sted, vil min Pung sikkert dø af Svindsot, da den allerede stærkt laborerer af den Sygdom. Jeg er i en piinlig Knibe, da man deroppefra hverken vil tilstaae mig frie Reise eller noget andet Slags Forskud. Dog! det er endda min mindste Sorg. Mere ubehageligt vilde det være mig, dersom jeg ikke engang skulde kunne haabe at være velkommen. Med al min Betænksomhed har jeg dog, som jeg seer, overilet mig med at sige Ja. Dersom jeg havde vidst, at saa mange heller ønskede Grundtvig, skulde jeg vist ikke have paatrængt mig dem. Jeg

faaer saa desuden Chicaner nok at kjæmpe med, da jeg holder meget af Treschow, og kan umuelig vise [mig] utaknemmelig mod min gamle Lærer Bech. Men jeg haaber da nok, at jeg skal kunne holde dem Stangen! Havde jeg dog blot mere Øvelse i at tale Latin! Fra den Side frygter jeg for, at jeg kommer til at give mig til Priis for alskens Angreb. — Kan Du gjette, hvem Directionen ønsker i mit Sted? Vor gode Ven Paul Bendtsen. Men jeg arbejder da med Hænder og Fødder derimod, og haaber, at han og hans Fader ikke lade sig overtale. Paul har for en 14 Dages Tiid siden skrevet Dig til, men, som man kan vente sig af hans Skjødesløshed, har han endnu maaskee ikke bragt det paa Posthuset. — Du beder mig at sige Dig, »om der er flere Mennesker i Frederiksborg, der erindre Dig, end Prof. Bendtsen og jeg«. Rigtig nok pleie de fleste, ikke at erindre sine Venner længer, end de see dem; men med den lille Dahl, er det dog en Undtagelse. Jeg har en heel Pose fuld af Hilsener; men desto værre ere de alle temmelig gamle, da jeg i mere end 14 Dage fast intet Menneske har seet. — Dine 2 store Breve ere nu hos Aarøe og Jomfru Langøe. Hos Salicaths have de allerede været, og ved dem ogsaa hos Fries i Møllen. Fries bad mig at sige Dig, at det dog vilde have været ham kjærere, at have faaet endog blot 2 Linier for sig selv alene. Jeg har moeret mig kostelig ved at læse dem, da jeg har kunnet følge Dig Skridt for Skridt med Indbildningen. — Husk paa, kjære Ven! at see Dig om efter Logie til mig. Det kunde ikke skade, om Værelserne blive noget høiere, end Dine; thi Du erindrer vel, at jeg stikker et Par Alen høiere i Veiret, end Du. Siig mig: ere Klædevare dyre i Christiania? Er Linned dyrt. Bør man forsyne sig med saadanne Ting herfra? Dersom Du har Tiid dertil, saa giv mig Efterretning om, hvorledes Skydsen for nærværende Tiid betaales i Sverrig. Om man har Vanskelighed for at faae Smaaepenge der, og hvorvidt man kan bruge Dansk Myndt, item hvad Reisen omtrent kan koste. — Lev nu vel, kjære Ven! Hils Sverdrup, Schielderup, Christoph: Hansteen, Rasmussen, Sørensens (om han endnu kan erindre mig), Keiser og de øvrige, som kjænde mig, ikke at forglemme Lector Lund. Jeg længes ret efter at see dem allesammen. Vale et fave!

C. Steenbloch.

Dahl til Rosenvinge, Christiania 13 Marts 1816: Jeg maa nu ogsaa melde Dig, at Universitetet har faaet 2 Professorer i Lovkyndigheden, nemlig Assessor (Præsident i Rigsretten) Lange og en Procurator Steenbuch, jeg troer, fra Trondhiem. Om man nu vil have en 3die Professor, veed jeg ei; Thorstenson havde nok afslaaet det før, og man kunde ei bie; men naar jeg kommer ud, skal jeg tale derom med Treschow, og da skal Du snarest mueligt faae Efterretning derom til Thorstenson¹⁾ Du spørger dog vel aldrig, om jeg vil doctorere? Jeg har nok med mine Forelæsninger at gjøre, og kan næsten ikke faae Tid til, skiont stykkeviis, at giennemstudere en eller anden philosophisk

¹⁾ I et Brev af 24 Marts beder Dahl Rosenvinge melde Thorstenson, at der ved Christiania Universitet ikke vil blive ansat nogen 3die Lærer i Lovkyndighed.

Bog ordentlig. Sandelig, jeg ønsker ei Ferien af Dovenskab. I mange Dage kunde jeg ei ret roelig arbeide; i Dag har jeg først begyndt igjen for Alvor. Sibbern skrev jeg til for nogen Tid siden (den 7de).

B. Bendtsen til Dahl 14 Marts 1816: Det gjør mig, som jeg og sidste Gang skrev, ret ondt, at De ei strax antog Professor-Charakteren; thi sandt at sige anseer jeg det ikke for muligt, at De slipper fra Norge, i hvor gjerne jeg sagtens ønskede Deres eget Fædreneland Dem. Ja, døde Kongen — saa var det en anden Sag, men man kjender jo Kongens Paastaanenhed i sine Meninger. At tage det jammerlige Conditionsliv i Kjøbenhavn var reent at slide sig op til Legem og Sjæl — og ved en Skole, var dog en Slags Degradation, som da rigtig nok ei var saa dyb, da De kun har antaget en Docents Navn, men dog ikke saa ret passende, naar ej Sundheds Omstændigheder med uundgaelig Nødvendighed tvang til at forlade non habiles Colchos. Men ellers er De jo paa den rigtige Hylde i Livet, netop i det Fag ogsaa, som fremfor alle andre synes Dem anviist; dette bør da vist ej forlades af Dem uden største Aarsag, over hvilken De ellers selv vist nok vil være den competenteste Dommer At Deres Arbeider til Forelæsninger i Begyndelsen, især efter den Fuldkommenhed, der altid i Alting har været Deres Maal, vil optage Dem megen Tid, begriber jeg; men ellers synes jeg, at De alt for lidet har søgt Samtaler med Döderlein og Hansteen, som dog kunde oplive Dem, som var træt af Speculationen. I den Henseende maa De glæde Dem ved snart at see Steenbloch hos Dem; thi han vil ogsaa trænge til Dem, og det kan dog næppe være andet, end at De begge meget kan interessere og forfriske hinanden. Deres middaglige Spadseretoure holder jeg meget af og opmuntrer ret til Fortsættelse deraf. Har end Deres Helbred kun været maadelig den hele Tid, saa maa dette eller intet hjælpe paa den. Jeg anbefaler derfor meget Fortsættelsen og haaber meget godt deraf, jo meer De bliver naturaliseret i dette. Clima — i Forbindelse tillige med den reelle Mentalforføielse, som Deres Forelæsnings Holdelse vist nok maa skaffe Dem, og som jo regnes til de Livet forlængende Glæder.

Steenbloch til Dahl, Frederiksborg d. 6 April 1816: Jeg takker Dig ret hjertelig, fordi Du saa ofte skriver mig til, og for den Omhyggelighed, Du viser for alt, hvad der angaaer mig. Jeg har i Dag skrevet til Treschow, omendskjønt min Afskeed endnu ikke er blevet mig skriftlig meddeelt; men da man allerede har foreslaaet Rectoren adskillige Candidater, blandt hvilke han kan vælge min Eftermand, maa jeg ansee mig som afskediget, og fratræder den 1ste Mai. Jeg vilde ønske, at jeg havde min Bestalling førend jeg tiltraade Reisen. Spørg dog Treschow, naar han ønsker at see mig i Christiania. Dersom den nye Indretning i Henseende til nye Professorers Ansættelse skulde tillægges retrogressiv Virkning, saa at man ogsaa af mig skulde fordre Magister-Examen etc., saa beder jeg Dig, at erklære paa mine Vegne, at jeg renoncerer paa den hele Stads, og at jeg *paa ingen Maade* under-

kaster mig deslige Formaliteter, men forbliver heller i Danmark, omendskjønt al Vei til Befordring nu er lukket for mig. — De Værelser, Du skriver om, der baade ligge nær ved Dig og ved Auditorium, maa Du ei lade gaae fra Dig. Dine vise Raad at faae med mig fra Danmark alle muelige Fornødenheder, vilde jeg gjerne følge, naar det var mig mueligt; men jeg veed endnu ikke, hvorfra jeg skal faae de fornødne Penge til Reiseomkostninger, end sige til andre Ting. Dog! maaskee lever jeg ikke engang saa længe, at jeg kommer til at trænge dertil. Da jeg sidste Gang var syg, var det et Anstød af Nervefeber; siden har jeg ikke en eneste Dag været frisk, og mit Humeur er saa umaadelig nedstemt, at jeg kunde frygte for at blive forrykket. Maaskee kan Reisen helbrede mig. — Efter hvad jeg kan see af Dine Circulærbreve og hvad Bendtsen fortæller mig, har Dit arme lille Trold været slemt syg. Bendtsen siger, at Du en Dagstiid ikke engang torde tale. Jeg haaber dog, at Du er forsigtig, omendskjønt jeg heller ikke er utilbøielig til at troe, at Du gjerne kunde glemme Din Helbred og al Forsigtighed, naar en eller anden Dame bad Dig — f. Ex. — at ledsage sig hjem. Jeg kjender Dine gamle Synder: Damerne kan Du intet afslaae, ikke engang de Norske, hvor lidet Du end synes at gjøre af dem. Men alvorlig talt! vær nu ordentlig, saa at jeg kan finde Dig friskere, naar jeg kommer op, end jeg selv er. Hvad Du skriver: at Du et Qvarteers-Tiid efter at der er lagt Ild i Din Ovn om Morgenen staaer op og sætter Dig til at arbeide, er i høieste Grad urimeligt, om Du end havde stærk Helbred, var det Galskab. Vil Du lyde mit Raad, saa læs og skriv heller paa Sengen indtil der er blevet varmt i Dit Værelse. — Lyd Steenbloch i alt Dette i det mindste i 1 à 2 Maaneder. Lev vel. Paul Bendtsen. — Af de mellemlakkede Ord vil Du kunne see, at Paul er herude. Han bliver her Sommeren over, for, som han selv siger, at have desto bedre Roe til at studere, og desuden for sin Helbreds Skyld, som ellers nu synes at være ret god. Lærer ved Skolen blev han ikke; om jeg aldrig havde raadet derfra, troer jeg dog ikke, at hverken han eller hans Fader skøttede derom. Adskillige af de Grunde, som Du anfører for den Ting, ere meget gyldige; men imidlertid har jeg dog ogsaa tilstrækkelige Modgrunde, men som det vilde være for vidtløftigt her at tale om. — Jeg havde endnu mangfoldige Ting at skrive om; men Klokken er allerede saa mange, at jeg maa ile for at faae Brevet afsted; thi Du veed, at Postmæsteren og jeg just ikke ere de bedste Venner, og at han derfor er saare stræng med mig. — Prof. Bendtsen beder mig at hilse Dig. Han er frisk og vil, naar Examen er forbi, takke Dig for Dit sidste Brev. Det vilde ret være mig inderlig kjært, om han kunde komme til Norge. Jeg troer, at han vilde finde sig bedre med den Forflyttelse, end med at komme til Kjøbenhavns Skole. — Nu farvel! see til at være frisk og munter, skriv mig snart til, og tænk ofte paa mig. Du kan snart igjen vente Brev fra mig, omendskjønt jeg undser mig ved at skrive saa ofte, da Du altid maa betale Postpengene, der sikkert ere betydelige.

Din

C. Steenbloch.

*Frederik Holst*¹⁾ til *Dahl*, Paaskeaften 1816: »Gode Dahl! . . . At jeg lykkelig er nedkommen til Kbhvn. igjen og hvorledes jeg kom ned, at jeg er flyttet ind paa Frederiks Hospital, at jeg her allerede har begyndt at gjøre Tjeneste: om alt dette har ventelig Skjelderup underrettet Dig for meget længe siden. Jeg vil derfor ikke gjentage samme her, men heller gaae over til noget andet, der maaskee kan interessere Dig mere. — Jødefeiden synes paany at begynde, i det Mosis og Jesu Oversætter paa Brummers Forlag har ladet udkomme en Oversættelse af den Tyske Originalcomoedie: »Unser Verkehr«. I denne Farce ere de handlende Personer, paa et Par nær, Jøder; og Thaarup har ei blot ageret Oversætter, men og for en Deel localiseret Stykket; thi flere af Charaktererne ere saaledes skildrede, at man deri tydelig gjenkjenner Kbhvnske Jøder og Jødinder. Oversætteren ytrer i Fortalen det Ønske, at dette Skuespil maatte blive opført paa det kongelige Theater, hvilket vel neppe vil gaae i Opfyldelse. Imidlertid skal dog den Tyske Original være givet paa Berlinertheatrene for omtrent et Aar siden. Det jødiske Troessamfund havde vel afsendt en Stafet til den dengang fraværende Preussiske Konge med Anmodning om, at det ei maatte skee; men inden Stafetten kom tilbage med Tilstaaelsen af deres Ønske, var Stykket allerede givet. En vis Petersen har leveret os et Sidestykke hertil under Navn af »De christne Jøder«, der dog langt fra ikke kan maale sig med hiint i Vittighed. — Jeg maa nu ogsaa fortælle Dig en anden Tildragelse, der i denne Tid sysselsætter det snakkelystne Publicum meget. N. T. Bruun har nylig skrevet et Original-Syngestykke, betitlet »De 3 Galninger«. Den anden Gang, dette gaves paa det kongelige Theater, var det bestemt blevet udpebet, saafremt ikke H. M. selv havde været den første, der klappede. Af Agtelse for den høie Bifaldsgiver taug man da den Aften; men da det den 3die Gang gaves til Fordeel for Musikcomponisten, Concertmester Schall, gik Udpibningen virkelig for sig. Imidlertid bleve ved denne Leilighed Flere arresterede, iblandt hvilke ogsaa 3 Studenter befandt sig. Men denne Spads tør maaskee ei bekomme Politiet eller rettere Politieassisten Wassenberg saa meget vel; thi Studenterne have, efter at være frifundne af Justitsministeren, indgivet til Consistorium en Klage over ulovlig Molest. Consistorium har antaget sig deres Sag og Høiesterets-Advocat Klingberg er deres Sagfører. For et Par Dage siden blev »De 3 Galninger« og Bruuns i f. A. udpebne »Betlerpige«, 1 Expl. af hver, formelig og med megen Ceremonie brændt i Regentsgaarden. Regentianerne tegne sig desuden i disse Dage til et Gilde, som det heder i Circulairen, i Anledning af de 3 Martyrers Frikjendelse. Vi vente nu snart en Cancellieplacat, der forbyder Pibning under Stykket, men tillader den efter dets Opførelse, hvilket synes billigt. — Oehlenschlæger har i disse Dage annonceret et nyt Drama, Fiskerne, som jeg endnu ikke har læst. Det koster hele 8^{rbd}! — I forrige Uge disputerede Bjørn, Overlærer ved Odense Skole, de indole origine aërolithorum; men forsvarede sig meget maadelig, Skjønnere erklære og Afhandlingen for et smagløst

¹⁾ *Frederik Holst*, Læge, Dr. medic., f. 1791, Prof. i Med. v. Christiania Univ., † 4 Juni 1872.

Produkt. Doctoranden havde en fortræffelig Respondens i Bredsdorff. — Brøndsted har faaet kongelig Understøttelse til i 2 Aar at opholde sig i Rom, for der i Forening med sine fordums Medreisende at besøge Udarbeidelsen af sit Værk om Grækenland. Cand. juris, Cancellist Schow, tiltræder snart sin Udenlandsreise og agter nok at besøge Øerne i Middelhavet. — Ogsaa Bredsdorff har faaet Løfte om Reisestipendium og skal nok fornemmelig studere Mineralogie i Freiburg. — Her gaaer nu saa mange og forskjellige politiske Rygter; men ogsaa blot Rygter. Sommeren bliver vist svanger med politiske Oprin. — Hvorledes er det med Din Helbred nu? og hvordan finder Du Dig tilfreds? Spørgsmaale, hvis Besvarelse med et vel i Sandhed vilde glæde Dine Venner her-nede. Unge Bang lever godt, ligesaa Rosenvinges. Det er kun faa Dage siden jeg talte med dem begge. Skjønt jeg gjerne gad sludre en Stund med Dig endnu, tillader, som Du seer, Rummet ei mere denne Gang. Kun dette endnu: hils Skjelderups, Sverdrups, Hersleb, humanissimus Respondens, Keyser, Döderleins etc. etc. etc. ret inderlig fra mig; modtag Du selv Forsikringen om min Taknemmelighed og Hengivenhed og glæd snart Din altid forbundne Frederik Holst med en Epistel.

Seer Du Lehmann, da sig ham, at jeg venter med Længsel paa Sagerne, fornemmelig min Disturbator.

Dahl til Rosenvinge, Christiania 24 April 1816: Ja vist vaagner nu Naturens Liv; det er mig alt i mange Aar en farlig Tid. Foraarets Aande farer saa underlig hen over de Strænge, der endnu kunne tone i min Siæl; de stemme saa slet. Men nogle af dem klinge endnu som da jeg var Barn — og det skulde jeg jo ikke være. — Dog nu ingen Klage. — Mit Arbeide er for meget, og stiger indtil Midten af Juni. Jeg skrev sidst, at jeg havde 6 Timer Forelæsninger foruden de 4 Examinatorier ugentlig. Nu husker jeg bedre, at jeg har 8 Timer virkelige Forelæsninger. — Men Klokkeren slaar 10, og fra Kl. 4 om Morgenen har jeg ingen Ro, — stundum ei engang før — altsaa tilgiv mig, at jeg afbryder min lille Samtale med Dig, for at søge Hvile og Kræfter til næste Dag. Og jeg har jo ei heller noget at fortælle Dig. — Sneen begynder at svinde paa Markerne; paa de høie Fielde ligger den endnu mellem de sorte Graner. Luften har i Dag været skøn og varm; Livsfølelsen og Savn vækkes og kæmpe med hinanden. — God Nat! kæreste Ven! Lad mig nu befatte Alt, hvad jeg ønsker Dig og Dine Elskede, i min Aftenbøn: Gud være med Eder, I kære!

Eders tro Dahl.

R. E. Bruun¹⁾ til Dahl, Halle i Saxen 19 Mai 1816: Gode Ven! Knappt har Du ahnet, i det Du brækkede dette Brev, fra hvem det vel monne være og i det Du seer det, studser Du vel et Øieblik, dog jeg vil haabe Din Forundring snart gaaer over til Glæde, i det Du seer, at den af dine gamle Venner, der maaskee er længst

¹⁾ *Rasmus Emil Bruun*, f. i Kbhvn. 17 Febr. 1790, Lector i Anatomi, Notarius i det medicinske Facultet, Prosector ved Kbhvns. Univ., † 10 Septbr. 1819.

borte fra Dig, søger Dig op midt i Dit Klippeland for at tale et Par venskabelige Ord med hinanden. En Tid omtrent fiernedé os begge fra det elskede Fædreneland, dog hørte jeg til min Sorg, at en heftig hidsig Feber opholdt Dig længe og tvang Dig i en høist ugunstig Tidsperiode at reise. Mere har jeg ei hørt fra Dig, hvor meget det vilde have glædet mig; dog har Du nogle Øieblikke engang tilovers, saa min kiære Dahl, glæd mig med et Par Linier, lad mig vide, hvorledes Du har det, hvad Du synes om Nordmanden og hans nærværende Stilling, hvorledes Du finder Universitetet o. s. v. Alt vil være nyt og interessant i høieste Grad for mig, især naar det kommer fra Din Haand. Dette Lands Skiæbne er mig uendelig vigtig; vi ere physisk skildte, men ei aandelig; det formaaer ingen Keisers Magtsprog. Eet er Sproget, een Aanden, det siger endog Fremmede. Til Giengjæld for denne Glæde, Du hermed vil gjøre mig, skal Du faae med Molbech mine smaae Reisebemærkninger, som jeg agter lidt efter lidt at indrykke i Arkene. Gid de maa finde Dit Bifald. — Hvad derimod disse ei indeholde, vil jeg her fortælle Dig, da jeg har det Haab, at det altid har fornøiet Dig og endnu vil fornøie Dig at høre, hvorledes en gammel Ven lever. — Vor Reise til Berlin var lige saa hurtig som lykkelig. Vi ankom der meget for tidligt og istædenfor at gaae til Søes over Stettin havde det været os langt bedre at gaae over Kiel, Hamborg og Göttingen. Vi havde da seet disse mærkelige Steder, som det nu ei er saa let at faae at see. I Berlin vare vi et Halvaar. Universitetet er ingenlunde saa udmærket som det roses for. I Medicinen er det virkelig, siden Reel døde, endog meget svagt; i Theologien er det maaskee bedst, der er Schleirmacher og Neander, samt Marheincke, for hvilken sidste man dog ei giver meget. — Der er siden Fichtes Død ingen Professor Philosophiæ. — Der vare vel 6 til 700 Studerende, men man frygtede Antallet meget vilde aftage især i det juridiske og theologiske Fag, thi Opholdet der er overordentlig dyrt. Ja mange ere af den Mening, at Universitetet burde skiflyttes; den skønneste Bygning man kan tænke sig er her Musernes Søner helligit og uforlignelig skønne naturhistoriske og anatomiske Samlinger pryde dette Slots forrige Pragtsale. Aldrig kunde jeg mætte mit Syn med at betragte denne Bygning inden og udvendig. Der levede jeg og den meste Tid og det var vel og det eneste Sted, hvor jeg i Berlin var hjemme; men fast hver Vinkel kiendte jeg der og den meste Tid tilbragte jeg der. De Berliner Professorer ere ellers meget forekommende og velvillige; til alle Museer tilstædedes mig den frieste og meest ugeneerte Adgang. — Jeg traf da her igjen Brandes og Buntsen. Du veed, at den første forlod et Land, der saa kiærligen havde modtaget ham og alle hans. Han holdt her et Colloquium med det philosophiske Facultet paa Tydsk og derpaa en latinsk Forelæsning, hvorpaa han erholdt Tilladelse som Privat Docent at holde Forelæsninger og læste fra Nytaar over Philosophiens ældste Historie. Jeg veed det ei, men her i Berlin behagede han mig ei; om det deraf kom, at jeg ei kunde finde mig i, at han havde forladt mit Fædreneland, det veed jeg ei; flere Aarsager forenede sig vel. Han var meget yndet overalt og man ansaae det for en sand Gevinst, at man havde erholdt ham, især da Philosophiens

Plads næsten stod vacant. Vel var det og muligt han havde erholdt den, men nu har han forandret sin Beslutning og gaaer med sin Ven Niebuhr, der og svigtede Fædrelandet, ja ei engang undsaae sig for paa det overmodigste at fornærme samme, som Legationssecretair til Rom; det er unægtelig et høist interessant Forhold med Brandes's virkelige herlige og solide Kundskaber at leve i Rom i daglig Omgang med en Niebuhr, der her for Øieblikket holdes for den lærdeste Mand. Saaledes har her Fædrelandet tabt to Borgeres Kraft, lægge vi nu hertil Steffens, som ve ei gierne forlod Hjemmet, saa er det i Sandhed meget for et saa lille Land som Danmark at miste slige Skatte. Ei uden en vis Veemod betragter jeg her disse Tab. — Saasnart Collegierne i Berlin vare til Ende, forlod vi samme for at gjøre en lille Reise før end det nye Sommersemester begyndte. Reisen gieldte Saxen og fornemmelig Dresden og det derved nærliggende saa kaldte Saxiske Sweitz. Denne Reise var mig i mange Henseender overordentlig interessant. Berlin er intet mod Dresden, omendskiøndt den er langt større og har mange flere prægtige Bygninger. Dresdens Beliggenhed overgaaer alt. Den herlige Elbe, de mange skønne Viinbierge, der overalt møder Øiet, dens herlige Spadseregange, endelig selve Elbbroen indgyde en den inderligste Kiærlighed for et Sted, der tillige binder en til sig ved sine uhyre Kunstskatte. I Sandhed siden jeg har været der, synes jeg, jeg er blevet et andet Menneske. — Jeg var et halvt Aar i Berlin og følte ei jeg havde reist, jeg var 14 Dage i Dresden og evigt er det Indtryk, som jeg da modtog. I Sandhed her burde et Universitet oprettes; her er et Bibliothek, hvormed det i Berlin ei kan vove at sammenligne sig, her er en udmærket Mineraliesamling, physisk Cabtnet, etc.; her er alt for at forædle den unge Mands Siæl. — Naar Aanden var træt af Grublen, kunde Øiet vederqvæge sig ved Synet af de kostbareste og herligste Malerier i Tusendviis, og ved en Natur, der kun er Tilløkkelse. Naar man kommer der, er det, som om man med et forsættes ei blot i et Grækenland, men endog i sammes blomstrende Periode. Mængs mageløse Gipsaftrykke, en udmærket og stor Samling af sande Antiker kan ei andet end trylle Dig hen i hine herlige Tider og Lande. Dog hvor vil jeg hen! Min Pen formaaer ei at beskrive sligt, men jeg opfordrer alle, der ei kan naae Italien selv at ile herhid og yde Natur og Kunst sin Hylding. Ei uden Veemod forlod jeg en saadan Bye og mit Hierte længes saare efter endnu engang at besøge den og fornye alle disse herlige Indtryk. Jeg satte paa denne Reise ogsaa min Fod paa Bøhmisk Land. Uforlignelig er en Seilads paa Elben fra Bøhmens Grændse til Pirna, som vi gjorde. Rolig og majestætisk vanker denne Flod mellem sine høie Klippevægge og modtager utallige Hilsener af venlige Byer, der skyldte den deres Rigdom og Held. — Fra Dresden gik jeg til Freiberg, besaae her Biergværkerne, Smelteovnene etc og her skildtes de to Venner fra hinanden. Howitz gik til Göttingen, jeg her til Halle. I Begyndelsen var jeg over denne Adskillelse ret forstemt, men her i Halle er mødt mig saa megen Kiærlighed og Godhed, at jeg virkelig her føler et Slags Hiem og som Følge deraf ogsaa føler mig meget lykkelig. Hertil kommer nu, at den

Mand, for hvis Skyld jeg gik til denne Bye, den berømte Anatom og Physiolog Mechel med den største Velvillie har modtaget mig; ligesaa den berømte og lærde Sprengel, der seer mindre lærd og Professor ud. Under begge haaber jeg derfor at mine Studeringer fortræffelige vil lykkes. Overhovedet behager Universitetet mig her langt bedre end i Berlin og i medicinsk Henseende er det visse- ligen langt bedre. Den berømte Niemeier er her, Cantzler for Universitetet og Professor; Meninge om ham er dobbelt; nogle rose ham, andre laste ham. Han er under den Westphalske Re- giering bleven Cantzler. Denne Regiering er ellers ingenlunde her i en saa forhadt Erindring og i Saxen selv har Napoleon endnu et stort Partie; i Sandhed jeg kiender flere i Danmark, der er ham fiendskere end næsten de aller ivrigste Preussere, thi disse have deels seet den virkelige Storhed, han havde, deels den Stor- hed, han vidste at skabe; thi om Paris tales i denne Tid kun veemodigen, naar man tænker hvad det i alle Henseender var under ham. — Dog det er paa Tiden at slutte dette lange og maaskee Dig lidet opbyggelige Brev. — Dog maa jeg først ret af Hiertet hilse den gode Professor Skielderup, gratulere ham fra mig til hans Ridderskab og sige, at Historien om Oberst Holst trængte lige til Berlin og uendelig fornøiede hans gamle troe Disciple; at vi der hørte hans Lov af en Holstener til vor egen Glæde og ei vare sene til at istemme den. — Dernæst Professor Sverdrup, der dog vel ei aldeles har glemt mig; det vilde uende- ligen bedrøve mig, thi jeg har altid holdt ret af ham; den gode Døderlein med hans gode Kone, Holst, der jo er Licentiat, hvortil Du og maa gratulere ham; samt de tvende af mig saa høiagtede Mænd, Hersleb og Stenersen, om de ellers endnu kan huske mig; samt min hele Familie og hvem andre, der endnu maatte være og bekymre sig om mig. Og nu farvel for denne Gang bedste Ven! Gid dette Brev maa træffe Dig sund og rask og i et lykkeligt Humeur og i en lykkelig Stilling! gid Du maa have reent expli- caveret valles frontis. Og nu modtag endnu engang Din Vens Haandtryk, besvar det snart igien, saa at han kan see Du glæder Dig over at han er Din troe og hengivne Ven R. E. Bruun.

Indlagte Brev til min Tante beder jeg Dig at besørge hende tilstillet; tilfældigviis har jeg et lille Kobber af Universitetet i Berlin (20) og Bibliotheket (17), det lader jeg til et Minde med- følge. Min Adresse er Halle i Saxen. Ogsaa kan Du blot sende Dit Brev til Rosenvinge.

Dahl til Rosenvinge, Christiania 19 Mai 1816: Af Nyt dog følgende i en Hast: En Amtmand Lowsow i Laurvig havde ei villet aflægge Eden og kunde altsaa ei vedblive i sit Embede; — men man lod det ei blive derved, — men (da man siges at have indbildt sig, at han var en Spion) befalte ham, ufortøvet at forlade Landet. I Løverdags 8 Dage vare nu heftige Debatter herom i Storthinget. Odelstthinget har stævnet Statsministeren Peder Anker og Statsraaderne (i Stockholm) Krog og Motzfeldt til at møde for sig og oplyse denne Forviisning, hvorover man klager som over et despotisk Skridt. — Ligeledes skal Statsraad Sommerhielm møde og oplyse Ansættelsen af en Sorenskriver, hvortil han

skal have ansat sin Skriverdreng, — og ei forelagt alle indkomne Ansøgninger. — Endelig vare der Debatter, angaaende hele Statsraadet, angaaende Eden; den Eed, der er bleven forelagt, betragtes som imod Constitutionen; mange Embedsmænd, f. Ex. Geistligheden i hele Trondhiems Stift, har vægret sig ved den forelagte Formel, som Statsraadet havde antaget. Al skrivtlig indleveret Eed skal tilbagekaldes, og en ny aflægges efter Constitutionen. Men jeg veed ei hele Sammenhængen. Vi faae det da *trykt*, thi dette blev udtrykkelig besluttet. — Saameget om det offentlige. Om mig kan jeg kun sige, at min Helbred aftager mere og mere. I Dag frygtede jeg for Feber. Gud veed om det bliver til en Nervefeber eller Svindsot; jeg er bleven magrere, svagere, mit Bryst er slet, — og mit Arbeide voxer. Den 12te Jun. skal Examen philosoph. begynde; og jeg er langt fra at være færdig med mine Ting. Alt dette bidrager til at ruinere mig. — Nu maa jeg slutte
Din tro — syge Dahl.

C. Steenbloch til Dahl, Frederiksborg 26 Mai 1816. Kjæreste Ven! I Onsdags, d. 22de, modtog jeg paa eengang begge Dine, i mere end een Henseende, kjærkomne Breve, af 11te og 16de Mai. Jeg havde just skrevet et grumme langt Brev, som jeg næste Dag vilde have sendt Dig, hvilket begyndte saaledes: »At Du er vreed paa mig for min Forsømmelse med at skrive Dig til, derom er da ingen Tvivl, — i det mindste har Du den gyldigste Grund dertil. Jeg vil derfor ikke forsøge paa, at undskylde mig, omendskjønt jeg vel til mit Forsvar kunde anføre, at jeg har været i Khvn. og der haft tusende ærgerlige Ting at sysselsætte mig med; at jeg derfor har været i yderst slet Humeur og befundet mig meget ilde baade paa Sjel og Krop. Jeg vil uden Præludium takke Dig for Dine vennehulde Breve; for den Umage, Du har haft med at forskaffe mig Logie; for den tilsendte Grundtegning over den Deel af Christiania, hvori jeg kommer til at boe; og endelig for al den Omhue, Du ellers har haft for mig. — Jeg længes efter, mundtlig at kunne sige Dig, hvormeget jeg holder af min lille Pusling Peter; men &c. &c.« Det Øvrige af Brevet er fuldt af lutter Jeremiader, thi jeg skrev det i et ganske forstemt Lune. Blandt andet stod der: »Jeg var i 10 Dage i Khvn. og løb fra Herodes til Pilatus for at skaffe Penge tilveie; men forgjæves: omsider lovede en Jøde, at laane mig 1000 Rbdlr. R: B: mod Caution og 30 p: c., hvorpaa jeg naturligviis ikke kunde indlade mig, da jeg ingen Caution havde eller vilde have; jeg maatte altsaa reise hjem med uforrettet Sag.« — Ved Dit Venskab for mig sættes jeg nu istand til, i det mindste at kunne komme bort fra Danmark. Det havde aldrig været mig mueligt, selv at ansøge om Forskud, om jeg end var kommen i den aller største Knibe; og derfor er jeg Din Omhue for mig dobbelt Tak skyldig. Det gjør mig kun ondt, at jeg ikke veed, hvorledes jeg skal vise mig erkjendtlig. — Med sidste Post skrev jeg Treschow til, og sendte ham min Afskeed, der var dateret d. 6te April, og af Kongen underskrevet den 30te Marts; men jeg glemte at sige Treschow, at jeg først fratraadte mit Embede den 1ste Mai, fra hvilken Dag jeg da først kunde med nogen Grund fordre Gage fra Universitetet deroppe. — Endnu

har jeg ikke kunnet bestemme min Afreise af Mangel paa Penge; naar jeg faaer Anvisningen fra Dig, vil jeg først kunne tænke derpaa for Alvor; nogle af mine Bøger har jeg indpakket, men det er ogsaa alt, hvad jeg har gjort. For 8te Dage siden gav man en Concert i Anledning af min Bortgang: den bedrøvede mig mere end den glædede mig. Jeg saaer der adskillige af Dine Venner og Veninder, der erkyndigede sig om Dig. Jeg skal ikke glemme at forsyne mig med saa mange Breve til Dig, som mueligt; item skal jeg i disse Dage flittig tage Prospecter op; før har jeg ikke kunnet gjøre det, da Skoven først i disse Dage begynder at faae Blade. Jeg har allerede kjøbt Farver for at tage med; men det er et Spørgsmaal, om jeg faaer Tiid til at male? — Siig mig dog: til hvem skal jeg adressere mit Tøi, som jeg sender op tilskibs, og som maaskee kunde komme til Christiania før end jeg selv, hvis jeg reiser tillands? — Nu farvel, kjære Ven! Gid at jeg maa finde Dig vel tam animo quam corpusculo, naar jeg seer Dig i Christiania. I Dine sidste Breve siger Du blot, at Du ikke er vel; jeg vil derfor haabe, at det kun er Dit sædvanlige Ildebefindende, Du klager over, og at Dit Bryst igjen er i god Stand. Mit Helbred er, som det den hele Vinter har været, kun maadeligt. — Hils Sverdrup fra mig, og tak ham paa det Forbindtligste for det Ven-skab han viste mig ved at ville have hjulpet paa mine Finantser.

Evig Din Ven C. Steenbloch.

P: S: I dette Øjeblik fik jeg Dit Brev af 19de Mai med Underretning om Vexelen. I Morgen eller Overmorgen reiser jeg ind til Khvn. for at modtage Pengene, men bliver der kun et Par Dage. Endnu kan jeg ikke bestemme, naar jeg skal tiltræde Reisen til Norge, da det beroer paa min Skoemager, Skræder &c. — Tak for alt Dit Ven-skab for mig. Gid at dette Brev maa finde Dig frisk og vel i alle Maader. — Alle Bendtsens hilse. — Den gamle Grev Knuth ligger meget syg i Laaland. Hele Familien er derover, og jeg kommer vel ogsaa til at reise derhen paa nogle Dage, hvilket vil forsinke min Norske Reise.

Kynde¹⁾ til Dahl, Frederiksborg 30 Maj 1816: Deres venskabelige Deeltagelse i min og min Kones Lykke, glæder os begge inderlig, og ieg har temmelig Vished om, at det ikke er Dem ukjært at høre af mig at De meget ofte er Gienstanden for vore Samtaler. Min Kone spiller, og ieg hører ofte og gierne Deres Variationer, og derved erindres De paa den hierteligste Maade.

Det er virkelig, at vores Familie den 18 Januar er blevet forøget med en lille Datter, ieg skammer mig næsten ved at fortælle Dem det nu saa seent efterat De paa en saa behagelig Maade har opfordret mig til at give Dem Underretning derom. — Da ieg sidst i Martii modtog Deres Brev havde ieg endnu ikke faaet Deres første circulerende Breve, som ieg erfarede ogsaa at være bestemte for mig, dem ventede ieg længe paa til ind i April Maaned, da ieg fik det første, som indeholdt Deres Reyse fra Khvn til Christiania,

¹⁾ *Otto Christian Kynde*, f. 1766, Amtsforvalter i Frederiksborg Distrikt, † 28. Oktob. 1839.

og det andet flk ieg mod Slutningen af April eller først i May — det 3die har ieg til Dato endnu ikke faaet og, faaer det formodentlig aldrig, da ieg i Overmorgen skal reyse til Jylland i Forretninger, og kommer neppe tilbage inden Octbr. Maaned, hvilket gjør mig meget ondt; thi ieg forsikkrer Dem at disse Breve interesserede mig over al Maade, ieg har for omtrent 15 Aar siden gjort den samme Tuur som De gjorde, og i samme Stemning, ieg kiender alt igien, og kunne følge Dem hele Veyen, og see ind i Deres inderste, det er behageligere efter 15 Aar at erindre saadan Reyse, end at gjøre den; ieg har ved Deres nøyagtige og interessante Beretninger og Bemærkninger om alting faaet en bestemt Idee om Deres heele Liv, og meget uden om Dem, som fornøyer mig særdeles meget. — Imidlertid har min Venten efter at faae disse Breve, som ieg gjerne ville læse, inden ieg skrev, for endeel været Aarsag i min Udsættelse; skjønt, som ieg tilstaaer, ikke nogen undskyldelig Aarsag. — Det glædede mig meget af Deres Breve at erfare, at De qva Dansk ikke havde Aarsag til Misfornøyelse i Norge, det er hvad ieg aldtid har troet, at De vil i saa Henseende ikke møde Ubehageligheder, hvor De kommer, det beroer for det meeste paa een selv, hvordan man vil behandles, eller rettere sagt bliver behandlet. — Naar Nordmanden gjør sig saa meget til af sine Field og Klipper, saa kan man sige hvad Professor Bruun nyelig har saa pudserlig sagt i et lille Digt Danmark kaldet:

Vist er Dit heele Land et Field
 Og vort er, som Du siger, kun en Slette;
 Om hiint er et saa overvættets Held
 Og derimod saa stor en Vanziir dette!
 Det staae derhen. — Den Sandhed er jo reøn,
 Selv Dovre er dog kun en Kampesteen.

Aldrig har ieg havt mindre Tid til at skrive end just i Dag; da ieg i Overmorgen skal reyse tidlig, har ieg meget travelt med at ordne alt; ieg sander, hvad ieg i Gaar hørte Provst I: siige paa Prækestolen: Hvad Du vil gjøre, gjør det strax, og da ieg haaber at det ikke er sidste Gang vi høre fra hinanden saa vil ieg tage Reglen ad Notam. — Om Frederichsborg vil ieg intet mælde, da De faaer alding sikkrere og bedre af Steenblok, som nu snart, efter hvad ieg hører, kommer til Dem. Hils ham, naar han kommer; thi ieg seer ham neppe. Om mig og mine vil ieg blot foye til, at vi alle befinde os vel, og at det inderlig glæder min Kone og mig, om vi stedse maae være i venskabelig Erindring og viide Deres fuldkomne Helbred og varige Held og Lykke.

Deres gandske hengivne Kynde.

Hils Hansteen og tak ham fordi han erindrer en gammel ærlig Ven.

Steenbloch til Dahl, Frederiksborg 2 Juni 1816: Kjære Ven! Jeg skriver i en Hast nogle Linier for at mælde Dig, at Din Anviisning er rigtig kommen til sit Sted. Ryeberg har accepteret den, hvilket er saa godt, som om jeg havde Pengene i min Lomme, endskjønt de først paa Tirsdag blive mig udbetalte. Jeg var selv i Byen for at bringe Tingen i Rigtighed. Rosenvinge bad at hilse Dig. Naar jeg kommer op, skal jeg bringe Dig Brev baade fra

ham og fra adskillige andre af Dine Venner. Dagen til min Afreise er endnu ikke bestemt; Du kan altsaa endnu vente et Brev fra mig, førend jeg forlader Danmark. Jeg vilde ønske, at jeg allerede var paa Veien. Dersom mine Financer vil tillade det, reiser jeg tillands i Din Equipage; men jeg frygter for, at de ikke vil være tilstrækkelige. Hernede har jeg endnu ikke kunnet faae Penge tillaaens. Du seer altsaa selv, hvilken betydelig Tjeneste Du gjorde mig ved at forskaffe mig de 900 Rdlr. Imidlertid har jeg dog nu noget Haab, og dette Haab er en af de Grunde, der hindre mig i strax at bestemme min Reise. See nu til at være frisk og munter, naar jeg kommer op til Dig, ellers vil mit Lune blive alt for slemt, det er allerede galt nok. — Far nu vel, kjære Peter! Et Par gode Venner skal endnu skrive et Par Linier paa dette Papiir.
Din Steenbloch.

Stenblochs Værelse i Frborg. d. 2 Junii 1816. Her er jeg, kjære Dahl! Ligeoverfor mig i Lunds Vindue sidder Marthe og min Rikke i det ene Vindue, og Annastine og Ingermine i det andet. Ved Siden af mig staaer Stenblock og skjænker Thee. Bag ved mig have Poul Bendtsen, Jørgen Ditto og Würtzen etableret et Styrvoltspil. Rundt om mig er Flytnings Confusion. — Hvorledes lever Du, kjære Ven! Jeg har modtaget Dit hurtige men inderlig venskabelige Brev[?]. Om Din Deeltagelse behøver jeg ingen anden Forsikkring end den Present i det lille Brev, jeg sendte Dig. Dit Brev lader mig vide, at Dit Tøy er lykkeligt kommet op; jeg længes efter at vide, hvorledes Du er fornøyet med Komoderne. Jeg har af Rosenvinge modtaget 300 Rb N. N. V til Dine Udgifter o. s. v. De staae meget slet, i 42 a 43 pC. Du skal med det første faae en Nota over Dit hele Pengevæsen, forsaavidt at samme er mig bekjendt. Din Regning til Deichmann vil disse 300rd vel være istand til at klarere, naar de blive omsatte. Mine Sødskende og min Kjæreste leve vel. Skovlyst smiler sødt i disse Vaardage; men det bedste Smiil er borte. — Lev vel! kjære Dahl, skriv mig snart til! Lev vel.
Din Peter S[alicyth].

P. S. I sidste Klasse vandt Du intet i Kl. Lotteriet.

Kjære Ven! Du kan vel begribe, at jeg ikke nu med Hierter Dame, Hierter 2 og Kløver 4 i den ene Haand, og Pennen i den anden, kan skrive Dig noget ordentligt til, men for at faae Leilighed til at sætte mit Navn her paa Papiret, maa jeg dog skrive et Par Linier; imidlertid skal det ikke vare længe, inden Du faaer et mere sammenhængende Brev. Lev vel.

1816.

Din hengivne P. Bendtsen.

Ole Bang til Dahl, 7 Juni (1816).

Paa hurtige Fødder, med lynsnare Skridt,
Som Skieløber-Gutten ad Fieldet,
Saa flyver min Pen ad det Clud-skabte Hvidt
Og dyppes i Riim-smedde-Vældet.
Til Moerskab for Dig, min høistærede Ven,
Jeg aahned min givtigste Aare
Og sender en Prøve af mit Arbeid som Svend
Hvis Skionhed Dig vist vil bedaare.

Den Tittel Du gav mig, kort før Du tog bort
 Som Laugsbroder end jeg mon bære —
 Det Navn var saa passende digtrisk og kort
 Og gjer just Din Dømmekraft Ære.
 Du husker vel Pêr! at jeg heed Ole Vaas!
 Som saadan jeg allenstund lever
 Er stedse den samme fra Hoved til M—
 Er hiemme hos Staadre og Grøver.
 Gier Verden et Ørfgn, naar den gier mig Dask,
 Vil altid med Hovedet fremmest
 Man mig kunde kalde med Ret Ole Rask,
 Hvis ei at det andet var slemmest.
 Men det er nu een gang i Verden en Skik:
 Man sort nok ei Næsten kan male,
 Og faaer han først, selv kun paa Navnet, en Klik
 Strax hele hans Rye monne dale.
 Fiat applicatio! — dersom jeg kan,
 Jeg holder helst op med at vaase
 Thi ellers jeg troer vist, min Dahl var istand
 At bruge sin Snustobaksdaase.
 Thi hvil Dig min Pen paa den Skarntyde-Krands,
 Du monne med Ære fortiene,
 Og sving Dig nu om i alvorlige Dands
 Men stop! mens Du er paa det reene!

Dahl til Rosenvinge, Christiania 10 Juni 1816: Jeg har levet et tungt Liv i Vinter; — med den slette Helbred — ei en eneste Dag fuldkommen frisk — maa jeg undre mig over den Seighed, hvormed min Livstraad hidtil har været spundet, saa meget mere, som jeg ei engang har havt den Glæde at kunne arbeide uden Hindringer af Legemet, — og nogenledes tilfredsstille de virkelig simple Fordringer til mig selv. Det har ogsaa derfor undret mig, at mine Tilhørere vedbleve deres Flid i at besøge mine Forelæsninger; disse, over Logik og Indl. til Philos., endte jeg i Løverdags; endnu har jeg tilbage at læse ind i Ferien for Præliminaristerne, et Arbeide, der har kiedet mig, er uden Nytte og uden al Værd. 3 af dem, som Hersleb havde maattet rejcere for Logiken, har jeg examineret for en Maanedes Tid siden, og havt en Forsmag paa hvad Kiedsommelighed jeg vil faae med at examinere 20 slige i de første Dage af August; de skriftlige Udarbejdelser, jeg af og til har ladet dem giøre, ømmer jeg mig ogsaa ved at læse igiennem og rette. I Vinter skal jeg læse Logik og almindelig Encyklopædie; til den første har Bibliotheket ei Hjælpemidler for mig; der behøves de da ogsaa *mindre*, og lidt Bøger dertil har jeg selv; til Encyklopædien har jeg kun et Ms. af Treschow — Buhle, og Eschenburg, og Begynderen kunde vel behøve flere Kilder, dersom han skal sammenligne og vælge, — og ei blot pumpe af en eller anden I Ferien vilde jeg have giort en stor Reise; deraf bliver vist intet. Men til Laurvigen maa jeg, for dog at see de kiære Bøgetræer igien

Dahl til Rosenvinge, Christiania 17 Juni 1816: Jeg har da siden havt Examen phil. med 25 Studenter. Udfaldet var blandet; for theor. Philos. kun een Udmærkelse; for practisk 4. Resten ringere Charakterer, hvoraf adskillige Non cont. i begge Rubriker, — ja En maatte jeg give et dobbelt Nul. Efter Examens hidtil værende Indretning kunne de enkelte Dele tages om igien,

og det ville da nogle af de Forulykkede gjøre til næste Examen i Midten af December, hvor jeg altsaa igien skal trækkes med dem. I Løverdags anvendte jeg 4 Timer paa at examinere 7. Et kied-sommeligt Arbeide, som kun ved En eller Anden fik lidt Liv. Forresten troer jeg at have examineret mildt, temmelig jævnt, — og dømt retfærdigt. — Nogle Studenter have været hos mig siden og lovet Bedring o. s. v. — I Gaar var altsaa den første Dag siden jeg kom herop, at jeg ganske kunde overlade mig til Følelsen af min Frihed. Jeg gik ogsaa og drev omkring i et stærkt Regnveir med Paraplyen over Hovedet ude paa en Bakke, ved det deilige Frogner, hvor man har Alt, hvad der kan tænkes forenet i en dansk-norsk Egn, af Skjønhed. Og saa er det et Sted, som næsten ingen af Byens Indvaanere kiender, eller besøger, saa at jeg kan have det for mig selv, naar jeg tilbringer en Time der. Løvtræer og Graner, blandede mellem hinanden; Udsigt over Fiorden og Øerne i flere Miles Længde til blaa Fielde i Baggrunden, med landlige Partier i Forgrunden; og til høire en dyb Dal, hvor en Elv, der risler hen mellem Stene, danner et Vandfald, som man hører men ei seer, fordi Elvens Leie er bevoxet paa begge Sider med Løvtræer; — Marker fulde af Blomster og Rug, der allerede staaer i Vipper, og den stærkeste Grønhed af det høie Græs, — Alt dette tilsammen, og blandet paa den underligste Maade, udgjøre et virkeligt Paradiis, der dog kan fortrylle et Par Maaneder om Aaret. Der ønskede jeg at kunne bringe Eder hen, og tilbringe nogle Timer. Men naar man forlader det, ønsker man sig i Danmark. Noget derfra har Skielderup leiet sig et Værelse hos en Bonde, hvor han med Familie tager ud alt imellem og tilbringer Eftermiddag og Aften. Jeg har besøgt ham der Nu længes jeg da efter at flyve længere ud af Reden, — formodentlig først til Ringerige, — saa til Sarpn. Thi til Tellemarken hvor Naturen egentlig gaaer i det Colossale, kommer jeg ei, da jeg ei kan reise alene, og Steenbloch bliver borte længer end jeg ventede. Det er mig ellers saa underligt at see En efter Anden at reise til Danmark. — I Forgaars gik Stenersen til Søes. I Morgen Keyser og Esmark; — siden vil flere. Og Keyser gaaer til Lands og er i Danmark efter 5 Dage. — Nu skulde jeg leve saaledes hen i 14 Frihedsdage; først i Juli maa jeg fortsætte mine Forelæsninger for Præliminaristerne, og arbeide paa mine Forelæsninger til Vinteren. 1ste August fgg. skal jeg examinere nogle og tyve Præliminarister, og begynde mine Forelæsninger.

B. Bendtsen til Dahl, Frederiksborg 30 Juni 1816: Nu har vi Steenbloch her, efter 14 Dages Ophold i Kiøbenhavn, for at sige os Farvel. Et Par Ord maa jeg dog ved den Leilighed skrive, og ønsker især, at Deres Helbred maa være efter Ønske til at kunne nyde en, som jeg haaber, ikke uinteressant Reises Nyheder. — Deres sidste Brev til mig er af 11. Mai. Jeg har skrevet en Gang siden, og ladet Dem vide Directionens endelige Foretagende mig angaaende, samt at Poul er nu Lærer her i Dansk og Historie et Geographie, undtagen Dansk i 4de Classe. Det har hidindtil gaaet ham ret godt. Sagen er da interimistisk til Michelsdag; dog er han slet ikke af Directionen constitueret, som ret undrer mig

Professor Nissen ligger i Strid med sine Medlærere. 11 af dem have indgivet en Besværing over ham til Directionen, som er derover i megen Forlegenhed. Rigtig veed jeg ej, hvori det bestaaer; men maaskee han i Grunden har Ret, og blot har feilet i Maaden. Det skal være kommet af nogle Brevmodtagelse og Brevskriven til Svar i Timerne, samt andet Selskabs Modtagelse i Timerne ved Udgaaen af Classen, hvorved da nok Disciplene ej have været saa rolige. Nissen har da uden videre befalet Custos at afvise enhver, der kom med Brev, eller vilde tale med nogen Lærer; ogsaa ved Custos ladet sige en Lærer nogle haarde Ord, saavidt jeg veed i Disciplers Paahør, fordi han var gaaet af Classen, hvor han til den Tid efter Skolelovene burde være. De skal have kaldt dette Inhumanitet, og anført hans tvivlsomme humanitatem desiderandam etc. Nogle sige, at han søger det nu ledig blevne store Kald Ballerup strax ved Khavn. Andre, at han ej vil have det, for just at vise, at han ej vil lade sig drive fra Skolen, og at Pastor Holm til Holmens Kirke skulde have det. Byfogden har villet, at jeg skulde søge det; men Gad siger, at Tienden i Forveyen, som er confirmeret af Kongen, er høist ufordeelagtig, foruden nu andre Afgifter; desuden var det vel utaknemmeligt mod Directionen Jeg sender Dem efter Forlangende nogle [Expl.] af Kroningsdigtet og de fato. Jeg har i disse Dage flygtig læst Schelling über die Gottheilen von Samothrace — ganske mod Sainte Croix og Münster Gid nu dette maa finde Dem ved forønsket god Helbred! Vi hilse Dem alle kierligst.

Ærbødigst hengivnest

B. Bendtsen.

Ole Bang til Dahl, Kjøbenhavn Juni 1816:

Der var i Grækenland et Folkelag,
Som jeg blandt flere dog særdeles ærer,
Thi ej i nogen Skik fandt jeg Behag,
Saameget som i den, af det man lærer.
Du kiender mig og kiender strax den Skik,
Og Folkeslaget veed Du paa en Prik.

Det svarte kort — og jeg gjør endnu meer,
Til al min Gierning jeg mon hurtig være,
Betragt min Vandel — og Du moxen seer,
At derpaa jeg kan bande ved min Ære,
I Fior min Kone kom i Barselseng,
Og Aaret efter faaer hun sig en Dræng.

Du husker vel min lille Pindsetøs
Den søde Stella, nys et Aar hun fyldte,
Nu har vi ogsaa en St. Hansdags Knøs,
Som fast en Uge alt sit Svøb forgyldte;
Den nittende om Aften Klokken ti
Sin Seng med Glut ved Bryst Louisa lagdes i.

Knap otte Dage — og hun sidder alt
Med Strikkestrømpen her ved Vindueskarmen!
O! gid Du nu her ind ad Døren faldt
Og saae Louisa med sin Dræng i Armen,
Og Stella nejende saa stadselig
Og Oluf — midt iblandt dem — lykkelig!

Dit varme Haandtryk og Dit glade Smil!
Vi see det, føle det, Du kiære Fætter,

Meer end den ziirligste Lykønskings Stiil,
 Som Du i næste Brev pligtskyldigst sætter,
 Vi kiende Dig, selv i det Inderste.
 Du er — en evig øm Deeltagelse.

1ste Juli 1816: Her bortkastede Apoll sin Lire for at gribe Tangen — o: jeg blev kaldt ud og kunde ikke fortsætte disse Rimerier, som skrevne i Torsdags skulde været sendt Dig med Posten, imidlertid kom Stenblock og da han er vist sikkrere, giver jeg mig den Frihed at tilstille Dig Slutningen i den løseste Stiil — da jeg tænker Du heller seer denne end bar hvidt Papir. Først Tak for de smaa Fiske, de ere alle besørgede til deres Eiermænd — Louisa er især glad over dem og i dem. Hun har lagt paa Stiftelsen og kom igjen herved i Gaar Aftes — Alt ved hendes Fødsel, Barselseng o. s. v. kunde ikke gaae lykkeligere — Drengen er lille, men rask. Stella bliver hver Dag sødere — hun gik allene en Maaned før hun fyldte Aar og havde alt dengang 12 Tænder, hun spiller paa Tambourin ordentlig taktmæssig, nejer ærbødig for enhver som møder hende, sover hele Natten og løber paa Gulvet hele Dagen — er det mildeste og — smukkeste Barn man kan ønske sig |: Apropos seer Du Mauritz Hansen da hils ham fra os alle og fortæl ham mit sidste Mesterstykke :| — I Gaar blev Drengen alt døbt, ganske stille og uden andre Faddere end Louisas Moder, Frøken Rafn — min Fader og — jeg var ogsaa med. Han hedder Frederich Ludvig. — Hvad min øvrige huslige Forfatning angaaer da staaer den paa gammel Fod: »bald reich, bald arm« — men ikke som Ordsproget tillægger: »bald gar nichts« thi har jeg ikke andet saa har jeg mit gode Humeur — som kun sielden forlader mig — jeg vil ikke sige aldrig, thi der gives enkelte Minutter, som see mig mindre end glad — men Himlen være lovet de ere saa faae at jeg næsten kan tælle dem. — — Gaaer det saaledes eller omvendt med Dig? kiære Dahl! Philosophiæ Lector! Du bør altid være tilfreds og — gifte Dig, Din Sundhed vilde tiltage daglig derved, jeg har nylig læst i en Bog om dette Remedium melancholiæ, det fordriver den sorte Galde eller forandrer den til grøn, hvilken alle Pathologerne paastaa ikke at virke saa skadelig paa hele Organismen — Skriv mig alvorlig talt noget om Dit Legems Tilstand, maaskee jeg kunde finde et Middel til dets Helbredelse. — — Jeg udbeder mig at Du vil besørge indesluttede Brev til en vis Hagerup, som er gift med Steffens Søster og er i Christiansands Stift et Sted, jeg veed ej hvor, men jeg troer i Flekkefiord, Christiansand selv eller hvor Du nok faaer ham opspurgt, han er Byfoged eller Sorenskriver eller saadant noget — Jeg beder Dig skrive Adressen paa Brevet og sende det snarest muligt. — Det er fra hans Svoger Capt. Steffens som Du har seet hos mig og som ogsaa er bekjendt i Christiania — han er bleven gift med en Frøken Wasmer som er opdragen i Huset hos Prinds Frederich, og har ogsaa været i Christiania — Brevet indeholder Begiering om en Døbeattest. — — Byen her er fuld af sørgelige Tildragelser især Selvmord — Andet nyt kan jeg ej fortælle — men slutter disse Linier med mange Hilsener fra os alle, fra Thal, Thune som jeg mødte i Gaar, fra Kone, Born, Svigerinde og mig selv, hvis Navn er

Oluf Bang.

C. Steenbloch til Dahl, Kjøbenhavn d. 2 Juli 1816: Kjære Ven! Jeg staaer i dette Øjeblik færdig til at kjøre til Frederiksborg for at sige Bendtsens og mine øvrige Venner Farvel, og for at afhente Breve til Dig, om jeg ellers faaer noget; her fra Byen har jeg endnu ingen. Paa Mandag kommer jeg tilbage, og paa Tirsdag eller Onsdag sætter jeg Seil til for at ile i Dine Arme, hvis Du ellers er i Christiania, naar jeg kommer, og ikke paa Hafslund — som Gud forbyde! -- eller et andet Steds 10 à 12 Mile borte, hvorfra Dine smaae Arme ville være alt for korte til at omfavne mig. At age i Din Kariol, tillade mine Finantser mig ikke, da jeg ei har kunnet faae 1 β Rbp. N: V: tillaans i Kjøbenhavn, omendskjønt jeg tilbød, at ville sætte mit ærlige Ansigt i Pandt, hvilket dog er mere, end mangan Kjøbenhavnner kunde gjøre. — Saa meget skrev jeg i Løverdags, men det var mig umueligt at fuldende Brevet, da min Bonde-Kudsk ikke vilde have et Øjeblikks Taalmodighed. Nu er jeg kommen tilbage fra Frederiksborg med Lommerne fulde af Breve og Hukommelsen fuld af Hilsener til Dig. Min Skipper har allerede to Gange i Dag opfordret mig til at bringe mit Tøi ombord; jeg har altsaa ikke Tiid til at skrive et eneste Ord mere. I Morgen gaaer jeg ombord, og om nogle Dage skal jeg selv sige Dig, hvor meget jeg holder af Dig. Din C. Steenbloch.

Peter Salicath til Dahl, Kjøbenhavn 8 Juli 1816: Kjæreste Dahl! Denne Aften skal være Din og ihvor gjerne jeg allerede for længe siden havde fulgt en velvillig Drift og bragt Dig nogle Ord og Tanker fra mig, have dog Reiser, Forretninger og flere Ting, som kjæder Dig at høre, hindret mig deri. Du maa derfor ikke regne det til nogen Dovenskab, eller Lunkenhed i at besvare Dine kjære velkomne Breve, (det gjør Dahl ikke og — hvorledes kan jeg ogsaa komme med slig en mistænkelig Ytring) men det gaaer med mig som med Dig; et skal gjøres og det andet ikke forsømmes. Min Kjæreste, kan jeg regne, tager mig daglig i det mindste 2 Timer bort; Wivets Forretninger, egne Affairer, Skovlyst Væsenet, Sommer Rekreation, Manuduction, Correspondence, Snak med mange og Tale med faa o. s. v. dele den øvrige Tid mellem sig, saa at jeg mangan en Aften er saa udisponeret til Alt (og saadanne Øjeblikke vælger jeg aldrig til en kjær Correspondence) at jeg med min Kridtpibe i Munden falder i min mørke Stue i Søvn paa min Sopha, og vaagner — naar? — ved Solens Opgang Dagen efter, og skynder mig derpaa heel forundret og undseelig ved høj lys Dag i min Seng. Men det var ikke slige Originaliteter, jeg skulde skrive om. — Det glæder mig — nej det glæder mig ikke — jo det [er] mig behageligt at spore i Dine Breve en større Tilfredshed i det klipperige Land, end jeg fandt i Dine Vinterbreve; jeg tænker fordi Din bedre Helbred, den smukke og ny norske imponerende Natur, Din aandsfødende Virksomhed gjør Dig Savnet af Danmark mindre føleligt; men var det ikke, fordi jeg maa ønske Dig enhver af Dine Timer i Dit Liv lykkeligere end den forrige, saa seer Du nok, at Dine egennyttige danske Venner i og for sig ikke kunne glæde sig over Din større Tilfredshed, jo mindre den understøtter deres Haab snart at see Dig tilbage i deres Kreds. — Jeg frygter halvt for, at disse Linier ikke træffe Dig i

Christiania, men paa Din Udflugt blandt Biergene, under hvilken jeg kan see Dig, naar Du ret er kommen høit til Veirs, at stirre ud mod Danmarks Strand og sende det og dets Venner af Dig en dansk Hilsen fra Norge. Ikke sandt? Jo jeg har gode Øine. — Nu imidlertid siger Haabet og Ønsket og til Nød Dit sidste Brev mig, at Du befinder Dig vel, og jeg vil nu gaee omkring blandt Dine Venner og Veninder her, og sige Dig hvorledes vi leve. — Egenkjerligheden vil rangere dem anderledes end maaskee Dit Hoved; men det hjælper ikke, jeg har en uindskrænket Enevoldsmagt og arvelig Souverainetet over min — Pen. Min Rikke, min brunøjede og lysthjertede Pige, den eneste Sjæl, som Kjøbenhavn indeslutter, for hvem jeg ret meget interesserer mig foruden mig selv, — lever godt og sender Dig en forbindtlig Hilsen. Du seer altsaa at jeg ikke er allene i Kjøbenhavn, men Du seer tillige, at jeg er berøvet al mandlig og venskabelig Omgivelse — saaledes tager Fa— Sommeren ved alle Brødre, Venner o. s. v. Rikke er ikke den samme, som hun har været — hvorledes? — nej — hun bliver mig troer jeg, kjærligere, inderligere, elskværdigere hver Dag — og altsaa er hun jo ikke den samme. Hun siger selv, at hendes Kjerlighed stiger hvert Øjeblik, og hvorfor skulde da ikke jeg sige det? Ja min Dahl:

Hvis Jorden intet Himmeisk ejer,
Hvis her ey Engle boer, —
Saa har ey heller Rikke Bøjer
Sit Hjem paa denne Jord.

NB. Om den Erotiske Digte Arts Forfatning i Dmk maa Du ikke slutte noget fra dette Vers; saa saae det galt ud; men enhver Fugl synger med sit Næb, og den graae Spurv qviddrer dog ogsaa lidt for sin Mage endskjøndt Nattergalen gjør det bedre. — Hvad mig selv angaaer, saa er jeg forsaavidt allene i Khavn; (Carl og Fred[erik] ere paa Skholm [Skjoldnæsholm], hvor Fred. læser med Neergaards Børn, for at Carl kan læse med Apostlerne og Evangelisterne og Gise. Marthe er paa Skovlyst, hvor ogsaa Frydendahls ligger. Steenbloch er nylig reist, og sidder maaske hos Dig naar Du faaer dette Brev. Rosenvinge ligger uden for Porten og Bang er beskæftiget med sin ny Arving. Poul [Bendtsen] er konstitueret eller udnævnt (det veed jeg ikke ret) til Adjunct ved Skolen (κατ' ἔξοχην) (in parenth: det er $\frac{4}{3}$ Aar siden jeg skrev Græsk). Fru Friis har faaet en Datter og Lieutenant Selboe en Kone: Jfr. Bay; Frøken Anette Kierulf en Kjærest; Lieutenant og Krigsraad Aarestrup, og Hertugen af Berry er formælet med en neapolitansk Prinsesse. Seer Du, dengang regnede det ned med Nyheder; den sidste er pudsig og gammel. — Nu til at besvare Dine Breve — det er ikke ubeskedent, at jeg gjemmer det til sidst; laus in fine — Af dem har jeg ingen besvaret siden det af 5 Maj, undtagen forsaavidt jeg skrev, som Du har faaet, lidt i Steenblochs Brev. Jeg kommer altsaa til Dit *Brev af 20 Maj*, som jeg fik lidt sildigt. De deri omtalte Penge ere ankomne med Rosenvinge til mig. Deichmanns Regning har jeg ogsaa efter Begjæring modtaget og klarerer den i disse Dage; derfor er den anført paa den medfølgende Conto. Aarsagen, hvorfor jeg ikke har gjort det, ligger i Dit Venskab for Gise, hvem jeg paa en 3 Uger à 1 Maaned har laant 200 Rd. til

nødvendige Udgifter i Terminstiden, hvilke jeg daglig venter tilsendte efter hans Løfte; men da de forsaavidt ere in salvo, har jeg anført dem blandt betalte og udgivne Poster. — I samme Brev er det Du har skrevet om Collegierne. Hvad Encyclopædien angaaer, da har det mig ikke været muligt *endnu*, at faae noget og enhver siger mig, at det er saare vanskeligt, da ingen har skrevet noget af Møllers Foredrag; med mindre Du i næste Brev tillader mig at gaae til Jens Møller selv og enten laane til mig eller til Dig hans eget Exemplar og lade det afskrive, eller sende Dig det op. Sibberns Logik kan jeg faae og har havt den hjemme til Beskuelse, men er uforskammet dyr. En Islænder har skrevet den tilligemed de mundtlige Anmærkninger og skrevet den net og pænt samt smukt indbunden og sælger den ikke under 20 Rd. N. V. Maa jeg give det, — saa har Du den. Af Metaphysik er intet nogensinde skrevet af Sibbern eller dikteret og hans blot mundtlige har ingen kommet af med at opskrive; det har han selv sagt mig; og hvad Sjællæren angaaer, da hvis Du ikke haster meget, da eftersom den sidste er gammel, og han vel læser over den til Vinter, kan Du faae den lige fra Bagerovnen til Foraaret. — I samme Brev er Din Helbred ikke god, men Dine senere Breve stadfæster desbedre intet derom. Det dermed følgende Brev til Gise fik jeg naturligviis ogsaa. Inger Mine er aldeles rask. Med Dit *Brev af 31 Mai* var Du saa god at sende Anchos, som jeg paa min og Søkendes Vegne takker Dig for. De vare i min Tanke meget gode og bleve distribuerte som Du ønskede; ligesom jeg ogsaa efter Din Befaling (thi hertil skulde en Befaling) erstatter af Dine Penge Bang Tolden, der var $1\frac{1}{2}$ Specie. At sælge nogen af Dine Obligationer er ligesaa overflødigt, som Du af min Contocourant selv seer det er umuligt, da de alle ere hypoteqverede i Banken. Med Steenbloch skrev jeg ikke *ex proposito*; thi med ham fik Du Breve nok alligevel, som jeg hører; men sendte Dig 3 Bundt Visit Kort. — Med dette Brev fulgte et til Marthe. Dit Brev af 9 Junii havde det Fløitestykke med sig som er arriveret tilligemed Sprækken, og om hvis Bestemmelse Du endvidere taler i Dit Brev af 17 Junii og som er efterkommet. Du seer altsaa, jeg har faaet alle Dine Breve og nu takker jeg Dig for dem, med alle de deri yttrede Venskabs Hilsener og Ønsker, kun ikke for Din overdrevne Betragtning af den ubetydelige Umage, som jeg har med Dine Affairer

Paa Mandag 8 Dage skal jeg da desværre prøve ved en Auktion at sælge mange søde Kjærminder af vor Barndom, vort Venskab, og — hvad der er det tungeste — af vor elskede Moders lokale Liv. Skovlyst skal sælges, fordi vi ikke kunne beholde det, vort Fødested skal sælges, fordi vi ikke kan fødes (aandeligt og sandseligt) længer der. Det er en styg Tanke at blive af med det og dog kan vi ingenlunde være tjent med at beholde det. Marthe reiser til Efteraaret til Gise og fører hans Huus i hans Pebersvendstand; og jeg tænker, at Haraldsted Præstegaard til Juulen bliver vort ny Skovlyst. Gud give Du var der med til den Tid. Jeg har endnu ikke, forunderligt nok, været der og Gise har dog boet der over $\frac{1}{2}$ Aar. — Her sender jeg Dig en dansk Forgiet mig ey fra Gjentofte som for Dig er en Raritet i

Norge. Og for Curiositetens Skyld, og for at jeg i Danmark kan sige at have budet en Mand i Norge hver paa sit Sted en Priis Tobak, — en dansk Priis, som Du virkelig maa bruge, (thi jeg tager den ud af min Daase), hvor tør den end bliver ved Reisen. Lev nu vel, kjæreste Dahl og skriv mig snart til det lovede Feriebrev. Tænk af og til paa mig og min Pige og paa min Pige og mig. Moer Dig godt paa Din Sommertour. Tak endnu engang for Dine Breve og undskyld mig; her har Du 4 Breve i eet. Hils ogsaa Steenbloch og Hansteen, naar han kommer tilbage; Lev vel,
Din hengivneste Peter.

P. S. I Dag har jeg afsendt et fra Dig i Overgaars til Gise ankommet tykt Brev. — Lev vel, kjære Ven! — Apropos Veiths, især Fruen bad Dig sidst i Fborg meget at hilse.

Frederik Holst til Dahl, Kjøbenhavn 23 Juli 1816: Min gode Ven! Fundatsen blev jo ikke sanctioneret? Du begriber nok, at dette er ubehageligt for mig, der til næste Sommer haabede at kunne tiltræde Udenlandsreisen som ordentlig promoveret Læge ved mit Fødelands Universitet. Ifølge det midlertidige Reglement maa jo ingen Høitidelighed, hvortil jo ogsaa en Promotion bør henregnes, der finde Sted, førend Universitetet ved en Fundats bliver organiseret og dernæst indviet. At man vil gjøre Undtagelse med mig, tør jeg ingenlunde haabe, og, da jeg, som sagt, ei agter at tiltræde Reisen uden som doctor legitime promotus, heller ikke vil oppebie Fundatsens Sanction, der rimeligviis nu ei finder Sted før næste Storthing, har jeg at vælge imellem enten at supplicere det herværende eller Upsalaer Facultet om at maatte forsvare min Dissertats pro gradu ved dem. Spørg Døderlein hvad han vil gjøre? For Licentia har han da allerede Tilladelse til at disputere; men hvorledes agter han at bære sig ad med Doctordissertatsen, som han jo ogsaa har færdig, og som han ventelig, dersom Fundatsen nu var bleven sanctioneret, havde indleveret til Facultetets Censur, kort efterat Licentiatdissertatsen var forsvaret? Bed imidlertid Døderlein modtage Forsikringen om mit oprigtigste Ønske for et heldigt Udfald af hans ventelig nu snart forestaaende Forsvar. Sig ham, at ogsaa jeg haaber at være iblandt dem af hans Venner hernede, hvem han sender et Exemplar af Dissertatsen. — Hvorledes er det med Dit Helbred nu? Synes Du, den Norske Sommer convenerer Dig bedre, end den Norske Vinter? Man har fortalt mig, Du havde i Sinde nu i Ferierne at gjøre en Vandring om i Fjeldegnene. Gud give, jeg kunde have været Din Ledsager! Det er nu 4 Aar siden jeg var i mit Fødeland om Sommeren, og jeg føler derfor en ubeskrivelig Længsel efter at kunne tilbringe en Sommer der igjen. Troe mig, jeg glæder mig nu lidt over Haabet at kunne passere i det Ringeste en Deel af næste Aars Sommer i Norge. — I Begyndelsen af næste Maaned tager jeg nok over til Lunds Universitet i Selskab med nogle Svenske, iblandt dem en Søn af den berømte Prof. Retzius, hvilken sidste har havt den Godhed at tilbyde mig Logis hos sig. Jeg har længe ønsket at lære Lundeboerne at kjende, men hidtil savnet en saa ypperlig Leilighed som denne. — Howitz og Bruun lade jevnlig høre fra sig og bede altid at hilse sine skandinaviske Bekjendte og Venner,

til hvilke sidste jeg har Grund til at henregne Dig. Du veed uden tvivl nok, at Howitz tilbringer Sommeren i Göttingen, studerer der Pathologie og Chemie; Bruun derimod studerer i Halle Anatomie og Physiologie under den berømte Meckel. — Din Ven, den unge Rosenvinge, kan jeg og hilse fra. Vi tilbragte nylig en meget behagelig Aften sammen hos Justitsraad Engelstoft, der gjorde et lille Gilde for vore Norske Professorer. — Ogsaa Dr. Balfungo [Bang] kan jeg hilse fra. Han selv med begge sine 2de Glutter befinder sig vel, men Fruen er endnu svag, dog uden Fare, efter en Betændelse i Bughindeu (peritonitis). — Schow, Cancellisten, skal nu snart til at forsvare sin Dissertats de phytogenia eller om Maaden, hvorpaa Planterne have udbredt sig i Verden; et curiøst Æmne tykkes mig. — Pastor Grundtvig har nu ladet udgaae første Hefte af et Skrift, som bærer den meget pene Titel: Dannevirke. Stenersen har det nok med, og der kan Du altsaa blive bekjendt baade med Plan og Indhold. — Fra Prof. Nyerups Haand have vi ogsaa i disse Dage faaet en Bog, som jeg troer han kalder »Moerskabs-lecture for Danske og Norske.« Ogsaa denne vil Lector Stenersen kunne vise Dig. Endnu een Bog maa jeg nævne Dig, nemlig Prof. Vedel-Simonsens: »Den Danske Adels- og Ridderstands Historie indtil Souverainitetens Indførelse«, der er særdeles fordeelagtigen recenseret i sidste Nummer (27) af Literaturtidenden. — Man fortæller her, at Statsraad Treschow i denne Tid lader trykke sin Metaphysik og flere philosophiske Værker. Er det sandt? — Dette Brev sendes med Lector Stenersen, der vist nok maa have opnaaet Hovedhensigten af sit Besøg hernede denne Gang, nemlig at gjøre Grundtvigs personlige Bekjendtskab; thi man kan sikkert, uden at overdrive det, sige, at han har tilbragt mere end den halve Tid af Opholdet her ved hans Side. — Nu stop for denne Gang, min Ven! og naar jeg nu har bedet Dig paa det varmeste at hilse Skjelderups, Sverdrups, Sørensens, Thulstrups, Heyerdahls, Hansteens, Siebkes, Prof. Hersleb, min gode Respondens &c — og dernæst anmodet Dig selv om snart igjen at bebreve mig, har jeg for nærværende Tid intet mere at sige Dig, end at Du i mig altid vil finde en oprigtig Ven
Frederik Holst.

G. Salicath¹⁾ til Dahl, Haraldsted 28 Juli 1816: Det glædede mig meget at læse Beretningen om Din Examination. Jeg seer Dig sidde ved det grønne Bord og med glad Mine og et nikkende Hoved at høre Buggerne og de andre Præceterister, og med en hjertelig Stræben at hjælpe de svage tilrette, begynde Forsøget atter og atter descendendo og saa tage Pennen og efter et venligt Buk og lang Betænkningstid at nedskrive den nedslaaende Dom. Men Dine Collegier gad jeg saa gjerne hørt et Cursus af; jeg er vis paa, at det Lys, Du ofte med Beskedenhed sagde, at Du savnede, ofte er kommet unverhøft, som Tydskerne sige; thi jeg veed, at paa Prædikestolen, hvor dog Tournering og Repetering ikke saa let lader sig anvende, ofte in ipso momento en klar Side af Begrebet fremstillede sig, som jeg greb og anvendte med Held.

¹⁾ *Gerhard Giese Salicath*, født paa Skovlyst ved Hillerød 20 Juni 1788, Sognepræst i Slagelse, udnævnt til Sognepræst i Stillinge ved Slagelse, † inden han tiltraadte Embedet, 1848.

Med mine Colleger gaaer det ret godt saamæn; med min Extemporeren ei bedre, men hurtigere; thi jeg har sat mig i den Nødvendighed at gjøre det; naar jeg om Løverdagen ofte har 12—15 Skriftetaler, tager jeg forskellige Bibel-Sprog til hver i Øieblikket selv, og maa derfor see at rede mig ud af det. Det urigtige i denne Maneer undskylder jeg for mig selv ved det gavnlige for mig og ofte er det lykkedes mig saa godt, at jeg ikke kunde ønske at have *skrevet* det bedre. Den aandelige Tvang, man er i afpresser Ideer, som ofte ere uventede og uransagelige, og det er ingen Tvivl om, at en saadan Tale er hierteligere, da Ideernes Nyhed besjæler

B. Bendtsen til Dahl 1 Aug. 1816: Kiæreste Hr. Dahl! Uagtet Tiden er mig saa inderlig kort formedelst mine 9 Candidater og den Tid jeg skulde anvende paa Programskrivelse, saa maa jeg dog for ej at være reent utaknemmelig, efter at have faaet saa langt og med saamegen Uleilighed skrevet Brev fra Dem, dog melde lidt tilbage, og takke for al den Umage, De for min Skyld saa langt borte fraværende har havt, og derved viist en saameget mig til Tjeneste sigtende Beredvillighed, som jeg ikke nok kan paaskønne. Meget deraf vil jeg, til et andet Aar maaskee, godt kunne benytte; meget var mig ogsaa nyt, uagtet jeg har samlet meget. Men for denne Gang maa jeg blot indskrænke mig til at samle, hvad jeg kan opdrive af hvad der hører til Øen Samothrace i historisk, geographisk og fysisk Henseende. Videre gaaer jeg ikke; det historiske etc. vil vel blive magert nok; men det religiøse er saa vidtløftigt, og jeg har endnu ej læst nok om Cabirer, og nok om Asiatisk Religion til at jeg derom kan sige noget, der paa nogen Maade var fyldestgjørende. Schelling synes mig mythologisere, eller vilde jeg sagt, etymologisere for vildt. Jeg vil nok indrømme Etymologisering i det Græske i Ord som synes aldeles udenlandske, men dog med stor Forsigtighed, og saa at rimelig Grund kan anbringes, og Historien ej modsiges. I Henseende til Deres Excerpter, da holder jeg ganske med dette Dobbeltkiøn, De fremsatte, som undertiden blander sig til eet; at Thracerne ere en Colonie af Phrygerne, har jeg ikke Grunde til at troe, snarere just det modsatte; og Phrygerne ere jo intet, før efter Trojas Ødelæggelse. Stedet af Vaillant Numism. var mig aldeles ubekendt; ligesaa af Montfaucon. Tak for at have henvendt min Opmærksomhed paa Zoega; jeg er bange for hans Etymologiseringer, som tvungne i flere Tilfælde; men jeg skal læse ham. Om Phoenicer har lært af Ægypter eller vice versa; om Sesostris har været paa Samothrace for Phoenicer — og hvem Pelasgerne egentlig ere, bliver vel slemt nok at hitte Rede i. — Nu til andet. Inderlig Tak for Deres vedblivende Omsorg for min huuslige Forfatning; for Deres hiertelige Tilbud er jeg Dem, og bliver Dem, saa længe jeg lever, uendelig forbunden; men kun i yderste Nød maatte jeg ville gjøre Brug deraf

Fra Rosenvinge¹⁾ til Dahl, Kjøbenhavn Aug. 1816: Gode Dahl! Atter har jeg modtaget 3 Breve fra Dig, uden at have gjort Dig

¹⁾ *Janus Laur. Andreas Kolderup Rosenvinge*, f. 10 Maj 1792, Dr. filos., Prof. juris ved Kbhvns. Univ., † 1850.

Gjengjæld med et eneste. Sandelig, naar jeg betænker, hvor inderlig det glæder mig at modtage Brev fra Dig, er det næsten en *Synd*, ikke at tilskrive Dig oftere; thi jeg kan jo være overbevist om, at Din Vens Breve, ja er det endog kun Kragetær fra hans Haand, uden synderligt Indhold, ikke ere Dig mindre kjere, end Dine interessante Breve ere mig —; det er dog altid et *dansk* Brev og fra Vennehaand — Men Du maa nu engang bære over med min Skrivedovenskab: den er næsten en Naturfejl hos mig og dersom Du derfor nogensinde kunde føre det over Dit ejegode Hjerte hemmeligen at anke derpaa hos Dig selv, saa vilde Du strax kunne svare Dig: »hvorfor valgte jeg ogsaa en saadan doven Ven?» For at min filosofiske Ven ikke skal gjøre mig Indvendinger mod det Svar jeg lægger ham i Munden, saa maa jeg bemærke, at jeg gaaer ud fra den Forudsætning, at Du villigen indrømmer at Skrivedovenskab hos mig er en Naturfejl, som jeg altsaa ligesaa lidt er Skyld i som at baade jeg og Petermann [R.s lille Søn Peter] har en stor Mund o. s. v. Denne Sætning bør Du da saa meget desto villigere indrømme mig, som da jeg derved tillægger mig selv en Ufuldkommenhed og Du har flere Gange for fuldt Alvor paastaet, at jeg skulde give Dig Ret, naar Du tillagde Dig selv alskøns Ufuldkommenheder f. Ex. slet Hoved, Bryst o. s. v. — Hjertet undtagen, og jeg protesterer ogsaa højlig imod at Du skal skrive min sparsomme Brevskreven paa Hjertets Regning, og det gjør Du ikke heller, gode Ven — — Tak for de nedsendte norske Blade, endskjøndt jeg reent ud maa tilstaae, at de mere have ærgret end interesseret mig. Jeg har ikke længe læst et saa skjændigt Væv af Løgn og Ondskab, som det Stykke der findes i Nationalbladet om de i Kieltraktaten Danmark reserverede Skibe. Det er ingenlunde blot latterligt og tillige ærgerligt for den, der kjender lidt til Sagernes Stilling, at læse disse plumpe Løgne og uforskammede, størstedelen højst ufortjente Udfald mod Danmark, engang Norges Broderland, men det er virkelig meget sørgeligt, at saadant Sludder *urevset* kan trykkes i Norge; thi ikke allene kan det, uimodsagt, føre den store, lettroende, uvidende Hob bag Lyset og lægge Spiren til et bittert, uforskyldt Had mod de Danske, men det vidner ogsaa om at et saadant blindt og taabeligt Had allerede har slaæet Rødder, naar ingen Nordmand hæver sin Stemme for at gjendrive slige Nidskrifter, der langt mere vanære den Norske Nation, end kaste Skygge paa den Danske. Paa den Viis ville de Norske kun slet hævde den gamle Agtelse blandt Nationerne, de saa meget pukke paa. Er det et frit, selvstændigt, ædelt og sandhedskjerligt Folk, hvor en Skumler uden Modsigelse tør sige saadanne uforskammede Løgne i Nationens Øjne, som den f. Ex. at Norge til Statscassen har afgivet 800,000 Species aarlig, da det dog er vitterligt, at Norge aldrig har ydet mere end 300,000 gode Penge, hvorfra endda ikke er fraregnet, hvad Norge skulde bidrage til de for Norge og Danmark fælleds Indretninger, Collegier, Hofholdning, Gesandtere o. s. v.? Det er ogsaa smukt at læse, hvorledes den danske Regjering har trukket alle duelige norske Embedsmænd til Danmark, ligesom det ikke var til Norges Fordeel saavel som Danmarks, at der i de fælleds Regjeringscollegier sad duelige Mænd, ikke at tale om, at mange Nordmænd

fandt Opholdet i Danmark behageligere end i deres Fædreland og især Embederne federe f. Ex. Præstekald. I ældre Tider lød Klagen ganske anderledes; da hed det, at ingen Nordmand fik vigtige Embeder i Staten, de vare forbeholdne de danske; nu da en Mængde Nordmænd have beklædt og endnu beklæde de anseeligste Poster, saa kunde man naturligviis ikke klage over at der vare for faa Nordmænd ansatte i Danm., men da der dog skulde skrives, saa maatte man klage over, at der vare for mange! Forf. fortæller ogsaa at det var skammeligt, at Norge blev opoffret i 1814, men erkjender dog siden at den Stærkeres Ret gjør Udslaget mellem Staterne, idet han tilstaaer, at det var mueligt, at Norge maatte give Slip paa Skibene, naar de andre Magter alvorligen fordrede det — altsaa maa han antage at Norge og Danm. vare stærkere end Rusland, England, Sverrig og Preussen tilsammen, siden han dadler Danmark, fordi det gav efter for disse Staters Fordring paa Norge!! At N. blot har havt Ulykker af sin Forbindelse med D., og at dette Rige aldrig har gjort noget for N., det er da Forfatteren en reen Sag; men at D. opoffrede Millioner for at skaffe Norge Korn, at Norge aldrig har været beskattet i den Grad, som Danmark, m. m., det veed han naturligviis ikke et Ord af. — Jeg gider ikke længer snakket om dette forbandede Tøj, som vist ikke har ærgret Dig mindre end mig — jeg vil søge at glemme det og hellere tale om vore egne Anliggender. — Du skriver i Dit sidste Brev, at det vel ikke kan interessere mig at høre om Dine Beskæftigelser etc. — det er langtfra — tværtimod hører jeg intet hellere fra Dig, end om Dit eget Liv og Virken. Alt hvad der staaer i nærmeste Forbindelse med Dig, derom ønsker jeg just at Du vil skrive; de norske politiske Kjævlerier er jeg næsten kjed af, og om noget mærkeligt literært Produkt fra Norge hører man endnu intet. — Dit Brev til Bruun har jeg besørget; for Tiden, da han opholder sig i Halle, har jeg ingen Vej for Breve til ham, uden Posten; men Du gjør dog bedst i at sende mig Dine Breve til ham, da de saaledes sikkrere kan besørge. Hans Kjereste er i Sommer paa Falster. — Fra Bigel [Abigael, R.s Hustru] skal jeg mange Gange hilse Dig, og paa Huusholdningens Vegne takke Dig for de tilsendte Anchiovis, som ere befundne at være ganske fortræffelige. Bigel har ofte foresat sig at skrive Dig til, men Hr. Peter giver hende saa meget at bestille, at hun endnu ikke har kunnet faae rigtig Tid dertil. Du kan ellers ikke troe, hvor lykkelig den søde Dreng gjør os; han er munter, sund og tyk og seer ganske godmodig ud — Gud give, at han maa blive en god Dreng! — jeg var tilfreds, Du var hernede og saae ham; Du vilde vist holde af ham — i Sommer kan jeg desværre ikke vente Dig, efter Dit sidste Brev — men kommer Du til næste Sommer, da haaber jeg at Drengen med Guds Hjælp skal have lært at kjende Dit Navn. — Steenbloch lovede at ville komme for at see ham, ja i Spøg sagde han endog at ville tage hans Æbleskive-Ansigt af til Dig; men da han var her sidst, var jeg desværre ikke hjemme. I Morgen rejser han og medbringer Dig dette Brev tilligemed en Oversættelse af min Disputats (der har staaet i Jur. Arkiv), hvormed Du kan gjøre hvad Du vil. De nedsendte Piecer skal jeg sætte i Cirkulation saa godt mueligt og

ligeledes opsende Dig de smukke Nationalblade. Fra mine Forældre, Deichmanns, Molbeck, Sibbern, Frydendahl har jeg mange Hilsener til Dig — Lev nu vel, Du gode — og tænk ret tidt paa
Din troe Ven L. Kolderup Rosenvinge

P. S. Til Schwach har jeg atter skrevet i Dag om Treschows Medaille — vi kan ej faae den præget, førend vi faae flere Penge — der mangler 7 Ducater foruden Dit tilgodehavende Forskud — jeg har sendt S. Hjorts Regnskab — Farvel!

G. Salicath til Dahl, Roeskilde 29 August 1816: Kjæreste Dahl! fra Roeskilde seer Du et Par Linier fra mig; Du spørger hvorfor? er jeg forflyttet? Nei! endnu i Haraldsted; men allevegne Dig lige nær. Jeg kommer fra Kjøbenhavn, en liden Tour, og denne giver mig Anledning til dette Brev. Jeg hørte, at P. E. Müller er bleven saa svag i den senere Tid, deels ved Sygdom, og endnu mere ved Schnells og senere Krazenstein Stubs Død, som skal have rørt ham saameget, at han vil for bestandig frasige sig at læse for Philosopherne (hans egne Ord). Min første Tanke ved denne Efterretning var: Det var en herlig Post for Din Dahl! saa fik vi ham herved, saa blev han dog gladere og lykkeligere, saa fandt han sit Fædreland og sine bedste Venner, saa meente jeg, satte Dig i Tanken paa Cathedret, og — gik ud at meddele vor Rosenvinge denne Idee. Han blev overrasket ved den, og lovede at forberede, saa vidt det stod til ham, dette. Men eet mangler nu for at gaae videre — Dit Samtykke. Jeg veed ei selv, hvorfor det Hele forekommer mig saa let og naturligt, og Dit Samtykke saa upaatvivleligt; Du veed, at der er ringe Gage lagt til det, saalænge Gamborg lever; men jeg tænker, at det frivillige Honorarium maatte være noget, og Din private Underviisning, som dette ei vilde kunne hindre Dig fra, maatte bringe mere, saa at Du for det første vilde kunne komme ud af det, og imidlertid er Du i kongl. Embede. Mere kan jeg ikke sige Dig herom nu, men Du kjender jo den Stilling og *Din* Stilling og *vore* Ønsker? og skriv os snart herved, om Du vil, at der skal forsøges Alt, førend den truende Haand spørger, om Du vil være Norsk Borger. Tiden er nu *allerbequemst*. Jeg har ei Tid til at skrive mere, og Pen og Papir due ikke, og jeg vilde ei opsætte det, til jeg kom hjem, da der saa gik een Postdag endnu. — Een god Tidende maa jeg sige Dig, at jeg hører her i Roeskilde, at Fibiger er bleven Adjunct ved Frederiksborg Skole i Steenblochs Plads som Overlærer med 700 Rbd. S. V. Det er høist nødvendigt, da Fredborg Skole siden Steenblochs Afreise skal have tilladt sig mageløse Excesser. — I næste Uge skal afgnae et større og bedre Brev til Dig fra Din

trofast hengivne Ven G. Salicath

Dahl til Rosenvinge, 8 Septbr. 1816: At Du faaer dette Brev fra mig i Dag har den Anledning, at Salicath skrev mig i et Brev, der kom i Aftes, at han havde talt med Dig om en Muelighed at faae mig til Danmark, og til Universitetet i Khavn. Jeg kunde da formode at Du ogsaa vilde skrive mig til derom, skjønt jeg anseer det for umueligt, at der kan blive nogen alvorlig Tale derom; altsaa skriver jeg Dig til netop for at bede Dig ei

tale med nogen derom, eller nævne mig som den [der] ønskede en saadan Post; thi, selv det omtalte Tilfældes Muelighed antaget, kan jeg ei attraae det Embede. Du veed jo de Grunde, der bestemte mig til at gaae herop; de finde ei Sted ved en anden Leilighed. — Udsigt til at leve i mit Fædreneland blandt saa mange Kiære, — nu — den kan jeg vel selv bedst forestille mig ret levende; men den Grund kan ei tilintetgiøre de andre, saa stærk den end er. Altsaa — skriv mig intet til derom i den Hensigt at bringe mig dertil; thi jeg kan ikke tænke derpaa. — Indlagt følger et Brev til G. Salicath, som Du nok ved hans Broder faaer besørget Min Tid er saa knap, at Du maa undskylde dette Brevs Korthed; jeg vilde forekomme en muelig Forestilling fra Dig angaaende den omskrevne Sag. — Jeg befinder mig i Dag meget ilde, næsten feberagtig Med mine Forelæsninger gaaer det som i Vinter; jeg maa arbeide om Morgenen, hvad jeg læser om Eftermiddagen; thi nu har jeg ei kunnet faae andre Timer end Kl. 6—7 alle Dage, og desuden Løvedag 11—12, foruden et Par andre ei endnu bestemte Timer

F. C. Sibbern til Dahl, Kjøbenhavn, 18 Sept. 1816: Dog, jeg vil gaae til det, der er mig magtpaaliggende at skrive om. De har igjennem Salicath ønsket at faae Afskrifter af min Logik m. m. Af Logiken har jeg skaffet ham tillaans et Exemplar af min dicerede Text (Anmærkningerne skrevne saaledes, som de komme fra en Tilhørers Haand, kunne kun opbygge Dem lidet). Men endnu er den ej besørget renskrevet. Løvrigt vil De snart see, at min saaledes dicerede Logik ingenlunde omfatter, hvad jeg ifølge Definitionen vilde omfatte med den. Læren om Ideerne og om den videnskabelige Construction skulde komme til. Hovedsagen har været mig at sætte Tænkningens *Acter* ud fra hinanden, og med tilbørlig Bestemthed udvikle, hvori det *at tænke* bestaaer. Adskiligt, der plejer at findes imod Enden af de sædvanlige Logiker, fattes, deels fordi jeg ej har faaet Tid til at omhandle det, deels fordi jeg ej regner det derhen. — Min Psychologie har jeg for en Deel diceret ny i Sommer. Men den trænger endnu til en Omarbejdelse. Da De vel ej saa snart vil kunne faae en Afskrift af den, saa vil jeg kortelig fremsætte Gangen. Efterat § 1 og 2 kortelig have omhandlet Videnskabens Begreb og Kilder m. m., leverer § 3—6 en almindelig Udsigt over Menneskelivet, især Livets Hovedformer; nemlig § 3 omhandler Menneskets *organiske* Natur, saavel som den *dyriske*, tilligemed Spørgsmaalene om Sjælens Forhold til Legemet; § 4 den *menneskelige* i Almindelighed, især i Modsætning til Dyrene; § 5 fremstiller *Staten*, og § 6 Livet for Evigheden, og tilmed *Kirken*, som Livets højere Former. Mine §§ ere, især da en Deel Tillæg ledsage dem, ofte noget lange. Fra § 7 til § 12 er Menneskets aandelige Natur og Væsen undersøgt; nemlig i § 7 Fornuftens Væsen tilligemed Modsætningerne af det Uendelige og det Endelige, det Universelle og det Individuelle hos Mennesket, tilligemed Receptiviteten og Spontaneiteten; i § 8 fremstilles det højere Liv som et ideelt, der i og gjennem os skal træde frem og komme til at vorde reelt, hvorved det er viist, at dette Liv i sin Rod maa være en Hengiven i den højere Ind-

flydelse, tilmed en *Elsken*. § 9 betragter derpaa Livet i Endeligheden : med Hensyn til det Jordiske og Sandselige; hvorved Spontaneiteten tillige bliver Productivitet. § 10 fremstiller i Almindelighed Modsætningen af det Subjective og Objective, nemlig af et Subject og en højere eller lavere Verden, hvortil det staaer i Forhold, og Evnernes Forskjellighed som Resultat af dette Vexel-forhold. § 11 fremsætter derpaa Evnernes Hovedinddeling i Erkjendelse, Følelse og Villie. § 12 endeligen Modsætningen af det Geniale og det Besindige hos Mennesket, ved hvis Forening alene alt Stort kommer istand, men hvilke ej betegne Evner, men Grundtilstande. Siden kommer Læren om Erkjendelsen — og alle derhen hørende Evner o. s. v. — Jeg maa af Mangel paa Tid ende denne Fremstilling og dette i Hast skrevne Brev. Lad mine Venner [Brevets Overbringere Assessor Bull med Hustru] fortælle Dem brav om os hernede. Hils Hersleb, Sverdrup og Maleren Munch m. fl. Bedste Hilsener fra Deichmanns. Deres Sibbern.

Ole Bang til Dahl, Kjøbenhavn 26 September 1816: Kiære Dahl! Denne Gang kan min lange Taushed, mit korte Brev undskyldes — Louisa har havt Inflammation i Underlivet, var meget slet og har skjøndt det er over 2 Maaneder siden endnu ikke faaet sine Kræfter igien — dog er hun temmelig vel. — Jeg har hele Sommeren været plaget med min Rosen og det paa lutter nye Steder. Tilsidst blev mine Øjne angrebne, jeg fik en heftig Betændelse i dem, var næsten blind i 8te Dage og skjøndt der siden den Tid er gaet fast en Maaned, tør jeg endnu ikke læse eller skrive længe, strax smerte de og seer Fluor. Her har Du Aarsagen til min Taushed fast i 3 Maaneder og til min usle Abort nu. — Vi takke alle for det tilsendte — Anchiovis vare gode NB den ene Dunk, Molterne superbe. — Men det er en forbandet Omstændighed med den Tolbod, man maa løbe over 10 Steder omkring inden man kan faae Tilladelse at føre de sendte Sager ud af Porten. — Mon ikke Skipperne kunne paatage sig saadant. — Husk endelig at skrive om Carriolen — i Dag skal den 10de Gang i Avisen, jeg er bange Du faaer den ikke solgt — der [er] ingen [der] byde meer end 40—50rd for den. Jeg har givet Kudsken Tilladelse at sælge den for 80rd — er det Dit Ønske eller ej? — Min Stella er en rar lille Pige, men begynder at faae noget af den Muthwilligkeit, som sal. Werther saa godt kan lide hos Børn og hvori han seer den vordende Charakter-Fasthed. Min Dræng er en stor, stærk, munter lille Fyr, og Bedstefaders Øjesteen. — Forresten er alt vel inden Borde — Kassen er som sædvanlig tom; min Dagligstue har faaet nyt Mahogni Meublement, paa Credit, hos den Snedker, som har gjort Meubler til Eders Prinds. — Jeg har begyndt at skrive — førstegang i Dag paa mine Forelæsninger for i Vinter, som nemlig skal være: medicinsk Encyclopædie, Rosenvinge vil læse den juridiske. — Jeg har følt for Alvor i denne Tid, hvor kiedeligt det er at ville bestille noget og ikke at kunne for sin Helbred; jeg har derved beklaget Dig af Hiertet — men tillige ønsket at Du vilde følge mit Raad og Exempel: ej at studere formeget, thi det er visselig bedre at Dit Foredrag bliver mindre lærd og vidtløftigt — end at Din

Sundhed bliver svækket. Nytter det Dig eller nytter det Verden, Dit Fødeland, det gamle og det nye — at Du dræber Dig selv med Overstudering? Lær Dine Disciple at taale og lide; det vil komme dem tilpas i Tiden — lær dem lidt mindre Selvtillid — det trænger de altid til — det er al den practiske Moral, de behøve! — Dog nok! mange Hilsener fra Louisa og Dine øvrige Venner, hvoriblandt den seendrægtige Brevskriver ogsaa tør regne sig. Ikke-sandt Du tilgiver

Din underlige Oluf.

(Slattes i næste Hefte.)

Danske, norske og holstenske Studenter indskrevne ved Universitetet i Strassburg.

Ved K. Carøe og C. E. A. Schøller.

1538 oprettedes i Strassburg et Gymnasium med den berømte Johan Sturm som Rector, under hvis Ledelse der her, navnlig da Gymnasiet 1567 af Keiser Maximilian II blev omdannet til et privilegeret Akademi med Ret til at udnævne Baccalaurer og Magistre i det philosophiske Fakultet, samledes et stort Antal studerende. 1621 blev Akademiet af Keiser Ferdinand II ophøiet til et »reichstädtisch« Universitet. Allerede i Akademiets Tid var der foreskrevet en Immatriculation af Studenterne, som imidlertid trods gjentagne indskærpene Befalinger aldrig strengt blev overholdt, idet mange unge Mennesker, som navnlig tilstræbte en cavallermæssig Uddannelse hos de i Strassburg boende Ride-, Fægte- og Dandsemestre, søgte der til Byen, og skjøndt ogsaa disse af Byens Magistrat skulde tilholdes at indskrive deres Navne i Akademiets Matrikel, saa kunde dette paa Grund af Forholdene vanskeligt overholdes; det samme blev Tilfældet efter Universitetets Oprettelse.

Studentermatriklerne fra Akademiets Tid ere desværre alle tabte, hvilket maa beklages, da mange danske i dette Tidsrum vides at have faaet deres videnskabelige Uddannelse i Strassburg (se herom navnlig Hist. Tidsskrift 5. R. IV. 654 f. f. og Rørdam, Kbhvn.s Universitets Hist. III. 439). Fra Universitetets Oprettelse af existerer der derimod baade en almindelig Matrikel og særlige Fakultetsmatrikler, som 1897 ere blevne udgivne af Dr. G. C. Knod; heraf er nedenstaaende Fortegnelse et Uddrag for de danske, norske og holstenske Studenter Vedkommende, dog ere enkelte Udlændinge, som ere komne i Berøring med Danmark, medtagne. For flere Oplysninger og Henvisninger takkes Hr. Pastor A. Jantzen.

**Matricula Serenissimorum et Illustrissimorum
1657—1792.**

1680. 28 Mai. Fridericus Comes de Alfelt ¹⁾, Langelant et
Rixingen e. t. c.
— -- Christian Conte Dalfelt ²⁾ de Langeland et
Rincour e. t. c.
1720. 8 Juli. F. v. Königstein ³⁾ Eques Holsaticus.
— — O. v. Königstein ⁴⁾ Eques Holsaticus.
1746. 23 Juni. O. C. de Lohenschiold ⁵⁾, Ill. Comitis de Degen-
feld Ephorus.
1752. 14 Nov. Adolph Siegfried de Osten ⁶⁾, Danus Hafniensis.
1760. 24 Juli. Fridericus Ulricus Comes de Lynar ⁷⁾, Danus.
1761. 6 Apr. Christianus Fridericus de Holstein ⁸⁾, Hafniensis.
— — Hermannus Colbiörnsen ⁹⁾, Norwagus.
— 17 Aug. Christianus Fridericus L. B. de Guldencrone ¹⁰⁾,
Eques Danus.
1763. 18 Juni. Jacob Ludewig Friedrich de Preusser ¹¹⁾, ex
Holsatia.
1765. 31 Oct. Fridericus Ludovicus Comes de Schulin ¹²⁾, Danus.
— — Fridericus de Müller ¹³⁾, Danus.

¹⁾ Frederik Greve Ahlefeldt til Langeland m. m., f. 1662, † 1708, Geheimeraad, General, Statholder i Hertugdømmerne, Ridder af Elefanten.

²⁾ Christian Greve Ahlefeldt, f. 1663, † 1686.

³⁾ { Sønner af Geheimeraad Johan Ludvig Pincier, Rigsbaron v. König-
stein til Oehe og Dollroth, begge døde før 1730 (Anrep, Svenska
⁴⁾ { Adelen's Ättartafler III. 181).

⁵⁾ Christian Lohenskiold, f. 1714, † 1777, Generalmajor, hvid Ridder.

⁶⁾ Adolph Siegfried Greve v. d. Osten, f. 1726, † 1797, Geheimeraad, Statsminister, blaa og hvid Ridder.

⁷⁾ Frederik Ulrik Rigs greve Lynar til Lubbenow, f. 1736, Kammerherre, Regjeringsraad i Oldenburg.

⁸⁾ Chr. Fred. Holstein til Faurvraa, f. 1741, † 1798, Kammerherre, Assessor i Generalkommissariatet, hvid Ridder.

⁹⁾ Herman Colbiörnsen, f. 1727, † 1794, Conferensraad, Laugmand i Christiania.

¹⁰⁾ Chr. Fred. Baron Guldencrone til Vilhelmsborg, f. 1741, † 1788, Geheimeraad, hvid Ridder.

¹¹⁾ Jacob Ludvig Frederik v. Preusser, f. 1743, † 1793, Kammerherre, Landraad.

¹²⁾ Frederik Ludvig Greve Schulin til Frederiksdal, f. 1747, † 1781, Kammerherre.

¹³⁾ Otto Frederik Müller, f. 1730, † 1784, Conferensraad, Naturforsker.

1770. 27 Nov. Petrus Fridericus Guilhielmus¹⁾ Princeps Holsatiæ.
 1774. 18 Juni. Fridericus Augustus de Weddercop²⁾, Eques Holsatiæ.
 — 18 Oct. Comes Carolus Ludovicus v. Baudissin³⁾, Holsatus.
 1785. 17 Nov. Magnus Comes á Dernath⁴⁾, Holsaticus.
 — — Joannes Henricus Wiest, Holsatus.

Matricula studiosorum philosophiæ.

1626. 3 Nov. Johannes Laurentius⁵⁾, Danus.
 1640. 14 Apr. Wulffgangus ab Allefeldt⁶⁾, Holsatus.
 — — Benedictus Bruchtorff⁷⁾, Holsatus.
 — — Ova Brochtorff⁸⁾, Holsatus.
 — — Detlevus Wulfius, Holsatus } famuli.
 — — Eiler Schur, Holsteiner }
 1642. 23 Mai. Laurentius Christiani Tranius⁹⁾, Danus.
 1649. Severinus Benzoni¹⁰⁾, Alburgius Danus.
 1650. 13 Mai. Henricus Mollerus¹¹⁾, Hafniensis, Danus.
 — 29 Oct. Georgius Johannes¹²⁾ Ronno, Danus.

¹⁾ Peter Frederik Vilhelm, Hertug af Oldenburg, f. 1754, † i Plöen 1823.

²⁾ Frederik Adolf v. Wedderkop, f. 1754, † 1781, holstensk Kammerjunker, Regjeringsraad i Oldenburg.

³⁾ Carl Ludvig Rigs greve Baudissin, f. 1756, † 1814, Generallieutenant, hvid Ridder.

⁴⁾ Magnus Rigs greve v. d. Nath, f. 1765, † 1828, til Haselburg, Geheime raad, hvid Ridder.

⁵⁾ Hans Lauridsen, † 1654, Mag., Professor ved Gymnasiet i Roskilde. (Bloch; Roskilde Domscole, 2 H. S. 8; Medd. fra Rentekammerark. 1872, S. 187 f.).

⁶⁾ Wulffgang v. Ahlefeldt, Søn af Asmus A. til Hütten (cimb. lit. I. 16).

⁷⁾ Benedict Brockdorff, † i Frankrig, Søn af } Zeitschrift der Gesell-
 Detlev B. til Rosenhof. } schaft für Schlesw.-Holst.-

⁸⁾ Ove Brockdorff, Søn af Joachim B. til } Lauenb. Geschichte XI,
 Rixtorf og Depenau } 355—56.

⁹⁾ Laurits Christensen Trane, † 1666, Præst i Viborg, studerede 1639 i Leyden.

¹⁰⁾ Søren Hansen Bentzon, f. 1618, † 1668, Præst i Randers, studerede 1648 i Leyden.

¹¹⁾ Henrik Müller til Lønborggaard, f. c. 1635, † 1717, Amtmand over Skivehus Amt. Blev immatriculeret ved Kjøbenhavns Universitet 1663 efter at have studeret i Udlandet.

¹²⁾ Jørgen Hansen Rønno, † 1670, Mag., 1654 Præst i Runneby (Cawallin, Lunds Stif's Herdaminne. S. 211).

1651. 23 Oct. Johannes Joachimus de Debborn, Chilonii Holsat.
 — — Johannes Ulricus de Debborn ¹⁾, Chil. Holsat.
 1655. 20 Aug. Helmicus Canuti Otter, Hafnia Danus.
 1662. 6 Nov. Georgius Harderus ²⁾, Haffniensis.
 1664. 1 Juni. Justinus Dyssel ³⁾, Danus.
 1666. 28 Apr. Theodorus Thorlacius ⁴⁾, Hóla Islandus.
 — 22 Mai. Broderus Risbricus ⁵⁾, Danus.
 — 6 Juli. Everhardus Vomsen ⁶⁾, Danus.
 — — Christophorus Germannus ⁷⁾, Berga Norwegus.
 1670. 26 Juli. Otto Richardi, Holsatus.
 1751. 1 Nov. Georgius Balthasar Behn, Altonaviencis.
 1762. 26 Sept. Jeremias Wöldike ⁸⁾, Mag. philosophiæ, Hafnia
 Danus.
 1771. 2 Oct. Johannes Daniel Mentel ⁹⁾, Argent.

Matricula facultatis theologiæ.

1623. 15 Nov. Christianus Clemens ¹⁰⁾, Arhusio Danus.
 1624. 27 Apr. Wichmanus Haesebertus ¹¹⁾, Hafnia Danus.
 1627. 1 Oct. Joannes Pauli Castrosylvanus ¹²⁾, Cimbria Danus.
 1628. 21 Marts. Joannes Gravelius ¹³⁾, Husio Holsatus.

¹⁾ Johan Ulrich Debborn blev Diggreve og Landskriver i Eiderstedt 22 Decb. 1677 (Patenten).

²⁾ Jørgen Jørgensen Harder, f. 1646, † 1686, imm. i Kbhv. 1663 efter at have været i Strassburg, studerede 1665 i Helmstädt (Kirkeh. Saml. 4 R. III. 787). Præst i Aas paa Follo (Pers. Tidssk. 5 R. IV. 239).

³⁾ Just Dyssel, Søn af Stads-kæmner i Kbhv. Arnt D., blev 1659 Student fra Roskilde (Kbhv.s Diplom. V. 572).

⁴⁾ Thórdur Thorlacius, f. 1637, † 1697, Biskop paa Island.

⁵⁾ Broder Thomesen Riisbrich, f. 1649, † 1670.

⁶⁾ Evert Nansen, f. c. 1644, † c. 1670, Søn af President Hans N. (Pers. Tidssk. 3 R. I. 17).

⁷⁾ Christoffer Garman, f. 1639, † 1721, Præst til Os.

⁸⁾ Jeremias Wöldike, f. 1637, † 1713, Mag., Professor i Sorø og Kjøbenhavn, Etatsraad.

⁹⁾ Johan Daniel Mentel, f. 1755, † 1796, Dr. phil., Missionær i Trankebar. 1785 Compastor i Barmstedt.

¹⁰⁾ Christen Clemmentsen, f. 1596, † 1654, Mag., Forstander paa Herlufsholm (G. L. Wad, Medd. om Dimitt. fra Herlufsholm, II. 139).

¹¹⁾ Wichmann Jacobsen Hasebard, f. 1601, † 1642, Biskop i Viborg.

¹²⁾ Student fra Odense 1623, 1627 imm. i Tübingen. Antagelig Broder til Niels Poulsen Leirskov (Castrosylvanus), Præst i S. Omme.

¹³⁾ Johan Gravelius, Mag., 1630 Conrector i Flensborg, 1632—37 Hofpræst paa Glücksborg, Præst i Vanderup.

1628. 3 Nov. Albertus Georgius Altewelth¹⁾, Danus.
 1631. 30 Juni. Theocharus Petri²⁾, Rhandrusiensis Danus.
 — 1 Juli. Severinus Andreae Tranius³⁾, Danus.
 1643. 29 Juli. Willichius Heister⁴⁾, Holsatus.
 1647. 19 Juli. Petrus Hegerfeldt⁵⁾, Hafnia Danus.
 1648. 25 Nov. Js. Johannis Wandalinus⁶⁾, Danus.
 1649. 14 Apr. Andreas Joh. Guntzowius⁷⁾, Hollando Danus.
 — 16 Apr. Johannes Christianus Blechius, Chilonio Holsat.
 — 22 Sept. Stephanus Kenckel⁸⁾, Flensburgo Holsat.
 — Benedictus Johannis⁹⁾ Bentzonius, Alburgo Danus.
 1650. 17 Juli. Laurentius Edingerus¹⁰⁾, Hafniensis.
 — 29 Oct. Johannes Claudius Mulenius¹¹⁾, Danus.
 — 5 Nov. Baggo Petri Rhodius¹²⁾, Cimber Danus.
 1651. 1 Sept. Gerhardus Jeremias Wolff¹³⁾, Coldinga Danus.
 — — Johannes Jeremiæ Wolff¹⁴⁾, Coldinga Danus.
 — — Johannes Janus Jersinus¹⁵⁾, Danus.
 — 28 Nov. Fridericus Lælius Martini¹⁶⁾, Arhusio Danus.
 1652. 17 Jan. Christophorus Petri Baldslof¹⁷⁾, Danus.

¹⁾ Albert Jørgensen Altewelt, † 1657, Mag., Provst i Ringsted (Pers. Tidssk. V. 236).

²⁾ Theger Pedersen, f. 1609, † 1651, Mag., Præst i Randers (Kirkeh. Saml. 3 R. VI. 718 f.).

³⁾ Søren Andersen Trane, † 1644, Præst til Assels.

⁴⁾ Willichius Heister, imm. i Kbhv. 1652, s. Aar Præst i Nyhollænderby.

⁵⁾ Peter Hegerfeldt, † 1671, 1664 Medicus i Frederikstad, 1668 Laugmand i Christiania.

⁶⁾ Hans Vandal, f. 1624, † 1675, Biskop i Sjælland.

⁷⁾ Anders Hansen Guntzau, † 1696, Mag., President i Hofretten, Søn af Borger i Halmstad Hans Andersen. (Hundrup, Oluf Bangs Efterk. S. 15.)

⁸⁾ Stefan Kenckel, f. i Flensborg 1624, † 1691, Dr. theol., Provst og Præst i Tønder (Leichpredigt von Caspar Herm. Sandhagen 1692).

⁹⁾ Bent Hansen, f. i Aalborg 1625, † 1672, Student fra Viborg 1647, Mag., Præst i Hammer-Horsens.

¹⁰⁾ Laurits Edinger, f. 1631, † 1691, Mag., Professor ved Gymnasiet i Odense.

¹¹⁾ Hans Clausen Mule, f. 1621, † 1692, Præst i Nyborg.

¹²⁾ Bagge Pedersen Rhode fra Ribe, † 1659, Præst i Møgeltønder.

¹³⁾ Sikkert Broder til Efterstaaende, Student fra Odense 1648.

¹⁴⁾ Hans Jeremiasen Wolf, f. 1627, † 1703, Mag., Præst i Veile.

¹⁵⁾ Hans Jensen Jersin, † 1655, Mag., Præst i Støge.

¹⁶⁾ Frederik Lælius, f. 1627, † 1702, Justitsraad, Landsdommer i Jylland.

¹⁷⁾ Christoffer Pedersen Balslev, f. 1628, † 1693, Dr. med., Apoteker i Odense.

1652. 11 Juli. Andreas Rhodius¹⁾, Haffnia Danus.
 — 18 Aug. M. Justus Valentinus Steman²⁾, Hamburgensis.
 — 25 Aug. Sebastianus Aepinus³⁾, Barchtheida Holsatus.
 — 18 Nov. Paulus von Spreckelsen, Slesvicensis Holsat.
 1653. 8 Mai. Escherus Laurentii Dalhusen⁴⁾, Hafnia Danus.
 1654. 19 Sept. Johannes Sperlingius⁵⁾ Jacobi filius, Danus.
 1655. 19 Febr. Johannes Claudii Plumius⁶⁾, Hafnia Danus.
 — 18 Juni. Fridericus Brecklingius⁷⁾, Flensburgo Holsat.
 — — Johannes Grimmenstein, Flensb. Holsat.
 — — Henricus Brecklingius⁸⁾, Flensb. Holsat.
 — 4 Aug. M. Marcus Esmarus⁹⁾, Holsatus.
 1656. 14 Juni. Canutus Ronno¹⁰⁾, de Dania, natus Ronnoviæ
 Blechingorum.
 — 22 Juni. Georgius Johannis Burchardius¹¹⁾, Hafniensis.
 — — M. Petrus Nicolai Fossius¹²⁾, Lundensis.
 1657. 24 Juni. Gerhardus Aepinus, Barchtheida (!) Holsatus.
 — — M. Johannes Petersen¹³⁾, Ditmarsus.
 — 1 Aug. Andreas Dietericus Textor¹⁴⁾, Corcyra Danus.

¹⁾ Andreas Rhodius, studerede 1643 i Greifswald (Kirkeh. Saml. 4 R. II. 505), imm. i Kbhv. 1650 efter at have opholdt sig 4 Aar i Wittenberg, maaske den Anders R., der døde i Kbhv. 1684 (Kinch, Ribe Byes Hist. S. 225).

²⁾ Just Valentin Steman, f. i Kjøbenhavn 1629, † 1689, Dr. theol., Præst i Helsingør, Generalsuperintendent i Holsten.

³⁾ Antagelig Søn af Frantz Aepinus († 1639) Præst i Bargtheide.

⁴⁾ Eskild Lauritzsen Dalhus, † 1688, Professor ved Gymnasiet i Roskilde.

⁵⁾ Hans Jacobsen Sperling, f. 1630, † 1677, Præst i Bogense.

⁶⁾ Johan Clausen Plum, † c. 1701, 1663 Generalkirkeinspecteur (Gerhard L. Grove, Familien Plum, S. 30).

⁷⁾ Frederik Breckling, f. 1629, † 1711, mystisk Theolog (Biogr. Lex. III. 50).

⁸⁾ Heinrich Breckling, † 1709, Capellan i Handeved, Broder til foregaaende (Jensen, Versuch einer kirchl. Statist. von Schleswig 910).

⁹⁾ Marcus Esmarch, † 1690, Mag., 1667 Præst i Klixbüll.

¹⁰⁾ Casten Månsson Rönnow, f. c. 1638, † c. 1692, Mag., Præst i Åhus 1661, senere i Halmstad og Ørebro, Rigsdagsmand (Skarstedt, Gøteborgs Stifts Herdaminne, S. 410, hvor der siges, at han i Riksdagsoppgiften 1682 urigtig kaldes „Canutus“); immatr. i Kbhv. efter kgl. Ordre 1659.

¹¹⁾ Jørgen Burchard, Student 1651, Cancelliraad, Amtmand i Nyborg, senere over Mandal og Lister Amter (Kinch, Ribe Hist. II. 440).

¹²⁾ Peter Foss, f. 1631, † 1698, Mag., Rector i Kbhv. Skole.

¹³⁾ Johannes Petersen, Mag., 1664 Præst i Windbergen i Ditmarsken (cimb. lit. I. 487).

¹⁴⁾ Student fra Slagelse 1651.

1658. 6 Apr. Johannes Moltkenius¹⁾, Haffnia Danus.
 — — Petrus Johannis Frisius²⁾, Danus.
 — — Braebernus Wandalinus³⁾, Danus.
 — — Antonius Heubelius, Holsatus.
 1660. 12 Mai. Johannes Hollaender⁴⁾, Flensburgo Holsat.
 1661. 18 Jan. Bartholomæus Nasser⁵⁾, Schlesvic. Holsat.
 — 10 Juli. Aegidius Grammius⁶⁾, Ripensis Danus.
 — 28 Sept. Georgius Green⁷⁾, Tremsbütta Holsat.
 1662. 25 Juni. Georgius Lagonis Wellejus⁸⁾, Cimber.
 — 9 Sept. Froderus Andreae⁹⁾ Tonsbergius, Norwegus.
 1663. 11 Aug. Gabriel Wedderkopff¹⁰⁾, Holsatus.
 — 3 Oct. Balthasar Arend¹¹⁾, Glückstadio Holsat.
 1664. 23 Jan. Petrus Baug, Holsatus.
 — 13 Juli. Laurentius Olas Coccius¹²⁾, Seelandico Danus.
 — — Emmichius Andreae, Nedergordius¹³⁾ Cimber.
 1666. 22 Marts. Henricus Jani Stampe¹⁴⁾, Danus.
 — 13 Sept. Fridericus Claudii Plumius¹⁵⁾, Danus.

¹⁾ Johan Joachimson Moltke, Student 1652, † 1664, 35 Aar gl., 1661 optaget i Faderens Boghandel (Stolpe, Dagpressen I. 163). I hans „Philoteca“ i Thottske Saml. 8°, 568 have flere af de her i Matriklen nævnte danske indskreven deres Navne i Strassburg 1658, men desuden Knud Mogensen Sehested, Henrik Frick og Vilhelm Dop fra Norge, der altsaa ogsaa dette Aar maa have opholdt sig her uden at være immatriculerede.

²⁾ Peter Johansen Friis, 1653 Student fra Viborg, studerede 1656 i Leyden og 1657 i Heidelberg.

³⁾ Preben Vandal, f. 1635, † 1699, Præst i Korsør.

⁴⁾ Johan Holländer, f. i Flensborg 1636, † 1731, imm. i Kbhv. 1666, s. A. Mag., Præst i Serup ved Flensborg.

⁵⁾ Bartholomæus Nasser, f. i Slesvig 1641, † 1693, Mag., Præst i Horsbøl ved Tønder.

⁶⁾ Ægidius Hansen Gram, † 1707, Præst i Daler.

⁷⁾ Georgius Green, f. 1636, † 1691, Professor ved. Universit. i Wittenberg (cimb. lit. I. 713).

⁸⁾ Jørgen Lagesen Vedel, f. 1640. imm. i Kbhv. 1661 efter at have været i Rostock fra 1659, † ung (Kinch, Ribe Hist. II. 451).

⁹⁾ Student fra Roskilde 1653.

¹⁰⁾ Gabriel Weddercop, f. i Husum 1644, † 1691, Præst i Treya, Diacon i Kiel (cimb. lit. I. 713.)

¹¹⁾ Balthasar Arend, † 1687, Præst i Delmenhorst, senere i Østfriesland (cimb. lit. I. 20).

¹²⁾ Laurits Olsen Koch, f. 1634, † 1691, Præst i Refsnæs.

¹³⁾ Emmike Nedergaard, † 1692, Slotspræst i Kbhv., Præst i Kjøge.

¹⁴⁾ Henrik Jensen Stampe, f. 1639, † 1711, Præst i Hammer.

¹⁵⁾ Frederik Clausen Plum, f. 1643, † 1728, Mag., Præst i Gjentofte.

1667. 15 Apr. M. Henricus Reinboth¹⁾, Holsat.
 1668. 13 Mai. Paulus Richard²⁾, Hatt. Holsat.
 — 17 Sept. Petrus Schelderupius³⁾, Norwegus.
 — 30 Sept. Jacobus Hermanni⁴⁾, Tonningia Hols.
 1681. 19 Apr. Severinus Jonæ filius⁵⁾, Danus.
 1685. 6 Jan. Johannes Dreyer⁶⁾, Hattersl. Holsat.
 1687. 15 Sept. Joannes Lund⁷⁾, Havnia Danus.
 — — Christoforus Lund⁸⁾, Havnia Danus.
 — — Thomas Bircherodus Jacobi⁹⁾ fil. Fionia Danus.
 — 27 Sept. Christianus Leegardus¹⁰⁾, Havnia Danus.

Matricula facultatis juridicæ.

1621. 9 Dec. Johannes Boethius, Dithmarsus.
 1622. 3 Aug. Ericus Lyche¹¹⁾, Nobil. Danus.
 — — Hilarius Lyche¹²⁾, Nobil. Danus.
 1624. 15 Nov. Broderus Pauli¹³⁾, Husensis Holsat.
 1625. 2 Mai. Johann ab Alefeldt, Holsatus.
 — 3 Mai. Sigfridus Rantzovius¹⁴⁾, Holsatus.
 — 7 Juni. Adolphus Pellicerus¹⁵⁾, Holsatus.

¹⁾ Heinrich Reinboth, f. i Haderslev 1643, † 1691, Mag., Hofpræst paa Gottorp, Kirkeraad.

²⁾ Paul Richard, f. i Haderslev 1647, † 1677, Kapellan i Helsingør.

³⁾ Peter Schelderup, † a. Student i England, Søn af Biskop Jens S. i Bergen.

⁴⁾ Jacob Hermanni, † 1675, 1671 Diacon i Oldenswort (F. Feddersen, Nachrichten von den Pröpsten und Predigern in Eiderstedt, 79).

⁵⁾ Søren Jonæsen, f. 1656, † 1717, Mag., Præst ved Roskilde Domkirke.

⁶⁾ Johannes Dreyer, f. i Haderslev, Conrector der 1685—90, Præst i Beyenfleth (Rhode, Haderslev Amts Besk. 258).

⁷⁾ Jens Lund, † 1710, Student 1681, Capellan ved Holmens Kirke i Kbhv. (Hofman, Fundat. I. 85 og Stamt. S. 88).

⁸⁾ Studerede 1688 i Leyden og 1687 i Orléans, antagelig Christoffer Nikolaisen Lund, f. c. 1663, † 1697 som Præst i Greve, Student fra Kbhv. 1683.

⁹⁾ Thomas Jacobsen Birkerød, f. 1661, † 1731, Mag., Rector i Odense.

¹⁰⁾ Christian Leegaard, † 1727, Secretair i danske Cancelli, Etatsraad.

¹¹⁾ } Erik og Eiler Lykke, Sønner af Jacob L. til Torp m. m., begge døde
¹²⁾ } ugifte.

¹³⁾ Broder Pauli, f. 1598, † 1680, Dr. juris., Borgmester i Hamburg (cimb. lit. I. 480).

¹⁴⁾ Sivert Rantzau, f. c. 1607, Søn af Ditlev R. til Helmstorff (Voss' Excerpter XXV).

¹⁵⁾ Adolf Pellizer (Pelletier), Domherre i Eutin (Zeitschrift der Gesellschaft für die schlesw.-holst.-lauenb. Geschichte XVI. 84).

1625. 4 Juli. Frantz Rantzouw¹⁾, Holsatus.
 — 18 Juli. Detleff Powisch²⁾, Eq. Hols.
 — — Harderus Vake, Flensb. Holsat.
 1626. 7 Aug. Georgius Schele, Meldorpio Ditmarsus.
 — 23 Nov. Balthasar Gloxin³⁾, Femar Holsat.
 — 18 Dec. Jacobus Hollender⁴⁾, Holsatus.
 1627. 12 Jan. Theodorus Danckwerth⁵⁾, Holsat.
 — 12 Febr. Breida Rantzow⁶⁾, Eques Holsat.
 — — Heinrich Rantzow⁷⁾.
 — 9 Oct. Michael Michaelis⁸⁾, Holsatus.
 1628. 2 Aug. Wolff von Allfeldt, Holsatus.
 1630. 19 Aug. Nicolaus ab Alefeldt, Holsat.
 1631. 5 Sept. Bernhardus Soltow⁹⁾, Schleswiga Hols.
 — 10 Sept. Heinrich Rantzovius, Holsat.
 — 25 Oct. Johann Begkern, Holsat.
 1633. 15 Mai. Christian von Hatten¹⁰⁾, Holsat.
 1635. Petrus Voigt¹¹⁾, Rendsburgo Holsat.
 1640. 14 Apr. Andreas Thomæ, Witstriensis Hols.
 1641. Joannes Thomæus¹²⁾, Randrusio Danus.
 — Johannes Johannis¹³⁾, Hafnia Danus.
 1642. 11 Oct. Henricus Wolter, Husens. Holsat.
 1643. 20 Mai. Oligerus Wind¹⁴⁾, Danus.
 — — Zacharias Lundius¹⁵⁾, Cimper.

¹⁾ Frantz Rantzau, f. 1606, † 1677, til Salzau, Provst i Preetz.

²⁾ Detlev Pogwisch til Øvelgønne, † 1644 (Voss' Excerpter).

³⁾ Baltasar Gloxin, f. 1600, † 1654, Dr. jur., hertugelig holstensk Raad (Leichpred. von Bened. Martini, Schlesw. 1655)

⁴⁾ Jacob Hollandus (Strozzæus) fra Flensborg, Dr. juris (cimb. lit. I. 256).

⁵⁾ Theodor Danckwerth, Dr. jur., Staller i Eiderstedt 1635, † ei længe efter (Kraft, Zweyfaches Jubelgedächtnisz, S. 180).

⁶⁾ Breide Mouritsen Rantzau, f. 1605, † 1650, til Nøer og Grünwold.

⁷⁾ Henrik Mouritsen Rantzau til Nøer, † 1658, dansk Oberstvagtmester.

⁸⁾ Michael Michaelsen, studerede 1629 i Orléans.

⁹⁾ Bernhard Balthasar Soltov, † 1653, Dr. juris, Advocat (cimb. lit. I. 645).

¹⁰⁾ Christian v. Hatten, † 1656, Dr. juris, dansk og holstensk Raad.

¹¹⁾ Peter Voigt, † 1665, Dr. juris, dansk Raad i Glückstadt (cimb. lit. I. 700).

¹²⁾ Johannes Thomæus, Student 1635, studerede 1643 i Orléans.

¹³⁾ Studerede i Leyden 1637 og 1640.

¹⁴⁾ Holger Vind til Harrested m. m., f. 1623, † 1683, Geheimeraad, blaa og hvid Ridder.

¹⁵⁾ Zacharias Lund, f. 1608, † 1667, Mag., Rector paa Herlufsholm.

1643. 10 Juli. Johannes Mulenius¹⁾, Danus.
 1644. 20 Aug. Rudolphus Gerlach, Chilonio Holsat.
 1647. Nikolaus Friese, Holsat.
 1648. 6 Juli. Conrad Hesse²⁾, Holsat.
 — 27 Sept. Henricus Schmiden³⁾, Schlesw.
 1650. 23 Apr. Christophorus Steinhof, Pinneberga Holsat.
 — 23 Aug. Johannes Bayssen, Flenopol. Holsat.
 1651. 10 Apr. Fridericus Henningius, Holsat.
 — 8 Sept. Balthasar von Hatten.
 — 24 Sept. Fridericus Hanszen⁴⁾, Holsat.
 — — Melchior Hansen⁵⁾, Holsat.
 1652. 14 Sept. Steno Bille⁶⁾, Danus.
 — — Georgius Dur⁷⁾, Danus.
 — — Nicolaus Friis⁸⁾, Danus.
 — — Christoforus Dur⁹⁾, Danus.
 — 24 Sept. Erasmus Envald Randolf¹⁰⁾, Danus.
 — 22 Nov. Martinus Scuvenius¹¹⁾, Hafnia Danus.
 1653. 28 Jan. Nicolaus Envaldi Randolf¹²⁾, Danus.
 — 9 Apr. Johannes Huas¹³⁾, Danus.
 — — Severinus Mathias Masse¹⁴⁾, Danus.
 — 24 Apr. Fridericus Hecklauer¹⁵⁾, Holsat.

¹⁾ Hans Clausen Mule, f. 1621, † 1692, Præst i Nyborg.

²⁾ Conrad Hesse til Trudsholm, f. 1621, † 1706, Dr. juris, Hof- og Cancelliraad.

³⁾ Henrik Schmieden, † 1689, Dr. juris, dansk og holtenesk Raad (cimb. lit. I. 594).

⁴⁾ Frederik Hansen, Søn af Amtskriver paa Gottorp Thomas H., Broder til efterfølgende, † ung.

⁵⁾ Melchior Hansen, f. 1633, † 1675, Hof- og Cancelliraad i Eutin, Dr. juris (Leichpred. von Bened. Martini, Schlesw. 1675).

⁶⁾ Steen Bille til Tirsbæk m. m., f. 1630, † 1696.

⁷⁾ Jørgen Manderupsen Due til Halkjær, f. 1630, Secretair i Cancelliet.

⁸⁾ Niels Jespersen Friis til Ørbækklunde, f. 1630, † 1689, Major.

⁹⁾ Christoffer Due, f. 1632, faldt 1659.

¹⁰⁾ Rasmus Enevoldsen Randulf, f. 1632, † 1671, Landsdommer paa Lolland og Falster.

¹¹⁾ Morten Lauritsen Scavenius, † 1683, Secretair i Cancelliet.

¹²⁾ Niels Enevoldsen Randulf, f. 1630, † 1711, Biskop i Bergen.

¹³⁾ Jens Christoffersen Huas til Hennegaard, f. c. 1632, Secretair i Cancelliet.

¹⁴⁾ Studerede 1651 i Leyden, 1652 i Orléans.

¹⁵⁾ Frederik Hecklauer, f. 1635, † 1677, dansk Etats- og Regjeringsraad i Oldenburg, Resident i den Westpfalske Kreds (Elogium funebre, Kiel 1677; geneal.-herald. Selskabs Specialia i Rigssark.).

1654. 13 Juni. Erasmus Anderssonius ¹⁾, Fredericksstadio
Nortwegus.
— 18 Oct. Jacobus Høgh ²⁾, Nobilis Danus.
— — Thago Høgh ³⁾, Nobilis Danus.
1655. 30 Oct. Jacobus Beckaw, Slesvicensis Holsat.
1656. 23 Jan. Georgius Vielsen (?), Holsat.
— 9 Apr. Fridericus Nasser ⁴⁾, Holsat.
— 2 Juni. Joannes Nicolai Toller ⁵⁾, Christianiensis.
— — Escherus Claudii ⁶⁾, Orthunga Danus.
— 3 Juni. Thomas S. Brochmand ⁷⁾, Hafn. Danus.
— 16 Juni. Paulus Mathias ⁸⁾, Hafniensis Danus.
— 24 Juni. Canutus de Rantzow ⁹⁾.
— — Janus Fossius ¹⁰⁾, Danus.
— 29 Juni. Christianus Rewentlouw ¹¹⁾, nobilis Holsat.
— 4 Sept. Magnus Kaas Ivarides ¹²⁾, Nob. Danus.
— 10 Sept. Canut Holck ¹³⁾, Danus.
— — Henricus Miøe ¹⁴⁾, Danus.
— 7 Oct. Wernerus Frisius, Haffnia Danus.
— — Joannes Petri Hoier ¹⁵⁾, Haffnia Danus.
— — Esaias Fleicherus ¹⁶⁾, Haffnia Danus.
— — Johannes Fleicherus ¹⁷⁾, Haffnia Danus.
— 21 Oct. Johannes Daëlhaussen, Schleswicensis.

¹⁾ Rasmus Andersen, 1658 Laugmand i Skeen (Pers. Tidssk. 2 R. V. 236).

²⁾ Jacob Eilersen Høeg, f. 1633, † ung, studerede i Leyden 1656.

³⁾ Tage Eilersen Høeg til Dallund, f. 1634.

⁴⁾ Frederik Nasser, † 1704, Advocat (cimb. lit. I. 458).

⁵⁾ Jens Toller, adlet Rosenheim, † 1690, Amtmand i Norge.

⁶⁾ Eske Clausen, Student fra Herlufsholm 1652.

⁷⁾ Thomas Brochmand, Søn af Prof. Hans B., druknede i Amsterdam, studerede 1657 i Heidelberg.

⁸⁾ Paul Mathiesen, † 1708, Landsdommer paa Lolland.

⁹⁾ Knud Rantzau, † i Paris 1660, Søn af Frederik R. til Asdal.

¹⁰⁾ Jens Foss, f. 1629, † 1687, Dr. med., Assessor i Heiesteret.

¹¹⁾ Christian Detlevsen Reventlow, f. 1637, dræbt i Duel 1662.

¹²⁾ Mogens Iversen Kaas til Faddersbøl og Højris, f. 1627, † 1694, Capitain.

¹³⁾ Knud Eilersen Holck, † c. 1677, til Skovsgaard, Oberstvagtmester i Rostjenesten.

¹⁴⁾ Henrik Falcksen Goye, † i Paris, eller Henrik Eskildsen Goye til Tureby, f. 1633, † 1668, Major.

¹⁵⁾ Johannes Hoier, Student fra Sorø 1652, studerede i Leyden 1669.

¹⁶⁾ Esaias Fleischer, f. 1633, † 1697, Mag., Præst ved Helliggeist Kirke i Kbhv.

¹⁷⁾ Johan Fleischer, Broder til foregaaende, Student fra Sorø 1652, (Kirkehist. Saml. 3 R. III. 570 ff.).

1657. 2 Febr. Otto Lindenow¹⁾, Nob. Dan.
 — — Laurentius Lindenow²⁾, Nob. Dan.
 — — Christoph Lindenow³⁾, Nob. Dan..
 — 20 Mai. Godofredus Wandling⁴⁾, Haderslebio Hols.
 — 13 Nov. Otto Bilde⁵⁾, Eques Danus.
 1661. 21 Jan. Dancretus Gruner⁶⁾, Danus.
 — 13 Apr. Rudolfus Moth⁷⁾, Chiloniensis Hols.
 — 8 Aug. Johannes Schmidt, Haderslebio Hols.
 — 30 Sept. Georgius Schacht⁸⁾, Holsat.
 — — Hans Caspar von Potthausen, Holsat.
 1662. 13 Jan. Nicolaus Martini, U. J. Doctorandus, Hols.
 — — Johannes Christianus Heclauer⁹⁾, Holsat.
 — 28 Jan. Petrus Mathiesen, Danus.
 — 2 Apr. Gerhard von Stökken¹⁰⁾, Rendsburgo Hols.
 — 12 Apr. Johannes Hopner¹¹⁾, Hafnia Danus.
 — — Petrus Laurentii Schevius¹²⁾, Cimber.
 — 28 Apr. Marquadus Kohrdes¹³⁾, Rensburgo Holsat.
 — 21 Mai. Georgius Görritz, Tonningæ Hols.
 — 11 Juli. Jacobus Nicolai Fossius¹⁴⁾, Danus.

¹⁾ Otto Henriksen Lindenow, † unng.

²⁾ Laurits Henriksen Lindenow til Oregaard, † 1690, Etatsraad, Amtmand i Bergen.

³⁾ Christoffer Henriksen Lindenow, f. 1639, † 1697, Etatsraad, Amtmand over Dronningborg Amt.

⁴⁾ Gottfried Wandling, f. 1696, † paa en Reise i Veile 1667, Dr. jur., Søn af Husfoged i Haderslev Jørgen Hansen (Leichpred. von Schmidt von Eisenberg, Kiel 1667).

⁵⁾ Otto Steensen Bille til Billesbølle, Kammerherre, Amtmand i Kolding.

⁶⁾ Dankert Pedersen Gruner, Student fra Kbhv. 1656, studerede i Orléans 1661—62.

⁷⁾ Rudolf Moth, f. 1642, † 1675, Dr. theol., Vicebiskop i Fyen.

⁸⁾ Georg Schacht fra Nordstrand, immatr. ved Gymnasiet i Hamburg 1652.

⁹⁾ Johan Christian Hecklauer, Søn af holstensk Amtsinspecteur Johan H., Broder til den d. 24 Apr. imm. Frederik H.

¹⁰⁾ Gerhard v. Stöcken, f. 1629, † 1681, Dr. jur., Prof. ved Universitetet i Strassburg.

¹¹⁾ Johan Hopner, f. 1642, † 1675, Lic. jur., Digter (Nyerup og Kraft, Lex. 269).

¹²⁾ Peter Lauritsen Schevius, Student fra Viborg 1653.

¹³⁾ Markvad Kordes, † før 1666, Søn af kgl. Pensionarius paa Buchhorst ved Rendsborg Claus K. (Joh. Wordinghausen, Leichpred. über Cl. Kordes, 1667, S. 39).

¹⁴⁾ Jacob Nielsen Foss, f. 1633, † 1676, Mag., Rector.

1662. 22 Sept. Dethlevus Marcus Friese¹⁾, Holsat.
 1663. 17 Nov. Petrus Balthasar Gloxin²⁾, Slesvicensis.
 1666. 21 Mai. Otto Risbrik³⁾, Danus.
 1667. 23 Sept. Ivarus Gerritz⁴⁾, Holsat.
 1668. 13 Jan. Johannes Daniel Richelius⁵⁾, Hanovicus.
 — 30 Marts. Frid. Christian Bruggeman⁶⁾, Holsat.
 — 15 Apr. Fridericus Reimboth⁷⁾, Slesvicensis.
 — 18 Aug. Conradus Kohlblatt, Chil. Holsat.
 — 19 Aug. Paul Kohlblatt⁸⁾, Chil. Holsat.
 1669. 24 Juli. Detlef Johannes Adolphus a Prussinich, Holsatus.
 — 19 Aug. Fridericus Salomon, Holsat. Rensburgensis.
 1670. 6 Jan. Daniel Braun, Oldensworda Holsat.
 — 17 Jan. Fridericus Hauke⁹⁾, Eiderstadia Holsat.
 — 18 Apr. Christianus Gottfried Johnius¹⁰⁾, Lips. Misn.
 — 30 Mai. Thomas Balthasar Jessen¹¹⁾, Holsat.
 — 25 Sept. Georg Andr. Mancinus, Flensburgo Hols.
 1671. Petrus Severini Hiort¹²⁾.
 1673. 22 Apr. Paul Berlingh, Pløen Holsat.
 — 24 Mai. Jacob Christoph Reich, Holsat.
 — — Joachim Reich¹³⁾, Holsat.
 — 17 Juli. Michael Göhke, Holsat.

¹⁾ Detlev Marcus Friese, f. 1634, grevelig Rantzausk Raad, senere preussisk Raad (cimb. lit. I. 198).

²⁾ Peter Baltasar Gloxin, Dr. jur., (cimb. lit. I. 212).

³⁾ Otto Riisbrich, f. 1645, † 1685, Landsdommer i Fyen.

⁴⁾ Iver Gerritz fra Eiderstedt, 1673 Dr. jur. i Kiel, Advocat (cimb. lit. I. 208).

⁵⁾ Maaske Stamfaderen for den norsk-danske Familie Richelieu, Oberstlt. I. D. R. † 1695 (Pers. Tidssk. 2 R. V. 173, 3 R. V. 92).

⁶⁾ Fred. Chr. Brüggemann, 1671 Secretair i det tydske Cancelli, 1673 Reisespas til Udlandet for at gaa i Krigstjeneste (Patenten).

⁷⁾ Frederik Reinboth, Lic. jur., hertugelig holstensk Reisesecretair, Søn af Generalsuperintendent Joh. R.

⁸⁾ Paul Rudolf Kohlblatt, † c. 1668 i Frankrig som Student (cimb. lit. I. 307).

⁹⁾ Friderik Hauke, s. det medic. Fakultets Matr. 1 Nov. 1680.

¹⁰⁾ Christian Gottfried v. Johnn, † 1733, Conferensraad, Vicesatholder i Hertugdømmerne, hvid Ridder.

¹¹⁾ Thomas Baltasar v. Jessen, f. 1648, † 1731, til Deutsch-Nienhof m. m. Geheimeraad, hvid Ridder.

¹²⁾ Peter Sørensen Hiort, f. 1646, † 1709, Etatsraad, Assessor i Høiesteret (Peder Hiort o. s. v., Levnetsbeskrivelse af H. T. Trojel, S. 10).

¹³⁾ Joachim Reich, Amtsforvalter i Segeberg.

1673. 29 Juli. Johannes Wilkens, Holsat.
 1681. 31 Mai. Fridericus Spend ¹⁾, Danus.
 1684. 8 Jan. Jacobus Christianus Egardi, Hols.
 1685. 3 Febr. Johannes Stahl, Schleswico Hols.
 1688. 8 Jan. Thomas Mau, Sleswico Holsat.
 — — Bernhard Mau, Sleswico Holsat.
 — 31 Aug. Friedrich Gerard von Stökken ²⁾ aus Holstein.
 1693. 9 Jan. Christian Frideric Thomson, Slesv. Hols.
 — 18 Mai. Johann Ernst Volkmar, Utesa Hols.
 1699. 18 Juni. August Friedrich Drevenstedt, Uthino Hols.
 1702. 9 Marts. Henricus Rasmussen, Ripensis in Juttlandia.
 1724. 17 Nov. Ottho Thottius ³⁾, Eques Danus.
 1725. 20 Juni. H. von Ahlefeld, Eques Hols.
 — 26 Juni. Det. von Buchwald ⁴⁾, Eq. Holsat.
 — — Henning von Buchwald ⁵⁾, Eq. Holsat.
 — — Christoph August Smidt, Holsat.
 1729. 20 Dec. Georgius Henricus Johannes de Schmieden ⁶⁾,
 Slesvicensis.
 1742. 9 Mai. Hermann Dreesen ⁷⁾, Hafnia Danus.
 1755. 27 Juni. Johannes Finckenhagen ⁸⁾, Danus.
 — — Andreas Badstuber ⁹⁾, Danus.
 1758. 28 Juni. Balthasar Christian Clausen, Hafn. Danus.
 — — Johan Collet ¹⁰⁾ ex Norwegia.
 1761. 26 Oct. Carl Friederich von Brömbesen aus Holstein.
 1762. 21 Sept. Joachimus Fridericus Schildknecht ¹¹⁾, Sles-
 vicensis.

¹⁾ Frederik Spend til Høyersbyttel, 1685—87 Capitain i Prins Christians Regiment, Søn af Præsten i Vordingborg Mag. Christen S.

²⁾ Frederik Gerhard v. Stöcken, Regeringsraad, Amtsforsvalter i Oldenburg.

³⁾ Otto Greve Thott til Gaunø m. m., f. 1703, † 1785, Geheimeraad, blaa og hvid Ridder.

⁴⁾ Ditlev v. Buchwald, f. 1704, † 1733, til Pronstorff, Landraad.

⁵⁾ Henning v. Buchwald, f. 1705, † 1780, Conferensraad.

⁶⁾ Georg Henrik Johan v. Schmieden blev Kammerraad 1742.

⁷⁾ Herman Dreesen, † 1763, Landfoged paa Helgoland.

⁸⁾ Johan Finckenhagen, f. c. 1731, † 1769, 1755 Secretair i danske Cancelli, Fuldmægtig hos not. publ. paa St. Thomas.

⁹⁾ Andreas Badstuber, † 1808, Cancelliraad, Byfoged i Præstø.

¹⁰⁾ Johan Collet til Rønnebæksholm, f. 1734, † 1806, Kammerraad, Committeret i Generaltoldkammeret.

¹¹⁾ Joachim Frederik Schildknecht, f. 1741, † 1765, Secretair i tyske Cancelli.

1763. 29 Sept. Christianus Fridericus Jacobi ¹⁾, Havniensis.
 1764. 5 Jan. Thycho Casparus Thygesen ²⁾, Danus.
 1767. 5 Jan. Matth. Fridsk ³⁾, Jutia Danus.
 1770. 22 Sept. Fridericus Fædder ⁴⁾, Hafniensis.

Matricula candidatorum juris.

1653. 28 Jan. Johannes Faber ⁵⁾, Nycop. Danus.
 1659. 1 Juni. Friedericus Nasser ⁶⁾, Slesvicensis.
 1661. 3 Juli. Detlev Marckmann ⁷⁾, Holsatus.
 1665. 19 Marts. Petrus Balthasar Gloxin ⁸⁾, Holsato Slesvic.
 1671. 16 Marts. Thomas Balthasar Jessen ⁹⁾, Flensburgensis
 Cimper.
 1673. 24 Apr. Christianus Gottfried Johnius ¹⁰⁾, Lips. Misn.
 1693. 25 Apr. Christianus Fridericus Thomsen ¹¹⁾, Slesvigia Hols.

Matricula generalis major.

1766. 3 Mai. Christianus Schow ¹²⁾, Hafnia Danus, bey frau
 Ehrmannin.
 1767. 9 Apr. Jahob Sass ¹³⁾, Fionia Odinensis bey Herzhaber
 Glaser.

¹⁾ Christian Frederik Jacobi, f. 1739, † 1810, Conferensraad, Assessor i Høiesteret.

²⁾ Thyge Jesper Thygesen, adlet de Thygeson, til Mattrup, f. 1738, † 1822, Justitsraad.

³⁾ Mads Fridsch, f. 1742, † 1812, Rentekammerdeputeret, Conferensraad.

⁴⁾ Frederik Fædder, f. c. 1748, † 1782, Justitsraad, Raadmand i Kbhv.

⁵⁾ Johannes Faber, f. 1621, † 1659, Lic. juris, Professor i Sorø (Nyerup og Kraft, Lit. Lex. 158).

⁶⁾ s. foran under 9 April 1653, disputerte 10 Oct. („de pactis legitimis“), 13 Juni 1661 J. U. D.

⁷⁾ Ditlev Marckmann, Advocat og Senator i Bostock (cimb. lit. I. 380); disput. 24 Aug. 1661, 29 Aug. s. A. J. U. D.

⁸⁾ s. foran under 17 Nov. 1663, disput. 10 Mai 1665, 14 Juni s. A. J. U. D.

⁹⁾ s. foran under 30 Mai 1670, disput. 17 April 1671 („de jure præcedentiæ“).

¹⁰⁾ s. foran under 18 Apr. 1670, disput. 28 Aug. 1673 („de necessitate“), 4 Oct. s. A. J. U. D.

¹¹⁾ s. foran under 9 Feb. 1693, disput. 13 Aug. s. A. („de Electore octavo“).

¹²⁾ Christian Schow, f. 1738, † 1806, Deputeret i Cancelliet, Conferensraad.

¹³⁾ Jacob Sass, f. i Odense 1743, † 1805, Søn af Kapellan ved St. Knuds Kirke Niels Chr. S., Secondltn. i 2 fynske Rytter Regt.

1767. 5 Juni. Matthias Fridsk ¹⁾, Jutia Danus, logirt bey Mad. Ehrmannin am Staden.
1769. 31 Jan. Detlef von Holsten ²⁾, Hofjuncker aus Dänemarck, logiert bey Mr. Wernikur auf dem Fischmarkte.
- — Peter Wiborg ³⁾ Einar (?) Candidat, aus Dänemarck, logiret ebendasselbst.
- 30 Oct. Pierre Noé Merle, Holsatus apud D. Brucker.
1770. 22 Sept. Fridericus Faedder ⁴⁾, Hafniensis, logirt bey Hr. Osengir Metzger Giessen.
- 6 Nov. Peter Friederich Koren ⁵⁾, Drontheimius Norwegius, logirt bey Peruquier Seiffert.
1771. 31 Mai. Fridericus Ludovicus Bang ⁶⁾, Zeelando Danus, in ædibus Ehrmannin.
- 3 Juni. Petrus Müller ⁷⁾, Jutlandia Danus, in domo Ehrenmannin.
1772. 1 Mai. Georgius Burchardi ⁸⁾, Coslebio Slesvicensis, logirt bey der Madam Brückner.
- 25 Mai. Carolus Johannes Ursinus, Wiburgensis, logiret bey Frau Ehrmannin.
1776. 7 Mai. Johannes Friedericus Licht ⁹⁾, ex Hafnia Danus, logiret bei der Frau Dahlin im Finkweyler.
1778. 27 Oct. D. August Christian Reuss ¹⁰⁾, Holsato Rendsburgensis.
1782. 26 Mai. Fridericus Augustus Rüder ¹¹⁾, Utino Holsat., á la ville de Lyon.
- — Ingwer Carsten Lersen, Holsatus, á la ville de Lyon.

¹⁾ s. det jur. Facultets Matr. 5 Jan. 1767.

²⁾ Detlev Baron Holsten til Holstenshuus, f. 1751, † 1825, Kammerherre.

³⁾ Peder Wiborg, f. i Norge, † 1786, Hovmester for Holsten (Nyerup og Kraft, Lit. Lex. 659).

⁴⁾ s. det jur. Facultets Matr. 22 Sept. 1770.

⁵⁾ Peter Frederik Koren, f. 1730, † 1793, Generalauditeur.

⁶⁾ s. det medic. Facultets Matr. 31 Mai 1771.

⁷⁾ s. det medic. Facultets Matr. 3 Juni 1771.

⁸⁾ s. det medic. Facultets Matr. 1 Mai 1772.

⁹⁾ s. det medic. Facultets Matr. 7 Mai 1776.

¹⁰⁾ August Chr. Reuss, f. 1756, † 1824, kgl. württembergsk Livlæge (Lübker u. Schröder, Lex. II. 468).

¹¹⁾ Friedrich August Rüder, f. 1762, † 1846, historisk og økonomisk Forfatter.

1789. 28 Oct. Magnus Petersen, Danus, stud. jur.
 1790. 9 Oct. Joannes Friedericus Butenschoen¹⁾, Bramsteda
 Holsat., in der Kinderspielgasse bey Hr. Mathern.

Matricula facultatis medicæ ²⁾.

1614. Jacobus Erasmi³⁾, Chongio-Danus.
 1622. Johannes Petra fontan.⁴⁾ Danus.
 1627. 9 Juli. Christianus Stongardius⁵⁾, Danus, Philiat. —
 — 8 Okt. Simon Wibius⁶⁾, Danus.
 1628. 3 Nov. Petrus Jonae Charisius⁷⁾, Danus.
 1632. 26 Febr. Casparus Danckwerth⁸⁾, Husanus Holsatus.
 1633. 6 Sept. Laurentius Koch, Schleswigâ Holsatus.
 1648. 27 Sept. Christophorus Henningius, Chilonens. Hols.
 [Cand. med. 24 Jan. 1651 (Chilonio-Holsatus).
 Disp. 20 Febr. 1651 „Scorbutus“; promoveret
 10 Jan. 1653.]
 1649. 21 Aug. Stephanus Ram⁹⁾, Dithmarsus. [Cand. med. 26
 Febr. 1651 (Marnâ Dithmarsus). Disp. 14 Marts
 1651 „Apoplexia“. Ingen Promotionsdatum.]

¹⁾ Johann Friedrich Butenschön, f. 1764, † 1842, Forfatter, historisk Professor i Calmar, Regjeringsraad i Speier.

²⁾ Dette Uddrag skyldes Kredslæge Carøe, som i Parenthes ved de Immatrikulerede har tilføjet Oplysninger fra *Matricula candidatorum medicinæ* samt den tyske Udgivers Noter om Doktordisputationer og Promotioner. Red.

³⁾ Jakob Rasmussen, findes ogsaa immatrikuleret i Giessen 8 Nov. 1614 som Jacobus Eresmiades. Chongio-Danus. Muligvis fra Kjæng i Præste eller Odense Amt.

⁴⁾ Hans Stenkilde, muligvis fra Stenkilde i Stenderup Sogn.

⁵⁾ Aabenbart Fejl læsning eller Fejltryk for (Christen) Stougaard; f. 14. Marts 1600 i Stenløsemagle ved Sorø, d. 21 Jan. 1645 i Kbhvn., Prof. med. Findes i Kbhvn.s Universitetsmatrikel som Magister 1. Maj 1627 og kaldes da Philiat. (Carøe: Den danske Lægestand, Doktorer og Licentiat 1479—1788, 122).

⁶⁾ Simon Vibe, S. af Borgemester Mikkel Vibe i København; rejste sammen med Christen Stougaard til 1632; var i 1653 ansat i tyske Kancelli.

⁷⁾ Peder Jonassen Charisius, f. 20 Maj 1608, d. 16 Jan. 1685, Diplomat. (Biogr. Lex. III, 439).

⁸⁾ Caspar Danckwerth, f. i Oldensworth i Ejdersted, d. 1672, topografisk Forfatter. (Biogr. Lex. IV, 173.)

⁹⁾ Stephan Ram, f. 1625 i Marne, d. 1 Aug. 1658 i Odense, Læge og Apoteker. (Carøe: Doktorer, 102. Dam: Løveapoteket i Odense, 30.)

1650. 6 Juni. Conradus Schmiedelinus, Itzehoâ-Holsatus.
[Cand. med. 4 Juni 1650. Disp. 4 Juli 1650
„Angina“, promoveret 11 Juli 1650.]
1651. 13 Juli. Christianus Legardus ¹⁾.
- 1653—1654. Thomas Lebzelter ²⁾, Hafnius Danus.
1655. 30 Juni. Nicolaus Ægidii ³⁾, Randrusi-Danus.
- 1664 [før 3 Juni]. Jacobus Henricus Paulli Simonis filius ⁴⁾,
in Acad. Hafniensi Anatom. Prof. Regius.
1666. 9 Maj. Olaus Borch ⁵⁾, Med. D. et in Acad. Hafniensi
Prof. Publ.
1680. 1 Nov. Fredericus Haucke ⁶⁾, Eiderostadiâ-Holsatus.
1722. 23 Okt. Michael Christianus Claussen, Gluchstad, Hol-
satus.
1725. 17 Sept. Johannes Nicolaus Winther, Danus.
1728. 3 Nov. Ansgarius Anchersen ⁷⁾, Danus.
1731. 3 Apr. Joachim Wilckens, Tychopoli ⁸⁾-Holsatus.
1736. 22 Aug. Joh. Leonhard Keilau, Holsatus.
1738. 31 Dec. Andreas Damm, Oddensee, Danus.
1742. 4 Sept. Nicolaus Friderich Bertram ⁹⁾, Glückstadiensis.
1743. 21 Okt. Christianus Berger ¹⁰⁾, Haffniensis.
1745. 17 Nov. Johannes Rudolffus Brotellius, Eutinensis in
Holsatia.

¹⁾ Nationalitet er ikke anført, muligvis (men tvivlsomt, da L. blev imm. i Siena 8 Juli 1651) Christen Legaard, f. c. 1619, død mellem 1670 og 1686, Livmedikus hos Kronprins Christian (V) og senere Læge i Ribe. (Carøe: Doktorer, 77.)

²⁾ Thomas Lebzelter, imm. i Kbhvn. 26 Maj 1652.

³⁾ Niels Giødessen, muligvis Søn af Dr. med. i Randers Giøde Jensen (død 1656) og Margrethe Nielsdatter Jacobsen.

⁴⁾ Jakob Henrik Paulli, f. 21 Jan. 1637 i Rostock, levede endnu 1702, Professor og Diplomat; adlet v. Rosenschild; findes under dette Navn i Biogr. Lex. XIV, 298.

⁵⁾ Ole Borch, f. 7 April 1626 i Nørre Bork ved Ribe, d. 13 Okt. 1690 i Kbhvn., Prof. med. (Carøe: Doktorer 16. Biogr. Lex. II, 500.)

⁶⁾ Frederik Haucke, f. i Garding i Slesvig, Dr. med. i Basel 1680, Læge i Hamburg c. 1698. (Møller: Cimbria litt. I, 238.)

⁷⁾ Ancher Anchersen, f. 7 Jan. 1702 i Sønder Bork ved Ribe, d. 28 Aug. 1760 i Ribe, Provisialmedikus. (Carøe: Doktorer, 4. Biogr. Lex. I, 209.)

⁸⁾ Glückstadt.

⁹⁾ Nikolai Frederik Bertram, f. c. 1714 i Glückstad, d. 30 Juni 1758 i Kbhvn., Dr. med. (Carøe: Doktorer, 13.)

¹⁰⁾ Christian Johan Berger, f. 14. Aug. 1724 i Wien, d. 2. April 1789 i Kiel, Prof. med. (Carøe: Doktorer, 12. Biogr. Lex. II, 101.)

1748. 8 Okt. Bartholdus Wichmand¹⁾, Nicopia Falstrorum Danus.
1757. 19 Sept. Fredericus Claudii Seidelin²⁾, Falstria Danus.
1758. 28 Sept. Johann Conrad Trott³⁾, Hafniensis.
1760. 12 Nov. Theodorus Holm⁴⁾, Cand. Med., Danus ex Insula Fyonia.
1761. 21 Febr. Abraham Wilbrecht⁵⁾, Haffniensis.
1763. 20 Okt. Vilhelmus Dæmen⁶⁾, Havniensis.
1764. 24 Mai. Jacobus Schmidt, Cimbrico-Danus.
1771. 1 Juni. Fredericus Ludovicus Bang⁷⁾, Danus.
— 5 Juni. Peter Müller⁸⁾, Jütlandia Danus.
1772. 4 Mai. Georgius Burchardi, Coslebio⁹⁾-Slesvicensis.
[Cand. med. 7 Jan. 1773. Disp. 31 Marts 1773 „De causa aphonix chron. cum epicrisi“, promoveret absens 22 April 1773.]
1776. 8 Mai. Joannes Fredericus Licht¹⁰⁾, Hafnia Danus.
[Cand. med. 4 Sept. 1776 (Wemmetofte Danus). Disp. 14 Dec. 1776 „De præcipuis viarum lacrymalia morbis“, promoveret 18 Dec. 1776.]

¹⁾ Bertel Wichmand, døbt 10 Juli 1720 i Nykøbing F., d. 22 Febr. 1770 i Aalborg, Landfysikus. (Carøe: Doktorer, 132.)

²⁾ Frederik Clausen Seidelin, f. 8 April 1733 i Nykøbing F., d. 25 Aug. 1775 i Nakskov, Dr. med. (Carøe, Doktorer, 113.)

³⁾ Johan Conrad Trott, f. c. 1741, d. 18 Dec. 1769 i Odense som Eskadronskirurg. (Carøe: Den danske Lægestand, Kirurger 1738—1785, 71).

⁴⁾ Johan Theodor Holm, f. 14 Juni 1731 i Nyborg, d. 15 Sept. 1793 i Kbhvn., adlet Holmskjold og findes under dette Navn i Biogr. Lex. VII, 604. (Carøe: Doktorer, 60.)

⁵⁾ Abraham Wilbrecht, f. c. 1731, d. 18 Dec. 1799 i Hillerød, Kirurg. (Carøe: Kirurger, 75.)

⁶⁾ Vilhelm Dæmen, død 1775 i Italien, hvor han opholdt sig fra 1768 og 1773 udgav en Samling Fabler paa italiensk. (Lærde Efterretninger 1791, 480.)

⁷⁾ Frederik Ludvig Bang, f. 5 Jan. 1747 paa Egeberggaard ved Nykøbing S., d. 26 Dec. 1820 i Kbhvn., Prof. med. (Carøe: Doktorer, 7. Biogr. Lex. I, 477). — Findes ogsaa i Matricula generalis.

⁸⁾ Peter Anchersen Müller, f. 6 Dec. 1742 i Karlby ved Grenaa, d. 23 Febr. 1810 i Randers, Dr. med. (Carøe: Doktorer, 89.) — Findes ogsaa i Matricula generalis.

⁹⁾ Kosel i Slesvig. Fysikus i Husum c. 1778—1784.

¹⁰⁾ Johan Frederik Licht, døbt 5 Maj 1748 i Wemmetofte, d. 26 Maj 1801 i Slesvig. (Carøe: Doktorer, 79.)

I Matriklen findes desuden nogle enkelte, der ikke er fødte i Danmark, men senere blev danske Læger:

1626. 2 Aug. M. Helvicus Dietrich¹⁾, Kyrtoffensis Hessus.
[Cand. med. samme Datum. Disp. 2 Aug. 1626
„Arthritis“, promoveret Maj 1627.]
1635. 9 Jan. Joh. Christophorus Creutzauer²⁾, WORMAT.
[1671?] Johannes Valentinus Willius³⁾, Colmariensis.
[Cand. med. 11 April 1671, disp. 1 Maj 1671
„De dysenteria“, promoveret 25 Maj 1672.]
1698. 14 Apr. Gerhard Heinrich Heinichius⁴⁾, Susato-Westphalus.
- 1725 (efter 30 April og før 28 Juli). Johannes Gothofredus Conradi⁵⁾, Pferdingslebia-Thuringus.

¹⁾ Helvig Dieterich, f. 24 Juni 1601 i Kyrtoft i Hessen-Darmstadt, d. 13 Dec. 1655 i Hamburg, Livmedikus hos Christian IV 1644—1646. Carøe: Doktorer, 30. Biogr. Lex. IV, 266.)

²⁾ Johan Christopher Creutzhauer, f. i Worms, d. 1 Maj 1692 i Viborg, Læge og Apoteker. (Carøe: Doktorer, 28.)

³⁾ Johan Valentin Wille, f. i Colmar, d. 30 Okt. 1676 i Skaane, dansk Feltmedikus. (Carøe: Doktorer, 133.) Findes ikke immatr. som Stud. med.

⁴⁾ Gerhard Henrik Heinichius, fra Soest. Muligvis den Dr. Heinichius, der var Pestlæge i Helsingør 29 Maj 1711—12 Jan. 1712. (Carøe: Doktorer, 57.)

⁵⁾ Johan Gotfred Conradi, f. c. 1696 i Pferdingsleben, d. 10 Nov. 1776 i Kbhvn., Hof tandlæge 1755. (Holger Hansen: Tandlægebladet 1908, 40.)

En Samling jydsk Testamenter fra o. 1681—1734.

I Uddrag ved C. Klitgaard.

(Sluttet.)

Nr. 18. *Jens Friis*, født 1646, den 28. August i Aarhus, død 1702, den 27. September. Fader: Mag. Christen Nielsen Friis, Sognepræst til Vor Frue Kirke. Moder: Karen Clemensdatter. Fik først Undervisning hos Skoleholderen Mogens Jespersen og blev derefter tillige med sine Søskende undervist hjemme af Steen Jacobsen¹⁾, som hans Forældre havde antaget til Huslærer, og senere af Anders Toxot, som blev kaldet til Sognepræst til Lyngby og Annex paa Sjælland.²⁾ Derpaa kom han i Aarhus Latinskole under sin egen Broder, 3. Lektiehører Knud Friis, senere Præst i Nordby paa Samsø. 1666 blev han dimitteret til Universitetet, hvor han 1668 tog Attestats. Opholdt sig derefter hos sin Moder, sine Brødre og Svogre, indtil han 1673 blev Huslærer hos Conrad Hess til Trudsholm paa Sjælland. Da hans Broder Oluf Friis 1676 blev kaldet til Sognepræst for Hundslund, kom han atter hjem til Moderen for at være hende til Adspredelse, og 1682 den 17. April blev han saa af Assessor Jesper Nielsen Hutfeld kaldet til Sognepræst for Feldballe og Nødager. 1683, den 14. Maj ægtede han nævnte Assessors Datter, Anna Hutfeld, med hvem han havde 9 Børn, hvoraf 2 Sønner og 5 Døtre overlevede Faderen, der døde efter langvarig Svagthed³⁾.

Nr. 19. *Karen Friis*, født 1688, den 22. April i Aarhus, død 1732, den 18 (?) Juli. Fader: Niels Nielsen Ipsen, høvfornemme Indvaaner i Aarhus, død 1688. Moder: Margrete Blichfeld⁴⁾. Opkaldt efter Mormoderen. Da hun var et Par Aar gammel, ægtede

¹⁾ Blev af Knud Thott kaldet til Sognepræst til Koggerø og Knudstrup i Skaane. ²⁾ Maa være Anders Hansen Sierslæt i Lille Lyngby. ³⁾ Ms. 58. ⁴⁾ Datter af Mag. Henrich Blichfeld, Præst til Vor Frue Kirke i Aarhus, og Karen Friis.

hendes Moder Raadmand Niels Lauridsøn i Aarhus. Kom som ung til sin Morbroder Mag. Christen Blichfeld, Præst i Ringsted, hvis Kapellan Mag. Peder Poulsen var gift med hendes Moster¹⁾ Karen Blichfeld, og hos dem nød hun en god Opdragelse i 2 Aar. Kom saa atter hjem og blev 1710, den 7. Januar gift med Peder Laasbye, med hvem hun havde 9 Børn, af hvilke 2 Sønner og 4 Døtre overlevede hende²⁾.

Nr. 20. *Karen Jensdatter Friis*, født 1687, den 11. September i Feldballe, død 1721, den 8. Maj. Fader: Jens Christensøn Friis, Præst til Feldballe og Nødager. Moder: Anne Jespersdatter Hutfeld, † 1714. Fra sit 9. til sit 11. Aar var hun hos sin Mormoder Cidsel Clementin³⁾ eller hos sin Moster Mette Marie Hutfeld⁴⁾, derpaa kom hun til sin Faster Anne Friis, som var gift med Borgmester Jens Basballe i Aarhus, og efter Fasterens Død 1704 kom hun hjem til sin Moder, der 1703 var bleven gift med Mag. Niels Galthen, Præst i Feldballe. 1717 kom hun til sin Svoger Ole Christensen Bruun, hvis Hus hun bestyrede efter sin Søsters Død 1717⁵⁾. 1718, den 5. Oktober ægtede hun Jens Winter, Søn af Borgmester Hans Winter⁶⁾ og Ingeborg Spliid. Døde uforløst i Barselseng⁷⁾.

Nr. 21. *Marie Cathrine Jensdatter Friis*, født 1691, den 29. August i Feldballe, død 1717, den 28. November. Fader: Jens Christensen Friis, Præst til Feldballe og Nødager⁸⁾. Moder: Anne Jespersdatter Hutfeld. Blev 1714, den 14. August gift med Ole Christensen Bruun, da Forpagter paa Kollerup, med hvem hun havde 2 Sønner⁹⁾.

Nr. 22. *Hans Christian Gebhart*, født 1668, den 5. Oktober i Cauvewurf (?) ved Kindelbrück i Thüringen, død 1694, den 19. December. Fader: Benjamin Gebhart, Oberkemner i Kindelbrück. Moder: Anna Maria Gebhartin. Efter at have gaaet i Latinskole kom han 1684 i Kobbersmedlære i Langazatha¹⁰⁾ i Thüringen, begav sig 1691 til fremmede Steder og arbejdede i Stockholm og Kjøbenhavn, Hamburg o. fl. Steder indtil 1693, da han kom i Tjeneste hos Kobbersmed Bertel Lauridsøn i Aarhus, og samme Aar etablerede han sig selv som Mester i Aarhus. 1694, den 2. Maj ægtede han i Linæa Kirke Giertrud Christophersdatter Dasdør, Datter af Christoffer Dasdør og Giertrud Ammerpohlen, tilforn boende paa

¹⁾ I Følge Wiberg var det hendes Morbroders Datter. ²⁾ Ms. 58. ³⁾ se Nr. 13. ⁴⁾ se a. St. ⁵⁾ se Nr. 21. ⁶⁾ † 1713. ⁷⁾ Ms. 56. ⁸⁾ se Nr. 20. ⁹⁾ Ms. 56. ¹⁰⁾ vist Langensalza.

den kurfyrstelige Mølle i Radtzeburg, men nu paa Daniel Fiskers Mølle ved Silkeborg ¹⁾.

Nr. 23. *Peder Giørding*, født 1665, den 22. Februar ²⁾ i S. Giørding Præstegaard, død [ikke udfyldt]. Fader: Christen Nielsen, Præst til S. Giørding og Veirup. Moder: Mette Pedersdatter. Var i 7 Aar Informator for sin Fætter Hr. Peder Galthens Børn og var derefter i 3 Aar Kollega i 5. Klasse i Aarhus Latinskole. Blev 1694, den 22. Oktober Præst til S. Giørding og Veirup og 1702 Magister ³⁾.

Nr. 24. *Elisabeth Hansdatter Harding*, født 1677, den 20. eller 22. Oktober i Aarhus, død 1721, den 28. August eller September. Fader: Hans Benedictsøn Harding, Raadmand og Handelsmand i Aarhus ⁴⁾. Moder: Mette Jensdatter Winther, død 1681. (Faderen gift 2den Gang 1687 med Margrete Fallenkamp, Søster til kgl. Forvalter over Læsø, Bernt Fallenkamp) ⁵⁾. Opholdt sig et Par Aar hos Stedmoderens Broder og tjente derefter Fru Mette Friis paa Friisholt. Gift 1698, d. 8. November med Provst Ole Pind, Præst til Saal og Gullev, død 1708, den 24. Marts. I dette Ægteskab 2 Sønner, hvoraf 1 overlevede Moderen. Efter sin Mands Død blev hun boende hos sin Stedsøn, der efterfulgte Faderen i Kaldet, men da denne ogsaa døde, flyttede hun til Aarhus og kom i Huset hos sin Søsterdatter Mette Marie Fæster, der var gift med Niels Jensøn Krogsgaard ⁶⁾, hvor hun opholdt sig til 1713, den 13. November, da hun ægtede Dinis Jensøn Horst, Borger i Aarhus ⁷⁾.

Nr. 25. *Hans Bendixøn Harding*, født 1634, den 9. November i Tønder, død [ikke udfyldt] ⁸⁾. Fader: Bendix Hansøn Harding, Borger og en af Byens 16 Mænd. Moder: Maren Lydichsdatter. I sit 11. Aar mistede han sin Fader, og derefter ægtede hans Moder Mourids Mortensen i Kjøbenhavn, islandsk Kjøbmand, hvorefter Hans Bendixøn i Følge sin Morbroder, Borgmester i Aarhus Anders Lydichsens og sin Moders Halvbroder, Raadmand i Tønder Christen Thomsøns Raad kom i Tjeneste hos Peder Lassen, Lands-tingsskriver i Viborg. Derefter kom han i Tjeneste hos Christen Skeel til Sostrup, var en Tid Underskriver hos Amtsskriver Peder

¹⁾ Ms. 57. ²⁾ Datoer og Forældrenes Navne m. v. udfyldt af en yngre Haand (Pastor A. H. Nielsens?). ³⁾ Ms. 58. ⁴⁾ se Nr. 25. ⁵⁾ Slægten Fallenkamp stammer fra Westfalen [Norsk hist. Tidskr. II. 338] og flygtede her til Landet ved Midten af det 16. Aarh. En Bernt Falenkamp i Kolding nævnes 1569 [Jydske Saml. IX. 74]. ⁶⁾ se Nr. 37. ⁷⁾ Ms. 57 og 58. ⁸⁾ Begravet i Domkirkens nordre Koromgang. [Hertel: Aarhus Domkirke II, 84].

Jakobsen paa Kallø Slot og endelig Haandskriver og Fuldmægtig hos Landkommissær Jørgen Kruse. Efter sin Moders og Stedfaders Død drev han sammen med Halvbroderen Morten Mouridsen¹⁾ Handel paa Island, Holland og Tyskland. 1663 tog han Borgerskab og nedsatte sig som Vinhandler i Aarhus, hvor han 1666 blev udnævnt til Overkjøbmand og 1670 til Kæmner. 1675 blev han Borgerkaptejn og Postmester og senere Raadmand. 1672, den 4de Februar ægtede han Mette Jensdatter Winter, med hvem han havde 2 Sønner og 5 Døtre. Hun døde 1681 i Maj, og 1685 den 2. November ægtede han derefter Margrete Falenkamp, med hvem han havde 2 Døtre, hvoraf kun 1 overlevede ham²⁾.

Nr. 26. *Jens Laurson Harlew*, født 1655 den 21. Juni i Harlev Præstegaard, død 1716, den 6. September³⁾. Fader: Lauridtz Sørensen, Præst til Harlev og Framlev. Moder: Ingeborg Madsdatter. Kom 1668, den 7. September i Aarhus Latinskoles 5. Lektie og blev 1673 dimitteret til Universitetet. Han opholdt sig derefter hjemme hos Faderen i 2 Aar, hvor han baade lagde sig efter at prædike og læste til Examen indtil 1675, da han efter afholdt Examen prædikede for Dimission. Han begav sig saa atter hjem og var indtil 1680 Huslærer hos sin ældste Broder Jens Lauridsen, der da var Præst i Harlev og Framlev. Nævnte Aar blev han beskikket til Kollega ved Aarhus Kathedralskole, og 1683 blev han kaldet til nederste Kapellan ved Domkirken. 1684, den 30. Juli ægtede han i Aarhus Mette Johansdatter⁴⁾, med hvem han havde 1 Søn og 1 Datter, der begge døde som Børn. 1710 blev han øverste Medtjener ved Domkirken og Sognepræst til Vejlbj⁵⁾.

Nr. 27. *Poul Hellis*, født 1680, den 19. August i Ebeltoft, død 1729 den 24. April. Fader: Rasmus Christensøn Hellis, Skipper og Kjøbmand⁶⁾. Moder: Mette Pedersdatter (Winde). Var Handelsmand i Ebeltoft og blev 1703, den 21. Novbr. gift med Else Christensdatter, Enke efter Bendix Gerchen⁷⁾ (i Ebeltoft), med hvem han havde 2 Børn, hvoraf en Datter overlevede ham. Sammen med sin Svoger Laurs Lindenberg i Ebeltoft og Hendrich Lassen i Grenaa drev han en Tid Skibsfart, men da hans Sted-

¹⁾ Borgerkaptejn i Kbhvn. ²⁾ Ms. 56. ³⁾ Hertel siger i sin Aarhus Domkirke II, 430, at han var født i Aarhus og var Søn af Morten Herløv, Præst ved Domkirken, hvilket er urigtigt. ⁴⁾ Lønborg, Datter af 1ste Kapellan Johan Lønborg ved Aarhus Domkirke. ⁵⁾ Ms. 56. ⁶⁾ se Nr. 66. ⁷⁾ Herredsskriver, se Bøttiger: Æbeltoft, S. 126 f., hvor Hellis ogsaa omtales.

fader døde (1706) kom han hjem for at hjælpe Moderen. I Krigens Tid antog han Commis og foer for Commiss Capitain¹⁾ og dels derved og dels ved sin Handel svang han sig op til at blive en bemidlet Mand²⁾.

Nr. 28. *Dorethe Henrichsdatter*, født 1644, den 5. Februar i Kolding, død 1725, den 20. Februar. Fader: Hendrich Laugesøn, By- og Raadstueskriver. Moder: Maren Pedersdatter Mørch. Gift 1673, den 13. April med Jørgen Andersøn Winther, da Amtstuefuldmægtig paa Koldinghus, senere By- og Raadstueskriver i Kolding. Han døde 1689, den 26. Maj; af 7 Børn overlevede 1 Søn og 2 Døtre Moderen, der i 16 Aar boede hos Sønnen Anders Jørgensen Winther i Aarhus³⁾.

Nr. 29. *Kirsten Mortensdatter Herløv*, født 1683, den 25. Juni i Korsør, død 1707, den 13. August. Fader: Mag. Morten Herløv, Sognepræst til Korsør og Taarnby. Moder: Sophia Amalia Wersia⁴⁾. Hendes Fader døde Paaskedag 1690⁴⁾ efterladende Hustru og 9 Børn, og Kirsten Herløv kom da til sin Fæster Birgitte, salig Hr. Jespers i Aareby⁶⁾, men da Fæsteren døde 1691 kom huu atter hjem til Moderen i Aarhus og var der til 1702, da hun kom til sin Morbroders Datter Dorothe Schovers, som da var Enke i Kbhvn., men som senere giftede sig med Sr Jochum Broch. Her blev hun syg og kom saa hjem, hvor hun døde ugift⁷⁾.

Nr. 30. *Niels Nielsen Hiersing*, født 1650, den 5. Juni i Kjøbenhavn, død 1713, 4. Søndag post Ephiph. Fader: Niels Andersen Hiersing, Fontainemester. Moder: Anne Nielsdatter. Fra sit 12—14 Aar var han hos sin Moster, der var gift med en Jens Jensen, han kom derfra til Sr. Niels Christophersøn, Stempelpapirsforvalter i Kbh., hvor han var i 4 Aar og var derefter Tjener hos Henrik Daa til Borreby i 1 Aar. Derefter var han en kort Tid hos sin tidligere Principal, der var bleven befordret til Rentekammeret, og 1668 blev han Kammertjener hos Erich Steensøn, kongelig Forskjærer. Her var han til 1669, da han blev antaget i Kammerherre Jens Rosenkrantz' Tjeneste, hvor han var i 4 Aar. 1673 blev han Inspektør ved Rosenkrantz' Gaard Faurskov og 1674 tillige ved Christopher Lindenous Gaard Frisholt. 1677 fik han i Forening med sin Ven Albret Sørensen Faurskov i Forpagtning. Samme Aar, den 18. Decbr. ægtede han Cathrine Harfdatter Ovet⁸⁾ Kammer-

¹⁾ drev Kaperi. ²⁾ ³⁾ Ms. 58. ⁴⁾ Hendes Fader var i Følge Wiberg Professor H. Wittzius i Sorø. ⁵⁾ Wiberg siger 1691, se Aarhus Domkirke. ⁶⁾ Maa være Caspar Rakløv i Aarby, død 1680. ⁷⁾ Ms. 58. ⁸⁾ I Følge Wiby III, 96 hed hun Orbit.

pige hos Fru Dorothea Friis. I dette Ægteskab var der 6 Sønner og 3 Døtre, af hvilke kun den yngste Søn døde før Faderen. 1702 blev han Forvalter over Frisenborg og havde ogsaa en Tid Bruusgaard i Forpagtning af Holger Rosenkrantz. Han døde pludseligt efter at have aflagt et Besøg hos sin Søn Hr. Jørgen Hiersing¹⁾ og derpaa at have sovet i nogle Timer²⁾.

Nr. 31. *Jesper Nielsøn Hutfeld*, født 1626, den 26. Februar i Roskilde, død 1696, den 22. Januar. Fader: Niels Laurson Hutfeld, Raadmand i Haderslev, † 1626. Moder: Maria Nielsdatter Randulph, † 1625. For det kejserlige Indfalds Skyld flygtede Forældrene til Roskilde, hvor hans Moders Broder Mag. Enevold Randulph da var Præst, og her døde begge Forældrene kort efter Sønnens Fødsel. Han kom saa med sin Morbroder op til Norge, hvor hans Moster Anniche Nielsdatter Randulph var gift med Hans Nielsøn Ferslef, Landmand i Frederiksstad. Her var han indtil han 12 Aar gammel blev sendt til Lübeck for at lære Tysk, Bogholderi m. m. og kom saa 1641 i ovennævnte Lavmands Tjeneste. 1643 blev han Bogholder ved Sølvbjærget, hvor han var til 1647, og fra 1647—1652 var han i Tjeneste hos Statholderen i Norge Hannibal Sehested. Derefter var han i 6 Aar Haandskriver og Fuldmægtig hos Rentemester Mogens Friis og blev 1658 Ridefoged over Skanderborg Læn og 1660 over Kallø Læn. 1663, den 3. Maj, blev han gift³⁾ med Cidsel Christensdatter Clementin (Datter af Mag. Christen Clemensøn, Forstander over Herlufsholms Kloster, og Mette Matthisdatter)⁴⁾, som da var i Huset hos Borgmester Anders Lydersøn i Aarhus, der var gift med hendes Faster Maren Clemensdatter. 1665 blev Jesper Hutfeld Stiftsskriver og 1666 tillige kongelig Borgmester i Aarhus, 1678 blev han Landkommissær i Jylland og senere titulær Assessor i Rentekammeret. Med Cidsel Clementin, der overlevede ham⁵⁾, havde han 9 Sønner og 5 Døtre, af hvilke dog kun 4 Sønner og 3 Døtre overlevede Faderen. Disse vare: 1) Christen Hutfeld, Præst i Tved. 2) Anders Hutfeld, Præst i Braband og Kasted. 3) Niels Hutfeld, Præst i Holm og Tranbjerg. 4) Clemen Hutfeld, var 1696 ugift. 5) Anne Hutfeld, gift med Jens Friis og senere med Mag. Niels Galthen, Præster i Feldballe og Nødager. 6) Mette Marie Hutfeld, gift 1. med Casper Suhr og 2. med Mag. Poul Poulsøn, Præster i Saxild og Nolle.

¹⁾ Præst til Lyngaa og Skjød og Broder til Jens Hiersing i Ørting og Hans Hiersing i Skioholme Skovby. ²⁾ Ms. 56. ³⁾ Brylluppet stod paa Raadhuset i Aarhus. ⁴⁾ Datter af Dr. Matthis Jacobsøn, kgl. Livlæge. ⁵⁾ se Nr. 13.

7) Ingeborg Marie Hutfeld, gift med Mag. Jens Mundelstrup, Konrektor i Aarhus og Præst til Aaby¹⁾.

Nr. 32. *Morten Mortensen Huas*, født 1654 den 20. September (?) i Aarhus, død 17 . . , den 29. Januar. Fader: Morten Nielsøn Huas, † 1664, Borger og Handelsmand. Moder: Giertrud Sørensdatter Vinther. Under Svenskekrigen flygtede Forældrene til Kallundborg. Efter Faderens Død, Moderen var tidligere død, kom han til sin Faster Kirsten Nielsdatter Trane i Viborg og senere til dennes gode Svoger Jens Christensøn Basballe²⁾ og Hustru Anne Friis, hvor han blev oplært til Handel og Skibsfart. Efter selv at have nedsat sig som Handelsmand i Aarhus ægtede han 1693, den 2. Januar, Margrethe Mogensdatter, med hvem han havde tjent i Gaarde i 13 Aar. Hun døde faa Aar efter; i Ægteskabet var der 3 Børn, af hvilke 1 Søn og 1 Datter overlevede Forældrene. 1702, den 7. Februar, ægtede han Mette Sørensdatter Brabrand, Steddatter af Præsten Anders Hutfeld i Braband. Hun fødte ham 3 Døtre, af hvilke kun 1 overlevede Faderen. 1719 mistede han ved Skibbrud al sin Ejendom³⁾. [Slutningen mangler].

Nr. 33. *Jens Andersøn Hvas*, født 1630, den 18. Marts i Skanderborg, død⁴⁾. Fader: Anders Jensøn, Borger i Skanderborg. Moder: Maren Terbensdatter. Gik først i den danske og derefter i den latinske Skole i Skanderborg, kom derefter 1647 i Domskolen i Aarhus og blev 1648, eftersom han var temmelig vel exerceret i Musikken, kaldet til Horsens Skole af Mag. Anders Nielsøn Regel. 1653 blev han af Mag. Claus Hverring dimitteret til Universitetet, hvor hans Privatpræceptor var Dr. juris Johannes Müller⁵⁾. Saa rejste han hjem igjen og blev Huslæver hos Jens Worm i Linæa, hvor han blev 1½ Aar. 1655 begav han sig atter til Akademiet da det var bleven aabnet igen efter Pesten, og han blev der nu til Belejringen, under hvilken han udstod meget Ondt paa Voldene, havde Ende. [Slutningen mangler]⁶⁾.

Nr. 34. *Dorothe Jacobsdatter*, født 1661, den 14. Juni i Aarhus, død 1736, den 6. Maj. Fader: Jacob Bastian, Borger og Skræder. Moder: Else Andersdatter. Tjente i 5 Aar hos Kjøbmand Lydrich Ortman i Kjøbenhavn og i 2 Aar hos Mag. Esaias Fleischrr, Præst til Helliggejstkirke i Kjøbenhavn, hvorefter hun kom hjem til Aarhus igjen. 1685, den 23. Juni ægtede hun Frands Sørensen, Skomager, med hvem hun havde 5 Børn, hvoraf kun

¹⁾ Ms. 56. ²⁾ Købmand og Borgmester i Aarhus. ³⁾ Ms. 57. ⁴⁾ Antagelig Kapitelskriver Jens Hvas, der døde 1709. ⁵⁾ Hans Stambog findes i Aalborg Stiftsbibl. ⁶⁾ Ms. 57.

2 Døtre overlevede Moderen. Efter 21 Aars Ægteskab døde hendes Mand, og efter 3 Aars Enkesæde ægtede hun 1709, den 16. Juni Laurids Gylling, Borger og Handelsmand i Aarhus¹⁾.

Nr. 35. *Anders Jespersen*, født 1667, den 17. April i Borum i Framlev Herred, død 1718 ca. 1. Maj i Aarhus. Fader: Jesper Olufsen. Moder: Maren Jensdatter Rue. Kom i sin Morbroder Michel Jensøn Rues Hus i Aarhus og gik her i den danske Skole, kom derefter i Handelslære hos Henrich Henrichsøn Using i Ebeltoft og efter endt Læretid til Handelsmand Lauritz Andersøn Høysgaard i Aarhus, hvor han var i 6 Aar. Han begyndte derefter at handle for egen Regning. Gift 1702, den 10. December med Dorothe Erichsdatter Møller (Moder: Helle Svendsdatter), med hvem han havde 7 Børn, hvoraf 3 Sønner og 1 Datter overlevede ham²⁾.

Nr. 36. *Hendrich Jørgensen*, født 1679, den 4. November i Assens, død 1733, den 20. (?) Marts. Fader: Jørgen Poulsen, Raadmand³⁾, død 1694 (?). Moder: Anne Bertelsdatter⁴⁾, død 1684. Kom efter Faderens Død til sin Broder Bertel Jørgensen i Kjøbenhavn, der var Fuldmægtig hos den kgl. Sølvpop, og ved Broderens Død fik han dennes Stilling og fulgte Kongen paa Rejse saavel til Italien som til Norge og andre Steder. 1723 blev han Visiterer i Aarhus og 1726, den 25. Oktober, ægtede han Edel Pedersdatter, sal. Larsens, med hvem han havde 2 Børn⁵⁾.

Nr. 37. *Niels Jensen Krogsgaard*⁶⁾, født 1677, den 22. Februar i Krogsgaard i Vendsyssel, død 1723, den 3. Januar. Fader: Jens Nielsøn Krogsgaard. Moder: Karen Mortensdatter. Kom i sit 6. Aar til Aalborg for at gaa i Skole hos den danske Skoleholder Jens Munch og 13 Aar gammel i Tjeneste hos Vinhandler Peter Harding i Aalborg, med hvem han flyttede til Kjøbenhavn. Efter Hardings Død kom han 1694 i Farverlære hos Werner Diepenbroch i Kjøbenhavn. Her var han i 13 Aar og derefter i 2 Aar hos Farver Peter Piil i Kjøbenhavn; kom saa til Peder Festersøns Enke, Anne Jensdatter Woller i Kalundborg, hvor han var i 1 Aar. 1709 kom han til Aarhus for at forestaa et Farveri for Raadmand Hans Bendixøn Hardings⁷⁾ Datterdatter, Mette Marie Fester, Datter af afdøde Farver Jens Fester i Aarhus. Hende ægtede han 1711 den 25. September, og de havde en Datter, som overlevede Faderen.

¹⁾ Ms. 58. ²⁾ Ms. 57. ³⁾ Søn af Mag. Poul Andersøn, Præst i Assens, † 1640. ⁴⁾ Datter af Bertel Jørgensen, Borgmester i Assens. ⁵⁾ Ms. 58. ⁶⁾ Mon ikke den samme som Niels Jensen Stæhr? [Hertel: Aarhus Domkirke II 158]. ⁷⁾ se Nr. 25.

Hans eneste Søster var gift med Sr. Hans Sundt, Regiments-Feltskjærer ved Prinsen af Hessen-Cassel-Philipsthals Regiment¹⁾.

Nr. 38. *Karen Michelsdatter Langballe*, født 16 . . i Aarhus, død ?. Fader: Michel Nielsøn Langballe, Kjøbmand i Aarhus. Moder: Kirsten Jensdatter. Boede efter Forældrenes Død hos sin ugifte Broder Søren Michelsøn Langballe. En Broder Michel Michelsen Langballe fik Fædrengaarden. [Slutningen mangler]²⁾.

Nr. 39. *Thomas Laurentius*, født 1670, den 6. Marts i Angel, død 1719, den 21. Aug. Fader: Marcus Laurentius, Præst til Esgrus. Moder: Salome Storms. Efter et Aarstid at have faaet Undervisning hos den »højberømmelige« Chymicus Poul Gerhard Walthern i Holsten, kom han 1687 til Universitetet i Kiel og blev her i 2 Aar; rejste derpaa til Leipzig, 1692 til Leyden³⁾ og 1693 til Hardenwich, hvor han fik Doktorgraden i Medicin. Han begav sig derpaa til Amsterdam, og 1694 blev efter Opsfordring af Oberst Lamstorph og Kommandant Wilchens praktiserende Medicus i Fredericia. Her ægtede han 1695, den 6. Juli Dorothea Adelheit, Datter af Kaptejn Johan Haach (Vielsen foretoges af Peder Goldsmit, Superintendent i Mechlenborg, der var hans Svoger), i hvilket Ægteskab der var 12 Børn, hvoraf 5 overlevede Faderen. 1696, den 17. Marts blev han beskikket til praktiserende Medicus i Aarhus⁴⁾.

Nr. 40. *Maren Jensdatter Lassen*, født 1659, den 7. Juli i Aarhus, død 1707, 48¹/₄ Aar gl. Fader: Assessor Jens Lassen⁵⁾. Moder: Karen Bendixdatter Harding, † 1669. Gift 1678, den 29. Januar med Dines Pedersen Wind, Borger og Handelsmand i Aarhus, død 1700, den 13. November i Kjøbenhavn. 2 Sønner og 1 Datter, hvoraf kun Datteren blev voksen og gift med Sognepræst Jens Hiersing i Aarhus, tidligere i Ørting⁶⁾. Peder Thøgersen de Lassen til Rødslet var gift med hendes Søster Ane Lassen⁷⁾, og Justitsraad Lassen paa Aakjær var hendes Broder. I den sidste Sygdom søgte hun Lægerne: Thomas Lauritsen, praktiserende Medikus i Aarhus; Licentiat Scheffers af Flensborg og Regiments-feltskjærer Wulf af Rønde⁸⁾.

Nr. 41. *Peder Rasmussen Lime*, født 1651 i Horsens, død 1713. Fader: Rasmus P. Lime, Borger og Handelsmand i Horsens. Moder:

¹⁾ Ms. 56. ²⁾ Ms. 57. ³⁾ Nævnes ikke blandt de 1692 dersteds immatrikulerede (Personalhist. Tidssk. 1, V, 51). ⁴⁾ Ms. 56. ⁵⁾ Kjøbmand i Aarhus. ⁶⁾ Wiberg III, 685 omtaler ikke, at han 1707 boede i Aarhus, han døde 1722. ⁷⁾ Se A. H. Nielsen, Embeds- og Bestillingsmænd i Aalborg, S. 85. ⁸⁾ Ms. 57.

Birgitte Christophersdatter. Gik i »Danske« og »Latinske« Skole indtil 1664, da han kom til Viborg til sin Morbroder Sr. Hend. Eylof, som lod ham sætte i Skole hos en i det tyske Sprog velforfaren Skoleholder Mogens Trap. Blev 1667 Medhjælper hos Anders Pedersen, der var Forvalter over Saltesø Slot paa Sjælland, og blev senere dennes Efterfølger. Her var han i 8 Aar men blev saa efter Anmodning af sine Fættre »de ædle Fiskerer til Silkeborg« Forvalter over Silkeborg Slot og Gods og var her i 8 Aar. 1683 forpagtede han Sjelle Skovgaard for 3 Aar og 1683 i November ægtede han sin Fætter R. Fiskers Datter, Anne Fisker. Vielsen fandt Sted i Grønbæk Kirke, og Bryllupet stod paa Allinggaard. I dette Ægteskab var der 4 Sønner og 2 Døtre, af hvilke 1 Søn døde før Faderen. 1686 købte han en Gaard i Fane og boede her til sin Død. 1696 blev han benaadet med Rang som Assessor i Kammer-Kollegiet¹⁾.

Nr. 42. *Christen Jensen Lodberg*, Biskop i Ribe. (Hans Levnedsløb antages at være almindelig bekjendt²⁾).

Nr. 43. *Kirsten Michelsdatter*, født 1629, den 16. Juli i Aarhus, død 1683, den 18. Juli. Fader: Borger, Skipper og Handelsmand Michel Terkildsøn i Aarhus, † 1648. Moder: Margrete Nielsdatter, † 1649. Opholdt sig 1648 i Huset hos Underfoged Anders Sørensen i Kjøbenhavn for at oplære hans Børn og kom 1650 i Huset hos sin Oldefader Peder Rasmussen, Raadmand og fornem Handelsmand i Aarhus. Gift 1651, Søndag efter Paaske, med Mogens Jespersøn³⁾, »Dansk Skoleholder« i Aarhus. 6 Børn, hvoraf 1 Søn og 2 Døtre overlevede Moderen⁴⁾.

Nr. 44. *Margrete Mogensdatter*, født 1685, 5–6. April i Christiania, død 1717 i Marts. Fader: Mogens Laurson, By- og Raadstueskriver i Christiania. Moder: Anne Joensdatter. Gift 1706, den 9. Novbr. med Monsⁿ. Tøger Erichsøn Grøn, med hvem hun havde 7 Børn, hvoraf 1 Søn og 2 Døtre overlevede Moderen⁵⁾.

Nr. 45. *Anne Monrad*, født 1641, den 16. Juli i Middelfart, død 1710, den 23. Maj. Fader: Erik Monrad, sidst Biskop i Ribe. Moder: Margrete Bang. Kom 14 Aar gammel i sin Morbroder, Professor Thomas Bangs Hus i Kjøbenhavn, hvor hun var i 2 Aar, og kom saa atter hjem til sin Moder i Ribe, hvor hun 1657, den 10. Marts blev trolovet med Mag. Hans Rhuman⁶⁾. Imidlertid kom Krigen med det fjendtlige Indfald, hvorfor hun atter rejste til sin

¹⁾ Ms. 56. ²⁾ Ms. 56. ³⁾ † 1696. Omtales adskillige Steder som en meget duelig Skolemester. ⁴⁾ Ms. 57. ⁵⁾ Ms. 56. ⁶⁾ se Nr. 58.

Morbroder i Kjøbenhavn og blev der til Freden var sluttet. Derefter stod hendes Bryllup 1659, den 13. December; Vielsen blev med kgl. Tilladelse formedelst Tidernes Bevægelighed forrettet i deres eget Hus i Aarhus. I deres Ægteskab havde de 1 Søn, der døde før sine Forældre, samt 1 Datter Margrete Rhuman, der ægtede Mag. Henrich Blichfeldt¹⁾ 2).

Nr. 46. *Inger Mundelstrup*, født 1690, den 11. December i Aarhus, død (i Barselseng) 1717, den 6. November. Fader: Rektor i Aarhus, Jens Mundelstrup, død 1701. Moder: Sidsel Jensdatter Müller³⁾. Kom 1706 i Huset hos sin Morbroder Jacob Müller, Præst til Dover og Venge, gift med Karen Nielsdatter Friis. Gift 1716, den 2. December i Aarhus med Henrik Michelson Langballe⁴⁾. En Søn⁵⁾.

Nr. 47. *Anne Jensdatter Müller*, født 1662, den 18. Februar i Aarhus, død 1696, den 7. Februar. Fader: Jens Jacobsen Müller, Handelsmand, død 1677. Moder: Anne Christensdatter [Splid]. (Efter Faderens Død ægtede hendes Moder Hans Nielson Fog⁶⁾, Handelsmand i Aarhus). 1685 ægtede hun Anders Hansøn, med hvem hun havde 6 Sønner og 2 Døtre, der alle overlevede Moderen⁷⁾.

Nr. 48. *Else Olufsdatter*⁸⁾, født 1612, den 15. December i Aarhus, død 1725, den 3. Oktober. Fader: Oluf Christensøn, Handelsmand og Overformynder, † 1683. Moder: Kirsten Thomesdatter. I et Par Aar bestyrede hun Huset for sin Farbroder, Rasmus Christensøn, Sognepræst til Ormslev og Koldt⁹⁾. 1691, den 8. Januar blev hun gift med Mogens Blach, Kjøbmand i Aarhus, med hvem hun havde 1 Søn og 3 Døtre¹⁰⁾. Han døde 1698, begravet 9. Aug. i St. Clemens Kirke¹¹⁾, og hun ægtede derefter 1700, den 16. Marts Jens Andersøn Müller, Kjøbmand i Aarhus¹²⁾.

Nr. 49. *Boel Pedersdatter*, født 1650, den 13. Marts paa Liungsbækgaard i Draaby Sogn, død 1709, den 30. Aug. Fader: Peder Andersen, Forpagter. Moder: Margrete Jacobsdatter¹³⁾. 1657 flygtede Forældrene til Samsø paa Grund af det svenske Indfald. Senere kom hun til Præsten Amdi Pallesen i Langaa-Taarup-Vinge, der var gift med hendes Faders Søster, og derefter igjen hjem.

¹⁾ Præst til Vor Frue Kirke i Aarhus, død 1703. ²⁾ Ms. 58. ³⁾ Datter af Handelsmand Jens Jakobsen Müller i Aarhus, se Nr. 47. ⁴⁾ Formodentlig Søn af Kjøbmand i Aarhus Mikkel Nielsen Langballe og Kirsten Jensdatter. ⁵⁾ Ms. 57. ⁶⁾ se Nr. 15. ⁷⁾ Ms. 58. ⁸⁾ se Hofmands Fund II, 48 f. ⁹⁾ † 1684. ¹⁰⁾ se Nr. 7. ¹¹⁾ Domkirken. ¹²⁾ Ms. 56. ¹³⁾ Søster til Forpagter og Ridefoged Peder Jacobsen paa Kallø, for hvem hun tidligere var Husholderske.

Hendes Faders Ven Poul Nielsøn, Forpagter og Ridefoged paa Isgaard, begjærede hende derefter til Ægte, og i November 1667 stod deres Bryllup i Ebeltoft. (Hendes Mand havde staaet Fadder til hende og havde allerede da i Spøg anmodet om, at hun til sin Tid maatte blive hans Hustru.) Derefter boede de paa Isgaard til 1680, da de flyttede til Strandkjær (Agri S.), som de nogle Aar tilforn havde kjøbt, og her døde Poul Nielsøn 1683 i Oktober. Hun boede saa paa Strandkjær i 8 Aar sammen med sine 3 Døtre, af hvilke kun 1 overlevede Moderen. Hun solgte derefter Gaarden og købte i Forening med sin afdøde Mands Ven, Sr Hans Jacobsøn til Liungsbækgaard, Ridefoged over Kallø Amt, Roelsøgaard ¹⁾, hvor hun boede i 15 Aar og derefter overlod Hans Jacobsøn hele Gaarden mod at faa noget Gods i Vistoft, hvor hun boede Resten af sit Liv ²⁾.

Nr. 50. *Maren Pedersdatter*, født 1706, den 21. Juni i Slagelse, død ?. Fader: Peder Jensøn, Raadmand ³⁾. Moder: Maren Schnabel, død 1706. 1725, den 23. April ægtede hun Peder Pauch, da Fuldmægtig hos Baron Gersdorff (Befalingsmand over Sjællands Stift), senere Amtsforvalter over Kallø og Stjernholm Amter. Med ham havde hun 5 Børn, hvoraf 1 Søn og 1 Datter overlevede Moderen. [Slutningen mangler] ⁴⁾.

Nr. 51. *Anne Michelsdatter Qvortrup*, født 1652, den 13. Januar i Aarhus, død ?, den 19. Februar, efter 14 Aars Enkestand. Fader: Michel Christensøn Qvortrup, Borger og Handelsmand. Moder: Karen Jensdatter. Tjente en Tid hos Admiral Jens Juel i Kjøbenhavn. Gift 1674 med Povel Reinhart Kramer, da Balberer og kgl. May. Post-Mester i Aarhus. 3 Børn, af hvilke 1 Søn og 1 Datter overlevede Moderen ⁵⁾.

Nr. 52. *Bente Rasmussdatter Randulf*, født 1662, den 15. December i Nykjøbing Falstør, død [Slutningen af Testamentet mangler]. Fader: Rasmus Enevoldsen Randulf, Landsdommer. Moder: Magdalena Edwardsdatter Wildfang. Traf 1680 i Kjøbenhavn Jens Knub, Amtsforvalter over Kallø m. fl. Amter, der var her paa Forretningsrejse, og ham ægtede hun i Aarhus 1681, den 15. Juni. De havde 1 Søn og 2 Døtre ⁶⁾, der alle overlevede Forældrene. 1691 den 29. Oktober led hun paa en Rejse Skibbrud under Samsø men blev i yderste Øjeblik reddet. Jens Knub døde 1696, den 23. Marts, og hun levede derefter som Enke ⁷⁾.

¹⁾ Ejedes af Ritmester Lindenqvist. ²⁾ Ms. 58. ³⁾ Gift 2. Gang 1706 med Else Kirstine Westengaard. ⁴⁾ Ms. 58. ⁵⁾ Ms. 57. ⁶⁾ Datteren Karen var gift med Oluf Worm Lektor ved Aarhus Domkirke. ⁷⁾ Ms. 58.

Nr. 53. *Enevold Randulf*, født 1666, den 26. Oktober i Nykjøbing Falster, død 1704, den 6. April. Fader: Rasmus Randulf, Landsdommer. Moder: Magdalene Wildfang¹⁾. Nød i sit Hjem tilligemed 2 ældre Søkende Undervisning af Studiosus Michel Markusøn, der senere blev Kapellan i Odense. Kom i sit 12. Aar i Skole i Kjøbenhavn hos en tysk Regne- og Skrivemester og blev 1680 optaget i Huset hos sin Farbroder Biskop Niels Randulf i Bergen, hvor han yderligere nød Undervisning. 1682 kom han til sin Svoger Jens Knub²⁾, Amtsforvalter over Haurballegaard, Kallø og Stjernholm Amter, hvor han blev, til han 1694 den 17. Oktober ægtede Cathrine Fog, Datter af Borgmester og Assessor Jørgen Fog og Cathrine Schumaker³⁾. Brylluppet stod paa Skierninggaard, hvor Ægteparret blev boende indtil 1696, da Enevold Randulf blev udnævnt til sin afdøde Svoger Jens Knubs Efterfølger som Amtsforvalter over de nævnte Amter. Ingen Børn⁴⁾.

Nr. 54. *Anna Rasmusdatter*, født 1646, den 2. Februar i Harlev Mølle i Framlev Herred, død 1720 (?). Fader: Rasmus Jensen. Moder: Karen Rasmusdatter. Kom 1665 i Tjeneste hos Borgmester Anders Lyderichsens Enke Maren Clemensdatter i Aarhus, hvor hun blev til hun 1673, 3. Pinsedag, ægtede Jens Jensen, med hvem hun havde 6 Børn, hvoraf 1 Søn og 1 Datter overlevede Moderen. Jens Jensen døde 1702, og 1709, den 12. August, ægtede hun den »velfornemme« Mand Mogens Knudsen, der overlevede hende⁵⁾.

Nr. 55. *Maren Rasmusdatter*, født 1649, den 8. Marts i Aarhus, død 1711, den 30. Septbr.⁶⁾. Fader: Rasmus Larson, Handelsmand og Overformyndet. Moder: Anne Rasmusdatter. Gift 1665 med Niels Madsøn, kgl. Tolder og designeret Borgmester i Aarhus⁷⁾, med hvem hun havde 4 Børn, hvoraf kun 2 Døtre overlevede Moderen. 1687 ægtede hun derefter Hr. Willadtz Olufson, Præst i Grundfør og Spørring, med hvem hun ingen Børn havde⁸⁾.

Nr. 56. *Elisabeth Rhodius*, født 1672, den 17. Maj i Aarhus, død 1732, den 19. Marts. Fader: Johann Rhodius, Konrektor⁹⁾. Moder: Magdalene Borgreving¹⁰⁾. Moderen døde 5 Dage efter hendes Fødsel, og efter Faderens Død 1679 kom hun til sin Morbroder

¹⁾ Hun boede som Enke i Aarhus, hvor hun vist døde 79 Aar gl.
²⁾ Gift med Bente Randulf, se Nr. 52. ³⁾ Cathrine Schumacher var Søster til Griffenfeld. Jørgen Fogh var Borgmester i Kjøbenhavn og Assessor i Højesteret. ⁴⁾ Ms. 57. ⁵⁾ Ms. 58. ⁶⁾ I Følge Wiberg døde hun 1710. ⁷⁾ Død 1680. ⁸⁾ Ms. 58. ⁹⁾ se Nr. 57. ¹⁰⁾ Datter af Chr. B, Præst i Hornslet.

Hr. Melchior Sommerfeld¹⁾, øverste Medtjener ved Aarhus Domkirke, og 1685 kom hun til sin Moders Stedfader Biskop Erik Grave, hvor hun var til 1691, da Biskoppen døde. Hun var derefter 1 Aar hos sin Svoger Assessor Eilers, Lektor ved Aarhus Domkirke²⁾, og kom saa 1692 til sin Svoger Søren Sørensen, Toldbetjent og Brygger i København, hvor hun blev til 1693. Derefter opholdt hun sig i Aarhus hos sin Broder Jørgen Rhodius, Konrektor, hvis Efterfølger i Konrektorembetet Mag. Bagge Jung-hans³⁾ hun ægtede 1701, den 18. Oktober. Med ham havde hun 6 Børn, af hvilke 2 Sønner og 1 Datter overlevede Forældrene⁴⁾.

Nr. 57. *Johan Rhodius*, født 1625, den 6. Januar i Kættinge paa Als, død 1679, Pinsedag under et Besøg hos Landstingsskriver Laurids Bering i Viborg. Fader: Jørgen Jensøn Rhodius, Sognepræst. Moder: Elisabeth Monrad. Mistede Faderen, da han var 5 Uger gammel⁵⁾, og Moderen ægtede derefter Hr. Søffren Jensønn, Sognepræst paa Lyø. 1633, den 15. Juli, kom han til sin Stedfaders Broder, Niels Jensønn, Borger og Handelsmand i Rudkjøbing, hvor han gik i Latinskolen, indtil han 1638 kom i Odense Skole, hvor han var i 4 Aar. Derpaa 2 Aar paa Gymnasiet, og i sit 20. Aar kom han til Universitetet, hvor han 1645 tog Attestats og Dimis. og 1646 Baccalaur. Han studerede derefter videre, bl. a. Sprog, Filosofi og Naturvidenskab, men 1650, den 18. September blev han kaldet til 5. Lektiehører i Aarhus, skjønt han tidligere havde afslaaet at tage imod en saadan Stilling. 1660 blev han Konrektor i Odense, og 1661 tog han Magistergraden. Samme Aar blev han Konrektor i Aarhus og blev indsat i dette Embede Nytaarsaften. 1662, den 29. September ægtede han Pigen Cæcilie Andersdatter, der døde 1664 den 3. Februar⁶⁾, og 1665, den 6. August giftede han sig paany med Magdalene Christiansdatter Borggraffuing⁷⁾. Hun døde 1672, og med hende havde han 6 Børn, hvoraf kun 1 Søn og 2 Døtre overlevede Forældrene⁸⁾. 1677, den 24. Oktober ægtede han Cæcilie Frandtzdatter Rosenberg⁹⁾ med hvem han havde 1 Datter, der overlevede ham. (Kort Uddrag af Ligtalen)¹⁰⁾.

¹⁾ Han var ikke hendes Morbroder men kan maaske have været gift 1. Gang med en Søster til hendes Moder. ²⁾ Eilers Jacobæus, død 1720 i København. ³⁾ Død 1717, den 2. Februar. ⁴⁾ Ms. 58. ⁵⁾ Skal i Følge Wiberg være 5 Aar. ⁶⁾ Med hende havde han 1 Datter, der døde før Faderen. ⁷⁾ Datter af Præsten i Hornslet. ⁸⁾ se Nr. 56. ⁹⁾ Datter af Biskop Rosenberg i Viborg. ¹⁰⁾ Ms. 58.

Nr. 58. *Hans Rhumann*, født 1622, den 3. Marts i Kjøbenhavn, død 1676, den 27. September. Fader: Wolfgang Rhumann, Professor, død 1637. Moder: Bodel Hansdatter (Datter af Hans Michelsøn, Chr. 4. Tugtemester og siden Økonom paa Herlufsholm og Sorø Kloster). Hans Moder døde, da han var 5 Aar. 1633 blev han sendt i Odense Skole, hvor hans Morbroder Mag. Christian Hansen da var Professor i Græsk og Matematik. 1636 kom han i Sorø Skole, hvorfra han 1642 dimitteredes til Universitetet. 1647 blev han Huslærer hos Biskop Jesper Brochmand for to af dennes Brødre, 1649 Magister og s. A. Huslærer hos Kansler Chr. Thomsen Sehested for dennes Søn Erik. 1653, den 27. November blev han kaldet til Sognepræst til Aarhus Domkirke og 1654 til Provst over Hasle Herred. 1657, den 10. Marts blev han trolovet med Anna Erichsdatter Monrad, eneste Datter af Biskop Monrad i Ribe, men formedelst det fjendtlige Indfald holdtes Bryllupet først 1659, den 13. December i Aarhus. Med hende havde han 1 Søn og 1 Datter, hvoraf kun sidstnævnte overlevede Faderen¹⁾ ²⁾.

Nr. 59. *Frederik Ries*, født 1673, den 26. Maj, i Moldrup Præstegaard, død 17 . . . Fader: Vilhelm Povelsen Ries, Præst til Moldrup og Bjerring³⁾. Moder: Birgitte Friderichsdatter. Kom først i Tjeneste hos Kancellisekretær Michelsen og derefter hos Generalprokurør Johannes Worm, hvor han var i 6 Aar, samt endelig hos Kammersekretær Rademachis, hvor han var i 4 Aar, indtil Kammersekretæren rejste hjem til Berlin. Samme Aar (1703) blev han Køkkenskriver hos Grevinde Vieregg og senere Tøjhus-skriver (?) ved Søetaten. [Slutningen mangler]⁴⁾.

Nr. 60. *Hans Terchelson Rosenqvist*, født 1657, den 16. September i Rudkjøbing, død 1726, den 19—20. August. Fader: Terchel Christensøn Rosenqvist, Sognepræst i Rudkjøbing. Moder: Karen Hansdatter. Forældrene døde fra ham og 4 Søskende, medens de endnu vare Børn. Kom først i Tjeneste hos Højesteretsassessor Henrich Mathesius, dernæst hos Amtmand Otto Krabbe til Holmegaard og i 8 Aar hos Baron Friderich Krag til Kjær-gaard, hvor han var Lakaj og Kammertjener; paa hans anbefaling blev han Lakaj hos Christian V, og 1696 blev han beskikket til Hospitalsforstander i Aarhus. 1697, den 22. April ægtede han Karen Lauridsdatter. 1698 blev han beskikket til Toldbetjent og Visiterer i Aarhus, og 1706 blev han Kontrollør. Hans Hustru

¹⁾ Jvfr. Nr. 45. ²⁾ Ms. 56. ³⁾ I Haderslev Amt. Han var ogsaa Provst og Assessor i Konsistoriet. ⁴⁾ Ms. 57.

døde 1717 i Februar, og 1718, 30. Februar (!) ægtede han i Kjøbenhavn Maria Jensdatter. 1726 blev han beskikket til Kontrollør ved Kjøbenhavns Toldkammer, men han var allerede da paa det Sygeleje, af hvilket han ikke mere rejste sig¹⁾.

Nr. 61. *Jens Terchelson Rosenqvist*, født 1670 i Marts i Rudkjøbing, død 1700, den 22. December i Aarhus. Fader: Terchel Christensøn, Sognepræst til Rudkjøbing og Skrøbelev. Moder: Karen Hansdatter. Efter Forældrenes Død opholdt han sig et Aarstid i Kjøbenhavn, kom derefter i Skrivertjeneste hos Frederik Suhr, Amtsforsvalter over Aalholm Amt paa Lolland, hvor han var i 3 Aar. Tjente derefter 2 Aar som Haandskriver hos Jørgen Arenfeldt til Rugaard og for fogit paa Sorbrødre i Sælland i 2 Aar. Var derefter Ridefoged hos Baron Jens Juel paa hans Gaard Jungslund paa Sjælland og Bustrup i Jylland i 4 Aar. Tog saa til sin Broder Hans Rosenqvist²⁾, Forstander paa Aarhus Kloster og Visiterer ved Søtolden, hvor han døde ugift³⁾.

Nr. 62. *Jens Sørensen*, født 1647, den 3. Januar i Nordby paa Samsø, død 14. Oktober 1710. Fader: Søren Michelson, død 1649. Moder: Johanne Sørensdatter. Sejlede som Skipper og Kjøbmand for Johan Arentzøn⁴⁾, Assessor Jens Lassen, Assessor Jesper Hutfeld og Borgmester Laasbye. Gift 1676, Helligtrefoldigheds Søndag, med Dorthe Michelsdatter, Søster til Mads Michelson paa Samsø. Strax efter Bryllupet blev Jens Sørensen fanget af Svenskerne ved Skagen og blev bragt til Marstrand, hvorved han mistede al sin Ejendom. Blev senere Stadskaptajn og Borger i Aarhus. 2 Døtre, hvoraf Karen Jensdatter var gift med Søren Rasmussøn Bagge i Aarhus⁵⁾.

Nr. 63. *Christen Andersen Tørslew*, født 1654 i V. Tørslev ved Mariager, død 1725, den 12. Februar. Fader: Anders Lassen (Ladtzøn). Moder: Kiersten Jensdatter. Gik i Mariager »danske Skole« til han var noget over 12 Aar, kom derefter til sin Frænde Niels Sørensen Fleistrup, Borger og Handelsmand i Kjøbenhavn og 4 Aar efter til Aarhus, hvor han i 4 Aar lærte Feldbereder Haandværket. Drog derpaa udenlands til Pommern, Hessen Kassel o. s. v. i 3½ Aar og vendte saa tilbage til Aarhus, hvor han nedsatte sig som Feldbereder og 1682 ægtede Maren Povelsdatter Storm, der var Enke efter Feldbereder Just Olufsen. Hun døde 1723 i Januar. 2 Sønner og 1 Datter døde alle før Faderen, Datteren var gift med en Hans Ovesøn⁶⁾.

¹⁾ Ms. 56. ²⁾ se Nr. 60. ³⁾ Ms. 57. ⁴⁾ Formodentlig Joh. Arendsøn Althalt til Lyngbygaard. ⁵⁾ Ms. 57. ⁶⁾ Ms. 56.

Nr. 64. *Dorothe Cathrine Wandal*, født 1660, den 10. November i Kjøbenhavn, død (Datoen ikke udfyldt) 1708. Fader: Johan Wandal, Biskop over Sjællands Stift. Moder: Anne Cathrina Winstrup. Opholdt sig efter Forældrenes Død en Tid hos Etatsraad Jørgen Eilers, gift med hendes Søster Anna Margrete Wandal, og her stiftede hun Bekjendtskab med Biskop [Randulf] fra Bergen, der var Enkemand, og som opholdt sig i Kjøbenhavn i Forretningsanliggender. Ham ægtede hun 1680 og fødte ham 1 Søn og 4 Døtre, hvoraf 1 Datter døde før Moderen¹⁾.

Nr. 65. *Maren Pedersdatter (Winde)*, født 1652, den 28. Marts i Skive, død 1725, ca. 1 November. Fader: Peder Pedersøn Winde, Skriver paa Skivehus og Raadmand i Skive²⁾, død 1659. Moder: Maren Nielsdatter, død 1659. Kom efter sine Forældres Død til sin beskikkede Værge, Raadmand Falck Jensøn i Skive, ca. 1644 kom hun til Laurs Ottosen, Borger i Viborg for at lære Husholdning m. v., og efter 4 Aars Forløb kom hun til sin Morbroder Poul Nielsøn, Fuldmægtig ved Isgaard, hvor hun ligeledes var i 4 Aar. Tjente derefter Fru Elisabeth Parsberg, sal. Jørgen Høgs til Skjærsø, i 3 Aar, var 2 Aar hos Søsteren Mette³⁾, der var gift med Rasmus Hellis i Ebeltoft, og kom saa i Tjeneste hos Dorotheche Eggers, Enke efter Hans Hansøn, Godsforvalter paa Løvenholm og gift 2. Gang med Søren Sørensen paa Bruusgaard ved Randers, Amtsskriver over Dronningborg, Mariager og Silkeborg Amter. 1681 den 21. Marts ægtede hun paa Bruusgaard Anders Nielsøn, Forpagter paa Essenbæk, med hvem hun havde 1 Søn og 2 Døtre, af hvilke dog kun 1 Datter⁴⁾ overlevede Moderen. 1705 døde hendes Mand⁵⁾ ⁶⁾.

Nr. 66. *Mette Pedersdatter (Winde)* født 1650 den 12. April i Skive, død 1728 omkring Midten af April. Fader: Peder Pedersøn Winde, Skriver ved Skivehus Amt og Raadmand i Skive, † 1659⁷⁾. Moder: Maren Nielsdatter, † 1659. Efter Forældrenes Død blev hun opdraget hos den hende af Byens Øvrighed beskikkede Værge, Handelsmand Christen Jensøn Fuursman, og 1668 kom hun til sin Morbroder Poul Nielsøn, Fuldmægtig ved Isgaard (ved Ebeltoft), der strax efter fik hende anbragt hos Elisabeth Parsberg, Jørgen Høgs til Skjærsø, hvor hun var i 5 Aar. 1673, den 16. April, ægtede hun Rasmus Christensøn Hellis, Handelsmand i Ebeltoft, død 1689⁸⁾, med hvem hun havde 4 Sønner, hvoraf 1 var

¹⁾ Ms. 56. ²⁾ Jvf. Nr. 66. ³⁾ se Nr. 66. ⁴⁾ se Nr. 3. ⁵⁾ Testamentet bærer Paategning: „Min Søster Maren Pedersdatters Testamente“, skrevet med samme Haand som Testamentet, men hvem denne Broder var, vides ikke. ⁶⁾ Ms. 58. ⁷⁾ Jvf. Nr. 65. ⁸⁾ se Nr. 27.

Tolder i Horsens men tillige med 1 Broder døde før Moderen. 1690 blev hun trolovet med Søren Rasmussen Handrup, Skipper i Ebeltoft (?), der døde før Bryllupet, og 1692, den 26. Februar ægtede hun Thomes Hendrichsøn Leking i Ebeltoft, død 1706 den 18. Marts¹⁾.

Nr. 67. *Anne Andersdatter Vinding*, født 1639, den 10. Maj i Vejerslev Præstegaard, død ? [Slutningen mangler]. Fader: Anders Andersen Vinding, Præst til Vejerslev, Aidt, Torsø. Moder: Kirsten Jensdatter Ørsted. Efter Moderens Død afstod hendes Fader 1666 Kaldet til Hr. Mogens Grave, hvem hun ægtede²⁾.

Nr. 68. *Erich Andersøn Winther*, født 1661, den 18. Juni i Fastrup i Lading Sogn, død 1725, den 25. December. Fader: Anders Erichsøn Winther. Moder: Johanne Rasmusdatter. Kom 1675 i Guldsmedlære hos Christian Lemiche i Randers, hvor han blev i 10 Aar, kom derefter til den kunst-vel-erfarne Niels Svendsøn i Kjøbenhavn og Christian Bæhr i Frederiksstad. Rejste 1688 til London og s. A. til Aarhus hos Lauridtz Vild. 1689 tog han til Mariager til sin Læremester Chr. Lemiche, med hvis Skude han en Tid sejlede som Skipper og Kjøbmand. Tog 1691 Borgerskab som Guldsmed i Aarhus. Gift 1695, den 11. April i Aarhus med Anne Michelsdatter, død 1697. Gift 1698 med Magdalene Sørensdatter Bing. I 1. Ægteskab 2 Døtre, hvoraf kun 1 overlevede Moderen og i 2. Ægteskab 7 Børn, hvoraf 1 Søn og 3 Døtre overlevede Faderen³⁾.

Nr. 69. *Lauridz Nielsøn Østerballe*, født 1608, den 6. December i Østerballe i Hoed, død ca. 1689. Fader: Niels Sørensen, Skriver og senere Foged til Sønder Herreds Ting. Moder: Maren Lauridzdatter af Hedensted i Hatting Herred. Søgte først Degnen i Homaa og kom senere i Grenaa Skole, hvor Kapellanen Rasmus Nielsøn da var Skolemester. 1618 blev Hr. Palle⁴⁾, som senere blev Præst i Agri, Skolemester i Ebeltoft, og da han var Søn af Lauridz Nielsøns Faster, blev Lauridz sendt hertil men kom efter 1 Aars Forløb atter tilbage til Grenaa Skole, som han saa frekventerede i 3 Aar. 1622 kom han i Aarhus Skoles 3. Lektie, hvor Jacob Arp da var Hører⁵⁾, kom derefter i 4. Lektie, hvor Svend Arboe var Hører⁶⁾, og efter nogle Aars Forløb i 5. Lektie, hvor Chr. Friis⁷⁾ var Hører. 1627, den 27. Juni kom han i

¹⁾ Ms. 56. ²⁾ Ms. 58. ³⁾ Ms. 57. ⁴⁾ Palle Amorsen † 1661. ⁵⁾ Senere Præst i Kolind-E-S. ⁶⁾ Senere Kapellan ved Domkirken i Aarhus. ⁷⁾ Sidst Præst til Frue Kirke i Aarhus.

Skolemesterlektion. Da det fjendtlige Indfald skete ved Mikkel-dagstid 1627 var han borte fra Skolen i næsten 2 Aar, men efter Freden 1629 kom han atter igjen og var her til 1631, da han om Paasken blev dimitteret til Universitetet. 1634 blev han kaldet ¹⁾ til Sognepræst for Mygind, Krogsbæk og Skjørring, hvor han 1635 ægtede sin Formand Søren Qvists Datter, Cidzel Sørens-datter, med hvem han i et 13aarigt Ægteskab havde 8 Børn, hvoraf 2 Sønner og 2 Døtre overlever Faderen. Ca. 1664 ægtede han Pigen Maren Pedersdatter, der døde 1672, den 1. Marts, og med hende havde han 2 Døtre, som overlevede Faderen. Imidlertid afstod den salig Mand sit Kald til . . . Hr. Peder Knudsen ²⁾, og opholdt sig derefter hos adskillige Præster ³⁾, saaledes hos Knud Uttrecht i Ebeltoft i nogle Aar og derefter indtil 1679 hos Hans Nielsøn i Knebel, Senere var han i over 10 Aar Hjælpepræst i (?). [Slutningen mangler, men midt i Testamentet findes til Gjengjæld indhæftet et Brudstykke af en Ligprædiken over Præsten i Sjelle-Skjørring, Christen Madsen Sommers Fader, hvilken døde i Sjelle; hans Navn og Fødsel findes ikke ⁴⁾].

¹⁾ Af Kongen. ²⁾ Denne Afstaaelse fandt i Følge Wiberg Sted 1659 paa Grund af en godvilligt erkjendt Forseelse. ³⁾ Som Hjælpepræst. ⁴⁾ Ms. 58.

Spørgsmaal og Svar.

Spørgsmaal 2.

Tobie Martin var Modehandler i Kjøbenhavn omkring Aar 1750. Han var gift 1ste Gang med *Dénise Française d'Huardt* († 1755 og begravet paa den reformerte Kirkes Kirkegaard), 2den Gang med *Marie Adrienne Courtonne* (gift 1769 paany med *Billedhugger C. F. Stanley*).

I 2det Ægteskab 3 Børn, blandt hvilke Datteren *Marie Adrienne Adolphine*, f. 1761, blev gift med senere Sorenskriver *Erich Horn*.

Det ønskes oplyst, hvis Søn denne *Tobie Martin* var. Var han muligens Søn af *Jean Jaques Martin* 1671—1730, Præst ved den reformerte Kirke i Kjøbenhavn 1713—1720 og derefter Kongelig Kommissarius i *Fredericia*? Naar var han fød og naar dede han? Der lever vistnok adskillige efterkommere efter ham i Kjøbenhavn.

Stud. jur. *Harald Gram*, Hamar, Norge.

Spørgsmaal 3.

Sognepræst til Ølstykke *A. Andersen* har i dette Tidsskrift 3. R. 2 B. S. 73 fremsat Spørgsmaal om *Hans Landorph* til *Billesbølle's* Hustru *Sophie Rasch's* Forældre, og undertegnede har i 5. R. 5. B. S. 89 fremsat det samme Spørgsmaal om nævnte *Sophie Rasch's* og *Søskendes* Forældre. Dette Spørgsmaal er ved Hr. Arkivar *Thisets* Slægtbogs-Uddrag i 5 R. 6 B. S. 24 forsaavidt besvaret, som der her siges, at hendes Fader var *Mads Rasch af Flintholm*. Dette *Flintholm* er formentlig beliggende paa *Fyen*, *Svendborg Amt*, *Salling Herred*, *Hunstrup Sogn*, og da han skrives af og ikke til *Flintholm*, maa man antage, han ikke har ejet den, men indtaget en eller anden *Stilling* ved *Godset f. Ex. Forvalter*.

Mads Rasch's Hustru døde hos sin Søn *Regimentaskriver* ved *Kronborg* *Otto Christian Rasch* og blev begravet fra *Esrom* i *Esbønrup Sogn* 2den Maj 1736, men i *Ministerialbogen* anføres ikke hendes Navn.

Enhver *Underretning* om nævnte *Mads Rasch af Flintholm*, hans Hustru, hans Slægt og hans *Vaaben* modtages med største Tak.

W. Rasch, Rigsarkivet, *Christiania*.

Spørgsmaal 4.

Undertegnede vilde være meget taknemlig for Oplysninger angaaende Billedhugger eller Billedskærer Thor Kongstad og dennes Hustru Emilie f. Nøve (Datter af Klokker i Meldalen Thor Nøve og Hustru Gidschen f. Tønder), der menes at have boet i Throndhjem eller muligvis Røros c. 1756—70.

Det vides, at der i det Ægteskab var 5 Børn, hvoraf Fødsels- og Dødsdata kendes for de 4's Vedkommende. 1) Ole K., Landmand, Østergaard, Jylland, f. i Norge $^{10}/_{11}$ 1756, † i Danmark $^{1}/_{1}$ 1808. 2) Gedske Tønder K., f. i Norge 1758, † paa Fyen $^{18}/_{11}$ 1849. 3) Peter K., Landmand i Norge. Data ubekendte. 4) Ole Tønder K., Landmand, Langesminde, Fyen, f. i Norge $^{20}/_{6}$ 1767, † paa Fyen $^{22}/_{1}$ 1836. 5) Thor Olsen Tønder K., Kapt. i Fodfelket, Aalborg, f. i Norge $^{20}/_{10}$ 1770, † i Danmark $^{18}/_{9}$ 1825.

Af stor Interesse vilde det ogsaa være at faa oplyst Data angaaende det i Norge tilbageblevne 3die Barn, Peter, og om der findes Slægtled efter ham.

E. Kongstad Rasmussen, Ø. Farimagsgade 14. Kbhvn.

Svar I

(Spørgsmaal 1 i 5 R. 4. B. S. 192).

Hr. Schach Moe har til Redaktionen med Anmodning om Optagelse indsendt to Besvarelser af hans Spørgsmaal, et fra Hr. Ingeniør Charles Delgobe, et andet fra Hr. H. Moe, Klep pr. Morsund, som her dog, for at undgaa Vidtløftighed, kun i Uddrag skal refereres for saa vidt angaar Hovedspørgsmaalet, hvem Christine Henriksdatter Meinichen var Datter af.

Hr. Delgobe fremfører, at den, der nærmest kommer i Betragtning som Fader til Christine Henriksdatter Meinichen er Henrik à M. paa Alversund, som vistnok i Begyndelsen har været Byfoged i Bergen¹⁾; senere kom han til Helsingør som Raadmand og Viceborgmester og døde der 7. Maj 1776²⁾. Han nævner efter Hostrup Schultz' Helsingørs Embeds- og Bestillingsmænd, at han var gift med Beate Lax, og at en Datter Kierstine af dette Ægteskab findes anført født (eller rettere døbt) 13. Febr. 1743, gift [$^{9}/_{1}$ 1762] med „Knudsen (o: Ole Knudsen Boy!)“.

Hr. Moe siger m. H. t. Hovedspørgsmaalet, at han først antog Christine for „en Datter af Henrik Meinichen, der døde 1740 som Sognepræst til Sund i Midthordland“ men tilføjer: „Hun kan næppe have været dennes Datter; derimod har hun antagelig været en Datter af den Henrik Meinichen, der var Byfoged i Bergen og Søn af Sognepræst til Hammer Erik Meinichen i dennes Ægteskab med Abel Sophie Løm“ (Holbergs Slægtning) og gift med Beate Lax.

Imod begges Formodning kan imidlertid fremføres et vægtigt Vidnesbyrd. Kirkebogen for Olai Kirke i Helsingør viser nemlig, at Viceborgmester i Helsingør Henrik à M. og Hustru den 13. Februar 1743

¹⁾ Han søgte samtidigt at blive Byfoged i Bergen og i Helsingør, men fik i 1741 sidstnævnte Embede (Kancelliets Gratia!prot.), som han beklædte til sin Død.

²⁾ Det var ikke 7. men 1. Maj 1776. Fejlen skyldes Hostrup-Schultz's nævnte Værk, som Hr. Delgobe iøvrigt i samme Brev med Rette anbefaler at bruge med Varsomhed, uden dog her at lade sig advare af den Uoverensstemmelse, der ligger i, at Skiftet efter Meinichen angives at være afholdt 7 Dage før hans angivne Dødsdag.

havde Datteren Kirstine til Daaben. Naar Hr. Schach Moe i sit Spørgsmaal angiver, at den Christine à Møinichen, han taler om, i Tiden 1740—60 i Stavanger havde 4 Børn til Daaben (hvoraf vel saa ialfald eet maa være født før 1750 eller i al Fald før 1755), saa er hermed givet, at hun ikke er identisk med den 1743 fødte og døbte Kirstine à Møinichen.

Hostrup-Schultz nævner Kirstines Mand kun med Navnet Knudsen. Skifteforretningen af 1. Maj 1776 efter Byfoged Møinichen nævner hende kun „Madamme Kirstine Knudsen, boende i Kiøbenhavn“. Da Boet langt om længe sluttes den 9. Maj 1792, modtager „Stervboets (!) Søn“ Prokurator Christian à Møinichen Arven til Søsteren „Enken, Mad. Kirstine Knudsen“¹⁾. Men Mandens øvrige Navne er forgæves eftersøgt baade i de vidtløftige Skifteakter og i Olai Kirkes Copulationsbog fra 1758—76. Om Slægten Møinichen henvises iøvrigt til den vidtløftige Stamtavle i Personalhistorisk Tidsskrifts 2. Bind.

Gerhard L. Grove.

Rettelse vedrørende Slægten Rømer

(5. R., IV B., 186).

Af Johan Møller.

Generalinde Rømer (Anna Elisabeth, f. Trampe) døde i Assens 1757 og blev begr. 14. April (i Følge Kirkebogen).

Det var Generalinde Ellebracht, som blev begr. 2. Januar 1754 det hedder nemlig i Kirkebogen:

1754. 2 January: blev Frue Generalinde Susanna Elisabeth Grefinde af Trampe, afgangen General Lieutenant Anthon Günther de Ellebracht, hans sl: Frue hensat udi General Major Rømmers aabne Begravelse om Aftenen her udi Assens Kircke: et par Lys.◊

Om General Rømers Begravelse (30. Maj 1748) hedder det i Kirkebogen:

General Major Hans Wilhelm Rømmer begravet og indsat udi hans Egen aaben Begravelse udi Kirchen og endog ej blev Ringet for Liget blev dog Kirchen fornøjet med sin Rettighed og gaf til Kirchen et par Altar Lys.

¹⁾ Helsingør Skitfebog 1776—93 fol. 758 og 853.

Breve fra 1815 til 1817 vedrørende F. P. J. Dahls Ophold i Christiania som Docent i Filosofi.

Meddeelt af hans Søn F. C. B. Dahl.

(Sluttet.)

Frederik Holst til Dahl, Kjøbenhavn 28 September 1816: Kjære, gode Dahl! Modtag herved min oprigtigste Tak for Din meget kjærkomne Skrivelse af 29 f. M., den laae paa min Pult, da jeg kom tilbage fra Møenstouren. — Du kan troe, jeg morede mig herligt paa det deilige Møen og heller ikke mindre over i Skaane, hvor jeg lærte ret fortræffeligt at sige: allraödmjukaste tjenare! og måste jag hafve ären att bokka for herran? trods nogen af mine adopterede Brødre. — Nu ere alle mine lange Besøg gjorte for i Sommer, men endnu syntes mig ikke saa ganske at være i Orden igjen efter de lange selvtagne Ferier i hele August og det meste af denne Maaned. Dog nødes jeg nu snart til at tænke paa severiora, dersom ikke Hensigten af mit Ophold hernede aldeles skal forfeiles — — Øhlenschläger har indleveret sit Freyas Alter til Theaterdirectionen, der sendte den tilbage med Erklæring, at den ei fandtes Øiemedet værdig. Forfatteren — siger man — skal derpaa have tilskrevet Censorerne, at han troede at staae paa den Punkt i Danmarks Literatur, at, naar han turde risqvære at lade Stykket opføre, kunde de sagtens vove at antage det. Men de skulle have svaret, at det maatte blive ved deres eengang givne Votum. Man fortæller ellers, at Ø. skal være bleven syg af Ærgrelse over dette skuffede Haab. — Du veed da vel, at Baggesen har i en Piece, betitlet: »Peer Vrøvler« været ubændig grov imod ham i Anledning af Sangen ved sidste Fugleskydning? Taushed er vist nok det bedste Forsvarsmiddel imod Baggesen og det kjender Øhl: ret vel. — I Søndags var her en famos Duel imellem en Schweizersk Baron Müller (hvis Fader har været Landamman) og Svensk Grev Lövenhaupt, Vicecommandant i Helsingborg. Duellen holdtes ved Lundehuset, man skjødes med Pistoler paa 10 Skridts Distance. Müller gik frie, men Lövenhaupt blev truffen imellem det 2—3 Ribben paa høire Side. Kuglen har ogsaa læderet Lungen og hviler uidentvilt paa Mellemgulvet. Den Ulykkelige lever endnu, men maa rimeligviis døe af Saaret. Müller fik strax hemmelig Vink om at forføie sig bort, men som han ei agtede paa og blev derfor igaar ført i Castellet — Aarsagen til Duellen skal have været Tvistigheder fra flere Aar tilbage, som Müller her fordrede afgjorte — — Oberst Sundt, Chef for et af Livregimenterne, er ved en Krigsret dømt til 2 Md^{ers} Sidden paa 2den Grad i Castellet i Anledning af adskillige Uqvemsord — saasom »en gammel Nat-hue &c.« brugte imod General Schulenburg, der ønskede, at han tilligemed de øvrige her cantonerende Regimentschefer vilde underskrive et Lykønskingsbrev til Prinds Carl af Hessen, men hvortil han ei fandtes villig. — Etatsraad Wiborg — Veterinairen — nævnes som den, hvem Skjæbnen iaar har undt det lykkelige Nummer,

der bragte de 50000 rbd. — — I Formiddags fra 9 $\frac{1}{2}$ —11 $\frac{1}{2}$ forsvarede Schouw sin velskrevne Dissertats de plantarum sedib. originariis heel tapperlig imod de befalede Opponenten Wad, Hornemann og Reinhardt og Opponenten ex auditorio Justitsraad Schow, Stud. med. Estrup og mig. Hornemann og Reinhardt have aldrig opponeret før og maatte derfor især den sidste under Kampen beede sine Sidemænd om Ord og Phraser. Min første Opposition var den, at Ingen kunde indlade sig i at bedømme Afhdl: quoad materiam, fordi den kun indeholdt sectio prima til et opus, hvis Fortsættelse turde maaskee blive et pium desiderium — og halvgjort Arbeide kan jo Ingen bedømme, og min sidste Indvending var den, at han i at forklare Menneskenes Oprindelse syntes mig at have hældet for meget til den Mening, hvormod allerede Propheten Habakuk melder Cap. 1. v. 14. Ved den første Opposition studsede fornemmelig Censorerne, den anden bragte hele Auditoriet til at lee. Hans Respondens Bredsdorff lader allerede sin Doctor-dissertats: »en logisk Bedømmelse af Naturvidenskabernes Inddeling« circulere. Til Vinteren kunne vi vente nok en Dissertats af Zeysse: de laude alchymixæ — —. Vor Konge skal være særdeles glad over Maaden, hvorpaa man har fejret Universitetsfesten deroppe — Prinds Christian bliver her i Byen i Vinter og skal for Eftertiden have Sæde i Statsraadet. — Jeg kan hilse fra Dine Venner Bang og Rosenvinge, hvem jeg talte med i Regentskirken i Formiddag og fortalte, at jeg agtede at tilskrive Dig i Aften. Hils nu hos Skps [Skjelderup], Sverdrups, Døderleins og hvem ellers Du træffer paa af dem, der med Venskab mindes mig, Din oprigtige Ven — som desuden gjør Regning paa snart at faae Brev fra Dig igjen —

Frederik Holst.

B. Bendtsen til Dahl 10 Oct. 1816 De Rygter, som siden havde udbredt sig om Deres Sygdom, som skulde komme af Climadet, om Deres Misfornøielse, som skulde komme af Stillingen, har meget bedrøvet mig Fra den Tid Professor Steenbloch gik bort, daterer jeg mine nye Byrders Periode. Hans danske Timer i øverste Classe maatte jeg strax paatage mig; nu ved Pouls [Søn af B. B.] Afreise har jeg da ugentlig faaet 34 Timer at læse, foruden de mange Timer uden for til Stiilrettelse. Naar nu Søndag gaaer med til Embedsskrivelser og Protokolholdelser og Husligheder, saa er jeg rigtig nok lettet nu efter 27 Embeds Aar Jeg takker for Anmærkningerne til Samothracisk Religion. Og finder Deres Ansichten i denne Sag meget rimelige, og maaskee de eneste rigtige speculativt tagne. Jeg havde intet orientalsk læst til Systemets indre Udvikling, og dette bliver aldrig min Sag; og endnu er der for lidet bekjendt om netop det allerældste paa Samothrace, Ideernes Gang derhen, hvorledes det maaskee tilsidst blot blev Sømands Religion, og det ældste gik forlorent Forresten takker jeg meget for de Uleiligheder, som De saa villig vil paatage Dem til nye Samling for mig Den store Umage, De anvender paa Collegier, maa ret for Alvor rectificere Deres egne Ideer og bringe Dem vidt i Faget. Gid Frugten deraf var for Kjøbenhavnere! Biskop Balles Begravelse fremkaldte ingen Digter til Besyngelse, hvorover mange have undret sig. Kongen

bekostede Liigbegiængelsen, som skal være en gammel Ret for Confessionarius. Notarius publ. Etatsraad Olsen, hans Svigersøn, vilde havt at Gutfeld skulde have holdt Talen over ham, men deels havde Gutfeld ej sympathiseret med Balle, deels vilde han ej støde Clausen, Balles Skriftefader. Clausen skulde da, men kunde ej blive færdig og frasagde sig det. Münster tilbød sig selv, og hvorfor skulde ikke Grundtvig gjøre det samme; dog nogle sigte opfordret af Gutfeld eller af dem som vilde have Klammeri mellem Clausen og Grundtvig, som ogsaa skal have været i høj Grad, og som afgjortes ved Biskopen paa den Maade, at Grundtvig ej maatte tale fra Prækestolen, men fra Chorsdørren. — Det var over det Gl. Test. Ord: En Høvding er falden i Israel. Talen roses af dem som kunde høre den; thi det kunde ej alle. Men imellem Münster og Clausen blev i Kirken stor Trætte, da begge vilde kaste Jord paa ham; Clausen opfordrede Etatsraad Lassen af Cancelliet, som var i Nærheden, at skille Trætten ad, men saa greb Münster Spaden og kastede Jorden paa. Over Kiævleriet, hvor Clausen var højroestet, skal endog have været Latter i Kirken. Ligeledes Latter i Petri Kirke over Seminaristerne fra Jonstrup, som under Saxtorff vare indkomne for at synges en af en af deres Lærere giort Gravsang, men som gik saa miserabelt, at Münster maatte bede dem holde op. Münsters Tale har i flere Henseender ej fundet Bifald. — Münster skal have givet et forfærdeligt Forslag ind til Celebration af Jubilæum 1 Novbr. 1817; man siger at Solenniteter ere fastsatte til 10 Dage i Khavn., 7 Dage paa Landet. I gamle Dage skal det have været 3 Dage. En Commission er nedsat til at bedømme og afgjøre det hele, siges der i disse Dage — Jeg tænker nu paa, kjæreste Hr. Dahl, at De til den Tid maa tage Doctorgraden — gid i Kjøbenhavn — men ellers vil De jo i Norge blive absolut nødt dertil. Universitetet maa jo vise sig ved den Leilighed

B. Bendtsen til Dahl 10 Dec. 1816: Imidlertid seer jeg, hvor haardt De har været angrebet, og hvor lidet De troer paa Climatet for Fremtiden. — Inden jeg nærmere besvarer dette Brev, som jeg oftere har læst, fordi Deres Lyst til at komme mig til Hjælp i Embedsbyrder saa usigelig har glædet mig, maa jeg lade Dem vide, at alt staaer endnu Skolen i den samme Uvished Reent ud sagt, har jeg, efterat have betænkt og alvorlig giennemlæst Deres Brev, indgivet en Forestilling til Directionen Dem angaaende, hvori jeg har betragtet Dem deels som min Støtte i tiltagende Alder, der kunde ikke allene, og med bedste Villie vilde, aftage mig mange Arbeider og møisommelige Rettelser — deels som den der det var en sand Vinding for Skolevæsenet at acquirere . . . Dette har jeg nu giort paa min egen Haand. Saasnart jeg derom hører noget, skal jeg skrive, ligesom jeg venter fra Dem snarest muligt noget decisivt. Hvad der for Dem end kan være at beslutte, saa ere mine Forestillinger aldeles conditionelle, og sigte blot dertil, at Pladsen kan staae aaben for Dem, om De end ej kom før efter Paasken, da jeg nok kan trække ud. Alt kommer forresten an paa Kongen. Da jeg af Directionen har Fuldmagt til at arrangere Lærefagene, saa kan De være sikker nok paa de

gamle Sprog og Dansk i øverste Klasse Blot vi havde Dem, skal vi nok venskabelig komme ud af alting. At De maatte blive Overlærer, har jeg ogsaa admoneret Directionen om. I alt dette er forresten intet for Dem forbindende; blot Præparation. I mine Tanker er Hoved-Spørgsmaal for Dem: Kan Deres Helbred være tient med Norges Clima? Besvares dette Spørgsmaal af Erfarenhed og Læger med Nej — saa er jo Sagen afgjort, og det er ej Ret at antage temporære Velgierninger af Universitetet eller Regieringen, som Sygdom siden forbød at giengielde. Besvares det med Ja, saa tag imod de ikke ufortiente, eller dog i sin Tid let aftienlige Vilkaarsforbedringer og udvortes Hæderstegn. Alt dette er mit eget allene; hverken min Kone, Aarøe eller nogen er raadført; min Kone har læst Deres Brev; forresten veed hun intet, og mine Medlærere veed intet Deres Sygdoms Beskrivelse har meget bekymret mig; imidlertid er, i Deres unge Alder, sagtens Retablering mulig. Lægernes Raad faaer man følge. Jeg havde vist nok meget ønsket, at De til næste Reformationstid kunde være med iblandt vore Doctores. Dog maaskee det endnu kan skee! Jeg haaber megen Forbedring for Deres Helbred af vort Clima og af modereret Arbeide. Det er forfærdeligt, hvor De har savnes af alle; i det mindste kan jeg ingen tale med uden at faae Spørgsmaal om Dem, og Hilsener til Dem. Det forundrer mig, at Mørner vidste om Deres Strid med Schack. Han erkyndiger sig altsaa nøje om enhver. Om Wergelands Skrift vidste jeg intet før Deres Brev; der kan vel sagtens være en Deel sandt deri; men beviser jo intet mere, end at der gives slette og uretfærdige Regieringer. Og har vel Danmark (o: ethvert Land) lidt mindre af sine Konger end Norge?

B. Bendtsen til Dahl 29 Dec. 1816: »Kjæreste Hr. Dahl! Efterat jeg under 12 Decbr. havde tilskrevet Directionen Dem angaaende, som den der ønskede at ansættes ved en lærd Skole og især Frederichsborg mig til Lettelse etc. modtog jeg dens Skrivelse under 24 Decbr. saa lydende:

»I Anledning af det, som Hr. Prof. i Skrivelse af 12 Decbr. har yttret om Docent Dahls Ønske at kunne ansættes i den ledige Lærerpst ved Frborg lærde Skole, bliver Dem herved tjenstlig melde, at Dir. ikke tør tillade sig allerunderdanigst at andrage om, at han maatte tilbagekaldes til hans Fædreland, saaledes at hans Ansættelse i Hans Majestæts Tjeneste skulde deraf være en umiddelbar Følge, men naar han selv skulde supplicere derom, saa er denne Direction, der agter hans Evner og Kundskaber, beredvillig til allerunderdanigst at indstille Ansøgningen til Hans Majestæts allerhøieste Resolution.«

Imidlertid synes det dog Directionen betænkeligt, at lade det ved en saa talrig Skole, som den i Frborg, længere henstaae med Besættelsen af Lærerpst i Historie og Geographie. Allerede før den modtog Hr. Prof.s sidste Skrivelse, havde den, med særdeles Hensyn paa det af Dem selv ved den indtrufne Vacance udtrykkelig yttrede Ønske, henvendt sin Opmærksomhed paa Candidat Nyholm, hvis hertil indsendte Ansøgning om denne Lærerpst var ledsaget med paalidelige Vidnesbyrd om hans Duelighed

dertil. Men da Directionen ikke derved er forvisset om hans Læregaver og Beqvemhed for Skoleunderviisningen, saa vil den ogsaa for det første kun ansætte ham som constitueret Lærer ved Frborg lærde Skole og det under de ved en saadan Ansættelse sædvanlige Betingelser.

Det vil være Directionen behageligt, om det kunde føje sig saaledes, at Hr. Prof. maatte erholde den attraaede Lettelse i Deres Skolearbeide ved Medhielp af den Mand, som De nu fortrinligen ønske sig, og som af Directionen forhen dertil har været udseet.

Malling.

Moldenhauer.◄

Cancellie Raad Aarøe har jeg ladet see dette Brev, og efter hans Raad har jeg faaet udskrevet det. Det fine deri røber Forfatteren. Aarøe anseer Meningen deraf for denne: Da Dahl ej kan ventes herved før til Paaske, maa Nyholm for Mængden af Disciplenes Skyld constitueres, men siden sløttes til en anden Skole, naar Dahl kommer, om hvis Modtagelse af hans Majestæt Malling maa være forvisset. Hans Raad er, at De jo før jo heller saae til at komme herved, da Ansøgning indgiven fra Norge nok ej var saa rigtig. Han vil med alle en Vens Glæder celebrere Deres Ankomst, og derfor ej skrive, da han ogsaa nu og i næste Maaned ved Regnskabsaflæggelser har kun alt for travlt. — Om Nyholm end bliver her ved Skolen, som syntes ham ligegyldigt, da han hellere vilde være i Fyen, hvor hans Fader er, saa søger Irgens nu meget at komme herfra Da jeg ikke siden har middelbar eller umiddelbar hørt noget fra Dem, saa er nu alt hvad der er passeret, præliminarisk, og blot en Virkning af min Egennytte, som jeg vilde ønske maatte forenes med Deres Ønsker. Jeg længes meget efter at høre noget om Deres Helbred

Paul Bendtsen¹⁾ til Dahl, 24 Januar 1817: Kjære Ven! Tak for Dit sidste lille Brev; men det glædede mig mere, at see Brevet, og Dit Segl, end at læse Indholdet, da dette tydelig lagde for Dagen, at Din Sindsstemning baade var urolig og temmelig bekymringsfuld. — Jeg kan altfor tydelig mærke, at Du ikke er vel tilfreds med Din Forfatning, mindst med den indvortes; men jeg skrev jo ogsaa i mit sidste Brev: »vøgt Dig mest for Dig selv.« — Det var at ønske, at Du kunne blive dygtig letsindig. Alvorlig maa man kun i de vigtigere Ting være; men at ansee alt for vigtigt, og at være alvorlig i alle Tilfælde, det vil Du jo let baade som Theolog og som Philosoph indsee Urigtigheden af. — Og Du maa jo dog tilstaae mig, at Du næsten i hvert eneste Tilfælde virkelig er alvorlig. Jeg vil da en fin uden Fortrydelse (som Bager Henriksen siger) sammenligne Dig med en Pharisæer, thi ligesom han lærer det bedste, og gjør det værste, saaledes lærer Du at man skal søge Harmonie imellem alle sine Følelser, men Du lader dog de tungsindige nedtrykkende o. s. v. hos Dig selv allene prædominere. — Jeg troer ikke, at der er andet for Dig at gjøre, end at arbeide i alvorlige Ting saa lidet som muligt, og for Resten

¹⁾ *Paul Bendtsen*, født 26 Novbr. 1793, Adjunkt ved Frederiksborg lærde Skole, Præst i Skelby. † 3 Decbr. 1849.

læse Bøger som Wessels og Holbergs Digte, Sigfried Klinker, Peregrine Pikle, den brune Mand, Sigfried v. Lindenberg o. s. v., da disse umuligt kan andet end sætte Folk i det mindste for en kort Tiid i lystigt Lune; og naar denne lykkelige korte Tiid ofte gjentages, vil den dog tilsidst blive en Vane, og fortrænge en stor Deel af Din forrige Natur. Men forkaster Du denne Methode, hvortil Du vanskelig vil kunne give Dig nogen antagelig Grund; i det mindste ikke, førend Du et Aars Tiid har forsøgt den; Bliv da alvorlig, og jo mere jo bedre, og læs *blot* Philosophie, Du vil da snart komme saa vidt ind i den, at Du over den vil glemme Dig selv; og jo mindre Du tænker paa Dig selv, desto mere vil ukjærlige Erindrings Indflydelse udslettes, og desto snarere vil uformærket Din gamle Munterhed komme tilbage; og til den har jeg endnu ikke kunnet finde mere, end disse 2 Veje. — Endvidere, bliv heller hjemme, end gaae i Selskaber, hvor Du ikke i Forvejen er overbeviist om, at Du vil komme til at more Dig *godt*; men naar Du er hjemme, da befat Dig ikke med at ordne Dine Hus-sager, o. s. v. thi dette er alt for ringe en Beskjæftigelse for Dig; den bringer gale og skadelige Tanker og Erindringer tilbage i Din Hukommelse; tag, lige snart Du er kommen hjem fat paa Din Philosophie. Og naar jeg kommer op til Christiania, og finder Dine Meubler ogsaaavidere i god Orden, da bliver jeg vred som en Tyrk (med mindre Du da har faaet Dig en Kone). Lev vel.

Din P. Bendtsen.

Carl Salicath har været oppe til Ex. th. og faaet Laudabl. Jeg gaaer op til Juni—Juli.

.....
 Fortsættelse d. 29 Januari. Jeg hører, Du reiser til Tellemarken, god Lykke og Fornøjelse paa Reisen, tag lystige Bøger med; og riv Dig med Magt ud af Dine egne Betænkninger, naar disse angaae Dig selv. — Kongens Geburtsdag skulde man troe var i Aar truffen ind i May Maaned, saadant et prægtigt Veir var det. Jeg hørte Lærken synge, saa Ploven drive, og pillede Blomster paa Nørrefælled manu propria. Een af dem sender jeg Dig. Lev vel.

Skulde Du ikke faae mit Brev førend ved Din Tilbagereise, da gid det først maa skee i Martii Maaned. (I April vil jeg ikke raade Dig at reise om). —

Jeg har tilbageholdt baade Dit og Steenblochs Brev i kort Tiid for at kunne lade eder vide, hvem der havde faaet Medallierne til Kongens Geburtsdag. Jacob Andresen af Fredrichsborg Skole faaer den ene. — Lev vel.

Din hengivne P. B.

Døderlein¹⁾ til Dahl, Christiania 10 Februar 1817: Kjæreste snille Ven! Sandelig inderlig glædede Dit Brev os, da jeg ret ængstede mig meget ved at tænke paa Din Helbred; Herregud hvor tungt det er, Du skal plages saaledes i vort Norge; Haabet, at Reisen dog endnu skal gjøre Dig godt, trøster mig for Dig. Vær forsigtig, naar Du reiser mellem Fjeldene og paa Isene, at den norske Snoe ikke blæser Dig i Munden, hvorfor Du lukker

¹⁾ Jens Grønbech Døderlein, f 28. Marts 1787, Lic. med., Stadsphysicus i Christiania, † 4 Januar 1867.

denne smukt til. Mon ikke Din Tandpine og Hævelse kommer af en Tandbyld, i saa Tilfælde flækker Du en Figen, lader den koge i Mælk og paalægge som et cataplasma emolliens. — Brevets Længde sagde mig strax, at det var fra Dahl, og i saa Henseende tænker jeg det modsatte af Steenbloch, thi jo længere Dine Breve ere, jo kjærere mig, og sandt at sige holder jeg mere af mit fuldstændige prosaiske Brev end af Steenblochs poetiske; dog fornøiede det os i Eftermiddag at sammenligne dem begge med hinanden, hvorved vi da ogsaa slog en Samtale af om Dig; men eet Ord i Din poetiske Epistel kunde ingen af os blive klog paa, ihvorvel jeg læser Din Haand meget godt. — Din Seddel fra Jarlsberg erholdt jeg i Eftermiddag efter det lange Brev, og denne Brevunge er kommen med Posten. — Det fornøier mig meget paa mine Landsmænds Vegne, at Du ikke gaaer glip af den omtalte norske Gjæstfrihed; jeg længes ret efter at høre, hvorledes Du vil befinde Dig mellem de tellemarkske Bønder; dog stort lærer Du vel ikke at kjende til dem paa denne korte Tour. Stor Skade syntes os det var, at Du ikke brugte Dine Brillen paa Ballet; maaskee dog en af Holmestrandindernes smukke Øine kunde have sendt en varmende Straale gennem Dine Brillen og for bestandig fæstet, ja naglet hendes Billede fast paa Din retina; og sad det først der, udbredte det nok sine Virkninger videre gennem Nerver og Aarer. — Tak for Dine givne og belovede Efterretninger om Raben og hans Physicat. Naar han afgaaer, vil jeg staae meget i Tvivl om hvad jeg da skal gjøre. Christiania vil sandelig i mange Henseender tabe meget i mine Øine, naar Du forlader det, og dette bliver vel desværre for vist nok Tilfældet; gid indlagte Brev, som jeg kan af Udskriften see er fra Prof. B. Bendtsen. indeholde ønskelige Efterretninger for Dig, og i Haab derom sender jeg det flux; andre Breve ere ikke komne til Dig. — Med min Familie er det omtrent som da Du om Morgenen ingen Indsigt havde gennem Rulle-gardinerne, paa det nær, at vi nu sidde og staae og den Gang laae, og mine Smaatøse da sov, men nu skrige mig Ørene fulde, saa jeg har megen Umag med at faae et nogenlunde sammenhængende Brev til Dig, men jeg trøster mig med, at det er til Dig. Min Mina er saa la la, men bliver da heller ikke anderledes paa flere Maaneder (sat sapienti); Lisken kan fortælle at Ole Peter er reist til Skeen; Din Guddatter er vranten for Tænder, da hun endnu kun har een. — I Dag er Markedsstøien begyndt, og alle Folk gaae Markedsgang, dog gad jeg langt hellere vandre med Dig paa de tellemarkske Fjelde og lære Dig at gaae paa Skie; jeg haaber da vel Du bliver en Mester i denne Kunst, for siden at lære den til Sjellandsfarren Apropos har Du i Forgaars Aftes seet det herlige vakre Syn af de sjeldne Nordlys? det er de smukkeste jeg nogentid har seet; man spaaer dem oftere i denne Tid; de vil vist interessere Dig særdeles Erindre Dig altid som før med Venskab

Din troe Ven Døderlein.

Ole Bang til Dahl, Kjøbenhavn 12 Februar 1817: Kiære Dahl! Gid jeg havde skrevet Dig til hvergang jeg tænkte derpaa, da havde Du faaet mange Breve fra mig, ligesaamange som der ere forløbne

Dage siden det sidste Du modtog eller det Du med Holst skulde have modtaget fra mig; Holst reiste uden at faae det og derfor har Du Aarsag atter at være vred over min lange Taushed. Vred — nej! det er min Dahl ikke men bedrøvet over at hans gamle Ven ikke har et Par Minutter tilovers fra sine Forretninger og sine Forlystelser, ikke vil eller gider opoffre lidt af den uendelige megen Tid han altid spilder, paa sin Vens Fornøielse. — Du har Ret, jeg bekiender mine Fejl, det er det første Skridt til at rette dem, og jeg retter dem lidet ved at skrive i Aften. Dit Brev modtog jeg og læste det med Smerte, altid den lidende Dahl — naar vil det blive bedre med Dig! hvorfor skal ikke saa mange Menneskers Ønsker opfyldes — alle holde vi saa meget af Fætter Dahl, alle bede vi for Din Lykke, for Din Sundhed, Din Tilfredshed. Troe mig! vi tale ret meget om Dig. — Her sidde vi nu i *Dit* lille Værelse — det har vi af flere oeconomicke Grunde valgt til vor Dagligstue — den blaa Sopha, velbekiendt gammel Ven, staaer paa Væggen ved Kakkellovnen med et Bord foran, og paa Væggen hænger et Skilderi-Uhr — dernæst staae her 4 Stole, et lille Bord og hænger et Spejl; Louisa sidder i Sophaen, Drengen en stor herlig altid smilende lille Engel ligger ved Siden med et Æble i Munden — den lille Cristella løber bagved, titter ind og kalder paa Fader og Moder — Lise syer ved den anden Ende af Bordet — og Din Oluf skriver til Dig — og hvad skal han skrive mere om? Holst har vist fortalt Dig min Tilstand i det forrige Aars sidste Qvartal — evig Sygdom, Smerter, og Medicineren — Sultecuren afpillede mig betydeligt — nu befinder jeg mig taalelig men er langtfra saa frisk som tilforn, ej engang mit Humeur har gandske holdt sig, mangen Time stemmer mig i det onde Lune — Meget har jeg at bestille og ærgerlig er jeg over at mine Forretninger ikke udføres som de skulde. Mine Forelæsninger over Encyclopædia medicinæ — mit Secretariat ved det medicinske Selskab etc alt bliver ikke efter mit Ønske fuldført. — Jeg har ikke i en lang Tid været saa nedstemt, ikke før troer jeg grædt saamange Veemods Taarer som ved Efterretningen om min kiære Christen Smiths Død. Han var min og Louisas første Kiærligheds Ven ligesom Du var hans Efterfølger — Min Phantasie malede mig saamange af den svundne Tids Billeder og jeg græd fordi den var svunden. — Saa gierne Haabet end tvivler om sørgelige Budskabers Sandhed, saalidet tør jeg haabe at den seeneste Notice, den Gnist af Trøst som blev os hidsendt fra Norge — har noget for sig. Min Muse har helliget ham et lille Digt, som Du vil finde i Kiøbenhavns Skilderie med Underskrift Abdul Fungol — Du faaer ikke meer i Aften.

14. Febr. Skal jeg skrive i Dag? og hvorfor ikke spørger Du maaskee — Det er en af de sorte Dage, Himlen er skyefuld, den er sort som Helvede — jeg er i ondt Lune og maler jeg dog noget her paa Papiret da bliver det vist ikke glædeligt — Du kiender neppe min Sindsstemning, Du saae den aldrig, thi skiule den kan jeg som den største — Farvel!

3 Martz. Det var et langt Spring, hele 16 Dage skrev jeg intet, men Du maa ikke troe at jeg i alle dem var saa ilde stemt — Mit Lune forandrer sig hver Dag; jeg er kun semper idem i faa

Ting og det er min Ulykke — den evige Ustadighed og Letsind gjør mig uskikket til de fleeste ret alvorlige Beskiæftigelser — dog Du har vel selv lagt Mærke til den. — Nu noget Nyt, mens jeg erindrer det. Mallong er bleven første dirigerende Medlem af Universitets Directionen — Moldenhauer har i de naadigste Udtryk faaet sin Afskeed derfra, for, som det hedder at kunne destobedre opoffre sine dotes til Kongens Bibliotheks Fordeel. Conferentzr. Rothe er i hans Sted bleven Medlem, en Slags deputeret. Dernæst er Engelstoft bleven 3die Medlem og Dr. Mynster til Fruekirke, min Halvbroder 4de Medlem, disse 2de sidste faaer hvert sit Departement. Rothe har faaet 800^{rbd} og de 2de andre hver 600^{rbd} Tillæg til deres øvrige Gage. Denne Forandring findes her meget —

11te Marts. Atter et langt Ophold — Alt hvad nyt jeg fortæller Dig bliver gammelt inden Du faaer det — Jeg har atter Undskyldninger fordi mit Brev ikke er bortsendt — vægtige Undskyldninger — Fader har i 14 Dage lagt i Sengen, hans Hoved-Sygdom er Gigt, men hans Alder gjør den betænkelig. Min Tid er altsaa knap. Kl. 9 $\frac{1}{2}$ kiører jeg ud i Faders Eqvipage og efter at have giort henved 40 Besøg kommen hjem Kl. 2, læser med Jordemødre til Kl. 3 spiser, læser for Studenter fra 5—6 $\frac{1}{2}$ gaaer i Praxis og er som oftest hos Fader om Aftenen eller hjemme besørger mine skrivende Forretninger — Kl. er netop nu 3 $\frac{1}{2}$ og jeg venter min Middagsmad — Nok at bestille indseer Du at jeg ikke mangler, Fortienesten er ikke derefter, endnu har i alle mine Gifte-Aar ingen Maaned været saa lidet indbringende som disse 3 første i 1817 — Der er een Ting som ogsaa nu nedstemmer mig, Du gietter let at det er min Faders Sygdom — jeg tænker med Skræk paa hans Død — Foruden det at jeg mister i min elskede Fader en sielden Fader, saa ere de oeconomiske Omstændigheder visselig ikke af de bedste — Hvorfor synge Jeremiader til Dig, kiære deeltagende Ven! Du har vel ogsaa Dine Sorger, Du har mange, thi Du har andres ogsaa. — Jeg vil afbryde denne Materie og opsætte mit Skriverie til i Morgen eller en anden Dag.

15de ditto. Det er bedre med min Fader, og haaber jeg ham snart at blive karsk. — Det glæder mig, at jeg snart faaer Dig at see. Rygtet siger, at Du har faaet Permission og kommer herved. Louisa er det en Hjertens Fryd atter at kunne see sin kiære Dahl, som nok i Danmark faaer sin tabte Sundhed — Hun er ogsaa kun svagelig og har jeg i Sommer lejet Værelser til hende paa Hirschholm, hvor hun og Børnene skal blive ret raske og — hun især fornøjet — Tilfredshed mangler hun altid |: ligesaa hos os!!! kan Du svare :| — — — Jeg giennemlæser alle mine Dig tilskrevne Linier og finder dem alle at være afsiaskede Hastværks Arbejde som det hyppigst der kommer fra min Haand. Men noget er bedre end intet, det er dog altid et Brev fra

Din store Debitor Oluf.

Vær end eengang forsikkret om at min store Efterladenhed i at skrive Dig til ikke er en Følge af Mangel paa Erindring om Dig — Du er mig altid lige kiær, fiern eller nær glemmer jeg aldrig min Dahl.

J. G. Døderlein til Dahl 3 Marts 1817: Allerførst bør jeg tilhviske Dig et glædeligt Haab, Dig angaaende: seer Du; Steenbloch vilde gjerne tilskrive Dig denne Ting angaaende, men »han har saa umaadelig travlt«, »det er saa kjedsommeligt at skrive,« endelig »frygter han for, at Du alligevel ikke rigtig bekommer hans Breve«, see saa, nu er min Samvittighed lettet, da jeg paa bedste Maade har undskyldt ham, og desuden vilde han blot skrive om denne Ting, som jeg nu vil med Glæde: at Du vedbliver her ved Universitetet at docere i Philosophie især paa den Maade, Du docerer baade Andre og Dig selv, ere vi jo blevne enige i ikke lader sig gjøre, men derimod, naar Du fik et Fag at docere i, der var saa let for Dig som at spise et Smørrebrød (∴ ikke at skjære og smøre det, thi deri er Du en Sinke), saa veed jeg dog i al Verden ingen ganske antagelig Grund, hvorfor Du ikke skulde tage derimod, og kjønt blive hos os (Du kan jo gjerne engang imellem besøge Skeens Omegn), og i saa Fald behøver Du ikke at erkyn-dige Dig mere om Skeens Physicat, thi da bliver jeg helst her — Steenbloch sagde nemlig, at Collegium acad. vil tilbyde Dig *Latiniteten* (en Bagatel for Dig), og Sverdrup vil i dens Sted modtage Philosophien — tænk nu kjønt *fornuftigt* herover, overvei Grundene vel baade *pro* og *contra* o. s. v. o. s. v. o. s. v. Endelig behager Du ved Din Ankomst hid ikke at give Steenbloch »uhumske Ord« derfor, i saa Fald tager jeg Steenblochs Partie. Vær nu ikke alt for partisk for Danmark og Fredriksborg! Men hold alt dette hos Dig selv, til Du nærmere taler med Steenbloch — quod felix faustumque sit!

Chr. Hansteen¹⁾ til Dahl, Christiania 11 April 1817: Allerede for næsten 2 Maaneder siden fik vi Deres særdeles kiærkomne Brev; vi lyttede med Dem længselsfulde efter Hilsener fra den Danske Strandbred, og loe med Dem over Smør-Hypothesen. Men ligesaa fornøiede vi bleve ved den muntre og lette Tone i disse første $\frac{2}{3}$ af Brevet, ligesaa nedslagne bleve vi ved at beskue Aversen af den omvendte Medaille, De foreholder os i den sidste Trediedeel. Vi ville trøste os med, gode Dahl, at det kuns er mørkt Blod, der frembringer disse mørke Forestillinger, eller i det mindste potenserer dem, og at naar Suiterne af den ulykkelige Nervesygdom en Gang ere overvundne, saa bliver De den gamle raske, vel oftest alvorligt og vemodigt stemte, men dog ikke tungsindige Dahl.

Vi havde havt Lyst til at svare Dem strax, og jeg talte derfor til Steenbloch, om han vidste om De opholdt Dem længe i Laurvig, og hvor De saa tog hen; men det Skarn sagde mig, at det nok var for seent, at skrive til Laurvig, og angaaende Deres fremdeles Adresse vidste han ingen Beskeed. Først i Gaar fik vi af Døderlein at vide, at De endnu var paa Gierpen hos Præsten Munch, og at De havde været syg. — Næsten alle Pererne have været syge i denne Tid: Hersleb (*Peer Bibel*) af stærk Forkiølelse; *Peer Troldmand* af Forkiølelse og en Byld; *Peer Bog* af Feber og

¹⁾ *Christopher Hansteen*, f. 26 Septb. 1784, Adjunkt ved Frederiksborg lærde Skole 1806, Lektor i anvendt Mathem. 1813, Prof. i Astronomi ved Christiania Univ., † 15 April 1873.

Forkiølelse, og *Peer Himmel* af en Ringorm og en derpaa appliceret Spansk Flue. Saaledes har i nogen Tid næsten alle Forelæsninger standset. Nu er det gandske Pederskab igien paa Benene, og alting i den gamle Orden.

Vi saae med Forundring Deres Værelser averteres som ledige, og jeg troer ikke, Døderlein har faaet skaffet andre isteden, saa jeg frygter for at fattig *Peer Syllogismus* kommer i Barocco ved sin Hiemkomst. — Vi venter Dem nu snart tillige med det milde Veir og alt andet mildt og behageligt fra Syden; gid vi maatte see Dem raskere end ved Afreisen. Lev vel! Jeg har knap Tid, og min Kone ønsker Plads paa Papiret.

Venskabeligst Chr. Hansteen.

Ordene bundne i Knipper
 Og stillede zirlig i Rad
 Er, der hvor Tankerne glipper,
 Finker i gyldene Fad.
 Vistnok et slet Tractemønte,
 Hvoraf De snart bliver møet;
 Ogsaa jeg heller det sendte
 Fyldt med en kostelig Ret.
 Men, som nu Ordsproget lyder:
 En Skjelm kun gi'er meer end han

har,
 Tækkes De med hvad jeg byder,
 Vistnok hvad end det saa var. —
 „Ja“ (saa jeg ahner Dem tænke)
 „Finkerne tækkes jeg med,
 „Tager ved hvad hun vil skjænke
 „Villien i Gjerningens Sted.
 „Men hvad skal Fadet betyde?
 „Ved Fadet forstaaer hun: paa
 Vers. .
 „Vist snart vil mit Øre fortryde,
 „At hun begyndte det Skjærts.
 Det Indfald jeg fik, maae De

vide,
 Ved Tanken om fransk Reflexion:

At Finker selv monne nedglide
 Frømsatte kun med Pretention. —
 Den Indgang, ach vee! var for lang.

Hvor mon vel Dahl monne vanke?
 Kommer han snart dog igjen!
 Det er min jevnlige Tanke,
 Uden hvilken en Dag ei gaaer hen.
 Særdeles om Løverdags Qveld
 Mindes af Fleeer De tilbage,
 Ønskes af Hjertet Dem Held
 Og Sundhed i kommende Dage. —
 Nu daglig det Haab mig forlyster:
 I Maimaaned reiser jeg ned
 Til Dannemarks elskede Kyster,
 Og snart følger Hansteen og med. —
 Min Thora kan alt klappe Kager
 Og skjelmisk hun leger „titit!“
 I Bredden hun daglig tiltager,
 Desværre i Længden kun lidt. —
 Tak, Dahl! for det Brev, De mig
 sendte
 (Thi mig meente Brevet jo med?).
 Med Latter jeg Bladene vendte —
 Tilsidst trilled Taaren dog ned.

Venskabeligst H. A. Hansteen.

Steenbloch til Dahl, Christiania Skjerthorsdag Aften 1817 (afleveres hos Pastor Munck paa Gjerpen ad Skeen): Kjære Ven! Det er da sandt, hvad vi frygtede for Døderlein og jeg, at Du igjen er bleven syg! Vi erkyndigede os saa ængstelig hos hverandre om Efterretning fra Dig, da vi i 3 Uger ikke havde seet en Linie — thi Du maa vide, at omendskjønt jeg ikke havde skrevet Dig til, ventede jeg dog lige saa vel, som Døderlein Brev fra Dig. Du kan deraf slutte, hvor ubeskeden jeg er i mine Fordringer. — Arme Dreng! med Tandpine og Hovedpine og Rosen paa Armene at vandre om blandt Thules besneede Alper! Jeg kan i dette Øjeblik saa meget bedre sympathisere med Dig, da jeg selv har saadan en Hovedpine, at jeg neppe kan gjøre en Reise fra det ene Værelse til det andet. — Men hvad vilde Du da ogsaa paa den Galey? Har jeg ikke noksom advaret Dig? Ja! naar Du var en Sneemand, var det naturligt, at Du, af Frygt for at tøe op i Dalene, søgte til Dit Fædreneland de evige Sneebjerge. Men nu er Du en Sydling, æltet sammen af Soelskin og Maanedug, og bedre skikket til at

skue Apollo med sin Straalekrone Ansigt til Ansigt, end Boreas med sin Iishjelm. Dog! nu komme jo mine Betragtninger post festum! Jeg bør derfor heller bede Dig, saa snart som mueligt at ile tilbage til os, for at varme Dig i den deilige Foraarsluft, vi nu allerede i 14 Dage have haft, og for at optøe ved vor Barm det Ispandser, hvormed Thuliterne have udrustet Dig. — Nu! Du vil da endelig forlade os! Du har endnu intet Norsk Fjeld fundet saa høit, at det kunde erstatte Dig de Danske Sletters Lavhed! Thi hvad Du i Døderleins Brev skriver, »at Du ikke passer for dette Klimat, eller, rettere sagt, for denne Klode«, ere Udtryk, der godt lade sig læse i Maaneskin. Hvorfor søger Du Sydens Klimat paa Goustaafjeldet og vor Klode i et Ideal, som Fanden selv maa have haft den Godhed at modellere for Dig? Thi om end Philosophien var Dig en alt for snerpet Frue, saa veed jeg dog, at Du er Dus med Philosophien [Philologien]; og er Du endnu ingen Heyne eller Wolf, saa kan Du vel blive det, og — hvad der er det bedste — Folk troer, at Du er paa god Vei dertil. Hvad skulde jeg da sige, som hverken har Rygte, eller Evner til at forskaaffe mig det? Men nok herom indtil vi sees. — For Dine Breve, baade de store og de smaae, takker jeg Dig, takker jeg Dig meget. Dit poetiske Brev var, uagtet de hinkende Spondæer, særdeles tækkeligt, og fristede mig til at forsøge paa, at gjøre Dig Gjengjeld med et i dandsende Jamber, men der blev ogsaa kun forsøgt derpaa, thi jeg mærkede snart, hvor tvære Muserne ere mod gamle Pebersvende, og vilde derfor ikke incommodere de knipske Jomfruer. Dit $1\frac{1}{2}$ Alen lange og $\frac{1}{3}$ Tomme brede Brev var mig saa meget desto kjærkomnere, da jeg saae, at det var skrevet i et muntert Øjeblik, og behøvede ikke at ængste mig over, at Du maaskee havde faaet kolde Fødder ved at skrive det. Item takker jeg paa det forbindtligste for Dine antiqvariske og genealogiske Meddelelser. Det er mig kjært, at der dog endnu ere saa mange Grene tilovers af min Stamme, men Hovedstammen er formodentlig ganske uddød paa mig nær, der ogsaa allerede begynder at visne, og vil neppe komme til at skyde nye Skud. Det er mig kjært, at Du har gjort Bekjendskab med Baron Løvenskjolds Familie, da jeg er overbeviist om, at I alle have fundet gjensidig Interesse. Men hvorledes er Du saaledes kommen i Bekjendskab med Munk? Hils ham paa det venskabeligste fra mig. Dersom Du endnu skulde see Frøken Rye, saa hils hende. Jeg kunde særdeles godt lide hende. Nu farvel! skynd Dig at blive frisk, men vær ikke alt for frisk, at Du ikke skal blive syg igjen, og kom saa snart, som mueligt, tilbage til os. Jeg savner Dig med Utaalmodighed.

Din C. Steenbloch.

P. S. Fra Prof. Bendtsen har jeg, siden Du reiste intet Brev haft, men fra Paul havde jeg et af 26 Januar, hvilket jeg desto værre endnu ikke har besvaret. Claus West, som Du vel erindrer, er død af Nervefeber. Jeg holdt meget af ham. — Julius har nyelig faaet en Søn.

Kynde til Dahl, Frederiksborg d. 28 Maj 1817: Atter ligger jeg nu, ligesom sidst, ieg skrev Dem til paa Reysen til Jylland, og da denne Reyse vil skille mig fra alt, hvad mig kiærest er, i en

Tid af 5 à 6 Maaneder, saa begriber De let, at ieg hvad Humeuret anbelanger ikke er stemt paa det bedste, burde vel altsaa maaske ikke engang skrive, for ikke at smitte Dem, gode Kiære! som ieg veed er meere end almindelig disponeret til at stemmes (i) Moll-Tonen i Følge Deres Ildebefindende, men ieg trøster mig ved den Tanke, som vist for nærværende Tid bestandig ligger i Baggrunden hos Dem, og opliver Dem, den nemlig: at De snart skal see Deres kiære Siælland, og haaber derfor at mine Jeremiader ikke gjør meere Virkning, end den ieg netop ønsker hos en kiær deeltagende Ven. — Tak! hiertelig Tak! gode kiære Ven for Deres Brev, som ieg i Gaar modtog; ieg forsikkrer oprigtig, at det er længe siden, ieg modtog et saa kiært Brev; det vidner om, at ieg fremdeles er vedblevet at være i Deres Erindring; det er rigtig nok, hvad ieg har ventet, og naar jus talionis kommer i Betragtning ogsaa hvad ieg har fortient, thi De erindres og omtales ofte i min fortroelige Stue. — Skjønt ieg ikke venter at kunne see Dem strax, naar De kommer hertil Landet, da ieg ikke kommer hiem førend ved Slutningen af Octbr. Maaned, saa glæder det mig dog, at have det Haab, at see Dem, naar ieg kommer tilbage; thi af Deres Brev slutter ieg, at De agter reent at forlade Norge; ieg tvivler ikke om, at De jo vil komme til at savne meget godt i Norge; thi det findes der som overalt, ligesom der ogsaa overalt findes Vergelander som i Norge, med sliige har man intet at skaffe. — Jeg har for nogen Tid siden læst Falsens og Herslevs Skrifter mod Vergeland; vi have dem her i Læse-Selskabet; ieg har læst dem med megen Deeltagelse, det gjør saa godt at see, at Danmark ogsaa har nogle gode Venner i Norge; thi Norge har mange i Danmark. — For Hansteens og Steenbloks Hilsener takker ieg hjertelig, de ere mig meget kiære, NB naar de komme med velmeent Hu fra dem selv, og ieg beder dem da modtage en ærlig venskabelig Hilsen fra mig igien, med Forsikkring at enhver Efterretning om deres Vel glæder mig ærlig nu som i fordums Dage. — Hansteens Værk maae ieg endelig eye; skulle det blive færdig, inden De forlader Norge, da tag det med til mig, det kommer mig for som ieg har staaet Fadder til det Barn. — Skulle De kiende og tale med Viibes Enke, da beder ieg hende hilse ret inderlig, om hun erindrer mig fra Christiansand, da ieg var der, og nød saa megen Godhed hos hende og hendes mig meget kiære afdøde Mand, siig hende, at Efterretningen om hans Død, gik mig dybt til Hierte. — Nu noget om mig og mit Huus. De har ikke hørt noget om os siden Nyt Aar, kan ieg slutte deraf, at De ikke havde hørt, at vi allerede ere flyttede i Gr. M. Bernstorffs forrige Gaard som skeede strax efter Nyt Aar; 6 Dage efter at vi vare nogenlunde komne i Roe her, den 25 Januar, gjorde min Kone Barsel og fødte en Datter, altsaa nu 1 Søn og 2 Døttre; min Kone tilligemed alle Børnene befinde dem vel, og min Kone glæder sig meget til den Tid hun skal see Dem igien; hun beder mig hilse Dem venskabeligst, at hun haaber, at see Dem, skjønt ieg ikke er hiemme. — Ieg kommer saa lidt ud af mit Huus, at ieg intet veed at fortælle Dem [om] Frederiksborg; at Bendtsen er frisk, veed ieg, og det er en Hovedsag. Tag til Takke med disse Lnier; ieg har meget at bestille

med Tilberedelsen til min Reyse, som begynder i Overmorgen. —
 Lev vel kiæreste Ven! Hav os altid i venskabelig Erindring. Deres
 ganske hengivne Kynde.

Endnu engang beder ieg Dem hilse Hansteen og Steenblok.

E. Munch ¹⁾ til Dahl, Gierpen 13 Mai 1817: Deres Brev, kjære Ven, var mig kjærkomment som kun faa af dem jeg i mit Liv har modtaget; først fordi det endte den ængstelige Urolighed, hvori baade jeg og min Sophie har været for Dem med Hensyn til det afskyelige Veir og farlige Føre, vi maatte overgive Dem til, og det medens Deres Helbredstilstand var saa yderst mislig; dernæst fordi det med saa utvetydige Ord siger mig De ej vil forsmaa det Venskab, mit Hjerte følte en saa inderlig Trang til at hyde Dem; en Trang, jeg — førend De gav mig Anledning til at erfare det Modsatte — ikke troede mere at komme til i saadan Grad at føle. Ikke at jeg troede mig med den modnere Alder afstumpet for Venskabs Følelser; disse ere i deres fulde Livlighed hos mig for dem, med hvem jeg staaer i Sjæle- og Hjerte-Forvandtskab, og snarere tiltage de end aftage. Men min Skjæbne har nu eengang antaget en bestemt Retning; jeg har faaet et fast Fodfæste i Verden, en bestemt Kreds at bevæge mig i, og derved begrændsedes Udsigten for mig til at knytte nye Hjerte-Forbindelser. At De, ædle unge Mand, med den lyse Forstand, det varmtfølende Hjerte tilførtes mig paa Livets Vei — det regner jeg blandt de lykkeligste Tilfælde i mit Liv — dog nei — lad mig ikke kalde det Tilfælde — det er det kjærlige Forsyns Styrelse, der vilde lade en Glædes-Kilde mere opvælde for mig i dette Liv.

I Sandhed, De vurderer for høit det Ubetydelige jeg og min Kone kunde bidrage til at taaleliggjøre Deres lidelsesfulde Tilstand paa Gierpen; vi ere Dem derimod forbundne, at De tækkedes med vor simple, landlige Leilighed. Vi glæde os usigelig ved den Udsigt, De lader os skimte til om nogle Uger igjen at see Dem hos os; da vente vi rigtig nok at kunne opvarte med noget, der just ikke findes paa ethvert Sted — en usigelig yndig Natur. De maae endelig see til at faae Prof. Steenblok med Dem; jeg er vis paa at hans Maler-Kræsenhed ikke skal lade haant om de gjerpenske Udsigter, ligesom det vil være mig og min Kone saare kjært at fornye gammelt Bekjendtskab med ham. — Det var at formode, at Deres Reisen i et saa lumpent Veir og Føre, som det, De forlod os i, ikke vilde bidrage til Deres Reconvalescents; maatte dog nu Vaarluften styrke Dem igjen og bringe Dem til at glemme den Norske Aprils Injurier! — Det gaaer ellers ikke saa hastigt med Foraaret, som det tegnede til da De var hos os; lige til for et Par Dage siden har den bistre Boreas huseret ret som om han vilde give os en Afskeds-Paamindelse om, at vi ikke skulle indbilde os at være unddragne hans Iiscepter, fordi Sne og Iis ere forsvundne. Imidlertid har nu i de sidste Dage en qvægende Regn indfundet sig og med den en mildere Luft, saa den i nogen Tid standsede Vegetation igjen er i fuldt Arbejde. —

¹⁾ *Edvard Munch*, f. 7. Febr. 1780, Sognopræst i Gjøerpen, †

Jeg er Dem saare forbunden for Deres venskabelige Uleilighed med mine Commissioner; jeg har aldrig længtes saaledes efter Fragtmandens Tilbagekomst som nu, da han medbringer saa megen Sjæleføde for mig. Han ventes nu her hvert Øjeblik. For Transporten af Deres Slæde skal jeg opgjøre med ham og antegne Fragten i vor Mellemregning. Ligeledes takker jeg Dem for de litterære og andre Noticer, De er saa god at meddele mig; jeg kan ikke fra denne Egn gjøre nogen Gjengjæld. — Deres Bekjendte her leve som da De var her, undtagen at Baronesse Løvenschiold blev for en Tid siden voldsomt og farligt syg, men er nu fuldkommen rask igjen. Doctoren tilskrev det hendes uforsigtige Dvælen i de nyligen gipsede Værelser. Søsteren lille Jette Cappelen er for Øjeblikket ikke vel; man formoder en for tidlig Bortgang af det nys begyndte Ægteskabs Frugt. — Raben er ikke slettere siden De reiste — ubegribeligt at han kan holde det saa længe. — De har gjort mig saare nysgjærrig efter Kluges Værk om Magnetismen; kunde De spille det i mine Hænder for en kort Tid, vilde De i høi Grad forøge min Forbindtlighed til Dem. — De opholdt Dem dog vel noget hos vor fælles Ven Ottesen i Drammen? Han er af de Mennesker, der aldrig lader høre fra sig. Jeg ønsker og haaber han med Sine befinder sig vel. Jeg beder De vil i mit Navn hilse Prof. Steenblok, Holst, Major (?) Krogh og efterhaanden som De maatte træffe dem, de flere Venner, der bad Dem hilse mig fra dem; De overbringe dem igjen min og min Kones venskabeligste Hilsen. Seer De noget den nye Tugthus-Candidat, Præsten Lieungh? Ham beder jeg ogsaa venligst hilset. Har De hørt ham? Gjør han nogen Opsigt derinde som Taler? — De spørger mig, om jeg er fornøjet med en saa vidtløftig Correspondent som Dem? Hertil maae jeg svare Dem, at jeg al min Tid har været Elsker af at modtage lange, omstændelige Breve fra mine Venner, og ikke lettelig vil De kunne skrive for Langt eller Vidtløftigt.

Saa er da Pavels bleven Biskop i Bergen. Han var vel ogsaa den meest Competente til denne Post af Norges Geistlige af samme Alder og Embedstid, fornemmelig ihenseende til Talertalent. Forretningsmand er han vist nok ikke; men hvor vanskeligt er det ikke ogsaa at finde alt forenet?

Jeg har ikke undladt at bringe mine Statsraader og Præsten Cappelen Deres Hilsen. De beder sig igjen erindrede af Dem. Lange reiser i denne Uge til Christiania, og vil sikkert ikke mangle at hilse paa Dem. — Min Kone har en Bøn til Dem — vil De vel opfylde den? Det er om nogle Linier af Deres Haand i hendes Stambog; naar De vil glæde hende hermed, da vil hun ved Deres sikkert forventede Besøg paa Gierpen presentere Dem et Blad.

Den 17de Mai. Længere vil jeg ikke opholde mit Brev til Dem, skjønt jeg havde saa gjerne ønsket at kunne have mældet Dem Fragtmandens Tilbagekomst og Modtagelsen af de med ham sendte Sager; men — forunderligt nok — endnu har man her intet hørt til ham, skjønt Vinden maae have været ham gunstig. — Nu er da Majen traadt ind i sine Rettigheder; jeg skriver dette i min Have, Kl. 6 Morgen — men det er ogsaa en Morgen skikket til at qvæge baade Sjæl og Legeme; den herligste, reneste Vaarløft —

Jublen rundt omkring af bevingede Sangere. — Jeg befinder mig som sædvanligt fuldkommen frisk og vel; min Kone har en Tidlang havt en leed Hoste; dog haaber jeg det er ikke andet end Forkjøelse. Mine Smaae derimod ere friske og vævre som Fugle; Gutterne erindre Dem ofte; endog Edvard spørger jævnlig hvor Dahl er fremme; vi love ham da at han nok skal komme frem igjen engang — lad os nu see De lader os blive ordholdne! — Dette maae De da for denne Gang tage til Takke med. Naar Helbred og Tid tillader Dem det, da und mig igjen noget fra Dem — Imidlertid lad os svæve Dem i venskabelig Erindring, ligesom De lever i Vores — Gid De saa vist stedse leve vel og fornøjet!

Med sand Høiagtelse Deres oprigtigen hengivne

E. Munch.

Dahl til Sibbern, Christiania 13 Mai 1817: Ved at besvare Deres Brev af 18 Septbr. 1816 saa seent, som det nu skeer, vilde jeg være i en ikke liden Forlegenhed, dersom jeg ei maatte troe, at De, høistærede Ven! ved Andre allerede for længe siden var bleven underrettet om, hvorledes det siden Midten af September i Fior er gaaet mig. Jeg modtog Deres ærede Brev først hen i October, og da det var kort førend Assessor Bulls Afreise herfra, og jeg desuden den Tid laae farlig syg, maatte jeg undvære den Fornøielse at faae Efterretninger om Dem mundtligten ved de Venner, der havde tilbragt Sommeren med Dem. — Hvorledes jeg nu efter en overdreven Anstrængelse med mine Forretninger paadrog mig et Nerveanfald, der var langvarigere, end det, jeg Aaret forud havde overstaaet; — hvorledes jeg endelig af Lægerne blev jaget ud paa en Reise, der ei havde den forønskede Virkning, fordi jeg tilbragte 7 Uger af samme under Sygdom, især Brystsvaghed, — er Noget, jeg ei her vil gientage for Dem; Rosenvinge vil nok efter mine Breve have fortalt Dem derom. — Alt dette, især den skadelige Indvirkning af den her sædvanlige tørre Luft paa mit Bryst, har nødet mig til at tænke paa en Forandring i min Stilling, som jeg nødigen skrider til, og efter hvilken jeg tænker, i Sommer at vende tilbage til Danmark. —

Uagtet jeg under disse Omstændigheder ei i min nærværende Stilling kommer til at gjøre Brug af de Meddelelser, De venskabeligen har givet mig i Deres Brev, eller hvad jeg i denne Henseende videre kunde vente fra Dem, — takker jeg Dem dog særdeles meget for samme, som Noget, intet kan hindre mig fra at anvende in usus meos. — Fra Salicath havde jeg intet nærmere hørt om Logiken.

Formedelst min Reise er jeg endnu ubekjendt med det Meeste af hvad der er udkommet i Danmark i den sidste Trediedeel af 1816. Seent faae vi saadant herop; Meget har Bibliotheket her først nyelig modtaget, og jeg har siden min Hiemkomst været hindret meget ved Flytning og Upasselighed.

Om de norske Pressers Frembringelser i 1816 har jeg i et Brev af 24 Januar underrettet Deichmann, saa fuldstændigen, det var mig mueligt; De har maaskee seet denne Liste, — vel ogsaa endeel af Piecerne selv, hvoraf jeg har nedsendt endeel, — og deri kun fundet lidet, der kunde interessere. — Prof. Hansteens

Værk om Magnetnaalens Misviisning bliver det første mærkelige herfra; omtrent Halvdelen, — 20 Ark in 4to — er alt trykt. — Om nogle Uger disputerer Holst for Doctorgraden, — de lepra scandinavica; og agter derpaa at reise udenlands over Stockholm og Kiøbenhavn. — Biskop Bech, Dr. Neumann, o. m. Fl. agte at udgive et Tidsskrift, der nok skal indeholde alle muelige Ting; Alle skulle indbydes til at komme ind med Bidrag; men Planen er ei endnu kommen istand — Treschow, der nu er i Stockholm, siden September i Fior, udgiver der sin Encyclopædie og practiske Philosophie; den sidste efter en Omarbeidelse, paa Latin. — — Slotspræst Pavels her i Byen er i disse Dage bleven Biskop i Bergens Stift, og har, imod Alles Forventning og uagtet sin tidligere Arbeiden derimod, modtaget Embedet. Dette er det nyeste Nyt her, og med dette maa jeg ende min Fortælling; hvad der ellers kunde siges, har jeg meldt Rosenvinge for kort Tid siden. — Dog endnu eet: Wergeland har i 2 Pøbelskrivter forsvaret sig (som han kalder det) mod Hersleb og Falsen. Disses Bemærkninger over hans »Forbrydelser« har De vel alt seet i Danmark. —

De seer, at min Brevvexling er bleven sieldnere og om andre Gienstande, end jeg havde haabet ved min Afskeed fra Dem i Danmark. Omstændighederne have forandret saa Meget. Maatte de ingen Forandring gjøre i Deres Venskabelighed mod mig, som de ei kunne det i min Agtelse og Hengivenhed for Dem! — Hils Rosenvinges, Deichmanns, Molbech, Lynges, og hvem der ellers erindrer
Deres Dahl.

Fra Ørn¹⁾ til Dahl, Skien 5 Juni 1817: Høistærede! Den Glæde, Deres Brev skjænkede min gode Provst [E. Munch] og mig, var overvætted. I den sidste Tid turde vi næsten ikke læse Aviser af Frygt for at støde paa hvad jeg ei tør nedskrive. Rygtet om Deres Sygdom paa Gjerpen kom tidlig hid, og siden meldte man mig, at De uhelbredet forlod Skiens Egnen. Gud være Lov, at Manden er saa rask, at Han endog tør tænke paa en Fjeldreise. — En saa giæv og nøisom Gjæst, som De, er Provsten altid saare kjærkommen, og for enkelt Mand haves her, under alle Omstændigheder, de fornødnere Beqvemmeligheder. — Til Toppen af Fjeldene, til Foden af Vandfaldene, til Bunden af Gruberne, og, har De Tid, fra Goustad til Folgefong skal jeg ledsage Dem. Enhver Seeværdighed, Egnen har, skal jeg vise Dem, tillader kun min Helbred det. Men siden De forlod os, har jeg været saa ussel, som jeg aldrig i Sillejord før var. Nu aftage dog disse høistbesværlige Tilfælder, og jeg synes med hver Dag at blive bedre, især efter Modtagelsen af Deres Brev. — Nogen Sneer ligger vel endnu paa vore Fjeldtoppe, men i Dalen blomstre Heggen, Rønnen og alle Frugtræer, Elve og Fosse skumme og larme mellem Fjeldene, og om 8 Dage er næsten al den Sneer og Iis aftøet, som gaaer bort, førend Høstregnen opløser det Alt. Vaararbeidet er forlængesiden tilende og om et Par Uger drage vi tilsæters. Da kommer den rette Tid til at besøge Tellemarken, hvilket De ei bør opsætte til

¹⁾ *Knud Ramshard Ørn*, dimitteret fra Frederiksborg lærde Skole af Rektor B. Bendtsen 1797, Rektor ved den lærde Skole i Skien.

Hundredagene. — Kunde Egnen som en gammel ærværdig Matrone i Marts indtage Dem, hvor dødeligen forelsket maa De da ikke blive i den blomstrende Ungmøe. — Men lad os vide Deres Ankomst saalænge forud som mueligt, deels for at forlænge vor Glæde, deels fordi Provsten har Reiser for, som han ligesaa vel kan, som gjerne vil opsætte, og som Han da maaskee ikke tiltræder førend i Følge med Biskoppen, som nu vel ikke kan ventes hid, førend langt hen paa Sommeren. — Gid De maa kunne læse disse Kragetæer. Mit Bryst tillader mig dennegang hverken Mere eller Andet. — Jeg gjentager vor Tak for det gjorte Besøg og vor Bøn om et nyt.

O kom! O kom! og alle Fjelde gjentage: Kom!!!

Deres Ørn.

E. S. Et Par lette Overskoe er nødvendigt paa en Fjeldtour. Skulde i Xnia noget Læseværdigt være at faae om den d. Magnetisme, tør jeg maaskee bede Dem købe mig og medtage samme. — Hr. Provsten beder, at De endeligen vil tage Dem god Tid til Deres Ophold her.

Innumera Tua in Doctorandum Scandinavicum collata beneficia augibis, si inclusam plagulam sedulo accurateque percurras mecumque ea benevole communices, quæ in illa Te gravissime offendant¹⁾.

Subtilissimum amicum vehementissime admirans

Scandinavus [F. Holst].

Dahl til Rosenvinge 7 Juli 1817: Jeg har faaet Dine kiære Linier af 25 Mai, og af min foregaaende Utaalmodighed kan Du slutte til min Glæde. Dette Aar har været meget ufrugtbart paa Meddelelser fra Danmark, og det Indtryk, den langvarige Taushed fra Dig maatte gjøre paa mig, blev og maatte blive stærkere ved Mangelen af Efterretninger fra næsten Alle dem, jeg kiender i Danmark, især medens jeg var syg og derfor mere tilbøielig til ubehagelige Forestillinger. At jeg staaer saa ganske eene i Verden bidrager vel ogsaa til at gjøre mig mere barnlig afhængig af saadanne Omstændigheder Jeg følger Gangen i Dit Brev. Du spørger, naar jeg venter at komme, og hvor jeg agter at opholde mig. Hen i August tænker jeg at være i Danmark. Prof. Bendtsen har ønsket mig til sin Medhjælper i Skolen og uden mit Vidende, men ei imod min Villie, talt forberedende derom til den nye Direction, hvor Sagen ei skal have mødt saamange Vanskeligheder, som den formodentlig vil hos Kongen. Jeg faaer nu at see hvorledes Sagen vil gaae naar jeg kommer ned og faaer talt med denne. Hvad der end møder, veed jeg at jeg ei vil blive afficeret deraf som ved min *Afreise* fra Danmark. Naar jeg kun er frisk, kan jeg jo sagtens skaffe mig noget at leve af; paa Landet maa jeg nu leve. Du seer heraf, at mine Udsigter ere aldeles uvisse, som de maa være ved en saadan Art af Salto

¹⁾ Skriftet, der ledsagedes af disse Linier, var Ms. til Fr. Holsts Doctor-disputats: „Radesyge quinam sit morbus, quanamque ratione e Scandinavia tollendus? — der blev forsvaret 18 Juni 1817.

mortale, som min Helbred her har nødnet mig til at gjøre. Imidlertid haaber jeg dog at komme til at staae ordentlig paa begge Fødder efter Springet. — I Khavn skal jo Alt være saa dyrt nu ved Coursens Forbedring; paa Landet lever jeg lettere i alle Henseender, og efter det Formuetab — i sig selv, veed Du, er dette ei stort, — jeg har lidt ved min nærværende Forandring, maa jeg see lidt nøjere paa den kiære nervus rerum gerendarum For Prof. P. E. Müller har jeg været bekymret. Man har sagt, at han laborerede af Svindsot. Er det saa? Og hvad troer Lægen om hans Helbredelse? Jeg holder meget af den Mand. — Af Heibergs Strid med Grundtvig har jeg seet lidet. Alt i den litterære Verden i Khavn er jo nu i Strid. Hvad bliver Udbyttet? — Her have vi den 18 Juni havt en Doctorstrid. Holst disputerede for Graden i Medicinen; i et Brev til Deichmann troer jeg at have angivet de 13 Opponenten. En af dem var jeg selv, som sloges med ham i 1³/₄ Time. En anden Gang maa jeg fortælle Dig Particularia ved denne Disputats. Han tænker at reise over Stockholm til Khavn og saa videre mod Syden. — Jeg har giort en lille Reise til Norges og vel Jordens Paradiis, Ringeriget og Hadeland, hvorfra jeg for et Par Dage siden kom tilbage. Alt hvad der i Naturen kan være skjønt, findes forenet i dette Landskab. — Snart skal nu min større Reise mod Vesten gaae for sig; jeg vil tage med af Norge hvad jeg kan, inden jeg forlader det. — Hils saa Alle, der ville have Hilsener fra Din uforanderlige Ven
Dahl.

Steenbloch til Dahl, 2den Sept. 1817¹⁾: Kiære Ven! Jeg havde ventet, at Du fra det gamle Thule skulde sende mig et Brev skrevet med store Runer paa en Granefjæl, og see! Jeg faaer nogle smaae Stykker Engelsk Velinpapiir, bekritlede med nogle smaae Prikker og Snirkler, hvilke en gammel Runemester, som jeg, ikke kan læse. Jeg bragte dem hen til vor Ven Vundlægen, hvis grand-skende Øje omsider opdagede Tankerne, der laae skjulte i det underlige Krimskrams af Hexeskrift, skjønt meget blev ham stedse uforklarligt; »thi,« sagde han, »her have formodentlig Jutulernes gigantiske Lopper døppet Benene i Blækket og opført en Dands paa Papiiret, medens Dahl omhyggelig spidsede den skjevsplittede Pen.« Saa talte han, og tillige paamindte mig viseligen at skrive Dig til forinden Du gjæstede os her i vor Borg; thi farlig var Din Vrede, naar Du kom udrustet med Bjergtroldenes sorte Kunster. Dem har Du visselig lært; thi hvi nølede Du ellers saa længe blandt Ørkenens Fjelde? Eller har maaskee en Huldre med koglende Kunst forfjettret Dig? — Jeg ridser da i Hast disse Runer for at ønske Dig hjertelig velkommen fra Troldenes Haver i Christelige Menneskers Samsund. Men kom ikke til os ved Nattetider, thi vi frygte, at see Dig med glødende Øjne som Katten, og — vi bede Dig bønligst — lad Din Hexestav blive tilbage i Pebervigen.

Disse Runer ridsede Enevold, Runemester og Sagamand ved den sorte Skole i Harald Haarderaades Bye, Dagen efter Qværn-

¹⁾ Brevet er adresseret til Pastor Ottesen i Drammen.

knurren (o: 2 Sept. nye Stiil), den 3die Høst efter at Norges Krone faldt af Dannerkongens Hoved.

C. Steenbloch til Dahl, Christiania 20 October 1817: Kjære Ven! Saa kort, som Dit Brev af 9de var, saa kjært var det mig ogsaa, dog ikke for Korthedens Skyld; thi Du forklarer mine Ord, som Fanden — med Permission at sige — forklarer Bibelen, naar Du mener, at jeg helst vil have korte Breve. Nei! men jeg vil heller have korte, end ulæselige Breve: det er Sagen. Jeg vil nok beholde for mig selv det Privilegium, at skrive korte Breve. Men Dit Brev var mig kjært, fordi jeg deraf saae, at Du lykkelig var kommen til det længe savnede Frederiksborg. Gid, at Du der maa finde Dig lykkelig! dog ikke saa lykkelig, at Du slet ikke skulde savne en eller anden Ven i Norge, f. Ex. mig, — Jeg fik Dit Brev meget sildig i Dag, og meddelte Døderlein strax min Skat. Om han skriver veed jeg ikke; jeg vil derfor hilse Dig fra ham. Der- som jeg skulde hilse Dig fra Sverdrup, Hersleb &c: &c: som have bedet mig at hilse, naar jeg skrev, saa vilde dette Brev blive meget langt. Men et langt Brev kan Du ikke faae denne Gang, deels fordi jeg kun har kort Tiid, da jeg allerede har skrevet til Frue Bendtsen, og endnu skal skrive til Paul; og deels fordi det vilde være høist uhøfligt af mig, at sende Dig et langt Brev, naar Du, saa scribax som Du er, sender mig et kort. Jeg vil derfor blot indskrænke mig til at sige, hvad jeg ikke kan lade være, at jeg hver Dag savner Dig alt mere og mere, og trøster mig kun med den gamle Anelse, at Du igjen snart vil komme til Norge, hvor uindviet jeg end forresten er i Dit tilkommende Livs Planer. Den Dag, Du reiste, var jeg saa forstemt, at jeg maatte gaae hjem og lægge mig, og befandt mig næste Dag saa ilde, at jeg maatte tage Spanske Fluor paa Armene, som jeg maatte beholde i 10 Dage, saa at Blodet løb ned ad Armene, da jeg tog dem af, og endnu er Saaret langt fra ikke lægt. Først i de sidste 4 Dage har jeg befundet mig vel, og det meget vel. Men, hvor længe var Adam i Paradis! Jeg creperer maaskee endnu i denne Vinter; thi hvorledes vil det gaae, naar Veiret bliver slemt? naar jeg ei har kunnet befinde mig vel i det guddommelige Veir, vi i denne Tiid have haft: klart Soelskin hver Dag, ingen Vind og kun lind Nattefrost. Saadan Høst har jeg dog aldrig oplevet i Danmark, og dog tænker jeg ofte med Savn paa Sjællands taagefulde Sletter, fordi — saa mange af mine kjæreste Venner boede der. Nu har ogsaa Du forøget deres Antal og mit Savn. Kjære Ven! hils dog alle mine Bekjændte fra mig, endog dem, som Du forresten ikke interesserer Dig for. Du veed hvem de ere, uden at jeg behøver at navngive dem, hvortil jeg denne Gang ikke har Tiid. Lev vel! Kys Paul fra mig for hans Laudabilem, og skriv mig snart til et langt, læseligt Brev Ewig Din troefaste Ven

C: Steenbloch.

P. S. Jeg sender dette Brev til Khvn, fordi jeg formoder, at Du er der for at modtage Dit Tøi &c: — Ole¹⁾ beder meget at hilse.

¹⁾ Tjente hos Dahl i Christiania.

Kort før Dahls 3 Oct. 1817 tiltraadte Afrejse fra Norge overrakte *norske Studenter* ham som et synligt Tegn paa deres Taknemmelighed og Hengiverhed en med Diamanter, 1 større, omgiven af 11 mindre prydet Ring med Indskriften: „Abeunti Cives Univ. Frideric. 1817.“

Af Stambogsudtalelser ved Dahls Afrejse hidsættes et Udvalg, mærket

STAMBOG.

„Paa Danas Slette, under Olufs Tag,
De førstegang mig Haanden rakte,
Og snart blandt Fjeldene til Velkomstslag
Vi begge den udstrakte;
Vi mødtes i Athenes stille Hal,
— De førte mig ved Haanden —;
Vi vandred i fortrolig Stund, — og Dahl!
Og mødtes — tør jeg haabe det? — med Aanden,
Saa slog vi Murerslag i sene Qvæl,
Da mødtes og vort Hjerter: —
Dér, Broder, er min Haand til ømt Farvel!
Den trykker Din med Smerte.

Christiania d. 1ste October 1817.

M. C. Hansen.“

»Ofte samledes vi ved Templets Dør; Hammerens stærke Slag kaldte os til Arbeide; med Alvor og uførtroedne arbeidede vi paa at tilhugge Stenen, opmuntrede af den værdige gamle M. af St. Haand i Haand sluttede vi os som Leed i den hellige Kreds, et Billede paa Eenheden i vore Bestræbelser. Omendskjøndt Du tilsyneladende træder ud af denne Kreds, saa omslutter os dog en større Kiæde, hvoraf Du altid bliver et Leed. Ogsaa dette Forbund vil undertiden kalde Dine Tanker til Norge, og iblandt andre fremkalde Mindet om en ærlig Medarbejder, Broder og Ven.

Christiania den 1ste Oct. 1817.

Christoffer Hansteen.«

Paa Bagsiden af Hansteens Blad staaer:

»Warum schneidet sich erst das verlorne Gut, wie ein scharfer
Demant, so tief ins Herz?

Warum müssen wir erst etwas beweinet haben, ehe wir es heiss
bis zum Schmerze lieben?

Jean Paul.«

„Saa mangt et Baand der brast i vore tunge Dage,
Og Hjertet bløder end: ach! vil det, kan det læges!
Nu atter svandt et Haab, og atter Hjertet bløder;
Ei blot for mit. — for Fædrelandets Tab jeg søger.
Dog Een kun raader: hvad vil vi, vi Svage, Blinde!
Hans Villie skee! — Saa drag, hvorhen Dig Herrøn kalder,
Og Hau velsigne Dig! min Ven! Han med Dig følge
Paa Livets trange Stie! Hans Fred Dit Hjerte fyldte! —
Med venlig Hu, med Savn og Hjertets stille Vemod
Vi mindes Dig: naar Stormen vildt med Sneen leger,
Og naar den favre Sommer pryder vore Dale,
Imellem Tøiens Blomster, Frogners stille Lunde,
Paa Egehjergets Top, paa Halldans grønne Gravhøi,
Paa Høresalen og, hvor Venner venlig samles
Vi mindes Dig. Hav Tak for hver en svunden Glæde,
Dit Venskab skjenkte mig. Hav Tak for Haab, for Kummer,

Du deelte med mig troe. Bring Danas Bøgelunde
Og Axels gamle Stad en kjærlig Broderhilsen,
Og — glem ei Klippens Land! dets Sønner trofast elske.

Christiania den 29 Sept. 1817.

Svend Borchmann Hørsleb.
Symb: Prov: 4: 2 3.“

Thi nu seer vi i et Spejl, i en Gaade, men da skal vi
see Ansigt til Ansigt. 1 Cor. 13.

Noget er der, som, uagtet Forskjællighed i Meninger, fast kan
knytte Mennesker til hinanden. Der kan da vel ingen Grundfor-
skjællighed være. Du har fundet — jeg søgte. Dog veed jeg, at Du
kan elske Din Ven. Glem ham aldrig! Eviig hænger han ved Dig.
Christiania, d. 3die October 1817.

F. P. J. Dahl.
(i Hørslebs Stambog.)

„Sperat infestis, metuit secundis
alteram sortem bene præparatum
pectus; informes hiemes reducit
Jupiter; — Idem
summovet. — Non, si male nunc, et olim
sic erit; quondam cithara tacentem
auscitat Musam, neque sæmpet arcum
tendit Apollo! Horats.
Lev, lev lykkelig, og erindre Dig
med Venskab Din trofaste Ven
Gregers Fougner Lundh.“

Christiania d. 22de Sept. 1817.

»— — — dum loquimur fugerit invida ætas, og saa gjør den
nok ogsaa medens vi skrive. For derfor ikke med sligt at spille
mere af den end fornødent, lader jeg det være nok herpaa at
nedskrive som Erindring om mig den Regel Horats strax bagefter
giver, men som jeg desværre aldrig følger: carpe diem, quam
minimum credulus postero.

Christiania d. 1ste Oct. 1817.

Rye.

„Saa vil Du da forlade Norges Fjelde,
Dets Fyrreskov og mørke Granelund.
Ei længer skal Du høre Fossens Vælde,
Ei see den skumme i den dybe Grund. —
Ei skal Du meer fra Klippens høie Tinde
See skjønne Dal dybt nedefor Din Fod,
Ei see den blanke Elv igjennem den sig vinde,
Mens Fjeldet glimrer med sin Sølvverflod. —
Ei skal Du mere høre Lurens Toner
At blande sig med munter Klokkeklang.
Nu skal Du hvile under Bøgens Kroner,
Og høre Nattergalens kjæle Sang.
Du gaaer til Danemarks de favre Lunde,
Du gaaer tilbage til det kjære Hjem,
Men Norges Skove, Søer, Klippegrunde,
O sig mig dog! vil Du forglemme dem? —
Det vil Du ei, thi høit Din Glæde lued',
Naar Du saae Norges rædselblandte Pragt,
Du stod ei kold, naar Øiet rundtom skued
De store Vidner om vor Skahers Magt.
Dig vil det skee, hvad os saa tidt mon hænde,
Naar fjernt fra Klippens Land vi leve maae,

At Længselstaarer os i Øiet brænde,
 Naar paa en Høi ved Søens Bred vi staae. —
 Ja, ogsaa Dig, naar Du fra Sjællands Høie
 Seer Bøgeskov og Søe og Kildevæld,
 En Længselstaare stige vil i Øie
 Og minde Dig om Norges høie Fjeld. —
 Da vil du og, selv mellem Ungdoms Venner,
 Blandt Barndoms minder udi Danevang,
 Dog mindes dem, som Norges Fjelde gjemmer
 Og mindes den, som nynnede denne Sang. —
 Ja om end Landet selv Dig gik af Minde,
 Kom stolte Fjeld Dig ikke meer ihu,
 Dog mangen Ven, som Gud Dig her lod finde,
 Ja ogsaa mig i Hjertet gjemte Du. —
 Vel fuldelig jeg aldrig kunde være
 For Dig, hvad Ven for Vennen være maae,
 Os knytted' ei de Barndoms minder kjære,
 Ei Ungdoms glade Samliv bag os laae. —
 Og ei om Veien fuldt vi enes kunde,
 Hvor paa vi Livets store Maal skal naae,
 Jeg vilde troe, Du mere vilde grunde; —
 Men begge stræbte vi paa den at gaae.
 Og gjør vi det, gjør det af fulde Hjerte,
 Da vil om Veien vi og enes vist,
 Da Sandhed selv skal med sin lyse Kjerte
 Os lede frem til Hjemmet, som er hist.
 Da skal ei Bjerg, ei Bølge længer skille,
 Da er vi Sødskende i fælles Hjem,
 Da skal ei Længsels, Afskeds Taarer trille,
 En kjærlig Haand da har aftørret dem. —

Christiania d. 30 September 1817.

Stener J. Stenersen.“

Dahl havde ved Modtagelsen af Georg Sverdrups og Niels Treschows Tilbud forbeholdt sig kun at blive konstitueret Docent ved Christiania Universitet, fordi han ved fast Udnævnelse og deraf medført norsk Embedsæd vilde vanskeliggjøre fremtidig Embedsgjerning i Danmark. Men hans vaklende Helbred gjorde hans af Studerende og Embedsbrødre varmt paaskjønnede Gjerning kortvarigere, end han havde tænkt sig. Den tid tungsindige Selvfordybelse og det ihærdige Studium, som hans store Samvittighedsfuldhed krævede, havde gjort Sit til at nedbryde hans Legemsforfatning, der trængte til et Friluftsliv, som han kun sparsomt, i Ferierne, kunde unde sig. Norske Venner stillede ham i Udsigt ved et Fagbytte, klassisk Sprog i Steden for Filosofi, at skaffe ham en for daværende Universitetsforhold ikke sjælden Afvexling, der for ham vilde være en Lettelse. Danske Venner, der gjerne vilde vinde ham tilbage for Fædrelandet, tilbød at virke for, at han kunde blive sin Velynder og Ven Peter Erasmus Müllers Afleser ved Forelæsningerne over Filosofi til Forberedelse af Københavns Studenter til 2den Examen. Men begge Henstillinger afviste han bestemt: enten Forbliven i den ham saa kjære Gjerning ved Christiania Universitet, eller en Hviletid, i hvilken han efter Løjlighed og Kræfter kunde være sin gamle af Skolegjerningen altfor trykkede Lærer og Ven, Rektor Bendt Bendtsen til Støtte, uden Hensyn til, at ingen Lærerpåds ved Skolen stod aaben for ham. Dette Sidste havde han valgt, da han søgte og paa hædrende Viis fik sin Afsked fra Christiania Universitet. —

At jeg fra dette Vendepunkt i min Faders Liv inderlig gjerne vilde have fortsat Bidragene til en Levnedstegning af ham lige til hans Død, føler jeg Trang til at sige. Men den 87 Aar gamle Søns svækkede Syn maa være Nok til at gjøre denne Hjærtets Trang til et — jeg tør vel sige i Ordets bedste Forstand — fromt Ønske.

Sten Maltesen Sehested.

Af Emil Madsen.

Det Sted, hvor en Mand bliver født, er vel det bestemte, angaaende hvilket Folk eller Del af et Folk, han nærmest tilhører; men ofte fører Tiden det med sig, at den Livsgerning, han kommer til at udføre, og som i Verdens Øjne giver ham det Værd, der bevarer hans Minde, kommer til at foregaa fjernt fra Fødestedet. Men lige fuldt vedbliver han at være en Ætling fra det Sted, hvor han er født, og de fra Barndomshjemmet og Omgivelserne i de unge Aar hentede Indtryk og de fra hans Forfædre arvede Egenskaber kan ikke andet end give hans Karakter Træk, der giver sig til Kende i hans senere Livsgerning.

At Sten Maltesen, hvis Levnetsløb der kan være saa meget større Anledning til at beskrive, som der hidtil ikke er skænket det større Opmærksomhed, besad den for Jyderne ejendommelige Seighed og Handlekraft, derom bærer hans Livsgerning tilstrækkeligt Vidnesbyrd. Om de Karaktertræk, som han iøvrigt besad, vides derimod saa lidet, at der ikke kan fremsættes nogen synderlig Fremstilling af dem. Man kan se, at han var en god og trofast Ægteemand, og i hans Ligprædiken¹⁾ roses han for, at han var gudfrygtig, holdt Præsterne i Agt og Værdighed, regerede sine undergivne med Lov og Ret og viste sig godgørende overfor Kirker, Skoler og fattige; men videre er der intet, der giver Oplysning om hans Færd som Mand og Husbond. Kun om hans Livsgerning findes der en Del Efterretninger, og det er derfor denne, som vi maa holde os til.

¹⁾ Mortenssen, Ligprædiken over Steen Maltessøn til Holmegaard. Kbh. 1613.

Han nedstammede fra en gammel vendsysselsk Adelslæg¹, der ikke synes at have haft noget at gøre med de holstenske Sehesteder, med hvilke den senere havde Navn og Vaaben til fælles. Det synes godtgjort, at jo længer man følger Sten Maltesens Slægt tilbage i Tiden, des mere fjerner den sig fra hin holstenske Slægt¹), Vaabenmærket var ogsaa oprindelig temmelig afvigende, og det synes saaledes utvivlsomt, at Sten Maltesen var af en ren jydsk Æt, som først sent antog fast Familienavn efter den fremmede Adelsæt. Der var desuden den Ejendommelighed, at de ældre Medlemmer ikke førte Navnet Sehested og overhovedet intet Slægtnavn, skønt Frederik I 1526 havde befalet, at de som førte ens Skjold og Hjelm, skulde have samme Tilnavn²). End ikke Sten Maltesen kaldte sig Sehested, og det var først Børnene af hans Broder Klavs og deres Efterkommere, der stadig brugte det, medens dog samtidig en anden Brodersøn, den bekendte Kansler Kristen Thomesen aldrig brugte Tilnavnet.

Med Sten Maltesens Farfader og Fader var Slægten begyndt at træde mere frem efter tidligere at have været temmelig ubemærket.

Sten Maltesens Farfader var Jens Thomesen, der efter sin Fader havde arvet den nu helt forsvundne Herregaard Vellinghøj i Nærheden af Hjørring, som vides alt at have været i hans Farfaders Besiddelse 1483 og 1490. Ved Køb erhvervede han sig det anselige og smukt beliggende Højris paa Mors, hvornæst han senere ved sit Giftermaal blev Besidder af Holmegaard i Møborg Sogn, 2 Mile S. for Lemvig, hvis Plads nu er betegnet ved Spor af Volde og Grave, medens de gamle Bygninger er sløjfede og har givet Plads for det nyere Nørre-Holmegaard. I det aabne Brev, som det jydsk Raad lod udgaa 1523 angaaende Rejsning af hver Mand i Jylland mod Christian II nævnes hans Navn som en af de udsete Anførere³), og næppe uden Forbindelse med den

¹) Henry Pedersen, Om den danske Sehesteds Linies Navn og Oprindelse, i D. Mag., 4. V. 217 ff.

²) Frederik I's Registrant, 347.

³) Huitfeldt, 1199.

Stilling han saaledes indtog overfor Christian II, blev han d. 18. Aug. 1534 ved Christian III's Forsikringsbrev til Danmarks Riges Adel og Indbyggere ved Kongens Hylding beskikket til at være en af de tre Adelsmænd, som skulde sidde Dom med Landsdommerne og have Fuldmagt til at dømme paa alle Sager, som angik Jordegods¹⁾, endvidere 1537 udnævnt til at være en af de tre Landsdommere i Jylland, og da efter Reformationen Klostrene inddroges under Kronen, fik han samtidig det da endnu af Nonner beboede Gudum Kloster, 1 $\frac{1}{4}$ Mile Øst for Lemvig, i Forlening. Han døde 1555.

Hans Søn, Malte Jensen, arvede Holmegaard og Højris og købte 1580 Nørager Gaard i Nees Sogn, 2 $\frac{1}{4}$ Mile S. f. Lemvig, nu en Bondegaard, tidligere en Adelsgaard. Da han 1550 giftede sig med Sofie Bille, Datter af den bekendte Rigsraad Klavs Bille, afstod hans Fader ham sit Len Gudum Kloster, som Malte 1552 fik i Pant for 2000 Rdlr., og det tillodes ham ogsaa at indløse pantsat Kloster gods. Han fratraadte dette Len 1570, blev 1575 Landsdommer og fik da samtidig det tidligere af Nonner beboede Ørslev Kloster, 2 Mile N. Ø. for Skive, til Len. Dette beholdt han til 1584, da det mageskiftedes fra Kronen. Derimod fik han 1585 paany Gudum Kloster og denne Gang frit som Landsdommer og, om han fratraadte denne Stilling, da paa Livstid. Han beholdt det saaledes til sin Død, skønt han omtrent straks fratraadte at være Landsdommer. Foruden de Penge, for hvilke han fra først havde Gudum Kloster i Pant, ses han ogsaa senere at have laant Kongen Penge²⁾. Han tjente Kongen til Skibs under Syvaarskrigen, men blev fangen i Slaget ved Bornholm den 30. Maj 1563, har derefter sikkert maatte deltage i det forsmædelige Indtog, Erik XIV derefter lod foranstalte, og ~~og~~ sad saa fangen paa Tavastehus i Finland indtil 1565, da han blev udløst. Han døde 1592.

Paa Gudum Kloster fødtes Sten Maltesen den 12. Januar 1553. Overensstemmende med Tidens Skik blev han kun op-

¹⁾ Aarsberetninger fra det kgl. Geheimearkiv II, 82, jvf. Danmark Riges Hist. III, 353.

²⁾ Gældsbevis 3. Febr. 1577 (Kanc. Brevb.).

dragen i Hjemmet i faa Aar. Han blev derpaa anbragt hos Præsten i Møborg for at lære Katekismus og kristelig Børnelærdom. Da han var seks Aar kom han i Huset hos en Præst i Viborg, og denne gav ham videre Undervisning i fem Aar, der iblandt ogsaa i Latin. Medens han var i Møborg synes den gamle Klosterbygning paa Gudum at være brændt (1558). Derpaa kom han atter hjem, og der holdtes nu en Skolemester til ham i to Aar, og han havde da naaet den Alder, da der skulde tages nærmere Bestemmelse om hans Fremtid. Der var i Hjemmet mange Børn, i alt fem Sønner og fire Døttre, og blandt disse Børn var Sten Maltesen den ældste¹⁾.

At han i disse sine Ungdomsaar har faaet en streng kristelig og alvorlig Opdragelse, kan ikke betvivles. Som de mange endnu tilstedeværende Bønne- og Stambøger fra den Tid viser, var der gennemgaaende hos den danske Adel en meget streng og gudsfrygtig Livsbetragtning, der ikke var uden Fordindelse med Krigene og andre Ulykker, der havde ramt Danmark, og som først forandrede sig noget, da mere Rolighed og større Velstand fremtraadte i Frederik II's sidste og Christian IV's første Regeringsaar, og der kan ikke være Spørgsmaal om, at den samme Livsbetragtning ogsaa har gjort sig gældende i Sten Maltenses Hjem.

Naar Valget i hin Tid skulde træffes angaaende unge Adelsmænds videre Uddannelse, var der to Veje, som kunde følges. Tidligere havde det været Reglen, at Uddannelsen havde et krigerisk Formaal, idet den unge Mand anbragtes i Tjeneste hos en eller anden Stormand i Ind- eller Udlandet, derefter hos andre, og tilsidst rejste i Udlandet, deltagende i Krigstog, hvor saadanne kunde frembyde sig. Heri var der dog begyndt at indtræde den Forandring, at de unge paa deres Rejser ikke længere søgte Krigsfærd, men derimod ved Studier især paa fremmede Universiteter søgte at gøre sig dygtige i politiske og over Hovedet statsvidenskabelige Fag,

¹⁾ Ifølge Stamtavlen i D. Mag. 4, V, 230 f. var der 5 Sønner; det ældste Barn, en Datter, døde kun 9 Uger gammel og er derfor ej medregnet her.

samt i fremmede Sprog, idet Kundskab i disse Retninger efterhaanden fik større Betydning for de unge Adelsmænds Ansættelse og Forfremmelse end Dygtighed i krigerske Idrætter. Aldrig uddannedes de unge Adelsmænd af Faderen selv, hvor mægtig og anset han end maatte være.

For Sten Maltesen fulgtes den ældre Uddannelsesmaade. Han anbragtes først fra 1566 hos Herremanden Erik Lange til Engelsholm ved Vejle, da Lensmand paa Dronningborg, som var tillagt Dronning Dorothea som Livgeding, kom saa 1567, da han, som der siges, havde Lyst til at forsøge sig i Tyskland, til Hertug Philip af Braunschweig-Grubenhagen, derpaa til Grev Borkvard af „Borreby“ (o: Barby), til Fyrst Joakim Ernst af Anhalt og tilsidst til den tyske Herremand „Andres Slegel“.

Hvad der har ligget til Grund for det første Valg kan ikke siges. Den ældre Erik Lange, som var Fader til den bekendte Alkymist, og som der her alene kan være Tale om, havde været Hofsinde samtidig med Sten Maltesens Fader, og det er vel dette Bekendtskab eller Venskab, som har gjort Udslaget¹⁾. Hos Erik Lange opholdt sig samtidig den unge Holger Gregersen Ulfstand, der var født samme Aar som Sten Maltesen²⁾.

Angaaende de andre, kan der mere spores en Forbindelse. Mellem det danske Kongehus og Huset Braunschweig-Grubenhagen var der nemlig paa den Tid foregaaet en Tilnærmelse, som fik sit endelige Udtryk ved, at Frederik II's Broder, Hertug Hans den yngre, holdt Bryllup paa Koldinghus den 19. Aug. 1568 med Hertug Philips Broderdatter Elisabeth. Hertug Philips Forbindelse med det danske Kongehus vedblev ogsaa derefter, som det ses af, at Hertug Philip var den ene af de to Fyrster, som forblev hos Frederik II, efter at Kongen havde overværet Hertug Hans' Bryllup med sin anden Hustru i Februar 1588, ved hvilken Lejlighed Kongen begyndte at

¹⁾ Erik Lange nævnes som Hofsinde ca. 1545 til 1550, Malte Jensen 1548 og 1549.

²⁾ Niels Pederssøn, Ligpr. over Holger Ulfstand, Kbh. 1620.

mærke den Sygdom, der lagde ham i Graven i den paafølgende April¹⁾.

Ved en eller anden af de Sammenkomster, der fandt Sted førend Bryllupet i 1568, kan Erik Lange være kommen saa meget i Bekendtskab med Hertug Hans, at han har kunnet formaa denne til at anbefale Sten Maltesen til Hertug Philip, som det berettes i Sten Maltesens Ligprædiken.

I Ligprædiken siges, at Hertug Philip holdt Hof paa Kattenburg (?: Katlenburg), som ikke ligger fjernt fra Osterode i Harzen, hvor ellers Fyrsterne af Grubenhagen opholdt sig. Greverne af Barby havde deres Hovedsæde i Barby 4 Mile S. Ø. for Magdeburg. Afstanden mellem Katlenburg og Barby er vel ikke ganske ringe, ca. 14—15 Mile, men den er paa den anden Side ikke saa stor, at den kunde udelukke selskabelig Forbindelse. Greverne af Barby stod i Slægtskabsforhold til Hertug Joakim Ernst af Anhalt, idet denne var gift med Grev Wolfgang af Barbys Datter Agnes, og dette forklarer, at Sten Maltesen netop kom i Tjeneste hos Hertug Joakim Ernst²⁾. En Greve af Barby, Hertugens Svoger, havde desuden en Gang i en Krig frelst Joakim Ernst, der var i yderste Livsfare.

Den nævnte Herremand Andres Slegel (Schlegel) maa have hørt til den af de tyske Adelsfamilier af dette Navn, der havde store Godser i Anhalt, og som i sit Vaaben førte et rødt Hestehoved i Sølvfelt og paa Hjelmens over en Vulst en opretstaaende Knippel (Schlägel) besat med tre Spidser. Nogle af denne Familie havde ogsaa tidligere haft og fik ogsaa senere et Len af Fyrsterne af Anhalt³⁾.

Hos de fleste af de nysnævnte kan Sten Maltesen kun have været i meget kort Tid; men heri er intet usædvanligt, da de unge Adelsmænd i Reglen kun forblev kort Tid hos den enkelte Herre. Han har tjent dem som Smaadreng, det

¹⁾ Gl. kgl. Saml. Kv. Nr. 2571.

²⁾ Denne traadte senere i nær Forbindelse med det danske Kongehus, idet Hertug Hans den yngre efter sin første Hustrus Død ægtede Joackim Ernsts Datter Agnes Hedvig, der var Enke efter Christian III's Svigersøn Kurfyrst August af Sachsen.

³⁾ Gnetsch, ca. 1 Mil S. Ø. for Køthen.

vil sige forrettet Pagetjeneste, og er maaske tillige bleven noget uddannet i Jagt og ridderlige Færdigheder. Størst Betydning har dog sikkert Opholdet hos Joakim Ernst haft for Sten Maltesen, thi denne havde i de Krige, hvori han havde deltaget, udmærket sig ved Tapperhed og Dristighed, var tillige meget dygtig i ridderlige Øvelser og en ivrig Jæger, men havde tillige ikke ringe videnskabelig Interesse og var i det Hele en særdeles dygtig Regent.

Hos Andreas Schlegel var Sten Maltesen Smaadrenge eller Spyddrenge, som det ogsaa kaldtes, naar Herren var i Krig. Andreas Schlegel medførte 12 Heste, det vil sige til Brug baade for sig selv og det bevæbnede Følge, der ledsagede omtrent enhver Adelsmand, der tjente i Rytteriet, og som dannede den Trop, der udgjorde den mindste Enhed i dette Vaaben og deltog med Føreren i Kampene.

Det blev Frankrig, hvorhen Sten Maltesen fulgte Andreas Schlegel, og medens Borkvard af Barby kæmpede paa Protestanternes Side ¹⁾, stillede Andreas Schlegel sig paa den franske Konges til Trods for Religionsforskellen.

Maaske kan dette forklares deraf, at Joakim Ernst stod i venskabeligt Forhold til det franske Kongehus, særlig senere til Henrik III og Henrik IV, medens ogsaa Familien Schlegel synes at have haft franske Forbindelser, idet en af Familiens Medlemmer noget senere nævnes som kongelig fransk Oberst.

Det har aabenbart været en meget haard Skole, som Sten Maltesen kom til at gennemgaa ved at deltage i Krigen i Frankrig.

Den anden Huguenotkrig var vel bleven afsluttet ved Overenskomsten i Longjumeau d. 23. Marts 1568; men denne fremkaldte ikke roligere Tilstande, især da Kongen ikke opfyldte de Forpligtelser, han havde paataget sig ved Overenskomsten. Tvertimod begyndte den tredje Huguenotkrig kort efter med den størst mulige Voldsomhed, og de to Partier, i hvilke Frankrig var delt, eftersom Partiernes Medlemmer var

¹⁾ Grev Borkart af Barby nævnes blandt Vilhelm af Oraniens Ritmestre 1568 (*Histoire des troubles et guerres civiles du Pays-Bar. 1562, II. 187*).

Protestanter eller Katolikker, bekæmpede ikke blot hinanden som Soldater i Partiernes Hærstyrker, men endog Bønderne dræbte ikke sjældent paa egen Haand hvem, de kunde faa fat paa af det dem modsatte Parti. Selv de ellers almindelig godkendte Regler for Kamp blev ikke overholdte, idet de som havde overgivet sig, selv om de havde nedlagt Vaabnene, ikke sjældent bleve dræbte. Næsten alle de Byer, som havde Broer over Floderne, var befæstede, og Kampene var derfor ikke alene Skærmydsler og Fægtninger i aaben Mark, men lige saa ofte Belejringer, ved hvilke Angrebet og Forsvaret førtes med stor Energi, og som oftest kostede mange Menneskeliv, foruden at de gav Anledning til Udfoldelsen af en Tapperhed, som sjældent er overtruffen. Hadet mellem Partiernes fremkaldte derhos ikke blot Kamp mellem deres væbnede Styrker, men fredelige Borgere og Kvinder blev ogsaa ofte Ofre for deres Tro. Jesuiter og Munke drog ud og ophidsede Katolikerne til at forfølge Protestanterne med Baal og Brand, medens i øvrigt Protestanterne ej heller gav dem meget efter, hvor Lejlighed fandtes.

Det maa have været i Vinteren 1568/69, at Sten Maltesen kom til Frankrig. Det var da her en overmaade streng Vinter, saa streng, at den tvang de to kæmpende Partier til at standse deres Krigsforetagender; men da Foraarstiden tillod Genoptagelsen af Operationerne, begyndte disse paany. Sten Maltesen maa have fulgt den kongelige Hær, da denne under Befaling af Kongens Broder, Hertugen af Anjou, drog frem mod det sydvestlige Frankrig for at bekæmpe Condé og Coligny, der med Rochelle som Støttepunkt søgte at forcere Overgangen over Floden Charente. Det kom da til det blodige Slag ved Jarnac, 3 $\frac{1}{2}$ Mile V. for Angoulême, den 13. Marts 1569, i hvilket Sten Maltesen deltog. Den kongelige Hær sejrede, Condé blev fangen og tillige med sin Ledsager Robert Stuart dræbt af de forbitrede Katoliker. Det berettes, at de tyske Ryttere, blandt hvilke Andreas Schlegel sikkert har været, og som i Slaget førtes af en Rhingreve¹⁾, kæmpede med

¹⁾ Den her nævnte Rhingreve synes at have været Frederik, Wild- und Rheingraf af den daunske Linie, hvis Efterkommere var de senere Fyrster af Salm.

megen Tapperhed og for en Tid drev Condés Avantgarde tilbage.

Efter Slaget har Sten Maltesen fulgt den kongelige Hær i dens videre Foretagender, der hovedsagelig bestod i Angreb paa protestantisk sindede Byer, tilsidst Chatellerault, 8 Mile S. t. V. for Blois, ved hvis Beleiring Hertugen af Anjou gav Coligny, der havde Anførselen over Protestanternes Hær, som ved Forening med en stor, fra Tyskland indtruffen Forstærkning atter var bleven talrig, Paaskud til at hæve Beleiringen af Poitiers, hvis Indtagelse skulde have hjulpet Coligny til et Angreb paa Paris. Tvungen af sine undergivnes Ønsker maatte Coligny derefter tilbyde Hertugen af Anjou et Slag, og dette udfægtedes da ved Montcontour, 6 Mile S. f. Saumur, den 3. Okt. 1569. Ogsaa her sejrede den kongelige Hær, der bragte Huguenotterne et Tab paa over 5000 Mand. Der kæmpedes med stor Forbitrelse. De tyske Landsknægte paa Huguenotternes Side blev, selv efter at en Del havde overgivet sig, næsten alle dræbte af Schweizerne i den kongelige Hær. Der paastaas tillige, at det protestantiske Rytteris uheldige Fægtemaade bidrog meget til, at Slaget blev tabt for Huguenotterne. Medens Rytteriet paa Katolikernes Side havde antaget den nogen Tid i Forvejen indførte Fægtemaade at angribe i sluttet Masse med i Reglen seks Geleders Dybde, havde Protestanternes Rytteri beholdt den ældre Opstilling med en vidtstrakt Front og i Reglen kun to Geleders Dybde, som ikke længer passede, da ingen af Parterne førte Lanser, men kun Pistoler og Sværd, og Protestanternes Rytteri blev derfor lettere gennemtrængt og adspaltet¹⁾.

Ogsaa i dette Slag deltog Sten Maltesen, maaske under den foran nævnte Rhingreve, maaske under Markgreve Philibert af Baden-Baden eller Grev Peter Ernst af Mansfeld, der alle i dette Slag anførte Ryttere²⁾, og af hvilke Markgreve Philibert faldt i Slaget.

¹⁾ Gl. kgl. Samling, Kv. Nr. 1853, 2. Part. 3. Kap.; Lancelot du Voisin de la Popelinière, Hist. de France, Suite I, 19. Bog 297.

²⁾ Varillas, Hist. de Charles IX, Köln 1584, II, 197, hvor der dog i Stedet for Navnet Philibert er skrevet Karl.

Dog maa bemærkes, at naar det berettes, at Sten Maltesen deltog i Slagene ved Jarnac og Montcontour, er det ikke dermed givet, at han var med i de blodigste Haandgemæng ved sin Herres Side; thi i Reglen samledes alle Adelsmændenes Spyddrenge, naar et Slag forestod, i den saakaldte Stallbubenfahne, der blev holdt for sig. Dog har denne ogsaa stundom deltaget virksomt i Kampen, saaledes som det f. Eks. skete herhjemme i Slaget ved Axtorna 1565¹⁾.

Efter Slaget forefaldt ingen Krigsbegivenheder af større Betydning, og da Coligny snart atter fik bragt sin Hær paa betydelig Styrke især ved Tilstrømning af frivillige, tabte Hoffet Modet og sluttede Fred i St. Germain en Laye d. 8. August 1570. Som Følge af denne Fredsslutning synes Andreas Schlegel at være bleven aftakket, eller muligt er han alt dragen bort tidligere, da tyske Tropper kort efter Slaget ved Montcontour forlod den kongelige Hær, fordi der ikke betales dem den skyldige Sold²⁾. Sten Maltesen fulgte ham foreløbig hjem til hans Gaard, hvis Navn angives som Døbkau. Han laa her syg i nogen Tid og rejste derefter i 1571 hjem til Danmark.

Her forblev han dog ikke længe, da hans Hu stod til atter at komme ud, og da han for Frederik II havde erklæret, at han helst igen vilde til Grev Borkvard af Barby, gav Kongen ham d. 4. Sept. 1571 en Anbefalingsskrivelse til denne³⁾. Ifølge Ligprædikenen over Sten Maltesen blev han dog ikke længe hos denne, men kom efterhaanden i Tjeneste hos den foran nævnte Joakim Ernst af Anhalt, Landgreve Georgius (Jørgen) af Hessen-Darmstadt, Ærkebiskoppen af Trier, Pfalzgreve Richard af Simmern og tilsidst hos Prins Vilhelm af Oranien.

Hans Ophold hos disse forskellige Herrer, der ogsaa kun har været kortvarigt, undtagen hos den sidste, synes ikke at

¹⁾ Hist. Tidsskr. 7, I, 435 jvf. 456, Anm. 2.

²⁾ Auquetil, Histoire de France, II, Paris 1837, 588.

³⁾ Voss' Samlinger, Klevenfeldts Dokumenter, mest udskevne efter Originaler og vedkommende danske Familier. Bogstavet S. Rigsark.

have frembudt noget af særlig Interesse. Kun er det mærkeligt, at han fik Ophold hos Ærkebiskoppen af Trier, da denne, Kurfyrste Jakob III af Huset Elz eller Eltz, i Regløn holdt alle, der hyldede den evangeliske Lære eller blot mistænktes for at gøre dette, fjernt fra sit Hof.

Med Sten Maltesens Indtræden i Prinsen af Oraniens Tjeneste vistnok 1572 begyndte hans mangeaarige Deltagelse i den nederlandske Krig, under hvilken han hovedsagelig var fraværende fra Danmark¹⁾.

Denne Deltagelse, som i øvrigt udgør den interessanteste Del af Sten Maltesens Levnet, forbigaaes dog her af den nedenfor nævnte Grund²⁾.

Allerede 1585 havde Frederik II ved Skrivelse af 13. Aug. kaldt Sten Maltesen hjem, da Kongen ønskede at bruge ham i sin egen Tjeneste; men da Generalstaterne og Grev Vilhelm Ludvig af Nassau satte megen Pris paa ham og ønskede at beholde ham endnu i nogen Tid, opfyldte han deres Ønske, hvorved han kom til at deltage i den for ham mest mindeværdige Kamp ved Boxum d. 17. Januar 1586³⁾.

Kongen fornyede imidlertid sin Hjemkaldelse ved en Skrivelse af 26. Novb. 1585, der blev bragt til Nederlandene ved en Enspænder, og denne Skrivelse bevirkede da, at han, der var blevet tagen til Fange ved Boxum, blev frigiven at den af Spanierne indsatte Højstbefalende i de nordlige Provinser Frans Verdugo uden Løsepenge. Verdugo tilskrev Kongen meget høfligt fra Groningen den 12. Febr. 1586, og Kongen paaskønnede hans Imødekommenhed ved at forære ham en Hest og en Guldkæde med Kongens Billede, og lignende

¹⁾ Man fristes til at formode, hvor usandynligt det end lyder, at Sten Maltesen under sit senere Ophold i Nederlandene har gjort et kort Besøg i Danmark; thi der berettes, at Henrik Gøye Eskildsen, der var født 1562, rejste til Nederlandene vel omtrent 1583 sammen med Sten Maltesen og senere kom i Prins Moritz' Tjeneste. (Bang, Ligpr. over Henrik Gøye, Kbh. ca. 1611).

²⁾ Den vil ventelig senere blive gjort til Genstand for Fremstilling i en særskilt Afhandling i Personalhistorisk Tidsskrift.

³⁾ Datoen er i nogle hollandske Skrifter angivet, dog vistnok ei rigtigt, til 27. Jan.

Gaver tilstilledes ogsaa Obersten over de spanske Tropper, der havde kæmpet ved Boxum, Jan Baptist de Taxis¹⁾.

Grev Vilhelm Ludvig gav Sten Maltesen d. 23. Febr. 1586 fra Leeuwarden et hæderligt Afskeds-pas, og i Forvejen havde han lignende fra den forhenværende Statholder i Friesland Bernhard de Merode, under hvem Sten Maltesen havde tjent, og fra Diderick Sonoy, der fra 1572 var Guvernør i Nordholland.

Sten Maltesen vendte derpaa hjem til Danmark, hædret ved sin Afrejse med en tung Guldkæde, som Staterne skænkede ham, og blev straks af Kongen udnævnt til Hofmarskalk og den 1. April 1586 til Rigets Oberst. Ved den sidste Bestilling, som han var den første, der fik, var der formentlig tilsigtet at sikre sig en her bosiddende og fuldt paalidelig Befalingsmand for de hvervede Fodfolksoldater, naar saadanne behøvedes, tillige med en fastere Myndighed over de i Frestid i Reglen tilstedeværende hvervede af Fodfolket. Som Hofmarskalk havde han kun en Løn af 200 Dlr. aarlig, derimod som Rigets Oberst, med hvilken Bestilling der fulgte, at han efter Tilsigelse skulde hverve et Regiment Knægte til Vands og Lands, 600 Dlr. samt, naar han var i Hoftjeneste, Maanedspenge paa seks Heste og sædvanlig Hofklædning paa sig selv sjette²⁾.

Som Hofmarskalk indtog han en af de fornemste Stillingen ved Hoffet, idet Hofmarskalken ledede Hoftjenesten i al Almindelighed og i Forbindelse med Hofskænken og Køgemesteren overholdt Orden ved Spisningen og den dermed forbundne Udlevering af Mad og Drikke. Han deltog i alle Hoffets Festligheder, og af saadanne var der i hans Tid ikke faa, skønt der indtraf nogle Dødsfald i det kongelige Hus og blandt de med dette beslægtede fyrstelige Personer. Endog efter Frederik II's Død varede det ikke længe, inden der indtraf Begivenheder, som medførte store Festligheder, saaledes 1590 i Anledning af Jakob VI af Skotlands Formæling

¹⁾ Brev fra Verdugo 13. Maj og fra Taxis 27. Maj 1586 (Rigsark. Spanske Nederlande 1568—91. A. Heftet Sten Maltesen vedrørende 1586).

²⁾ Rtm. Rgsk. 1586, 198.

med Anna af Danmark og Hertug Henrik Julius af Braunschweig-Wolfenbüttels Formæling med hendes Søster Elisabeth og i Anledning af Herredagen i København 1589, da Hertugen af Holstens Gesandter paa Hertugens Vegne fik Sønderjylland til Len.

At Sten Maltesen hørte til Hoffets snevreste Kreds haves der et Vidnesbyrd om deri, at hans Indskrift findes i Dronningens pragtfuldt udstyrede Stambog¹⁾, der, som det synes, kun indeholder særlig begunstigedes Navne. Han har her skrevet som de fleste andre paa tysk, om end ikke synderlig ortografisk: 1587 Nu Morgen Nichtg. Freuchgt Got vnt er dein obrichtg. Vndertenlig geschreben, 20februari. Steinn Malttizen. egen handt. Af andre samtidige Indskrifter fremgaar, at Hoffet da opholdt sig paa Skanderborg. Indskriften er ledsaget af Familien Sehesteds Vaaben, zirlig malet.

Endnu medens han var i Hoftjenesten, benyttedes hans Krigserfaring, idet der overdroges ham sammen med nogle andre at undersøge Fæstningsværkerne paa Akershus.

Ligesom hans Fader og mange andre benyttede han den ham under Hoftjenesten givne Lejlighed til at gøre Bekendtskab med Rigets fornemste Slægter til at fæste sig en Brud. Denne var Anne Brahe, Datter af den 1587 afdøde Rigsraad Henrik Brahe, der ejede Vidtskøfle, Løberød og Osbyholm i Skaane, foruden Tølløse i Sjælland og meget Bøndergods. Sten Maltesen anholdt om hendes Haand 1589, og hun blev ham tilsagt til Paaaske 1590. Bryllupet holdtes dog først paa Vidtskøfle d. 8. Okt. 1592, og Bruden havde da endnu ikke fyldt sit 17de Aar²⁾. Kongen lod sig repræsentere ved Bryllupet ved Axel Gyldenstjerne og gav i Brudegave en forgyldt Stob. Ved sit Ægteskab kom Sten Maltesen i Besiddelse af Løberød, der ligger 2 Mile S. Ø. for Esløf, i Egnen om Ringsjøen.

Sten Maltesen var da ikke længer i Hoftjenesten. Han forlod den, idet han forlenedes med Kronborg den 16. Aug. 1590³⁾, medens han dog vedblev at være Rigets Oberst.

¹⁾ Gl. kgl. Saml. Okt. Nr. 3646.

²⁾ Medelfar, Ligpr. over Fru Anne Brahe, Kbhv. 1635.

³⁾ Sj. Tg.

Under hans Ophold paa Kronborg synes der ikke at have været meget, der stillede Fordringer til hans Dygtighed; thi Slottet var bygget omtrent fuldt færdigt, saa at der i hans Tid kun var Tale om nogle Forandringer paa selve Slottet¹⁾ og nogle mindre betydelige Bygningsarbejder paa tilliggende Steder, saaledes paa Esrom Mølle, der var brændt 1593, og Opførelsen af et Lysthus for Kongen i den tæt ved Slottet liggende Lundehave.

I Maj 1595 fik Sten Maltesen Bohus til Len i Stedet for Kronborg, og samtidig ophørte han at være Rigets Oberst²⁾. Paa Grund af de truende Forhold overfor Sverig skændedes der paa den Tid Befæstningerne i Norge og i Landsdelene Øst for Øresund en forøget Opmærksomhed, og Kongen havde lovet den norske Adel ved Hyldingen i Opslo 1591 snart at lade bygge paa Akershus og Bohus. Til det sidste Sted havde vel alt omtrent 1578 Bygmesteren Hans Paaske eller Hans v. Pashen, der havde været den første, som arbejdede paa Kronborg, været sendt; han havde gjort en Skabelon, hvorledes Befæstningen bedst kunde gøres færdig, og der havde af og til været anvist Summer paa omtrent 1000 Daler til Arbejdet; men det synes dog, at det først har været fra 1593 eller 1594, at større Kraft er blevet anvendt paa det, navnlig derved, at det den 5. Juni 1594 befaledes Kronens Bønder og Tjenere, som hørte under Slottet og Adelenes Tjenere i Bohus Len enten selv at møde eller sende Folk eller give Penge til Leje af Pligtsfolk, til Arbejde paa Befæstningen, og den 13. Novb. 1600 befaledes tillige, at Kronens og Adelenes Bønder i Bohus Len skulde køre Sten, Sand og Kalk til Befæstningen. Sten Maltesen kom saaledes til at fortsætte de begyndte Arbejder, og om der end tilholdtes ham at følge den gamle Skabelon, blev dog Udførelsen af Arbejdet for en Del overladt ham³⁾, og han fik da her vistnok Anvendelse for den Krigserfaring, han havde gjort i Nederlandene. Der

¹⁾ Se nærmere herom Friis. Samlinger til dansk Bygnings- og Kunst-historie, Kbh. 18.0—78, 3:9.

²⁾ 23. Maj 1595 (Sj. Tg.). Lensbrevet for ham er dog først udfærdiget 12. April 1597, hvornæst et nyt Lensbrev udfærdigedes 12. Maj 1598 (Norske Rigsreg.).

³⁾ Skr. 4. Aug. 1595 (Norske Rigsreg.).

arbejdedes paa Bohus' Befæstning i alle de Aar, Sten Maltesen var Lensmand dér, særlig 1595 og i det mindste til 1604, med Hjælp af Bygmesteren Hans v. Steenwinkel den ældre, som dog tillige forestod samtidige Arbejder paa Akershus og Varberg, og efter hans Død 1601 af Lenert Verpoorten, som alt havde været dér fra 1598 som Bygmestersvend¹⁾.

Det var altsaa under Sten Maltenses Styrelse, at Bohus' Befæstning fik den Skikkelse, som kendes fra en endnu opbevaret Plan for omtrent Aar 1600²⁾. Befæstningens Volde, der omtrent ganske omslutter den ældre Borg og dennes til Dels fra Syvaarskrigen berømte Taarne, danner en meget uregelmæssig Polygon med Bastioner og til Dels brudte Kurtiner, som minder noget om dem, der var komne til Anvendelse paa Kronborg 1574 til 1585.

Foruden med Arbejdet paa Bohus havde Sten Maltesen at gøre med to Skanser, der 1602 befaledes opførte ved Marstrand.

I den Tid, Sten Maltesen havde Bohus Len, forøgedes dette 1602 med Dragsmark Kloster³⁾ og 1603 med den Del af det i Lund liggende Nonneklosters Gods, der laa i Bohus Len, hvilket dog kun forblev under samme til 1605, og endelig det sidste Aar med en Gaard Røsholt, som Kronen havde faaet ved et Mageskifte⁴⁾.

Sten Maltesen havde flere Gange i den Tid, han havde Ophold paa Bohus, Kongens Tilladelse til at drage bort i forskellige Ærinder, nærmest for at tilse sine Ejendomme i Danmark. Derhos var han nærværende ved Christian IV's Kroning i København 1596, og han nævnes som Deltager i de store Optog, der fulgte med den i Anledning af Kroningen foranstaltede Ringrenden paa Amagertorv d. 3. og 4. Sept,

¹⁾ Se nærmere om disse Bygmestre Friis, Bidrag til dansk Kunsthistorie. Kbh. 1890—1901, 5—14.

²⁾ Planen er gengivet i Bidrag til Kännedom til Göteborg och Bohus Läns Fornminnen och Historia. V, 37. Se ogsaa her nærmere om Bohus.

³⁾ Til dette Kloster, der ligger ca. 1 Mil S. V. for Lysekil, knytter sig sikrest Legenden om Axel Thordssøn og Skøn Valborg.

⁴⁾ 31. Aug. 1605 (Norske Rigsreg.).

ved hvilken Deltagerne optraadte i, hvad vi vilde kalde Maske-
radedragter, eller som det ~~Gang~~ kaldtes hver med sin Inven-
tion. Han nævnes som optrædende d. 3. Sept. i det 7. Optog¹⁾. Sandsynligvis har han ogsaa ifølge sin Rang deltaget i de andre, store Festligheder, der fulgte med Kroningen, og ved hvilke der skal have været ikke mindre end 2650 Personer til Stede som Kongens Gæster, saaledes ogsaa i Festen paa Københavns Slot om Aftenen den 31. Aug., da Kongen fulgt af mange Adelsmænd, forklædte som Negere, Romere m. fl. drog i Optog ind i Dansesalen.

Endnu medens han var Lensmand paa Bohus paalagdes det ham aarlig at besé Fæstningerne i Skaane, samt paa Bohus, om de var tilbørlig forsynede med Krigsfolk, Ammunition og Proviant, samt mønstre de derværende Soldater²⁾.

1604 købte Sten Maltesen den i Nærheden af Løberød liggende store Gaard Hviderup (Hvidarp) af Holger Jensen Ulfstand, og 1606 overdroges det ham, medens Christian IV var i England, selvtrædie at forestaa Norges Styrelse.

Hans Helbred synes dog allerede da at have ladet noget tilbage at ønske; thi han gjorde 1604 en Rejse til Carlsbad³⁾.

Han fratraadte Stillingen som Lensmand paa Bohus 1606 og fik ved Lensbrev af 9. April 1606 Helne Kirke (Allehelgenes Kloster i Lund), samt Froste Herred i Skaane til Len, hvilket sidste han beholdt til sin Død⁴⁾.

I den Tid, han var Lensmand paa disse Steder, ligesom ogsaa til Dels senere, da dog vigtigere Hverv blev ham overdragne, var han nærmest beskæftiget med Lenenes Styrelse og forskellige administrative Sager, som Besigtigelse af Gods i Anledning af Magelæg, Levering af Staldøksne og anden Proviant, Udtagelse af Løsgængere til Arbejde i København o. s. v. Han har vistnok været en dygtig Forretningsmand; thi han synes aldrig at have staaet til Restance med sine Regnskaber, hvad der ellers ofte forekom i hin Tid.

¹⁾ Augustus Erich, *Ausfürliche und warhafftē Beschreibung etc.* Kbh. 1597.

²⁾ 8. April 1606 (Sk. Reg.).

³⁾ Biogr. Lex.

⁴⁾ Nyt Lensbrev angaaende Froste Herred udstedtes 10. April 1608.

Han var nærværende som indbudt af Kongen ved Tage Thotts og Styring Boels Bryllup paa Københavns Slot den 26. Okt. 1606. 1607 blev han Medlem af Rigsraadet og var saaledes nu en af Danmarks fornemste Mænd.

Ved Forleningsbrev af 10. April 1608 tildeltes ham Varberg til Len. Her var der blevet bygget paa Fæstningsværkerne omtrent lige fra Frederik II's Død, og Arbejderne var stadig i Gang i Sten Maltesens Tid, idet de først afsluttedes 1620. Ogsaa her maatte Bønderne deltage i dem.

Hvorvidt Sten Maltesen har haft synderlig Andel i den Skikkelse, Værkerne fik, kan ikke siges. Da der næppe er gjort væsentlige Forandringer ved dem efter 1620, kan det antages, at de har haft den samme Skikkelse, som findes paa en Tegning fra 1645¹⁾, og som i øvrigt i Alt væsentligt svarer til en anden, der findes her i Rigsarkivet og formenes at hidrøre fra Slutningen af det 16. Aarhundrede²⁾. Der var her ligesom paa Bohus Bastioner og brudte Kurtiner.

I de Aar, Sten Maltesen var Lensmand paa Varberg, udvikledes videre de Bestræbelser, Christian IV havde begyndt at gøre gældende alt fra 1602 i Retning af at bibringe Landalmuen i Landsdelene Øst for Øresund en større Uddannelse som Soldater, idet der i 1609 og 1610 bibragtes unge Bønderkarle saadan Uddannelse dels holdvis i Eksercerskoler i selve Lenene og dels i lignende Skoler i København og paa Kronborg³⁾.

Han maatte ogsaa fra Varberg foretage en Del Rejser. Han var saaledes nærværende paa Herredagen i København d. 30. Maj 1608, da Prins Christian kaaredes til Tronfølger. Han kaldtes til Horsens d. 24. Jan. 1609, da der skulde holdes Retterting dér. Den 7. April s. A. takserede han sammen med Sten Brahe og Henrik Ramel Adelen i Skaane og Hal-land med Hensyn til Ryttertjeneste, og den 16. Marts 1610 var han sammen med de andre Rigsraader kaldet at sidde

¹⁾ Gengiven i P. v. Møller Bidrag til Hallands Hist., Lund 1874.

²⁾ Geng. i Danmarks Riges Hist. III B., 211.

³⁾ Se nærmere herom Axel Larsen (Liliefalk), Kalmarkrigen, Kbhvn. 1889, 12 f.

Retterting paa Herredagen i København, under hvilken ogsaa Prins Christian blev hyldet den 14.

Ved Brev af 6. April 1610 fik Sten Maltesen Vestervig Len i Stedet for Varberg, og den 13. Marts 1610 udnævntes han til Rigmarsk.

Medens han var Lensmand paa Vestervig, blev han kaldt ufortøvet at møde hos Kongen i København d. 28. Juli 1610, og han var Fadder ved Prins Ulriks Daab i København den 25. Marts 1611.

Det sidste Afsnit af Sten Maltesens Liv var knyttet til Kalmarkrigen. Han var under denne Feltmarskalk over det ganske Krigsfolk, men kom dog ikke herved til at udfolde nogen stor Virksomhed.

Det var Kongens Plan at dele den til Raadighed staaende Hærstyrke, i hvilken der undtagen i Adelsrytteriet ikke fandtes nationale Tropper fra Landsdelene Vest for Storebelt, i tre Dele. Den ene skulde under Kongens umiddelbare Befaling samles ved Kristianopel og marchere mod Kalmar. Den anden under Sten Maltesens Befaling skulde fra Halmstad marchere langs Nisså mod Jønkøping, den tredie fra Norge falde ind i Vestergøtland. Felttoget aabnedes den 1. Maj 1611, men kun med Hærdelen ved Kristianopel. Den Hærdel, der befandt sig i Halland under Sten Maltesens Befaling, havde da endnu langt fra den Styrke, der var forudsat, idet baade flere af de til den bestemte danske Tropper og især de fremmede hvervede manglede. Den besad derhos kun en ringe Forsyning af Ammunition og forskelligt andet Materiel og manglede Proviant. Den kunde derfor ikke optræde efter Planen, men maatte foreløbig holde sig i Ro.

Hærdelen samlede sig ved Kongsbacka for lettere at kunne imodegaa et Angreb fra Nylöse, hvor en svensk Troppestyrke havde samlet sig. I Løbet af Maj havde den dog faaet en Del Forstærkning uden endnu at blive fuldtallig, og efter at den svenske Styrke havde foretaget nogle temmelig betydningsløse Rekognosceringer, brød en Del af Hæren op den 31. Maj og viste sig foran Nylöse, men var for svag til at angribe de derværende svenske Forskansninger, viste sig derpaa

ligeledes den 3. Juni foran Slottet Elfsborg, men kunde ej heller her gennemføre et Angreb, da den ikke havde ført Artilleri med¹⁾. Kongen ønskede nemlig ikke, at den skulde spille Tid med Belejringer, men saa hurtig som mulig se at komme ind i Sverig.

Endelig naaede Hærdelen midt i Juni den for den bestemte Styrke, og den begyndte da at forsøge at løse den stillede Opgave. Den marcherede dog ikke mod Jönköping men ind i Askims Herred, gennem Frölunda mod Befæstningen Guldborg og derpaa mod Nylöse, som de svenske forlod, og hvor Tropperne lejrede sig indtil den 25., da der kom Befaling fra Kongen, at Sten Maltesen skulde drage mod Vexjö. Denne Befaling forandredes vel kort derefter til, at en Del af Styrken skulde drage til Kalmar, men kort efter ændredes ogsaa denne Befaling derhen, at Sten Maltesen med alle sine Tropper undtagen fire Adelsfaner skulde begive sig til Kalmar, hvor Christian IV blev haardt betrængt af Fjenden. Sten Maltesen brød op fra Varberg den 1. Juli, efter at den Styrke, der ifølge Kongens anden Befaling alene skulde afgaa til Kalmar, var brudt op nogle Dage tidligere. Denne kom saaledes først, medens Sten Maltesen selv kom senere til Kristianopol, hvor han indskibede sit Fodfolk, der indtraf ved Kalmar den 18. Juli²⁾, Dagen efter det meget blodige Slag her, i hvilket de svenske blev de underlegne. Rigsmarsken var af Mangel paa Transportmidler bleven tilbage med Rytteriet. Med dette marcherede han derfor landværts og var den 26. ved Ljungby (1,5 Mile S. V. for Kalmar), hvor de svenske havde en Skanse, nær falden i et Baghold, fra hvilket dog noget fra Kalmar udsendt Fodfolk udfriede ham, saa at han naaede den danske Lejr uden Tab.

Han deltog derefter sandsynligvis i Angrebet den 29. Juli paa den svenske Lejr ved Ryssby c. 2 Mile N. f. Kalmar, ved hvilket den svenske Konge var lige ved at blive fanget, og i det fortsatte Angreb paa Kalmar Slot, der overgav sig

¹⁾ Se nærmere om disse Begivenheder: Bidrag til Kännedom om Göteborgs og Bohus Läns Fornminnen och Historie VII, 239 ff.

²⁾ Axel Larsen, l. c. 131.

den 3. August Slottets Overgivelse efterfulgtes af Ølands og Borgholms den 7. Aug.

Sten Maltesen blev da sendt derover den 15. Aug. for paa Kongens Vegne at modtage Øboernes Hyldest. Han følte sig svag, da han efter at have fuldført sit Hverv kom tilbage til Kalmar. Paa Borgholm var imidlertid den kække Høvedsmand Peder Hundermark død d. 16. Aug. af den pestagtige Sygdom, som da stærkt havde grebet om sig i den danske Hær. Hans Lig blev ført til Kalmar og modtaget af hans Standsfæller, deriblandt Sten Maltesen; men straks derpaa maatte denne lægge sig syg i sit Telt, hvor han modtog mange Besøg af de fornemste i Hæren. Da Sygdommen tiltog, førtes han ind paa Slottet, og her døde han da den 22. Aug. Det bestemtes, at hans Lig skulde føres til Sølvisborg paa en af Kongens Jagter, og saavel Kongen og Hertug Georg af Braunschweig Lüneburg, som mange andre af Hærens ypperste fulgte det fra Slottet til Stranden. Det førtes derpaa fra Sølvisborg til Åhus, hvor Sten Maltesens Svoger Kristen Barnekov og dennes Hustru kom til Stede og fulgte det videre forbi Vidtskøfle og Løberød til Lund, hvor det blev bisat den 1. Okt. Endelig førtes det til Gårdstånga Kirke, der er Sognekirke for Hviderup.

Sten Maltesen havde ingen Børn.

Hans Enke, der overlevede ham til 1635, skildres som en særdeles streng Frue, der nøje overholdt Lov og Ret overfor sine undergivne og ikke vilde formilde Dommen, selv om den gjaldt Livsstraf, og tage imod Penge som Bøde i Stedet for. Dog var hun tillige meget godgørende, bespiste 4—500 fattige hver Juleaften og opførte i Gårdstånga et stort Hospital, foruden at hun skænkede Kirken der Altertavle, Prædikestol m. m. Hun var tillige flittig i sin Husgerning, paatog sig sine Søsterbørns Opdragelse og opbyggede af nyt Hviderup og Løberød Gaarde, som hun ved sin Død efterlod til sin Søstersøn Henrik Ramel til Bekkeskov (Beckaskog), medens Holmegaard gik over til Sten Maltesens Brodersønner Jens og Mogens Klavsens Sehested (Brødre til Hannibal Sehested).

Fru Anne Brahe blev begravet ved Siden af Sten Maltesen i et Gravkapel paa Nordsiden af Gärdstånga Kirke. Indskriften paa Mindestenen over dem lyder: „Her ligger begrafvid erlig oc velbyrdig Sthen Malthessøn til Holmgaard, Dannemarchis rigis Raad, Marsch oc Feltmarschalk, som hensofvede udi Herren paa Calmars slot Anno 1611 den 22. Augusti udi sit alders 59 aar: Sampt hans elskelige Hustrue, erlig oc velbyrdig F. Ane Brahe til Løberyd: som hensofvede udi Herrens paakaldelse Anno 1635 den 28. Juli: udi sit alders 59 aar. Ere nu baade udi huile: Sielene udi Herrens haand. Legommene her under forventer met alle Guds børn en glædelig opstandelse. Enten vi lefve eller vi Dø, da ere vi Herrens. Rom 14¹⁾.“

Kisterne er senere blevne sønderlagne, og Benene kastede til Side, men derefter dog atter samlede og forvarede i en Kiste.

¹⁾ Richardt og Ljunggren, Skånska Herregårde. V. Hvidarp.

Gravskrifter fra Helligaandshuset i Kjøbenhavn.

Ved Poul Bredo Grandjean.

1. (Stentavle i Væggen). Anno 1667 legerede afgangne Peder Juuls¹⁾ Arvinger til Kirken for dette Epitaphii Opsættelse 500 Slettedaler, Anno 1695 blev til dets Reparations Vedligeholdelse endvidere givet 300 Slettedaler, Anno 1728 blev det af Ildebranden beskadiget og gandske forbrændt, Anno 1747 er det igien af Stadens Magistrat besørget i Stand sadt.

2. (Ligsten). Her under hviler den j Livet høyædle og welbr, nu j Herren salige Peter Bendizen Stavanger, hans kongl. May^{ts} Justitz og Krigs Raad samt Commisariat Skriver ved Land Etaten, fød den 24de Augt 1702 og døde den 20 Augusti 1757²⁾, Dyden frelste ham ei fra Døden ei heller Retsindiges Ønsker fra den almindelige Skiebne, tillige med sin efterladte Enche Frue Sara Dorotea Dreier, fød den 12te Aug^{tti} 1700de og døde den 9de Octbr 1765³⁾.

3. (Stentavle i Væggen). Dette Begravelses Sted No 15 i denne Krog er afkiøbt Kiercken til ævig Tiid for 200 Rd. efter Skiøde datteret 8de Julij 1769 og aldrig enten at maae aabnes eller fleere Liig der udi nedsættes end Bogholder Eggert Rasmusen og Huustrue Karen Andersdaatter Worgod, som her ligger begravet.

4. (Ligsten). Her hviler Eggert Rasmusen, fød Ao 1713, død Ao 1777 d. 8 Sept., var Bogholder ved det kongl. danske Kriigs Hospital og ved Land Militair Etatens Pensions Casse fra Ao 1750 til Ao 1777, saa og hans Huustrue Karen Andersdaatter Worgod, fød Ao 1724, død Ao 1779 d. 25 May. Dette Gravsted maae aldrig aabnes eller fleere Liig der udi nedsættes, for saadan Frieled haver disse tvende Afdøde givet til Kierken fyldest Betaling.

¹⁾ Brygger Peder Rasmussen Juel, jvfr. Hiort-Lorenzen og Rosendahl: Repertorium over Legater o. s. v. I, 123. ²⁾ Bisat i Kapellet 24 Aug. om Morgenens Kl. 8 (Kb.). ³⁾ Begr. i Kapellet No 17 15 Okt. Kl. 7 Form. (Kb.), jvfr. Hiort-Lorenzen og Rosendahl: Repertorium I, pag. 224.

5. (Epitaphium af Træ med fritstaaende Figurer, Døden med Leen og sørgende Engle, samt forgyldte Blomsterornamenter og følgende Vaaben: 3 Vinranker slyngende sig om 3 Stave, paa Hjelmen 2 Vesselhorn imellem hvilke en Rose). Læsere! Hvad Du er, har ieg været, hvad ieg er, skal Du blive. Jeg kom i denne Verdens Tumle Plads den 14 Februarij 1721 og i samme tiende 3de glørværdige Konger som Directeur over det kongelige og Universitets Bogtrykkerie. Jeg forlod den igjen den 29de September 1782¹⁾ og efterlod en dydig og elskværdig Hustrue Metta Magdalena Høpfner fød Otzen²⁾ og X mig af Gud betroede Børn, som ieg overantvordede til Guds forbarmende Forsyn, og vil haabe, at de skal samles i Guds Rige hos deres Moder og Fader Nicolaus Christian Høpfner. Jeg er Opstandelsen etc. Johan. 11 Cap: 25 V.

6. (Marmorepitaphium). I Begravelset No 47 giemes de jordiske Levninger af Johan Peter Schneider, Borger og Blyetækker j Kiøbenhavn, som døde den 14de Julij 1791³⁾, og Hustrue Bente Anders Datter, som døde den 28de October 1775⁴⁾, og er dette Begravelse efter Skiøde af 1te November 1775, men siden med høy og velædle Magistratens Bevilning af 25de Junij 1783, overlæt til Johan Peter Schneider og Arvinger til evindelg Arv og Eyendom.

7. (Ligsten). No 47. Her under giemmes (!) de jordiske Levninger af Johan Peter Schneider, Borger og Blyetækker i Kiøbenhavn, som døde d. . . .⁵⁾, og Hustrue Benthe Anders Datter, som døde den 28 October 1775. Dette Begravelse er efter Skiøde af 1ste Novembr 1775 overdraget til mig Johan Peter Schneider paa det Vilkor, at intet andet Lig end af mine egne Arvinger maa i 100 Aar fra min Død af her blive nedsat.

8. (Ligsten, øverst agnus dei med Ordene: O Du Guds Lam forbarme Dig over os; nederst Døden med Le og Timeglas, her læses: memento morte; i Hjørnerne Blomster). Herunder hviler agtbare og velforneme Mand Andreas A. Buch, Borgger og Brøgger, døde d. 19 Dec. 1760⁶⁾, hands elskelige Husthue (!) Pauline Luno, døde d. . . .⁷⁾, Iacob Luno, Borger og Brøgger samt Kirkeværger

¹⁾ Begr. i Kapellet No. 26 & 27 7 Okt. (Kb.). ²⁾ Begr. ast. 1 Sept. 1784, 55 Aar gl. (Kb.). ³⁾ Begr. dér 19 Juli, 70 Aar gl. (Kb.), jvf. Hiort-Lorenzen og Rosendahl: Repertorium I, pag. 407. ⁴⁾ 2 Nov. 1775 „Martha Svendedatter (!) Blyetækker Schneiders Hustrøe i Badstuestræde, 45 Aar gl. død af hissig Feber, begr. i Cappellet Nr. 47“ (Kb.). ⁵⁾ Ikke udfyldt, † 14 Juli 1791, jvfr. ovnfr. ⁶⁾ „D. 24 ejusd. Anders Andersen Buch Brøg-, boende udj Vimelsk.; 72 Aar gl. død af Alderdom, begravet, Kirkens Capell.“ (Kb.), jvfr. Hiort-Lorenzen og Rosendahl: Repertorium I pag. 126, 223 og VI, pag. 60. ⁷⁾ Ikke udfyldt, 1750 „d. 15 Jan. Sr. Andreas Buchs

fordum her til Kirken, døde d.¹⁾, hands elskelige Hustrue Ingebore Nørager, døde d.²⁾, Carl Engmand, fordum Borger og Brøger³⁾, hands elskelige Hustrue Ellen Lorentze Luno, døde d.⁴⁾, Jens Luno. No 18. No 19.

9. (Ligsten). Her under hviler til en herlig og evig Samling paa Opstandelsens store Dag Borgere og Indvaanere i den kongelige Residence Stad Kiøbenhavn Knud Steenberg⁵⁾, fød den 3 April 1736, død d. 1 October 1786⁶⁾, og Hustrue Ludolphine Fridericha Lillie, fød den 3 April 1746, død den 28 December 1827⁷⁾, blev samlet i et kierlig Ægteskab den 31 October 1765 og udi samne været velsignet med 2de Sønner. Ordspr. Bogs 10 Cap. 7. 28 V. De Retfærdiges Ihukomelse er til Velsignelse og deres Forventelse Glæde. Samt Sønnerne Ludolph Henrich Steenberg, Borger og Theehandler i Kiøbenhavn, fød den 20 September 1766, givt 1787, død den 30 Martii 1791⁸⁾, og Magnus Steenberg, Studiosus theologie [!], fød den 18 November 1770, død den 24 Januarii 1798⁹⁾. Her findes udi Graven lagt, den [!] forhen udi Live har samlet kiærlig ægte Pagt, vil derfor og nu blive i Graven samlet, til dem Gud ved Freds Basunen byde af Graven for sig komme ud, den Røst de giærne lyder. No. 38.

10. (Marmortavle i Væggen). Søren Pedersen, fordum Borger og Muurmester i Kiøbenhavn, tilkiøbte sig denne Begravelse No 3 efter Kierkens Skiøde af 8de Martii 1766 med de Vilkaar, at hans eget tillige med Aage Chr. Ribers¹⁰⁾ samt Hustrues og Børns Liig der skulle begraves, og at Gravstedet skulle ellers staae urørt i 80ve Aar efter hans egen Nedsættelse, som skeete den 16 Augustii Ao 1773. Denne Begravelse er kiøbt til Anno 1903 af E. M. Riber.

11. (Sandstensepitaphium). Her giemmes det Jordiske af sal. Hr. Christian Paul Freese, fordum Raadmand og Isenkræmmer her

Brøgerss Hustrøe fra Broeløg: Str., 80 Aar gl. død af Alderdom efter mange Aars Svaghed, begraven i Capellet under No 44 om Eftermiddagen¹⁾. (Kb.) Hun anses i nævnte Repertorium for at være identisk med Ligstenens Pauline Luno, skønt Kb. nævner Capellet No 44, medens Ligstenen dækker No 18 og 19. ²⁾ Ikke udfyldt, begr. i Capellet 16 Jan. 1768, 68 Aar gl. (Kb.). ³⁾ Ikke udfyldt, † 26 Maj 1782, 70 Aar gl. (Richters Dødsfald), begr. i Capellet No. 18—19 30 Maj (Kb.). ⁴⁾ Tom Linie paa Stenen, Kammerraad Carl Gustav E. † 21 Maj 1782, 65 Aar gl. (Richter), begr. i Capellet No 18—19 25 Maj (Kb.). ⁵⁾ Ikke udfyldt. ⁶⁾ Porcelænshandler og Auktionsbud (Kb.). ⁷⁾ Begr. i Kap. No 38 6 Okt. (Kb.). ⁸⁾ „E. efter Uhrmager“, begr. 3 Jan. 1828 Capellet (Kb.). ⁹⁾ Auktionsbud, † 31 Marts, begr. i Kap. No 38 4 April (Kb.). ¹⁰⁾ Begr. i Kap. 30 Jan. (Kb.). ¹¹⁾ Fhv. Assistent vcd Brandkassen, † 24 Aug. 1800, 73 Aar gl., begr. i Kap. 29 Aug. (Kb.).

i Staden, fød den 7 Januarii 1714, død den 8 April 1785¹⁾, samt hans elskede Egtfelle sal. Frue Maria Jacobi Lund, fød den 16 Octobr. 1721, død den 12 Decbr. 178²⁾.

12. (Stentavle i Væggen). Etatsraad Lugges Begravelse 1789.

13. (Marmortavle herunder). Denne Grav, trygge Friested for al Verdens Sorg, giemmer de jordiske Levninger af Etatsraad Enevold Berregaard Lugges³⁾, Asessor i den kgl. Hof og Stads-Ret, fød Aar 1728 d. 7 Sept., død 1788 d. 21 Sept. sine Pligter ufravigelig troe, og hans med sand Religiositet udmærkede Egtfælle Christiane Frederike Holst, Datter af Commandeur Holst, fød A: 1747 d. 11 Mar:, død 1817 d. 14 April⁴⁾, samt deres Moderen forud til Evigheden gangne Søn Abrh: Pelt Lugges⁵⁾ i sit Alders 15¹/₄ Aar. Døden er vis, dens Time uvis. Fred med deres Støv.

14. (Marmorepitaphium). In optime meritam mihi semper vivam memoriam amantissimæ piæ et desideratissimæ coniugis dominæ Agnetæ Lunding⁶⁾ natæ die 1mo Junii MDCCXXXIV denatæ die IX^{no} Martii⁷⁾ MDCCLXXIX una cum tribus liberis quarto eheu! in India occidentali defuncto⁸⁾ placide heic infra quiescentis monumentum hoc poni curavi superstes maritus M. Lunding⁹⁾.

15. (Marmorepitaphium). Her giemmes det forgiængelige af Urtekræmmer og Conditor velædle Hr. Christian Samuel Kaalund, født i Stubbekiøbing paa Falster 1726¹⁰⁾, død den 5 Julii 1782¹¹⁾. Bekosted den Afdøde til Ære af hans Morbroder Jacob Schricke 1783.

16. (Marmorepitaphium med 2 Inskriptionstavler). I: Her under hvuiler Herr Peter Aagaard¹²⁾, første Deputeret i det danske Cancellie og Conference Raad, fød den 17de Februarii 1718, død den 28de Julii 1790 paa Erichsholm i Sieland i sin elskte Søns Arme, hver ønskte at have saadan Søn, Fader, Ægtfælle, Embedsmand, Borger, Ven, som han var. Udmattet af 53 Aars Arbeyde og efter at have opfyldt sine Pligter her, og han nu var moden til større, tog Gud ham til sig og gav ham hisset evig Belønning. II: Her

¹⁾ Bisat i Kapellet „Liig-Kammer“ 15 April (Kb.). ²⁾ Begr. i Kap. 19 Dec. 1787 (Kb.). ³⁾ Jvfr. Hiort-Lorenzen og Rosendal: Repertorium I, pag. 96, 124, 230, IV. pag. 267 og VI, pag. 163. ⁴⁾ Begr. i Kap. 22 April (Kb.). ⁵⁾ Abraham P. L. † 12 April 1796, begr. i Kap. 18 April (Kb.). ⁶⁾ Etatsraadinde Agnete L. f. Schiøtt. ⁷⁾ Begr. i Kap. No. 51 16 Marts (Kb.). ⁸⁾ Søkadet Niels Lunding † 21 Okt. 1779, 16 Aar gl. St. Thomas (Richers Dødsfald). ⁹⁾ Konferensraad, Deputeret i Admiralitets og Kommissariatskollegiet, † 21 Juni 1788, 60 Aar gl., begr. i Kap. 25 Juni (Kb.), jvfr. Løngnick: Familien Lunding. ¹⁰⁾ Døbt 15. Febr. Søn af Rektor Jens Christiansen K. og Anne Cathrine Rasmusdatter Schricke, jvfr. Danm. Adels Aarvog XXV (1908), pag. 228. ¹¹⁾ Begr. i Kap. No 30 15. Juli (Kb.) ¹²⁾ Jvfr. Biogr. Lex. I, pag. 6.

gjemmes salig Frue Bolette Sophie Hersleb, Hr. Justits Raad og Danske Cancellie Forvalters Peter Aagaards Hustrue, ægteviad 1760 den 29 Octobris, fød 1728 den 18 Decembris af salig Hr. Mag. Peder Hersleb, Biskop over Siællands Stift, og Frue Bolette Hiorth, hun døde 1765 den 29 Novembris¹⁾, kort efter at hun havde bragt en Søn Peder Hersleb Aagaard²⁾ til Verden, hendes tredie Barn og første levende født. Hun var Arving af sin Faders Dyd i dens Troes Styrke, Arbeidsomheds Fliid og Yndigheds Livsalighed, ofte over, aldrig uden for hendes Kald. Hvilke Frugter i Vente! Men — vogn op Sikkerhed! og skiælv! merk paa Guds Veie! Han haster med at opløse saadanne Siæle i saadanne Tider.

17. (Marmorepitaphium). Her under hviler til Opstandelsens glædelige Morgen det Jordiske af Christian Peter Getreuer³⁾, kongelig Hof-Maler, fød den 10 Martii Anno 1710, død den 22 October Anno 1780⁴⁾, og Hustrue Maria Thomasdatter Riis, fød den 20 November Anno 1698, død den 28 Martzy Anno 1778⁵⁾. De indgik et kierlig Ægteskab Anno 1733, som blev af Gud velsignet med 2 Sønner og een Datter⁶⁾, hvilke alle i deres Ungdom ere hensovede i Herren. Disse Ægtefolk jagede efter Klenodiet og stræbte at leve gudelig og at døe salig, de henlagde deres efterladte Formue til gudelig Brug og til bestandig Hieep [!] for begges Familie.

18. (Ligsten). Dette Begravelse Sted No 19 er bleven henlagt som Eiendom at tilhøre, saalenge som Tiiden varer, den her ovennævnte kongelige Hofmahler Christian Peter Getreuer og hans Hustrue Maria Tomasdatter Riis til at gjemme Støvet af deres jordiske Legemer, saaledes at denne Steen aldrig maae flyttes af sit Stæd, ei heller noget Liig udi denne Grav nedsettes, lilge som og her ved er bleven afgjort, at begge Gravere her ved Kirken bestandig, saalenge som der er Gravere ved Kirken, skule holde denne Gravsteen tillige med den her obenfor i Muuren insatte Marmorsteen med sine Ornamente alle Tiider reene og nette saa og at have nøye Tilsyn, at samme ingen Skade tilføyes.

¹⁾ Begr. i Kap. 6 Dec., „samme Dag er et Barn af Hr. Justits Raaden transporteret fra Holmens Kirke her hid og nedsatt ibid.“ (Kb.). ²⁾ † 7 April 1791 Kbhvn. som Højesteretsadvokat, jvfr. Biogr. Lex. I, pag. 6 f. ³⁾ Jvfr. Hiort-Lorenzen og Rosendahl: Repertorium I pag. 226, 237 og II, pag. 96. ⁴⁾ Begr. i Kap. 26. Okt. (Kb.). ⁵⁾ Begr. i Kap. 2 April (Kb.). ⁶⁾ Johan Thomas begr. 28 Okt. 1740, 3 Aar gl., paa søndre Kirkegaard, Johan Thomas begr. 22 Juni 1742, 1¼ Aar gl., sst. og Marie begr. 12. Nov. 1737, 1¼ Aar gl., sst. (Kb.).

Lidt om de ældste Led af Familien „Tobiesen“ i Norge.

Af E. A. Thomle.

Den 10. September 1646 tog „en ung Karl“ *Tobias Sørenssen* Borgerskab i Stavanger. Om han var født der, vides ikke. Han siges vistnok at være „af Stavanger“, men da dette Udtryk bruges om ham, efter at han havde taget Borgerskab der, kan man deraf intet slutte. Han maa imidlertid vistnok være kommen „af godt Folk“, siden han i Begyndelsen af Aaret eller maaske allerede før („for rum Tid siden“) kunde blive trolovet med *Mette Andersdatter Bruun* i Christiania. Thi hans Trolovede hørte øiensynlig til en af de gamle mere fremtrædende Raadmands og Borgerslægter i det gamle Oslo og i Christiania, da hendes Svoger var *Peder Jørgenssen*¹⁾, Raadmand i Christiania og en Søster *Johanne Andersdatter Bruun* var gift med *Anthoni Berthelsson*, en af Raadmand Berthel

¹⁾ *Peder Jørgenssen* kaldes igjen „Svoger“ af Lagmand i Oslo *Niels Hanssen* og var Broder af den *Jens Jørgenssen*, der var trolovet med *Margrete Lauritsdatter* (en Datter af Borgmester Laurits Hanssen og Margrete Hansdatter, der i 1626 opførte den endnu bevarede statelige Gaard paa Hjørnet af Raadhus og Slotsgaderne, Christiania ældste Bygaard). Med *Jens Jørgenssen* fik hun en Datter, uden at de senere bleve viede, da *Jens Jørgensen* reiste fra hende, hvorfor hun efter at Trolovelsen var ophævet i 1642 egtede Borgermester i Christiania *Niels Lauritssen (Hagedorn)*, hvilket Egteskab var barnløst. Da *Margrethe* senere døde opstod der vidtløftige Processer om Arven (jfr. A. Collett, Gamle Kristiania Billeder, S. 87 ff.). Datteren *Maren Jensdatter* blev gift med Raadmand *Jacob Dirikssen (Koll)*, men Konens Arveret efter Moderen bestrædes af *Hartvig Nilssen (Oxenløve)*, der var gift med Borgmester *Niels Lauritssens* Søster *Anna Lauritsdatter (Hagedorn)*, Vice-Lagmand i Tønsberg *Nils Toller* og Foged paa Ringerike *Hans Nielssen*, der kaldes „Arvinger og Arveberetigede“ efter *Margrethe*, saa de vel sagtens ogsaa maa have staaet i et eller andet Slægtskabs eller Svogerskabsforhold til hende. — *Jens Jørgenssens* „Svoger“ var ogsaa *Gørris Fredrikssen*, Raadmand i Christiania, hvis Kone blev begravet der 20. August 1654.

Hellesøns mange Børn. Man kan nemlig med stor Sikkerhed gaa ud fra, at det ikke var nogen ganske let Sag for en „homo novus“ at komme i Svogerskabsforbindelse med disse exclusive Klasser. Det er derfor neppe sandsynlig, at den unge Tobias har hørt til nogen helt ubekjendt Slægt. Personlig var han imidlertid af en noget letsindig Karakter. Thi da han i Aaret 1646 igjen var vendt tilbage til Stavanger, trolovede han sig ogsaa der med en Pige, hvis Navn dog ei nævnes. Og da han det følgende Aar kom til Christiania, skjulte han denne Forbindelse for Mette Bruun, som han imidlertid havde »krænket“, saa hun var nedkommen med et Barn. Dette gik imidlertid ikke ganske upaataalt hen og Mette ¹⁾ kom desuden snart under Veir med, hvorledes hendes trolovede Ven havde baaret sig ad i Stavanger. Følgen deraf blev at Mette Andersdatters Svoger Peder Jørgensen lod ham belægge med personlig Arrest i Byfogdens Hus og derefter 14. Sept. 1647 indstævned ham til at møde for Borgermester og Raad i Christiania, for hvem han 6. Oktbr. s. A. nedlagde Paastand om, at Tobias skulde tilpligtes at egte Mette og hæve sin Trolovelse i Stavanger. I Begyndelsen vilde denne overhovedet slet ikke indlade sig paa Hovedsagen, men paa-stod sig løsladt af Arresten, da han kun opholdt sig i Christiania som Fuldmægtig for erlig og velbyrdig Mand Holger Rosenkrands til Frøllinge, Lensherre over Stavanger Len, paa hvis Vegne han skulde klarere kgl. Mayts Skatter af Lenet paa Akershus, og han derhos var Borger i Stavanger. Havde Mette Andersdatter nogen Tiltale til ham, fik hun søge ham til hans rette Værneting i Stavanger. Da Peder Jørgensson imidlertid i Retten kunde producere Tobias Sørenssøns eget Brev til Mette Andersdatter, som han 9 April 1646 havde tilskrevet

¹⁾ Foruden de anfører Søstre havde Mette Bruun ogsaa en Broder *Hans Andersson Bruun*, der i 1681 opholdt sig i Huset hos Søsteren i Hvitsten. Desuden havde hun vistnok ogsaa en yngre Søster *Mette Bruun*. Thi i 1692 blev efter Vestby Kirkeregnskab i Kirken der begravet en Mette Bruun, som vistnok maa have været Tobias Sørenssøns Svigerinde. — Sandsynligvis var vel ogsaa den *Gjerthrud Bruun*, der blev begravet i Christiania 17. Marts 1676 (jfr. dette Tidsskrift 2. R. IV. S. 197) og som var gift med Raadmand i Christiania Christen Bang, en Søster af Mette Andersdatter.

hende fra Vang (i Valdernes?), da han laa paa sin Reise til Stavanger, og i hvilket han ganske utvetydigt erkjendte at de vare høitidelig trolovede med hinanden, hvilket Brev han havde gjort Regning paa skulde være bleven ødelagt, krøb han straks til Korset. Han erkjendte nu, at han baade havde givet hende selv Egteskabsløfte og at han havde begjæret hende til Egte af Antonius Bertelsson og dennes Hustru, i hvis Hus hun saaledes vel har opholdt sig, hvorfor han ogsaa erklærede sig villig til at egte hende, naar han paa lovlig Maade kunde blive løst fra sin Trolovelse i Stavanger, hvad han mente nok lod sig gjøre, da han „ingen Omgjængelse“ havde havt med sin Trolovede her. Da Sagen imidlertid angik Trolovelse og Egteskab, fandt Borgermester og Raad at Sagen ikke hørte under dem, hvorfor de henviste den til geistlig Ret. Som Følge heraf blev Tobias Sørenssen 5 Okt. s. A. paany indstævnet af Peder Jørgenssens Fuldmægtig Sørenskriveren i Vembo Hans Pederssen til at møde ved Kapitlesretten i Christiania 18 s. M., hvor der ligeledes nedlagdes Paastand om at han skulde tilpligtes „at kvittere og forlade sin trolovede Fæstemø i Stavanger og sit Løfte til Mette Andersdatter at efterkomme, helst efterdi han Mette Andersdatter først fuldkommelingen Egteskab har tilsagt og derefter ført hende i største Foragt og ved Ære og Velferd spilt, dernæst [fordi] at han efter sin egen Beretning sin trolovede Fæstemø udi Stavanger er fri uden nogen Beblandelse.“ Sagen blev opsat til 20 Oktober, da den blev henvist til Kapitlet i Stavanger. Da Kapitelsprotokollen her imidlertid ikke længer er bevaret, kan man ikke dokumentere, hvad Udfald Sagen fik. Men det er sikkert nok, at Tobias Sørenssen kort efter maa være bleven gift med Mette Andersdatter Bruun, der overlevede ham som Enke i mange Aar, og at hans Trolovelse i Stavanger saaledes er bleven ophævet.

Hvor længe Tobias Sørenssen var i Holger Rosenkrands's Tjeneste er uvist. Længe kan det i ethvert Fald ikke have været Thi allerede i 1649 var han Foged paa øvre Romerike, hvor han i Januar 1650 søgte om at blive bevilget Kongens Anpart af Kirketienden af Eidsvold Kirke. Men dette opnaede

han neppe. Heller ikke paa Romerike var han længe. Thi allerede fra Jacobi 1653 var han bleven Foged paa Hedemarken efter Knud Andersson. Her var han til Januar 1660, da han blev suspenderet fra Embedet. Eftermanden klagede over, at han desuagtet ikke kunde faa Indtægterne af Fogedgaarden, der ogsaa var i en saa slet Stand, at der ikke fandtes et eneste Værelse, som kunde beboes, saa der udkrævedes en anseelig Sum for at sætte den i heboelig Stand, hvilken Reparation han mente Tobias Sørenssøn var pligtig til at betale. Han var tillige Forpagter af Hamar Gods, der havde tilhørt Hannibal Sehested, men med dennes øvrige Eiendomme vare tilfaldne Kongen. Han havde som saadan Proces med Bønderne, der vægrøde sig ved at betale Arbejdspenge, Fornød- og Forlovs-Penge, uagtet de var dømt dertil baade ved Hjemthinget og Lagthinget, hvilke Domme de paaankede til Herredagen. Tobias Sørenssøn kunde derfor ikke heller betale Afgiften af Hamar Gods i Kjøbenhavn, som det var ham befaleet, hvorfor der 11 Juli 1653 udgik et Kongebrev, hvorved det befalede, at Bønderne skulde deponere Pengene paa et bestemt Sted og hvis da Tobias Sørenssøn blev fradømt Pengene, skulde de igjen godtgjøres ham af Kongen. Det hjalp dog Intet, saa der 1 September 1654 igjen maatte et nyt Kongebrev til, hvorved Bønderne bleve paalagte at deponere Skatten og hos dem, som vægrede sig herfor, skulde der ved Rettens Middel exekveres for Beløbet. Som de fleste af sine Colleger paa denne Tid har Tobias Sørenssøn vistnok været en haard Herre for Bønderne og det synes som om han i denne Henseende har været en mere end almindelig stor Bondeplager, siden den bekjendte Generalmajor Georg Reichvein i et Brev kalder ham „den slemme Tobias“. — I 1663 havde han bosat sig i Hvitsten, et Ladested i Vestbye Præstegjæld ved Christianiafjorden, idet han enten før eller paa denne Tid tog Borgerskab i Christiania. Han havde i 1663 forpagtet den latinske Skolemesters Canoni i Christiania, men var, som det synes, stadig i Klammeri og Trætte med sine Landbønder og Leilændinge. Han blev neppe nogen gammel Mand og var i ethvert Fald død før 1675, sandsynligvis dog ikke ret meget

før. Enken Mette Andersdatter Bruun overlevede ham, som allerede før bemærket, i flere Aar og døde i Huset hos Sønnen Niels Tobiesen i Christiania i 1694 (begr. 3 Januar s. A.). I Fogedregnskabet for Follo Fogderi 1681 oplyses det, at hun siden 1677 ingen Skat havde erlagt til Christiania, hvortil hun allerede forlængst havde opsagt sit Borgerskab, og at hun kun var en fattig Enke, der ingen Næring eller Brug havde havt siden Mandens Død. I 1681 var hun bleven ilagt en Skat af 2 Rdl. 32 Sk., men i de følgende Aar fra 1682 til 1684 inclusive intet. I denne Anledning fik Fogden Antegnelse i sit Regnskab, idet Revisionen fandt, at hun retteligen burde være ansat for 17 Rdl. 32 Sk. aarlig eller for Aarene 1681—1684 i Alt 67 Rdl. mere end hun allerede havde erlagt. Fogden anførte hertil følgende: „Denne Enke haver for mange Aar siden sit Borgerskab opsagt og som hendes Leilighed ikke kunde være at skatte siden Skifte hos hende efter hendes sal. Mand er bleven holden, formedelst at Creditorerne tog Alt hvad der var til Bedste og drev den fattige Enke baade fra Hus og Værelser, som siden maatte fløtte til en Bundegaard, der til Creditorerne blev udlagt, som er Aarsagen, hvorfor hun af Sognepræstens Mandtal er udeladt, efterdi Hans Kongl. Majts Forordning siger, at alle gamle og fattige skal allernaadigst være forskaanet, hvilke Sønnen nu af sønlig Pligt haver taget til sig udi Christiania at forsørge til sin Dødsdag, eftersom hun levede udi Armod og Fattigdom; for det Aar 1681 havde hun ikke mere end som en Søn hjemme (ved Navn Søfren Tobiesen), der opholdt sig som en Lediggenger og haver A^o 1682 skattet for sig selv, saa og 83 og 84 taget sit Borgerskab, hvoraf han haver svaret som udj Consumptions-Mandtallerne er beregnet og indført og dog udi disse Antegnelser beregnet; den anden Søn var udi Hans Kgl. Majts Tjeneste ved Landmilitien og den 3^{die} tjente udj Byen hos Tiendeskriveren Nicolai Fløg, som med al Sandhed kand bekræftes, derfor hun ved dettes Anvisning allerunderdanigst formodes at være forskaanet; kan ei heller vide, hvor det skal søges, medmindre Sønnen, som hende til sig haver antaget, derfor skal ansvare.“ — Den økonomiske Tilstand efter Tobias Sørenssen

har saaledes været hel mislig, uagtet det vist ikke kan be-
tvivles, at Mette Andersdatter har bragt ham adskillig
Formue.

Hvor mange Børn Tobias Sørensen har haft i sit Egte-
skab vides ikke. Men der har været mindst 5 eller 6,
nemlig:

A) *Karen Tobiasdatter*, der 30 Sept. 1674 i Vestby blev tro-
lovet og 31 Oktob. 1675 sammesteds gift med Kapteinløjtnant
Bastian Larssen Stabell paa Gaarden Galby. Han var vistnok
født i Trondhjem og var i alle Fald Søn af Borgermester der
Laurits Bastianssøn Stabell og 1ste Hustru Karen Eilersdatter
Schøller. Han var først Fenrik ved Kaptein Glant'z Komp.
af Akersh. nat. Inf. Reg., hvor han i 1690 blev Kapteinløjtnant
ved Livkompagniet og i 1696 Kommandant paa Blaker
Skandse, hvor han døde i 1698. Hans Lig blev begravet i
Blaker Kirke, hvor der hang 2 smaa Lyseskilter af Mæs-
sing med hans Vaaben og Bogstaverne B. L. S., hvilke senere
blev afgivet til det norske Rigsarkiv, men nu bero i Folke-
musæet. Da Præsten i 1681 havde opgivet, at hans Sviger-
moder dette Aar hjemme i Huset havde en ugift Datter og
der herfor krævedes Skat, henvendte Fogden sig i 1688 til
Stabell med følgende Skrivelse: „Saasom jeg ved mine under-
danigste Regnskaber til Forklaring behøver at vide hvad Aar
han blev trolovet med hans salige Kjæreste Karen Tobia-
datter, eftersom jeg forefinder udj Sogneprestens Mandtal som
til den naadigst paabudne Consumption Anno 1681 er an-
tegnet, en Datter udj melte Tobias Familie, og som jeg vel
er bevidst, at hun ikke havde nogen Datter den Tid, som
var udj hendes Hus, men forhen ved Døden afgaaen, uden
Eders salige Kjæreste, som forlængst tilforn var kommen i
Eders Være, saa kan det dog ikke til Afgang udi Cammer
Collegio passere efter min gjorte Forklaring uden nærmere
Forklaring oc Bevis.“ Under 13 Mai 1688 svarede Stabell:
„Efter Hs Høye Excell. naadigste givne Resol. haver jeg med
min Sahl Kjæreste holdt Trolovelse udi Hvidsten Anno 1674,
hvor da Sognepræsten haver os sammen givet, og er det at
forundre at han da understaar sig at føre hende udj Moders

Familie saa og 3de Sønner, som jeg af de Antegnelser, der min Værmoder er tilsendt, kan fornemme. Der hun dog havde allene Søren Tobiesen hjemme, som opholdt sig selv paa et Kammer. Anders Tobiesen var i de Aar Fenrik under Major Bilts Comp. og Niels Tobiesen kom til Foungden Steenkull Anno 1676 og siden tjente hos Tiende Skrivere Nicolai Fløg udi Christiania, hvorom Attest kan søges. Den gode Mand paa de Tider nedskrev baade Halte og Blinde og gjorde aldeles ingen Forskjel enten de noget havde at betale eller ikke. Ligesom min Værmoder, der formedelst at Kreditorerne borttog paa Skifte, alt hvad der var til Bedste og drev hende af Hus og Gaard, saa hun nødes til at flytte paa en Bondegaard, skulde hun da ansvare saasom dennem, der bruge Sædegaarde, tror jeg neppe udj Cammer Colegio skulle præ-tenderis.* — Konen maa være død før 1686, da Manden 15 Sept. d. A. paa Bragernæs 2den Gang blev gift med Annichen Sophie Jensdatter, der var en Datter af Hr. Jens Nielsson (Kongsberg), Sognepræst til Lier og Bragernæs, og Dorothea Nilsdatter Toller. — I 1690 og i 1691 havde Stabell begaaet Leiermaal med sine Tjenestepiger, men om han i sine Egteskab havde Børn vides ikke.

B) *Søren Tobiesen*, der „brugte Kjøbmandshandel“ formentlig i Hvitsten, hvor han var bosat. I 1684 siges det i Prestens Opgave, der vel refererer sig til Oplysninger fra det forrige Aar, at han angiver ikke at have Borgerskab eller drive Brug „videre end som en anden Strandsidder“. Han havde da Hustru og 1 Tjenestepige, men ingen Børn. I 1634 maa han vel efter hvad der før er oplyst have taget Borgerskab. I 1683 blev han i Vestby gift med *Aarsle Andersdatter* og deres Søn *Søren* blev døbt i Christiania 20 Juni 1685. Om de havde flere Børn, vides ikke.

C) *Anders Tobiesen*, der var Fenrik i Kapt. Bilts og 1680 ved Otto Mangelsens Compagni af Smaalenske nat. Inf. Reg. I 1682 kom han til Kaptein Grimms Compagni, der var stationeret paa Vestsiden af Christiania Fjorden i det Larvigske. Han er udsløttet af de militære Ruller allerede i 1689, saa han vel sagtens da er død, øiensynlig i en ung Alder. Han

maa være den „Leutenant“ Anders Tobiesen, der i 1685 var gift med *Anna Gundersdatter* fra Larvig, en Datter af Skipper Gunder Olssøn og Margrete Helledatter. Hvormange Børn han havde vides ei. Men en Søn *Anders Tobiesen* maa der have været. Thi i 1707 levede en Sr Anders Tobiesen i Christiania, »hvis Børns Bedstemoder“ var salig Margrethe Gunder Olssøns. Denne Anders Tobiesen maa være den „Visiteur“, Anders Tobiesen, der var gift med *Emmerenze Moletta*, med hvem han havde følgende Børn: 1) *Anders*, født 1703 (i Christiania?; han findes ikke døbt der). 2) *Anne Cathrine* (vel Anne Kirstine, døbt i Christiania 19 Oktob. 1705), begr. i Froen Kirke ved Drøbak 10 Juni 1772, 68 A. gl. Gift i Christiania 24 Febr. 1733 med Kjøbmand i Drøbak *Jacob Carlsen*, født c. 1685, † i Drøbak omkring 1749 (Begravede fra 1748—52 findes ikke i Kirkebogen). Han kan muligens have været Søn af Klokker i Vestbye Carl Carlsen og Helge Bentsdatter (der i 1681 havde et Barn, der var 5 A. gl.). Ifølge Familietraditionen skal han være født c. 1700 og i sin Ungdom i længere Tid have været i tyrkisk Fængenskab. Vinteren 1720—21 kom han som ung Matros tilbage med et stort udenlandsk Skib, der var bestemt til Christiania, men paa Grund af Isforholdene maatte lægge op i Drøbak, hvor Mandskabet blev afmønstreret; men Carlsen forblev i Drøbak, hvor han giftede sig med en formuende Enke og efter at denne i 1728 var død 2den Gang 1733 med *Emmerenze Palludan*, en Søster af Sønnen Christen Carlsens 2den Hustru, Traditionen synes dog at lide af adskillige Urigtigheder. Jacob Carlsens Søn Christen var født 1707, og Faderen maa derfor 1ste Gang være gift længe før 1720; han kan derfor heller ikke være født omkring 1700, men mindst 20 Aar før, og den Hustru, han egtede i 1733 hed ikke Palludan, men Tobiesen. Jacob Carlsen var 1ste Gang c. 1705 gift med *Maria Jørgensdatter*, der døde 1728 og var Enke efter Kjøbmand i Drøbak *Christen Christenssøn Frost*, med hvem hun havde 1 Søn¹⁾ og 2 Døtre. I

¹⁾ Sønnen Kjøbmand Jørgen Frost var igjen Fader til Kjøbmand i Christiania Cancelliraad Peder Frost, hvis Døtre Inger Martine og Emmerentze Hermans blev gift med Didrik von Cappelen til Hof i Hurum; jfr. E. A. Thomle, Familien von Cappelen, S. 128 f.

sit Egteskab med Carlsen havde hun en Datter og Sønnen ovennævnte Christen Carlsen, der 22 Febr. 1733 gav Faderen Afkald for sin Mødrenearv. 3) *Ole*, født 1708 (i Christiania?, men findes ikke døbt der). 4) *Helene*, døbt i Christiania 24 Marts 1710, † ung. 5) *Helene*, døbt i Christiania 10 Marts 1713, † i Drøbak 8 Decbr. 1757 (begr. 15 s. M.) 45 A. gl. Hun blev 4 Sept. 1732 i Christiania gift med Sr *Christen Carlsen*, født i Drøbak 1707, † der 1771 (begravet i Froens Kirke 30 Decbr. s. A.), 64 A. gl., Søn af Kjøbmand i Drøbak Jacob Carlsen og hans 1ste Hustru Maria Jørgensdatter. Med hende havde Carlsen 2 Børn, 1 Søn Andreas Carlsen og en Datter Emmerenze Carlsen, der blev gift med Kjøbmand og senere Auctionsdirektør i Christiania Peter Henrik Barchlay, med hvem hun bl. A. ogsaa var Moder til Fru Emmerenze Munch, født Barchlay, hvis efterladte Optegnelser flere Gange ere blevne aftrykte. Christen Carlsen var en meget velstaaende Mand. Efter Helene Tobiesen erholdt Børnene Sønnen 13000 Rdl. og Datteren det halve eller 6500 Rdl. Da Faderen ønskede at ogsaa Datteren skulde erholde ligesaameget, fik han under 24 Aug. 1759 Kgl. Bevilling til at maatte give denne forlods af sit Bo 5000 Rdl. foruden den Arv hun ellers skulde have efter ham, saaledes at hun i Alt erholdt en mødrene Arv af 11500 Rdl. Efter Konens Død blev Christen Carlsen 2) gift med *Anna Catharina Palludan*, døbt i Christiania 2 Decbr. 1735, † i Magleby paa Falster 8 Sept. 1787, 54 A. gl., ældste Datter af daværende Tolvprest i Kristiania, senere Biskop over Christianssands Stift Rasmus Palludan og 1ste Hustru Margrethe (Pedersdatter) Garmann. Efter Carlsens Død blev Enken 2) gift i Drøbak 26 Mai 1773 med den bekjendte Naturforsker Conferentsraad *Otto Fredrik Müller*, født i Kjøbenhavn 2 Marts 1730, † der 26 Decbr. 1784, Søn af Hoftrompeter Jochum Nicolai Müller og Henriette (Jacobsdatter) Udsen. Conferentsraadinde Müller, der ingen Børn havde, stiftede ved Testamente af 25 Juli 1787 Drøbak Hospital og skjænkede med samme 1000 Rdl. til Drøbak Kirke. — En anden Søn af Løitnant Anders Tobiesen har vistnok været den Tiendeinspektør paa Bragernæs *Tobias Tobiesen*, der var død før 1752 efter-

ladende sig Enken *Cornelia Succow* og 2 Sønner, *Anders*, 15 A. gl., der i 1752 opholdt sig i Kjøbenhavn, og *Tobias* 14 A. gl. *Cornelia Succow* blev 21 Febr. 1753 paa Bragernæs 2den Gang gift med Kjøbmand *Peter Leonard Seiffert*. En Datter af „Løitnant“ *Anders Tobiesen* maa vistnok ogsaa være den *Margrethe Andersdatter Tobiesen*, der blev begravet i Christiania 11 Sept. 1743, 54 A. gl. og som 9 Oktober 1721 paa Bragernæs blev gift med Kjøbmand i Christiania *Robert Kaae*, begravet i Christiania 31 Mai 1754, 60 A. gl. En Broder af *Margrethe* hed *Rasmus Tobiesen* og en Søster *Mette Tobiesen*.

D) *Christen Tobiesen*, der af Sognepresten opføres i Mandtallet 1681 som hjemme hos Moderen, men som Fogden i Besvarelserne oplyser da var i Tjeneste hos Tiendeskriver *Nicolai Fløg* i Christiania. Svogeren Kaptein *Stabell* nævner derimod ingen Søn af Navnet *Christen Tobiesen*, men opgiver at *Niels Tobiesen* i 1674 kom i Tjeneste hos Fogden *Steinkul* i Solør og Østerdalen og senere til Tiendeskriveren *Nicolai Fløg* i Christiania. Det maa imidlertid vistnok blot bero paa en Skrivfeil af *Stabell*, naar han her kalder Svogeren *Niels* og ikke *Christen*. Thi at det i Virkeligheden var den sidste og ikke den første, der var i Tjeneste hos *Steinkul*, er bevisligt og i sig selv ogsaa meget sandsynligere, fordi *Christen* senere selv blev Embedsmand, medens *Niels* gik over til Handelen. *Christen Tobiesen* blev nemlig 11 Sept. 1700 Told- og Tiendeinspektør søndenfjelds, og da han i 1705 havde været virksom ved at afsløre Tolderen *Frants Jørgenssons* store Undersleb, blev han 14 Marts s. A. udnævnt til tillige at være Tolder i Christiania. Han havde imidlertid paadraget sig Borgernes Forbittrelse, hvorfor han søgte om at blive fri for at skaffe Cautionister, da dette vilde være ham umuligt paa Grund af det Had, han var Gjenstand for. Han blev ogsaa 10 Juli 1705 fritaget herfor. Paa Kirkedørene og andre offentlige Steder i Christiania blev der samtidig opslaaet en rimet Pasqvil over ham, der lød saaledes:

„*Christen Tobiesen*, den Fandens Mand
Har vist fornegtet den Hellig And,
Saa alle Folk læser hannem denne Bøn:
At hand maatte faa en Fandens Løn,

Som hand fortjente paa denne Jord,
 Han siunger aldrig i Englechor,
 Men svæver blandt de Fordømtes Tall
 Og aldrig slipper den Helvedes Qval
 Amen.“

Et Kongebrev af 14 Marts 1705 befalede at Pasquillen skulde nedtages og opbrændes af Bøddelen og denne Befaling gjentages atter i Mai s. A., da det endnu ikke var sket, hvorhos der udlovedes en Belønning til den, der kunde opgive Forfatteren. Om det hjalp noget vides dog ikke. Christen Tobiesen angives født 1660, hvilket formentlig ogsaa kan være rigtigt. Han døde paa Bragernæs 22 April 1713 (ikke 1714; begr. der 24 April 1713) som forhv. Toldinspektør i Christiania. Han eiede Gaarden Bovim (med et Sagbrug paa 12000 Bords Skur) samt Aasum og Glende i Spydeberg, Onstadsund i Askim og Øvre Foss Sagbrug i Akerselven ved Christiania, samt et Engestykke Bakke-Eng i Aker. Dette var 30 Octob. 1713 bleven solgt til Liv Holst for 250 Rdl., der skulde være erlagt til 24 Febr. 1714, men endnu i 1722 stode ubetalte. Enken rekvirerede derfor Engen i 1725 solgt paa Holstes Resico. Han havde ligeledes i Forpagtning Hougen og Vøien Brug i Spydeberg af Søstrene Jfr. Marthe Dorothea og Helle Roll. — Han blev gift i Christiania 3 Juli 1690 (viet „i Huset“ efter kgl. Bevil.) med *Marthe Clausdatter*, døbt i Christiania 27 Juli 1662, begr. der 10 Juni 1735, 73 A. gl., Datter af Claus Reisig og Anne Jochumsdatter. De havde følgende 8 Børn: 1) *Anne Sophie Tobiesen*, døbt i Christiania 27 Novbr. 1691; vel „Barn“ begravet der „i Rosengaarden“ 29 Marts 1692. 2) *Tobias Tobiesen*, født c. 1692 (i Christiania?, men findes ikke døbt der), begravet sammesteds 15 Novbr. 1740, 48 A. gl. Han var Kjøbmand og Stadskaptein i Christiania. I 1725 var han Løitnant“ (i Borgerkompagniet), da Moderen Marthe sal Toldinspecteur Christen Tobiesens var stævnt som Vidne, fordi hun havde været tilstede, da Sr Jacob Tobiesen i sin Broder Løitnant Tobias Tobiesens Gaard i Christiania havde udfordret Dragon Asbjørn Olsson. Han blev gift i Froen i Gudbrandsdalen 1719 med *Catharina Munthe*, der var født i Froen c. 1699 og blev begravet i Christiania 15 April 1725,

Datter af Sognepræst til Froen Otto Munthe og Else Cathrine Hammer. Om deres 4 Børn se H. Munthe, Familien Munthe, S. 368 ff. — 3) *Claus Tobiesen*, døbt i Christiania 11 Mai 1695, † paa Tveit Præstegaard ved Christianssand 14 Sept. 1754. Han var Magister, Lector theol. og Sognepræst til Tveit. Gift c. 1720 med *Karen Pedersdatter Mølmark*, en Datter af Cancelliraad Peder Ibsen og Maren Hansdatter Tysch. Deres Børn vare: a) *Christen Tobiesen*, født paa Tveit Prestegaard 22 Febr. 1723, † i Hjørdals Præstegaard i Telemarken 1 Decbr. 1793 (begr. der 11 s. M.); Provst og Sogneprest til Hjørdal. Gift i Christianssand 2 Mai 1758 med *Magdalena Barfoed*, døbt i Christiania 6 Novbr. 1738, † paa Gaarden Kirkevolden i Tудal 23 September 1820 82 Aar gl., Datter af Stiftsprovst i Christiania Niels Barfoed og Johanne Fischer (der senere egtede Biskop i Christianssands Stift Rasmus Palludan og saaledes var Stedmoder af den foran S. 242 nævnte Anna Cathrine Palludan, der var gift med Kjøbmand Christen Carlsen i Drøbak). b) *Martha Tobiesen*, født paa Tveit Præstegaard c. 1725, † ? Gift 1) i Christianssand 8 Novbr. 1741 med Skipper *Fredrik Suhm* paa Tjos i Tveit, Søn af Jahn Suhm paa Tjos. 2) i Christianssand 28 Januar 1755 med *Hans Mortenssøn Leon*, født i Christianssand 8 Novbr. 1720, † der 15 Juni 1779 (begr. 19. s. M.) 59 A. gl., Søn af Kjøbmand Morten Michelssøn og Elisabeth Sørensdatter Brun. c) *Muren Tobiesen*, født paa Tveit Prestegaard 1727. Gift i Christianssand 26 Juni 1759 (viet i Huset) med Fætterten Sørenskriver *Christen Tobiesen*, født i Froen 1720, † 22 April 1755, Søn af Kjøbmand Tobias Tobiesen og Cathrine Munthe. 6 Børn. d) *Johanne Cathrine Tobiesen*, født i Tveit 27 Juni 1728, † i Lyngdal 20 Juni 1814 (begr. 29. s. M.) 87 A. gl. Gift i Christianssand 12 Febr. 1754 (i Huset) med Cancelliraad *Christian Severin Balle*, født i Christianssand c. 1730, † i Lyngdal 22 Marts 1808 (begr. 31. s. M.) 78 A. gl., S. af Justitsraad Morten Rolf Balle og Louise Pedersdatter Topdal. e) *Karen Tobiesen*, f. c. 1730, † ung. f) *Peder Tobiesen*, født i Tveits Præstegaard 28 Aug. 1738, † i Christianssand 5 Novbr. 1817 Generalmajor. Gift i Farsund 15 Novbr. 1776 med *Ellen Johanne Lund*, født i Farsund 26 Novbr. 1756 (døbt 30 s. M.), † i Christianssand 12 Juli

1846, D. af Kjøb. Eilert Jonassøn Lund og Anne Margrethe Ferøe. 3 Døtre. g) *Kristine Petronelle*, født p. Tveit 1741, † i Christianssand 25 Novbr. 1788 (begr. 1 Decbr. s. A.) 47 A. gl., gift i Christianssand 18 (13?) Novbr. 1760 (i Huset) med Hr. *Johan Martin Struve*, f. i Christianssand 1724, † der 29 Jan. 1803, S. af Apotheker Johan Andreas Struve og Abel Cathrine Seydahl. Han var 1) gift med Ursula Birgitte Haard, f. 1724, † i Christianssand 30 Juli 1758 (begr. 3 Aug. s. A.), D. af Ambrosius Bentssøn Haard. — 4) *Jacob Tobiesen*, døbt i Christiania 25 Juli 1696, begr. der „paa nordre Side Kirken“ 19 Aug. s. A. — 5) *Jacob Tobiesen*, døbt i Christiania 12 Oktober 1697, † i Kjøbenhavn 31 Juli 1766. Var fra 1731 Slotsfoged paa Akershus, men blev c. 1748 suspenderet for Kassemangel. Han var gift med *Maren Bierch*, døbt i Trondhjems Domkirke 28 April 1703, begr. i Akers Slotsmenighed 31 Juli 1779, Datter af Hospitalsforstander i Trondhjem Holger Bierch og 1ste Hustru Elisabeth Hansdatter. De havde følgende Børn: a) *Christian Tobiesen*, døbt i Christiania 25 Sept. 1732, begr. i Stavanger 3 Juli 1769 i sit 39te Aar. Byfoged og Postmester i Stavanger. Gift der 7 Aug. 1760 med *Lene Susanne Ringholm*, døbt i Stavanger Domkirke Dom. 2. p. Eph. (o: 20 Januar) 1732, † der 29 Marts 1771 (begr. 5 April s. A.), Datter af Formanden Byfoged Søren Pederssøn Ringholm¹⁾ og Susanne Sophie (Cortsdatter) Høyer.

¹⁾ Han havde følgende Børn: 1) *Peder*, døbt i Stavanger 18 Febr. 1725: „En aldeles uvederhæftig Procurator i Stavanger“. Gift 8 Decbr. 1744 i Stavanger med *Johanne Sophie Diurhuus*, døbt i Stavanger 4 Novbr. 1711, begr. der 1 Marts 1769 i sit 58 Aar, Datter af Sorenskriver Bendix Diurhuus og Johanne Sophie Rasch. 2) *Cort Høyer*, døbt i Stavanger 5 Juli 1726. 3) *Maren*, døbt der 25 Febr. 1728, begr. der 17 Juni s. A. 4) *Maren*, døbt 3 Juni 1729. 5) *Anna Leganger*, døbt i Stavanger 13 Decbr. 1730; gift der 2 Novbr. 1757 med Procurator *Nicolai Lohmann*, † i Stavanger 13 April 1771 (begr. 19 s. M.). Han skriver 21 Mai 1766: „Ubilligt, ja skammeligt synes det mig det er, at en Mand som min gode redelige og arbeidsomme Svigerfader sal. Ringholm var, der i Livet gjorde god Grede og Rede for sig selv og enhver anden, skulde ved sit Etterladenskab efter sin Død paa den uskyldigste Maade være en Anledning til saameget Bryderi baade for sine Børn og andre Godtfolk blot for sin Eftermands Forsømmelse og Indifference.“ 6) *Lene Susanne*, døbt 20 Januar 1732; ovenfor. 7) *Johanne Cathrine*, døbt i Stavanger 20 Aug. 1733, begr. der 16 Oct. 1768; gift i Stavanger Domk. 2 Novbr. 1757 med

Hun var 1) gift i Stavanger 5 April 1758 med Kjøbmand *Erik Olsson Frost*, døbt i Stavanger Domk. 28 Aug. 1736, † ? , Søn af Ole Erikssøn Frost og Elisabeth Hammond Angell. 7 Børn. b) *Holger Bierch Tobiesen*, døbt i Christiania 24 Januar 1734, † ung. c) *Elisabeth Tobiesen*, døbt i Akershus Slotskirke 4 April 1735, † ung. d) *Marthe Tobiesen*, døbt i Akershus Slotskirke 27 Aug. 1757, begravet paa Vaterlands Kirkegaard i Christiania Novbr. 1799 63 A. gl., ugift. e) *Holger Bierch Tobiesen*, døbt i Akershus Slotskirke 8 Decbr. 1739, begr. der 30 Marts 1740. f) *Elisabeth Tobiesen*, døbt i Akershus Slotskirke 19 Marts 1742, begr. der 20 Mai s. A., 8 Ug. gl. — 6) Barn, begravet i Christiania 16 Decbr. 1698. — 7) *Mette Tobiesen*, døbt i Christiania 15 April 1700, levede i 1713 og er maaske den Mette Tobiesen der 13 Febr. 1728 i Christiania blev gift med Lucas Kaae. — 8) *Fredrik Tobiesen*, døbt i Christiania 10 Septbr. 1701, begr. der 12 Juli 1702. — 9) *Anne Cathrine Tobiesen*, døbt i Christiania 4 Juni 1704, begr. der 10 Sept. 1705. — 10) *Anders Tobiesen*, døbt i Christiania 29 April 1706, levede i 1713.

E) *Niels Tobiesen*, der døde i Christiania 25 Februar 1711 som stor Trælsthandler og Sagbrugseier, hvor han overtog Svigerfaderens Forretninger. Der er vistnok ingen Tvivl om at ogsaa han var en Søn af Tobias Sørenssøn og det maa saaledes være urigtig, naar det andetsteds (H. K. Steffens, Linderud, S. 140) heder, at han var Søn af en (forøvrigt ogsaa ganske ukjendt) Stadskaptein i Christiania Tobias Christenssøn. At Niels og Christen Tobiesen var Brødre synes ogsaa at bestyrkes derved, at de gjensidig ere Faddere til hinandens Børn. Han blev 15 Decbr. 1686 gift i Christiania med *Helle Haagensdatter*, døbt i Christiania 3 Mai 1667 (Barnets Navn nævnes ei i Kirkebogen), begr. der 21 Marts 1702, Datter af Trælsthandler Haagen Olsson og Karen Lauritsdatter. I dette Egteskab havde han 8 (ikke 7) Børn, nemlig: 1) *Haagen Nielsson*, døbt i Christiania 27 Oktob. 1687, begr. der 26 April 1756 som

Christen Andersen Netland. 8) *Søren*, døbt i Stavanger 18 Juni 1735, † der før 1740. 9) *Søren*, døbt i Stavanger 14 Febr. 1740. 10) *Anders*, døbt i Stavanger 26 Decbr. 1741, muligens det „Barn“ der blev begr. i Stavanger Domk. 29 Decbr. s. A.

rig Trælasthandler. Gift i Christiania 18 Juli 1719 med *Kirstine Olsdatter Holter*; født i Christiania 8 April 1697 (findes ikke døbt der), † der 10 Mai 1767 (begr. 16. s. M.), Datter af Kjøbmand Ole Jenssøn Holter og Marie Bendeche. 11 Børn (jfr. H. K. Steffens, Linderud, S. 140 ff.). 2) *Tobias Nielssøn*, døbt i Christiania 4 Oktober 1690; var død før 1711, da han ei nævnes paa Skiftet efter Faderen, vel „Søn“ begr. i Christiania 24 Juni 1706. 3) *Niels Nielssøn*, døbt i Christiania 11 August 1691. Han levede i 1722. Sad en Tid fangen i Sverige. 4) *Mette Nielsdatter*, døbt i Christiania 17 Marts 1694, begr. der 20 Mai 1757 „60 Aar gl.“ Gift med Hr. *Baltzer Broch*, født i Trondhjem c. 1692, † i Sandsvær Paaskedag (c. 1 April) 1725, formodentlig Søn af Buntmager i Trondhjem Peder Olsson Broch og Kirstine Fuglsang (og ikke som i Familieoptegnelser angivet af Foged paa Helgeland Peder Christopherssøn Broch og Maren Pedersdatter Falch). 5) *Karen Nielsdatter*, døbt i Christiania 10 Marts 1696; ugift i 1723. 6) *Oluf Nielssøn*, født 1698 (findes ikke døbt i Christiania); levede ugift i 1723. Han var ogsaa en Tid fangen i Sverige. 7) *Lars Nielssøn*, døbt i Christiania 20 Octob. 1700; han forliste i 1710 paa Reise fra Sverige til Norge. Han var med Haagen Nielssøn paa en Reise til Holland, men blev opsnappet af en svensk Kaptein, der tog ham med sig til Sverige, hvorfra han i 1710 med et Fartøj var tagen tilbage til Norge. Men forliste med Skibet paa Reisen. Ugift. 8) *Barbro Helene Nielsdatter*; døbt i Christiania 11 Marts 1702, † der før 1711. vel „Barn“ begravet i Christiania 13 Okt. 1707.

F) *En Datter*, der døde ugift hos Moderen i Hvitsten omkring 1680.

Brevveksling mellem Digteren Chr. Bredahl og Professor P. E. Müller.

Meddelt ved O. Thyregod.

Skønt Indholdet af Brevene fra Bredahl delvis er kendt, da Brevene er benyttede i Arentzens Afhandling „Digteren Bredahls Ungdomshistorie“, vil det dog have Interesse at læse dem i Sammenhæng, fordi de giver et udmærket Indtryk af Bredahls Stil, og desuden vil det ses, at et Par Enkeltheder er misforstaaede. Brevene fra P. E. Müller har ikke tidligere været kendte, og de indeholder jo en Del særdeles interessante Oplysninger, navnlig det lange, der bl. a. oplyser om en ellers ukendt Skuffelse, Bredahl led.

Løvrigt behøver Brevene neppe Forklaringer for at blive forstaaede. Dog vil det maaske være rigtigt angaaende den ofte nævnte Understøttelse at henvise til *Fonden ad usus publicos* II S. 389—90, hvor Bredahls Ansøgning er trykt. — For at forstaa Bredahls sidste Brev maa man huske, at Bladet „Dagen“ d. 1. Novbr. 1831 havde indeholdt en Opfordring til at hjælpe den nødlidende Digter. P. E. Müllers (nu tabte) Brev var een af Følgerne af denne Opfordring, og det indeholdt 661 Rdl. 27 Sk., aabenbart indsamlet blandt en ældre Generation; det er for denne Gave, Bredahl takker.

Breve fra Bredahl findes afskrevne af F. L. Liebenberg paa det kgl. Bibliotek (Ny kgl. Saml. 1990r 4to); det første Brev fra P. E. Müller findes i Original paa Universitetsbiblioteket Additamenta No 287), de to andre er i Privateje.

Høistærede Hr. Professor!

I N° 10 af den danske Litteraturtidende for d. A. fandt jeg en Recension over mit Skrift »Dram. Scener etc«, hvilken maa være baade den kyhlamske Musa og hendes Famulus saameget mere velkommen, som de begge spille en lidet betydende Rolle ved Foden af det danske Pindus. Hvo saa Recensenten er, saa være han hiertelig takket for sit »Prosit«, der langtfra at komme for sent kom netop i det beleiligste Øieblik for ei alene at vejlede, men endog at oplive den kyhlamske Oversætter, som paa den sidste Tid har følt hvad den maa føle, hvis kiereste Haab her paa Jorden er for evig forsvundet — dog: hvi »for evig«? Saaledes troede jeg ogsaa, da en ulykkelig Kierlighed for nogle Aar siden udjog Munterheden af mit Bryst, lod Tungsind indtage dens Plads og bragte mig paa den Beslutning: at slentre Livet igjennem; men jeg forglemte, at Tiden har Lægedom for saadanne Vunder; thi vendte min bortflygtede Munterhed tilbage, forjog Tungsindigheden, der efterlod sig Erindringen om overstandne Lidelser. Hvad der kunde skee dengang tør vel kunne skee endnu. Det være mig tilladt at fortælle Ds. Højærværdighed Følgende:

I December 1819 døde min Broder som Skriver i det danske Cancelli og efterlod sin Enke i trange Omstændigheder tilligemed en sexaarig Søn, som en uheldbredelig Benskade har gjort til en Krøbling, der trænger til hendes stadige Pleie og gjør det umuligt for hende selv at forskaffe sig Livets Ophold ved at tjene sit Brød. Fra Kjøbenh. tyede hun ud paa Landet til en Slægting, hvor hun vel hidtil har faaet Føden til sig og sit Barn; men al[t]for ofte har hun maattet føle, at en Gave kan gives paa en Maade, der krænker Modtageren mere end et haanligt Afslag. Jeg saa alt dette og taug; men villigen lod jeg imidlertid min Indbildningskraft foregøgle mig, hvorlunde jeg nu skulde opnaa mit kiereste Ønske nemlig: Som Oversætter for den kyhlamske Musa at forene Landlivets Sysler med Lirespillet. Længe havde jeg bemærket, at de herlige Dyder Taalmod og moderlig Ømhed udmærkede den syv og tivcaarige Enke fremfor mange af hendes Kjøen, idet hun troligen holdt fast ved Haabet om en bedre Fremtid. Hun var vorden mig saare kjer. Jeg gik til hende for at sige hende det og traf hende grædende over »Sotto og Lorma«. Det var de første Taarer, jeg havde seet i min Læsers Øie, uden at spørge hende, hvorfor hun græd, frydede jeg mig lønligen ved

den Tanke: at min Oversættelse mægtede at faa et Øie til at fælde Taarer. Jeg fortalte hende nu, at en Pebersvend, som frygtede for en Kurv, havde givet mig det Ærinde at beile for sig til hende. »Hvad vil han« spurgte hun »med mig, som ikke kan bringe ham anden Medgift end mig selv og et sygeligt Barn«? — Kan man troe ham paa Ordet, svarede jeg, saa bryder han sig ikke om anden Medgift; thi selv er han en mægtig Mand, der vender op og ned paa et Keiserdømme paa Maanen. Da hun havde hørt det, var der intet ivejen, og blev der da en Fryd og en Glæde. Nu blev der udrettet mangfoldige Ting; det Indvendige besørgede hun; jeg plöiede, saaede, høstede — og spille alt imellem paa Liren. Min Søster, som en troløs Elsker har gjort ulukkelig, tog vi i Huset og spögte og loe og sang saaledes, at al Slags Sorg skulde frygte for at komme os nær. Hvilke Drömmel!

Da dette var drömt, fik jeg isinde at efterslaae i Loven for at see, om den havde noget imod noget af dette, og saa jeg da, at det Væsentligste beroede paa Hs. Majestæt. Jeg skrev da strax en Ansøgning og indgav den paa behørigt Sted, hvor den ligger endnu. Hvad jeg havde foretaget mig var dog ikke saa ganske hen i Vejret; thi naar jeg fik, hvad jeg, efter at have lidt betydelige Tab endnu havde tilgode, kunde jeg bringe over 3000 Rdl. tilveje, og dette er i vore Tider en stor Sum for en ringe Mand, der hverken har forlovet at arbeide eller at være nöisom. Jeg havde ikke behandlet min Skyldner uædelt, som Drivtcapital i et Fabrik havde jeg laant ham 3.000 Rbdl; af denne Capital tilböd han mig 8 % paa en Tid, da han gav andre 12 og 16; jeg afslog hans Tilbud overlod ham Pengene for 6 %, og da jeg troede, at dette endnu var for høj Rente, modtog jeg kun 4%, og har han flere Gange i Aar og Dag ladet mig vente forgjæves paa mine Renter og derved sat mig i stor Forlegenhed. Da jeg var i Kbh. ifjor Januar laante jeg ham, som var sted i en øjeblikkelig Penge-trang en kongl. Obligation paa 200 Rdl., hvilken han lovede at skaffe mig tilbage inden tre Uger; men ikke har jeg endnu faaet Obligationen, som dengang skulde været brugt til at udrede min af-døde Broders Husleie.

Til denne min Skyldner henvendte jeg mig nu for at faae mine Penge. Han fortalte mig da: at Ingen havde behandlet ham saa ædelt som jeg og forsikkrede, at det gjorde ham inderlig ondt, at jeg skulde tabe ved ham, hvilket ikke var hans, men Tidernes Skyld. Vi snakkede om saalænge, indtil jeg forlod ham med den sørgelige Vished: at jeg hverken nu eller nogensinde fik Hvid eller

Skilling af mine 3000 Rdl. Der laa da nu mit Haabs hele Bygning i Gruset, nedstyrtet af Mangel paa nogle Papirlapper, maaske forfærdigede af liggende Klude. — Nu, derfor samler det stolte Menneske ængstelige disse Lapper sammen, fordi de, kan jeg tænke, ere vordne et Bollværk mod denne Verdens Nød og Trængsler.

Jeg vandrede hjem og tænkte paa Ewalds Ord

„Dit store Øjeblik — hist see det svømme
Et ubemærket Gran
Blandt Millioner, blandt de ældste Drømme
I Tidens Ocean;
Alt neppe kjendt fra det, som ei har været.
Fra drukne Skalders Digt
Udstødt af Skabningen, opslugt, fortæret
Uigenkaldeligt.“

Jeg kom da hjem med den Vished, at jeg havde tabt min hele Formue paa nogle faa (400) Rdlr nær. Jeg fordrede af mig selv, at jeg skulde udruge noget, som kunde opreise mit Haabs nedstyrkede Bygning; men jeg mærkede snart, at jeg søgte Raad hos en Raadvild. Afsætningen paa mit Skrift var aldeles standset, og det har hidtil ikke indbragt mig mere end hvad første Deel havde kostet mig at trykke og corrigere, hvilket sidste i min Fraværelse blev besørget af en anden, som derfor gjorde sig betalt med 32 Rdl, skjøndt det efter hans Correctur vrimlede af Feil i Bøgen, af hvilke dog nogle bleve rettede, og maatte da den uskyldige Sætter paatage sig Skylden.

Som jeg nu gik og grublede til ingen Nytte fik jeg Øje paa No 10 af Litteraturtidenden, som var kommet i min Fraværelse. Her blev jeg overrasket af et »Velkommen«! der til enhver Tid men især under nærværende Omstændigheder vel maatte være mig kjærkommen. I den ærede Recensents Tiltale fandt jeg Opmuntring til at fortsætte mit Arbejde; i lang Tid har 3de og 4de Del af dramatiske Scener været til i Manuscript; men jeg vover ei at lade dem trykke, fordi jeg har intet at tabe nu, og om jeg end havde det, trænge de dog begge først til Raspen og Filen.

Jeg har seet den mørke Himmel opklares; men jeg har ogsaa seet den vilde Bølge fremrullet af Stormen at opløse sig i fraadende Skum mod den haarde Klippe. Jeg vil ei være som Bølgen, der lød Nødvendighedens Lov; ei vil jeg støde mit Hoved mod Klippen, naar jeg kan bøie af til Siden. Alt kan vel vorde godt

Thi tidt stirred Støvet i Modgangs Nat
Og hørte dens Storme i Mulmet tude

Og troede sig bortstødt, af Alt forladt
 Og stirred og sukked': Nu er det ude!
 Da Sorgen forsvandt af dets haabløse Bryst
 Forvandlet til Glæde og Lyst.

Jeg troer mig ei bortstødt; jeg er ei haabløs, endskjönt mit Haabs kjereste Drøm er forsvunden; men jeg har tabt enhver Udsigt til at kunne hjælpe dem, hvis Vel ligger mig nær om Hjertet.

Erindringen om den blide og venlige Modtagelse, jeg sidst fandt hos Deres Højærværdighed, har lært mig under nærværende uheldige Omstændigheder at tye hen til Dem for at ubede mig Deres Hjelp ved en eller anden Leilighed, hvor det maatte staa i Deres Magt at hjælpe mig. Jeg skulde ikke vovet at besvære Dem med en Fortælling om mine Bekymringer, hvor disse drejede sig om min Person alene. I Haab om at min Dristighed vorder mig tilgivet henlever jeg Deres Højærværdigheds ærbødige Tjener

Oldeberggaard ved Sorøe d. 27de Marts 1821.

C. Bredahl.

Dersom godt Folk i Deres Egn havde havt slige Prøver paa den kyhlamske Famulus's Velvillie, som de der er faldne i mit Lod, vilde de ikke have anset ham for noget Uhyre, Jeg kan bevidne, at hvad der falder for hans Bøsse, har lige saa god Smag, som hvad der flyder fra hans Pen. Idet jeg derfor beder Dem bevidne bemeldte Famulus min Tak for det venskabeligen tilsendte, tilføjer jeg det Ønske, at Folkene i hans Omegn maatte have halv saa megen Velvillie for ham som den med hvilken jeg forbliver Deres hengivneste

P. E. Müller.

Kiøb. d. 8. Dec. 1821.

Til S. T. Hr. Bredahl.

Kiøb. d. 21 Okt. 1823.

Deres Skrivelse, Hr. Bredahl, kunde ikke andet end vække det Ønske hos mig, at jeg maatte være saa heldig at vise Dem en Vei, paa hvilken De kunde undgaae den slemme Giest, der truede med at hiemsøge Dem. Deres Plan at ansættes i Sorø i Molbechs Sted duer ikke, thi dertil udkræves en øvet Skolemand eller en sprenglærd Græker. Adjunctposterne ved de andre lærde Skoler er smaa, og det vilde være heelt vanskeligt at opnaa en saadan, da kun faa af disse blive ledige, og der ere mange dertil kvalificerede. Jeg besluttede derfor paa min egen Haand at prøve noget andet. Jeg gik ud til Etatsraad Lassen, Cabinetssecretairen, med hvem jeg vel ingenlunde er fortrolig, men som jeg i en Række af Aar har

kiendt noget til og fundet at være en meget human Mand. Ham fortalte jeg, at De var en Poet mere bekiendt i Phantasiens end Lykkens Rige, der ikke vidste, hvordan De skulde bære Dem ad i denne Verden, slet ingen Patroner havde og spurgte nu, om han ikke vilde være Dem saadan en. Jeg mente, at da Kongen for en Snes Aar siden havde befordret Haste paa Grund af sine Elegier til et Toldembede, kunde vel Hans Majestæt efter 20 Aars Forløb atter sætte en Poet ind i Toldfaget. Derimod bemærkede rigtignok Etatsraaden, at Tiderne havde forandret sig, nu var der en Hærskares Mangfoldighed af Pensionister, Officerer paa Vartpenge, forarmede Herremænd og Grosserere, der hige efter de mindste Embeder i dette Fag, og enhver Sollicitant maatte vente at søge et hundrede Gange forgieves. Men da jeg havde sagt, at De havde et litterairt Arbeide under Hænde, mente han, De kunde prøve paa at indgive en Ansøgning til Hans Majestæt om en Gratifikation eller Understøttelse til Arbejdets Fortsættelse; denne midlertidige Hiælp vilde snarere kunne erholdes. Med denne Besked gik jeg, og da jeg under Samtalen havde erfaret, at Etatsraaden ikke kiendte Deres Navn allerede, og ikke havde læst Deres Arbeide (man maae holde en Cabinetssecretair noget tilgode) sendte jeg ham ufortøvet mit Exemplar af Deres dramatiske Scener. Saaledes staae Tingene; jeg har Aarsag til at troe, at naar De giør en kort Reise til Kjøbenhavn og indgiver Deres Ansøgning, vil De erholde en Understøttelse, der for det første vil sætte Dem i Stand til at slaae Hertug Skule ihjel. Dette kan maasko siden lede til noget mere. Iøvrigt maa jeg bede Dem undskylde, om jeg som Mandatarius har handlet uden Fuldmagt og bede Dem henregne det til den Hengivenhed, hvormed jeg forbliver Deres

P. E. Müller.

Til S. T. Hr. C. Bredahl Sørbymagle pr. Slagelse.

Høistærede Hr. Professor!

Fjorten Dage efter min Hjemkomst fra Hovedstaden mældte min Broder: mig at han havde indfundet sig paa behørigt Sted for at erkyndige sig om Udfaldet med min Ansøgning. Han fik den Besked: »at her ingen Resolution var falden; at det var uvist naar den vilde falde og at han kunde komme igjen om fjorten Dage eller tre Uger.« Jeg veed altsaa ei, om Hs. Majestæt vil see i Naade til mig eller ikke; men det veed jeg vist, at jeg er og forbliver Ds. Højærværdigheds gjeldbundne Svend, hvad Hs. Majestæt end faaer isinde. Hverken Capital eller Renter mægter jeg

at betale; men jeg' har en ædel Creditor; thi frygter jeg ikke for Terminen.

Med Overbringeren, en Bonde, sender jeg de Bøger, Ds. Höiærværdighed laante mig, og takker for Laanet. Maatte de kun komme saa vel conserverede ind, som de kom herud; Clio holde sin Haand især over den store; thi skulde den komme noget til, er jeg ikke Mand for at skaffe en anden i Stedet. Jeg har pakket dem ind i en Kasse og bedet Manden vogte Kassen vel for Regn. Jeg har sagt ham, at Bøgerne ere meget storstilede; thi Bønder have sjælden Respect for Bøger, naar de ere smaastilede; naar de derfor ret rose en Bog, sige de: det er en oprigtig Bog, for hun er saa herlig storstilet.

En vis Major, som gjerne vil gaae og gjelde for en Mand, der har megen Maskepi med Muserne, spurgte mig engang hvad jeg syntes om Walter Scotts Værker. Da jeg svarede, at jeg ikke havde læst dem, beklagede han mig; da jeg spurgte, om dette Uheld da var saa stort, holdt han en Lovtale over dem og sluttede med de Ord: »der er, min Salighed, en egen Natur i dem.« Med Hensyn til de fleste blandt de Romaner, vi hjemsøges af her i Landet troer jeg ikke, at Majorens Salighed røg i Lyset. Imidlertid kunde den Ros, man yder Fængslet i Edinburgh maaskee forekomme En og Anden lidt overdreven, hvis den skulde udstrækkes til de Steder, hvor Forfatteren har spundet en al[t]for fin Traad paa sin Guldteen. Jeg priser Ivanho uden at bryde mig om hiint: *nil admirari*. Heltebedrifter mægter jeg ikke at udføre; men jeg maa see at faa samlet en Flok Yeomænd om mig og vorde deres Hovedsmand, skjönt jeg ikke spænder saa god en Bue som Locksley.

Jeg sender en Raadyrsryg, som Udskriften paa Brevet har degraderet til en Bederyg. Min Kone var (og er nok endnu) af den Mening, at det ikke var passende at sende Ryggen, naar jeg ikke kunde sende hele Dyret. Vi disputerede længe om den Sag. Tilsidst tog jeg min Tilflugt til Latinen, som gavner et Menneske mangfoldig, og sagde med Tordenrøst: *Sic volo, sic jubeo, stat pro ratione voluntas!* Hun der ikke er saa lærd som hendes Mand, blev forbluffet og spurgte, hvad det var paa Dansk. Paa Dansk, sagde jeg, lyde Ordene saaledes: Skjönt Du intet kjender til den *licentia poetica*, der berettiger os Poeter til at sætte en Deel for det Hele, vover Du dog at ville afvriste mig denne ældgamle Frihed. Vide skal Du, at det sømmer Dig ligesaa lidt at ville overskygge Glandsen af hiin uskateerlige poetiske Perle som:

at sætte Dig op mod din Herre og Husbond. Gjør Du ikke Bod og Bedring skal jeg *juxta licentiam poetica*m fortælle hvad Du er for en Qvinde. Ved dette Argument blev hun confunderet, endskjönt hun ikke kunde begribe, at saa faa Ord kunde indeholde saa megen Visdom.

Jeg veed, at Ds. Höiærværdighed forlanger hverken en Deel eller det Hele; men jeg udbeder mig Tilladelse til at maatte sende Dem noget Vildt, naar Leilighed gives; thi kun paa denne Maade formaaer jeg at vise en ringe Erkjendtlighed for Deres Godhed imod mig, som med Sandhed kan kalde mig Ds Höiærværdigheds ærbødige og skyldige Tjener

C. Bredahl.

Sörbymagle d. 22 Nvbr. 1823.

Höiædle og Höiærværdige Hr. Doctor & Professor Theologiæ
P. E. Müller Nörregade N° 243 Litr B

i Kiøbenhavn.

Hermed en Bederyg og en Kasse med Bøger.

Höistærede Hr. Professor!

Den Musa eller Medusa, som forførte mig til at agere Poet, har jeg nu givet Afsked. Famulussen har kastet sin Lire bort og taget fat paa Møggreb, Spade og Hakke; nu gaaer det altsaa løs paa Legemet, medens Sjælen har sine gode magelige Dage. Hovedet bruger jeg nu slet ikke og maa stundom spejle mig for at faae at vide om jeg ikke er hovedløs. Hvad skal en Bonde ogsaa med Hoved, uden saa er, at han stundom skal have Hovedpine? Tænderne ere, mærker jeg, nødvendige for os Bønder, der gjerne høre Madklokken ringe; den er vor Trompet, den kalder os til Kamp mod Grødfadet.

I to Maaneder har jeg været Bonde; om den Forandring, der er foregaaet med mig burde jeg altsaa forlængst underrettet Ds. Höiærværdighed, som har beviist mig saameget Godt; men jeg venter Tilgivelse og beder, at denne Forsømmelse af min Pligt maa skrives paa min Bondestands Regning.

Min Herregaard (thi jeg købte den for 5 Rdl Sedler og Tegn) er Arvefæste under Sorøe Academi. Til bemældte Herregaard er 36 Tdr. Land god Jord, 7 Tdr. Land Tørvemose. store Humlehauger, en god Frugthauge, Granskov, Ellemose, Jagt, Fiskeri. Bopælen er for fornemme Folk som jeg og mine Lige. Gaarden modtog jeg tom og øde; thi min Formand, Oberstl. og Ridder Krebs efterlod sig intet uden Rotter, Muus, en Pige og Karl med tilgodehavende Løn og en Bindehund, dog uden Lænke. Bemældte Ridder

maa gandske vist have indbildt sig, at han var en Korsridder, og anseet Paneler, Vinduer, Lofter, Bielker, Humlestænger for Tyrker; thi han har holdt et syndigt Huus med disse Ting. Hans Formand, min Pungs Banemand, lod Alt forfalde og paadrog sig Gjeld og Restancer; Ridderen gjorde det endnu værre; thi han gik løs paa Stumperne; jeg maa nu betale for dem begge; thi Academiet vil intet tabe. Restancerne har jeg nu betalt med 324 Rdl. 20 Sk., hvilke tilligemed de øvrige Omkostninger (thi Academiet vil ingen Udgift have) vil udgjøre henved 400 Rdl. Til den Besætning, jeg har anskaffet, regner jeg en Datter, som min Kone dog egentlig har skaffet mig paa Halsen. Den sørgelige Rest af min Formue, som Andre have forødt, har jeg nu sat paa Spil i denne Gaard; af Gaarden kan jeg ikke leve i disse Tider, hvor vidt jeg end driver Oeconomien, men jeg haaber at sætte mindre til aarlig nu end forhen, da jeg maatte købe Alt til min Huusholdning. Hvorfra Tilsatsen skal komme, veed jeg ikke. Forhen har jeg foragtet Plutus; men vilde den blinde Gud nu komme til mig, skulde jeg ikke spytte i hans Pung som salig Diogenes i Comedien, hvis Forfatter ei heller modtog Guden paa cynisk Viis. Snurrligt forekommer det mig, at jeg maa betale Skat af Parnasset, en Banke ved Sorøe Søe. Banken med dens Træer har Academiet tilegnet sig; men Afgiften hviler paa mig — formodentllg en Straf fordi jeg engang vilde kravlet op paa den litteraire Banke af samme Navn. Dette har saaledes forøget mit Had til Muserne, at det vist vilde bekomme dem ilde, hvis jeg fik Ram til dem med min Hakke eller Møgtyv. Imidlertid vovede dog en af deres Yndlinge, Ingemann, at besøge mig forleden Dag, og han slap med Livet.

Skule Jarl slumrer ligesaa sødt som min Ansøgning; hiin kan jeg ikke vække, thi Musen har forladt mig, skulde denne vaagne, saa det galt ud med mig, med mindre Hs. Majestæt vil give mig noget for at tie. Havde jeg fortjent noget, skulde han vist ikke faae Ro, før han betalte; men jeg har intet tilgode. Hvor W. Scotts Romaner, Ds. Højærværdighed laante mig sidst, slumre; det veed jeg nok; de skulle komme med første Leilighed; jeg har ikke laant dem ud uden til en Præst, der ligesom jeg maa holde litterair Faste hele Aaret igjennem.

Med Ønske om Deres Høiærværdigheds og Families Velgaaende henlever jeg Ds. Høiærværdigheds ærbødige Tjener

Damsgaard pr. Sorøe, d. 19 Junii 1824.

C. Bredahl.

[Udskrift som forrige Brev.]

Bet[alt].

Med Forundring saae jeg af Deres Brev af 19 Juni, at De ej havde erholdt et Brev fra Direktionen for Fonden *ad usus publicos*, som jeg otte Dage tilforn havde forsynet med Deres Adresse. Men da jeg læste videre om Forandring i Deres Stilling, begreb jeg at jeg havde adresseret Brevet urigtigt; thi ifølge Overskriften i et af Deres ældre Breve, satte jeg Sörbymagle ved Sorøe. For at nu ikke bemældte Brev skal henligge paa Posthuset, afsender jeg disse Linier med Underretning om, at en kongelig Gratification paa 150 Rbd. bier efter Dem. Jeg haaber, De nu anser denne Skiærv for et Vink til, at De ei ganske forsager Muserne for Ceres, især saalænge denne ikke kommer med gyldne Frugter

med Højagtelse og Hengivenhed Deres

Kløb. d. 22 Juni 1824.

P. E. Müller.

Højstærede Hr. Professor!

Som jeg forrige Postdag i Aftenstunden sad med Haand under Kind og grublede over, hvorfra jeg skulde tage Skatterne til det forfaldne Qvartal, fik jeg en Skrivelse fra Directionen for Fonden *ad usus publicos* med den Efterretning: at Hs. Majestæt havde skjænket mig 150 Rdl. Sedler til Fortsættelse og Fuldførelse af litteraire Arbejder. Først og fornemmelig maa jeg nu see til at faae fat paa Pengene; dernæst maa jeg have fat paa den bortløbne Musa; maaskee vogter Gudinden, iført en nydelig Hyrdinde-drugt Faar eller Gæslinger; maaskee gaaer hun i Tiggerdragt og samler Blomster til en Urtekost paa Pindi Overdrev. Faaer hun et Nys om, at jeg har faaet disse Penge, kommer hun nok tilbage til sin forrige Tjeneste — om ikke just nu, saa engang naar Storm og Slud drive de andre Gudinder hjem i Kakkelovnskrogen.

Da Directionen lod mig vide, »at Hs. Majestæt paa Directionens allerunderdanigste Forestilling allernaadigst har bevilget mig 150 rdl. etc.« — saa burde jeg vel personlig takke Directionen som anbefalede mig til Hs. Majestæts Naade; men en stærk Forkjølelse har i denne Tid gjort mig saa hæs, at Directionens Øre vilde lytte forgjæves for at forstaae mine Ord. Jeg vil derfor skriftlig takke Directionen, indtil Hoste, Hæshed og Hovedpine forlade mig og tillade mig en Reise til Hovedstaden. Jeg veed ikke, hvorledes jeg skal titulere disse Herrer; thi min Uvidenhed i Titulaturen er stor og sætter mig nu i en ynkelig Forlegenhed. Jeg vil kalde dem: »Herrer Directeurer« og sætte et Par dygtige Udraabstegn som et Par Commandostave, ifåld nogen iblandt dem skulde synes vel om saadanne Sager.

Ds. Højærværdighed, som hjalp mig med Raad og Daad, takkede jeg bedst, hvis jeg kunde bringe noget tilveje, der fortjente Deres Bifald. Dette er ogsaa et af mine kjereste Ønsker og i Haabet om dets Opfyldelse henlever jeg, Deres Højærværdigheds ærbødige Tjener

C. Bredahl.

Damsgaard pr. Sorøe d. 22 Junii 1824.

P. S. Just som dette Brev var paa Veien til Posthuset, modtog jeg Ds. Højærværdigheds mig beærede Skrivelse af 22 Junii. Som en Følge af min Efterladenhed fik jeg altsaa det glade Budskab otte Dage senere, og denne Straf var ikke for stor for min Forseelse. At jeg har ladet Sörbymagle, som ligger ved Slagelse, ligge ved Sorøe og paa denne Maade vildledet Directionens Brev er en Følge af Tankeløshed, som især har hjemsøgt mig siden En og Anden har begyndt at kalde mig »Literatus«, og maa jeg maaskee have indbildt mig, at en Literatus bør være eller i det mindste anstille sig tankeløs. Saameget er vist, at min Uvidenhed ingenlunde fortjener denne Titel. Idag har jeg skrevet til Directionen takket den for dens anbefaling, bedet den undskylde, at jeg ikke iagttog den Pligt personlig at aflægge min Taksigelse, skudt Skylden paa min Helbred, som i denne Tid er meget slet (hvilket desværre er sandt nok.) og bedet til Slutning, at min Broder, (hvem jeg vil sende Direktionens Brev og min Qvittering) maa hæve Pengene paa mine Vegne.

Jeg sender 5 Dele af W. Scotts Skrifter, takker for Laan og beder om Tilgivelse, fordi jeg har beholdt dem saalænge.

d. 23 Juni 1824.

Höiædle etc. [Udskrift som forr. Brev.]

Hermed en forseglet Paque.

Underdanig!

Der var en Tid, da jeg følte mig lykkelig ved efter Evne at kunne afhjælpe Andres Trang, endskjøndt den ønskeligste Skiønsomhed vistnok ikke altid uddeelte mine Gaver. Den Tid afløstes af en anden, da den ringe Rest, Andres Bedragerier havde levnet mig af min Formue kun i Forbund med min og en elsket Hustrues stadige Anstrængelse under uvante Sysler formaaede at forskaffe os og vore Börn det Nødvendige til Livets Ophold. Ogsaa denne Tid forsvandt for en anden, da vi alle vore Bestræbelser uagtet ikke saae os i Stand til at ernære os og vore, og denne Tid har troligen holdt ved indtil nu, da Glæden ligesaa velkommen som

uventet overraskede os i vor kummerfulde Stilling. Haabet om en lysere Fremtid havde alt besøgt os med sin Morgendæmring, da det Brev, Ds. Höiærv[ærdige] Höivelbaarenhed bærede mig med, forvandlede Dæmringen til Daglys.

Den Glæde, med hvilken en saa stor Velgierning fylder dens Bryst, hvis Trang den afhjælp, har noget Smerteligt i sit Følge forsaavidt som det udvidede Hjerte, idet det føler Storheden af den Gjeld, uforskyldt Godhed lod det synke i, tillige føler sig forlegen for Ord til sin Tak. For mit [Hjerte] er det en dobbelt Lykke, at de, som her have rakt mig en velgiørende Haand, ere ligesaa nøisomme som ædle; thi om jeg end til min Taksigelse kunde finde Udtryk, værdige den store Pengeunderstøttelse; hvorledes skulde jeg da finde Udtryk værdige den hædrende Opmærksomhed og den elskelige Velvillie, de af Ds. Höiærv. Höivbhd. nævnte Hædersmænd have skiænket mig? Blandt dem har Ds. Höiærv. HVbhd alt et tidligere Krav paa min Taknemmelighed — et Krav, som skiøndt aldrig giort, Skyldneren ikke kunde glemme uden at vorde foragtelig selv i den mest fordringsløse Velgjörers Øine.

Med Hensyn til den Kundskab, jeg har om mine ædle Velgjörere, troer jeg at kunne gjette hvilket Offer de helst vilde see paa min Taksigelses Alter. Saa lidet som jeg nu kunde ønske mig tillykke med en Ubeskedenhed, der fik mig indbildt, at jeg besad Evne til at bringe et saadant Offer, saa store Velgjæringer fuldkommen værdigt; saalidet kunde jeg ønske mig tillykke med en Beskedenhed, som hyklerisk fradømte mig al Evne til at opfylde det ringeste blandt mine Velgjöreres af mig maaskee gjettede Ønsker: at kalde min Musa tilbage fra Flugten. Et venligt Vink af Fru Rosenstand, givet mig i sidstafvigte October har vakt min, om ei til evig Flugt dømte, dog dybt slumrende Musa. En femte Del af Dram. Scen., der havde fleere end Halvdelen af Horats' ni Aar paa Bagen, laa i min Pult. Jeg sendte Fru Rosenstand Manuscriptet; hendes Dom, der har stort Værd for mig, ønskede, langt skaansommere end min egen kun nogle Forandringer hist, nogle Tillæg her. Jeg forkastede Stykket og skrev en anden femte Deel, som nu havde været færdig fra min Haand, dersom ikke Sygdom i nogle Dage havde giort mig videnskabelig Syssel umulig. Jeg har sendt Fru Rosenstand 14 Ark i Manuscript af bemældte femte Deel og haaber, at Resten snart skal følge. Til Udgivelsen har Samfundet til den danske Litteraturs Fremme skiænket mig 100 rdl. og Directeur Schultz har skiænket mig Resten af Oplaget af de fire første Deele af Dram. Scen. Et Medlem af bemældte Samfund

har ved Professor Ingemann i Sorøe raadet mig at lade Subscriptions Planer udgaae. Jeg har derfor anmodet Directeur Schultz om at lade nogle Exemplarer trykke og tillige om at paatage sig Trykningen af femte Deel. Til Trykkeomkostningerne har jeg givet ham Anvisning paa de mig af Samfundet skienkede 100 rbd. Resten, som maatte udfordres til Bestridelsen af Trykkeomkostningerne kunde maaskee udredes af den Pengesum, hine Velgjørere have skienket mig. Min underdanige Bøn er derfor: at de 312 Rbdlr af bemældte Sum maa efter Deres Höiærv[ærdige] Höivbh[eds] Ønske anvendes til min Stedsöns Tarv og: at Resten indtil videre maa forblive i Ds. Höiærv. HVbheds Værge.

Mine Talsmænd i Bladet Dagen ere mig aldeles ubekjendte. Aldrig har jeg anmodet nogen Dødelig om en saadan Bistand. Först iaftes (21de) faldt Bladet mig ihænde. Om det Værd, der tillægges mig som Forfatter, har jeg intet at sige. Jeg skylder min Talsmand eller Talsmænd den hjerteligste Tak; men fuldkommen vilde min Glæde været, om mange feilagtige Angivelser skiönt det mindre Væsentielle betræffende, ikke vare indløbne. Jeg vover ikke ved Berigtigelse af hine Feil her at at gjöre Beslag paa flere Øjeblikke af Ds. Höiærv. Höivelbaarenheds kostbbre Tid, som jeg frygter, jeg alt har misbrugt.

Ds. Höiærværdige Höivelbaarenheds underdanige Tjener

Damsgaard pr. Sorøe d. 22 Decb. 1831.

C. Bredahl.

Höiærværdige og Höivelbaarne Hr. P. E. Müller,

Biskop over Sjællands Stift, Commandeur af Dannebrog

Bet.

i Kiøbenhavn.

Danske og Norske immatrikulerede ved Universitetet i Groningen 1615—1762.

Ved K. Carøe.

Universitetet i Groningen blev grundlagt 1614; den første Immatriculation fandt Sted 13 Marts 1615. Matriklen foreligger trykt fra denne Datum til 11 Dec. 1773, da den standser uafsluttet. I det Eksemplar, der findes paa det kgl. Bibliotek og som her er benyttet, er foran i Bindet indhæftet en skreven Meddelelse om, at Udgivelsen er standset, og at Bogen derfor hverken har Titelblad eller Udgivelsesaar. I disse 158 Aar er immatrikuleret 29 danske, 1 norsk, 44 slesvigske og holstenske Studenter, ialt 74, den sidste i 1762.

1615. 28 Dec. Otto à Qualen, Eques Holsatus.
1616. Aug. Nicolaus Langius, Dithmarsus. L. L.
1617. 27 Maj. Petrus Saxonius¹⁾, Holsatus. Math.
1618. 15 Dec. Nicolaus Langius, + Dithmarsus.
1622. 26 Sept. Michael Michaelis, Itzehoensis Holsatus
1623. 6 Juni. Benedictus Wasmarus, Dithmarsus.
1625. 13 Aug. Henricus Twitemeijer, Dithmarsus. L. L.
1625. 24 Sept. Petrus Lasson Hoffman, Danus.
1626. 4 Juni. Petrus Bulichius²⁾, Itzehoa-Holsatus. Med.
1627. 27 Juni. Hieronymus Rumbert, Londino-Dithmarsus. Med.
1627. 27 Okt. Hermannus Jungius, Holsatus Itzehoensis. Jur.
1627. 19 Nov. M. Harduicus Langhe³⁾, + Dithmarsus.
1628. 17 Dec. Chrysostomus Benius, Dithmarsus.
— — Johannes Langhe, Nobilis Danus.
— — Fredericus Langhe, Nobilis Danus.

¹⁾ F. 1591, d. 1626. Matematiker. Moller, Cimbria litt. I. 582.

²⁾ F. 1605, d. 1671. Læge og Statsmand. Biogr. Lex. III.

³⁾ Præst. Moller, Cimbria litt. I. 325.

1629. 11 Juli. Johannes Pistorius, Holsat. Stormarsus. Bon. Litt.
1630. 8 Juni. Nicolaus Bentzonius¹⁾, Dano-Rhandrusiensis Cimber.
- — Theocarus Petri²⁾, Rhandrusiensis Cimber. Danus.
- 29 Juli. Sebastianus Schwendius³⁾, Danus. Ling. et Phil.
1632. 3 Dec. Godschalc von Alefeldt, Nobilis Holsatus.
1633. 25 Maj. Nicolaus Suenonius⁴⁾, Coldingâ-Danus. Ling. et Th.
- — Petrus Danielis Knophius⁵⁾. Theol. ac. Phil. [uden Angivelse af Fædreland; følger umiddelbart efter foregaaende].
- 28 Okt. Joannes Paulus Windingius⁶⁾, Danus. Ling. Orient. [Ex Academia Regiomontana staar som Fodnote].
- 9 Nov. Hans Blum, Nobilis Holsatus. Jur.
1635. 11 Maj. Johannes Ivarides + Calundâ-Danus.
- 29 Aug. Petrus Johannes Tranius⁷⁾, Dano-Viburgens. Ling. Orient.
- 31 Okt. Evenus Wl[f]eldius, Danus. Leg.
- — Nicolaus Kaas, Danus. Eloq.
- — Johannes Petræus, Calundâ-Danus. Theol.
- 10 Dec. Petrus Redtz⁸⁾, Eques Danus. Polit.
- — Stheno Redtz⁹⁾, Eques Danus. Polit.
- — Henricus Becman, Holsatus. S. S. L. L.
1636. 21 Febr. Ottho Kragh¹⁰⁾, Nobilis Danus. Jur.

¹⁾ F. 1609, d. 1674. Læge. Biogr. Lex. II.

²⁾ Rimeligvis Thøger Pedersen, Søn af Præst Peder Thøgersen i Randers, f. 1609, d. 1651. Præst. Wiberg II, 579.

³⁾ S. af Borger i Roskilde Anders S. og Anne. F. 1608 i Roskilde, druknede 4 Aug. 1634 i Saale under et Studieophold i Jena.

⁴⁾ Niels Svendsen Chronick, f. i Kolding, d. i Amsterdam. Lektor. Biogr. Lex. III.

⁵⁾ Muligvis Søn af Præst i Roskilde Daniel K. og Anne Christoffersdatter.

⁶⁾ F. 1609, d. 1655. Prof. theol. ved Gymnasiet i Odense. Bloch, Fyenske Gejstlighed I, 287.

⁷⁾ Rektor i Kolding 1639, død 1658. Nyerup og Kraft, Litteraturlæx. 622.

⁸⁾ F. 1614, d. 1674. Kansler, Broder til den følgende. Biogr. Lex. XIII.

⁹⁾ S. af Frederik R. og Berete Brahe; Hofjunker og Ejer af Hørbygaard.

¹⁰⁾ F. 1611, d. 1666. Rigsraad. Biogr. Lex. IX.

1636. 11 Apr. Conrad von Wassenbergh, Holsatus. L. L.
 1637. 7 Juni. Joannes Tomaeus¹⁾, Randrusio-Cimber. L. L.
 — 19 Okt. Johannes Schonbachius, Holsatus.
 — 6 Nov. Nicolaus Tedens, Dithmarsus.
 1638. — Fridericus Nicolai Glostropius²⁾, Helsingorâ Danus.
 1639. 31 Juli. Johannes Feddersen, Huso-Holsatus.
 — 5 Aug. Henricus Wolter, Husensis Holsatus.
 1640. 3 Jan. Henricus Weghorst³⁾, Chiloniensis Holsatus.
 1641. 9 Juli. Canutus Pauli⁴⁾, Coldingensis Danus. Art. et Ling.
 1642. 13 Maj. Claudius Cl. Matrenius, Danus.
 — — Johannes Claudius Bangius⁵⁾, Danus.
 — 7 Juni. Gerhardus Dunnaeus, Pinnebergâ-Holsatus.
 1645. 19 Dec. Assuerus Paijngius⁶⁾, Husensis Holsatus.
 1647. 4 Apr. Christianus Hoghnus, Norwegensis. Jur. et Phil.
 1648. 7 Aug. Christianus Janus Wiibe⁷⁾, Hafniâ-Danus. Phil.
 1650. 17 Okt. Nicolaus Friess, Renburgensis-Holsatus, a. 25. Jur.
 1652. 25 Nov. Johannes Steinmann, Holsatus.
 — — Johannes Rheder⁸⁾, Wilstriâ Holsatus.
 1654. 5 Juni. Nicolaus Collius, Crempis-Holsatus. L. L.
 1655. 31 Maj. Jacobus Petri, Tycheopolitanus⁹⁾. Phil.
 — 27 Aug. Christianus Vorstius, Hemmensis-Dithmarsus. Phil. et Med.
 — 17 Dec. Bernhard Elsner¹⁰⁾, Slesv.-Holsatus. Jur.

¹⁾ Hans Thomæsen Pauelsen. Dansk President i Lübeck. Nyerup og Kraft, Litteraturlex. 450.

²⁾ Immatr. i Kbhvn. 27 Nov. 1640, havde da for 9 Aar siden deponeret i Wittenberg og efter syv Aars Studier der begivet sig til Leyden, hvor han dog ikke er immatrikuleret. Rimeligvis Søn af Niels Simonsen Glostrup, Præst i Helsingør c. 1616.

³⁾ Død 1688. Rektor. Moller, Cimbria litt. I. 714.

⁴⁾ Knud Poulsen Kolding, f. 1615, d. 1680. Præst. Wiberg I. 187.

⁵⁾ Rimeligvis Hans Clausen Bang, f. 1620, d. 1658. Præst. Wiberg I, 181.

⁶⁾ F. 1608, d. 1667. Læge. Biogr. Lex. XII.

⁷⁾ F. 1628. Præst. Wiberg I, 61.

⁸⁾ F. 1629, d. 1677. Jurist. Moller, Cimbria litt. I. 541.

⁹⁾ Fra Glückstadt.

¹⁰⁾ Jurist. Moller, Cimbria litt. I. 157.

1657. 2 Juni. Christianus Politius¹⁾, Rensburgo-Holsatus. Med.
 — 18 Aug. Jacobus Holste, Huso-Holsatus. Med.
 1663. 24 Dec. Dethleff Brocktorff²⁾, Holsatus.
 1665. 3 Nov. Petrus Wilsterman, Crempâ-Holsatus.
 1668. 12 Dec. Fredericus Plumius³⁾, Haffnia Danus, a. 26. Theol.
 1671. 17 Apr. Joachimus Sivertz, Tonningâ Eiderostadiensis. Jur.
 — — Fredericus Samuel Sivertz, Tonningâ Eiderostadiensis. Jur.
 — — Fredericus Gerbrandus Burgundien, Tonningâ Eiderostadiensis. Jur.
 1673. 14. Aug. Theodorus Michäelsen, Slesvicensis Holsatus. Med.
 1696. 29 Juli. Johannes Langken, Tund. Holsatus. L. L.
 1700. 1 Juli. Joannes Kirchmann, Slesvigâ-Holsatus. L. L.
 1706. 11 Juni. Henricus Koene⁴⁾, Hafniensis. Med.
 1714. 24 Okt. Friederich Wilhelm Cortemund⁵⁾, Haffniensis. Med. Cand.
 1715. 21 Aug. Johannes Henricus Altmann, Gluckstadiensis.
 1721. 7 Aug. Petrus Bentzen, Holsatus.
 1722. 13 Apr. Christianus Laurenberg, Sorâ-Danus. Theol. Cand.
 1729. 20 Sept. Friderich Wilhelm Volland, Haunia Danus. Theol.
 1743. 21 Okt. Johan Friederich Stoltenberg, Holsatus.
 1762. 9 Sept. Johannes Bernardus Grimelius, Hafniensis.

¹⁾ Dr. med. i Glückstadt. Moller, Cimbria litt. I. 501.

²⁾ Moller, Cimbria litt. I. 70.

³⁾ Søn af Prof. Claus Plum og Kirstine Cortsdatter; f. 1643, d. 1728. Præst. Wiberg, I. 437. Gerhard L. Grove: Slægten Plum 36.

⁴⁾ F. 1684 i Kbhvn. Dr. med. i Groningen 1707. K. Carøe, Den danske Lægestand I, 75.

⁵⁾ Cortemünde, Frederik Vilhelm, S. af Kirurg Johan Pedersen C. (Museum 1893, I. 309). Dr. med. i Groninger; Læge ved Generalstaternes Tropper under den spanske Successionskrig; var i 1717 Læge i Roermond (Gelderns Hovedstad) og søgte da om at komme i dansk Krigstjeneste. K. Carøe, Den danske Lægestand I, 27.

Et Bidrag til Familierne Dyssels og Søbøtkers Historie.

Af C. Klitgaard.

Om flere af Amtmand over Aastrup, Børglum og Seilstrup Amter, Etatsraad Arnold Christian Dyssels talrige Børn vides der kun meget lidt; dette gjælder saaledes bl. a. om Sønnen *Frederik Christian*, hvem Længnick ikke har paa sin Stamtavle, og da Meddeleren heraf endvidere i min Beskrivelse af Hvetbo Herred II (S. 441) uheldigvis har faaet forkert fat paa ham, har jeg ment, at en Berigtigelse ikke vilde være uden Interesse, saa meget mere som de Oplysninger, jeg nu er i Besiddelse af, ogsaa omhandle andre bekendte Familier.

Jeg maa da først udtale, at naar der i „Hvetbo Herred“ S. 441 som Sønner af Amtmanden nævnes baade en Christian Frederik og en Frederik Christian, er dette formentlig urigtigt; det er sikkert en og samme Person, nemlig *Frederik Christian*, der paa Grund af en Omstilling af Fornavnene er gjort til to. Han var altsaa Søn af Amtmand Dyssel og Christiane Hanibaline Sophie Spormann og var født paa Herregaarden Sønder Elkjær i Sulsted Sogn 1690, døbt 16. Oktober¹⁾.

Ligesom de fleste af Brødrene gik han Militærvejen og var 1713 Sekondløjtnant ved Fodgarden, men allerede 1715 blev han slettet af Etaten²⁾. Han var dog ikke, som det er antaget, falden ved Stralsund, men er snarere gaaet i tysk Tjeneste, thi et Par Aar efter træffe vi ham som Kaptejn boende i Hamburg. I Begyndelsen af 1715 opholdt han sig i Flensborg, hvor han vist havde Bekendtskab til Justitsraad, fhv. Told- og Konsumtionsdirektør Hans Jacob Søbøtke³⁾ eller

¹⁾ Sulsted Kbg. ²⁾ Personalh. Tidsskr. 3. I. 116. ³⁾ Se Længnick: Søbøtke; Christensen: Hørsholms Historie S. 263 f. og Jydske Samlinger 2. I. 518. Han var død før 9. Marts 1718.

dennes Enke Johanne Weinberg, i hvert Fald kom han her i et intimt Forhold til Datteren, Jomfru Charlotte Amalie Søbøtke, og „tvært imod Lovens strenge ord“ forførte han hende, „som da var et ungt Menneske, ungefær 15 Aar gammel, til lætfærdig og forargelig Omgængelse“¹⁾. Da hun i Følge Lengnick var født 1697, synes det dog, som om hun har været noget ældre end 15 Aar paa det skæbnesvangre Tidspunkt.

1716—1717 ²/₄ afholdtes der Skifte efter Dyssels Broder Bartholomæus²⁾, der som Løjtnant var falden i Julen 1715 under Belejringen af Stralsund, og i dette Skifte kaldes Frederik Christian Dyssel Kaptejn, men i flere Aktstykker fra 1717 og 1718 kaldes han snart Kaptejn og snart Løjtnant.

Det siges, at han Sommeren 1717 ogsaa var i Flensborg og i Juli Maaned „converserede“ Jomfru Søbøtke. Samlivet havde imidlertid til Følge, at hun nogen Tid efter følte sig frugtsommeligt³⁾. Hun kom derefter til Aalborg, hvor Dyssel ogsaa tog Ophold en Tid, og her synes de at have optraadt som Forlovede, idet saavel Dyssels Værtinde, Fru Kammerraad Wissing, som andre „honette“ Folk i Byen, blandt andre Fru Ritmester Schou og Rektor Thestrup bevidnede, at Kaptejn Dyssel endnu i Febrnar Maaned 1718 havde vist sig meget elskværdig mod Jomfru Søbøtke og havde taget Afsked med hende med „Douceurs, Kys og Favntag“, og en Aften tilforn, da han havde været noget beskjænket, havde han sagt: „Lille Jomfru, Seer I nu hvad for en Mand I faar, men naar saa er, faar I have en Krabask tilreede⁴⁾.“ Selv skrev hun hjem til sin Moder i Flensborg, at Dyssel var stærkt indtaget i hende, og at han absolut vilde have Lov at skrive for hende; hun skulde diktere, og han vilde forsegle Brevet med sit Signet, og i det hele var han saa fuld af „douceurs“ og „Ergetzlichheder“, at hun ansaa Giftermaalsplanerne for at være i bedste Gænge. Pludselig kom Dyssel imidlertid paa andre Tanker, idet hans Venner vist havde gjort ham mistænksum med Hensyn til

¹⁾ Aalborg Tamperretsprotokol 1718, Fol. 8—10. ²⁾ Aalborghus m. fl. Amters Skifter Nr. 22. Han ejede Lundergaard i Hvetbo Herred. ³⁾ Aalborg Tamperretsprotokol 1718, Fol. 8—10. ⁴⁾ Aalborg Justitsprotokol 1718, Fol. 563—567.

den forestaaende Faderværdighed, og han vilde nu ikke ægte den ulykkelige Jomfru. Det er ikke oplyst, hvor i Aalborg hun opholdt sig, men Familien Thestrup, der den Gang beklædte Biske-, Rektor- og Konrektorembederne synes at have staaet i venskabeligt Forhold til Familien Søbøtke, saa hun har maaske været hos en af disse Embedsmænd; i hvert Fald vidnede Konrektor Christian Thestrup, at Kaptejn Dyssel, der den 8. Februar 1718 var bleven stævnet i sit „seeneste Logament her udi Aalborg til Frue Wissings“¹⁾, havde d. 29. Januar paa Beskikkelse og Spørgsmaal tilstaaet „at vilde møde og svare Jomfruen, hvor hun søgte ham, og paa ydermere Spørgsmaal tilstaaet at vilde møde og svare hende her for Aalborg Byting, saasom hand var, som jeg erindrør hand eengang sagde, balt hier, balt da“²⁾.“ Under Forhandlingerne paa Aalborg Byting d. 21. Februar turde han vel ikke fragaa, at han havde staaet i Forhold til hende, nemlig „ungefær for en 3 Aar siden, hvoraf hun nu ikke kunde være svanger,“ og da Jomfruen erklærede, at han den Gang havde lovet hende Ægteskab, og at hun ikke vidste af nogen anden Mandsperson, fik hun Lov at aflægge Ed paa sit Udsagn.

Derefter rejste Dyssel vist til Hamburg, og Jomfru Søbøtke ansøgte under 1. Marts „Danske Kancelli“ om, at han maatte blive befalet at ægte hende uden forud gaaende Proces, som hun ej formaaede at føre, „og til dend ende at arresteres, item om hun skulde komme i barselseng før sagen kom til ende, at barnet da maa døbes som et egtebarn“³⁾.“ En saadan Fremgangsmaade vilde Kancelliet vel ikke indlade sig paa, men der bevilgedes hende fri Procurator og beneficium paupertatis i Sagen mellem hende og „Os elskelige Lieutenant Friderich Christian Dyssel“⁴⁾, og under 9. Marts s. A. dømtes han ved Tamperretten i Aalborg til at ægte Citantinden inden førstkommende 5. April. Under Sagens Forekomst her kaldes han stedse Kaptejn; han forsøgte at blive frikendt ved at

¹⁾ Han var maaske da hos Slægtninge i Vendsyssel. ²⁾ Aalb. Justitspr.

³⁾ Kancelliets Supplikprotokol 1718 Nr. 167. Velvilligst meddelt af Rigsarkiver. ⁴⁾ a. St. Her kaldes han altsaa endnu Løjtnant. I „Hvøtbo Herred“ S. 441 er der ved en Skrivefejl kommen til at staa, at Forlovelsen hævedes „ved“ Bevillingen i Stedet for „se“ Bevilling.

tilbyde at sværge sig fri, men da hun jo havde aflagt Ed paa, at han var den skyldige, kunde en saadan Tilladelse for ham ikke gives. Han begjærede saa Dommen beskrevet for at kunne appellere den til Højesteret¹⁾.

I April Maaned fødtes det lille Væsen, der gav Anledning til Striden, og 23. April døbttes hun i Budolfi Sogn med Navnet Christiane Frederikke; Sognepræsten gjorde velvilligst Tilføjelsen „ante nupt.“, men paa den Tid syntes der overhovedet kun at være liden Udsigt til noget Bryllup. Som Fader er anført Løjtnant Frederik Christian Dyssel²⁾.

Den 7. Maj ansøgte Charlotte Amalie Søbøtker saa Kancelliet om, at Sagen, som Dyssel truede med at appellere til Højesteret, for at undgaa unødigt Ophold, maatte blive indstævnet for samme Aars Højesteret, og efter at Justitarius havde afgivet Samtykke, blev det 23. Maj bevilget, at Sagen blev optaget i det indeværende Aars Højesterets Orden, og den 15. November 1718 kom den for Retten. Højesterets Dombog for 1718 gik tabt ved Christiansborgs første Brand, men Voteringsprotokollen for nævnte Aar viser, at alle Assessorernes Vota gik ud paa, at Dyssel skulde ægte Jomfru Søbøtker inden $\frac{1}{2}$ Aar efter Højesteretsdommens lovlige Forkyndelse eller være mindre Mand³⁾, saa Dommen har jo nok lydt paa det samme.

Medens denne Sag stod paa var Jomfru Søbøtkers lille Datter imidlertid død og var d. 21. Juni bleven begravet i Aalborg⁴⁾.

Vi maa nu vende os andet Steds hen for at søge Oplysning om Dyssel, der som nævnt vist var rejst til Hamburg efter Tamperretsdommens Afsigelse.

I Aaret 1718 tiltraadte Konrektor Christian Thestrup en længere Udenlandsrejse, under hvilken hans Gjerning ved Skolen blev bestridt af en Vikar⁵⁾.

Paa denne Rejse, der varede et Par Aar, gjorde Thestrup nogle Dagbogsoptegnelser, der nu findes i Aalborg Stifts-

¹⁾ Aalborg Tamperretsprotokol 1718, Fol. 8—10. ²⁾ Budolfi Kbg. ³⁾ Meddelt af Rigsarkivet. ⁴⁾ Budolfi Kbg. ⁵⁾ Jvf. Hundrup: Lærerstanden ved Aalborg Skole, Program Aalborg 1870 S. 6.

bibliothek¹⁾ og bl. a. fortæller han, at han 10. Juli 1718 kom til *Flensburg*, „det er ellers en deylig lystig Stad“, og her talte han med Madame Søbøtke ligesom han herfra skrev til sin Fader og Mademoiselle Søbøtke²⁾. Den 11. Juli aflagde han Besøg hos den gamle Rektor Müller og blev derefter i Hamburg Herberg, hvor han traf Kammerraad Petersen fra Fyen, indskrevet med Posten til Hamburg, og samme Dags Aften ankom han til *Slesvig*, hvor han logerede i Posthuset. Den følgende Dags Morgen Kl. 4 gik han ud for at bese den „meget vidtløftig“e Stad, og derpaa gik han til Søbøtke³⁾, som trakterede med The og senere gik med hen at bese Gottorp Slot m. v. Saa blæste Posten, og Rejsen gik videre til *Eckernförde*, „hvor dend vilde Østersøe gaar ind til“, og om Aftenen naaedes *Kiel*. „Derfra om Natten langsom til *Neumünster*, eet lumpen Sted, kun 3 Huse, som er noget“ . . . og d. 13. til *Hamburg*, hvor han tog ind i „Schwartzte Adeler“ for 1 Mk. lybsk pr. Dag for Kost og Kammer. Om Morgen den 14. kom Gotschalck Jøde og viste sin Recommendation fra Bentzon⁴⁾ til alle danske Landsmænd, men „nimium ne crede Colori“⁵⁾. Ved Middagsbordet traf han Kay Klinges Søn fra København, og derefter besøgte han Friedenreich⁶⁾ in der Drystrasen“, men der var Fremmede, som hans „Confrater“ trakterede, hvorfor Thestrup ikke kunde blive der ret længe, og Friedenreich bad ham saa om at drikke The der Morgen efter sammen med Klinge. Den 15. Juli var han saa hos Friedenreich om Formiddagen, og om Eftermiddagen kom baade Friedenreich og Klinge og trak ham med til „Bieleren“, hvor han maatte drikke gammel Rhinskvin. Endelig blev han med det onde „delibereret“ og fik lidt udrettet, men — „sildig Kl. 11 kom Friedenreych og Klingen til mig, NB.?).“

¹⁾ Ms. Nr. 11. ²⁾ Notits i den Rejsebeskrivelsen vedhæftede Almanak.

³⁾ I Almanakken (se ovenfor) for nævnte Dag er anført: „I Slesvig talte med Mons. Søbøtke, det maa vel have været en Broder til Jomfruen og antagelig Christian Siegfred, f. 1699, der døde ugift som Officer. ⁴⁾ Antagelig en af Sønerne fra Haunø. ⁵⁾ Stol ikke for meget paa Farven. ⁶⁾ Antagelig Peter F., f. 1685, † 1718, Søn af Apotheker Johannes Frederik Friedenreich i Aalborg. Han var Købmand i Hamburg og døde ugift [A. H. Nielsen: Embedsmænd 346]. ⁷⁾ NB. vil maaske sige, at de vare berusede.

Den 16. Juli kom den danske „Major Skenkel“, som var civil, til Maaltidet i Logihuset, og efter Maaltidet maatte Thestrup, der havde tænkt at ville besøge Professor Fabricius, „nolens volens“ og „sæpius exoratus“¹⁾ gaa med Klinge ned i det „Holstenske Vaaben“, „i Tanche hand der vilde træffe Just: Hartmans Søn til Compagnon endten for ham eller mig; da vi kommer der, kom vi just op paa Frid: Christ: Dyssels Kammer, hvor hand tracterede Hartman med 11 andre danske Karle. Jeg formedelst dend affaire, som hafde været mellem os før, frygtede mig og vilde strax retirere mig, brugte mange Undskyldninger, encouragerede dend anden²⁾ at gaae paa Comoedien og see dend forlorne Søn agere, at vi iche alle skulle blive forlorne Sønner ved dend forlorne Søns Tractement, vi vare hos. Det hialp intet, hand tog venlig mod mig og tracterede da sterkere end tilforn for at faa mig druchen først med Rinskviin, saa med Rødviin, til alle de andre vare tous gris. Jeg gjorde mig værre end jeg var, til jeg endelig slap, og da de andre maatte kiøre hiem, saa gick jeg dog self og tachede Gud, jeg slap nogenledis, skjønt jeg hafde mesten Høyden, hiem [?], var dog glad mig endnu intet værre vederfaredes, skjønt hand nogle Gange begyndte med Discours om forrige Handel, som jeg slog hen par raillerie. Og eftersom hand da saa ofte effterspurdte mit Logement, troede jeg mig da ey til at blive der men gick ud ganske Søndag.“ Om Søndagen d. 17. gik Thestrup først op til Klinge og drak The der og gik derefter til Højmesse, thi Morgenprædikerne, „som jeg hafde tænkt at høre allesammen, gick mig da fra for den Hovedsyge, jeg hafde fra Aftenen tilforn.“ 18. Juli om Morgenen pakkede han sit Tøj for at flytte til et andet Logis, men just da han vilde gaa bort, kom Dyssels Tjener og inviterede ham til Gæst hos sin Herre til Middag, „jeg troede mig ey Freden, excuserede mig og strax flyttede.“

Endnu en Gang traf han Dyssel, nemlig den 25. Juli, da „kom Dyssel og fich fadt paa mig paa Gaden, og skjønt hand siuntis at have noget bag Ørene, retirerede jeg mig dog dend Gang.“

¹⁾ Paa oftere gentagen Opfordring. ²⁾ Antagelig Klinge.

Den 17. Januar 1719 ægtede Dyssel i Aalborg Jomfru Søbøtker¹⁾, men hvorledes Ægteskabet faldt ud, og hvad Endeligt Dyssel fik er mig ikke bekendt²⁾.

Charlotte Amalie Søbøtker ægtede som bekendt senere Johan Christian Dietrich, f. 23. Juli 1689, død paa Havnø 3. April 1769, Søn af Generalkrigskommissær Dietrich.

J. C. Dietrich var Chef for det nordre jydsk National-Infanteri-Regiment og blev 1755 Generalmajor, afgik 1758³⁾. Han havde været gift før, men det første Ægteskab var vist barnløst, hvorimod han med Charlotte Amalie Søbøtker havde 2 Døtre, nemlig Johanne Augusta, der 1762 ægtede Oberst Andreas v. Arenstorff til Visborggaard og Havnø⁴⁾, og Sofie Magdalene, f. 1737, gift med Kaptejn Hans v. Poulsen⁵⁾.

I Følge Lengnick døde Charlotte Amalie Søbøtker d. 4. Septbr. 1751; i „Historiske Efterretninger om Havnø“⁶⁾ antages, at hun før sit Ægteskab med Dietrich har været gift med en Poppendich, men da Major M. M. von Poppendich, der i saa Fald skulde være hendes Søn, var født ca. 1719⁷⁾ eller ved omtrent samme Tid, som hun ægtede Dyssel, ligger det nærmere at antage, at Generalmajor Dietrichs 1ste Hustru var Enke efter en Poppendich, og hermed falder vel saa ogsaa den Antagelse, at Dyssel skal være død i Stralsund ca. 1720. Charlotte Amalie Søbøtker døde i Hornum, hvor hun er begravet i Kirken⁸⁾.

¹⁾ Budolfi Kbg. ²⁾ Se Slutningen. ³⁾ Jydske Efterretninger 16/1769. ⁴⁾ Se Jydske Saml. 2. I. 517 ff. Hun var født i Flensborg 1733. ⁵⁾ a. St. 533. ⁶⁾ a. St. 532. ⁷⁾ † 1785, 66 Aar gl. a. St. ⁸⁾ Bonde Atlas V 52

Optegnelser af Sognepræst til Ofoten Mads Olufsen Homle.

Ved G. F. Heiberg.

I en Christian den 4des Bibel fra 1632, der i Tidernes Løb har skiftet mange Eiere, indtil den nu er havnet i Det Heibergske Museums Bibliothek paa Amble, findes paa Smudsbladet endel genealogiske Optegnelser, egenhændig nedskrevne af Sognepræst til Ofoten i Nordre Saltens Provsti, Tromsø Stift Mads Olufsen Homle.

Optegnelserne synes at være afsluttede af ham omkring Aar 1675 og omfatter saaledes ikke fuldstændig Sognepræstens Biografi. De er dog af Interesse for den norske Præstehistorie, idet de indeholder flere hidtil ukjendte Data og Slægtskabsforhold, og lyder:

Ane Hansdatter fød j Tronhiem ANNO 1634 den 18 December. Faderen Hans Otteson Kruse, Moderen Lucie Olufsd. Haver været hiemme indtil Anno 1663 d. 18 Novemb. da hun kom i Ægteskab med Hr. Hendrik Pederson Munck¹⁾, som døde den 25 Martii 1670 paa Evenæs Præstegaard, sad Enke indtil 1672 d. 17. Nov. da hun atter komt i Ægteskab.

[Hensoved sl. i Herren d. 19 Decmb. 1702]²⁾.

Johanne Henricksdatter Munck fød 1663 d. 9 December j Tronhiem.

Lucie Henricksdatter Munk fød j Tronhiem d. 4 Maii 1665.

Peder Henricksøn Munk fød j Tronhiem 1666 d. 28 Juli.

Ane Munk fød paa Evenæs Præstegaard j Offoden Anno 1669 den 12 Martii.

Hendrik Hendriksøn Munk fød Evenæs anno 1670 d. 15 Sept.

Madtz Olufsen Homle¹⁾ fød j Tronhiem Anno 1643 den 29 Julii, Faderen Oluf Laurdzsøn Homle, Moderen Trine Hansdatter, er blefven sat i Tronhiems latinske Skole d. 13 Martii

¹⁾ Provst A. Erlandsen nævner ikke denne som Præst til Ofoten i sin „Biographiske Efterretninger om Geistligheden i Tromsø Stift“. Henrik Munck og ikke Gabriel Augustini maa saaledes have været Mads Homles Formand i Ofotens Sognepræstembede.

²⁾ [] Tilføiet med en anden Haandskriit.

1653, der frequentered indtil Annum 1664 d. 6 Aprilis. Da, andre latinske Skoler at besøge, reiste til Bergen, derfra strax og kom til Kiøbenhafn den 10 Maii. Derfra reiste til Slingerup og kom i Skole der, den 16 Maii, som er 4 Miil fra Kiøbenhafn, hvor Mag. Søfren Hofmand var Rector, hvor jeg frequentered indtil Ann: 1665 d. 3 Julii, da jeg atter begaf mig til Frederiksborg Skole, hvor Mag. Søfren Jenson vaer Rector, fra huilken jeg blef dimittered til academiet: den 1 Octob: samē aar og d. 18 Novemb: indskreven udi Studenternis tal. Privato Præceptore Doctore Wilhelmo Wormio. Anno 1666 d. 12 Martii reiste jeg fra Kiøbenhafn til Trondh. Den anden Maii fra Trondhiem til Norland til min Soster Karen Niels Jensøns boende ved Gilieskaal og vaer der indtil 1667 d. 8 Aprilis, da jeg reiste til Trondh. Samē Aar den 24 Junii kom Jeg til Hr. Christopher Bastians Whit, Pastor i Sundalen og informerede hans børn indtil d. 30 Julii 1668, da jeg reiste til Tronh: og derfra strax til Kiøbenhafn, hvor jeg d. 18 Nov. fik min Attestatz, d. 29 Nov: min dimið og reiste saa derpaa til landz d. 7 Decemb: liige til Trondhiem. Anno 1669 d. 26 Martii kom jeg til Bispen Mag. Erik Bredal og informerede hans børn, indtil 1670 d. 1 Maj, da jeg blef ordinered til Offoden. Anno 1672 17 Nov hafde jeg Bryllup med Ane Hansdatter Kruise.

Trine Madsdatter Homel, fød paa Evenæs præstegaard udj Offoden d. 24 Aug. 1673.

Ellen Madsdatter Homel fød her paa Evenæs Anno 1675 d. 9 Febr. døde den 24 Februa; samē Aar.

*) Om Mads Homle og hans Slægt indeholder A. Erlandsens Biographiske Efterretninger om Geistligheden i Tromsø Stift følgende sparsomme Oplysninger:

Gabriel Augustini blev 1698 ordineret til res. Pastor her (o: Ofoten). Var formodentlig gift med Efternævntes Datter.

Mads Humble. Var 1716 Præst her (o: Ofoten), og ilignedes 1720 at svare Krigsskat af 100 Rdls Formue. Døde 1721.

Havde en Datter, som var gift med Gabriel Augustinussen Røg, formodentlig forannævnte Gabriel Augustini. Formodentlig var Datteren Trine gift med Johan Sebastianusen Juul, Præst til Thorsken.

Arkiver og Genealoger.

Af Gerhard L. Grove.

II.

Om det end, inden Emnet „Arkiver og Genealoger“ paany bringes paa Bane her i Tidsskriftet, kunde være praktisk at afvente, hvad der paa Arkivar- og Bibliotekar-Mødet i Bryssel i August 1910 vil blive sagt om Arkivernes Stilling overfor Genealogerne, kan der være Grund til allerede nu i al Korthed at gøre opmærksom paa, at Senatssekretær, Dr. Hagedorn i Hamburg i et Arkivarmøde i Worms i Efteraaret 1909 atter har udtalt sig om dette og dermed beslægtede Forhold, og at hans Foredrag foreligger trykt i Korrespondenzblatt des Gesamtvereins der deutschen Geschichts- und Altertumsvereine for November og December 1909. Heri tager Dr. Hagedorn nemlig særlig Sigte paa Rigsarkivar Dr. Sechers her i Tidsskriftet i det væsentlige gengivne Udtalelser, saavel som ogsaa til nogle af mig i Tilknytning hertil fremførte Bemærkninger.

Som det her fra vil være Læseren bekendt, havde Dr. Hagedorn ved Arkivdagen i Lübeck i 1908 i sit Foredrag: „Das hamburgische Staatsarchiv og die Personenforschung“ udtalt sig nærmere om disse Forhold, og Dr. Secher havde i nogle Modbemærkninger, som han vel kun for en ringe Del fik Tid at fremføre ved samme Arkivdag i Lübeck, men som ikke desmindre blev optagne i Mødets Protokol over Foredragene paa Arkivdagen (se Korrespondenzblatt 1908 S. 457 f.) og derigennem vakte Opsigt i videre Kredse i Tyskland, udtalt sine herfra i flere Henseender afvigende Anskuelser om samme Emne.

Dr. Hagedorn, som nu atter i Worms har taget Ordet om „die Archive und die genealogische Forschung“ synes ikke

efter Dr. Sechers sidstommeldte Indlæg i nogen Henseende at have ændret sine tidligere Standpunkter i Sagen, ligesom han i en Rekapitulation af Dr. Sechers Indlæg noterer, at det ikke er lykkedes ham (H.) at overbevise Dr. S. om, at den Ordning, som regulerer Forholdet mellem Stats-Archivet i Hamborg og Genealogerne, er hensigtsmæssig, og han finder fra sit Standpunkt, at han i Dr. Sechers Afhandling „savner en retfærdig Vurdering af den Kendsgerning, at de Forudsætninger, der findes for den familiehistoriske Forskning i Danmark, tildels mangler i Tyskland, og at Arkivforholdene i begge Lande i mange Henseender er forskellige og saaledes ogsaa giver Anledning til forskellige Fremgangsmaader ved Behandlingen af den genealogiske Forskning.“

Da det ikke er mig bekendt, om eller hvorvidt Rigsarkivar Secher selv vil imødegaa Dr. Hagedorns sidste Foredrag, skal jeg ikke udtale mig om Enkelthederne i dette, saa meget mindre som Dr. Hagedorns Bemærkninger ikke er afgørende for danske Læsere, da de er baserede paa Forhold i den tyske Administration, som ikke stemmer med vore og ikke synes ønskelige at indføre her. Men naar denne som et mindre heldigt Resultat af Dr. Sechers Indlæg anfører, at det er egnet til „in Deutschland verwirrend zu wirken“, er det ikke udelukket, at netop Paapegningen af udenlandske, fra de i Tyskland gængse *forskellige*, Betragtninger ogsaa her kan gøre sin Nytte, selv om det foreløbig bliver „kun til Sammenligning“, som Dr. Hagedorn andetsteds siger.

Derimod føler jeg Anledning til at besvare et Par Angreb paa mine egne Bemærkninger.

Dr. Hagedorn bebrejder mig, at jeg, skønt selv tilstedeværende, behandler Dr. Sechers Bemærkninger som virkelig fremkomne paa Arkivmødet i Lübeck og fremhæver, at de paa Mødet i Lübeck og overhovedet i Tyskland vakte stor Opmærksomhed. Jeg indrømmer, at det imod mit Ønske mulig kan vildlede En og Anden, at jeg ikke udtrykkelig har bemærket, at Tiden kun tillod Dr. Secher mundtlig at foredrage en ringe Del af sit Foredrag paa selve Mødet i Lübeck (se Anmærkn. Side 458 i Korrespondenzblatt for 1908) — nemlig det ellers

for Genealoger vigtige Afsnit om Adgang til Benyttelse af Kirkebøger — men da Redaktionen af nævnte Blad ikke desto mindre optog *alle* Dr. Sechers Udtalelser under Titlen „Bemerkungen Sechers“ blandt Foredragene paa Arkivdagen i Lübeck og lige efter Dr. Hagedorns Foredrag 'sammesteds, ligger det nær for Kortheds Skyld at kalde dem „Foredrag“. Dr. Hagedorn gør sig skyldig i en tilsvarende Unøjagtighed i modsat Retning ved i Korrespondenzblatt 1909 S. 477 at tale om, at „die Ausführungen von Herrn Dr. Secher gar nicht zum Vortrag gekommen waren“, da dog denne udtrykkelig (i Korrespondenzblatt 1908 S. 458 Anm.) nævner, at han (paa Mødet) fik fremdraget et enkelt Punkt, om han end paa Grund af den indskrænkede Tid maatte nøjes hermed. Om Dr. Sechers Udtalelser kun gennem det trykte Referat eller tillige ved et mundtligt Foredrag har vakt Opmærksomhed i Tyskland, har imidlertid for Sagen selv kun lidet at sige i Forhold til det af mig fremførte Faktum, at Dr. Sechers Udtalelser har vakt megen Opmærksomhed i Tyskland, hvilket fremgaar tilstrækkelig af de af mig Side 96 og flere Steder foran citerede tyske Værker, ligesom af Forhandlingerne i Worms 1909.

Dr. Hagedorn vil dernæst afvise mit Forslag om, at *de mest slidte* (Kirke-) Bøger *med Tiden* kunde kopieres eller ekstraheres, inden det bliver for sent, med en Bemærkning om, at et saadant Forslag jo let kan gøres, men ikke saa let udføres, da det for det Hamburgske Senats Arkiv for Tiden til Aaret 1815 drejer sig om henimod 350 statelige og delvis tætskrevne Foliaer. — Jeg maa tilstaa, at det ikke er faldet mig ind, at alle disse Kirkebøger skulde være saa svage, end-sige slidte, at ikke Flertallet af dem kunde holde ud endnu i Aartier eller maaske Aarhundreder, naar de ikke mishandlede — og en Afskrivning af enkelte slidte Protokoller om Aaret kunde dog vel nok en By som Hamburg komme over.

Dr. Hagedorn forstaar saa meget mindre min Uvilje mod at forlange Gebyr for personalhistoriske Undersøgelser, som jeg selv hævder, at disse kan have stor praktisk Betydning, og han fremfører, at Levevejsgenealogerne tager anderledes

høje Godtgørelser. Det, jeg vilde til Livs, var imidlertid ikke det, at der tages Betaling for Arkivundersøgelser for Private (hvilket jeg dog synes hellere maa gøres privat af Arkivembedsmænd efter et aftalt Honorar, end mod Betaling til Arkivet som saadant), men mere den Omstændighed, at der i visse Arkiver i Tyskland kræves Gebyr ogsaa af den Private, der selv vil paatage sig den Ulejlighed at anstille Undersøgelserne i Arkivet. Det er stadig min Mening, at det hører til de Ting, der med Rette giver Arkiverne en smuk Stilling i det store Publikums Øjne, at de er til fri Benyttelse for enhver, der selv vil gøre sig den Ulejlighed at benytte dem.

En hel anden Sag er det med den, der — selv fraværende — vil bruge dem. At han maa betale for andres Arbejde har sine gode Grunde.

Naar jeg ovenfor, Side 86 siger: Gives der Arkivalier, som efter deres Øjemed bør staa frit til Tjeneste for alle og enhver, er det dog netop Kirkebøgerne — og hævder, hvor vigtigt det er for de studerende Genealoger, der er bedre inde i den vedkommende Slægts Forbindelser, end en Arkivembedsmand let kan blive, selv at have Adgang til Kirkebøgerne paa første Haand, siger Dr. Hagedorn uden nærmere Begrundelse, at jeg har ret uklare Forestillinger om den foregivne, enhver tilkommende Ret til egen Benyttelse af Kirkebøgerne. Uklarheden ligger vel nærmest kun i, at jeg ikke deler Dr. Hagedorns Anskuelse. Han fremhæver nemlig, hvor han senere i et lignende Tilfælde imødegaar Dr. Devrient (Korrespondenzblatt 1909 S. 485), en Artikel af en Jurist i Hamburg, der ikke blot slutter sig til hans Grunde til at forbyde at fremlægge Kirkebøgerne, men tilføjer, at Adgangen til disse Register, da de endnu var Kirkens, paa ingen Maade tilstodes enhver, hvilket Dr. Hagedorn finder ønskeligt at se skarpt fremhævet overfor de Herrer Dr. Secher, Grove og Dr. Devrient, der betragter det modsatte som selvfølgeligt.

Min Hovedanke, at det ikke er venteligt, at de Menigheder, der har afleveret Kirkebøgerne, i Længden vil synes om, at Adgangen ikke blot besværes, men endog *forbydes*, medens kun et Andenhaands Indblik tilstodes og det mod Vederlag til

Arkivembedsmænd, der ikke altid har samme Forudsætninger for at finde de søgte Resultater, forbigaas i Taushed. Et almindeligt Forbud mod at benytte Kirkebøgerne er fremdeles efter min Anskuelse efter vore Forhold utilstedeligt, og jeg har selv haft Lejlighed til i tyske Byer som Berlin og Dresden uden Vanskelighed eller mod et ganske ringe Vederlag til vedkommende Kløkker at gøre omfattende Studier. Jeg har iøvrigt ogsaa hørt, at udenlandske Genealoger har fundet en særdeles god Modtagelse og en udmærket Hjælp netop i Hamburgs Statsarkiv, men den Teori, der delvis ligefrem forbyder Publikum den direkte Adgang til Kirkebøgerne, staar Arkiverne sig efter min Mening ikke ved at gennemføre (undtagen hvor Bøgenes Tilstand gør Brugen risikabel, eller i lignende Undtagelsestilfælde).

Efter at Dr. Hagedorn hermed har forladt mig med den rigtige Bemærkning, at jeg ellers i det væsentlige har indskrænket mig til et sagligt Referat af de tyske Forhandlinger om Emnet, gaar han over til at imødegaa Dr. Devrient, hvorum imidlertid nærmere maa henvises til Korrespondenzblatt.

Med Hensyn til Betragtningen af Forholdet mellem Arkiver og Genealoger er Forskellen i tyske og danske Arkiver i flere Henseender, naar alt kommer til alt, dog ikke saa stor, som mulig vil sluttes af denne Polemik, og navnlig har de i de Grotefendske Theses udtrykte Tanker i flere Henseender Tilslutning til den i danske Arkiver gængse Opfattelse. Ny Betragtninger om Forholdene i flere europæiske Stater kan imidlertid som sagt ventes under „Congrès international des archivistes et des bibliothécaires“ i Brüssel den 28.—31. August 1910.

Spørgsmaal og Svar.

Svar II.

(Spørgsmaal foran S. 183.)

Ifølge Kirkebog for Kværndrup Sogn, Sunds Herred, Fyens Stift er Aar 1698 troløvet: „Ridefoged paa Egeskov, Matz Rask, og Malene Johannesdatter“.

I Kirkebøgen for Steenstrup, Nabosogn til Kværndrup, nævnes 1692 „Mads Rask paa Egeskov“ som Fadder. I samme Kirkebog er under $\frac{2}{3}$ 1698 „Mads Rask fra Flintholm“ atter nævnt som Fadder. Som saadanne nævnes endvidere sammesteds 1699 Mads Rasks Kones Søster paa Flintholm og 1700 Mads Rasks Kone paa Flintholm.

C. V. Langkilde, Absalonsgade 16^a, Kbhvn. V.

Trykfejl.

S. 184 L. 14 f. n. 1854, læs: 1754.

Register.

(Af Arkivassistent *H. C. Roede.*)

Aagaard, Bolette Sophie 233. — Peter Hersleb, Højester.adv. 233. — Peter, Konf.r. 232 f. Aagesen, Gunild 41. Aalborg, Niels Mikkelsen, Pr. 3. Aamodt, Louise 107 f., 130 f., 142 f., 192. — Frk. 131. Aarestrup, Krigsr. 133. Aarsle Andersdatter 240. Aarøe, Kanc.r. 112, 116, 188 f. Abigael Lauritsdatter 17. Abildgaard, Anna 25 f. — Anna M. 27 f. — N. A., Kunstmaler 25. — Peter Chr., Stadsfysikus 27. — Søren, Tegnem. 25, 27 f. Achtonius, Christen, Pr. 24. — Henning, Pr. 8, 16. Adler, I. D. 62. Aepinus, Frantz, Pr. 148. — Gerhardus, Stud. 148. — Sebastianus, Stud. 148. Agnes af Barby 213. Agnes Hedvig af Anhalt 212 f. v. Ahlefeldt, Asmus 145. — Christian, Greve 144. — Dorteia Elisab. 43. — Frederik, Greve 144. — Godschalk 263. — H. 156. — Johan 150. — Nicolaus 151. — Wolff 151. — Wulfgang 145.	Ahrens (Ahrentz), Marie Elisab. 30. — Joh. Jac., Stud. 29. Albret Sørensen 167. Alhed Johansdatter 4. Als, Anna 28. — Carolina 28. — Else Margrethe 28. — Iver, Skuesp. 28. — Mariana 28. — Peder, Prof., 28. Altewelt, Albert Jørgensen, Provst 147. Althalt, Joh. Arendsen 178. Altmann, Johannes Henricus, Stud. 265. Amdi Pallesen, Pr. 173. Ammerpohlen, Giertrud 164 f. Amorsen, Palle, Pr. 180. Anchersen, Ancher, Provinsialmedikus 160. Anders, Andreas Hansen 173. — Jensen 169. — Jespersen, Hdls.m. 170. — Lassen 178. — Lydersen, Borgm. 168. — Lydichsen (Lyderichsen), Borgm. 165, 175. — Nielsen, Forp. 179. — Pedersen 23. — Pedersen, Slotsforv. 172. — Sørensen, Underfgd. — 172. — Thomæ, Stud. 151. Andersen (Andresen), A., Pr. 182. — Anders 76. — Carl, Martin

*) Personer, der i Teksten nævnes uden Familienavn, anføres i Registret under deres Fornavn; hvor Navnene i Teksten er latiniserede, er i Registret denne Form bibeholdt.

77. — Gudbrand, Gaardbruger
 76. — Jakob 190. — Jens Chr.
 76. — Julius 76. — Karen An-
 drea 76. — Olaf 77. — Petra C.
 76.
- Angell, Elisab. Hammond 247.
 Anjou, Hert. af 215 f.
 Anker, Peter, Statsmin. 123.
 Anna, dansk Prinsesse 220.
 Anna, Anne, Annichen Andersdat-
 ter 21. — Bertelsdatter 170. —
 Christoffersdatter 263. — Gun-
 dersdatter 241. — Hansdatter
 70. — Iversdatter 10. — Jens-
 datter 2. — Sophie Jensdatter
 240. — Jochumsdatter 244. —
 Joensdatter 172. — Ludvigsdat-
 ter 11. — Mikkelsdatter 180. —
 Nielsdatter 167. — Olsdatter 35.
 — Pedersdatter 2 f. — Rasmus-
 datter 175. — Rasmusdatter
 175. — Marie Truelsdt. 62. —
 Willumsdt. 6, 11.
- Anthon, Georg David, Murer 28 f.
 Anthoni Berthelsen 234, 236.
 Antonius Heubelius, Stud. 149.
 Arboe, Svend, Kap. 180.
 Arend, Balthasar, Pr. 149.
 Arends, Birgitte M. 29 f. — Caroline
 A. 29. — Chr. Fr. 29 f. — Ja-
 cob, Skuesp. 29. — Joh. Fr. 29.
 — Juliane V. 29. — Lovise So-
 phie 29 f. — Marie C. 29 f. —
 Thalia Fr. 29. — Vilh. Fr., Vo-
 lontør 29 f.
- Arenfeldt, Jørgen til Rugaard 178.
 v. Arenstorff, Andr., Ob. 272. —
 Johanne A. 272.
- Arff, Byf. 34.
- Arnesen, Anna Dorthea 74. — Bene-
 dicte M. 73. — Børge T. 73. —
 Dorothea E. V. 73. — Dorthea
 Pauline 73 f. — Gustav Georg
 74. — Hans L. Wexelsen, Byf.
 73. — Hans Wexels 73. —
 Hedev. Elisab. 73. — Julianus
 74. — Mariane Gustava 74. —
 Marie S. B. H. 73. — Ped. Krog
 Meyer 74. — Peder Krog Meyer,
 Herredsfgd. 73 f. — Poul, Rek-
 tor 73. — Sigurd Chr. 73. —
- Wilh. Frederik 73. — Wilhel-
 mine 74.
- Arnoldt, Direktør 54.
 Arp, Jakob, Pr. 180.
 Asbjørn Olsson 244.
 Astrup, Kammerraad 29.
 Atke, Hans 24.
 August, Kurfyrste af Sachsen 213.
 Augustinus, Gabriel. Se Røg.
 Augustinus Hansen 10.
 Aune, Anders, Telegrafass. 75. —
 Joh. Frederikke 75.
- Bache, Statsbedem. 49.
 Baden, Fam. 2. — Anders Nielsen,
 Borgmester 2. — Jens Andersen,
 Slotsherre 2. — Oluf Mortensen,
 Bisp 2.
- Badstuber, Andr., Byf. 156.
- Bagge, Carl Fr. 31. — Charl. Amal.
 31. — Charlotte M. 30. — Chr.,
 Prokurator 49. — Elisab. Margr.
 31. — Joh. Henr., Skildrer 30 f.
 — Karen 49. — Karen 178. —
 Ole Olsen, Arkivar 30 f. — Pau-
 line M. 49. — Svend Olsen 30 f.
 — Søren Rasmussen 178.
- Bagger, Bager, Anna Sophia 12. —
 Barbara 13. — Birgitte Marie
 12. — Christence 9. — Hans
 Rasmussen, Provst 12 f. — Hans
 Schult, se Schult, Hans Bager.
 — Helvig 13. — Lisbeth 20. —
 Niels, Raadm. 20. — Oluf,
 Raadm. 20. — Pernille 13. —
 Pernille Elisabeth 13.
- Baggesen, Jens, Digter 111, 185.
- Balle, Chr. Severin, Kanc.r. 245. —
 Louise 245. — Morten Rolf,
 Justr. 245. — N. E., Bisp 186 f.
 — Peder, Stadskonduktør 55, 63.
- Balling, Bolette C. 77 f. — Emanuel,
 Skribent 77.
- Balslev, Christoffer Pedersen, Apote-
 ker 147. — Jens, Pr. 17. — Kir-
 sten Ped.dt. 5, 22.
- Balthasar Chr. Clausen 156.
- Balthser, Catharina M. 44.
- Bang, Anna 7, 20. — Christen, Raad-
 md. 235. — Christopher, Stift-
 skriver 20. — Claus 20. — Cri-
 stella 192. — Fr. Ludv., Prof.

- med. 131, 142, 158, 161, 193. — Fritz, Pr. 131. — Hans, Pr. 10. — Hans Clausen, Pr. 264. — Henrik, Borgm. 10. — Jørgen Chr., Pr. 18. — Lise 192. — Louisa 107 f., 130 f., 142 f., 192 f., — Margr. 172. — Oluf 7. — Oluf Lundt, Prof. 107 ff., 111 f., 120, 127 f., 130 f., 133 f., 136, 142, 186, 191, 205. — Petrus, Stud. 149. — Stella 107 ff., 130 f., 142. — Thomas, Prof. 172 f.
- Banner, Carl, Kapt. 40.
- Barbara Arntsdatter 11, 23. — Dinesdatter 17. — Henningsdatter 16. — Henriksdatter 11. — Pedersdatter 4.
- Barbro Helene Nielsdatter 248.
- Barchlay, Barclay, Barklay, Emmenrenze 242. — Emmerentze 242. — Pet. Henr., Købm. 242. — Peter Herman, Kirurg 108. — Glarm. 51.
- Barfod, Barfoed, Christen, Pr. 18. — Magdalena 245. — Niels, Stiftsprovst 245.
- Barnekov, Kristen 227.
- Barstorph, Philip 3.
- Bartholin, Thomas, Dr. 16.
- Basballe, Anne 164, 169. — Jens, Borgm. 164. 169. — Stadskonduktør 54 f.
- Bastholm, Anna M. 27 f.
- Bastian, Else 169. — Jacob, Skræder 169.
- Baudissin, Carl Ludv., Gen.ltn. 145.
- Bauer, Christine D. 68.
- Baumann, Joh. Henr. 59.
- Bay, Jfr. 112, 133.
- Bech, Beck, Anne C. F. V. 75. — Anne Elise 75. — Chr. Fr. 75. — Chr. Fr. 75. — Hedevig Elisab. 75. — Henriette 75. — Louise Aug. 75. — Marie Elisab. 75. — Ottilia 75. — Vita 75. — Bisp 201. — Dr. phil. 75. — Kommercer. 54. — Lærer 116.
- Becher, Jacob Gotfr. 18.
- Bechsted, Organist 67.
- Beckaw, Jacobus 153.
- Beeman, Henricus, Stud. 263.
- Beenfeldt, Anna I. 31. — Cath. Elisab. 31. — Ulr. Ferd., Kunstmaler 31.
- Begkern, Johan, Stud. 151.
- Behn, Georgius Balthasar, Stud. 146.
- Beixel, ? 110.
- Bencke, Murgr. Elisab. 50.
- Bendeche, Marie 248.
- Bendsen, Bendtsen, Fam. 106, 125, 132. — Anna H. D. 188, 204. — Bendt, Rektor 100 f., 106 f., 116 ff., 129 f., 137, 186—189, 191, 196 f., 202, 207. — Elisab. Margr. 31. — Jørgen 127. — Poul 101, 106, 116, 118, 127, 129, 133, 186, 189 f., 196, 204.
- Benius, Chrysostomus, Stud. 202.
- Bent Hansen, Pr. 147.
- Bente Andersdatter 230.
- Bentzon, Benzon, Niels, Læge 263. — Søren Hansen, Pr. 145. — ? 270.
- Berg, Aune Johanne 77. — Christian, Lensm. 77. — Chr., Fm. 55. — Christiane S. 77. — Louise 77.
- von Bergen, Andr., Borgm. 17, 24. — Daniel 24.
- Berger, Chr. Joh., Prof. med. 160.
- Bering, Laurids, Landstingsskriver 176.
- Berling, Johan Carl E. 41.
- Berlingh, Paul 155.
- Bernstorff, ? 197.
- Berry, Charles Ferd., Hertug af 133.
- Bertel, Berthel Hellesen, Raadm. 234 f. — Iversen, Rektor 10. — Jørgensen, Borgm. 170. — Jørgensen, Fuldm. 170. — Lauridsen, Kobbensmed 164. — Ludvigsen, Pr. 9.
- Bertelsen, Vita Sophie 250 f., 255, 257, 259.
- Bertram, Nik. Fr., Dr. med. 160.
- Beyer, Anna Marie 110. — Frederikke Christiane 109 f., 112, 127, 133. — Inger 110. — Karen 7. — Peter 50. — Richart, Borgm. 7.
- Bielefeldt, Niels, Organist 68.

- Bille, Klaus, Rigsr. 210. — Otto Steensen, Amtm. 154. — Sofie 210. — Steen til Tirsbæk 152.
- Bing, Magdalene Sørensd. 180.
- Birch, Bierch, Elisabeth 246. — Holger, Hosp.forst. 246. — Maren 246.
- Bine, se Hadler.
- Bircherod, Birkerod, Birgitte (Birte) 5, 17, 23. — Hans Bang, Pr. 17. — Jacob, Dr. 23. — Thomas Broderus, Prof. 11, 18. — Thomas Jacobsen, Rektor 150.
- Birgitte Christophersdatter 172. — Frederiksdatter 177. — Jørgensdatter 9. — Knudsdatter 19. — Laursdatter 21. — Nielsdatter 3. — Svendsdatter 16. — Birte Steffensdatter 3.
- Bismarck, Otto E. 94.
- Björn, Anna Sophie 49. — Bolette 64. — Hans Outzen, Overlærer 119 f.
- Blach, Else 173. — Mogens, Købm. 173.
- Blanchenborg, Karen 6. — Knud Jakobsen, Borgm. 6.
- Blechius, Johannes Christianus, Stud., 147.
- Blichfeld, Christen, Pr. 164. — Henr., Pr. 163, 173. — Karen 164. — Karen 163. — Märg. 173. — Margrete 163 f.
- Bloch, Bedem. 58.
- Blum, Hans, Stud. 263.
- Bodel Hansdatter 177.
- Boel, Styring 224. — Pedersdatter 173 f.
- Boethius, Johannes, Stud. 150.
- Borch, Ole, Prof. med. 160.
- Borgreving, Chr., Pr. 175 f. — Magdalene 175 f.
- Borkvard af Barby, Greve 212 ff., 217.
- Boy, Ole Knudsen 183.
- Brabrand, Mette Sørensd. 169.
- Bradt, Fr. Ludv., Kobberst. 31 f. — Prokurator 32.
- Brahe, Fam. 2. — Anne 220, 227 f. — Axel 10. — Berete 263. — Henrik, Rigsr. 220. — Kirstine 7. — Maren 2. — Margrethe 227. — Peder 10. — Sten 224. — Tyge 7.
- Brandis, Chr. Aug., Filosofhistoriker 121 f.
- Braun, Dan. 155.
- Breckling, Fr., Theolog 148. — Heinrich, Kap. 148.
- Bredahl, Chr., Digter 249—261. — Erik, Biskop 274. — Vita Sophie 250 f., 255, 257, 259. — Frk. 257. — Frk. 251. — Kancelliskr. 250 f. —, ? 251, 259. —, ? 250, 261.
- Bredsdorff, Jacob H., cand. theol. 120, 186.
- Breitendich, Cathr. M. Helene ? 32 f., 44. — Fr. Chr., Organist 32, 44.
- Bremer, Peter, Forp. 24.
- Brinch, Elias, Pr. 24.
- Broch, Baltzer 248. — Dorothe 167. — Jochum 167. — Peder Christophersen, Fgd. 248. — Peder Olsen, Buntm. 248.
- Brochmand, Hans, Prof. 153. — Jesper, Bisp 177. — Thomas 153.
- Brockdorff, Benedict 145. — Detlev 145. — Dethleff, Stud. 265. — Joachim 145. — Ove 145.
- Brod, Jørgen, Raadm. 16. — Maren 16.
- Broderus Pauli, Borgm. 150.
- Broholm, Sophie Christiane 70 f.
- Brotellius, Johannes Rudolffus 160.
- Brucker, ? 158.
- Brun, Bruun, Christina 12. — Elisabeth Sørensd. 245. — Gjerthrud 235. — Hans Andersen 235. — Johanne Andersd. 234, 236. — Marie Cathr. 164. — Mette 235. — Mette Andersd. 234 ff., 238 ff., 243, 248. — N. T., Forf. 119. — Ole Christensen, Forp. 164. — Rasmus Emil, Prosector 108, 120—123, 135 f., 139. — Direktør 45. — Prof. 126.
- Brüggemann, Fr. Chr., Kanc.sekr. 155.
- Bræstrup, Anna C. 34 f. — Anna C. D. 34. — Carl Chr., Maler 34. — Gabriel Felix 34. — Jens Chri-

- stensen, Maler 34 f. — Jens Chr. 35. — Martha Louise 35.
- Brøcher, Maren Larsdt. 72.
- v. Brønnsen, Carl Fr., Stud. 156.
- Brøndsted, Chr., Provst 34.
- Brønsted, ? 111, 120.
- Buch, Andreas A, Brygger 230. — Pauline 230.
- v. Buchwald, Dittl., Landr. 156. — Henning, Konf.r. 156.
- Bugge, ? 136.
- Buhle, ? 128.
- Bukier, Anna C. 64 f.
- Bull, Assessor 142, 200. — Assessorinde 142.
- Buntzen, ? 121.
- Burchard, Jørgen, Amtm. 148.
- Burchardi, Georgius, cand. med. 158, 161.
- Burgundien, Fredericus Gerbrandus, Stud. 265.
- Butenschön, Joh. Fr., Prof. 159.
- Büchling, Marie Elisab. 40.
- Bülche, Peter, Læge 262.
- Bæhr, Chr. 180.
- Bærens, Højester.ass. 59.
- Cabott, Joh. Herm., Kunstmaler 35.
- Camradt, Joh. C. 35. — Johannes Ludvig, Blomstermaler 35. — Jørgen Fr., Portrætmaler 35.
- Cappelen, v. Cappelen, Didrik 241. — Jette 199. — Pr. 199.
- Carl IX, sv. Kg. 226.
- Carl, Prins af Hessen 185.
- Carlsen, Andreas 242. — Carl, Klokker 241. — Christen, Købm. 241 f., 245. — Emmerenze 242. — Jakob, Købm. 241 f.
- Carsilles, Nic. 54.
- Carsten Richartsen, Kommandør 20.
- Cathrine Hansdatter 70.
- Cecilie Andersdatter 176.
- Chubbart, Jean 50.
- Charisius, Peder Jonassen, Diplomat 159.
- Cheitom, Jens, Rektor 12. — Karen 12. — Morten, Pr. 12. — Peder 12.
- Cheldorph, Anders, Pr. 24.
- Christen Ulrich Bertelsen, Herredsfgd. 17. — Christensen, Pr. 24. — Clementsen, Forstander 146, 168. — Hansen 70. — Jensen, Dr. 9. — Nielsen, Pr. 165. — Thomsen, Raadm. 165. — Christen N. i Piedsted, se Christensen, Christen. — Pr. i Kullerup, se Kullerup, Christen.
- Christensen, Amund 77. — Anton Ludv. 77. — Christen, Pr. 24. — Karen Oline 77. — Niels Chr. 77.
- Christian II. 210.
- Christian IV. 222 ff., 226 f.
- Christian VI. 55.
- Christian VIII. 103 f., 186.
- Christian, udvalgt Prins 224 f.
- Christian Hansen, Prof. 177. — Mikelsen(?) 13. — Frideric Thomson, Stud. 156 f.
- Christopher, Christophorus Didrikssen, Renteskr. 4. — Henningius, Stud. 159. — Iversen, Renteskr. 10.
- Chronick, Niels Svendsen, Lektor 263.
- (Claudius, Cl. Matsenius(?), Stud. 264.
- Clausen, Anthonette L. V. 62. — H. G., Stiftsprovst 187.
- Clementin, Cidsel Christensdt. 164, 168.
- Coffre, Benoit, Maler 35.
- Colbjørnæen, Herman, Laugm. 144.
- Cold, C. M. T., Politim. 52.
- Coligny, G., Admir. 215 ff.
- Collet, Joh., Kammerr. 156.
- Collius, Nicolaus, Stud. 264.
- Colomb, Barthélemine 30.
- de Coning, Marie C. 39.
- de Conninck, Fr., Etr. 59 f.
- Conradi, Henrik 36. — Joh. Chr., Bygm. 35 f. — Joh. Gotfr., Hof-tandlæge 162. — Johanne C., Skuesp.inde 36 f. — Stephen 36.
- Cortaud, Corteau, Fam. 30. — Barthélemine 30. — Birgitte M. 29 f. — David, Vinhdl. 30. — Marie C. 29 f. — Marie E. 30.
- Cortemünde, Fr. Villh., Læge 265. — Johan Pedersen, Kirurg 265.

- Courtonne, Annette M. 60. — Jacques S., Kbm. 59. — Marie Adrienne 59 f., 182.
- Cramer, Hanna 37. — Hans, Billedbugger 37. — Peter, Hofviolon 37. — Peter, Maler 37.
- Creutzhauer, Joh. Christopher, Læge 162.
- Daa, Henrik 167.
- Daelhaussen, Johannes, Stud. 153.
- Dahl, Anna Margrethe 102. — C., Pr. 109. — F. P. J., Prof. 99—143, 185—207. — Margr. S. 109. — Tønnesine A. 101, 116. — Frue 158.
- Dalhus, Eskild Lauritsen, Prof. 148.
- Damm, Andreas, Stud. 160.
- Dampe, Kbm. 21.
- Danckwerth, Casp., Forf. 159. — Theodor, Staller 151.
- Dannekjold-Laurvigen, C. C., Greve 56.
- Dasdor, Christoffer 164 f. — Giertrud 164 f. — Giertrud Christophersdt. 164.
- Debborn, Johannes Joachimus, Stud. 146. — Johannes Ulricus, Diggreve 146.
- Debie, (de Bie), Maria Elisabeth 23. — Gesandt 23.
- Deichmann, Fam. 115, 140, 142, 201. — Byf. 14. —, ? 100, 127, 133, 200, 203.
- Delphin, Christiane 78. — Fr. Vilhelmine 78. — Jens Chr. Schandorff, Cap. 78. — Jens Christopher 78.
- Desmarez, Charl. Marie 50.
- Dessen, Inger D. 74. — Sorenskr. 74.
- Detlef Johannes A. & Prussinch, Stud. 155.
- Devegge, Marie Cath. 50 f.
- Devrient, Dr. 278 f.
- Diepenbroch, Werner, Farver 170.
- Dieterich, Helvig, cand. med. 162.
- Dietrich, Joh. Chr., Gen.maj. 272. — Johanne Aug. 272. — Sofie Magdal. 272. — Frue, f. Poppendich 272. — Genr.komm. 272.
- Dinis Jensen, Raadm. 17.
- Dirick Hansen 70.
- Diurhuus, Bendix, Sorenskr. 246. — Johanne S. 246.
- Dop, Vilh. 149.
- Dorothea, Dronning 212.
- Dortlie, Dorette, Dorothea, Henrichsdatter 167. — Jacobsdatter 169 f. — Mikkelsdatter 4. — Mikkelsdatter 178.
- Dreesen, Herman, Landfgd. 156.
- Drevenstedt, Aug. Fr., Stud. 156.
- Drewitz, ? 53.
- Dreyer, Johannes, Konrektor 150. — Sara Dorot. 229.
- Due, Christoffer 152. — Jørgen Manderupsen, Kancellisekr. 152.
- Dunnaeus, Gerhardus, Stud. 264.
- Du Puy, I. B., Komponist 37.
- Dyssel, Fam. 266—272. — Arndt, Stadskæmner 146. — Arnold Chr., Amtm. 266. — Bartholomæus, Ltn. 267. — Christiane Fr. 269. — Fr. Chr., Kpt. 266, 268 f., 271 f. — Just, Stud. 146
- Dysseldorph, Margrete 14.
- Dæmen, Vilhelm, Stud. 161.
- Döderlein, Fam. 102, 104, 109, 120, 186. — Jens Gronbech, Læge 102 ff., 106 f., 113, 117, 123, 135, 190 f., 194 ff., 204. — Frue 102, 113, 123.
- Ebbesen, Adam, Danser 37.
- Edel Pedersdatter 170. —, gift Mule 6.
- Eddinger, Anna Cath. 24. — Broderus 24. — Ellen 24. — Jørgen 24. — Laurits (Lorentz), Prof. 24, 147. — Medea 24. — Nicolaj, Provst 24.
- Eggers, Egardi Dorotheche 170. — Jacob Chr. 156.
- Ehrmann, Mad. 158.
- Eigtved, Nic., Arkitekt 28.
- Eilers, Anna Margr. 179. — Jørgen, Etr. 179.
- Elisabeth af Braunschweig-Grubenhagen 212.
- Elisabeth Hansdatter 246.
- de Ellebracht, Anthon Günter, Gen.ltn. 184. — Susanna Elisabeth, Generalinde 184.
- Ellebrecht, ? 24.

- Ellen Christensdatter 9, 14. — (Else?), Jensdatter 70.
- Else Andersdatter 169. — Christensdatter 106 f. — Hausdatter 10. — Olufsdatter 173. — Pedersdatter 19.
- Elsner, Bernhard, Stud. 204.
- Engelstad, Anne Louise 76. — Jens, Vagtm. 76. — Karen Margr. 72, 76 f.
- Engelstoft, Laur., Prof. 136, 193.
- Engmand, Carl Gustav, Km.r. 231. — Ellen Lorentze 231.
- v. Eppingen, Anna 25 f. — R. H., Jægerm. 26.
- Erik XIV 210.
- Erik Jørgensen, Raadm. 18. — Stensen, kgl. Forskærer 167.
- Eriksen, Alfr., Pr. 75. — Sigrid 75.
- Erlund, Chr., Justr. 6
- Ermisch, Dr. 83.
- Eschenburg, † 128.
- Eske Clausen, Stud. 153.
- Eskildsen, Niels 48.
- Esmarch, Marcus, Pr. 148. —, † 104, 129.
- Estrup, stud. med. 186.
- Ewald, Johannes, Digter 37 ff.
- Eylof, Hend. 172.
- Faber, Johannes, Prof. 157.
- Fabritius, Fabricius, Conr. A., Konfr. 58. — Fr., Hofjuvelerer 36. — Klaus Hansen 5. — Prof. 271.
- Falch, Maren Ped.dt. 248.
- Falenkamp, Fallenkamp, Fam. 165. — Bernt 165. — Margrete 165 f.
- Falk Jensen, Raadm. 179.
- Falsen, Chr. M., Forf. 201.
- Falster, Anne Kiratine 12. — Jørgen, Prof. 12.
- Fasting, † 100.
- Fehrmann, Peter, Just.r. 44.
- Ferslef, Anniche 168. — Hans Nielsen, Landmd. 168.
- Ferøe, Anna Margr. 246.
- Fibiger, Adjunkt 140.
- Fichte, I. G., Filosof 121.
- Fincke, Kæmner 66.
- Findt, Lars, Kirkevørge 43.
- Finkenhagen, Joh., Fm. 156.
- Fischer, Johanne 245.
- Fiaker, Fam. 172. — Anne 172. — Daniel, Møller 165. — R. 172.
- Fleischer, Esains, Pr. 153, 169. — Johan, Stud. 153.
- Fleistrup, Niels Sørensen, Hdlsm. 178.
- Fløg, Nic., Tiendeskr. 238, 240, 243.
- Fog, Anne 173. — Cathr. 175. — Cathrine 175. — Hans Nielsen, Hdlsm. 173. — Jørgen, Borgm. 175.
- Forbus, Karen Willumsdt. 3 f.
- Foss, Jac. Nielsen, Rektor 154. — Jens, Højester.ass. 153. — Peter Rektor 148.
- Franch, Lambert, Raadm. 17.
- Frants Jørgensen, Tolder 243. — Sørensen, Skom. 169 f.
- Frederik II 212, 218 ff.
- Frederik IV 17.
- Frederik V 47, 65.
- Frederik VI 43, 117, 186 f., 190.
- Frederik, Arveprins 27.
- Frederik, Prins af Hessen-Cassel 131.
- Frederik, Rhingreve 215 f.
- Frederikke Iversdatter 6.
- Freese, Chr. Paul, Isenkr. 231 f. — Maria Jacobi 232.
- Friberg, Adzer, Lærer 41.
- Frick, Henr. 149.
- Friderich, Fridericus Edelb. Arvidsen 13. — Henningius, Stud. 152.
- Fridsch, Mads, Rentek.dep. 157 f.
- Friedenreich, Johannes Fr., Apot. 270. — Peter, Kbm. 270.
- Friedrich Wilhelm IV 94.
- Friedrich, Joh. Gottlieb, Kobberst. 38.
- Friese, Detl. Marcus, Raad 155. — Nikolaus, Stud. 152.
- Friis, Friess, Fries, Frisius, Fam. 116. — Anne 164, 169. — Anne 163 f., 168 f. — Christen Nielsen, Pr. 163. — Chr., Pr. 180. — Dorothea 168. — Hans, Borgm. 20. — Jens Christensen, Pr. 163 f., 168. — Jørgen, Raadm. 4. — Jørgen Hansen 20.

- Karen 163 f. — Karen 4 f., 8.
 — Karen 163. — Karen Jensdt. 164. — Karen Nielsdt. 173. — Knud, Pr. 163. — Maren 7. — Marie C. 164. — Mette 165. — Mogens, Rentem. 168. — Nicolaus, Stud. 264. — Niels Jespersen, Maj. 152. — Oluf, Pr. 163.
 — Peter Johansen, Stud. 149. — Wernerus, Stud. 153. — Frue 133.
 Froderus Andræ, Stud. 149.
 Frontin, Fam. 108.
 Frost, Christen Christensen, Købm. 241. — Emmerentze Hermana 241. — Erik Olsen, Købm. 247. — Inger Martine 241. — Jørgen, Købm. 241. — Ole Eriksen 247. — Peder, Købm. 241. — Susanne S. 246 f.
 Frydendahl, Fam. 112, 133. —, ? 140.
 Fuglsang, Kirstine 248.
 Fuiere, Anna Jacobsdt. 22. — Didrik, Juvelér 10.
 Fuursman, Christen Jensen, Hdlsm. 179.
 Fædder, Chr., Politim. 36, 66. — Fr., Raadm. 157 f.
 Fæster (Fester), Jens, Farver 170. — Mette Marie 165, 170.
 Gad, ? 130.
 Galthen, Anne 164, 168. — Niels, Pr. 164, 168. — Peder 165.
 Gamburg, Anders, Filosof 140.
 v. Garben, Ltn. 114.
 Garboe, Provst 41 f.
 Garman, Christoffer, Pr. 146. — Margr. Pedersdt. 242.
 Gebhart, Anna Maria 164. — Benjamin, Oberkæmner 164. — Giertrud 164. — Hans Chr., Kobbersmed 164.
 Gellentín, Gottfred, Maler 38.
 Georg, Hert. af Braunschweig-Lüneburg 227.
 Georgius (Jørgen) Landgreve af Hessen-Darmstadt 217.
 Georgius Vielsen, (?) 153.
 Gerchen, Gercken, Andreas 39. — Bendix, Herredsskr. 166. — Else 166 f. — Joh. Didr., Stenhugger 39. — Marie C. 39.
 Gere, Most Jensen 3.
 Gerlach, Rudolphus, Stud. 152.
 Gerritz, Iver, Dr. jur. 155.
 Getreuer, Chr. Peter, Maler 47, 233. — Joh. Thomas, Barn 233. — Joh. Thomas, Barn 233. — Maria Thomasdt. 233. — Marie 233.
 Giøde Jensen, Dr. med. 160.
 Giørding, Peder, Pr. 165.
 Gjølstrup, Adam Gottlob, Skuesp. 47. — Cathrine 47. — Ch., Mægler 77.
 Glostrup, Glostropius, Fridericus Nicolai, Stud. 264. — Niels Simonsen, Pr. 264.
 Gloxin, Balthasar, holstensk Raad 151. — Peter Balthazar, Dr. jur. 155, 157.
 Goldsmit, Peder, Superintendent 171.
 Goos, Anna H. D. 188, 204.
 Gorm, Laurs, Pr. 13. — Niels, Raadm. 13.
 Gotschalck, Jøde 270.
 Goye, Gøye, Henrik Eskildsen 218. — Henr. Eskildsen, Maj. 153. — Henrik Falksen 153.
 Graae, ? 49.
 Gram, Aegidius Hansen, Pr. 149. — Enke 63. — Garver 63.
 Grave, Anne 180. — Diderich, Raadm. 5. — Erik, Bisp 176. — Mogens, Pr. 180.
 Gravelius, Joh., Konrektor 146.
 Green, Georgius, Prof. 149.
 Griffenfeld, Peder 175.
 Grimelius, Johannes Bernardus, Stud. 265.
 Grimmenstein, Johannes, Stud. 148.
 Grotefend, Geh.-Arkivr. 81—84, 86, 279.
 Grove, G. L., Arkivsekr. 276—79.
 Grudel, Joh. Henr., Brvinsbr. 61.
 Grund, Anna Magdal. 39 f. — C., Kurvemager 39. — Elisabeth 39. — Joh. Gotfr., Stenhugger 39 f. — Johanne Elisab. 39 f.
 Grundtvig, N. F. S., Digter 111, 115, 136, 187, 203.

- Grüner, Dankert Ped.sen, Stud. 154.
 — Julie Willh. C. 75. — Mariane 140. — Vita Elise C. 75.
- Grøn, Tøger Eriksen 172. — Underfgd. 38.
- Guione, Joseph 57.
- Guldenchrone, Chr. Fr., Baron 144.
- Gundelach, Km.sekr. 46.
- Gunder Olsen, Skipper 241.
- Guntzau, And. Hansen, Præsident 147.
- Gutfeld, Fr. C., Provst 187.
- Gyldenstjerne, Axel 220.
- Gylling, Dorothe 169 f. — Laurids, Hdlsn. 170.
- Gyntelberg, Schoutbynacht 12.
- Gøbel, Cath. Elisab. 31.
- Gøhke, Michael, Stud. 155.
- Gørris Fredriksen, Raadm. 234.
- Gørritz, Georgius, Stud. 154.
- Gørtz, Hanne Sophie 75.
- Haach, Dorothea Adelheit 171. — Johan, Kapt. 171.
- Haagen Nielsson, Trælsthdl. 247 f. — Olsson, Trælsthdl. 247.
- Hauard, Ambrosius Bentzen 246. — Ursula Birgitte 246.
- Hadler, Bine 112.
- Hagedorn, Anna Lauritzdt. 234. — Niels Lauritzen, Borgm. 234. — Senatssekr. 83—88, 275—79.
- Hagerup, ? 131.
- Hammer, Else Cathr. 245.
- Handrup, Mette 166 f., 179 f. — Søren Rasmussen, Skipper 180.
- Hane, Herman 18. — Jørgen, Dr. 17 f. — Susanna 18.
- Hans, Hertug, Frederik II's Søn 10.
- Hans d. Y., Hertug 212 f.
- Hans Andersen, 147. — Brodersøn, Stiftskriver 22 f. — Christensen 70. — Clausen, se Høyelsæ, Hans. — Hansen 70. — Hansen, Godsforv. 179. — Hansen, Pr. 14. — Iversen, Pr. 10. — Jakobsen, Ridefgd. 174. — Lauridsen, Prof. 145. — Mikkelsen, Pr. 11. — Mikkelsen, Økonom 177. — Nielsen 181. — Nielsen, Fgd. 234. — Ovesen 178. — Thomesen Paulsen, Præsident 264. — Pedersen, Borgm. 22. — Pedersen, Sorenskr. 236.
- Hansen, Anne Louise 71. — Frederik 152. — Hans, Portrætmaler 34. — M. C. 205. — Mauritz 131. — Thomas, Amtsskriver 152. — Wexel 78.
- Hansteen, Fam. 136. — Christopher, Prof. 100, 106, 113, 116 f., 126, 135, 194 f., 197 f., 200 f., 205. — Thora 195. — Frue 195.
- Harder, Jørgen Jørgensen, Pr. 146.
- Harding, Elisabeth Hansdt. 165. — Hans Benedictsen, Raadm. 165, 170. — Karen Bendixdt. 171. — Maren 165 f. — Margrete 165 f. — Mette 165 f. — Peter, Vinhdl. 170.
- Harlew, Jens Laursen, Pr. 166. — Mette 166.
- Harsdorff, Casp. Fr., Arkitekt 27.
- Hartmann, Justr. 271.
- Hasebart, Abigael 21 f. — Jacob, Livmedikus 21. — Jacob, Provst 21. — Jørgen 16. — Wichmann Jacobsen, Bisp 16, 146.
- Haste, Peder H., Digter 254.
- Hastrup, Vilhelmine 74.
- v. Hatten, Balthasar, Stud. 152. — Chr., Dr. jur. 151.
- Hauch, A. V., Hofmarskal 27.
- Haucke, Fridericus, Læge 155, 160.
- Hecklauer, Frederik, Resident 152, 154. — Johan, Amtsinsp. 154. — Johannes Christianus, Stud. 154.
- Hegelund, Peder, Kannik 9.
- Heger, Ellen Marie, Skuespinde 111.
- Hegerfeldt, Peter, Laugm. 147.
- Heiberg, I. L., Digter 203.
- Heinemark, Jonas, Tolder 3.
- Heinichius, Gerh. Henr. 162.
- Heinsvig, Marie Elisab. 40. — Peter, Skuesp. 40.
- Heister, Willichius, Pr. 147.
- Helge Bentsdatter 241.
- Helle Haagensdatter 247. — Svendsdatter 170.
- Hellis, Else 166 f. — Mette 166 f., 179 f. — Poul, Kapt. 166 f. —

- Rasmus Christensen, Skipper 166, 179.
- Helmuth, Marte 110.
- Henrik III 214.
- Henrik IV 214.
- Henrik Julius, Hert. af Braunschweig-Wolfenbüttel 220.
- Henrik, Hendrik, Henricus Hansen 11. — Jørgensen, Visiterer 170. — Lassen 166. — Laugesen, By-skriver 167. — Rasmussen, Stud. 156.
- Henriksen, Bager 189.
- Herlav, Kiraten Mortensdt. 167. — Morten, Pr. 166 f. — Sophia Amalia 167.
- Hermann, Jacob, Diacon 150.
- Hersleb, Bolette 233. — Bolette Sophie 233. — Peder, Bisp 233. — Sv. B., Prof. 114, 123, 128, 136, 142, 194, 201, 204, 206.
- Herzhaber, Glarm. 157.
- Hess, Anders 4. — Anders 4. — Anna 4. — Anne 4. — Bastian 4. — Bastian 4. — Cathrine 4. Christen 4. — David 4. — Dorothea 4. — Dorothea 4. — Dorothea 4. — Ellen 4. — Hans 4. — Henrik 4. — Karen 4. — Karen 4.
- Hesse, Conrad, Dr. jur. 152, 163.
- Heyerdahl, Fam. 136.
- Hiersing, Anne 167. — Cath. 167. — Hans 168. — Jens, Pr. 168, 171. — Jørgen, Pr. 168. — Niels Andersen, Fontainem. 167. — Niels Nielsen, Godsforv. 167 f.
- Hilleborg Mormandsdatter 3.
- Hiorth, Hiort, Bolette 233. — Peter Sørensen, Højester.ass. 155. — S. 140.
- Hoffman, Petrus Larssen, Stud. 262.
- Hofman, Søren, Rektor 274.
- Hoghnius, Christianus, Stud. 264.
- Hohendorf, Lave, Gen.ltn. 24. —, ? 24.
- Hoier, Johannes, Stud. 153.
- Holck, Bolette 41. — Casp. Henr. 41. — Charlotte S. 41 f. — Eiler, Baron 18. — Hans, Agent 40 ff. — Johanne M. 41 f. — Johannes, Stud. 42. — Knud Eilersen, Ob.vagtm. 153.
- Holländer, Joh., Pr. 149.
- Holm, Andr. Krag, Pr. 111, 130. — Rabe, Kommercer. 39.
- Holmskjold, Joh. Theodor, Gehr. 161.
- Holst, Christiane Fr. 232. — Clara 44. — Frederik, cand. med. 102, 119 f., 123, 135 f., 185 f., 192, 199, 201 ff. — Herrman, Toldskr. 10. — Liv 244. — Ped. Joh., Murm. 44. — Kommandør 232. — Ob. 123.
- Holste, Jacobus, Stud. 265.
- Holsten, Detl., Baron 158.
- Holstein, v. Holstein, Chr. Fr., Assessor 144. —, ? 40.
- Holter, Kirstine Oladt. 248. — Ole Jensen, Købm. 248.
- Holtzbecker, Dorthea Elisab. 43. — Joh. Christoph, Maler 42 f. — Joh. Christoffer, Malersv. 43.
- Homle (Homel), Ellen Madsdt. 274. — Karen Olufsd. 274. — Mada Olufsen 273 f. — Oluf Laursen 273. — Trine Madsdatter 274.
- Hondorf se Hohendorf.
- Hopner, Joh., Digter 154.
- Horn, Erik, Sørenskr. 182. — Marie Adrienne 182.
- Hornemann, Anna 9. — Hans 9. — I. W. ?, Prof. 186.
- Horst, Dinis Jensen 165. — Elisabeth 165.
- Hostrup-Schultz, se Schultz.
- Howitz, Frantz G., Læge 108, 122, 135 f.
- d'Huardt, Dénise Française 182.
- Huas, se Hvas.
- Huhn, Charl. Amalia 46.
- Hulemand, Anna 28.
- Hundermark, Peder 227.
- Hutfeld, Anders, Pr. 168 f. — Anne Jaspersdt. 163 f., 168. — Christen, Pr. 168. — Clemen 168. — Ingeb. Marie 169. — Jesper Nielsen, Assessor 163, 168, 178. — Maria 168. — Mette Marie 164, 168. — Niels, Pr. 168. — Niels Laursen, Rnadm. 168. — Sidsel 168.

- Hvas, Huas, Giertrud 169. — Jens Andersen, Huslærer 169. — Jens Christoffersen, Kanc.sekr. 152. — Margr. 169. — Mette 169. — Morten Mortensen, Hdism. 169. — Morten Nielsen, Hdism. 169.
- Hverring, Claus, Mag. 169.
- Hänel, Elisabeth 39. — Joh. Fr., Billedh. 39, 43.
- Høeg, Høg, Jacob Eilersen 153. — Jørgen 179. — Tage Eilersen 153.
- Høpfner, Metta Magdal. 230. — Nicol. Chr., Bogtr. 41, 230.
- Hørner, Christine 43 f. — Joh., Maler 43 f.
- Høwisch, Adolph, Maler 44.
- Høyelse, Hans Clausen, Pr. 11. — Mikkil, Pr. 11.
- Høyer, Susanne S. 246 f.
- Høysgaard, Lauridz Andersen, Handelsm. 170.
- Ingeborg Madsdatter 166.
- Ingemann, B. S., Digter 111, 257, 261.
- Ipsen, Niels Nielsen 163.
- Irgens, ? 189.
- Iver Andersen, Just.r. 6. — Bertelsen, Prof. 10. — Hansen, Præst 10. — Iversen 6.
- Jacobi, Chr. Fr., Konf.r. 157.
- Jacobæus, Eilers, Lektor 176.
- Jakob VI 219.
- Jakob III, Ærkebisp 217 f.
- Jakob, Jacob, Jacobus, Erasmi, Stud. 159. — Eriksen, Pr. 22. — Hollandus, Dr. jur. 151. — Jakobsen 21. — Laurentii 20. — Madsen, Bisp 8. — Petri, Stud. 264.
- Jakobsen, Margr. Nielsdt. 160. — Billedhugger 78. — Prof. 108. — Prok. 61.
- Jens Andersen, Væbner 2. — Jensen 167. — Jensen 175. — Jørgensen 224. — Lassen, Assessor 171, 178. — Lauritsen, Pr. 166. — Sørensen, Stadskapt. 178. — Thomesen til Vellinghøj 209.
- Jensen, Anna Marie 46. — Gustav, Stiftsprovat 78. — Mette Marie 46.
- Jersin, Hans Jensen, Pr. 147.
- Jes Hagensen, Raadm. 7.
- Jesper Olufsen 170.
- Jessen, v. Jessen, Anna C. 34 f. — Thomas Baltasar, Geh.r. 155, 157. — Toldinspektør 25 f.
- Joakim Ernst af Anhalt 212 ff, 117.
- Johan Ettersen, Købm. 10. — Tjerner 47 f.
- Johanne Rasmusdatter 180. — Sørensdatter 178.
- Johannes, Joannes, Boyssen 152. — Feddersen, Stud. 264. — Ivarides, Stud. 263. — Johannis, Stud. 151. — Petersen, Pr. 148. — Petrus 263. — Thomeus, Stud. 151.
- v. Johann, Chr. Gottfr., Vicestatholder 155, 157.
- Johnsen, Aagot 75.
- Jokum Eriksen, Snedker 54. — Christopher Steensen 24.
- Jonas, Philip 51.
- Jonge, Nik., Pr. 44.
- Juel, Jens, Admiral 174, 178. — Peder Rasmussen, Brygger 229.
- Juliane Marie, Droun. 43.
- Junghans, Bagge, Konrektor 176. — Elisabeth 175 f.
- Jungius, Hermanus, Stud. 262.
- Just Olufsen, Feldber. 178.
- Juul, Johan Sebastiansen, Pr. 274.
- Jæger, Svend Vilh. 54.
- Jørgen Bertelsen 18. — Carstensen, Pr. 12. — Hansen, Husfgd. 154. — Povlsen, Raadm. 170.
- Kaae, Lucas 247. — Robert, Købm. 243.
- Kaalund, Anna Cath. 232. — Chr., Pr. 11. — Chr. Samuel, Urtekr. 232. — Christopher, Pr. 11. — Hans Wilh., Konf.r. 11. — Jens, Pr. i Herfølge 11. — Jens, Pr. i Jersie 11. — Jens Christiansen, Rektor 232.
- Kaas, Mogens Iversen, Kpt. 153. — Nicolaus 263.
- Kai, Guldmedaevend 36.
- Kalhauge, Niels, Organist 67.
- Karen Christophersdatter 5. — Clemensdatter 163. — Eriksdatter

8. — Hansdatter 177 f. — Jensdatter 174. — Jensdatter 178. — Lauritsdatter 177. — Lauritsdatter 247. — Mortensdatter 170. — Mortensdatter 3. — Nielsdatter 3. — Nielsdatter 248. — Rasmusdatter 175. — Richartsdatter 20. — Tobiasdatter 239 f.
- Keilhau, Keilau, Anne L. L. 73. — Hans Wexels 73. — Hedev. Elisab. 73. — Joh. Leonh., Stud. 160. — Joh. Dav. Bertram, Pr. 73. — Johanne Marie 73. — Marthe Marie 73.
- Keiser, Keyser, ? 116, 120, 129.
- Kenckel, Stefan, Provst 147.
- Kerumgaard, Kirkeværg 33.
- Kierkegaard, Peter Chr., Bisp 69.
- Kierulf, Anette 133. — Sekr. 34 f.
- Kietz, Gottfr., Organist 67.
- Kirchhoff, Stadsmusikant 45.
- Kirchmann, Johannes, Stud. 265.
- Kirkerup, Andreas, Hofarkitekt 44. — Clara 44.
- Kirsten Jensdatter 171, 173. — Jensdatter 178. — Lauritzdatter 20. — Mikkelsdatter 172. — Thomesdatter 173.
- Kirstine Cortsdatter 265. — Jensdatter 69.
- Klevenfeldt, T., Genealog 1 f.
- Klingberg, Chr. Højesteretsadv. 119.
- Klinge, Kay 270 f.
- Klingenberg, Margr. 19. — Peter 19.
- Knapp, Rigsarkivassessor 91.
- Knoph, Knophius, Daniel, Pr. 263. — Petrus Danielis, Stud. 263.
- Knub, Bente 174 f. — Jens, Amtsf. 174 f. — Karen 174.
- Knud Andersen, Fgd. 237.
- Knuth, Fam. 106. — Greve 125.
- Koch, Laurentius, Stud. 159. — Laur. Olsen, Pr. 149.
- Kofoed, Pr. 40.
- Koene, Henricus, Dr. med. 265.
- Kohlblatt, Conradus, Stud. 155. — Paul Rudolf, Stud. 155.
- Kokken, Charl. Amal. 31.
- Kolding, Knud Poulsen, Pr. 264.
- Kongsberg, Jens Nielsen, Pr. 240.
- Kongstad, Emilie 13. — Gedske Tønder 183. — Ole, Landm. 183. — Ole Tønder, Landm. 183. — Peter, Landm. 183. — Thor, Billedhugger 183. — Thor Olsen Tønder, Kapt. 183.
- Kordes, Claus, kgl. Pensionarius 154. — Marquardus, Stud. 154.
- Koren, Peter Fr., Gen.aud. 158.
- Kotte, Lars Povlsen 20. — Marcus, Raadm. 7. — Mette 7. — Mette 19. — Mette 7, 10, 12, 15.
- Krabbe, Chr. 12. — Erik, Maj. 12. — Otto, Amtm. 177.
- Krag, Fr., Baron 177. — Iver, Pr. 10. — Nicolaus, Prof. 10.
- Krugh, Otto, Rigsr. 263.
- Kramer, Anne 174. — Povl Reinhart, Postm. 174.
- Krebs, [Samuel Andr. ?], Ob.ltn. 256 f.
- Krieger, Joh. Corn., Overlandbygm. 54.
- Krog, Statsr. 123.
- Krogh, Maj. (?) 199.
- Krogsgaard, Jens Nielsen 170. — Karen 170. — Mette Marie 165, 170. — Niels Jensen, Farver 165, 170 f.
- Krohn, Catharina M. 44. — Tobias Fr., Organist 32 f., 44 f.
- Krug, ? 114.
- Kruse, Ane Hansdatter 273 f. — Hans Otteson 273. — Jørgen, Landkommissær 166.
- Kullerup, Christen Lauritzen, Pr. 13.
- Kynde, Otto Chr., Amtsf. 125 f., 196 ff. — Frue 125 f., 197.
- Kyse, Eleonora 66.
- Køller-Banner, G. L., Gen.ltn. 47.
- v. Kønigstein, F. 144. — Joh. Ludv. P., Geh.r. 144. — O. 144.
- Laan, Fr., Prok. 38.
- Laasbye, Jens, Pr. 12. — Karen 163 f. — Peder 164. — Borgm. 178.
- Lafrentz, Willum, Borgm. 9.
- Lahde, Gerh. Ludv., Kobberst. 45.
- Lamstorph, Ob. 171.

- Landorph, Fam. 1, 23 f. — Barbara 24. — Broder, Assessor 24. — Hans 24. — Hans til Billesbølle 182. — Hans, Amtm. 24. — Henning, Maj. 24. — Jørgen, Genfiscal 24. — Jørgen, Kapt. 24. — Karen 17, 23 f. — Knud, Lektor 5, 17, 23. — Maria 23. — Mette 23. — Mette Kirstine 24. — Sophie 182. — Søster 23. Søster Abigael 23.
- Langballe, Henr. Mikkelsen 173. — Inger 173. — Karen Mikkelsdt. 171. — Kirsten 171, 173. — Mikkel Mikkelsen 171. — Mikkel Nielsen, Købm. 171, 173. — Søren Mikkelsen 171.
- Lange, Langhe, Langius, Barbara A. 103, 139. — Erik til Engelsholm 212 f. — Erik, Alkymist 212. — Fredericus, Stud. 262. — Hardvicus, Stud. 262. — Johannes, Stud. 262. — Nicolaus, Stud. 262. — Nicolaus, Stud. 262. — Prof. 116. — [?] 199.
- Langken, Johannes, Stud. 265.
- Langoe, Fam. 106. — Tønnesine A. 101, 116.
- Lars Nielsson 248.
- Larsen, Edel 170.
- Lassen, de Lassen, Ane 171. — C. L., Etr. 187. — Fr. Chr., Pr. 29. — Maren Jensdt. 171. — Peder Thøgersen 171. — Justr. 171. — Køb.sekr. 253 f. — Pr.fruer 29.
- Laurenberg, Christianus, Stud. 265.
- Lauritz Hansen, Borgm. 234. — Sørensen, Pr. 166.
- Laura Jacobsen, Bisp. 17, 22. — Ottosen 179.
- Lax, Beate 183.
- Lebzelter, Thomas, Stud. 160.
- Lee, Christen Laursen, Købm. 13. — Ebbe 13. — Foch, Stud. 13. — Hans 13. — Laurs, Provst 13. — Lene 13.
- Loegaard, Legaard, Christen, Livmedikus 160. — Chr., Etr. 150. — Ltn. 24.
- Leganger, Anna Louise 71. — Hans, Provst 71.
- Lehmann, ? 120.
- Leirskov (Castrosylvanus), Joannes Pauli 146. — Niels Poulsen, Pr. 146.
- Leking, Mette 166 f., 179 f. — Thomas Hendriksen 180.
- Lem, Abel Sophie 183.
- Lemiehe, Chr., Guldsmed 180.
- Lemvig, Hans, Pr. 24.
- Leon, Hans Mortensen 245.
- Lerche, Dinis, Borgm. 13.
- Lersaen, Ingwer Carsten, Stud. 158.
- Leyel, Alexander 3.
- Licht, Joh. Fr., cand. med. 158, 161.
- Lidemark, Anna Marie 110, 134.
- Liebenberg, Cath. Elisab. 52 f. — Chr., Buntm. 52 f.
- Lieungh, Pr. 199.
- Lillie, Chr. Joseph, Hofdekorator 35. — Ludolphine Fr. 231.
- Lime, Anne 172. — Birgitte 172. — Peder Rasmussen 171 f. — Rasmus P., Hdism. 171.
- Lindegaard, Gartner 30.
- Lindenberg, Laurs 166.
- Lindenou, Christopher til Frisholt 167. — Christoffer Henriksen, Amtm. 154. — Hans Joh. 15. — Laurits Henriksen, Amtm. 154. — Otto Henriksen 154.
- Lindenqvist, Ritm. 174.
- Lodberg, Christen Jensen, Bisp 172.
- Lodde, Barthold Joh., Forf. 45.
- Lohenskiold, Chr., Gen.maj. 144.
- Lohmann, Nic., Prok. 246.
- Londemann, Andr. Chr. 45. — Bennethe M. 45. — Cathrina E. 45. — Fr. 45. — Geert, Skuesp. 45. — Laur. Peder 45. — Sophie M. 45.
- Louise, Dronn., Fr. V's Gemalinde 47.
- Lowzow, Fr., Amtm. 123.
- Lucoppidan, Ditlef 13. — Peder, Pr. 12.
- Ludvig I, Prins af Condé 215 f.
- Ludvig Hansen, Konrektor 11.
- Lugge, Abraham Pelt 232. — Christiane Fr. 232. — Enevold Berregaard, Etr. 232.
- Luja, Abigael 17. — Abigael 17. — Anna 17. — Anna Cath. 17. —

- Birte 9. — Christian, Assessor 9. — Chr. Henr., Dr. 17. — Chr. Henr., Prof. 17, 23 f. — Christian Mikkell, Pr. 9. — Euphrosyna 17. — Karen 17, 23 f. — Lauritz, Prof. 17. — Maria, Sophia 17. — Vita 17.
- Lund, Fam. 110, 127. — Anne Margr. 246. — Apollone 13. — Christoffer Nikolajsen, Pr. 150. — Eiler Jonassen, Købm. 246. — Ellen Johanne 245 f. — Hedeve. Elisab. 73, 78. — Jens, Kap. 150. — Maren (Maja) Brøcher 72. — Maria Jakobi 232. — Milter, Forv. 72 f. — Zacharias, Rektor 151. — Købm. i Frederiksborg 110. — Lektor 116.
- Lunde, Anders, Rektor 18. — Chr. Joh., Pr. 18. — Niels 18.
- Lundh, Gregers Fougner 206.
- Lunding, Agnete, Etrinde 232. — M., Deputeret 232. — Niels, Søkadet 232.
- Lundt, Rasmus, Pr. 17.
- Luno, Ellen Lorentze 231. — Ingeborg 231. — Jakob, Brygger 230 f. — Jens 231. — Pauline 230.
- Lüders, Chr., Hattemager 37.
- Lydike, Birthe 47. — Hoboist 47.
- Lykke, Cai 15, 18. — Eiler Jakobsen 150. — Erik Jakobsen 150. — Jacob til Torp 150.
- Lynar, Fr. Ulrik, Rigs greve 144.
- Lyng, I. D. F., Købm. 75. — Rikka 74 f.
- Lynge, Bine 112. — [?] 201.
- Lützow, H. U., Gehr. 24.
- Lælius, Fr., Landsdommer 147.
- Lønborg, Joh., Kap. 166. — Mette Johansdt. 166.
- Løvenhaupt, Greve 185.
- Løvenskjold, Baron 190. — Baronesse 199.
- Mads Hansen, Tolder 5. — Mikkelsen 178.
- Magens, Clara 44. — Joh. Boye Junge, Bygns.insp. 44, 57.
- Magnus, Hertug, Christian III's Søn 9.
- Majs, Maren 17.
- Malene Johannesdatter 280.
- Malling, Ove, Direktør 189, 193.
- Malte Jensen, til Højris 210, 220.
- Mancinus, Georg Andr., Stud. 155.
- Mandorff, Elisabeth 39.
- Mangor, Chr. Elovius, Stadsfysikus 46.
- Marckmann, Ditlev, Advokat 157.
- Marcus Laurentius, Pr. 171.
- Maren Christensdatter 70. — Clemensdatter 168, 175. — Dinisdatter 17. — Hansdatter 6, 11. — Iversdatter 10. — Jensdatter 234. — Lauritzdatter 180. — Lydichsdatter 165 f. — Nielsdatter 179. — Pedersdatter 174. — Pedersdatter 181. — Rasmusdatter 175. — Torbensdatter 169.
- Margrete Didriksdatter 5. — Eriksdatter 18. — Hansdatter 234. — Hellesdatter 241. — Iversdatter 10. — Jakobsdatter 22. — Jakobsdatter 173. — Mogensdatter 169. — Mogensdatter 172. — Nielsdatter 172.
- Marheincke, P. K., Prof. 121.
- Maria Christophersdatter 4. — Jensdatter 178. — Jørgensdatter 241 f.
- Marie Sophie Frederikke, Dronn. 43.
- Marthe Clausdatter 244.
- Martin, Denise Française 182. — Jean Jaques, Pr. 182. — Marie Adrienne 59 f., 182. — Marie Adrienne A. 182. — Tobie, Modehd. 60, 182.
- Masse, Severinus Mathias 152.
- Mathern, ? 159.
- Mathesius, Henr., Højesteretsass. 177.
- Mathiesen, Charl. Amalia 46. — Nic. Banner, Stadsbygm. 29, 30, 46, 48.
- Matthis Jakobsen, kgl. Livlæge 168.
- Matton, Joh. Gabr., Traktør 61.
- Mau, Bernhard, Stud. 156. — Thomas, Stud. 156.
- Meckel, I. F., Anotom 123, 136.
- Mejer, Meyer, Catharina 24. — Catharine 24. — Chr. Carl F. E.

- A., Diakon 75. — Emilie 75. — Fr. Chr., Forp. 75. — Fr. Wilhelmine 75. — Gustav 75. — Hanne Sophie 75. — Hans Wexels, Pr. 75. — Hedevig Elisabeth, 75. — Herman, Etr. 24. — Julie W. C. 75. — Louise Augusta 75. — Mariane 75. — Marie Margrethe 75. — Peder Krog 75. — Peder Krog, Bisp 75. — Vita Elise C. 75.
- Mejercrone, H., Geh.r. 23.
- Mejling, Urtekr. 45.
- Melchior Hansen, Hofr. 152.
- Mentel, Joh. Dan., Compastor 146.
- Merle, Pierre Noé 158.
- de Merode, Bernhard, Stath. 219.
- Mesorsky, Jak., Olderm. 58.
- Mette Andersdatter 69 f. — Christophersdatter 10. — Hansdatter 71. — Jakobsdatter 8. — Matthiisdatter 168. — Nielsdatter 248. — Pedersdatter 165. — Willumsdatter 22 f. — Willumsdatter 3.
- Meyn, Chr. 46. — Mette Marie 46. — Peter 46. — Peter, Stadsbygm. 43, 46, 57.
- Miani, Hieronimo, Maler 46 f.
- Mikkel, Michel, Michael Clausen, Pr. 8. — Christianus Clausen, Stud. 160. — Hansen, Pr. 8. — Markussen, Stud. 175. — Michaelis, Stud. 151, 262. — Terkildsen, Skipper 172. — Pr. i Faaborg, se Høylse.
- Mikkelsen, Kanc.sekr. 177.
- Mingotti, Pietro 49, 57.
- Moet, Skipper 28.
- Mogens Jespersen, Skoleholder 163, 172. — Knudsen 175. — Laurssen, Byskr. 172.
- Molbech, C., Historiker 115, 121, 140, 201. — Joh. Chr., Prof. 253.
- Moldenhauer, D. G., Prof. 111, 115, 189, 193.
- Moletha, Emmerenze 241.
- Moltke, Joh. Joachimsen, Stud. 149. — Boghdl. 149.
- Mourad, Anna Eriksdt. 177. — Anne 172 f., 177. — Elisabeth 176. — Erik, Bisp 172, 177. — Margr. 172.
- Morell, Cathrine 47 f. — Lorentz, Violon 47.
- Moritz, Prins af Orauien 218.
- Morten Michaelsøn, Købm. 245. — Mouridsen, Borgerkapt. 166.
- Most, Bente 3.
- Moth, Rudolf, Vicebisp 154.
- Motzfeldt, Statsr. 123.
- Mourids Mortensen, Købm. 165 f.
- Mule, Fam. 1, 6—19. — Anna 11. — Anna 18. — Anne 20. — Anne 15, 17 f. — Anne 13. — Barbara 12. — Barbara 12. — Birgitte 11 f. — Birgitte 14. — Birte 13. — Caspar, Domprovst 9 f. — Christen, Borgm. 7. — Christian 9. — Christian, Hofretsass. 9, 14. — Claus 4, 7 f., 14. — Claus, Kapt. 15. — Claus, Provst 9. — Claus Mikkelsen, Pr. 8. — Edel 6. — Elisabeth 11. — Ellen 9. — Ellen 14. — Else 15, 18. — Else 9. — Else 12. — Else 10. — Erik 14. — Erik, Prof. 18 f. — Frantz 10. — Hans 14. — Hans 12. — Hans, Bisp 7. — Hans, Borgm. 7, 10, 12. — Hans, Borgm. 6. — Hans, Borgm. 6. — Hans, Højesteretsass. 15 f. — Hans, Konrektor 9, 14 f. — Hans, Ob.ltn. 12. — Hans, Prof. 8 f. — Hans, Stud. 9. — Hans Caspersen 10. — Hans Clausen, Pr. 147, 152. — Henrik, Barn 16. — Henrik til Serridslevgaard 14. — Holger 16. — Jens til Serridslevgaard 14. — Jens 18. — Jens 12. — Jens 7. — Jens (Jes), Borgm. 7. — Jens, Dr. 6 ff., 10. — Jens, Kapt. 15. — Jens, Pr. 9. — Johanne 7. — Johannes 8. — Jørgen 18. — Jørgen, Borgm. 4, 7 f., 15, 18. — Karen 20. — Karen 8 f., 16. — Kirstine 12. — Lauritz, Byf. 20. — Lau-

- ritz, Stud. 18. — Laurs 15. — Laurs, Kammerjunker 7 f. — Lisbeth Margrete 15. — Marcus 7 f. — Maren 7, 20. — Margrete 20. — Marine 9. — Mette 8. — Mette 6, 11. — Mette 13. — Mette 16 f. — Michael, Kbm. 14. — Michael, Ltn. 15. — Mikkel 15. — Mikkel 20. — Mikkel, Borgm. 7, 20. — Mikkel, Laugmand 20. — Mikkel, Pr. 13. — Mogens Eriksen 14, 19. — Mogens Jørgensen 16, 18. — Niels, Provst 7 f., 12. — Niels, Raadm. 13. — Peder, Kammersekr. 14 f. — Peder, Pr. 7. — Pernille 13, 14, 24. — Rasmus, Krigssekr. 13 f. — Sophia Birgitta 15. — Wichmand 16. — Wilhelm 9. — Wilhelm, Etr. 11.
- Munch** (Munk), Ane 273. — Edv., Barn 200. — Edv., Pr. 194 ff., 198—202. — Emmerenze 242. — Henr. Henriksen 273. — Henr. Pedersen, Pr. 273. — Jens, Skoleh. 170. — Johanne Henriksdt. 273. — Kirsten 21. — Lucie Henriksdt. 273. — Ludvig 21. — Peder 17. — Peder Henriksen 273. — Sophi 66. — Sophie 198 ff. — Krigsraad 34 f. — Maler 142.
- Mund**, Thale 24.
- Mundelstrup**, Ingeb. Marie 169. — Inger 173. — Jens, Konrektor 169, 173. — Sidsel 173.
- Munthe**, Catharina 244. — Otto, Pr. 245.
- Musæus**, Organist 67.
- Müller**, Anna Sabine 58. — Anna Sophie 58. — Anne Cath. 242. — Anne Jensdt. 173. — Else 173. — Henriette 242. — Henr., Amtm. 145. — Jakob, Pr. 173. — Jens Andersen, Købm. 173. — Jens Jakobsen, Hdlsn. 173. — Jochum Nic., Hoftrumpeter 242. — Johannes, Dr. jur. 169. — Karen 173. — Otto Fr., Naturforsker 144, 242. — P. E., Prof. 140, 203, 207, 249—261. — Peter Anchersen, Dr. med. 158, 161. — Sidsel Jensdt. 173. — Rektor 270. — schweizisk Baron 185.
- Mylting**, Karen Clausdatter 3.
- Mynster**, I. P., Dr. 193.
- Münter**, [Fr., Bisp?] 187.
- Myre**, Beate 3.
- Moinichen** (& Moinichen), Fam. 184. — Abel Sophie 183. — Beate 183. — Chr., Prok. 184. — Christine Henr.dt. 183. — Erik, Pr. 183. — Henrik, Byf. 183 f. — Henr., Pr. 183. — Kirstine 184.
- Møller**, Barbara 12. — Benthe M. 45. — Birgitte Cathrine 5. — Dorothea Eriksdt. 170. — Else Kirstine 5. — Hans Martin 5. — Jacob, Borgm. 5. — Jens 134. — Marie 3. — Mikkel 12. — Svend Petersen 45.
- Mølmarck**, Karen Ped.dt. 245.
- Mørch**, Mads, Pr. 6. — Maren Pedersdt. 167.
- Mørner**, ? 188.
- Nansen**, Evert 146. — Hans, Præsid. 14, 146. — Margrete 14.
- Napoleon I** 123.
- Nasser**, Bartholomæus, Pr. 149. — Fridericus, Advokat 153, 157.
- v. d. Nath**, Magnus, Rigs greve 145.
- Naur**, Birgitte 6. — Elias 13, 18, 24. — Hans, Pr. [?] 6, 16.
- Neander**, I. A. W., Prof. 121.
- Nederguard**, Emmike, Pr. 140.
- de Neergaard**, Joh. Andr., Maj. 1:3.
- Netland**, Christen Andersen 247.
- Neumann**, Dr. 201.
- Nicolaus Martini**, Stud. 154.
- Niebuhr**, Barthold Georg 122.
- Niels Christensen**, Byf. 13. — Christophersen, Stempelpapirforvalter 167. — Gjedesen 160. — Hansen, Laugm. 234. — Jensen, Hdlsn. 176. — Jensen 274. — Jespersen, Bisp 10. — Lauridsen, Raadm. 164. — Madsen, Borgm. 175. — Michelsen 3. — Nielsen 70. — Nielsaen 248. — Svendsen 180. — Sørensen, Fgd. 180.

- Nielsen, A. H., Pr. 165. — Andrine (Andrea) 77. — Karen Oline 77. — Lars, Gaurdruger 77.
- Niemeier, A. H., Prof. 123.
- Nissen, Marcellus Theodor 77. — Niels Lang, Prof. 130. — Peter Sylvius 77. — Skolelærer 77.
- Nyegaard, Vinhd. 31.
- Nyerup, Rasmus, Prof. 136.
- Nyholm, Christoffer ?, Kand. 188 f. — [Christoffer ?], Præst 189.
- Næss, Hans, Arkitekt 48.
- Næve, Emilie 183. — Gidschen 183. — Thor, Klokker 183.
- Nørager, Ingeborg 231.
- Oehlenschläger, Adam, Digter 48, 51, 111, 119, 185. — Joakim Conr., Organist 48 f.
- Olsen, Niels, Skuesp. 49. — Pauline M. 49. — Notar. publ. 187.
- Oluf Christensen, Hdlsmd. 173. — Nielsøn 248. — Olufsen, Skriver 5.
- Orlandi, Giovanne, Danserinde 49 f.
- Ortmann, Lydrich, Købm. 169.
- Ortved, Præsident 50.
- Osengir, Slugter 158.
- v. d. Osten, Adolph Siegfr., Statsmin. 57, 144.
- Osten, Adolph S., Geh.r. 57.
- Otter, Helmicus Canuti, Stud. 146.
- Ottesen, Pr. 199, 203.
- Otto, Richardi, Stud. 146.
- Otzen, Metta Magdal. 230.
- Ouren, Lensm. 77.
- Overmann, Dr. 80 f., 83.
- Ovet (Orbit), Cath. Harfdt. 167.
- Oxenløve, Hartvig Nielsen 234.
- Oxholm, Anna 25 f. — Elisabeth Anna 26. — Lorentz, Krigsr. 28. — Marie S. 25 f. — Peter Lotharius, Off. 26.
- Pauske (v. Pashen), Hans, Bygm. 221. — Kirsten Nielsdt. 21.
- Palladius, Peder, Dr. 4.
- Palludan, Anna Cath. 242, 245. — Emmerenze 241. — Johanne 245. — Margrethe 242. — Rasmus, Bisp 242, 245.
- Parsberg, Elisabeth 179.
- Pauch, Maren 174. — Peder, Amtsf. 174.
- Pavels, C., Bisp 199, 201.
- Payngk, Ahasverus, Læge 264.
- Pedersen, se Petersen.
- Pellizer (Pelletier), Adolf, Domherre 150.
- de Perdonne, Roles 54.
- Peter Ernst, Greve af Mansfeld 216.
- Peter Frederik Villhelm, Hert. af Oldenburg 145.
- Peter, Peder, Petrus Andersen, Forp. 173 f. — Bentzen, Stud. 265. — Festersen 170. — Hansen, Tolder 2. — Ibsen, Kanc.r. 245. — Jakobsen, Amtsskriver 165 f., 173. — Jensen, Raadm. 174. — Jørgensen, Raadm. 234 ff. — Knudsen, Pr. 181. — Lassen, Landst.skriver 165. — Mathiesen, Stud. 154. — Poulsen, Kap. 164. — Rasmussen, Raadm. 172. — Saxonijs, Matematiker 262. — Thøgersen, Pr. 263.
- Petersen, Pedersen Magnus, stud. jur. 159. — Søren, Murm. 231. — Frue 231. — Km.r. 270. — ? 113.
- Petzoldt, Margr. Elisabeth. 50. — Joh. C., Billedh. 50.
- Philibert, Markgreve af Baden-Baden 216.
- Philip af Braunschweig-Grubenhagen, Hert. 212 f.
- Piil, Peter, Farver 170.
- Pilo, Carl Gustaf, Prof. 50. — Charl. Marie 50.
- Pind, Elisabeth 165. — Ole, Provst 165.
- Pistorius, Johannes, Stud. 263.
- Plum, Claus, Prof. 265. — Fr. Clausen, Pr. 149, 265. — Joh. Clausen, Gen.kirkeinsp. 148.
- Pogwisch, Detlev 151.
- Politijs, Christianus, Stud. 265.
- Pontoppidan, Ludv., Domprovst 13.
- v. Poppendich, M. M., Maj. 272.
- v. Potthausen, Hans Caspar, Stud. 154.

- Poul, Paul, Andersen, Pr. 170. — Mathiesen, Landsdommer 153. — Nielsen, Forp. 174, 179. — Pedersen, Slotskr. 5. — Poulsen, Pr. 168.
- v. Poulsen, Hans, Kapt. 272. — Sofie M. 272.
- Preisler, Joakim Dan., Skuesp. 50 f. — Marie Cath. 50 f.
- v. Preusser, Jac. Ludv. Fr., Landr. 144.
- Price, James, Ridemester 51 f.
- Proft, Chr. Gottlob, Boghdl. 37 f.
- à Prussinch, se Detlef.
- Qualen, Otto A., Stud. 262.
- Qvist, Cath. Elisab. 52 f. — Hans, Kobberst. 52 f. — Sidsel Sørensdatter 181. — Søren, Pr. 181.
- Qvortrup, Anne Mikkelsdt. 174. — Karen 174. — Mikkel Christensen, Hdsm. 174.
- v. Qvoten, Jul. Henr., Direktør 53 f. — Salomon Poulsen 53.
- Raagaard, Anna Sophie 49. — Cornelius, Koff.kapt. 49.
- Raben, Fysikus 191.
- Rademachis, Km.sekr. 177.
- Radich, Benedicte Martinette 72.
- Rafn, Frk. 131.
- Raklov, Birgitte 167. — Jesper 167.
- Ram, Stephan, Apoteker 159.
- Rambech, Fr. Lovise 62.
- Ramel, Henrik 224, 227.
- Ramshart, Peter, Kanc.r. 6.
- Randulph, Anniche Nielsdt. 168. — Bente Rasmusdt. 174 f. — Dorothe Cathr. 179. — Enevold, Amtsforv. 175. — Enevold, Pr. 168. — Magdalena 174 f. — Maria Nielsdt. 168. — Niels, Bisp 13, 152, 175, 179. — Rasmus Enevoldsen, Landsdommer 152, 174 f.
- Rantzau, Breide Mouritsen, 151. — Ditlev 150. — Frantz, Provst 151. — Frederik til Andal 153. — Henrik 151. — Henrik Mouritsen 151. — Knud 153. — Lisb. Soph. 15. — Sivert 150.
- Rasch, Rask, Johanne Sophie 246. — Mads af Flintholm 24, 182, 280. — Otto Chr., Reg.skr. 182. — Sophie 182.
- Rasmus Andersen, Laugm. 153. — Christensen, Pr. 173. — Jensen 175. — Larsen, Hdsm. 175. — Nielsen, Skolem. 180.
- Rasmussen, Eggert, Bogholder 229. — ? 116.
- Raun, Aune Cathr. 17.
- Rawert, Jørgen Henr., Stadskonduktør 54 f.
- Redtz, Frederik 263. — Petrus, Kausler 263. — Stheno 263.
- Reel, ? 121.
- Reenberg, Claus Christen, Borgm. 17. — Frantz 17.
- Regel, And. Nielsen, Mag. 169.
- Reich, Jacob Christoph, Stud. 155. — Joachim, Amtsforv. 155.
- Reichwein, Georg, Gen.maj. 237.
- Rein, Abraham B., Overtoldbetj. 73. — Carl Lauritz 73. — Henr. Fr. Christiane 73. — Johan Eimerich 73. — Joseph F. O. 73.
- Reinboth, Fr., Rejsesekr. 155. — Heinr. Hofpr. 150. — Joh. R., Gen.superint. 155.
- Reinhardt, I. C. H., Prof. 186.
- Reisig, Claus 244.
- Retzius, Prof. 135.
- Reuss, Aug. Chr., Livlæge 158.
- Reventlow, Chr. Detlevsen 153.
- Rheder, Johannes, Stud. 264.
- Rhode, Bagge Pedersen, Pr. 147.
- Rhodium, Andreas 148. — Cecilie 176. — Elisabeth 176. — Elisabeth 175 f. — Johan, Konrektor 175 f. — Jørgen, Konrektor 176. — Jørgen Jensen, Pr. 176. — Magdalene 175 f.
- Rhuman, Anne 172 f., 177. — Bodel 177. — Hans, Provst 172, 177. — Margr. 173. — Wolfgang, Prof. 177.
- Ribbing, Grevinde 100.
- Riber, Aage Chr., Assistent 231. — E. M. 231. — Peder Christensen, Pr. 8.
- Richard, Pfalzgreve af Simmern 217.

- Richard, Paul, Kap. 150.
- Richard Carstensen, Borgm. 20.
- Richelieu, Richelius, Fam. 155. — I. D., Obltn. 155. — Johannes Daniel 155.
- Ries, Birgitte 177. — Fr., Tøjhus-skriver 177. — Vill. Povlsen, Provst 177.
- Riis, Anna 35. — Hans Henr., Over-graver 35. — Maria Thomasdt. 233.
- Riisbrich, Broder Thomsen 146. — Cecilie Thomasdt. 23. — Otto, Landsdommer 155. — Thomas Brodersen, Borgm. 22.
- Ringholm, Anders, Barn 247. — Anna Leganger 246. — Cort Høyer 246. — Johanne Cathr. 246 f. Lene Susanne 246. — Lene Susanna 246. — Maren 246. — Maren 246. — Peder, Prok. 246. — Susanne S. 246 f. — Søren 247. — Søren, Barn 247. — Søren Pedersen, Byf. 246.
- Riser, Aase Maren 76. — Adolf Emil Engelstad 76. — Anna Louise 77. — Anne Louise 76. — Anton Vilh. 76. — Carl 76. — Carl Julius 76. — Carl Julius 77. — Carl Marius 77. — Chr. Wexels 76. — Edv. Gunnerus 77. — Erik Sørensen 76. — Fr. Schøning 76. — Hans Leganger 77. — Hilda C. B. 76. — Jens Engelstad 76. — Johannes 76. — Karen Margr. 76. — Laura 76. — Maren C. Sofie 76. — Maren Caroline 76. — Olaf 77. — Petra Caroline 76. — Selma Caroline 76. — Sigvard 76. — Søren Christiansen, Tommermærker 76. — Kirkesanger 76.
- Robianus, Robinus, Jacob, Muler 55, 66. — Malene 55.
- Roesler, Michael, Kobberst. 55.
- Roll, Helle 244. — Jakob Diriksen, Raadm. 234. — Marthe Dorothea 244.
- la Roque, Bartholomeus, Kobberst. 55 f.
- Rose, C. P. 56. — Mette M., Skuespinde 56.
- Rosenberg, Cecilie Frantzdt. 176. — Frantz, Bisp 176. — Georg Erdmann, Stadsbygm. 29, 31, 48, 56 f. — Hans Fr., Maj. 57.
- Rosenheim, Jens, Amtm. 153.
- Rosenkrantz, Erik 15. — Holger 168. — Holger til Odensegaard 15. — Holger til Frolinge 235 f. — Jens, Km.herre 167.
- Roseqvist, Hans Terkelsen, Told-kontrollør 177 f. — Jens Terkelsen, Ridefgd. 178. — Karen 177. — Karen 177. — Maria 178. — Terkel Christensen, Pr. 177.
- Rosenschild, Jakob Henrik, Prof. 160.
- Rosenstand, Frue 260.
- Rosenvinge, Fam. 1—6, 120, 201. — Alexander Willumsen 3. — Anna 2. — Anna Margareta 6. — Anna Povlsdt. 6. — Barbara 4, 15 f., 18. — Barbara 2. — Barbara A. 103, 139. — Barbara Jensdt. 5. — Birgitte 4, 8. — Birgitte Willumsdatter 3. — Cathrine Jensdt. 5. — Cecilie Kirstine 5. — Didrik Jensen 5. — Didrik Jensen 5. — Dorothea 4. — Dorothea 2. — Dorothea 6. — Else Kirstine 5. — Frederik Willumsen 3. — Hannibal, Stud. 6. — Hans 2. — Hans Jørgensen 6. — Hans Wilh. 5. — Henrik, Borgm. 2 ff. — Henrik, Litterat 4. — Henrik Jensen 5. — Henrik Johan 6. — Henrik Jørgensen, Raadm. 6, 11. — Henrik Willumsen, kgl. Resident 3. — J. L. Kolderup, Prof. 100—103, 109 f., 115 f., 120, 123 f., 126—129, 133, 136—142, 186, 200, 202 f. — Jacob Møller 5. — Jacob Povlsen 6. — Jens Jensen 5. — Jens Mogensen, Raadm. 5. — Jens Mogensen, Tolder 3. — Jens Willumsen, Provst 5. — Johan Henrik 6. — Jørgen Jensen 5. — Jørgen Mogensen, Borgm. 4 f., 21. — Karen Jens-

- dt. 5. — Karen Mogensdt. 4. — Karen Povsdt. 6. — Knud, Pr. 6. — Maren 2. — Margrete Elisabeth 6. — Mariane 140. — Mathias, Landsdommer 6. — Mette Jensdt. 5. — Mette Mogensdt. 4. — Mette Sophia 6. — Mogens Henriksen 3 ff., 7 f. — Mogens Jensen, Amtm. 2 f. — Mogens Jensen, Pr. 5. — Mogens Jørgensen, Raadm. 6. — Morten Jensen, Tolder 3. — Niels Henriksen, Tolder 4. — Ped. Andr., Etr. 140. — Peter 138 f. — Povl Jørgensen, Pr. 6. — Richert Jørgensen 6. — Sten Willumsen, Befalsm. 3. — Ursula 2. — Willum Henriksen, Borgm. 3. — Willum Jensen, Borgm. 5, 22. — Willum Mortensen, Tolder 3. — Willum Willumsen, kgl. Toldskr. 3. — Ob.ltn. 2.
- Rothe, Andr. Bjørn, Kfr.r. 193.
- Rotvitt, Sagf. 112.
- Rud, Knud, Lensm. 20.
- Rue, Maren Jensdt. 170. — Mikkel Jensen 170.
- Rumbert, Hieronymus, Stud. 262.
- Rüder, Fr. Aug., Forf. 158.
- Rye, Frk. 196. — ? 206.
- Røg, Gabriel Augustinussen 274.
- Rømer, Fam. 184. — Anna Elisab., Gen.inde 184. — Hans Willh., Gen.maj. 184.
- Rønnow, Carsten Månsson, Pr. 148. — Jørgen Hansen, Pr. 145.
- Salicath, Fam. 101, 116. — Anna Marie 110, 134. — Carl 110, 190. — Fr., Theolog 110. — Frederikke Christiane 109 f., 112, 127, 133. — Gerh. Giese, Pr. 101, 110, 133—137, 140 f. — Peter G. H., Højester.adv. 109, 127, 132—135, 200.
- Salling, Christiane 58.
- Salomon, Fridericus, Stud. 155.
- Samsing, Anders, Pr. 1—24. — Anna E. 11. — Barbara 11. — Hans Pedersen 11.
- Sarti, G., Overkapelm. 28.
- Sass, Jacob 157. — Niels Chr., Sek.ltn. 157.
- Saxtorff, Jakob, Forst. 187.
- Scalabrini, Paolo, Kapelm. 57. — Frue 57.
- Scavenius, Morten Lauritsen, Kanc.sekr. 152.
- Schaarup, Christen, Traktør 61.
- Schacht, Georgius, Stud. 154.
- Schack, ? 188.
- Schall, Christiane 58. — Claus, Komponist 58, 119. — Niels, Daussem. 57 f.
- Scharpeta, Anthoni Valentin 53.
- Scheer, Orgelbygger 67.
- Scheffers, Licentiat 171.
- Schelderup, Jens, Bisp 150. — Peter, Stud. 150.
- Schele, Georgius, Stud. 151.
- Schelling, Fr. V., Filosof 137.
- Schevius, Peter Lauritsen, Stud. 154.
- Schielderup, Fam. 120, 136.
- Schildknecht, Joachim Fr., Kanc.sekr. 156.
- Schimmelmänn, H. C., Greve 72.
- Schinkel, Povl, Raadm. 21. — Maj. 271.
- Schiott, Agnete 232. — Justr. 59 f.
- Schlegel, Andreas 212—215, 217.
- Schleiermacher, F. E. D., Prof. 121.
- Schlosser, Henr. Fr. Christiane 73. — Johan E., Maj. 73. — Margr. Munthe 73.
- Schmidt, se Smith.
- Schmiedelinus, Conradus, cand.med. 160.
- Schmieden, v. Schmieden, Georg Henr. Joh., Kammerr. 156. — Henrik, Dr. jur. 152.
- Schnabel, Maren 174.
- Schnell ? 140.
- Schneider, Bente 230. — Joh. Peter, Blytækker 230.
- Schonbadius, Johannes, Stud. 264.
- Schou, Anna K. 37 f. — Louise 77. — Peder Hansen, Proprietair 77. — Ritm.frue 267.
- Schouw, J. F., Botaniker 186.
- Schover, Dorothe 167.

- Schow, Chr., Konf.r. 157. — cand. jur. 120, 136.
- Schriebe, Anna Cath. 232. — Jakob 232.
- Schrøder, Joh. Chr., Justr. 17.
- Schulenburg, Gen. 185.
- Schulin, Fr. Ludv., Greve 144.
- Schult, Christoph, Dr. 11. — Hans, Bager 70.
- Schulten, Sculten, Anna 4. — Birgitte 3.
- Schultz, J. N. C. Hostrup, Dir. 260 f. — Marie S. 25 f.
- Schulz, J. A. P., Kapelm. 66.
- Schumacher, Anna S. 58. — Cathr. 175. — Cathr. M. Helene? 32 f., 44. — Heinr. F. C., Anatom 58. — Margr. 58.
- Schur, Eiler, Stud. 145.
- Schvendi, Bastian, Sekr. 4. — Margrete 4.
- Schwach, ? 103, 140.
- Schwane, Margr. Sophie 109. — Peder, Kommerceraad 109.
- Schwendius, Anders 263. — Anne 263. — Sebastianus, Stud. 263.
- Schytt, Provst 40.
- Schøller, Karen Eilersdt. 239.
- Schønning, Christen, Pr. 9.
- Secher, V., Rigsarkivar 79, 83, 87—92, 96.
- Seebled, Fam. 1, 19—23. — Antoni Ottesen, Byf. 22. — Birgitte 23. — Birte Ottesdatter 22. — Carsten 22. — Christen 20. — Christiania Albertina 23. — Hans Friis, Ob.ltn. 20. — Hans Rich. 21. — Jacob 21. — Jakob 22. — Jakob Ottesen, Medikus 22. — Johannes 21. — Jørgen 20. — Jørgen, Barn 20. — Jørgen Friis 21. — Jørgen Knudsen 7, 19. — Jørgen Ottesen, Pr. 22. — Karen Ottesdt. 21. — Karen Richersdt. 5, 21. — Kirstine 21. — Knud, Pr. 21. — Knud Jørgensen, Raadm. 7, 19 f. — Knud Ottesen, Kbm. 19, 21 ff. — Knud Richardsen, Prof. 20. — Lauritz Knudsen 20. — Lauritz Ottesen 21. — Laurs Rich., Kbm. 21. — Malene 21. — Maren 20. — Margrete 20. — Margrete 20. — Mette 21. — Nic. Casimir, Ob. 19, 23. — Niels Ottesen 21. — Niels Richartsen 21. — Otte Antonisen 22. — Otto Jørgensen 22. — Otto Knudsen, Borgm. 19, 21 f. — Otto Knudsen, Kapt. 19, 23. — Poul 21. — Richart, Raadm. 5. — Richart Knudsen 20. — Susanna Medæa 23. — Wilhelm, Stud. 23.
- Shested, Fam. 209, 220. — Chr. Thomsen, Kunsler 177, 209. — Erik 177. — Hannibal, Statholder 11, 168, 227, 237. — Jens Klausen 227. — Klaus 209. — Knud Mogensen 149. — Mogens Klausen 227. — Sten Maltesen 208—228.
- Seidelin, Fr. Clausen, Dr. med. 161.
- Seiffert, Cornelia 243. — Pet. Leonard, Købm. 243. — Parykm. 158.
- Seiptius, Anna Sabine 58. — Georg, Hofemaillør 58.
- Selboe, Anna Marie 110, 134. — F., Ltn. 112, 133. — ? 112.
- Seydahl, Abel Cath. 246.
- Sibbern, Fr. Chr., Prof. 99 f., 102, 111, 113 ff., 117, 134, 140 ff., 200 f.
- Siebbe, Fam. 136.
- Siersløf, And. Hansen, Pr. 163.
- Sipke, Gartner 104.
- Sivertz, Fredericus Samuel, Stud. 265. — Joachimus, Stud. 265.
- Skeel, Christen til Sostrup 165.
- Skjelderup, Michael, Prof. 116, 119, 123, 129, 186.
- Skov, Prof. i Filologi 111.
- Smith, Smidth, Schmidt, Smidt Annette M. 60. — Christen, [Botaniker?] 192. — Christoph Aug., Stud. 156. — Ellen Marie, Skuesp.inde 111. — Jacobus, Stud. 161. — Johannes, Stud. 154. — Nic., Stalskirurg 60. — Raadm. 34.
- Sobiesky, Prins 23.
- Soldin ? 111.

- Soltov, Bernh. Balthasar, Advokat 151.
- Sommer, Christen Madsen, Pr. 181.
- Sommerfeld, Melchior, Pr. 176.
- Sommerhielm, Statsr. 123.
- Sonoy, Diderick, Guv. 219.
- Sophia Hedevig, Prinsesse 15.
- Sophie Fr., Prinsesse 26 f.
- Spandet, Niels Møller, Underkancellist 111.
- Spend, Christen, Pr. 156. — Fr., Kapt. 156. — Jens, Pr. 13.
- Sperling, Hans Jacobsen, Pr. 148.
- Spliid, Splid, Anne Christensdt. 173. — Ingeborg 164.
- Spormann, Christiana H. S. 266.
- v. Spreckelsen, Paulus, Stud. 148.
- Sprengel, Kurt, Prof. 123.
- Stabell, Bastian Larsen, Kpt.ltn. 239 f., 243. — Laur. Bastiansen, Borgm. 239.
- Stahl, Johannes, Stud. 156.
- Stampe, Henr. Jensen, Pr. 149.
- Stanley, Carl Fr., Prof. 59 f., 182. — Carl Fr. Ferd., Arkitekt 60. — Fr. 60. — Gustav, Lt. 60. — Job. S. G. A. 59. — Marie A. 59 f., 182. — Simon C., Prof. 58 f.
- Stavanger, Peter Bendixen, Komm.skr. 229.
- Steen Jakobsen, Pr. 163.
- Steenberg, Knud, Porcellænshdl. 231. — Ludolph H., Thehdl. 231. — Ludolphine Fr. 231. — Magnus, St. theol. 231.
- Steenbloch, Cornelius E., Prof. 100 f., 105 ff., 111, 115—118, 124 f., 129, 131—136, 139 f., 186, 190, 194—199, 203 f.
- Steenbuch, Hans?, Prof. 9. — Prok. 116.
- Steenkull, Fgd. 240, 243.
- Steensvang (?), cand. theol. 111.
- v. Steenwinkel, Hans d. æ., Bygm. 222.
- Steffen Pedersen, Tolder 3.
- Steffens, Henr., Prof. 122. — Frk. 121. — Kpt. 131.
- Steinhof, Christophorus, Stud. 152.
- Steinmann, Johannes, Stud. 264.
- Steman, Just Valentin, Gen.superint. 148.
- Stenersen, Stener J. 207. — Lektor 123, 129, 136.
- Stenkilde, Hans 159.
- Stoltenberg, Johan Fr., Stud. 265.
- Storm, Maren Povlsdt. 178. — Salome 171.
- Storp, Anders, Raadm. 35 f., 45.
- Stoud, Cathrine 17. — Ludvig, Bisp 17.
- Stougaard, Christen, Prof. med. 159.
- Struve, Abel Cath. 246. — Joh. Andreas, Apot. 246. — Joh. Martin 246. — Kristine P. 246. — Ursula Birgitte 246.
- Stuart, Eleonora R. 68. — Robert 215.
- Stub, C. G. Kratzenstein, Kunstnaler 140. — Kr.r. 64.
- Sturm, Johan, Rektor 143.
- Stæhr, Niels Jensen 170.
- v. Stocken, Fr. Gerhard, Amtsforvalter 156. — Gerhard, Prof. 154.
- Succow, Cornelia 243.
- Suhm, Elisabeth, Skuespinde 60. — Frederik, Skipper 245. — Jahn 245.
- Suhr, Casper, Pr. 168. — Fr., Amtsforv. 178. — Mette Marie 168.
- Sundt, Hans, Reg.feldtskær. 171. — Ob. 185.
- Svane, Elise 9. — Ingeborg 4, 8, 14.
- Sveistrup, Niels, Bedem. 48.
- Svend Pedersen 16.
- Sverdrup, Fam. 120, 136, 186. — Georg, Prof. 106, 114, 116, 123, 125, 142, 194, 204, 207.
- Søbøtker, Fam. 266—272. — Charlottte A. 267—270, 272. — Chr. Siegfred, Off. 270. — Hans Jakob, Kons.dir. 266. — Frue 270.
- Søegaard, Margrethe 58. — Pet. Casp., Agent 58.
- Søren Jensen, Pr. 176. — Jensen, Rektor 274. — Jonæsen, Pr. 150. — Mikkelsen 178. — Sørensen, Amtskriver 179. — Sørensen, Brygger 176.
- Sørensen, Fam. 136. — ? 113, 116.

- Tausan, Chr., Etr. 12.
 de Taxis, Jan Baptist, Ob. 219.
 Fedens, Nicolaus, Stud. 264.
 Terkel Christensen, Pr. 178.
 Thal, Rasmus Samuel, Prof. 108, 131.
 Theodorus Michaelsen, Stud. 265.
 Thessen, Anna Marie 62. — Anthonette L. V. 62. — Carl Fr., Skuesp. 60 ff. — Fr. Lovise 62. — Hans, Kommissær 62.
 Thestrup, Fam. 268. — Frantz, Bisp 9. — Rektor 267—271.
 Thomas Laurentius, Medicus 171.
 Thorlacius, Thordur, Bisp 146.
 Thorstenson, ? 116.
 Thortsen, Bernhard, Klædehandler 60.
 Thorvald Gotskalksen 62. — Gungløgsen 62.
 Thorvaldsen, Ari 62. — B., Billedh. 60, 62. — Gotskalk 62. — Gungløg, Hattem. 62.
 Thott, Knud, Geh.r. 163. — Otto, Geh.r. 156. — Tage 224.
 Thrane, Trane, Tranius, Bolette 41. — Kirsten Nielsdt. 169. — Laur. Christensen, Pr. 145. — Petrus Johannes, Rektor 263. — Søren Andersen, Pr. 147.
 Thulstrup, Fam. 136.
 Thune, Anna 11. — E. G. F., Prof. 109, 111, 131. — Morten, Raadm. 11.
 de Thygeson, Thyge Jesper, Justr. 157.
 Thøger Pedersen, Pr. 147, 263.
 Tille, Dr. 83.
 Tillmand Eversen 54.
 Tobias Christensen, Stadsdept. 247. — Nielsson 248. — Sørensen 234—239, 247.
 Tøbiesen, Fam. 234—248. — Anders 243. — Anders 247. — Anders, Fændrik 240. — Anders, Ltn. 241 ff. — Anders, Visitør 241. — Anne Cathr., Barn 247. — Anne Cathr. (Kirstine?) 241. — Anne Sophie 244. — Christen, Provst 245. — Christen, Sørenskr. 245. — Christen, Tiendeinsp. 243—247. — Christian, Byf. 246. — Claus, Pr. 245. — Cornelia 243. — Elisabeth 247. — Elisabeth, Barn 247. — Ellen Johanne 245 f. — Fredrik, Barn 247. — Helene 241 f. — Helene 242. — Holger Bierch, Barn 247. — Holger Bierch, Barn 247. — Jakob, Barn 246. — Jakob, Slotsfgd. 246. — Johanne Cathr. 245. — Karen 245. — Kristine Petronelle 246. — Lene Susanna 246. — Magdalena 245. — Maren 245. — Maren 246. — Margr. Andersdt. 243. — Martha 245. — Marthe 247. — Mette 247. — Mette 243. — Niels 238, 240. — Niels, Sugbrugsejer 247. — Ole 242. — Peder, Gen.maj. 245. — Rasmus 243. — Søren, Kbm. 240. — Tobias 243. — Tobias, Købm. 245. — Tobias, Stadsdept. 244. — Tobias, Tiendeinsp. 242.
 Tollefsen, Andreas 77. — Anne Johanne 77. — Christine 77. — Erik, Gaardbrugger 77. — Karen Sophie 77. — Tolfef 77.
 Toller, Dorothea Nielsdt. 240. — Niels, Vicelagn. 234.
 Top, Charlotte S. 41 f. — P. C., Pr. 41.
 Topdal, Louise Ped.dt. 245.
 Torm, E., Politim. 54.
 Torst, Jens, Prok. 34.
 Trampe, v. Trampe, Anna Elisab. 184. — Philip Ditlev, Gen.maj. 24. — Susanna Elisab. 184.
 Trap, Mogens, Skoleh. 172.
 Treschow, Niels, Statsr. 100 f., 103, 105 f., 111, 113—117, 124, 128, 136, 140, 201, 207. — Frue 102.
 Trine Hansdatter 273.
 Troster, Charl. Sophie 66.
 Trott, Joh. Conr., Kirurg 161.
 True, Povl, Sværdfejer 54.
 Trøner, Johan, Raadm. 12.
 Trøstrup, Jens, Kommercer. 6.
 Turonda (Turonde), Conr. 62 f.
 Twitemeijer, Henricus, Stud. 202.
 Tysch, Maren Hansdt. 245.

- Tønder, Gidschen 183.
 Tørslew, Christen Andersen, Feldbedreder 178. — Maren 178.
 Udsen, Henriette 242.
 Ulfeld, jfr. Wleldius.
 Ulfstand, Holger Gregersen 212. — Holger Jensen 223.
 Ulrik, dsk. Prins 225.
 Urberg, Abelone 63. — Iver H., Skuesp. 63. — Morten 63. — Enke 63. — Kammerr. 63.
 Urne, Bente 3. — Claus 3.
 Ursinus, Carolus Johannes, Stud. 158.
 Using, Henr. Henriksen, Hdlsm. 170.
 Utrecht, Knud 181.
 Vake, Harderus, Stud. 151.
 Vandal, Hans, Bisp 147. — Preben, Pr. 149.
 Vedel, Jørgen Lagesen 149.
 Veith, Frue 135. — ? 111 f., 135.
 Verdugo, Frans 218.
 Verpoorten, Lenert, Bygm. 222.
 Vibe, Wiibe, Christianus Janus, Pr. 264. — Karen Christensdt. 16. — Mikkel, Borgm. 159. — Simon 159. — Enke 197. — Frue 52. —, ? 197.
 Vieregg, E. H.?, Grevinde 177.
 Viertel, Charl. Sophie 66. — Eleonora 66. — Joh. Carl Fr., Maler 66. — Sophi 66.
 Vild, Lauritz 180.
 Vilhelm af Oranien, Prins 214, 217 f.
 Vilhelm Ludvig, Grev af Nassau 218 f.
 Vind, Holger, Geh.r. 151.
 Vinding, Anders Andersen, Pr. 180. — Anne Andersdt. 180. — Kirsten 180.
 Vinther, Giertrud Sørensd. 169. — Peder 6.
 Vogler, Joseph Georg, Komponist 67 f.
 Voigt, Chr. Ibsen 44. — Mariane, Skuesp.inde 66. — Peter, Dr. jur. 151. — Poul 66.
 Volkmar, Johan Ernst, Stud. 156.
 Volland, Friderich Wilh., Stud. 265.
 Vorstius, Christianus, Stud. 264.
 Vosbein, ? 101.
 Væver? (Textor), Andreas D. 148.
 v. Wackenitz, A. Fr., Gen.kr.komm. 72.
 Wad, Gregers, Prof. 186.
 Walthern, Poul Gerh., Chymicus 171.
 Wandal, Anna Margr. 179. — Anne Cathr. 179. — Dorothe Cathr. 179. — Joh., Bisp 179.
 Wandeler, Anna Barbara 64. — Bolette 64. — Pet. Rud., Stadsfysikus 63 f.
 Wandling, Gottfried, Dr. jur. 154.
 Warnheim, Erik, Old.m. 50, 64.
 Warnstedt, H. V., Theaterchef 62.
 Wasmarus, Benedictus, Stud. 262.
 Wasmer, Frk. 131.
 Wass, Christine 43 f.
 v. Wassenbergh, Wassenberg, Conrad, Stud. 264. — Politiaass. 119.
 Weddercop, v. Wedderkop, Fr. Adolf. Reger.r. 145. — Gabriel, Pr. 149.
 Weding, Charlotte M. 30.
 Weghorst, Henricus, Rektor 264.
 Weile, Jens, Pr. 13.
 Weinberg, Johanne 267.
 Werchmester, Cathrine Henriksdt. 6.
 Wergeland, N., Pr. 201.
 Wernikur? 158.
 Wessel, Anna Cath. 64 f. — Caspar, Landm.insp. 65. — Joh. Herm., Digter 64 f. — Jonas 64 f.
 West, Claus 196.
 Westengaard, Else Kirstine 174.
 Wexel Hansen, Pr. 71 f., 77. — Hansen, Sørenskr. 69.
 Wexels, Wexelsen, Aagot 75. — Alethe B. 76. — Andrea Sofie 75. — Anne L. L. 73. — Bastiana Elisab. 76. — Benedicte M. 72. — Bolette Cathr. 74, 78. — Bolette Cath. 77 f. — Cathr. Charlotte 71. — Chr. Delphin 74. — Christiane Sophie 72, 77. — Dorothea E. V. 73. — Dorthea Pauline 73. — Einar 75. — Fr. Nannestad, Administrator 72, 77 f. — Frederik Nannestad, Barn 78. — Fr. Nannestad, Kap. 74, 78. — Frederik Nannestad, Pr. 74. — Fr. Vilhelmine 74. —

- Fr. Vilhelmine 78. — Fr. Vilhelmine 78. — Fr. Wilhelmine 75. — Fr. Wilhelmine 74. — Hans 74. — Hans 69. — Hans, Administrator 72—76. — Hans, Skolebest. 73 f. — Hans, Sørenskr. 70 f. — Hans Emanuel 77 f. — Hans Leganger 76. — Hans Leganger, Etr. 72. — Hans Milter Lund 78. — Hans Wexel 74. — Hedevig Elisabeth. 74. — Hedvig Elisabeth 78. — Hedevig Elisabeth. 72. — Ingeb. L. Hermana 75. — Inger D. 74. — Inger Marie Lyche 74. — Joh. Dan. Fürstenberg Lyng 75. — Joh. Frederikke 75. — Karen (Kaja) 76. — Karen Margrethe 72, 76 f. — Laurine Joh. 76. — Maren Agnete 72. — Maren (Maja) Brocher 72 f. — Margrethe Munthe 72. — Margr. Munthe 73. — Maria Cathr. 72. — Marie Louise 74, 78. — Marie Louise 74. — Marie Nicoline 74. — Ragnhild 75. — Rikka 74 f. — Sigrid 75. — Sophie C. 70 f. — Valborg 74. — Vilh. Andreas 74. — Vilh. Andr., Pr. 74 f. — Vilh. Elisabeth. 74. — W. A., Bisp 69. — Wexel Hansen 74. — Wexel Hansen 74. — Wexel Hansen 75. — Wexel Hansen, Forv. 74 f., 78. — Wilhelm 72. — Wilh. Andr. 75. — Wilh. Andreas 74. — Wilh. Andr., Pr. 69—78.
- Wiborg, Viborg, Anne Kirstine 24. — E. N., Etatsr. 185. — Hans Knudsen, Assessor 24. — Peder, Hovm. 158.
- Wichmann, Anna 18. — Bertel, Landfysikus 161.
- Widing, Lars, Pr. 71.
- Wiedewelt, Johannes, Prof. 65.
- Wiegand, Prof. 83.
- Wieland, Jochum, Pr. 6.
- Wiest, Joannes Henricus, Stud. 145.
- Wilbrecht, Abraham, Kirurg 161.
- Willehen, Adelgunda M. 12. — Chr., Ob. 12.
- Wilckens, Wilckens, Joachim, Stud. 160. — Johannes, Stud. 156. — Kommandant 171.
- Wildfang, Magdalena Edv.dt. 174 f.
- Willadtz Olufsen, Pr. 175.
- Willatz, Anna S. 58. — Margr. 58.
- Valentin, Joh. Wille, Feltmedikus 162.
- Willum Jensen, Borgm. 23. — Lucassen, Raadm. 11, 22 f.
- Wilse, Prok. 65.
- Wilsterman, Petrus, Stud. 265.
- Wind, Dines Pedersen, Hdlsm. 171. — Maren Jensdt. 171.
- Winde, Maren 179. — Maren Pedersdt. 179. — Mette Pedersdt. 166 f., 179 f. — Peder Pedersen, Raadm. 179.
- Windekilde, Prok. 38.
- Winding (Windingius), Barbara Maria 18. — Herman, Pr. 18. — Joannes Paulus, Prof. 263. — Karen 18. — Peder, Assessor 18. — Peter Nic., Pr. 18.
- Winstrup, Anne Cath. 179.
- Winter (Winther), Anders Eriksen 180. — Anders Jørgensen 167. — Anne 180. — Chr. Henr., Rektor 17. — Dorethe 167. — Erik Andersen, Guldsmed 180. — Hans, Borgm. 164. — Ingeborg 164. — Jens 164. — Johanne 180. — Johannes Nicolaus, Stud. 160. — Jørgen Andersen, Byskriver 167. — Karen Jensdt. 164. — Laurs, Pr. 17. — Magdalene 180. — Mette Cathr. 17. — Mette Jensdt. 165 f. — Peder 17.
- Wissing, Krmr.inde 267 f.
- With, Whit, Witt, Albert, Pr. 11. — Bastian, Hdls.agent 72. — Christopher, Pr. 274. — Gunder Fochsd. 13. — Hedevig Elisabeth 72. — Maren 72.
- Wittzius, H., Prof. 167. — Sophia Amalia 167.
- Wivet, ? 132.
- Wieldius (Wifeldius), Evenus, Stud. 263.
- Wold, Mad. 42.
- Wolf, Gerhardus Jeremiæ, Stud.

147. — Hans Jeremiasen, Pr. Zeyse, ? 186.
 147. — Jacob, Lektor 10. Ziesenis, Joh. Georg, Maler 66. —
 Wolfgang af Barby, Greve 213. Joh. Jürgen, Maler 66.
 Woller, Anne Jensdt. 170. Zinck, Hardenack Otto C., Organist
 Wolter, Henricus, Stud. 151, 264. 66 ff. — J. W. Ludvig, Musi-
 Worgod, Karen Andersdt. 229. ker 68.
 Worm, Jens 169. — Johannes, Gen- Zoegu, Georg, Arkæolog 137.
 prokurator 177. — Karen 174. — Zrza, Eleonore C., Operasanginde
 Oluf, Lektor 174. 68. — Eleonora R. 68. —
 Worsøe, Elisabeth Anna 26. — Ulr. Frantz, Hofviolon 68.
 Aug., Kommissær 26. von Oesede, Otto, Postm. 5.
 Wosemose, H. C., cand. jur. 111. Ørn, Knud Ramshard 201 f.
 Wulf (Wulfus), Anne Margr. 6. — Ørsted, Kirsten Jensdt. 180.
 Detlevus, Stud. 145. — Reg- Østly, Cathr. Charl. 71. — Christen
 feldtskærer 171. Iversen 71. — Gunnild 71. —
 Würtzen, ? 127. Hans Wexel 71.
 Wøldike, Jeremias, Prof. 146. — Østerballe, Lauritz Nielsen, Pr.
 Marcus, Prof. 71. 180 f. — Maren 181. — Sidset
 Zeletzky, Beata 11. — Georg 11. 181.

Meddelelser om Samfundets Anliggender.

Bestyrelsen for Samfundet for dansk-norsk Genealogi og Personalhistorie bestaar for Tiden af følgende Medlemmer:

Norske Afdeling:
 Expeditionschef **A. Collett***, Formand,
 Kommander **T. Dannevig**,
 Rektor i Stavanger, **A. E. Erichsen**,
 Justitssekretær i Højesteret **A. Chr.
 Z. Kielland**,
 Artillerikaptajn **Chr. M. Munthe**,
 Amanuensis i Rigsarkivet **A. W. Rasch**,
 Sekretær,
 Arkivar i Rigsarkivet **E. A. Thomle***,
 Fhv. Sognepræst **D. S. Thrap**.

Danske Afdeling:
 Dr. phil. **L. Bobé***,
 Arkivsekretær i Rigsarkivet **G. L.
 Grove***, Sekretær.
 Oberst **H. W. Harbou***,
 Overretssagfører **P. Hennings**,
 Etatsraad, Stiftsskriver, **H. R. Hiert-
 Lorentzen**,
 Professor **C. Nyrop**,
 Sognepræst, Dr. **H. F. Rørdam**, Lyngby,
 Hofjægermester **C. E. A. Schøller**,
 Kreditforeningskaas. **F. C. W. Sommer**,
 Arkivar i Rigsarkivet **A. Thiset***,
 Formand.

De med * betegnede Herrer udgjøre Skriftudvalgene.

Samfundets Regnskab for 1908 er aflagt af Sekretæren for den danske Afdeling og godhedsfuldt revideret af Dhr. Hofjægermester **C. E. A. Schøller** og Oberstløjtnant **H. F. Grandjean**, hvorefter Decharge ved Bestyrelsesmødet afgaves.

Ved Bestyrelsesmødet i Efteraaret 1909 vedtoges det for at fremme Indsendelsen af Svar paa de i Tidsskriftet stillede Spørgsmaal, at Svar paa Spørgsmaal skulde honoreres, og at der til Bestridelse heraf sættes en Takst af 5 Kroner for Optagelsen af et Spørgsmaal.

Endvidere vedtoges, at der foruden Bidrag af mere almen Interesse, kunde optages Stamtavler, Familieoptegnelser o. l. af mere *speciel* Interesse efter Skriftudvalgets Skøn *mod Dækning af Omkostningerne* fra Indsenderens Side.

Med Hensyn til Samfundets Bibliotek vedtoges det at stille det med Undtagelse af nogle faa af det kgl. Bibliotek udtagne Værker til den norske Bestyrelses Raadighed, saaledes at det blev overladt denne at udtage hvad den ønskede af Resten.

Sluttelig vedtoges det at indmelde Samfundet i den ny oprettede „Dansk historisk Fællesforening“.

Antallet af Medlemmer var ved Udgangen af 1908 292, deraf 82 norske, 210 danske og Udlændinge.

Oversigt over Regnskabet for 1908.

Indtægt.	Aktiver.	Kasse- Indtægt.	Udgift.	Aktiver.	Kasse- Udgift.
I. Kassebeholdn. ved Regnskabsafsl. for 1907: Aktiverne udgjorde ved samme Tid:		355,69	I. Halvdelen af Aarsrenten af „En Unævnts Legat“ tilskreven Kapitalen		31,01
A. Indskrivningsbevis Litr. G., Fol. 1729	500,00		II. Honorarer		671,75
B. „En Unævnts Legat“ indestaaende paa Sparekassebøger Nr. 3 og Nr. 4	1782,53		III. Papir		277,24
Tilgang i 1908:			IV. Trykning		1149,41
Halvdelen af Aarsrenten af „En Unævnts Legat“ tilskreven Kapitalen	31,01		V. Hæftning og Reproduktion		83,31
II. Medlemsbidrag for 1908		1754,00	VI. Kommissionsrabat		266,33
III. Solgt af Samfundets Skrifter		128,00	VII. Leje af Lokale til Opbevaring af Sam- fundets Skrifter		24,00
IV. Understøttelse gennem Kultusministeriet		500,00	VIII. Assurance og Porto		27,06
V. Renter i 1907		102,25	IX. Kassebeholdning ved Udgangen af 1908:		309,83
			Til Balance anføres Aktivbeholdningen ved Udgangen af 1908:		
			A. Indskrivningsbevis G., Fol. 1728		500,00
			B. „En Unævnts Legat“ (Sparekb. Nr. 3 1539,32, Nr. 4 274,22)		1813,54
			2313,54	2313,54	
Balance . . .	2313,54	2839,94	Balance . . .	2313,54	2839,94

Jul. Bidstrup:

Dødsfald i Danmark

1908.

Tillæg til
Personalhistorisk Tidsskrift.

Kjøbenhavn.

Trykt hos J. Jørgensen & Co. (M. A. Hannover.)

1909.

Dødsfald i Danmark

1908.

Samlede af *Jul. Bidstrup*.

Aabye, Peter Theodor, fh. Gørtlerm., 14. 6.	Alberti, Laura Emilie, f. Biehl, 21. 6.
Aagaard, Johan, Toldkontrol., Lt., 19. 1., Gloslunde.	Alsing, Carl Chr., fh. Sparekassedir., 13. 12., 80 A.
—, Otto Grandjean, Tandlæge, 18. 9., Aarhus.	Alstrup, Anna Sophie, f. Schlenz, 17. 10., E. e. Translat.
—, Viggo Valdemar, fh. Telegrafbest., 23. 11.	Ammentorp, Hans Chr. Anker, 22. 11., Racine.
Aarsleff, Julie, f. Meyer, 10. 3.	Ammundsen, Caroline Christiane, f. Iversen, 12. 3., M: cand. pharm.
Abben, Elisa, f. Elgesen, 1. 7., Hilerød.	Amondson, Sophie, f. Hartvig, 5. 3., 79 A.
Abildgaard, Caroline, 24. 11.	Anchersen, Chr. Sophus Martin, Toldass., 4. 9.
Adler, Helene, 16. 1.	Ancker, Diderikke Ludivika Eline, 2. 8.
Afzelius, Henri Gustaf Will., Toldforv., 10. 3., 57 A., Gedser.	Andersen, Anna Marie, f. Petersen, 4. 12., E. e. Justr., Sagf.
Agerlin, Marie, f. Poulsen, 19. 5., 84 A.	—, Frederik Vilh., Krigsr., Lt., 15. 7.
Agerskov, Andrea Louise, f. Stephensen, 17. 4., Nykjøb. Sj., E. e. Toldforv.	—, Jens, Kreditkassedir., 30. 4., Sigerslevvester.
Aggerholm, Lestelle, 18. 4., M: cand. pharm.	—, Knud la Cour, cand. theol., 1. 9.
Aggersborg, I. C., Murerm., 8. 5., Aalborg.	—, L., Amtstuefuldm., 28. 11.
Ahlefeldt-Laurvigen, Jacobine Dorrothea, f. Petersen, 1. 6., 88 A., E. e. Greve, Kapt.	Svendborg, H: Angelica, f. Møller.
Ahlmann, Marie, 21. 9.	—, Lars, Dyrslæge, 6. 12., 65 A., Gimlinge.
Ahrens, Ingeborg Marie Sophie, f. Schepeler, 26. 3., M: Ing.	—, Ottomine Johanne, f. Mørch, 2. 3., E. e. Kolonibest.
Albeck, Emma Caroline, f. Schouw, 9. 5.	—, Sophus Marius, Afdelingsing. v. Statsb., 1. 3., 49 A., H: Margr., f. Friis.
Albeck, Mariane Kirstine, f. Birchholdt, 24. 10., 77 A.	

- Andersen, Vald. Gustav, Navigationslærer, 28. 4.
- Andié, Hans Jacob P., Toldkontrol., Lt., 16. 2., Faxø, H: Anna, f. Wang.
- Andresen, Emil Joh. Gamburg, Konsul, 18. 7., 62 A., Madrid.
- , Johannes Mathias Baruell, Postfuldm., 10. 7., 25 A.
- Ankerstjerne, P. W., fh. Fabr., 20. 3.
- Appelgreen, Niels Harald, fh. Maskinm., 14. 9.
- Arboe, Hans Chr., fh. Gross., 10. 4.
- , Thorvald Eliezer, Gross., 22. 9., H: Jenny, f. Gylche.
- Arnkiel, Ane Margr., f. Michelsen, 14. 11., E. e. Posteksp.
- Arntzen, Constance, f. Mønster, 23. 9., M: Etr., Generalkonsul.
- Asgeirsson, Marie Elisabeth, f. Bahnsøn, 19. 1.
- Asmussen, Hanne, f. Schjelderup, 21. 12.
- Bache, Carl Emil Andreas, Mekaniker, begr. 17. 11.
- Bachler, Georg, Gross., 16. 11., H: Margr., f. Kuba.
- Bachmann, Vilhelmine, f. Strate, 9. 5.
- Baganz, Anna Sophie, f. Steensen, 29. 10.
- Bagge, Gertrud Kirstine, f. Neermann, 16. 11., M: Redakt.
- , Sophie Vilhelmine, 1. 6., 95 A.
- Bahnsøn, Valdemar, Gross., 11. 5.
- Baht, Emilie Dorothea, f. Benthin, 14. 5., E. e. Toldkontrol.
- Balling, Sophie, 4. 1.
- Balslev, Laura Johanne, f. Leth, 21. 4., 69 A., E. e. Sgpr.
- Balsløv, Thora Julie Bernhartdine, f. Olsen, 23. 2., Brøndshøj.
- Balslow, Noline Jacobine Augusta, f. Bang, 12. 1., 71 A., E. e. Kapt.
- Bang, Cecilie Marie Cathrine, f. Holm, 18. 8.
- , Georgine, f. Mac Dougall, 27. 2., Nebraska.
- , Julie, f. Jørgensen, 10. 12., Odense, E. e. Skovrider, Forstr.
- Bang, Vilh. Marcel Benzon, Fuldm. i Fin. min., 14. 6., 61 A., H: Louise, f. Vieth.
- Bangert, Johan Hieronimus Kirchoff, fh. Baneing., 13. 8., Odense.
- Barfoed, Johannes, 25. 2., 25 A., Nykjøb. F.
- , Vilhelmine, 31. 1., 72 A., Bogense.
- Barnekow, Adolph Chr., Prem. lt., 30. 6., 39 A., Springforbi, H: Athalie, f. Konow.
- Barner, Herman Edouard, Ing., 29. 4., 50 A., Buenos Ayres.
- , Peter, fh. Sagf., 29. 7., 63 A., Tersløse.
- Bartelt, Johs. Heinr. Vilhelm, Musikdir., 23. 1.
- Bartholdv, Gotfred Andreas Chr., Gross., 11. 3.
- Bartsch, Carl Fred., Kunstmaler, 24. 10.
- Baumann, Adolph Chr., fh. System., 26. 4.
- Baumgarten, Frits, Fabr., 1. 4.
- Bay, Ellen, 13. 2.
- , Herman Rudolph, fh. Kt. chef, 12. 5., H: Julie, f. Nisted.
- Bayer, Aslaug, f. Bjørnskou, 21. 10.
- Bech, Eliza, f. Robinson, 1. 7.
- , Ida, 18. 3., Hellerup.
- , Julie Magdalene Mathilde, f. Foght, 30. 10.
- Becher, Martha, 24. 6.
- Beck, Laurits, Propr., 9. 11., Søllerød.
- , Marie Kirstine, f. Jespersen, 12. 6., Randers, M: fh. Telegrafbest.
- Becker, Marie, f. Petersen, 19. 9., 71 A.
- Bencke, Alfred, O. sagf., 27. 7.
- Eendixen, Margr. Kirstine, f. Skibsted, 12. 1., 85 A., Thisted.
- Bentzen, I. P., fh. Organist, 10. 3., Grenaa.
- Bentzien, Agnes Helene Caroline, f. Ruge, 7. 1., M: fh. Distr. læge.
- Benzon, Sophie, 11. 5.
- Berggreen, Rudolph Fred., Sagf., 27. 8., 70 A.
- Bertelsen, Hans, cand. theol., 14. 5.

- Bertelsen, Joh. Valdemar, Sagf., Bankdir., 11. 6., 56 A., Holstebro.
- Berthelsen, Ingvar Smidt, Justitsr., 28. 7., 75 A.
- Beyer, Inger, f. Hedegaard, 29. 4., Esbønderup.
- Bie, Adolphine Caroline, 1. 5.
- , Frants Lauritz, Gross., 9. 7.
- Biehl, Gustav, cand. pharm., ? 10.
- Bigler, Peter Olsen, Murerm., 29. 5., Nærum.
- Bindesbøll, Thorvald, Arkitekt, 27. 8.
- Birch, Georges, Skuespil., 10. 7.
- , Mathilde Christiane, 12. 9.
- Birck, Marie Emilie, f. Møller, 26. 3., 89 A., E. e. Kapt., Toldkontrol.
- Birk, Emma, f. Berggreen, 15. 3., Vadum.
- Birkedal, Holger, Oblt., 31. 10., Chile.
- Bisserup, Cecilie, f. Rauberg, 8. 6., Lyngby.
- Bjering, P. F. Th., Gross., 5. 10.
- Bjerre, Helene Christine, f. Graae, 27. 4.
- Bjerrum, Peter Janniksen, cand. jur., 23. 1., 74. A, Oringe.
- Bjørn, Birgitte, f. Nielsen, 4. 10., 86 A.
- Blangstrup, Ingrid, 6. 11., 23 A.
- Blankensteiner, Viggo Emil, Bankfuldm., 13. 11.
- Blichfeldt, Fred. Thorvald Emil, Arkitekt, 20. 10., 58 A.
- , Kirstine, f. Nielsen, 20. 12.
- Blicker, Marie Dorteia, 13. 5., Ravnkilde.
- Bloch, Børgine Marie, f. Tranberg, 25. 2., 90 A., Varde, E. e. Prok.
- , Clara Elisabeth, f. Hansen, 22. 1., E. e. Læge.
- , Ida Sophie, f. Conietzka, Suf-fløse, 3. 6.
- , Sevilla, 26. 6.
- Bloch-Jensen, Frits, Konservator, 21. 9.
- Blume, Mathilde, 11. 10., Errindlev.
- Blædel, Christian Fred., Kbm., 2. 6., 57 A., Glamsbjerg.
- , Poul Dons, 9. 6., Buenos Ayres, H: Charlotte, f. Heise.
- Boas, Sophus Ægidius, Gross., 9. 9., 38 A.
- Boberg, Aage, Fuldm., 30. 1.
- Bock, Mathilde, f. Møller, 20. 1., 82 A.
- , Nellie, f. Adler, 11. 9., M: Prof.
- Boeck, Frits Johan, fh. Kbm., 11. 6.
- , Victor, Læge, 12. 8., Ordrup.
- Boisen, Nicolai Fred. Geverin Grundtvig, Toldass., 8. 5.
- , P. O. N., Stadsarkitekt, 17. 2., Ystad.
- Bojesen, Betty Margr., 1. 6., E. e. Kom dør.
- Bondesen, Peter Joachim, O-læge, Dr. med., 31. 3., 56 A., H: Agnes, f. Bonne.
- Bonfils, Vald. Theobald Emanuel, fh. Sadelm., 6. 2., 75 A.
- Boolsen, Axel Peter Vium, fh. Statforst., 4. 7., Ringsted.
- Borch, Janus Erhard, Kbm., 15. 10., Aalborg.
- Borchsenius, Marie Henriette, f. Fuglede, 17. 9., Næstved.
- Borgen, Hansine Amalie, f. Smith, 8. 7.
- Borregaard, Johanne, 20. 3., Helsingør.
- Borum, Ernst Otto, Maskinm., 20. 10.
- , Lauræne Cathrine, 31. 5.
- Boserup, Niels Langballe, Kbm., 25. 10., Skive.
- , Otto Fred., Propr., 21. 8., Jungshoved.
- Bournonville, Vilhelmine, 30. 10.
- Boysen, Sophie Louise Augusta, f. Dreyer, 8. 6., 83 A., E. e. Kapt.
- Brabrand, Eduard Sidenius, fh. Dampskihskapt., 26. 1., 78 A.
- Brammer, Anua, f. Grubb, 1. 11., Helsingør.
- Brandt, Christian L., fh. Kbm., 25. 11., 90 A.
- , Jacob Fred., Oblt., 2. 2., 65 A., Hellerup, H: Benedicte f. Seehusen.
- , Jacobine Fred., f. Torgius, 12. 7., E. e. Krigsr.
- Branner, Christian, Skolebest., 1. 5., H: Fanny, f. Frederiksen.

- Branth, Gustaf Hillarius, Propr., 4 11., Klarup, H: Thora, f. Kjeldsen.
- Bredstrup, Andreas, Etr., Prok., 6 4., 91 A., Randers.
- Breyen, Augusta, f. Meltz, 14. 8., 81 A., E. e. Toldkontrol.
- Brinch, Peder, Fabr., 20. 12., 67 A., Esbjerg.
- Brinck-Seidelin, Johan Chr., fh. Propr., 3. 8., 83 A.
- Brinckøn, Hansine Florentine, f. Walløe, 21. 7.
- Brink, Gudrun, f. Raben, 22. 2., Fredsund.
- Brix, Christen, fh. Bankass., 12. 7.
- , Christian Carl, Etr., fh. Skolebest., 26. 10., 88 A.
- , Peter Sophus Deodatus, Etr., fh. By- og Herredsf., 20. 1., 86 A.
- Brockdorff, Anna Marie, f. Raupach, 22. 3., M: fh. Præst.
- , Christian Fred., fh. Præst, 25. 9.
- Brodersen, Georg Nicolai, fh. kgl. Danser, 6. 4., 88 A.
- Broge, Hans Brock, Kbm., 25. 3., 85 A., Aarhus.
- Brosbøll, Hansine, f. Thorbjørnsen, 1. 4., Lyngby.
- Bruhn, Johanne Henriette Rosalie, f. Bentzon, 18. 3., 70 A., E. e. Fuldm.
- , Jørgen, fh. Skolebest., 28. 10., Hellerup.
- , Philip Ludvig, Stat.forst., 22. 8., 63 A., Hamborg.
- , Sigismund, fh. kgl. Skovf., 21. 2.
- Brummerstedt, Emilie Cecilie, f. Rosengreen, 26. 8., E. e. Kapt.
- Bruun, Anna Cathr., 3. 2., 85 A., E. e. Propr.
- , Anna Dorteaa, 27. 9., Viborg.
- , Marie Elisabeth, 17. 1.
- , Mathilde Augusta, f. Lorenzen, 21. 8., Asnild, E. e. O.asses.
- , Noline, f. Buchwaldt, 13. 2., Viborg, E. e. Etr.
- Brünniche, Andreas Schytz Plum, Dr. med., Etr., 6. 6., 85 A., H: Sophie, f. Gad.
- , Sophie, 22. 1.
- Bræstrup, Tycho, Oblt., 5. 1., 73 A.
- Brøndsted, Ida Noline Frederikke, f. Jahnsen, 27. 5., 82 A., Slagelse.
- , Poul Gerhard, Konsul, 21. 5.
- , Theodor Carl, Konsul, 28. 4., Set. Thomas.
- Brøndum, Pauline, f. Limpricht, 8. 7.
- Brønnum, Vilhelmine, f. Leth, 10. 1.
- Buchwald, Maria Feodorowna, 26. 2., 21 A.
- Bugge, Emma Nathalie, 20. 3., Lyngby, E. e. Kbm.
- Buhl, Knud Peter, Sagf., 6. 8., Helsingør.
- Burchardi, Vilh. Victor Robert, Translat., 25. 1.
- Busk, Jens Andersen, fh. Folketingsm., 29. 8., 63 A., Horsens.
- Bülow, Anton Martinus, Kbm., 17. 6., Aarhus.
- , Anton Nicolai, fh. Insp., 21. 5., 88 A., H: Henriette, f. Schaltz.
- , Magnus Severin Rosenkrantz, Politiofficiant, 7. 2., 45 A., Set. Croix.
- , Mathilde, f. Oxenbøll, 13. 2., E. e. O.auditor.
- Bützow-Rohde, Vilhelm, Herredsfuld., 6. 12., Høng.
- Bøggild, Jens Daniel, Gartner, begr. 10. 7., Fløag.
- Bønlokke, Christen Christensen, fh. Folketingsm., 27. 9., 80 A.
- Bønnelycke, Hans Ludvig, fh. Kbm., 11. 2.
- Børresen, Robert Emil Edvard Ivar, cand. mag., 7. 1.
- Bøving, Preben Theodor Emmanuel, Herredsf., 2. 1., 73 A., Odense.
- Cappelen, Carl Johan, Pianist, 15. 7.
- Carl, Adolph Peter Antonius, Skibsreder, 31. 1., 59 A.
- , Hans Hansen, Dampskibskapt., 17. 1., 86 A., Romø.
- Carlsen, Johan Rudolph, Krigsasses., 23. 4.
- Carstensen, Emma Jacobine, f. Møller, 3. 1.
- Casse, Sophie Amalie, 7. 6.
- Castenschield, Carl Henrik Vilh. Thuerecht, Kmj., Ritm., 9. 4., 72

- A., H: Alvilda, f. Grevenkop-Castenskiold.
- Castenskiold, Henrik, Gen.major, Kmh., 19. 2., 90 A.
- Castenskiold, Ida Sophie Vilhelmine, f. Grevenkop-Castenskiold, 18. 9., 74 A., E. e. Kmh., Geheimekonfr.
- Cuto, Jacobine Cathr., f. Ehlern, 30. 3., Odder.
- Causse, Julie Louise Fred., f. Bagger, 24. 4., Aarhus, E. e. Auktionsdir.
- Chauveau, Gustave, Vinhfr., 1. 9., Vedbæk.
- Christensen, Charlotte Walthermine, f. Stenstrom, 21. 9., Sorø, E. e. Kancr.
- , Dorteia Helene, f. Svare, 30. 4., Holbæk, M: Branddir.
- , Edvard, O.sagf., 29. 3.
- , Enevold, Strandkontrol., 28. 1., Drøsselberg.
- , Fred., Ferd., cand. phil., 8. 1., 59 A.
- , Fritz Vilhelm, Læge, 26. 8.
- , Georg Carl Joh., Herredsf., 10. 9., 50 A., Hannover.
- , J. P., Krigsassess., 18. 2., Høje Taastrup.
- , Ida, f. Bartholdy, 31. 10.
- , Jacob A C., Redakt., 27. 1., Fredericia.
- , Julie Adelaide, f. Lamo, 1. 4., M: Dampskibskapt.
- , Knud, Sgpr., 30. 9., 72 A., Særslev.
- , Vilhelm, Gross., 20. 9., H: Alma, f. Thielsen.
- Christiani, Jens, Forp., 25. 2., Stensmark ved Grenaa.
- Christiansen, Jens Chr., Fabr., 14. 8., 72 A., Vøjle.
- , Jens Peter, Dampskibskapt., 28. 11., 59 A.
- , Johan, Kbm., 21. 12., 60 A., Horsens.
- , Peter Georg, Fuldm., 4. 9.
- Christoffersen, Marie Cathr., f. Tofte, 11. 1., Fred.sund., M: Toldforv.
- Clasen, Thora Emilie, f. Suhr, 28. 2., Nykjøb. F.
- Claudius, Caroline, f. Roose, 2. 6., 70 A., Odense.
- Clausen, Annette M., f. Olsen, 9. 9., Lyngby, M: Posteksp.
- , Hans P. M., Sparekassedir., 24. 10., Svendborg.
- , Hjalmar, Dekor.maler, 2. 9., Børkop.
- , Jensine, f. Bagger, 27. 6., E. e. Varemægl.
- , Johannes Carl Emil, Sgpr., 21. 3., 75 A., Vonsild.
- Clémensen, Ida Cathr., f. Mørch, 7. 4., 100 A., Nyborg, E. e. O.læge.
- Colberg, Kirstine Emilie, 13. 12.
- Colding, Jens, Kapt., 16. 8., 72 A., Aalborg.
- Colsmann, Johs., Gross., 20. 12.
- Conradt-Eberlin, Fanny Christiane, 1. 3., 47 A.
- Conrau, Geache Ernestine, f. Lorenzen, 5. 6., Randers, E. e. Fideikbesidd., Dir.
- , Gustav Adolph Fred. Ludvig, Fideikbesidd., Dir., 16. 5., 71 A., Randers.
- Constantin-Hansen, Hans Chr., 24. 6., 23 A., Torsted ved Horsens.
- la Cour, Holger, fh. Forp., 11. 9., Ruds-Vedby.
- , Poul, Prof., 24. 4., 62 A., Askov.
- Cramer, Emma Eline Juliane, f. Harttung, 11. 10.
- Crone, Henrik Rasmus, Kt.chef, 18. 1., 52 A., Charl.lund, H: Christinne, f. Bech.
- Dahl, Ernst Carl Aug., Fabr., 30. 6.
- Dahlerup, Emilie Louise Augusta, f. v. Wylich, 27. 10., Store Fuglede.
- , Ida, Baronesse, 1. 3.
- Dahlstrom, E., Branddir., 3. 10., Ringsted.
- Dalberg, Gerhardine Louise, f. de Sérène d'Acquéria, 14. 1., 61 A., M: Gen.major.
- Dall, Niels Treshow August, fh. Postm., 1. 3., 87 A.
- Damgaard, Emma Augusta, f. Fritsche, 9. 1., E. e. Stiftsprovst.
- Damkier, Henrik N. C., Justitsr., 1. 3., Køge.

- Dan, Emmy, f. Mackeprang, 1. 12., Stege.
- Danneskjold Samsøe, Chr. Aug. Fred. Sophus Charles George Ernst, Greve, 10. 1., 67 A., Gisselsfeld.
- , Chr. Conrad Sophus, Greve, Theaterchef, 2. 11., 72 A., H: Wanda, f. Zahrtmann.
- , Einer Carl Otto, Greve, cand. phil., 5. 1., Furesøen, H: Sophie, f. Brüel.
- Daugaard, Olivia, f. Holmboe, 21. 5.
- Degenkolv, Chr. Harald, Etr., fh. Kt.chef, 6. 9., 66 A., H: Lydia, f. Hjorth.
- Deichmann, Agnes Johanne Marie, f. Schmidt, begr. 23. 5.
- Dencker, Marie Kirstine Hedevig, f. Petersen, 9. 11.
- van Deurs, Harald Vald., Godsejer, 24. 6., Ry, H: Marielise, f. Bodenhoff.
- Dietrichson, Rosalie, f. Svendsen, 22. 7., 88 A.
- Dircks, Ane Marie, f. Ørbech, 14. 5., 86 A., E. e. Fysikus.
- Djørup, Frans Caspar, fh. Distr.læge, 28. 3., 94 A., H: Augusta, f. Oxenbøll.
- Dons, Augusta Mariane, f. Sieverts, 20. 3., M: Etr., Kapt.
- , Julius, Etr., Kapt., 23. 3., 77 A.
- , Marie Cornelia, 9. 10.
- Dorph, Louise, f. Mauritzon, 28. 7., Hellerup, E. e. Etr., Trafikchef.
- Dougal, Herman Mc., Konsul, 18. 10., Sct. Thomas.
- Drachmann, Ane Marie, f. Hansen, begr. 28. 11.
- , Holger Henrik Herholdt, Digter, 14. 1., 61 A., Hornbæk.
- Drewsen, Karen, 28. 11.
- , Pauline Sophie, f. Beutner, 23. 8., 79 A.
- Dreyer, Emilie Petrine Helene, 7. 11.
- Dybdahl, Ane Margr., 24. 1.
- Dyrlund, Vilhelmine, f. Doss, 11. 7., M: Dr. phil.
- Düring, Nicoline, f. Jensen, 19. 3.
- Sophie, begr. 22. 2.
- Døcker, Caroline, f. Ørnstrup, 22. 9., Rørbæk.
- Eckardt, Jensine Carol., f. Hansen, 1. 4., Ørumgaard, E. e. Etr.
- Eckhardt, Jørgine, f. Friis, 25. 1.
- Eibye, Anna, f. Drewsen, 3. 6.
- Eide, Oscar Ludvig Eduard, Boghldr., 28. 4., 30 A.
- Eigtved, Alvilda, f. Grunth, 18. 12., Klampenborg.
- , Nanaa, begr. 21. 7.
- Eilersen, Petrine Joachime, f. Benzon, 19. 6., 86 A., Kalborg.
- Einersen, Georgine Jensine, f. Poulsen, 9. 11., 69 A., M: Kapt.
- Eisenhardt, Frederik Oscar, Skuespil., 7. 1.
- Eldrup, Ellen, f. Kindt, 11. 10., Vejle.
- Ellbrecht, Emilie Petrine, f. Grothuesen, 9. 1., 66 A., M: Ritm.
- Elmquist, Karen Elisabeth, f. Weinschenck, 28. 7., 77 A., Aarhus, E. e. Redakt.
- , Sophie Marie, f. Ring, 12. 6., Hvedstrup, M: Provst.
- Endresen, Erhard Chr., Krigsassess., 6. 2.
- Engelsted, Helma, f. Klingberg, 26. 12., E. e. Præst.
- Erichsen, Anna Dorothea, f. Subr, 11. 3., London, E. e. Telegrafdir.
- Erlandsen, Joh. Jul., fh. Sgpr., 24. 2.
- Essemann, Oline, f. Bering, 25. 4., Viborg.
- Eversen, Adelaide Amalie, f. Blom, 4. 3., Charl.lund.
- Ewald, Carl, Forf., 23. 2.
- , Herman Fred., Prof., Forf., 29. 4., Fredensborg.
- Faaborg, Emilie Marie, f. Fibecker, 20. 9.
- , Fr. Chr., fh. Sgpr., 25. 12., 87 A., N. Sundby.
- , Sophie, 28. 12., 91 A.
- Faber, Hanne R. C., f. Krause, 8. 8.
- , Harald, Chr., Kapt., 13. 7.
- , Jensine, f. Christensen, 21. 6., M: Kapt.
- Fabricius, Ludvig, Gartner, 19. 3.
- Falbe, Carl Vigand Tyge, 14. 10., London.
- Falch, Johanne Vilhelmine, f. Lørup, 30. 3.

- Falkenberg, Cathr. Eleonora Marie Christine, f. Nyebølle, 8. 1.
- Fauerschow, Ole, Oblt., 21. 11., 57 A.
- Fausbøll, Michael Viggo, Prof., Dr. phil., 3. 6., 86 A., Charl.lund.
- Feigh, Emilie Hansiac, f. Espersen, 4. 2., Roskilde.
- Feilberg, Charlotte Cathr., f. Nutzhorn, 22. 1., 71 A., Esrom, M: Lt., Insp.
- Fenger, Hanne Georgia, 18. 12.
- Fibiger, Adolphine Cecilie, 19. 1., 82 A.
- Fick, Carl Chr. August, fh. Journalist, 2. 11.
- Fiedler, Anna Sophie Dorthea, 11. 8.
- , Sophie, 26. 2.
- Finsen, Olufa, f. Bojesen, 5. 8., 73 A., E. e. Overpræs. id.
- , Sophus, Læge, 24. 4., H: Martha, f. Gregersen.
- Fischer, Henrik, Gross., 17. 6., 40 A., Kolding.
- , Nathalia Sophie Amalie, 12. 2., M: fh. Politimester.
- Fisker, Steffen, fh. Kbm., 5. 4., 81 A.
- Fjeldgaard, Christen Knakkegaard, Postm., 1. 2., 63 A., Faaborg.
- , Johanne Henriette Petrea, f. Hansten, 18. 1., Faaborg, M: Postm.
- Fleischer-Hansen, Adolph, Apoteker, 8. 5., 62 A., Hornsyld.
- Flemmer, Carl Chr., Telegraf., 31. 1., Odense.
- Fleron, August, Sølvvarefabr., 12. 6., Hellerup.
- Floor, A., Toldkontrol., 31. 10., Aarhus.
- Florwald, Johan O., Konsul, 6. 6.
- Flyngenring, Georgine, f. Møller, 14. 4.
- Foersom, Hendrik Fred., Apoteker, 14. 10., Høver.
- Fog, Anna Cathr., f. Bondo, 31. 8., 86 A., Roskilde, E. e. Sgpr.
- , Emil, Gross., 5. 4.
- , Julie Helene, 18. 4.
- , Jørgen, fh. Kbm., 4. 9., 77 A., Sydney.
- , Karen Johanne Cathr., f. Prahl, 23. 2.
- Fog, Laurits, Konsul, 23. 5., Horsens, M: Premlt.
- Fogh, P. E., Ing., 6. 8., Davos.
- Fonnesbech-Wulff, Emma Pauline Oliva, f. Arbøe, 13. 1., Jordløse.
- Forchhammer, Jens Ludolph Georg Vilh. Vicary, fh. Telegrafbest., 4. 5., 82 A.
- Forman, Agnethe, f. Nygaard, 17. 6., M: Premlt.
- Formann, Emilie Marie, 2. 1.
- Foss, Alma, Lærerinde, 30. 4., Vandrup.
- , Mariane, f. Andersen, 21. 4., Gjentofte.
- Fraenkel, Herman, Læge, 30. 5., H: Else, f. Teisner.
- Fredriksen, Otto Valdemar, Dir., Redakt., 10. 6., 40 A., H: Ruth, f. Ritzau.
- , Sophie Fred., f. Greisen, 22. 3.
- Fremming, Maltha Emanuel, Kmr. assess., 13. 10., 66 A.
- , Marie, f. Møller, 30. 9., 57 A., M: Kmr. assess.
- Frendrup, L. R., Sparekassedir., 4. 1., Hillerød.
- Freund, Johan Vilh. Gerhard, Arkitekt, 30. 3., New York.
- Fricke, Sara Christine Henrikke Oline, f. Bolt, 13. 4., M: fh. Maskinm.
- Fridericia, Harald Oscar Louis, Gross., 7. 8., 60 A.
- Friehling, Joh. Henrik Bernhard, Etr., fh. Dir., 17. 8., 83 A.
- Friis, Christian, Læge, 8. 1., Skjelskjør, H: Marri, f. Fuglede.
- , Frederik, fh. Kbm., 2. 7., Holbæk, H: Eline, f. Colding.
- , Johan, fh. Boghldr., 29. 6., 86 A.
- , Olaf Fred. Rud., fh. Kbm., 20. 10., H: Johanne, f. Bolbroe.
- , Vilhelmine Christine, f. Wibroe, 19. 4.
- Frimodt, Sophie Magdalene, f. Clausen, 15. 4., E. e. Sgpr.
- Frisenette, Eduard, Kt.chef, Justr., 6. 6., H: Lulla, f. Dreyer.
- From, Anna Nielsine Margr., f. Quistorff, 13. 9.

- Frydenlund, Thora, 18. 9.
 Frølich, Emilie, 20. 7., 81 A.
 Frølich, Lorens, Etr., Hist.maler, 25. 10., 88 A., Hellerup.
 Frørup, Olga Augusta, f. Tegner, 18. 6.
 Fugelsang, Hanne Charl., f. Grønsund, 7. 11., 92 A., E. e. Skibsbygm.
 Fyn, P. J., fh. Skibskapt., 8. 5.
 Gaardho, Anton, Forf., 22. 2., Hørnesteed.
 Gad, Ida Clausen, f. Tvermoes, 12. 4., Tranekjær, E. e. Præst.
 Galschiøt, Vilhelmine, 17. 9., Helsingør.
 Gam, Vilhelm Charles, Apoteker, 23. 9.
 Gamborg, Elisabeth Mathilde, 22. 8., Slagelse.
 Gamst, Carl Thomas, Skibskapt., 30. 9.
 Gandil, Elise, 20. 4.
 Garde, Carl Fred., Læge, 21. 1., Gjentofte.
 —, Cathrine, 21. 1.
 —, Julie Marie, 9. 9., 78 A., Farum.
 —, Thora Claudine, 26. 1.
 Garlieb, Jemima Mary, 16. 11.
 Garmann, Thora, f. Simonsen, 20. 11.
 Gedde, Emmy, f. Tobiesen, 16. 7., E. e. Ob.
 Geleff, Karen Eleonore, f. Lund, 13. 7.
 Gemzøe, Christian Octavius, Amtsf. forv., 17. 4., 62 A., H: Marie, f. Hygom.
 Gerlach, Caspar, Vinhdlr., 23. 9., 82 A., Fredericia.
 Geyer, Palemona, f. Treschow, 13. 4., Nydala Kloster.
 Gianelli, Casper, Restauratør, 30. 10.
 Giede, Cathr. Marie, f. Mørck, 2. 5., 89 A., E. e. Inap.
 Giersing, Anna, f. Malling, 11. 5., E. e. Stiftslege.
 Gille, Johan Thorvald, Asa., 19. 11.
 Giørtz, Valdemar, Ing., 14. 3.
 Giorup, Charl. Georgine, 3. 7., Slagelse.
 Gjedde, Chr. Diderik, Godsejer, cand. polit., 26. 4., H: Emilie, f. Borberg.
 Gjellerup, Villy Hansine, 9. 1., M: fh. Skovrider.
 Gjessing, Sophie Amalie, f. Sidenius, 27. 4., 78 A., E. e. Præst.
 Gjøllby, Petra Louise Elisab., f. Købke, 17. 1., 82 A., Nyborg.
 Glahn, Anna Birgitte Maria, f. Glahn, 29. 12., 85 A., Sorø, E. e. Sgpr.
 —, Otto Valdemar, Provst, 6. 9., 61 A., H: Ellen, f. Wiehe.
 Glerup, Caroline Kirstine Elisab., f. Kofoed, 29. 1., 83 A., E. e. Godsejer.
 Goldberg, Anna, f. Secher, 17. 4.
 Goldschmidt, Jenny, f. Jacoby, 11. 6., E. e. Justr., Dir.
 —, Jul. Meyer, Etr., 17. 12., 80 A.
 Gorm, Jacob Blumer, fh. Kbm., begr. 6. 7., Sundby.
 Gottlieb, Lili, f. Sarauw, 12. 6.
 —, Mathilde, f. Jensen, 13. 10., Stubbebjerg.
 Gottschalek, Catinka, f. Arentzen, 2. 12., 83 A., Kjerteminde, E. e. Olæge.
 —, Henriette Albertine, f. Friman, 15. 12., E. e. Oprok.
 Graae, Carl Emil, Tobaksfabr., 2. 5.
 —, Gomme Chr., fh. Sgpr., begr. 19. 3., 96 A.
 Gram, Marie Eleonora, 12. 8., E. e. Konsul.
 Grandjean, Henriette Caroline, f. Arnberg, 30. 7., M: Maskinm.
 —, Thora Elise Camilla, 28. 4., Roskilde.
 Gregersen, Gregers, fh. Sgpr., 27. 12., 86 A., Borup.
 —, Søren, Traikasa., 17. 4., Gording.
 Grettrup, Jens Peter Martinus Theodor, Naalemagerm., 1. 7.
 Greve, Vilhelm, Just., 29. 12., 79 A.
 Groot, Will. Carl Peter, fh. Propr., 9. 5., 74 A., Kalborg.
 Groth, Ingeborg Vilhelmine, f. Moritz, 30. 1., E. e. Ob.

- Groth, Marie, f. Sørensen, 13. 4.
 —, Peter, Kobbensmedem., 15. 2.,
 Middelfart.
 Grove, se Schreihüber.
 Grundfør, Ida Eline, f. Tonnesen,
 10. 5., 87 A., E. e. Lt., Fabr.
 Grundtvig, Harriet Othilde, begr.
 18. 9.
 Grunth, Augusta Louise Cecilie, 10.
 3., 61 A.
 Grut, Svend Aage, Ritm., 6. 8., 45 A.
 Grüner, Amalie, 9. 1.
 Grøn, Caroline Mathilde Blixenkroner,
 6. 7.
 Grønbech, Hans Johan, Kbm., begr.
 12. 3., Hasle.
 Grønbeck, Rudolphine, f. Petersen,
 28. 1., Roskilde.
 Gudmundsson, Gudni, Læge, 18. 3.,
 Svaneke.
 Guldager, Ida, f. Permin, 19. 7., M:
 cand. pharm.
 Guldbeck, Peter Nissen, Boghldr.,
 20. 2.
 Gullach, Frits Benjamin Henrik, fh.
 Skibsbygm., 7. 8., 76 A.
 Gullev, Olivia Marie, f. Schmidt, 20.
 5., Herning, M: Arkitekt.
 Gulstad, Gustav Jul., Provst, 8. 11.,
 64 A., Alsted.
 Gundel, Wm., Kaner., 25. 10., H:
 Caroline, f. Bering.
 Gundorph, Louise Charlotte Augu-
 sta, 17. 1., 64 A.
 Gotzsche, Christian Carl, Sgpr., 30.
 5., 72 A., V. Asby, H: Laura, f.
 Barfoed.
 —, Sara, 13. 6., Randers.
 Haarlev, Anna, 21. 3., 28 A.
 van Haarst, Willem Marinus, neder-
 lundsk Gen.-konsul, 3. 9., 51 A.,
 H: Anna, f. Brinck.
 Haastrup, Vilhelmine, Johanne, f.
 Rossing, 1. 4.
 Hagelberg, H. V., Gross., 14. 1.
 Hagen, Hans Jacob Adam, Kom.dør,
 4. 1., 92 A.
 Hagensen, Hagen, Sagf., 12. 2., Ny-
 kjøb M.
 Halby, P. A., Skibsmægler, 10. 2.,
 Kolding.
 Hald, J. R., Prof., 19. 7., Jowa, Ame-
 rika.
- Hald, Marie Elisab. Lorentsine
 Emilie, 15. 10.
 Halkier, Henrik Chr., Kt.chef, 2. 6.,
 80 A.
 Hall, Carl Chr., cand. polit., Redakt.,
 6. 5., 59 A.
 Hallager, Axel Vilh., Sgpr., 16. 12.,
 41 A.
 Hamann, Johan Chr. Fred., fh. Forp.,
 14. 7., Randers.
 —, Viggo Emil, cand. jur., 19. 4., H:
 Ellen, f. Steenberg.
 Hammel, E. A., fh. Maskinfabr., 11. 6.
 Hammer, Clarisse Elisab., 5. 2., Sla-
 gelse.
 Hammershainb, Eliaabeth Christiane
 Augusta, f. Gad, 13. 3., M:
 Provst.
 Hansen, Adolph Marius, Dr. phil.,
 Docent, 2. 2., 57 A.
 —, Alexandra, 9. 8., M: Kaner.
 —, Amalie, f. Neumann, 12. 10., M:
 fh. Skibskapt.
 —, Camilla, f. Jensen, 2. 8., M: Sko-
 leinsp.
 —, Chr., Kmr., 15. 12.
 —, Chr. Fred., fh. Posteksp., Impres-
 sario, 20. 5., 69 A.
 —, Chr. Fred., cand. phil., Journal.,
 12. 3., 64 A.
 —, Chr. Nicolai, fh. Premlt., 6. 5.
 —, Elvine Elise Henriette, f. Fabri-
 cius, 25. 5.
 —, Frants Peter Trolle Priergaard,
 fh. Sgpr., 30. 12., 62 A., Maribo.
 —, Gustav Theodor, Herredsf., 20. 1.,
 61 A., Christiania.
 —, Hans Peter, Skibskapt., 12. 2.,
 75 A.
 —, Harald, Malern., 26. 2.
 —, Jacobine, 27. 2., E. e. Kapt.
 —, Jens Julius (Jules), Ambassade-
 raad, 29. 1., 79 A., Paris.
 —, Jutta, f. Birkedal, 23. 10., Odense.
 —, Karen, f. Windfeld, 23. 6.
 —, Laurits, Læge, 29. 4.
 —, Morten, Statforst., 12. 12.
 —, Niels Hemming, Murerm., 1. 10.,
 75 A.
 —, Poul, Konsul, 3. 9., 82 A., Sølle-
 rød.
 —, Preben, Apoteker, 26. 2.

- Hansen-Marcher, Jensine, 2. 5., M: Arkitekt.
- Harbye, Sonnich Mathiesen, Sgpr., 19. 2., 36 A., Tønning.
- Harck, Niels, Sagf., Lt., 27. 7., Varde.
- Harder, Kirstine, f. Berlin, 14. 1., Hellerup.
- Harnack, Louise Christine, 21. 9.
- Harries, Ludvig Q., Boghld., 27. 6.
- Hartmann, Axeline Lorine Ulrikka, f. Tottenberg, 11. 5., 84 A.
- , Frits Aug., O.sagf., 18. 3., 64 A., H: Alice, f. de Jonquières.
- , Johan Peter Charles, Styr., 21. 1., H: Laura C. E., f. Jørgensen.
- , Laura Christiane Emilie, f. Jørgensen, 4. 5., E. c. Styr.
- Hartvigson, Ludvig Lehmann, Statbest., 27. 11., Newcastle, H: Thora, f. Fibiger.
- Hasfeld, Alexis Johan, O.intendant, 6. 10., 63 A.
- Pass, Siegfred, Landskabsmaler, 29. 1.
- Hassager, Marie Elisab., 17. 2.
- Hasselbülch, Hans Thorlund, Forv., 4. 9., Rudkjøb.
- Hassing, Carl C. C. A., Apoteker, 19. 12., Roslev.
- , Eleonora, f. Gjødesen, 26. 6.
- , Marie, 26. 1., Fredericia.
- , Olivia Sophie Jacobine, f. Bang, 10. 7., 78 A., E. e. Prof., O.læge.
- Hastrup, Jens Carl, fh. Propr., 21. 10., 97 A., Skive.
- Hatting, Jens Hartvig, Gartner, 10. 3.
- Haubroe, C., Kommandant, 17. 8., 36 A., Liège.
- Hauch, Eriikka Roberta Christ. Sophie Vilh., f. Skeel, 25. 5., 65 A., E. e. cand. jur.
- Haugaard, Alfred Ludvig Heichelmann, Justitsr., 23. 4., 72 A.
- Haunstrup, Martiu Henning Sommerfeldt, fh. Handelsagent, 29. 8.
- Haurowitz, Harriet Mercedes, 5. 8., Ringe.
- , William Selby, Etr., 10. 1., 60 A., Hillerød, H: Marie, f. Knudtson.
- Hawersaat, Wilh. Anton Louis, Geh. Hofraad, 6. 2.
- Heckscher, Thora, 25. 8.
- Hecquet, Carl Peder, Skovrider, 7. 4., 75 A., Hjedebak.
- Hedegaard, Julie, f. Johansen, 26. 10., N. Sundby.
- Heiberg, Ane Sophie, f. Svendsen, 3. 7., 94 A.
- , Chr., Journ., 31. 7.
- Heide, Holger, Læge, 21. 6., Taarbæk.
- Heilmann, Emilie, 17. 5., 94 A., Arresødal, E. e. Kanck.
- Heimann, Hansine, f. Lydicke, 15. 10., New York.
- Hein, Christiane Frederikke, f. Hoffmeyer, 18. 5.
- Heise, Elise, Organist, 22. 9., Odense.
- Hellerung, Vilhelmine Dorothea, 25. 1., 84 A.
- Helms, Marie Hedvig, f. Balzer, 23. 2., Hørve, M: Apoteker.
- Hempel, Søren, Fabr., 11. 5., Odense, H: Andrea, f. Barfoed.
- Henckell, Ellen Marie, f. Petersen, 17. 16.
- Hendrichsen, John James A. B., Stat.forst., begr. 16. 9., 50 A.
- Henningsen, Alfred, Forp., 4. 12., Gjørslev, H: Doris, f. Helmers.
- , Frants Peter Didrik, Prof., Genremaler, 20. 3., 57 A.
- , Johan Villiam, fh. Fabrikbest., 2. 5., H: Magaret, f. Mc. Donald.
- Henrichsen, Carl, O.sagf., 5. 3.
- Henriques, Aron Ruben, Gross., 1. 3., 82 A.
- Herdahl, Jacobine Hylleborg, 4. 2., 93 A.
- Herforth, Herman Luvig Rei, Gross., 30. 5.
- Herholdt, Mary, f. Zillmer, 28. 8.
- Herring, Caroline Sophie, f. Holm, 15. 5.
- Hertel, August, cand. mag., 21. 5., Roskilde.
- Hertz, Augusta Marie Margr., f. Samuelsen, 12. 11., 71 A., Roskilde.
- , Bernhard, Guldwarefabr., 2. 12., 71 A.

- Heyn, Anna Henriette Villhelmine, 30. 12., 74 A.
- Hildebrand, Johanne, f. Beckmann, 29. 1.
- Hillerup, Sophus Camillus, Jægerm., 29. 2., 66 A., Ny Kirstineberg.
- Hintze, Oline, f. Grum, 12. 7.
- Hirschsprung, Heinrich, Fabr., 8. 11.
- Hjardemaal, Ellen, f. Schjøning, 23. 2.
- , Martin, fh. Propr., 23. 2., 77 A., H: Marie, f. Nordentoft.
- Hoffmann, Frantz Louis, fh. Bøsem., 29. 4.
- , Methea Benedicte, f. Jespersen, 6. 4., 90 A.
- , Rasmine Benedictine, f. Hansen, 18. 7.
- Hoffmeyer, Carl Alexander, fh. Skibskapt., 15. 4.
- Holm, Adelheid, f. Valentiner, 19. 11.
- , Anna, Konvent., 28. 1., Slagelse.
- , Anna Dorothea, f. Baronesse Rosenkrantz, 21. 3., 78 A., E. e. Apoteker.
- , Chr. Josias Feddersen, cand. phil., Lt., 26. 12., Abbazia.
- , Frederikke, 24. 9.
- , Heinrich, fh. Hofskomagerm., 21. 5., 63 A.
- , Johanne, 14. 12.
- , Nicolai Hansen, Ritm., 30. 8., 81 A., Rønne.
- , Valdemar, Gross., 21. 2., 72 A.
- Holmblad, Birgitte Marie Varinca, f. Holmblad, 26. 5.
- , Harriet Marie, 30. 11., Nakskov.
- , Jacob, cand. polyt., 18. 11.
- Holmstrøen, Alfred Bernhard, Fabr., 5. 3.
- Holst, Anna Charl. Amalie, f. Christensen, 23. 1., 78 A., Middelfart.
- , Fanny, 22. 7., E. e. Apoteker.
- , Hilda, 30. 5., Hellerup, M: Ing.
- , Jens Chr., Ass., 28. 9.
- , Marentine, f. Krogh, 14. 11., 66 A., Skagen.
- Holstein, Aage, Læge, 30. 7., H: Annette, f. Neergaard.
- Holstein-Ledreborg, Carol. Elisabeth, Komtesse, 11. 1., 39 A., Ledreborg.
- Holt, Marie Lovise, f. Magnusson, 11. 6.
- Hommel, Laurits Lebrecht, Prof., fh. Skolebest., 17. 1., 89 A.
- Hoppe, Ernestine, f. Schøning, 6. 12., 79 A.
- Horn, August Heinrich, O.graver, 7. 2.
- , Marie Dorthea Winkel, f. Ravn, 16. 7., 83 A., Roskilde.
- Hornemann, Anania, 8. 5., 86 A., Roskilde.
- Hornung, Thorvald Martin, Piano-fabr., 4. 4.
- Hovgaard, Thomas S., cand. mag., 9. 3., Randlev.
- Howitz, Johan Chr. Bonaventura, Ing., 10. 10., 52 A.
- Humble, Sophie, f. Jensen, 11. 1.
- Huth, Charlotte Marie Georgine, f. v. Düring, 23. 6., 89 A., Slesvig, E. e. Kapt.
- Huus, Anna Camilla, f. v. Haffner, 21. 1., Nakskov.
- Hvaløe, Axel, Skovrider, 1. 4., Halvrimmen, H: Petra, f. Mønsted.
- Hvass, Polly Dorothea, Konvent., 5. 1., Terndrup.
- Hviid, Elise, 5. 12.
- Hvilsom, Frantsine Caroline, f. Dahl, 24. 2.
- Hylsebeck, Peter Fred., Malerm., 29. 7., 81 A., Æroeskjøb.
- Hünschell, Julie, f. Mac Cormick, 30. 1., Barbados, M: Konsul.
- Højmark, Axel Lauritz, Gross., 2. 8.
- Højme, Carl Sophus Jensen, fh. Skuespil., begr. 6. 1., Clemens St.
- Høst, Harald Emil, Birkedøm., 2. 4., 70 A.
- Høyer, Adolph, Lærer, 28. 1., Nakskov.
- , Jørgen Nielsen, Materialforv., 23. 5., 87 A., Odder.
- , Susanne, f. Rosengreen, 10. 9., 56 A., Tommerup, M: Stat.forst.

- Ifversen, Ida Erasmie, f. Petersen, 24. 6., Bregninge, M: Sgpr.
- Ingerslev, Othilia Hansine, f. Nielsen, 1. 9.
- v. Irgens-Berg, Adelaide Bolette Isidore, f. Komtesse Petersdorff, 28. 7., 78 A., M: Ritm.
- , Thorvald Vilh. Chr., Ritm., 21. 11., 83 A.
- Iversen, Chr., Kmr., 20. 8., Holsted.
- Jacobsen, Rosalie, f. Glückstadt, 1. 12., 75 A.
- Jansen, Alma Eugenie, f. Tofte, 11. 7., M: Prok.
- , Vilhelmine Marie, f. Pontoppidan, 20. 2., 86 A., E. e. Etr., Toldforv.
- Jensen, Adolphine, f. Bjørnsen, 23. 5., Nyborg, E. e. Justr., Herredsfuld.
- , Amanda Elisab., 21. 2., 62 A., M: Musikdir.
- , Anna Margr., f. Lindemann, 16. 5.
- , Carl, Postm., 19. 5., 64 A., Jellinge.
- , Carl Grove, Sømand, 6. 1., Kap San Roque, S. af Kom.dør.
- , Caroline Marie Augusta, f. Topsøe, 4. 4., M: Hassess.
- , David, O.sagf., 6. 12.
- , Fred. Carl Chr., Oblt., 22. 10., 59 A., Nyborg.
- , Hildà Helena, f. Lundstrøm, 5. 9., E. e. Skovf.
- , Jens Chr. Juulsgaard, fh. Amtsforv., 6. 3., 71 A., Kjøge.
- , Laura, f. Bjørch, 31. 3., E. e. Telegrafbest.
- , Louis, Landskabsmaler, 21. 5., H: Ritta, f. Brorson.
- , Ludvig, O.sagf., 23. 9.
- , Niels, fh. Dampskibskapt., 7. 2.
- , Niels Lund, Godsinsp., 9. 10., 29 A., Sandbjerg, Slesvig.
- , Ole, Landstingsm., 1. 5., 71 A., Nygaarde.
- , P. E., Kmr., 20. 4., 88 A., Ærøskjøb.
- , Peder, Præst, 7. 1., 27 A.
- , Peder Krogh, O.lærer, 5. 6., 65 A., Holstebro.
- Jensen, Peter Chr. Frederik, Snedkerm., 9. 10., Silkeborg.
- , William Harald, Ægl. Lods, 10. 8.
- Jepsen, Louise, f. Wittrock, 24. 5.
- Jerichau, Evald August, Fabr., 17. 10.
- Jersin, Andreas Undahl, fh. Godsforv., 6. 9., 59 A., Gjentofte.
- Jespersen, Carl Theodor. Gross., 14. 4., H: Mathea, f. Egholm.
- Jessen, Georg Joachim, fh. Statforst., 24. 10., 76 A.
- Jetsmark, Jacobine Marie, f. Munck, 27. 3., E. e. Konfr.
- Johansen, Ferd. Fred., fh. Politiaass., 5. 4., 66 A.
- , Fridolin, Kunstmaler, 14. 7., Nøddebo.
- Johnsen, Anna Christine, f. FALLESEN, 18. 7., M: mag. scient.
- , Caroline, f. Gjellerup, 24. 11., Rønne.
- , Hanne Marie Henriette, f. Bernickov, 28. 7.
- Jonasson, Sigurdur Laurentius, cand. phil., 27. 7.
- Jonsson, Thorstein, fh. Distr.læge, 13. 8., 67 A., Reykjavik.
- Juel, Knud Fred., Kmh., 25. 11., 72 A., Juelsberg.
- , N., Gross., 15. 6.
- Juell, Serine Mathilde, f. Mauritzen, 6. 7., M: Kapt.
- Juhler, Sophie, 1. 3.
- Jungjohann, Harald Chr. Hans Krog, Godsforv., 16. 6.
- Just, Herman Mønter, Farver, 17. 6.
- , Otto, fh. Redakt., Gross., 7. 4.
- , Vald. F., fh. Musiklærer, 21. 12.
- Juul, Anna, f. Halberg, 7. 12., 52 A., M: Grosse.
- , Johannes, Gross., 17. 12.
- , Rasmus Laurits, Kmrassess., 22. 11.
- Juulmann, Betty, f. Ammentorp, 19. 3., 81 A.
- Jürgensen, Louise, f. Larsen, 3. 4., Odense, E. e. Kbm.
- Jürs, Ellen Marie, f. Søegaard, 22. 1.
- Jøhnke, Ferd. Henrik, Viceadmiral, 6. 1., 70 A.

- Jørgensen, Edvard Jul., Krigsassist., 23. 3., 78 A.
- , Erast, Hovedkasserer, 15. 7.
- , Joh. Andr., Museumsbest., 27. 7., 68 A., Rønne.
- , Margr. Johanne, f. Engel, 18. 3., M: Præst.
- Kaalund, Bothilde, f. Hass, 24. 5., Odense.
- Kaarsgaard, Thalia, f. Conradsen, 29. 2., 89 A., Soderup.
- Kaas, Caroline Frederikke, 10. 5., 33 A., New York.
- Kastrup, Frits, Kbm., 8. 5., 59 A., Aalborg.
- Kaven, Valborg, f. Dupont, 22. 6., 27 A., Fleusborg, M: O.ing.
- Keller, Johannes, Gross., 6. 11.
- Kempel, Viggo, Isenkr., 3. 5., 67 A., Helsingør.
- Kern, Sophie Marie Henriette, f. Ringmann, 12. 1.
- Kielberg, Lars Chr., Skræderm., 4. 8.
- Kiellerup, Carl Emil, Prof., fh. O.lærer, 18. 11., Taastrup.
- Kier, Christiane Frederikke, f. Engel, 6. 8., 86 A.
- Kierulf, Elisab. Christiane, Konvent, 10. 8., 62 A., Slagelse.
- Kinch, Elisabeth, f. Tvede, 17. 8., Ringsted.
- Kirkebye, W., Kbm., 11. 9., 75 A., Aarhus.
- Kirketerp, Morten Emil, Jægerm., 25. 9., 60 A., Lehnsgaard, Bornholm.
- Kirschbaum, Dorthea Petrine, f. Nielsen, 15. 11., M: Fabr.
- Kiær, Ludolph Ove, cand. philol., Forf., 22. 11., 78 A.
- Kjørboe, Johanne, f. Larsen-Naur, 10. 2., M: Gen.dir.
- Kjer, Gertrud Marie Franciska, 15. 6., Vissenbjerg.
- Kjærby, Johanne Emilie, f. Maale, 14. 4., 75 A.
- Klein, Frants Berthold, Dekorator, 11. 12., 70 A.
- , Harald Ditlev, O.sagf., 7. 6., H: Julie, f. Dahl.
- , Johan Chr. Will., Fuldm., 6. 2.
- Kleine, Rosalie Emilie, 31. 8., Vejle, E. e. Redakt.
- Klingenberg, I., Lt., 16. 9., Dragør.
- Klingspor, Herman Henrik Ditlev, Maskinass., 13. 3.
- Klose, Johan Gottlieb August, Gross., 1. 9.
- Knudsen, Agnes, f. Kreutz, 2. 9., Aarhus, M: Sagf.
- , Chr. Heinrich Tramm, Postm., 22. 5., 64 A., Kærebæk.
- , Laurits, fh. Kasserer, 15. 2.
- , Louise, f. Knudsen, 13. 9., E. e. Konfr.
- , P. M., Barnevognsfabr., 7. 6.
- Knuth, Carl Vilhelm, Baron, 21. 4.
- Kock, August, fh. Kt.chef, 23. 6.
- Koefoed, Edvard Snedorph, fh. Sggr., 18. 3., 96 A.
- , Karen, f. Petersen, 13. 1., 85 A., Ballerup.
- Kofod, Birthe Marie, f. Jensen, 6. 2., Stillinge.
- Kofoed, Hans Peter, Kunstmaler, 5. 11., II: Elisab., f. Drewes.
- Kondrup, Cecilie, f. Claudi, 13. 11.
- Koppel, Marie, 8. 10., London.
- Kornerup-Baug, Karen Margr., 7. 1., 20 A., Silkeborg.
- Krabbe, Helene Kirstine, f. Bay, 5. 11., 73 A., E. e. Statsass.
- Krag, Erik, Fuldm., 23. 4., H: Ida, f. Gad.
- , Niels, Sparokassekasserer, 21. 4., Odense.
- Kragelund, Emma, f. Hansen, 3. 11., 75 A.
- , Georg Dir., 16. 1., 57 A., Randers.
- Kragh, Carl Martijn, Toldass., 26. 7., Odense, H: Emilie, f. Svane.
- Kragholm, Augusta, f. Schow, 15. 12., Tikjob.
- Krak, Elias Chr. Thorvald, Etr., Kapt., 6. 11., 78 A.
- Krarup, Andrea Margr., f. Møller, 26. 5., Odense, E. e. Justr.
- , Anna Johanne Henriette, f. Bonnesen, 22. 3., 63 A.
- , Constance Kirstine, 24. 1.
- , Eli Harald Fred., Justr., Sagf., 9. 1., 61 A., Odense.

- Krørup, Elisab. Kirstine, 9. 5., 71 A.
 —, Marie Dorthæa, 1. 9., 61 A.
 Krebs, Caroline Christine Amalie, f. Gjøel, 20. 5.
 Kristensen, Elisab. Karite, f. Lind, 7. 4., Ulfborg, M: Præst.
 Kristensen-Randers, Nanna, f. Berg, exam. jur., 15. 4., Ollerup, M: Højskoleforst.
 Kristoffersen, Caroline Marie, f. Frederiksen, 28. 7., 59 A., M: Kt. chef.
 Krokow, Herman, Smedem., begr. 21. 3.
 Kromann, Anna Charl. Amalie, f. Lystrup, 10. 4.
 Krone-Fagerlund, B., Tømrerm., 13. 1., 82 A., Taarbæk.
 Krull, Jutta Dorothea Marie Cecilie, f. Linde, 21. 1., 79 A., E. e. Tandlæge.
 Krumphardt, Joh. F., Fabr., 3. 10., Baadesgaard v. Naksokv.
 Kruse, Ludvig E. A., fh. Toldass., begr. 23. 12.
 Kruuse, Johannes Fred., Læge, 2. 8., Skibby.
 Kryhlmann, C. F., Kmr., 3. 8., Aldersro v. Skive.
 Krüger, Poulina, f. Scheel, 26. 1.
 Krøyer, Helene Margr., f. Olsen, 31. 3.
 Kurtzbals, Axel Frits Aug., cand. phil., 1. 3.
 Kyster, Charlotte, f. Hammerstrand, 26. 10., M: Insp.
 Kühnel, Arnold Aug. Blichert, Generallt., 3. 6., 58 A., Nauheim.
 Købke, Carl Hartvig, Gartner, 24. 1., 67 A.
 Køster, Frants, Gartner, 27. 2., H: Augusta, f. Mzanti.
 Langballe, Cecilie, f. Thomsen, 6. 10., Skanderup.
 Langberg, Hans Emil Vilhelm, fh. Skibskapt., Expert, 9. 11., 73 A., H: Julie, f. Arentz.
 Lange, Anna Marie Sophie, f. Nielsen, 11. 7., Østerskerninge, E. e. Læge.
 —, Christiane, 1. 2., Gosmer, E. e. Præst.
 Lanzky, Thalia, f. Trochmann, 15. 5., M: Maskinm.
 Larsen, Axel, Fabrikbest., 10. 12.
 —, Clara, f. Sick, begr. 21. 11.
 —, Hans Nansen, cand. phil., 19. 5., 79 A., Fredensborg.
 —, Jens Peter, Dampskibskapt., 2. 11.
 —, L., Bogtr., 10. 12., Nakskov.
 —, Laurits Albert, Lt., 22. 6., 31 A., Kongo.
 —, Laurits Chr., fh. Sadelm., 10. 9., 73 A., Hillerød.
 —, Oscar Chr. Fred., Artist (Pjerrot), 5. 5., 49 A.
 —, Osvald, Intendant, 3. 8.
 —, Valdemar, E., Gross., 14. 10.
 Lassen, Alexander Fred., fh. Sgpr., 26. 10., Mern.
 —, Carl Henrik Aug., Adjunkt, 4. 12., Aalborg, H: Elise, f. Zerlang.
 —, Christian, fh. Apoteker, 4. 10., H: Olivia, f. Fribert.
 —, Henriette Marie, f. Pers, 2. 4., M: Dr. jur., H.assess.
 —, Hugo, Sproglærer, 20. 3., 50 A.
 —, Jenny Hortense, f. Alibert, 15. 7., M: Ob.
 —, Marie Elisab., f. Espensen, 25. 2.
 —, Vilhelm Herman, Fin.minister, 6. 4., 47 A.
 Lasson, Ane Kirstine, f. Christensdatter, 29. 1., 70 A., Kjæret, M: Smed.
 Lauesen, Aug., Kbm., 23. 5., 82 A., Middelfart.
 Lefolii, Hans Henrik, fh. Rektor, 7. 4., 89 A.
 Lembeke, Charlotte Elisab., 8. 5., M: Agent.
 Lemvig, Niels Henrik, Lt., 19. 3.
 Lerche, Carl Georg Flemming, Baron, 11. 11., Paraguai.
 —, Elisab. Sophie Anna, Komtesse, 11. 3., 46 A.
 —, Ferdinand Vilh., Baron, 29. 7., 50 A., Svebolle.
 —, Thora Angelica, 12. 1., Sct. Hans Hospital.
 Lesser, Charlotte, f. Carstens, 16. 7.
 Leth, Hans Chr., Koppertr., 18. 9.

- Leth, Johan Fred. (Fritz), Jægermester, 17. 1., 63 A.
- Levin, Rosette, f. Mannheimer, 2. 10.
- , Therese, f. Ballin, 25. 12., 81 A.
- Levinsen, Elline, f. Iversen, 23. 9., Gram, E. e. Apoteker.
- Levring, Olaf Rye, Lt., 24. 1.
- Levysohn, Adolph C., Kbm., 8. 4.
- Libert, Georg Emil, Landskabsmaler, 19. 5., 87 A.
- Liebe, Carl, cand. phil., 14. 12.
- Libbe, Vilhelm Adolph, Dir., cand. pharm., 7. 7., Louisville, Amerika.
- Liisberg, Julie, f. Lassen, 11. 10., Krathuset.
- Limkilde, Henriette, f. Hellesen, 17. 2.
- Lind, Rasmus Zacho, Godseksp., 30. 10., Silkeborg, H: Hansine, f. Krohn.
- Lindberg, Emilie Marie Adolphine, f. Almegaard, 24. 4.
- , Jacob, 22. 1., Kalifornien.
- , Vilhelm Adolph, Konfr., 24. 5., 75 A., H: Olivia, f. Wulff.
- Linde, Chr. Samuel, 29. 7., 53 A., Amerika.
- , Hans Chr., Læge, 24. 5., H: Olga, f. Krøger.
- , Olga, 9. 4.
- Lindeborgh, Otto Johs., Ass., 26. 9.
- Lindelof, Caroline Sophie, f. Rosenhagen, 22. 11., E. e. Præst.
- Lindhard, Thora, f. Møller, 1. 2., 63 A.
- Lindum, Henrik Johan Ingvard, Boghld., 17. 9., 67 A.
- Lipke, Vilhelmine, f. Reeh, 13. 11.
- Lippert, Caroline Vilhelmine, f. Ørsted, 4. 12.
- , Valdemar, Skuespil., 10. 3.
- Loft, Rasmus, Postm., 29. 6., 48 A., Viborg.
- Lohmann, Jeusine, f. Jensen, 26. 2., 89 A.
- Lohse, I. F., Snedkerm., 6. 3., Nakskov.
- Lollesgaard, Peter, cand. polyt., fh. Propr., 27. 6.
- van der Loo, C. F. C., Maskium., 28. 1., 86 A.
- Lorenzen, Caroline Marie Louise, f. Bloch, 27. 2., M: Insp.
- Lottrup, Ole Chr. Ingvard, Kbm., 1. 5., 49 A., Aarhus.
- Lotze, Christiane Charlotte, f. Boeck, 25. 9., Odense, E. e. Etr.
- Low, Peder, Kapt., 10. 1., 66 A., H: Sanne, f. Sonne.
- Luckow, Dorteaa, 29. 7., Horsens.
- Lund, Anna Elise, 23. 4., 80 A.
- , Carl Ludvig Ferd., Varemægler, 22. 12.
- , Chr. Jacob Rodt'witt, Dyrlægge, 27. 5., 59 A., Fredhavn, H: Henriette, f. Evers.
- , Emilie, f. Hermansen, 10. 9., E. e. Kobberstikker.
- , Henrik, Kbm., 14. 11., Aalborg.
- , Joh., Typograf (Arving t. Stamhus), 30. 12., 67 A., Aarhus.
- , Michael J., Malerm., 29. 10.
- , Niels Adler, Tandlæge, cand. pharm., 9. 9., Bredegaard v. Fredensborg.
- , Peter Chr. Rosbjerg, Kbm., 1. 8., Ringsted, H: Pauline, f. Ravn.
- , S., fh. Godsforv., 24. 2., Slagelse.
- , Tecla, 8. 12., E. e. Materialforv. v. Statstelegr.
- , Vilhelm, Stat.forst., 18. 7., 56 A., Fredericia.
- , Vilhelmine Louise, 3. 2.
- , William Charles Balduin, Justr., Osagf., 10. 3., 65 A., H: Marie, f. Duus.
- Lundh, Sophie, f. Irgens, 1. 5., 90 A., E. e. Kapt.
- Lunn, Lauritz Chr., Ob., 18. 3., 65 A., H: Laurentze, f. Resch.
- Luno, Amalie Marie Hedvig, 18. 3., 88 A.
- Lybecker, Johan Georg, Lærer, 25. 6., 76 A., Rorvig.
- Lynghye, A. I., fh. Skræderm., 17. 11., 82 A., Grenaa.
- , Anders L., Tømrerhldr., 21. 3., Dragør.
- Lübbers, Catharina Charlotte Henriette, f. Schöning, 12. 7., 81 A.
- , Marie Elisabeth, f. Lassen, 17. 4., M: Kapt.

- Lüders, Hansigæ, f. Larsen, 24. 5., E. e. Ass.
- , Jørgen Ludvig, Krigsr., 6. 2.
- Læssøe, Anders Chr., fh. Møller, 17. 4.
- Lønberg, Mariane Elisab., 17. 8., 80 A., Ringsted.
- Lüschau, Sophie, 8. 1.
- Lovenskjold, Karen Sophie, f. Christensen, 30. 4., 76 A., Søllerød, M: Baron.
- Mackeprang, Charlotte f. Hertel, 2. 5., 78 A., Wislanda, Sverige.
- , Johannes Blom, Landinsp., 26. 7., Odense.
- , Joava, fh. Kbm., 1. 2., H: Agnes, f. Lemvig Møller.
- , Locadie, 30. 1., 88 A.
- , Regiæ, f. Trojel, 1. 5., 87 A., Nakskov.
- Madelung, Paul Erhardt, cand. phil., 11. 7., Niverød.
- Madsen, August, Kbm., 3. 4., Skjelskør.
- , Ellen Joh. Rasmine, f. Schmidt, 8. 3., E. e. Oboam.
- , Joh. L., Gross., 9. 4., 76 A., H: Cathrine, f. Vedt.
- , Thorvald, Kapt., 23. 3., Kongo.
- , Thorvald Olivius, Kantor, 6. 1. Hellerup.
- Madvig, Poul Anton Mathias, Læge, 17. 1., 58 A., Kolding.
- , Poul Victor, fh. Apoteker, 11. 12.
- Maës, Ida, begr. 8. 11., Kiel.
- , Minna, begr. 8. 11., Kiel.
- Maglekilde Petersen, se Petersen.
- Malling, Bella, 11. 6., Rangoon., M: Kapt.
- , Martin Aug., Fuldm., 1. 1., Aarhus.
- Malta-Müller, Mathilde Agathe, f. Wilhjelm, 10. 6., Rudkjøb., M: Borgm.
- Mariboe, Chr. Fred., fh. Stat.forst., 4. 3., Farum.
- Marcher, Ane Cathr., f. Rømer, 12. 11., Rønne, E. e. Konsul.
- Marke, Louise Beate, f. Olsen, 25. 1., Farum, M: Dyr læge.
- Mathiesen, Fred. Chr., Læge, 28. 1. Nærum.
- Mattat, Soren Chr. Klæstrup, fh. Skibsbygm., 20. 2.
- Matzen, Heinrich, fh. Redakt., 15. 10.
- Mechlenburg, Lorens Fred., Dampskibskapt., begr. 18. 3., Esbjerg.
- Meinert, Nanna, 13. 10.
- Meinhardt, Frederikke, f. Howaldt, 7. 5., Gjentofte.
- Meinig, Louise Jane Mary, f. Newcombe, 21. 4., 75 A.
- Meisliag, Olivia Marie, f. Sandgreen, 15. 10., M: Fuldm.
- Meldahl, Ferdinand, Kmhr., Etr., 3. 2., 80 A.
- Melkens, Dagmar, f. Rønsholdt, 28. 10., Viborg, M: Etr.
- Meltzer, Camilla Caroline Sophie, f. Petersen, 12. 3.
- Menzell, Anna, f. Walbom, Balletdanser., 25. 9., M: fh. Hovedkasserer.
- , Fred. Carl Chr., fh. Hovedkasserer, 12. 10., 79 A.
- Meulengracht, Christine Caroline, f. Christiansen, 31. 3., 55 A., Brede v. Lyngby.
- Meyer, Anna, f. Møller, 6. 8., M: Ob.
- , Ernst Carl Vill., Ass., 26. 10., 28 A.
- , Thea, f. Friedländer, 21. 1.
- Mibach, Jenssinius Ferd., fh. Toldass., 5. 1.
- Michaëlis, Louise Beate, 23. 6.
- Michaëlsen, Joseph, fh. Postm., 12. 4., 81 A.
- Michelsen, Frederikke Louise, f. Bloch, 30. 12., 76 A., Ribe, E. e. Justr.
- , Johan Henrik, Kordegn, 5. 9., Storeheddinge.
- Mini, Johan Andreas, Gross., 18. 5.
- Mohr, Fred. Aug., cand. jur., 30. 1.
- Molbæch, Mathilde, f. Krabbe, 14. 12., Askov, E. e. Prof., Forf.
- Moldenhawer, Johannes, Konfr., 22. 3., 78 A., H: Ovine, f. Hauch.
- Møllerup, Magdalæne, f. Petersen, begr. 9. 2.
- , Peter Chr. I., fh. Dampskibskapt., 19. 10., 67 A., H: Marie, f. Arentz.

- Moltke, Bertha Marie Louise, f. Komtesse Moltke, 26. 5., 75 A., Nørager, E. e. Greve, Kmhr.
- , Birgitte Aamie Juliane Dorothea Nanna, 16. 8., 88 A., Aalborg.
- , Charlotte Sophie Dorthea, 22. 11., 72 A.
- , Sophie Mariane Vibeke Ovine, 21. 1., 79 A.
- Momme, Andreas Thomas, Vinhdrl., 1. 1.
- , Emilie Sophie Cathr., f. Bestle, 19. 11., 89 A.
- Monberg, Emmy, 23. 12., Odense.
- Monies, Sophie, 12. 4.
- Morange, Emilie Sophie, f. Dohn, 8. 4., 84 A.
- Mortensen, Hans, fh. Sem.lærer, 13. 11., 83 A.
- , Vald. Theodor, Dekor.maler, 2. 2., 76 A.
- Mule, Hulda, f. Nielsen, 25. 3., 34 A., M: Posteksp., cand. polit.
- Munch-Lassen, Hans Emanuel, fh. Konditor, 17. 3.
- Munthe af Morgenstjerne, Annine Helene, 14. 1., 85 A.
- Mynster, C., Boghld., 12. 11., Stubbe-kjøb., H: Sophie, f. Tolstrup.
- , Marie, f. Jonassen, 9. 11., Gjentofte.
- Müller, Carl Gustav, Kapt., 19. 5., Bøllnøsegaard, H: Charlotte, f. Crone.
- , Marie Louise, f. Biering, 28. 11., M: cand. mag., Forf.
- , Søren, fh. Fabr., 16. 4.
- Müllertz, Anna, f. Holm, 1. 4., E. e. Oblt.
- , Nina Oline Ernestine, f. Jørgensen, 27. 4., E. e. O.læge.
- Møller, Astrid Ebba Margr., f. Sommerfeldt, 8. 3.
- , Augusta Henriette Louise, f. Polentz, 15. 3., E. e. kgl. Kapelmusik.
- , C. R., fh. Skibsbygm., og -reder, 4. 10., Trøense.
- , Dorthea Frederikke, f. Heinrich, 10. 12., E. e. Kaner.
- Møller, Emma, f. Fischer, 29. 11., E. e. Km.r.assess.
- , Frederik, Tømrrerm., 12. 1., 66 A., Randers.
- , Frederik Sophus Nicolai, fh. Lærer, 15. 11., 86 A., Rødovre.
- , Frederik Vilh., fh. Havnef., 16. 5.
- , Fritz Jul., cand. phil., Branddir., 3. 4.
- , Gudrun Marie, f. Larsen, 6. 9., Jellinge.
- , Henriette, f. Haderup, 6. 5., Valensbæk, E. e. Propr.
- , Henriette, f. Linnemann, 25. 9., E. e. Gødsforv.
- , J. Theilmann, Kbm., 3. 10., Hadsund.
- , Jacob, Sgpr., 8. 12., 65 A., Ørsløv.
- , Johan Henrik, fh. Tobaksfabr., 17. 11., 84 A.
- , Johan Martin, cand. pharm., 10. 6., 75 A., Aalborg.
- , Julie Augusta, f. Luplau, 11. 2., Carlsberg v. Hillerød.
- , Marie, 30. 1., E. e. Toldass.
- , Niels Peter Vilh., Musiklærer, 30. 6.
- , Otto Cecilus, cand. math., 28. 6.
- , Peter Fred. Louis, Told.kontroll., 25. 5., 64 A., H: Nathalie, f. Corvinus.
- , Søren, Kbm., 12. 6., Odense.
- , Vilhelmine, f. Subr., 13. 1., Maribo.
- , Vilhelmine Louise Haraldine, f. Tødt, 14. 2., 69 A.
- Mørk-Hansen, Adolph, cand. pharm., 29. 3., H: Elna, f. Rosted.
- Nebelong, Anna Louise Henriette, f. Wroblewski, 16. 3., Gjentofte.
- Neble, Chr., Kbm., 12. 2., Stubbe-kjøb.
- Neckelmann, Marie, f. Gjelbye, 3. 2., E. e. Etr., Prok.
- Neergaard, Johan Peter Jacob, Part., 5. 12.
- , Julie Marie, f. Bladt, 10. 8.
- , Vilhelmine, f. Røgind, 29. 12., E. e. O.lærer.
- Nehm, Eline, f. Lundbye, 10. 11.

- Neiiendan, Emil, Restauratør, 18. 10.
- Nellemann, Harald, cand. phil., Fuldm., 2. 8., H: Wilhelmine, f. Kaysen.
- , Peter Worsøe, Gross., 20. 5., 78 A., Hamborg, H: Paula, f. Günther.
- Neumann, Viggo Emil, Urtekr., 11. 1., 57 A.
- Nielsen, Ane Lucie, f. Baagø, begr. 5. 3.
- , C., Justr., 20. 7., Kolding.
- , Carl A., Fuldm., 3. 11.
- , Caroline, f. Boudrup, 7. 2., E. e Stadsarkitekt.
- , Caroline Christ. Elisabeth, f. Møhlenberg, 9. 11., E. e. Maskinm.
- , Frants Louis, fh. Telegraf., 8. 6., Finland.
- , Fred. Ferd., fh. Kt.chef i Finmin., 30. 7., 77 A., Fredensborg.
- , Georg, fh. Skuespil., 14. 5.
- , H. Kaner., Tobakfabr., 7. 12., Odense.
- , Haas, Observator, fh. Realskoleforst., 12. 2., 69 A.
- , Helene, f. Perch, 1. 5., Thoreby, E. e. Stiftsprovst, Prof.
- , Jens, Dir., 15. 9.
- , Karen Marie, f. Jensen, 25. 7., Søllerød, M: Sagf.
- , Laurits Chr., Silke- og Klædehdlr., Gross., 29. 5., H: Rosa, f. Thrane.
- , Marjin, Højskoleforst., 28. 6., 46 A., Vinding.
- , Poul, stud. jur., begr. 9. 7.
- Nissen, H. C., fh. Kbm., 19. 7., Sct. Jørgen v. Svendborg.
- , Rudolph, Kapt., 12. 2., Fredericia.
- Nordentoft, Mariane, f. Hansen, 8. 6., Thisted.
- Nyemann, Johan Chr., O.ass. v. Statsb., 15. 1., 43 A.
- Nygaard, Anders Chr., fh. Lærer, begr. 23. 9.
- Nyholm, Carl Cilius, fh. Apoteker, 20. 7., H: Andrea, f. Schjelde.
- , Holger, Propr., 24. 4., Thestrup.
- Nysted, Halvor Eduard Emil, Oblt., 27. 2., 77 A.
- Nøkkentved, Cai Wildenrødt Nielsen, Læge, 30. 12., Tranekjær.
- Nørgaard, Carl Chr., Kapt., 22. 10., 68 A.
- , Sophie Dorothea Margr., f. Bjerriag, 28. 4.
- Nørregaard, Anna Jensine, f. Schmidt, 28. 8., M: Dir.
- , Peter Chr., Maskinm., 31. 5.
- Nørrild, Vilhelmine Marie Victoria, 15. 12., Hellerup, M: Toldkontroll.
- Nøthen, Signe, 22. 3.
- Obel, Jens Thøger Bartholin, Justr., Sagf., 6. 7., Fredericia.
- , Nicolotte Marie Margr., f. Køster, 11. 5., Randers.
- Odland, Thor Georg Bernhard, fh. Sgpr., 26. 6., 55 A.
- Ohlenlorff, Astrid Juno Helene, 2. 3., 22 A.
- Olsen, Antoinette Marie, f. Kragh, 19. 11., Aagerup, M: Lærer.
- , Chr. Erik Thomsea, Sgpr., 21. 5., 48 A., Østbirk.
- , Hanne Charlotte Amalie, f. Hansson, 15. 1., 74 A., Storeheddinge, E. e. Redakt.
- , Jens Chr., kgl. Skovf., 13. 8., Espergærde.
- , N., Bankkasserer, 4. 6., 75 A., Viborg.
- Oppermann, Ludvig Vald., Dyrlæge, 29. 6., 75 A., Randers.
- Orlamundt, Eline, 16. 12.
- Ostermann, Jørgen Ludvig, Kbm., 21. 6., Roskilde.
- , Laura Gerhardine, f. Gradmann, 20. 5., Roskilde.
- Otto, Peter Chr., Konditor, 30. 4.
- Oxenbøll, Charlotte, f. Østrup, 13. 6.
- Oxfelt, Marie Vilhelmine Ingeborg, f. Ravn, 10. 7., M: Kapt.
- Oxholm, Alexander Georg Tully, Kmhr., 19. 5., 63 A., Lyngby, H: Charlotte, f. Hilmers.
- Pagh, Ida Elisabeth, f. Michelsen, 17. 4., Bogense, M: Kaner., Landstingsm.
- v. d. Pahlen, Caroline, 26. 2., 93 A., Rudkjøb.

- Paludan, Anna Bolette, 24. 1., Gundersup.
- Pape, Daniel Høfding, Jagtinsp., 10. 11., Ravnehjerg.
- Pasberg, Christine, f. Andersen, 20. 5., M: Fabrikdir.
- Paulsen, Marie Elisab. Dorothea, 7. 2., 66 A.
- Paustian, Friedrich Wulff, Krigsr., 23. 11.
- Pedersen, Benjamin, Theaterdir., 6. 4., Aarhus, H: Alma, f. Rosenstand.
- , Hans Peter, fh. Gross., 11. 5.
- , Inger Emilie, f. Leser, 19. 3., Sæby.
- , Marie Christine, f. Jermin, 13. 8., Als ved Hadsund.
- Peters, Augusta, 17. 3., 91 A., Eje-god.
- Petersen, Augusta Marie, f. Mohr, 14. 4., Amerika.
- , Berent, Gross., 14. 7., Charl.lund
- , Carl Maglekilde, Forf., Gross., 29. 1., II: Charlotte, f. Boalth.
- , Christine, f. Cohn, 29. 12., Varde.
- , Desirée Frederikke, f. Friess, 6. 8., Hillerød, E. e. Adjunkt.
- , Edvard, Krigsassess., 5. 7., Kjer-teminde.
- , Erik Vald., Tandlæge, 12. 11., Aalborg, H: Thora, f. Fritsche.
- , Frederik, Dir., 27. 6.
- , Johan Heinrich, Lt., fh. Hotel-ejer, 18. 7., Ærøskjøb.
- , Jørgen, Landbrugsskoleforst., 19. 6., 54 A., Dalum.
- , M., Sparekassedir., 11. 6., 90 A., Udesundby.
- , Marie, f. Jessen, 28. 2., 47 A., Kjertemind, M: Sparekassebogholder.
- , Marie Sophie Frederikke, f. Mohr, 15. 4., E. e. Krigsassess.
- , Mathilde Christine, f. Lundsted, 30. 3., 77 A.
- , N. P., Dyr læge, 22. 10., Ordrup.
- , N. Th., Redakt., 1. 5., 49 A., Nakskov.
- , P., Konsul, 1. 9., Svaneke, H: Emma, f. Holst.
- Petersen, Peter Bogislaus Carstens, Etr., 19. 1., 74 A., Høng.
- , Rosine Georgine Eleonora, f. Otto, 13. 3., 78 A.
- , Theodor Ernst, Konfr., fh. Ofor-mynder, 3. 8., 82 A., H: Johanne, f. Rothe.
- , Viggo, Posteksp., 8. 8., H: Ketti, f. Jordan.
- , Vilhelm Lauritz, fh. Gross., 8. 9.
- Petri, Fred. Carl, Sgpr., 11. 5., 79 A., Marienbørg.
- Philipson, Sophie, f. Abraham, 19. 8., 88 A., Randers.
- Pii, Niels Jensen, fh. Skibskapt., 25. 3., 96 A., Hørnbæk.
- , P. N., fh. Skibskapt., 5. 5., 67 A., Hornbæk.
- Piil, Martin, fh. Skibskapt., 31. 8.
- Pingel, Johan Chr., Oblt., 29. 10., 86 A., II: Marie, f. Dreyer.
- Plenge, Christiane Nielsine, f. Tiet-gøn, 29. 12., Hillerød.
- , Emma Olivia, f. S., E. e. Etr.
- , Jenny Emilie, f. Henningsen, begr. 22. 12.
- Plesner, Hansine Frederikke, 23. 1., Langseth, Norge.
- Ploug, Sophie Siegfriede, 24. 1., 87 A.
- Plum, Nicolai Henrik, fh. Skibskapt., 6. 5., H: Anna, f. Bjerre.
- Pløyen, Hanne, 13. 5.
- Pontoppidan, Dorothea, 30. 1.
- Popp, Ernst Lulvig Theodor, Tøm-rem., 13. 7., Helsingør.
- Poser, Johan Fred., exam. jur., 6. 1., 65 A.
- Poulsen, Anna Sophie, f. Balle, 29. 11., E. e. Dr. med. O.læge.
- , Fræd. Chr. Carl, Justr., 16. 7., H: Julie, f. Szybrowsky.
- , P., cand. pharm., 2. 7., Slagelse.
- , Peter Thue, Ing., 8. 2., Chicago.
- , R., fh. Sparekassedir., 15. 6., Middelfart.
- , V. A., Dyr læge, 21. 2., Nakskov.
- Prahl, Anna Hedvig, 10. 2., Sorø.
- v. Praugen, Augusta Joachimine Marie, 5. 1., 80 A.
- Pretzmann, Caroline, 19. 2., E. e. Herredsf.

- Preisler, Antonius Thomaselli, fh. Undermester i Artill., 2. 1.
- Price, Adolph Fred. Valdemar, fh. Danser, 4. 1., 71 A.
- Pries, C. A., Skovrider, 21. 8., Hagen v. Grenaa.
- Prior, Anna, 21. 1.
- Prip, Amalie, f. Selmer, 30. 4.
- Pritzel, Laura Christ. Magd., f. Schmidt, 24. 1., Lyngby.
- Prosch, Edvard, Prokurist, 24. 2.
- Præst, Louise, f. Johnsen, 8. 3.
- Pursche, Sophie Elisabeth, f. Storm, 31. 12.
- Qvistgaard, Anna Margr., f. Wolff, 12. 12., Hemmet, E. e. Sgpr.
- , Nicoline Cathr. Anette, f. Høyer, 8. 5.
- Raabye, Johanne, 6. 10., E. e. Kapt.
- , Louis Andreas Chr., Kapt., 10. 11., 50 A.
- , Valdemar Stephan Jul., Gen.maj., 5. 9., 56 A.
- Raaschou, Hans Peter, Vinhdlr., 16. 1., 69 A.
- Raben, Betty, 12. 5.
- Raff, Victor Emanuel, Ass., 27. 2.
- Rahlff, Fred. Jørgen Peter, Etr., 3. 6.
- , Nicoline Eleonora Charlotte, 31. 1.
- Rasch, Hermance Lovenskjold, f. Kirchheiner, 6. 6.
- Rasmussen, Anders Fred., Kmr.assess., 13. 4., 87 A.
- , Carl Johan, Kancr., 14. 12., 69 A.
- , Caroline, f. Norregaard, 22. 4., 71 A., Odense, E. e. Jernstøber.
- , Charlotte, f. Wilchens, 17. 10.
- , Christian I., Organist, 6. 10.
- , Eline Eleonora, f. Windfeldt, 12. 9., Varde.
- , Henrik Marius Edvard, Fabr., 2. 7., Slagelse.
- , Jens, Landstingsm., 31. 1., 71 A., Snertinge.
- , Thora Emilie, 2. 1., E. e. Dir.
- Ravn, Anna Marie, f. Møller, 4. 1.
- , Arent, Ass., 8. 3.
- , Søren Chr. Theodor, fh. Propr., 30. 7., 88 A.
- Rée, Herman Ludvig, Gross., 21. 1., H: Harriet, f. Hecksher.
- Reeberg, Petrine Christiane, 24. 5., 90 A.
- Reimuth, Carl I. N., fh. Propr., 3. 3., Ferslev.
- Reinhard, Antoinette, f. Bentzon, 5. 6., Hillerød, E. e. O.lærer.
- Reinwaldt, Eleonora Christine, f. Albertus, 9. 3., E. e. Skibskapt.
- Repholtz, Otto, Læge, begr. 20. 12.
- Restofte, Signe C., f. Jensen, 3. 4., M: Bankdir.
- Reventlow, Chr. Ditlev, Greve, 26. 10., 66 A., Lund.
- Ricard, Chr. Fred., Geh.konfr., fh. Dept.chef, 10. 1., 77 A.
- Riemenschneider, Marie f. Monrad, 16. 11., 90 A., E. e. Major.
- Rimestad, Herman, F. 2., 51 A., Java-Ring, Cecilie, f. Fog, 12. 12.
- , Nielsine Christ. Vilhelmine, f. Nyboe, 12. 5.
- Rist, Ida, f. Møller, 5. 5., M: Ob., Forf.
- Roed, Magna Vilhelmine, f. Reitzel, 2. 7.
- Roepstorff, Harriet Sophie, 29. 10., 85 A.
- Rohde, Fred. Rudolph Philip, Gross., 16. 10.
- , Thora, f. Wendel, 17. 12., Haslev.
- , Vilhelm B., Herredsfuldm., 6. 12., 44 A., Høng.
- Roloff, Thora, f. Felsen, 1. 2., Odense.
- Rose, Rasmus Peter, Smedem., 3. 7.
- Rosendahl, Laura, 4. 8., Nykjøb. F.
- Rosenqvist, Juliane Kirstine Marie, 6. 8., Gjentofte.
- Rosenstand, Laura, f. Wellmann, 25. 3.
- , Niels Peter, Kantor, 28. 1.
- Rosenørn, Peter Eleon Ernst Emil, Postm., Lt., 31. 8., 56 A., Assens, H: Mathilde, f. Boeck.
- Rosing, Agnes, f. Dunlop, 17. 8., Sorø, E. e. O.lærer.
- Ross, Petronelle Elisabeth, Severine, 21. 6., 49 A., Korsør.
- Rosted, Johanne, f. Hemmert, 10. 8.

- Rostgaard, Marie Sophie, 8. 5.
- Rostrup, August Jul., cand. theol., 27. 11., 87 A., Stokkemærke.
- Roth, Martha Vilhelmine Augusta, f. Thiisen, 13. 9., 87 A., Vigerslev, E. e. Sgpr.
- Rouenville, Olupha, f. Christopher- sen, 3. 4.
- Rubin, Adolph David, Gross., 2. 1., 58 A.
- Rump, Siegfried Diedrick, cand. theol., fh. O.lærer, begr. 27. 2.
- Rung, Emilie Kirstine, 22. 4.
- Rübner-Wissing, Thomas Georg Mar- tin, Konsul, 14. 1., Rønne, H: Nicoline, f. Predbjørn.
- Rømer, Ludvig Ferd., fh. Sgpr., 27. 2., 84 A., Horsens.
- Rønholt, Knud, cand. jur., 16. 12., Bregninge, Taasinge.
- Rønne, Petra, f. Rønne, 1. 2.
- Rønnenkamp, Vilhelmine, f. Muhlign, 19. 7.
- Rønnow, Johanne, f. Skaarup, 13. 7.
- Rørbech, Vilh., Propr., 3. 2., Lynæs.
- Rørbye, Peter Ferd., fh. Stat.forst., 6. 7.
- Sabra, Frederik V., fh. Konsul, 15. 1., Næstved.
- Sadolin, Ole Jørgen, fh. Sgpr., 12. 7., 81 A., Reerslev.
- Salicath, Harald, Justr., 15. 5., 74 A., Aalborg.
- Salomon, Nina Theresia, f. Canesi, 19. 5., Milano.
- Sand, Carl, fh. Kbm., begr. 30. 5., H: Mathilde, f. Secher.
- , Henriette, f. Cappelen, 14. 10.
- Sandberg, Oliver, Gym.lærer, 6. 9., 24 A.
- Sarauw, Augusta Louise, 29. 1., Sorø.
- Saxkjær, Emilie, 19. 3., E. e. O.dyr- læge.
- Schaarup, Chr. A. L., Dir., 15. 6., Aarhus.
- Schalburg, Chr. Fred., Kapt., Vin- hdr., 4. 2., Nyborg.
- Schendorff, Andrea Johanne, f. Aa- gren, 4. 7.
- Schendorph, Johan Ferd., fh. Dir., 15. 9.
- Schaper, Annetta, f. Tiedemann, 2. 7., Stege, E. e. Amtsförv.
- Scharf, Heinrich Wilh. Fred., Krigs- assess., 19. 1.
- Scharff, Emma, f. Meyer, begr. 30. 12.
- Scheel, Wilhelm, Geh.kommercer., fh. Konsul, 28. 4.
- Scheving, Gudmundur Bjarnason, Kbm., 18. 7., Lyngby, H: Helga, f. Rørdam.
- Schibbye, Valdemar, Kapt., 2. 12.
- Schiellerup, Nanna Amalie, 5. 3., Søllerød.
- Schierner, Margrethe, begr. 4. 3.
- Schiøler, Th., Vekselmægler, 8. 3.
- Schiøtt, Laura Gottliebine Louise Amanda, f. Hanssen, 11. 2., M: Prof.
- Schjær, Henriette Nicoline, f. Bonde, 20. 1., 87 A.
- Schjødt, Nicoline Marie, f. Thaae, 4. 2., E. e. Skoleinsp.
- Schjørring, M., Kancr., 26. 11., Nexø.
- Schjøth, Ane Kirstine, f. Suchow, 7. 1., 82 A., Vejle.
- Schlawitz, Edvard Jul., Boghldr., 18. 5., Ebeltoft, H: Vilhelmine, f. Siegumfeld.
- Schlegel, Emil, Fabrikejer, 28. 1., 58 A., Helsingør.
- Schlepppegrell, Augusta, f. Kragh, 21. 2., 59 A., E. e. O.førster.
- Schmidt, Andreas Chr., Konfr., fh. Dept.chef, 4. 10., 85 A., H: Marie, f. Viale.
- , Bertha, f. Lütken, 1. 3., 83 A., E. e. Konsul.
- , Caroline, 28. 11., E. e. Jernb.ass.
- , Emmy, f. Erdmann, 11. 11.
- , Mathilde, f. Landau, 27. 2., M: Skibskapt.
- Scholten, Emil, O.læge, 8. 9., 71 A., Aalborg.
- Schou, Ane Abelone, f. Dahlsgaard, 13. 3.
- , Anastasia Johanne Marie, Sko- lebest., 30. 1., 81 A.
- , Camilla, f. Heinricy, begr. 24. 11., E. e. Dampmøller.
- , Cumilla Sarina Augusta, f. Arentzen, 16. 5., E. e. Generaldir.

- Schou, Christian Lauritz, Birkedømmer, 8. 4., 58 A., H: Margr. f. Hjort.
- , Jens Henrik, Dr. phil., Forf., 21. 1., H: Marie, f. Bahnson.
- Schousboe, Helene Margr., f. Bruun, 5. 10.
- , Petrine, 5. 6., Vejle.
- Schovgaard, Frederikke Christine, f. Blichfeldt, 21. 5.
- Schram-Nielsen, Thora, Gym.lærer., 10. 2.
- Schreihüber (kaldet Grove), Anna Sophie, 28. 7.
- Schröder, Chr. Johan Andr., fh. Kasserer, 23. 1., 78 A.
- , Lauritz Ferd., Afd.chef, 23. 1.
- , Ludvig, Prof., Højskoleforat., 8. 2., 71 A., Askov.
- Schubart, Jacobine, f. Claessen, 4. 12.
- Schubert, Axel, Boghldr., 17. 2.
- Schulsen, Ingebjørg, f. Sandholt, 15. 4., E. e. Kmr.
- Schultz, August Chr., Admiral, 5. 9., 94 A.
- , Magnus Andreas, Boghldr., 18. 9., 69 A., Aalborg.
- , Peter Johan, fh. Fabr., 14. 2.
- Schulz, Sophie, 4. 5., E. e. kgl. Hofvognfabr.
- Schumacher, William, fh. Forp., 14. 11., 76 A.
- Schwartz, Charles, Malerm., 28. 10.
- , Thomas, Kancr., 29. 8., 79 A., H: Julie, f. Arntzen.
- Schyth, Charlotte, 31. 10., 67 A.
- Schönberg, Carl Chr. Stephan Caspar Alexander Henrik, fh. Forlagsboghldr., 23. 9., 76 A., H: Lovise Johanne, f. Schiøtz.
- , Lovise Johanne, f. Schiøtz, 17. 10., E. e. Forlagsboghldr.
- Schønning, Emma Heloise Victorine, f. Kofoed, 17. 8., E. e. Ob.
- Secher, Boyeline, f. Rasch, 5. 12., E. e. Arkivass., cand. mag.
- Seedorf, Marie Ottoline, f. Larsen, 2. 8., E. e. Oblt.
- Seehusen, Emilie, f. Rasmussen, 15. 4.
- Segelcke, Ida Caroline Marentine, 19. 9., Løkken.
- Sehested, Einar, Jægermester, 12. 4., 58 A., Broholm, H: Bertha, f. Fenger.
- Seidelin, Christiane, f. Rosenstand, 26. 2., Aarhus, E. e. Bankdir.
- , Ferdinand Emil, fh. Sgpr., 22. 9., 86 A.
- , Villhelmine Christine, f. Helm, 12. 6., 89 A., Aarhus, E. e. Provst.
- Selchau, Ingeborg, Student, 24. 2., Nykjøb. F.
- Selchau-Hansen, Carl, Forp., 11. 6., Egholm, H: Ingeborg, f. Brandt.
- , Hanna, f. Speyer, 12. 6.
- Selmer, Johanne Elisab., f. Bech, 5. 7., Tranekjær.
- Sibbern, Arenth Chr. Vilh. Gottlieb, Smød, 6. 7.
- Simesen, Elisa, begr. 11. 3., Ludvigsholm, E. e. Godsejer.
- , Hanne, f. Gerlach, 23. 4., E. e. Prof.
- Simonsen, Mariane Caroline, f. Gottliebsen, 26. 2., Helsingør.
- Sinding, Eline Sophie, 21. 10.
- Skadhauge, Christine, f. Sønderup, 28. 1., 62 A., M: Boghldr.
- Skjoldager, Emma Emilie, f. Halberg, 14. 2., Lyngby.
- Skogstad, Oline Martine, f. Lørup, begr. 17. 7., 77 A., Hillerød.
- Skousgaard, Juliane Augusta, f. Eggers, 3. 4., 91 A.
- Skov, Signe, f. Madsen, 26. 10., Troense, M: Dylrlæge.
- Skovgaard, Johan Georg Chr., Gross., 5. 10., 79 A.
- Smith, Daniel Peter Perch, Læge, 26. 2., Rødby.
- , Einar, Fuldm., 22. 10., Aalborg.
- , P., Kbm., 4. 2., Ribe.
- Soetmann, Augusta, f. Reinhardt, 19. 2.
- Sonne, Carl Chr., fh. Telegrafing., 23. 10., 58 A.
- Sperling, Theodora, f. Schyberg, begr. 19. 1.
- Spiegel, Melusine Charlotte, f. Gleie, 7. 2., M: Graver.
- Staal, Carl, cand. phil., ? 1., 88 A.

- Staal, Carl Gustav, fh. Bankkasserer, 7. 6.
- Stabel, Kirstine Augusta, f. Brask, 14. 3., 92 A.
- Stallknecht, Caroline Dorothea, 26. 2.
- Stampe, Lauritz Emil, Ass., 10. 11., 74 A.
- Starck, Christiane, f. Winding, 14. 10., 86 A., Snodstrup.
- , G., Konsul, 2. 9., Aarhus.
- Stausholm, Martin Vilh. I., Gross, 29. 2.
- Steenbeck, Petrea Ingeborg, f. Olsen, 4. 10.
- Steenberg, Ingeborg Dorothea, f. Marcher, 19. 1., E. e. Sgpr.
- Steenstrup, Carl Ludvig, Ob., 12. 2., 75 A., Aarhus.
- , Josephine, begr. 20. 3.
- Stenbæk, Chr. Rasmussen, fh. Folke­tingsm., 17. 4., 69 A., Aarhus.
- , Halfjan, Prof., 9. 6., 29 A.
- Stenersen, Anna Caroline, f. Koch, 10. 4., 70 A.
- Stephensen, Hannes Pater, Etr., fh. Dir., 22. 3., 75 A.
- Stilhoff, Hans Peter Henrik, Læge, 13. 10.
- Stilling, Niels, Dyr­læge, 30. 10.
- Stochholm, Erikke, f. Achton, 12. 11., 78 A., M: fh. Sgpr.
- , H. C., Lærer, 13. 10., Holbæk v. Ørsted.
- Storck, Johan Fred., cand. jur., 2. 6.
- Storm, Axel, Propr., 14. 7., Lunde­bakkegaard.
- Stramboe, Frederik, Billedhugger, 5. 1.
- Strande, Adamine Frederikke, f. El­lermann, 14. 3., E. e. Gross.
- Strickær, Johanne Christine, f. He­rold, 26. 9., 80 A., Helsingør.
- Struck, Ludvig Friedrich Wilh., fh. Insp., 3. 12., Brogninge.
- Strøyer, I. N., Skomagerm., 6. 1., 70 A., Odense.
- Svanekjær, Sophie Thomine Concor­dia, 18. 9.
- Swane, Anna Ivara Chrjstine, f. Hviid, 30. 7., Aarhus.
- Sølling, Christiane, f. Sølling, 5. 11., Randers.
- , Hanne, 21. 12., Randers.
- Søndergaard, Christine, 27. 11., Fre­dericia, E. e. Kmr.
- Sørensen, Anna, f. Madsen, 16. 9., E. e. Sættemaskinens Opfinder.
- , Anna Christine, f. Lund, 25. 1., M: Fulim.
- , Charlotte Amalie Cecilie, f. Friis, 9. 2., Husby, M: Sgpr.
- , I. P., fh. Dir, 18. 8., Amerika.
- , I. P., Sagf., 22. 10., Aarhus.
- , Jacob Chr., Premlt., 20. 12.
- , Julie, fh. Skolebest., 27. 11.
- , Rose Marie Kirstine, f. Laurent, 11. 1., Hobro, M: Prof., fh. Sko­lebest.
- Sørup, Sophie, fh. Institutbest., 3. 2., Helsingør.
- Tarliong, Bertha Elvira, 20. 11.
- Tarp, Jørgen, Gross., 25. 11., 35 A.
- Tauber, Louise, fh. Institutbest., 26. 6.
- Tegner, Axel Viggø, Bygmester, 24. 1., 37 A., Mexico.
- Teigelkampff, Andrea Marie, f. Ul­feldt, 1. 11., 80 A.
- Teisen, Ingeborg Andrea, f. Berg, 2. 12., 53 A., Odense, M: O.lærer.
- , Thora Sophie Elise, f. Holck, 7. 3., E. e. Sgpr.
- Ter-Borch, Frederikke, f. Jensen, 30. 1.
- Textière, Jutta Sophie, 7. 12.
- Thaarup, Johanne Christ. Hede­vig, f. Poulsen, 31. 7., Bovbjerg.
- , Victor, Kbm., 22. 5.
- Thaning-Hansen, Thyra, 11. 4., 16 A.
- Thaulow, Karen Kirstine Helene, f. Hansen, 20. 10.
- Theilland, Carl Henrik Jacob, Kapt., 31. 10., 51 A., Hellerup.
- Thejll, Andreas, Prof., Arkitekt, 3. 7., Hellerup, H: Betzy, f. Steen­berg.
- , Louise Emilie, f. Høyer, 10. 1., Svendborg.
- Thellemann, Chr., Telegraf., 8. 3.
- Thellesen, Juliane, 28. 1.
- Therchilsen, Niels Marius, fh. Fabr., 6. 1.

- Thestrup, Johan Peter Eykens, cand. jur., 4. 4., Ebeltoft .
- Thomsen, Carl Chr., Sgpr., 4. 12., 49 A., Vejrum.
- , Niels Michael, fh. Skibskapt., 1. 8., 77 A., Romø.
- , S. Chr., fh. Kbm., 29. 4., Odense, H: Mathilde, f. Wiggers.
- Thorsager, Conrad Z. I., fh. O.lærer, 19. 9., Svaneke, H: Olivia, f. Holst.
- , Olivia, f. Holst, 1. 12., Svaneke, E. e. O.lærer.
- Thortsea, Adolphue, f. Stenersen, 9 10., E. e. Kmj.
- Thorup, Jacob Chr., Kmr.assess., 31. 10.
- , Theodor, fh. Lærer, 7. 1., 85 A.
- Thorvildsen, Jørgen Smith, Gross., 11. 3.
- Thrane, Emma Ottilia, f. Claussen, 9. 4., Karise.
- Thulstrup, Louise, f. Gandil, 15. 7., 79 A., E. e. Ob.
- Thygesen, Janus Boye Gad, Sgpr., 23. 11., 65 A., Odder.
- , Johanne, f. Lange, 26. 4.
- Tillisch, Fred. Ferd., O.intendant, 2. 10., 59 A.
- Tobiesen, Fred. Chr. Heinrich Emil, Kmh., kgl. Kommissar., 19. 5., 79 A.
- Toeffer, Peter Anton Emil, fh. Lærer, 10. 9., Lyngby, H: Hertha, f. Monrad-Werligh.
- Tofte, Niels Fred., fh. Dampskibskapt., begr. 26. 11., 81 A.
- Topp, Steen Steensen, Apoteker, 24. 6., Gedsted.
- Topsøe, Frederikke, f. Hall, 4. 12., E. e. Sgpr.
- Torp, Henrik Gotfred, Skibsforv., 10. 6.
- Torrill, Johannes Marius, Dr. med., 29. 11., 38 A., Aalborg.
- Toussieng, Frantz Georg Werner, Oblt., Trafikbest., 23. 4., 64 A., H: Sophie, f. Balle.
- , Heinrich Elfred Theodor, Ob., 7. 12., 63 A., H: Regina, f. Winning.
- Tram, Chr. Albert, Lt., Toldass., 25. 7.
- Tramp, Harald, Greve, begr. 10. 3., 27 A.
- Trampe, Adam Rudolph, Greve, O.sagf., 9. 9., 64 A.
- Trier, Birgitte, 15. 3., 95 A.
- Trojel, Anna Allette Kirstine, f. Arc-tander, 12. 4., Vejle, M: Amtsforv.
- Trolle, Antou Jul. Carl, fh. Skibskapt., 7. 6., 93 A.
- , Herman Godske, Dir., 31. 5., 58 A., H: Anna, f. Haugsted.
- Tronier, Carl Adalbert, fh. Gesandt-skabssekr., 5. 8., 79 A.
- Truelsen, Marie, f. Friis, 2. 9.
- Tryde, Dorthea, f. Petersen, 19. 8.
- , Louise, 4. 7., 75 A.
- Tullin, Adelaide Siegfride, f. Bræmer, 6. 9.
- Tutein, Jensine Christine, f. Ørtoft, 30. 3., 67 A., Randers.
- Tuxen, Bertha Laura, f. Gjødvad, 25. 2., 92 A., E. e. Dir.
- Tøttrup, Margaritha Christiane, 20 7.
- Uhd, Niels Hansen, Gaardejer, 7. 10., 68 A., Ekknud.
- Ulrich, Carl Uudvig Lucian, Materi-alforv., 1. 2.
- Ulrik, Thorvald Hakon, Forp., 15. 2., H: Marie, f. Hillerup.
- Ulstrup, Augusta, f. Pauli, begr. 29. 11., Gjentofte.
- Umlundt, F., fh. Organist, 1. 5., Vejle.
- Unna, Marie Vilhelmine, 12. 1., Hel-singør.
- Urne, Sophie Caroline, 10. 1., 73 A.
- Ursin, Georg Fred., Afdelingsing., 2. 1., H: Clara, f. Carsten-Petersen.
- Ussing, Henrik Bagge, 7. 2., 29 A., Jægerspris.
- Vahl, Vilhelmine, f. Claussen, 30. 3., E. e. Læge.
- Vaupell, Ida Dorothea, f. Jungclausen, 15. 9., E. e. Ob.
- Vedel, Frederik, cand. pharm., 5. 11., 48 A.
- , Frederik Eduard, fh. Propr., 6. 4., 87 A., Nyborg.

- Vedel, Marie Kirstine, f. Frigast, 30. 3., 84 A., Nyborg, M: fh. Propr.
- , Mathilde, f. Angerbauer, 26. 9., M: Læge.
- Velschou, Mathilde, f. Carlsen, 10. 4., E. e. Okrigskøn.
- Vichmann, Charlotte, 26. 1., Frederiksværk.
- Vilstrup, Henrik Stampe, Provst, 12. 2., 72 A., Borris.
- Wimtrup, Jens Poulsen, fh. Lærer, 6. 9., Krejbjerg.
- Vinding, Jørgen Hansen, Premlt., 27. 11., Holt, H: Nico, f. Dons.
- Vinther, Carl, fh. Lærer, 5. 3., 79 A., Næstved.
- Vissing, Chr., fh. Boghldr., 16. 7.
- Vogel, Gudrun Bodil Methea, 8. 9., 28 A., Holte.
- Vogt-Møller, Anders Laurits, Tandlæge, 18. 3.
- Voigt, Annette Betzy, 25. 1., E. e. Kapt.
- , Rasmus Jul., fh. Propr., 1. 6., Hjermin.
- Vollertzen, Fred. Georg Christoffer, Postm., 29. 1.
- Volqvartz, Marie Louise, f. Driebein, 21. 1.
- Waarsøe, Elisabeth, 17. 11., Hille-
rød.
- Wagner, Johanne, f. Hansen, 26. 1.
- Walløe, Jens Vald., fh. Skibskapt., 5. 9.
- Walther, Anna, f. Brix, 15. 6.
- Wandall, Henriette Nathalie Frederikke, f. Kühhorn, 25. 1., 85 A.
- Wassard, Christiane Andrea, f. Mil-
denstein, 13. 2., Hørsøus.
- Weber, Cecilie Marie, f. Andersen, 28. 5.
- Weilbye, Clara, f. Amdrup, begr. 23. 2., 88 A.
- Weimann, Sophie Margr. Johanne, f. Seedorff, 10. 5.
- Weinschenck, Georg Fred., Kapt., 25. 4., Lyngby.
- Weis, Mads, Postm., 10. 3., 75 A.
- Weng, Ernst Fred., Prok., Dir., 20. 1., 67 A., Skanderborg.
- Werdelin, Caroline Elisab., 13. 1.
- Werliin, Frederikke Marie, f. No-
rup, 20. 1., 88 A., E. e. Præst.
- Wermuth, Dorthea Marie, f. Ram-
sing, 12. 8., Frederiksværk.
- Wesch, Hugo, Apoteker, 21. 2., 53
A., Brooklyn.
- Wesenberg, Betzy, f. Schive, 16. 10.,
M: Fuldm. i Fin.min.
- West, Amalie Christine, f. Sander,
28. 11.
- , Carl Fred. Ludvig, exam. polyt.,
Rigsdagskasserer, 23. 10., H: Car-
oline, f. Ballermann.
- , Johan Chr., fh. Lærer, 7. 5., H:
Marzigne, f. Scheel.
- Westerkjær, Ferdinand, fh. Styr.,
15. 5., Masnedsund.
- Westh, Ottomine Caroline, f. Sonne,
19. 7., Agerød.
- Westrup, Victor Albert Thorvald,
Jægermester, 8. 11., 69 A., H:
Julie, f. Gleerup.
- Wibe, Anna Caroline, f. Mortensen,
23. 7.
- Wibroe, Jens Schibye, Fabr., 4. 12.,
59 A., Nibe.
- Wichfeld, Warinka Fred. Louise, f.
Rosenkrantz, 28. 1., 85 A., Skov-
vænget v. Holbæk, E. e. Kmh.
- Wichmand, H. P., fh. Kbm., 11. 1.,
65 A., Saxkjøb, H: Julie f. Fla-
mand.
- Wiehe, Fanny, f. Petersen, 2. 2., E.
e. kgl. Skuespil.
- Wiggers, Julie, 14. 11., Svendborg,
E. e. Kbm.
- Wilhelmsen, Niels Hansen, fh. Told-
kontrol., 26. 8.
- Wilhjelm, Hanne, f. Andersen, 22.
10., Ørslev, E. e. Boghld.
- , Ingeborg, f. Muus, 7. 6., Ølling-
sø.
- , Sophie Louise Benedicte Kirsti-
ne, f. Fasting, 17. 2., Grøshave,
E. e. Jægermester, Godsejer.
- Willemoes, Octavia, 15. 12., 81 A.
- Willumsen, Harriet, Konvent.,
22. 11.
- Winding, Andreas, fh. Sgpr., 20. 6.,
71 A., Vridsted.
- , Elna Marie, 1. 3., 22 A.

- Winding, Gerhard Juul Feldtmann, Kapt., begr. 19. 6.
 —, Gjertrud, 5. 9., 20 A.
 Winsløw, Chr. Jacob Krarup, cand. polit., 18. 6., 25 A., Neapel.
 Winther, Hans Olaf Echternach, Driftsinsp., 8. 8.
 —, Karen Mathilde, 8. 12., 21 A., Roskilde.
 Wistoft, Anton, Kbm., 17. 6., 77 A., Aarhus.
 With, Vilhelmine, f. Hertz, 16. 3.
 Witt, Johan Nicolai, fh. Fuldm., begr. 12. 11.
 Wittrup, Magdalene, f. Lemcke, 16. 4., Gjentofte, E. e. Justr.
 Wodschow, Minna, f. Eschricht, 20. 7., 51 A., E. e. Skovrider.
 Wolf, Vilfred, Postm., 19. 11., 47 A., Stubbekjøb.
 Wolf-Jürgensen, Alvine, f. Jessien, 7. 5., Roskilde.
 Wolff, Carl Johannes, O.auditør, 22. 2., 76 A.
 —, Emil August, cand. jur., 15. 1., H: Vilhelmine, f. Bay.
 Wolfhagen, Louise, f. Jacobsen, 7. 7.
 Wright, Vilhelm Viggo Edmund, Missionær, 26. 2., H: Marie, f. Assens.
 Wrisberg, Carl Fred. Vilh. Grove, Kom.dør, 17. 6., 88 A., H: Reina, f. Lindholm.
 Wrisberg, Elisab. Emilie, 5. 11.
 Wulff, Amalie, 19. 11.
 —, Frederik, Dir., fh. Kbm., 6. 5.
 —, Karen Marie, f. Paarup, 2. 1.
 Wøldike, Elise, f. Møller-Holst, 14. 3., 74 A., Kværndrup.
 Zachrisson, Fabian, Læge, 5. 9., H: Augusta, f. Weeke.
 Zahle, Chr., Skom., 16. 4., 84 A., Roskilde.
 Zimsen, Knud Due Chr., Konsul, 8. 10., 67 A., Reykjavik.
 Zinck, Otto Chr., Skuespil., 17. 2., 83 A.
 Zytphen Adeler, Fred. Herman Chr. de Falsen, Lensbaron, Kmh., 1. 4., 68 A., Dragsholm.
 Øhlenschläger, Axeline Albertine Thomasine, f. Gad, 25. 5., Roskilde, E. e. Sgpr.
 —, Emil, Gross., 13. 2., Aalborg.
 Øllgaard, Frederik Annius Marius, Birkedommer, 27. 1., 75 A., Hillerød, H: Louise, f. Hammeken.
 —, Laura Christine, f. Krarup, 27. 1., M: Konfr.
 Ørsted, Mathilde Jørgine, f. Holst, 8. 4.
 Østerriis, Axel Theodor, Læge, 8. 5., Hyllested.

A. W. Rasch:

Dødsfald i Norge

1908.

**Tillæg til
Personalhistorisk Tidsskrift.**

Kjøbenhavn. -

Trykt hos J. Jørgensen & Co. (M. A. Hannover.)

1909.

Dødsfald i Norge

1908.

Samlede af *A. W. Rasch*.

(Det efter H: anførte Navn angiver den efterlevende Hustrues Pigenavn.)

- Aagaard, Jennie, f. Macfarlane, 44 A., 22. 1., Sunderland.
- Aalholm, Anna, Enkefru, 81 A., 4. 8., Kolbjørnsvik pr. Arendal.
- Aall, Anna Christine, f. Vogt, 77½ A., 25. 4., Chr.ania.
- , Christine Cecilie Charlotte, f. Aall, 73 A., 21. 3., Chr.ania, gr. U'lefos.
- , Emma, f. Lund, 31 A., 18. 1., Vestre Aker.
- Aamodt, Gyda, f. Russ, 19. 3., Bestum, bgr. Chr.ania.
- , Hans C., fhv. Bogholder, 22. 10., Chr.ania.
- Aars, Emilie, 76 A., 4. 10., Chr.ania.
- , Jonatan, Skolebest., 22. 9., Chr.ania, H: Anna, f. Birch-Reichenwald.
- Aas, Amalie, Hovedarsenalforvalter Joh. L. A.'s Enke, 80 A., 29. 7., Chr.ania.
- , Andreas, fhv. Handelsmand, 71 A., 1. 10., Tr.hjem, H: Marie, f. Eid.
- , Elias, Slagterm., 60 A., 2. 11., Tr.hjem.
- , Inger Marie, f. Rolstad, 80 A., 28. 12., Chr.ania.
- , Ragna, f. Pavels, 16. 5., Chr.ania.
- Abel, Magdalena, f. Lossius, 77 A., 18. 9., Bergen.
- Abrahamsen, Ester Siggurda, f. Edler, 23 A., 22. 10., Chr.ania.
- Aga, Johannes Johannessen, 55 A., 11. 3., Spokane, Amerika.
- , Tobias, 5. 11., Ullensvang.
- d'Albedyll, Christer Olof Carl, Friherre, Løjtnant, f. 1. 3. 1878, † 10. 10., Fristadshed. H: Alhild, f. Florelius i Borås.
- Albretsen, Emma, f. Barclay, 83½ A., 3. 6., Brevig.
- Alfsen, Aagot, f. Halvorsen, 33 A., 12. 12., Hamar.
- Alrøe, Charlotte, 14. 8., Aarhus.
- Alver, Louise, Enkefru, 88 A., 16. 7., Chr.ania.
- Ameln, Margrethe, f. Brun, 91½ A., 25. 9., Bergen.
- Amundsen, Klara, f. Istad, 20. 9., Chr.ania.
- Anderberg, A. P., Skomagerm., 47½ A., 16. 5., Chr.ania.
- Andersen, A., Snedker, 2. 11., Chr.ania, H: Thilla, f. Harlem.
- , Mathilde, f. Preus, 6. 7., Fr.stad.
- , Oluf Martin, fhv. Stadsingenior, 81½ A., 11. 3., Chr.ania.
- , Sven, cand. jur., 29. 6., Tyskland.
- Anderssen, Halfdan Broch, stud. jur., 24 A., 16. 3., Fr.stad.
- , Stefine, f. Urdahl, 85 A., 22. 8., Borre.
- Andrén, I. E., 46 A., 18. 7., Larkollen, begr. Oslo, H: Ida, f. Lindbäck.

- Anousen, Robert, 48 A., 16. 6., Antwerpen, H: Harie, f. Brock.
- Apenes, Charlotte Amalie, f. Winguard, 83½ A., 23. 11., Chr.ania.
- , Christen Anton, 78 A., 1. 4., Fr.-stad.
- , Petra, Enkefru, 80 A., 21. 7., Fr.-stad.
- Arbo, Louise Fiametta, 19. 4., Chr.ania.
- Archer, Karen Sofie, f. Wiborg, 70 A., 26. 11., Vestre Aker.
- , Mary, 81½ A., 21. 5., Larvik.
- Arnesen, Annette, 50 A., 2. 11., Vestre Aker.
- , Arne, Kbmd. og Storthingsmand, 61 A., 9. 6., Chr.ania, begr. Chr.-sund.
- Arnet, Johanne Cicilie, f. Schanke, 89½ A., 14. 12., Engsnes i Næs, Fosen.
- , Thorstein Sofus, Bankassistent, 57½ A., 5. 6., Chr.ania, begr. T.-hjem.
- Arveschong, Adolf, fhv. Postexpediter, 73½ A., 31. 10., Sandnes, H: Thea, f. Estmann.
- Askanaze, M., Dr., Rabbiner, 13, 5., Chr.ania.
- Askevold, Gudrun, 18½ A., 14. 12., Levanger.
- Astrup, Augusta Elisabeth, f. Lindqvist, 7. 7., Chr.ania.
- Aubert, Otto og Hustru Hanna, f. Stange, 24. 6., New-York. Ulykkestilfælde.
- , V. M., Advokat, Overdommer i Kongo, 20. 6., Stanleyville, H: Hedvig, f. Blix
- Baade, Jørgine, 81½ A., 30. 4., Arendal.
- Bache, Abel, 22. 8., Porsgrund.
- Bachke, Christen Andreas Lein, 38 A., 12. 1., Kbhvn.
- Backe, Else Marie, f. Holt, 24. 11., Ekeberg pr. Holmestrand.
- Bahr, Betty, Enkefru, 79 A., 9. 11., Chr.ania.
- Balchen, Albert Henrik Krohn, fhv. Provst, 83 A., 12. 11., Chr.ania.
- Bang, Anna Katrine, f. Seehuus, 22. 9., Tromsø.
- , Carl Oscar, Kelner, 21 A., 29. 1., Chr.ania.
- , Jørgen, Skibsreder, 79 A., 27. 12., Grimstad.
- , Olga Marie, f. Aus, 53 A., 27. 2., Chr.-sund.
- Bank, Georg Johan Christoffer, fhv. Feierinspektør, 87¼ A., 9. 10., Chr.ania.
- Barfod, Nathalie, f. Duborgh, 11. 12., Paris, begr. 30. 12., Chr.ania.
- Barnekow, A. C., Premierl., 30. 6., Villa Konow, Danmark, H: Athalia, f. Konow.
- Barstad, Karen Elise, f. Ronneberg, 93½ A., 25. 3., Nørve.
- Bartholdy - Ramsing, G., cand. pharm., 26½ A., 12. 2., Chr.ania, H: Sigrid, f. Ihlen.
- Bartz, Louise, 57 A., 1. 11., Bergen.
- Basberg, Frederik, Revisor, 62 A., 8., Chr.ania, H: Sofie, f. Martens.
- Bassøe, Thormod, Havnefoged, 60 A., 9. 10., Chr.ania.
- Baumann, Arthur, Kaptejn, 28½ A., 12. 11., Rotterdam.
- , Gustav Theodor, Lagmand, 56 A., 29. 2., Hammerfest, begr. Bodø.
- Baustian, Mimi, f. Isachsen, 33 A., 16. 4., Hamburg.
- Bay, Herman Rudolf, fhv. Kontorchef, 11. 5., Kbh.
- Becker, Anna Margrethe, f. Schumann, 16. 9., Bergen.
- Beer, Wollert Konow, Havnefoged, 69½ A., 7. 2., Flekkefjord.
- Beichmann, Cathrine, 84½ A., 12. 6., Chr.-sand.
- Beilegaard, Nils, fhv. Skibsf., 79 A., 16. 9., Grimstad, H: Kaja, f. Terkelsen.
- Bekkevold, Alvilde, f. Olsen, 79 A., 30. 4., Chr.ania.
- , Frederik August, Toldassistent, 35 A., 8. 12., Bergen.
- Benneche, Christian, Distriktslæge, 29. 7., Grimstad, H: Marie, f. Benneche.
- , Gustav, Læge, 31. 12., Chr.ania

- Bentzen, Bernhard, Bogtrykker, 60½ A., 23. 7., Chr.ania. Ulykkestilf.
- , Bernhard Ingemann, fhv. Skibsf., 42 A., 21. 10., Bergen, H: Petra, f. Pedersen.
- , Marie Frederikke, fhv. Lærerinde, 68¼ A., 13. 9., Chr.ania.
- Bentzon, Marie, 26. 5., Stavanger.
- Berentsen, Ole, O.R.Sagf., 25. 4., Fr.-hald, H: Jessy, f. Gram.
- , Margrethe, f. Meyer, 25 A., 18. 2., Laxevaag.
- Berg, Anna, 30. 9., Stenkjær.
- , Anna Elisabeth, f. Schröder, 30. 4., Bergen.
- , Fredrik, 16. 8., Chr.ania, begr. Sydkrogø, H: Trine, f. Pedersen.
- , Ole Nicolai, Gaardb., 67 A., 1. 10., Lærkendalsminde pr. T.-hjem.
- , Severine, 73½ A., 19. 12., Chr.ania.
- Bergesen, Marie, Provstinde, 29. 9., Chr.ania.
- Bergh, Carl I., Skibsf., 65½ A., 22. 10., Chr.ania, H: Marie, f. Udbye.
- , Charlotte, f. Almgreen, 83 A., 25. 7., Chr.ania.
- , Harald Andreas, 11½ A., 7. 5., Tromsø. (Forældre Golla B., f. Johansen, Skomagere E. K. B.)
- , Julie, f. Wold, 26. 12., Glemminge.
- , Mathilde, 80 A., 9. 10., Chr.ania.
- Bergmann, Frithjof, 25 A., 24. 1., Tr.hjem.
- Bergslien, Knud, Genremaler, 26. 11., Chr.ania.
- Bergstrøm, Hanna Elise, 70 A., 25. 6., Chr.ania.
- Bie, Marcus Jacob Monrud, Sognepræst, 16. 1., Meldalen.
- Billington, Th., Kontorchef, 4. 2., Fr.hald, H: Elise, f. Petersen.
- Bing, John B., 18. 3., Hamburg.
- Birch, Hans Jørgen Motzfeldt, Foged, 78 A., 18. 12., Moss, H: Natty, f. de Seue.
- Birkeland, Severine Elise Angell, f. Gram, Bispinde, 91 A., 3. 1., Chr.ania.
- Bischoff, Paul, 35 A., 23. 3., Ringkjøbing, H: Thordis, f. Fahlstrøm.
- Biørn, Ludvig M., Pastor, 3. 7., Mienapolis.
- Bjerk, Bernhard, 23. 1., Chr.ania, H: Agnes, f. Lund.
- Bjerke, Emma, f. Borgen, 74 A., 10. 4., Vestre Aker.
- Bjerknes, Isak, Depart. sekretær, 1. 4., Ladelund Landbrugsskole pr. Vejle, begr. Chr.ania, H: Ovidia, f. Kaurin.
- Bjønness, Marthe Christine Pauline, f. Saxild, 4. 4., Tønsberg, begr. Nøterø.
- Bjørnethun, Bottolf, 27. 4., Bergen, H: Anna, f. Hagerup.
- Bjørnsen, Thrine, f. Holm, 87 A., 2. 1., Holmestrand.
- Bjørnstad, Theodor, fhv. Skibsf., 69½ A., 27. 3., Chr.ania, H: Rine, f. Hoff.
- Blaker, Ragnhild, f. Løken, 19. 3., Kautokeino, begr. Stjørdalen.
- Blakstad, Thor, Adjunkt, 20. 4., Bergen.
- Blickfeldt, Alma Constance, f. Larsen, 38 A., 22. 8., Søkkelyen.
- Blix, Erik Gerhard Schythe, fhv. Skibsf., 76 A., 29. 8., Nesthun.
- Blom, Christian, Ingeniør, 25½ A., 12. 4., Chr.ania.
- , Emil Charles, Disponent, 63 A., 30. 1., Fr.stud.
- , Gjertrud Christiane, f. Wessel, 99½ A., 7. 5., Chr.ania, begr. Gjerpen.
- , Morten, Skrædderm., 74¹⁰/₁₂ A., 3. 9., Chr.ania.
- Blomhoff, Ragnhild, 31 A., 31. 3., Chr.ania.
- Blomqvist, Serine, 48 A., 8. 12., Chr.ania.
- Boe, Helene Marie, f. Dietrichson, 25 A., 22. 7., Arendal.
- Boger, Finn, 32 A., 25. 2., Montana.
- Bolander, Carl Gustaf, Consul, 11. 11., fra Chr.ania til Göteborg, H: Asta, f. Graah.

- Bommen, A. R., Grosserer, 57½ A., 14. 12., Chr.ania.
- , Alvilde, 63 A., 21. 4., Chr.ania.
- Borchgrevink, Henrik Christian August, 23 A., 22. 6., Borge.
- Borgen, E., fhv. Assistent, 86¼ A., 14. 7., Chr.ania.
- , F., Advokat, 70 A., 27. 12., Chr.ania.
- Borthen, Johan Jørgen, Overfavnesætter, 89 A., 24. 6., T.hjem. H: Ottilie, f. Strøm.
- Bovim, Tora, f. Andersen, 22½ A., 20. 5., Chr.ania, begr. Vestre Aker.
- Boysen, Augusta, 86½ A., 8. 9., Chr.sand.
- Brandes, Ingeborg, f. Gad, 14, 3., Chr.ania.
- Brandt, Isak, Telegrafbud, 20½ A., 13. 9., Bergen.
- , Karl, Bankkasserer, 32 A., 30. 11., Hummerfest, bgr. Chr.ania.
- Brandtzæg, Georg Albert, 14. 5., Løvøvaagen.
- Branting, Isabel, 18⁰/₁₁ A., 2. 10., Chr.ania.
- Brauer, Antje, 91½ A., 2. 10., Bergen.
- Bredal, Antonette, 85 A., 6. 3., T.hjem.
- , P. E., Sorenskriver, 81 A., 28. 11., Ringsaker, H: Marie, f. Ravn.
- Bredesen, Karen Emilie, f. Borg, 67 A., 8. 9., Solør.
- Bredsdorff, Sofie Bargrethe, f. Tøgstøm, 75 A., 18. 10., Kragerø.
- Breien, Johan, fhv. Sorenskriver, 74 A., 1. 1., Chr.ania.
- Brinchmann, Ludvig, fhv. Provst, 23. 7., Chr.ania, H: Fredrikke, f. Heyerdahl.
- , Marie, f. Brinchmann, 75 A., 3. 5., T.hjem.
- Broch, Anna Eleonore, f. Colbjørnsen, 1. 5., Horten.
- , H. H., 78 A., 13. 7., Horten.
- , Ragnhild, 70 A., 14. 3., Bergen.
- Brock, Albert, Skolebest., 59½ A., 16. 12., T.hjem, H: Claudine, f. Printz.
- Brockdorff-Sønderup, Martha Johanne, f. Lassen, 8. 3., Chr.ania.
- Brose, Wilhelmine, f. Berner, 73 A., 18. 12., Chr.ania.
- Brox, Dagny Marie, 9½ Md., 15. 6., Tromsø (Forældre Ing. B., f. Hansen, Hagbart B.)
- Brun, Engel Marie, 18. 11., Chr.ania.
- , Johan Fredrik Hagen, Provisor, 37½ A., 1. 2., T.hjem, H: Augusta, f. Matheson.
- , Thea, f. Middelthun, 6. 11., Chr.ania.
- Bruu, Johannes, Styrmand, 17. 9., Middletown, N. Y., Amerika, H: Titti, f. Halvorsen.
- Bruun, Andrea, f. Budde, Stiftsprovst Julius B.s Enke, 82½ A., 8. 2., Chr.ania.
- , Carl M., 5. 1., Chr.ania.
- , Frantz Gottlieb, fhv. Sognepræst, 76½ A., 6. 10., Østre Aker, H: Irma, f. Hurup.
- , Julla, 81½ A., 30. 12., Larvig.
- , L. N., Kæmner, 15. 8., Tønsberg, H: Annie, f. Lorentzen.
- , L. O., fhv. Tømmermærker, 55½ A., 4. 9., Atna, H: Emilie, f. Pentzen.
- , Wilhelm Julius, 82 A., 25. 4., Onså.
- Brynildsen, Didrik, Kbmd., 24. 7., Bergen, H: Elisabeth, f. Lange.
- Buchholdt, Sofie Sorteberg, 24. 2., Chicago.
- Buchwald, Hanna, 79 A., 20. 7., Hamar.
- Buck, Marie, 18. 3., Chr.ania.
- Bugge, Anna Johanne, f. Arnesen, 69 A., 18. 12., Chr.ania.
- , Betzy Sofie, f. Olsen, 35 A., 8. 7., Tønsberg.
- , Emma, 14. 2., Drøbak.
- , Maren Edvardine, 79 A., 18. 6., Chr.ania.
- , Petter Myhre, Justitssekretær, 15. 12., Chr.ania.
- , Ragnhild, 39½ A., 15. 8., Chr.ania.
- , Sigrida S. D., f. Wenstøb, 70 A., 12. 4., Hainault House, Meynell Road, Victoria Park, London.

- , Sofie Fredrikke, f. Stenfeldt, 84 A., 3. 12., Chr.sand.
- Bundi, Christiane, f. Alsing, 60½ A., 6. 2., Kragerø.
- Busch, Emilie, 84½ A., 29. 5., Rug-sund, Nordfjord.
- By, Caspar, Fuldm., 19. 12., Chr-ania, H: Hulda, f. Frederiksen.
- Bye, Trygve, stud. jur., 22 A., 10. 10., T.hjem.
- Byttner, Johan Oscar, 60 A., 4. 8., Chr.ania, H: Thora, f. Fougner.
- Bäckström, Ragnhild, f. Juel, Profes-sorinde, f. pua Kongsvinger 12. 1. 1871, † 1. 8., Djursholm.
- Bärnhöldt, I., fhv. Foged, 21. 1., Farsund, H: Hanna, f. Ingier.
- Bødtker, A., fhv. Sognepræst til Tveid, 15. 2., Chr.sand.
- Bee, Chr. Th., Bademester, 50 A., 4. 12., Chr.ania, H: Ellen, f. Gjertsen.
- Capjon, Johan Anton, 70 A., 28. 2., Drammen.
- , Søren, 41½ A., 20. 11., Lier.
- Carlsen, Petronelle Hermene, 69 A., 1. 10., Kbhvn.
- Cederberg, Haagen, Skrædder, 10 10., T.hjem.
- Celius, Sognepræst, 9. 6., Tromsø.
- Christensen, Dorothea von der Lippe, f. Frost, 27. 2., Sandefjord.
- , Marthe Andrea, f. Brandt, 89 A., 13. 2., Drammen.
- Christiansen, Christian, Besigtelses-mand, 2. 10., Tønsberg, H: Gina, f. Bull.
- Christoffersen, Karine, Enkefru, 87 A., 29. 6., Chr.ania.
- Clausen, Hansine Bergitte, f. Am-land, 92½ A., 1. 9., Bergen.
- , S. M., Lodsoldermand, 73½ A., 4. 4., Sogndal i Dalene.
- Cock, Louise, 57½ A., 1. 1., Chr-ania.
- Colditz, Dikka, 16. 4., Chr.ania.
- Coll, Mathilde, 32¾ A., 24. 12., Glemminge.
- Collett, Charles, 24. 7., Hongkong.
- Collombo, Bernardo Constantin, Ty-pograf, 31 A., 22. 5., Bergen, H: Ingeborg, f. Nilsen.
- Conradi, Marie, Lærerinde, 14. 1., Chr.sand.
- Cordtsen, Arthur Johannes, 19⁶/₁₂ A., 17. 5., Chr.ania.
- Daae, Hans, 31. 1., Toftegaard.
- , Hans Engel, Lensmand, 58 A., 28. 8., Alversund, H: Elisabeth, f. Riisnæs.
- , Karen, f. Daae, 80 A., 27. 3., Ber-gen.
- Dahl, Anders, Kbmd., 63 A., 26. 5., T.hjem, H: Inga, f. Hegdahl.
- , Christian, fhv. Guldsmed, 80½ A., 30. 12., Nordstrand.
- , Curt, 31. 7., Chr.ania.
- , Hanna, f. Hagemann, Oberstinde, 16. 11., T.hjem.
- , Hans Fredrik, 20 A., 8. 4., Hol-len.
- , Johan, Styrmand, 8. 12., Bolivar.
- , Johan Alexander, Maskinist, 2. 9., fra Baltimor til Cuba, H: Louise, f. Larsen.
- , Johan Jakob, Oberst, 72 A., 9. 9., Vevlen pr. Fr.hald.
- , John Theodor, fhv. Skibsf., 75 A., 4. 8., T.hjem.
- , Josefine, Snedkerm. Thron D.s Datter, 73 A., 4. 5., Bergen.
- , Iver Rønnerud, Bankfuldm., 35½ A., 29. 2., Chr.ania, H: Dagny, f. Dahl.
- , Karen, 55 A., 10. 11., T.hjem.
- , Karen, 82 A., 20. 1., Bergen.
- , Lars, Agent, 3. 11., Chr.ania.
- , Marthe Marie, f. Bryn, 81¼ A., 19. 2., Nordstrand.
- , Ole I., Skibsf., 8. 12., Chr.sand, H: Johanne, f. Probsthahn.
- , Pauline, Vognmand I. H. D.s Enke, 5. 5., Chr.ania.
- , Wilhelmine Stillesen, f. Cappel-len, 77 A., 28. 5., Sandvold, Sønd-hordland.
- Dahle, Caroline Amalie, f. Ulstrup, 67 A., 19. 11., Chr.ania.
- Dahlgren, Alta, 39 A., 26. 1., Chr-ania.
- Dahlh, L. C., Oberst, 28. 11., Chr-ania.
- Dall, Sophie, 87¼ A., 5. 11., Chr-sund.

- Dahlstedt, Mathilde, f. Christensen, 23. 5., Chr.ania.
- Darre, A. C., Kbmd., 8. 6., Skien.
- Dehli, Sverre Byhring, Ingeniør, 29 A., 26. 8., Furnes.
- Deramm, Berthe, Enkefru, 75 A., 3. 5., Chr.ania.
- Devold, Joachime Johanne, f. Holmboe, 72½ A., 1. 4., Aalesund.
- Dick, Christian Cato Elisa, 20. 4., Chr.ania, begr. Porsgrund.
- Diesen, Ernst Georg, Kaptein, 66½ A., 4. 3., Chr.ania, H: Anna, f. Seip.
- Dieppner, Johan Wilhelm, Styrmand, 30 A., 17. 1., Mobile.
- Dons, Ebba, f. Ullmann, 1. 2., Chr.ania.
- , Vilhelm Dunker, Dommer i Congo, 39 A., 23. 1., Leopoldville.
- Dsenselsky, Ida, 55½ A., 1. 7., Chr.ania (mosaiske Kirkegaard).
- Drewsen, Pauline Sofie, f. Beutner, 79½ A., 23. 8., Ørholm pr. Lyngby.
- Dreyer, Clara Emilie, 19½ ., 3. 9., Norfolk.
- , Daniel Johan, Styrmand. 45½ A., 2. 4., Bergen, H: Klara, f. Greve.
- , Paul T., Bogtrykker, 89 A., 16. 9., Stavanger.
- , Wilhelm Grell, 39 A., 21. 12., Tromsø, H: Agnes, f. Henriksen.
- Due, Amalie, f. Peyron, 31. 1., Stockholm.
- Dubois, Valborg, f. Olsen, 9. 3., Paris.
- Durie, Dorothea, Enkefru, 78 A., 21. 4., Chr.ania.
- Dybdahl, H., Samlagsbestyrer, 63 A., 9. 11., Kongsberg, H: Julie, f. Hansen.
- Dybwad, Alice, 15. 9., Ljan, begr. Vestre Aker.
- , Dora, 78 A., 10. 7., Chr.ania.
- Døderlein, Hans Jacob, fhv. Bøgholder, 90½ A., 4. 2., Chr.ania.
- Düscher, Marianne, f. Pravel, 85 A., 23. 4., Bergen.
- Døsen, Thora, 16. 5., Chr.ania.
- Ebeltoft, Cedorf, 81 A., 10. 1., Tromsø.
- Eckhoff, Bergit, f. Meinich, Oberst N. E.s Enke, 60 A., 29. 8., Chr.ania.
- , Nils, Oberst, 60 A., 18. 6., Vestre Aker, H: Birgit, f. Meinich.
- Egeberg, Anders, 26. 1., Chr.ania, H: Magdalen, f. Eberlin.
- Ehrlenbruch, Amalie Juliane, f. Wolff, 77 A., 4. 6., Chr.ania.
- Eide, L. I., Consul, 86 A., 23. 1., Haugesund.
- Ellerhusen, Jens, 23. 2., Ed, Sverige.
- Ellertsen, Margarethe, f. Hille, 1. 9., Bergen.
- Elvrøm, Eline, f. Brodahl, 36½ A., 4. 11., T.hjem.
- v. Ely, Olaf, Ingeniør, 26 A., 27. 12., Bergen, H: Marie, f. Gundersen.
- Eng, A., Vaisenhusbestyrer, 69 A., 25. 8., Chr.ania, H: Antonette, f. Meyer.
- Engebretsen, Mathilde, f. Wold, Musiklærerinde, 48 A., 15. 11., Bækkelaget.
- Engelhart, Carl David, Marineintendant, f. 12. 12. 1850, † 12. 10., Stockholm, H: Vivi, f. Ottesen.
- Enger, Nanna, f. Giæver, 16. 9., Drøbak.
- Engh, Carl Waldemar, 29 A., 16. 12., 1907, Brooklyn.
- , Cathrine, f. Andresen, 10. 7., Bergen.
- , Peter Christofer, Maskiningeniør, 67 A., 13. 12., Drammen, begr. Chr.ania, H: Josephine, f. Grevesmøhlen.
- Erdmann, Charlotte, 69 A., 9. 1., Chr.ania.
- Erichsen, Andrea Elina, f. Krogh, 31½ A., 1. 12., Bergen.
- Eriksen, Erik, Fuldm., 53 A., 24. 11., Fr.hald, H: Hanna, f. Anonsen.
- , Magdalene, f. Unger, 86 A., 14. 1., Bergen.
- , Storm, Grosserer, 50 A., 26. 4., Chr.ania.

- Erlandsen, Oscar Fredrik, Statsingeniør, 37½ A., 1. 2., Osnabrück.
- , Riulf Engebret, fhv. Sorenskriver, 83 A., 7. 8., Chr.ania.
- Erlieh, Franziska, f. van Fischenich, 16. 4., Hamburg.
- Erschow, Julie, 76 A., 19. 10., Chr.a.
- Evang, Carl Johan, Murmester, 60 A., 8. 6., Chr.ania.
- Evensen, Eugen Nikolai, Student, 20 A., 6. 4., Chr.ania.
- Eyde, Tallak, 33 A., 25. 1., Flekkefjord.
- Falchenberg, Jens Bruun, 72 A., 12. 4., Chr.ania.
- , Martha, 71½ A., 13. 6., Chr.ania.
- Falk, Carl, Konditor, 27. 1., Tr. hjem, H: Gjertrud, f. Braa.
- Fallan, Ingeborg Emilie, f. Lie, 50½ A., 6. 5., T.hjem.
- Falsen, Thora, 4. 7., Bergen.
- Falster, Karine, 95 A., 21. 11., Drammen.
- Faye, Jørgen Breder, Bankchef, 8. 2., Bergen.
- , Octavia, f. Knudsen, Provst Andreas F.s Enke, 79 A., 10. 1., Chr.ania, begr. Sande.
- Feilberg, Jakob Andreas, 67 A., 12. 1., Chr.sand.
- Finborud, K. F., Sognepræst, 25. 6., Tromsø.
- de Fine, Joachim Johan, fhv. Skibsf., 73 A., 28. 8., Bergen, H: Petronelle Marie, f. Andersen.
- Finne, Nathalia, 73 A., 4. 5., Chr.a.
- Fischer, Janna, 74 A., 2. 9., Chr.a.
- Fladmark, O., fhv. Postexpeditør, 82 A., 6. 12., Flekkefjord.
- Fladvad, Amanda, f. Wingar, 30 A., 20. 5., Overhallen.
- Fleischer, Ragnhild Christence, f. Schare, 52 A., 8. 8., Østre Bærum.
- , Thorvald, 2. 6., Ullensaker.
- Flock, Kaia, f. Blom, 64 A., 18. 6., Chr.ania.
- Flood, Constantius, Literat, 71 A., 2. 7., Chr.ania.
- , Holvard, 42 A., 18. 7., Vanse.
- , Johan Ludvig, 61 A., 18. 1., T. hjem.
- Floor, Margrethe, 26 A., 3. 10., Stavanger.
- Florelius, Bernt Oscar, Ingeniør, 14. 8., T.hjem.
- Fogh, Jens Ove Holm, 24½ A., 4. 5., Grimstad.
- , Thv., fhv. Farver, c. 70 A., 16. 10., Chr.ania.
- Fonahn, Maren Andrine, f. Hellenæs, 68 A., 7. 6., Hvarnæs pr. Larvik.
- Foss, Otto Christian, Postmester, 64 A., Tromsø, H: Henricka, f. Engelsen.
- Fossum, Emilie, f. Bothner, 61 A., 3. 3., Bækkelaget.
- Fosterud, Otto, O.R.Sagf., 16. 11., Chr.ania, H: Jenny, f. Løken.
- Fougner, Carl, Fyrvogter, 80¼ A., 4. 1., Egersund.
- , Sofie, 77½ A., 2. 4., Eidsvold, begr. Østre Aker.
- , Dina, f. Jensen, 66 A., 26. 10., Chr.ania.
- Foyn, Anna Dorthea, f. Mørch, 76 A., 13. 1., Husø.
- Frank, Ingeborg, f. Ommundsen, 76 A., 16. 8., 1907, Boston, Amerika.
- Fredrichsen, Thorvald, 30 A., 18. 11., Rugefjord.
- Fredriksen, Hansine Christiane, f. Bruun, 78 A., 28. 12., Bjerkø pr. Tonsberg.
- Frette, Thor, Sognepræst, 4. 9., Bergen, H: Gabrielle, f. Berg.
- Friele, Olaf M., 47 A., 2. 4., Bergen.
- Frisenette, Edv., Justitsraad, 6. 6., Schweitz, H: Louise, f. Dreyer, i Kbhvn.
- Frisenfeldt, Karen, Enke, 83 A., 16. 6., Chr.ania.
- Fritzner, Magnus Jacob, 16. 7., Chr.ania.
- From, Raguhold, Kontorchef, 30. 9., Ljan, H: Marie, f. Gulbrandsen.
- Frost, Karen Marie, f. Hvidt, 94 A., 30. 10., Borgund.
- Frøchen, Johan Christoffer Brockmann, 64 A., 7. 5., Bergen, H: Mena, f. Brown.
- Frølich, Hildur Anna, 4. 11., Chr.a.

- Frøseth, Odin August, Handelsmand, 49 A., 11. 12., Stenkjær, H: Anthonie, f. Monrad.
- Frøstrup, Joh. Chr., Bankkasserer, 59 $\frac{1}{2}$ A., 12. 2., Arendal.
- Fuglesang, Severin, fhv. Gaardb., 79 $\frac{1}{12}$ A., 22. 5., Frogn, H: Karen, f. Kjærnes.
- Fürst, Ellen, 8. 5., Fred.værn.
- , Hanne, f. Smith, 87 A., 6. 8., Arendal.
- Gaarder, Emilie, f. Falck-Muus, 95 $\frac{1}{2}$ A., 17. 3., Gran.
- Gaaserud, Jensine Andrea, f. Birch, 38 $\frac{1}{2}$ A., 12. 9., Chr.ania.
- Gabrielsen, Karen Christine, f. Lønroth, 99 $\frac{1}{4}$ A., 25. 1., Solheimsvigen.
- Gauer, Franz, 60 A., 10. 9., Drammen.
- Gettermann, Sofus, 65 $\frac{3}{4}$ A., 4. 1., Chr.ania.
- Giertsen, Rikke, f. Nygaard, 74 A., 2 10., Bergen.
- Gill, Louise, 4. 6., Fjøsanger.
- Giæver, Birgitte, f. Schjelderup, 14. 4., Tromsø.
- , Hans Andreas, 72 $\frac{1}{2}$ A., 4. 5., Tromsø.
- Gjerdrum, Borghild, 24 $\frac{1}{12}$ A., 10. 10., Chr.ania.
- , Otto, Hofjægermester, 7. 3., Chr.ania, H: Inga, f. Falsen.
- Gjerstad, Britta Marie, 76 $\frac{1}{2}$ A., 23. 12., Chr.ania.
- Gjertsen, Berthe, f. Hansen, 60 A., 2. 5., Bergen.
- , Louis Martin, 17 A., Octbr., fra St. Petersburg til Chantenay.
- , Marie, f. Erichsen, 64 A., 26. 6., Porsgrund.
- , Mikal, 72 A., 6. 5., Solheimsviken, H: Henriette, f. Sørensen.
- Gjølme, Bjarne, Premierl., 33 A., 27. 11., Nordstrand, H: Gudrun, f. Winsnes.
- Gjør, Lene, f. Thaulow, 79 A., 11. 7., Stavanger.
- Glöckner, Fritz W., Bundtmager, 18. 12., Bergen.
- Gløersen, Christian, Forvalter, 25. 9., Bærum, H: Ragnhild, f. Kyhn.
- , Jacob Lauritz, fhv. Afdelingsingeniør, 66 $\frac{1}{2}$ A., 16. 1., Chr.ania, H: Marie, f. Hægstad.
- , Michaline, 10. 8., Chr.ania.
- Godtaas, Sam William, 3. 8., T.hjem.
- Goldenheim, Sofie, f. Tumpowsky, 53 $\frac{9}{12}$ A., 29. 11., Chr.ania.
- Graah, Knud, 42 A., 19. 2., Chr.ania, H: Mammy, f. Blehr.
- Graff, Anne, f. Ilsaas, 62 A., 10. 3., Chr.ania.
- , Olava, 12. 1., Chr.ania, begr. Aamot.
- Gram, Hans Christian, Skibsf., 38 $\frac{1}{2}$ A., 23. 8., Barbados, H: Margit, f. Sørensen paa Nøterø.
- , Mathilde, I., f. Foden, 66 A., 11. 9., Nøterø.
- Grape, E. A., Lensmand, 69 $\frac{1}{2}$ A., 9. 11., Kistrand, H: Olava, f. Ackermand.
- Grav, Harald, Kontorfuldm., 28. 10., Chr.ania, H: Lilly, f. Burmeister.
- Greger, Sara, f. Gørvell, 3. 9., Chr.a.
- Greter, Helga, f. Aalborg, 7. 11., Chr.ania.
- Greve, Henriette, 74 A., 19. 9., Bergen.
- Grieg, Birgitte, 68 $\frac{1}{2}$ A., 9. 11., Fjeldbakken, Bergen.
- Grip, Laura, 76 A., 1. 2., Chr.ania.
- Grundtvig, Otto Johannes, fhv. Apotheker, 86 A., 25. 2., Chr.ania.
- Grønn, Amalie Louise, 83 A., 21. 1., Chr.ania.
- , Fredrik, 27. 7., Chr.ania.
- Grønning, Emil, N., fhv. Handelsmd., 84 $\frac{1}{2}$ A., 29. 1., Nøterø, H: Antonette, f. Bordewich.
- Grønstad, W., Kaptein, 70 $\frac{1}{4}$ A., 5. 8., Østre Bærum, H: Julie, f. Hansen.
- Gudde, Joh., fhv. Forvalter, 81 $\frac{1}{4}$ A., 28. 10., T.hjem.
- Gude, Nils, Kunstmaler, 49 $\frac{1}{2}$ A., 24. 12., Chr.ania, H: Anna, f. Kristoffersen.

- Guidotti, Thorvald, 62 A., 22. 4., Nordstrand, H: Mette, f. Hansen.
- Gulbrandsen, Emilie, f. Øverland, Kbmd. Chr. G.s Enke, 67 A., 10. 9., Tromsø.
- , Marie Emilie, f. Øverland, 67 A., 9. 9., Tromsø.
- Guldberg, Fredrikke Marie Cathinca, f. Borchsenius, 73 A., 3. 2., Vestre Aker.
- , Gustav Adolph, Professor, Dr. med., 23. 4., Chr.ania, H: Dagmar, f. Koller.
- Gundersen, Anna Sofie, f. Johnsen, 6. 11., Chr.ania.
- , Cathrine, f. Busch, 69 A., 23. 6., Lysaker, begr. Risør (Frikirke.)
- Gunnari, Jenny, 3. 12., Bugøfjord.
- Gylche, Harald, O.R.Sagf., 39 A., 23. 9., T.hjem.
- , Ursulla, 29. 7., Chicago.
- Günther, Anna Georgine, f. Boltenhagen, f. 12. 2. 1860, † 4. 4., Chr.ania.
- Haasted, Sofie, f. Rønneberg, 9. 7., Bergen.
- Haavardsholm, Jon, Sognepræst, 19. 4., Skudesnes, H: Christofa, f. Halvorsen.
- Haffner, Sara, 79 A., 26. 8., Chr.a.
- Hagerup, Bertha Marie Christine, 9. 1., Ullern.
- , Blance, 2. 6. (7?), Bergen.
- , Henrik Steffens, Generalmajor, 68½ A., 18. 12., Chr.ania.
- , Wilhelmine, 74 A., 18. 7., Stord.
- Hagerup-Nielsen, Carl, Skibsf., 43 A., 25. 6., Bergen.
- Hald, Andrea Heyerdahl, f. Tandberg, Sognepræst L. A. H.s Enke, 83 A., 30. 6., Chr.ania.
- Hall, Laura Dorteia, f. Larsen, 82½ A., 27. 3., Chr.ania.
- Hullén, Wilhelmine, f. Fossum, 17. 6., Chr.ania.
- Hals, Fanny, f. Heitmann, 49½ A., 5. 11., Chr.ania.
- , Yngvar, 15 A., 3. 12., Chr.ania.
- Halvorsen, Anne Johanne Buck, 6. 9., Ringsaker.
- , Helge Chr., Artillerikapt., 34 A., 7. 4., Chr.ania, H: Cathrine, f. Lorange.
- Hammer, Henrik, 23. 10., Stjørdalen, begr. T.hjem.
- , Lauritz Johan, 41 A., 10. 7., Bergen, H: Martha, f. Varberg.
- Hammersen, Hermann, 51 A., 14. 2., Osnabruck, H: Henriette, f. Smith.
- Hammerstad, Chr. S., flv. Skibsf., 60½ A., 31. 1., Chr.ania, H: Karen, f. Lang-Ree.
- Hanche, Ida Christine, f. Gunnufsen, 42½ A., 9. 7., Chr.ania.
- Handberg, Carl Waldemar, 17 A., 24. 6., T.hjem.
- , Mathilde, f. Prøys, 87½ A., 29. 2., Chr.ania.
- Haneborg, Anne, 71 A., 25. 6., Rud i Urskog.
- Hangeland, Constance, f. Poppe, 82½ A., 18. 3., Drammen.
- Hannevig, Betha, f. Hegge, 85½ A., 12. 2., Chr.ania.
- Hansen, Anna Karoline Marie, f. Stub, 26. 11., Chr.ania.
- , Betty Charlotte, f. Grundt, 63 A., 7. 12., Kabelvaag.
- , Bolette Sofie, f. Krohn, 81 A., 28. 6., Bergen.
- , Ellen Johanne, f. Angell, 64 A., 8. 11., Aafjord.
- , Fredrikke Christiane, f. Jebsen, 6. 9., Skien.
- , Jakobine, f. Giese, 69 A., 14. 2., Solheimsvigen.
- , Margrethe, f. Svenningsen, Kbm. Andreas H.s Enke i Kragerø, 91 A., 16. 5., Farsund.
- , Wilhelmine, f. Thorm, Skibsf. H. C. H.s Enke, 82½ A., 11. 5., Stavanger.
- Hanssen, Johanne, f. Hün, 51 A., 16. 1., Chr.ania.
- , Julius Edvard, 75 A., 19. 9., Arendal, H: Marie, f. Hornbeck.
- Hansteen, Asta, 13. 4., Chr.ania.
- , Elise, f. Scheel, 11. 11., Chr.ania.
- Harbitz, Johan, 25. 1., Chr.ania, H: Jane, f. Falch.

- Harildstad, Mathea, Dyrlege E. A. H.s Enke, 73½ A., 13. 1., Chr.a.
- Harms, Cesilia, 6. 10., Bergen.
- Harridsleff, Johan, Dreierm., 58 A., 10. 12., Chr.ania, H: Mathilde, f. Jacobsen.
- Hartmann, Bertha, 26½ A., 10. 7., T.hjem.
- , Hannibal, Overlærer, 65 A., 16. 3., Levanger, begr. T.hjem.
- Haslund, Abraham Bockmann, Agent, 12. 11., Chr.ania, H: Anna, f. Hopstock.
- , Hjalmar, fhv. Kbmd., 30. 9., Chr.ania.
- Hassing, Oluf Nicolai, fhv. Toldopsynsmand, 82½ A., 25. 10., Tr.hjem.
- Hatlemark, Dagfin Eugen, 30. 5., Grytten.
- Hauff, Jensine Marie, 13. 1., Chr.a.
- Hauge, Albert Christian, 21 A., 28. 6., Bergen.
- , Konrad, Bogholder, 43 A., 26. 11., Flesland pr. Bergen, H: Kristine, f. Korneliussen.
- , Tormod, O.R.Sagf. 27½ A., 25. 8., Chr.ania, H: Othilie, f. Stenseth.
- Haurowitz, William, Etatsraad, 10. 1., Hillerød, H: Marie, f. Knudtzon.
- Heffermehl, Andrine, f. Warme, 72½ A., 9. 4., Strømsø.
- Heggelund, Cathrine, f. Paulsen, 73 A., 10. 3., Bergen.
- Hegermann, Margot, f. Moe, 45 A., 3. 3., Boen.
- Hegerstrøm, Gustav Adolf, Handlende, 59½ A., 2. 6., Chr.ania, H: Amalie, f. Klementz.
- Heggelund, Marie Larsen, 68½ A., 22. 6., Reinsvold Station.
- Heide, Karoline Fredrikke, 83½ A., 5. 1., Chr.sand.
- , S. S., Tandlæge, 10. 4., Chr.a, H: Beata, f. Eide.
- Heitmann, Rebekka Elisabeth, f. Lehmkuhl, 84 A., 23. 1., Bergen.
- Heitz, Gørhild Marie, Enke, 63½ A., 30. 5., Chr.ania.
- Heldahl, D. C., Kbmd., 76 A., 31. 3., Lillesand.
- Hellesen, Christine Bergithe, f. Hegge, 79 A., 3. 5., T.hjem.
- Helliesen, Henrik Oluf, fhv. Skibsf., 74½ A., 8. 9., Stavanger, H: Maren, f. Knudsen.
- , Mathilde, f. Hansen, 82½ A., 11. 9., Chr.ania.
- Helmer, Inger, 78½ A., 14. 2., Grimstad.
- Helsing, Alf Morten, 19 A., 3. 11., Lurvik, Nordmøre.
- , Martin, Kbmd., 28. 2., Chr.sund, H: Iduna, f. Tønnesen.
- Heltberg, Clara, 72 A., 7. 7., Chr.a.
- Heltzen, Christian Bjerregaard, 2. 9., Santa-Fé-Jernbanen, Richmond, Californien.
- , Øyvind, 10. 7., Bergen.
- Henchel, Caroline, f. Hermandsen, 71½ A., 22. 3., Chr.ania.
- Henne, Kittel Andreas, Vognmand, 31¼ A., 18. 9., Bergen, H: Mathilde, f. Hansen.
- , Kitty Inge, 19. 5., Bergen.
- Henningsen, Caroline, Enkefru, 70 A., 1. 10., Bergen.
- Hennum, Josef Oscar, Dr. med., Distriktslæge, 60½ A., 23. 3., Chr.a.
- , Postmester, 16. 3., Langesund.
- Henrichsen, Nils, Læge, 47 A., 14. 5., Bergen, H: Anna, f. Mønsted.
- Henriksen, Gjert Bull, 1. 3., Tønsberg.
- , Theodor, Læge, 55½ A., 6. 9., Chr.ania, H: Elisa, f. Christiansen.
- Henschien, Joh. Christian, Kapt., Oktbr., Manila.
- Herdal, Jacob, Apotheker, 2. 8., Tromsø, begr. Chr.ania.
- Hermansen, I. A., Kbmd., 74 A., 29. 11., Lillesand, H: Johanne, f. Encke.
- Hermanstad, Carl August, Kapt., 12. 2., T.hjem.
- Hess, Arne Meyer, 7. 9., Bergen.
- Hesselberg, Magdalene, 24. 9., Larvik.

- , Severin Johannes Wilhelm, fhv. Sognepræst, 83½ A., 18. 12., Bækkelaget, begr. Vaaler.
- Hetager, Knut, Berider, 1. 11., Chr.a. Heyerdahl, Catharina, f. Elster, 18. 4., Chr.sund.
- , Oline Marie, Enkefru, 86½ A., 10. 2., Chr.ania.
- , Valentin, Dampskibsfører, 54 A., 28. 2., Chr.ania.
- Hielm, Jenny Mitchell, f. Hielm, 28. 5., Chr.ania.
- , Louise, f. Paus, 18. 10., Tr.hjem. Hille, Odd, 15. 5., Lærdal.
- Hiortdahl, Anna, f. Hals, 18. 12., Chr.ania.
- Hiorth, Ella, f. Normann, 31 A., 29. 2., Lysaker, begr. Glemminge.
- , Kristinus, Grosserer, 47 A., 20. 10., Chr.ania.
- , Mimi, 22 A., 9. 10., Chr.ania.
- Hirsch, Ole Berg, 18 A., 28. 5., T.hjem.
- Hjelt, Even, Oberstl., 26. 7., Chr.a. Hoel, Nora, f. Elle, 2. 9., Tistedalen.
- Hoff, Hilda, f. Moen, 36 A., 6. 7., Spydberg.
- , Sophie Bolette, 14. 10., T.hjem.
- Hoffmann, Fredrik Christian Stenbuch, 21½ A., 25. 5., Orkedalsøren.
- , Marie, f. Bøe, 14. 4., Chr.ania, begr. Aalesund.
- Hofgaard, Simon Wright, Skolebestyrer, 64½ A., 1. 4., Chr.ania.
- Holek, Anna, f. Steensen, 25. 10., Chr.ania.
- Holm, Karoline Christine, f. Lindgaard, 34½ A., 20. 11., Minneapolis.
- , Ole Bergithon, 58 A., 5. 4., Tromsø, H: Hanna, f. Smidt.
- Holman, William, 76 A., 17. 9., Brooklyn.
- Holmboe, Ida Sophie, 74½ A., 16. 3., Chr.ania.
- , Jens Gerhard, fhv. Provst, 24. 8., Koterød pr. Aasgaardstrand, H: Mina, f. Wraamann.
- Holmen, Chr., Læge, 46 A., 4. 9., Chr.ania.
- Holmsen, Hans, Mulerm., 47 A., 17. 3., Chr.ania, II: Thea, f. Petraborg.
- Holst, Jacob E., Bogtrykker, 56 A., 20. 10., Chr.ania.
- , Laura, f. Arnesen, 81½ A., 5. 1., Chr.ania.
- , Olivia, f. Helmer, 85½ A., 27. 2., Grimstad.
- , Olof Chr., Formand, 38½ A., 7. 2., Chr.ania, H: Thora, f. Vestby.
- , Peter Th., Amtmand, 64 A., 9. 1., Gjøvik.
- , Sophie, f. Døsen, 57 A., 24. 6., Chr.ania.
- Holt, Margrethe, f. Sverdrup, 2. 9., Chr.ania.
- Holter, Alvide Dorteua, f. Borchgrevink, 2. 11., Chr.ania.
- , Anne Dorteua, 22. 7., Andalen.
- Horgens, Carl, Dampskibsfører, begr. 24. 1., Chr.ania.
- Horn, Fredrikke Wilhelmine Marie, f. Güssow, 44 A., 5. 5., Bergen.
- , Jacob Breda, Stykjunger, 21. 8., Chr.ania.
- Hornburg, Georg L., Reisende, 36 A., 11. 2., Chr.ania.
- Houen, O., Guldsmed, 47 A., 19. 8., Kragerø.
- Huitfeldt, Wilhelmine Christine, 6. 7., Chr.ania.
- Hultgreen, Einar, 31½ A., 25. 3., Chr.ania.
- Hummel, Eli, 9. 5., Fred.værn.
- Hundevadt, Hilda, 2. 6., Lorenzo Marques, Vest-Afrika.
- Hurum, Carl, 39 A., 11. 3., Drammen, H: Hilde, f. Phillips.
- Huun, Oscar, 30 A., 13. 8., Bergen.
- Huus, Johannes, Politibetj., 62½ A., 18. 4., Bergen, H: Anna, f. Gundersen.
- , Olga, 14. 3., Chr.ania.
- Hveding, Karen Pauline, 88 A., 24. 11., Bergen.
- Hübbe, Maren Sofie, f. Gjølstad, 40 A., 2. 11., Chr.ania.
- Hübert, Anna, 10. 4., Chr.ania.
- Hübner, Kitty, f. Lund, 5. 11., Forst i L. og Bergen.

- Hyll, Benedicte, 81 A., 25. 6., Tr-hjem.
- Høeg, Johan Albert, Læge, 22. 2., Bestum, H: Margit, f. Hvalstad.
- Hønen, Johan Christian, fhv. Overbanemester, 78½ A., 22. 1., Østre Aker.
- Hørlock, Jens, Møllermester, 58½ A., 23. 7., Skovgaard.
- Høst, Marie La Roche, f. Fleischer, 12. 2., Chr.ania
- , Wilhelm, 21½ A., 25. 9., Chr.ania.
- Høy, Maren Schanche, (f. Kirsebom), Bankchef A. H.s Enke, 85 A., 14. 1., Chr.ania.
- , Sigrid, f. Berner, 33¼ A., 11. 9., Tjølling.
- Jacobsen, Boye, Overlærer, 80 A., 3. 3., Chr.ania.
- , D., Grosserer, 72 A., 31. 12., Chr.ania.
- Jahn, Christian, 16 A., 20. 2., T-hjem.
- , Gustav, 62 A., 25. 11., Hagen i Westfalen, H: Bertha, f. Schumacher.
- Jakobsen, Mina Marie, f. Brandt, 68 A., 22. 12., Tromsø.
- James-Rød, Emilie, f. Gjertsen, 63 A., 9. 11., Bergen, bgr. Tønsberg.
- Janson, Carl Gustav, Restauratør, 53 A., 5. 5., Chr.ania, H: Johanne, f. Hennum.
- Jelstrup, Henriette, 48 A., 28. 8., Værdalen.
- Jensen, Albertine Magdalene, f. Verdich, 56½ A., 22. 6., Chr.ania.
- , Anders Werner, Direktør, 4. 10., Chr.ania, H: Thorborg, f. Bang.
- , Antonie, f. Krøger, 21. 7., Risør.
- , Birgitte Marie, f. Lorck, 19. 8., Chr.ania.
- , Chr., Boghandler, 67 A., 29. 2., Drammen, H: Thora, f. Fuglesang.
- , Christian, Ingeniør, 4. 2., Nestun, H: Anna, f. Bertelsen.
- , Emil, fhv. Kbmd., 70 A., 18. 12., Drammen.
- , Hanna, f. Eitzen, 10. 4., Chr.ania.
- , Marie, f. Fjefer, 78 A., 24. 3., Bergen.
- , Pauline Amalie, f. Helseth, 49 A., 29. 3., Thjem.
- , Sven Holst, fhv. Sognepræst, 25. 11., Chr.ania, H: Caroline, f. Schytte.
- Jenssen, Ragnar, Arkitekt, 24. 9., New Zealand.
- Jentoft, Jæger, 14. 2., Bergen, H: Ingeborg, f. Rasmussen.
- Jersin, Ludvig, 89 A., 25. 11., Bergen, H: Christense, f. Fleischer.
- Jespersen, Andreas, Sognepræst, 6. 10., Aas, bgr. Chr.ania.
- , Andreas, 48 A., 1. 10., Chr.ania.
- , Magdalene, f. Silchenstedt, Datter Hanna Dørheim, f. J., 22. 8., Forlis Skaanevik, bgr. Fjellberg.
- , Marthea, f. Lindahl, Sognepræst Jesper J.s Enke, 70½ A., 14. 2., Chr.ania.
- Jøhnen, Barbro Marie, 9½ A., 3. 5., Bergen.
- Ihle, Sverre, Cand. juris., 4. 3., Chr.ania, H: Martha, f. Erichsen.
- Ihlen, Emil Kallevig, Bankchef, 6. 4., Aalesund, H: Dagmar, f. Siem.
- Ingwall, Marit, f. Andvord, 51½ A., 17. 10., Chr.ania.
- Johannesen, Hans Frederik, fhv. Lærer, 64 A., 30. 5., Tromsø, H: Rebekka, f. Heggelund.
- Johannessen, Ingebrigt, fhv. Handelsborger, 73 A., 23. 1., Bergen, H: Lina K., f. Selliken.
- , Wenche Møller, f. Garmann, 16. 1., Bergen.
- Johansen, O. C., Fabrikeier, 26. 5., Porsgrund.
- , Trine, f. Hammer, Kbmd. Otto J.s Enke, 88½ A., 30. 1., Chr.a.
- Johnsen, Jensine Wilhelmine, f. Øvre, 79 A., 21. 1., Chr.sund.
- , Kaia, 22. 11., Stavanger, bgr. Bergen.
- Johnsrud, Truels E., Gaardb., 71½ A., 17. 3., Bærum, H: Elise, f. Hebbe.

- Jordan, Hans J., 83 A., 23. 7., Bergen.
- Irgens, Henrik Anker, Kommune-
læge, 39 A., 25. 1., Fr.stad, bgr.
Hvaler.
- , Jens Stub, Provst, 71½ A., 24.
1., Fane, H: Cathinca, f. Alt-
schwager.
- , Nicolai Cæsar, 78 A., 15. 5., Ber-
gen.
- , Olga, 52 A., 4. 5., Chr.ania.
- Isaachsen, Caroline, f. Kaas, 11. 7.,
Tønsberg.
- , Johan, Toldkasserer, 74 A., 20.
6., Chr.ania., bgr. Chr.sand.
- Isachsen, Harald, Konsul, 15. 12.,
Chr.ania., H: Inga, f. Wibye.
- Juel, Ellen Johanne, 13. 5., Chr.ania.
- Juell, Elisa, f. Tornøe, 74 A., 10. 10.,
Halsenøkloster.
- , Serine Mathilde, f. Mauritsen, 6.
7., Kbhvn.
- Junker, Fridrich Carl, Maskinist,
Oktbr.? fra Wakamatzu til Han-
kowsk, H: Alma, f. Ellingsen i
Chr.sand.
- Iversen, Jensine Wilhelmine, f. Ber-
gendahl, 79 A., 23. 4., Chr.ania.
- Jürgens, Honorie, f. Schlytter, 68 A.,
6. 3., Chr.ania.
- Jürgensen, Caspar Johan, 78½ A.,
15. 2., Bergen.
- Jæger, Anton, Verksmester, 7. 4.,
Gøteborg, H: Gina, f. de Lange.
- , Knud Alexander, 22. 5., Marine-
hospitalet, San Francisco.
- Jølsen, Ragnhild, Forfatterinde, 28.
1., Enebak.
- Jørgensen, Marie Claudine, f. Mar-
strand, 66 A., 16. 11., T.hjem.
- Kahrs, Ditmar Johan, 20. 1., Ber-
gen.
- Kanty, Woldemar, Musiker, 3. 12.,
Chr.ania, H: Nathalie, f. Mag-
nussen.
- Karlsen, Emmy Marie Wilhelmine
Schaanning, 25. 11., Nordstrand.
- Kars, Gunnar, 14. 11., Bergen.
- Katscher, Rudolf Josef, Rentier, 86
A., 3. 6., Chr.ania.
- Kavli, H. Chr., Handelsmand, 41 A.,
27. 8., Charlottenlund pr. T.hjem,
H: Anna, f. Olsen.
- Keilhau, Jensine, f. Arboe, 3. 7.,
Chr.ania.
- Keyser, Ole O., Lærer, 70¼ A., 4.
1., Chr.ania.
- , Rudolf, 12. 8., Chr.ania, H:
Mary, f. Sewell.
- Kielland, Jonas Christinus Bull, 63
A., 12. 5., Stavanger, H: Gabri-
elle, f. Sundt.
- , Mette Johanne Colbjørnsen, f.
Munch, 86 A., 28. 3., Væggerløse,
Falster.
- Kirkhorn, Jacob Andreas, Kasserer,
67 A., 10. 3., Molde.
- Kirsebom, Harald Georg, Oberstl.,
30. 1., Chr.sand.
- Kismul, Z., fhv. Lærer, 67 A., 5. 7.,
Solvik pr. Stend, H: Ragna, f.
Myrdal.
- Kjørboe, Johanne, f. Larsen-Naur,
10. 2., Kbhvn.
- Kjerulf, Anna, f. Müller, 13. 5.,
Drammen.
- Kjær, Anna, 77 A., 17. 8., Stangnæs.
- Kjærland, Dina, f. Elbrecht, 64½ A.,
7. 2., Bergen.
- Klaveness, Helene, 29 A., 3. 2., Rom.
- Kleipzig, Anne, Enke, 6. 4., Chr.ania.
- Kleiser, Christiane, f. Fridtz, 27. 4.,
Chr.ania.
- Klemp, Frithjof, 6. 3., Chr.ania, H:
Olga, f. Morthensen.
- Klette, Dorteia, f. Koch, 22. 3.,
Fauske i Nordland.
- Kleven, Sofie Wilhelmine Caspara, f.
Fleischer, 17. 11., Lillehammer.
- Klinge, Nicoline, f. Thomsen, 77½
A., 4. 10., T.hjem.
- Klingenberg, Richard Michael, fhv.
Kommandørkaptejn, 73½ A., 16.
2., Chr.ania.
- , Sigurd Sverre, 28½ A., 30. 6.,
Bergen.
- Klüver, Anders Daae, 19. 11., Cam-
bridge, Mass.
- Kløcker, Elna, f. Røed, 42 A., 30. 5.,
Arendal.

- Knoph, Amaline, f. Holthe, 86 $\frac{3}{4}$ A., 11. 5., T.hjem.
- , H. S., Apotheker, 86 $\frac{1}{2}$ A., 27. 1., Bestum.
- Knudsen, Marie, f. Lund, 85 $\frac{1}{2}$ A., 9. 1., Thomas Angells Hus, T.hjem.
- , Sara, f. Pfefferkorn, 30 A., 18. 2., Chr.sund.
- Knudtzon, Andrea, f. Brodtkorb, 32 A., 14. 3., T.hjem.
- , Thorvald Christian, 56 A., 20. 11., T.hjem.
- Koch, Otto, Kbmd., 63 A., 23. 4., Bodø, H: Magda, f. Sellæg.
- , Sverre, 3. 10., Bergen, H: Jenny, f. Osmundsen.
- Kolbenstvedt, Bertrand, Direktør, 52 $\frac{1}{2}$ A., 31. 5., Chr.ania.
- Kolbjørnsen, Arne, Jernbanedirektør paa Haiti, 46 A., 19. 12., Port au Prince.
- Kolderup, Eilert, 78 A., 28. 5., Wang, Hedemarken.
- Kolstad, A. L., Snedkerm., 91 $\frac{1}{2}$ A., 6. 7., Chr.ania.
- , Oline, f. Enebo, 94 A., 6. 6., Chr.ania.
- Konow, Wilhelmine Marie, f. Bredal, 79 A., 19. 5., Bergen.
- Koren, Berthe Elise, f. Gerckens, 72 A., 3. 6., Nordstrand.
- , Margrethe Christine, 58 A., 17. 8., Chr.ania.
- , Marie, f. Rode, 51 A., 5. 1., Østre Fr.stad.
- Koss, Christiane Valdine, f. Walløe, 1. 8., Tønsberg.
- Kraasbye, Johan Magnus, Kbmd., 15. 8., Lille-Nørve pr. Aalesund, H: Marie, f. Widerø.
- Krane, Carl Elizar, 40 $\frac{7}{12}$ A., 5. 1. Tromsø, H: Johanne, f. Brøn-nich.
- Krog, Hanna, 88 $\frac{1}{2}$ A., 14. 7., Skien.
- , Peder Gjerløw, fhv. Handelsmand, 91 $\frac{1}{2}$ A., 15. 1., T.hjem.
- , Rolf, 18 A., 8. 9., Alstahaug.
- Kroggh, A. J., Instrumentmager, 59 A., 16., 4., Chr.ania, H: Marie, f. Hansen.
- , Hilmar Meincke, Telegrafuldm., 48 A., 28. 3., Lødingen.
- , Thorvald Christian, Febr., Dampskib »Aslak« Forlis, H: Helga, f. Arnesen i T.hjem.
- Krogness, Karethe, 74 A., 31. 7., T.hjem.
- Krohn, Bolette Sofie, f. Gran, 83 A., 10. 2., Bergen.
- , Julie, f. Thomsen, Sognepræst Johan K.s Enke, 86 A., 24. 1., Bergen.
- , W. D., Konsul, 88 A., 14. 2., Bergen.
- Kruse, Albertine, 55 A., 20. 4., Moss.
- Krzywinski, Hjørdis, 16 A., 23. 1., Bergen.
- Kuløy, Karoline Marie, f. Tandberg, 65 A., 27. 4., T.hjem.
- Lambertsen, Lambert, 38 $\frac{1}{2}$ A., 3. 10., Bergen, H: Thea, f. Meyer.
- Lampe, Anna M., 68 A., 6. 11. Brooklyn.
- Landmark, Axel Edvin, 33 A., 25. 12., Denver, Colorado.
- , Hylleborg, f. Johannesen, 75 A., 20. 12., Bergen.
- , Johan Widding Heiberg, fhv. Lensmand i Gulen, 79 $\frac{1}{2}$ A., 25. 4., Evindvik.
- Landstad, Klara, 20. 8., Chr.ania.
- , Wilhelm Magnus, Provst, 28. 12., Haus, H: Henrikka, f. Arnesen.
- Langaard, Rasmus Agerup, Generalkonsul, 10. 12., Chr.ania.
- de Lange, Gudrun, 16 $\frac{1}{2}$ A., 13. 4., Bergen.
- Larsen, Davine Christine, f. Brandt, 61 $\frac{1}{2}$ A., 4. 2., Chr.sand.
- , Peter, Grosserer, 73 A., 7. 11., Bestum, H: Sophie, f. Berg.
- Larsen, Morten, Skibsf., 68 $\frac{1}{2}$ A., 18. 9., Jersey City, Amerika, H: Anna, f. Kruge.
- Lavik, Dore, Skuespiller, 45 A., 16. 6., Bergen, bgr. Eksingedalen.
- Leganger, Mette Dorothea Kristine, 81 A., 4. 1., Chr.ania.
- Lehmann, Halfdan, Statssekretær, 83 A., 24. 7., Chr.ania.
- Leimann, Mina, f. Hirsch, 45 A., 24. 2., Chr.ania.

- Leisner, Adolfine, 77½ A., 18. 3., Chr.ania.
- Lerud, Marthe, f. Østmann, 87½ A., 24. 4., Søndre Odalen.
- Leschly, Peter Helesius, 74½ A., 26. 4., Solvig pr. Arendal.
- Levin, Adolf Frederik, Depart.assistent, 27 A., 1. 4., Chr.ania.
- Lie, Bernhard, 31 A., 29. 7., Østre Aker.
- , Bernhard Randulf, 28. 8., Bergen.
- , Eigil, 10. 3., Skien.
- , Johan Martin, fhv. Faktor, 72 A., 6. 12., T.hjem.
- , Johannes, 73 A., 12. 11., Bergen.
- , Jonas, 5. 7., Vestre Bærum, bisat Chr.ania, bgr. Fred.værn.
- , T. H., fhv. Handelsmand, 87½ A., 19. 10., T.hjem.
- , Valborg, f. Johnsen, 27 A., 14. 12., Bodø.
- Lieblein, Marie, 65 A., 7. 11., Chr.a.
- Lied, Aagot, 22½ A., 27. 10., Chr.a.
- Lilloe, Julie Sofie, f. Ostbye, 69 A., 4. 5., Chr.ania.
- Linaae, Jean Borelly, Skibsreder, 48 A., 20. 7., Sandefjord, H: Anna, f. Høst.
- , Marie, 80 A., 18. 5., Chr.ania.
- Lindboe, A. H., Adjunkt, 25. 8., Molde, H: Helga, f. Hansen.
- , Jacob, Dampskibsfs., 23. 3., New-York.
- , Oscar Wilhelm, fhv. Overlæge, 69½ A., 22. 4., Horten.
- de Linde, Samuel C., 23¼ A., 30. 7., Canada.
- Lindgren, Anna, f. Birch, 30. 7., Stockholm.
- Lindorff, Elise Charlotte, f. Johannesen, 81 A., 16. 10., Chr.ania.
- Lindqvist, Litty, 17. 3., Bergen.
- Lindstrøm, Knut, 18 A., 3. 12., Lærdal.
- Lockert, Henriette Gislesen, f. Friis, 9. 3., Badderer.
- Lohmann, Christen Olai, Snedker, 78 A., 15. 8., Bergen, H: Benic M., f. Bendixen.
- Loraas, Hans Rudolf, ORsagf., 31 A., 16. 6., T.hjem.
- Lorange, Ottilie Charlotte, f. Schröder, 3. 8., Chr.ania.
- Lorentzen, Andreas Frederik, fhv. Mølleer, 80½ A., 30. 11., Strinden.
- , Mary, f. Heitmann, 45 A., 25. 9., Chr.ania.
- Lorenz, Caroline, Lærerinde, 75½ A., 7. 3., Chr.ania.
- Lossius, Lars Lund Finckenhagen, 80 A., 5. 2., Chr.sund.
- Lowzow, Magdalene, f. Nissen, 50 A., 16. 8., T.hjem.
- Lude, Carl, Rebslager, 62 A., 7. 2., Bergen, H: Hanne, f. Stender.
- Ludt, Alf Wallace, 18½ A., 10. 10., Rouen.
- , Søren, 10. 1., Chr.ania, H: Mine, f. Eenberg.
- , Wilhelmine, f. Eenberg, 19. 9., Hop pr. Bergen, bgr. Chr.ania.
- Ludvigsen, K. C. K., Agent, 61½ A., 17. 1., Chr.ania, H: Marthine, f. Aars.
- Lund, A., Bagermester, 51½ A., 15. 3., Flekkefjord.
- , Amalie, f. Holm, 84½ A., 17. 9., Chr.ania.
- , Andrea, 77 A., 8. 12., Bragernes.
- , Betzy, f. Wærner, 75 A., 6. 11., Chr.ania.
- , Birger, Hoteltjener, 8. 8., T.hjem.
- , C. O., Maskinist, 62 A., 24. 8., Stavanger, H: Inger, f. Sunde.
- , Christiane, 8. 7., Chr.ania.
- , Edvarda Jacobine, f. Eggen, 51 A., 9. 7., Evenskjer.
- , Hagbart, 35 A. 1 Dag, 4. 6., Chr.ania.
- , Jacob Gabriel, Rustmester, 83½ A., 23. 1., Chr.ania, H: Heloise, f. Bøckmann.
- , Jenny, f. Knudsen, 54 A., 9. 12., T.hjem.
- , Johan Arnt, 8. 7., Midland, Canada.
- , Johan Helmer, Telegraffuldm., 62 A., 15. 1., Lødingen, H: Everine, f. Johnsen.

- , Johan Michael, fhv. Sognepræst, 74½ A., 6. 4., Ljan.
- , Josephine, f. Debes, 21. 12., Chicago.
- , Karen, 86 A., 23. 9., Chr.ania.
- , Margrete, Enke, 79½ A., 23. 5., Chr.ania.
- , Mauritz, Pølseem., 37½ A., 4. 9., Chr.ania, H: Thiline, f. Gulbrandsen.
- , Nicolai, Malerm., 48¼ A., 2. 2., Hamburg.
- , Olivia, f. Sætre, 67 A., 1. 7., Asker.
- , Ragnhild Marie, Enke, 53 A., 5. 12., Chr.ania.
- , Wilhelmine, f. Billington, 59 A., 24. 12., Græsvik pr. Fr.stad.
- Lunde, Ester Malene, f. Pedersen, 70 A., 8. 4., Bergen.
- , Gottliebe, f. Rasmussen, 51½ A., 12. 4., Boston, Amerika.
- , Knut, fhv. Møllejer, 24. 12., Tveitevaag.
- Lundh, Charles, 51½ A., 15. 3., Jeløen, bgr. Moss.
- Lundstad, Johanne, f. Nyblin, 86 A., 8. 10., Helsingfors.
- Lyche, Alvide Marie Louise, 12. 8., Chr.ania.
- , Jens Lange, 67 A., 2. 12., Chr.ania, H: Maren, f. Seeberg.
- Lühnenschloss, Harry, Ingeniør, 20 A., 6. 7., Mexico City.
- Lysell, Martinus O., Typograf, 26. 5., Chr.ania.
- Lütken, Ingeborg, 60 A., 17. 4., Chr.ania.
- Løchen, Einar, Høiesteretsjustitarius, 58 A., 27. 11., Chr.ania, H: Ragnfrid, f. Berg.
- Løfgren, Mathilde, f. Wager, 43½ A., 17. 4., Malm, Helsingfors.
- Løkke, Caroline Sigurdmunde, Telegrafinspektørs Enke, 92 A., 24. 6., Bergen.
- , Johanne, 28 A., 9. 10., Tromsø.
- Lønn, Anne Marie, Enkefru, 81½ A., 14. 12., Chr.ania.
- Loennechen, Christine, f. Hansen, 49 A., 24. 4., Chr.sund.
- Maartmann, Reinholth, Kbmd., 60 A., 23. 1., Chr.ania, H: Kaja, f. Bergh.
- Maastrup, N. O., Grosserer, 57 A., 14. 7., Bjørnebu.
- Madsen, Johanne Marie, f. Hennig, 77 A., 11. 6., Oslo.
- , Rebekka Fredrikke, f. Brun, 75 A., 23. 8., Bergen.
- Mamen, Louise, f. Hjorth, 76½ A., 8. 10., Fr.bald.
- Maroni, Christiane M., 84 A., 23. 4., Chr.ania.
- , Johan, Ingeniør, 24. 2., Chr.ania.
- Marstrander, Frederik, Rektor, 71 A., 14. 1., Chr.sand, H: Henriette, f. Sverdrup.
- Martens, Henriette, f. Pleyrn, 74½ A., 4. 11., Bergen.
- , Johan C., Konsul, 50¼ A., 28. 12., Jordskjælvet i Messina.
- , Johan Wilhelm Storjohann, fhv. Brigadeløge, 14. 9., Chr.ania, H: Henriette, f. Kaurin.
- , Lilli, 15½ A., 3. 3., Chr.ania.
- Mathisen, Bertha, f. Buntz, 24½ A., 24. 7., Bergen.
- von Mehren, Gidske, 53 A., 30. 1., Bergen.
- , Larsine G., f. Ulfeldt, 83 A., 17. 1., Bergen.
- Mehus, Gjerdine Marie, f. Bie, 46 A., 12. 12., Haugesund.
- Meidell, Alfred, 48½ A., 30. 1., Bergen.
- , Ingebrigt H., fhv. Skibsf., 76 A., 25. 8., Bergen, H: Johanne, f. Monsen.
- , Konrad, 42 A., 17. 2., Herøen.
- , Randi Therese, 22 A., 1. 2., Bergen.
- Meinich, Antonie, f. Munch-Petersen, 7. 10., Horten.
- Meisterlin, Carl Bernhard, fhv. Kbmd., 73¼ A., 22. 4., T.hjem, H: Christine, f. Greiff.
- Mejdell, Thorvald, fhv. Forstmester, 84 A., 28. 10., Chr.ania.
- Melgaard, Marthine Dorothea, f. Hansen, 90½ A., 10. 2., Skien.

- Mellbye, Anna Marie, Lærerinde, 47½ A., 28. 4., T.hjem.
- Melvold, Tollef, Gaardb., 73½ A., 22. 7., Aamot, H: Marthine, f. Torgersen.
- Mensinga, Jacobus, 30. 12., T.hjem, H: Ingeborg, f. Christensen.
- Methlie, Herman Olai, fhv. Toldopsynsmand, 84 A., 31. 5., Bergen, H: Mathilde, f. Holm.
- Meyer, Carl Hermann, Litograf, 3. 6., Oslo.
- , Christiane Bolette, f. Wesenberg, Provstinde, 75 A., 1. 3., Bergen.
- , Fritz, Fyrbøder, 1. 6., Havana.
- , Heinrich, Grosserer, 9. 9., Chr.ania, H: Isabella, f. Dycker.
- , I. L., fhv. Telegrafb., 76 A., 1. 8., Horten.
- , Maren Semb, f. Meyer, 27. 12., Larvik.
- , Olaf Christian, 32½ A., 9. 12., Chr.ania.
- , Peter Norman, Læge, 9. 5., Tolgen, bgr. Chr.ania, H: Ingrid, f. Sønderaasl.
- , Trygve, 16½ A., 19. 7., Chr.ania.
- , Valborg Unger, 29. 1., Elgin, Jowa.
- Michelet, Augusta, 20. 10., Nes pr. Tønsberg.
- , Georg Ove von Ramel, Oberst, 4. 1., Næs pr. Tønsberg, bgr. Chr.ania.
- Milde, Claus Andreas Nieuwejaar, 10/12 A., 26. 9., Bergen.
- Mjøen, Thea, f. Gundersen, 29. 7., Vestre Aker.
- Moe, Anna, f. Halvorsen, 4. 8., Bergen.
- , Arne, 40 A., 15. 3., Chr.sund.
- , Christine Magdalene, f. Strøm, 1. 9., T.hjem.
- , Louise, f. Bang, Botanisk Gartner M.s Enke, 87 A., 2. 10., Chr.ania.
- , Thorvald Chr., Skibsmægler, 45½ A., 28. 11., T.hjem.
- Mohn, Caroline Amalie, f. Kløvstad, 61 A., 23. 5., Chr.ania.
- Mohr, Christian, Ingeniør, 8. 1., Shanghai, H: Tordis, f. Halvorsen.
- Moldrup, Christine Cecille, f. Steen, 60 A., 24. 2., Bergen.
- Molle, Hjalmar Olai, 32 A., 12. 8., Mexico, H Andrea, f. Ludvigsen.
- , Marthe, f. Elholm, 16. 9., Bergen.
- Monrad-Krohn, Cecilie, f. Konow, 83½ A., 24. 6., Bergen.
- Monsen, Lauritz Stub, Kontorfuldm., 51 A., 2. 6., Bergen.
- , Rikke, f. Lohmann, 59 A., 24. 7., Bergen.
- af Morgenstjerne, Nicolay Krog Oscar von Munthe, Kabinetskamerherre, 86 A., 16. 11., Tønsberg.
- Moss, Eduard Wilhelm, Bogbinder, 3. 12., Bergen, H: Dorothea, f. Hansen.
- Mossin, Hans, Styrmand, 21½ A., 28. 3., »Inglewood« Brand ved Mandal.
- Mowinckel, Emmy, 23. 11., Venedig.
- , -Hansen, Henrik, 28. 8., Hamburg.
- Munch, Hans Munthe-Kaas, 4¾ A., 11. 12., Vestre Aker.
- , St., Pastor, 11. 8., Bestum.
- Munthe-Kaas, Margrethe Magdalene, 89 A., 4. 6., Chr.ania.
- Myhre, Marie Elisabeth, f. Scheel, 22. 9., Lillesand.
- , N. G., 89½ A., 16. 12., Svelvik.
- Müller, Adam V., Konsul, 39 A., August, Cartagena.
- , Anne Marie, Enkefru, 29. 1., Chr.ania.
- , Johanne, f. Kajan, 30. 4., Levanger.
- , M., Distriktslæge, 66¼ A., 22. 2., Røros.
- Möbius, Wilhelm Max, 49 A., 20. 11., Chr.sund, H: Josefine, f. Herstad.
- Møklebust, R., fhv. Fanejunker, 66¾ A., 8. 8., Nordfjordejd. H: Marthe, f. Runshaug.

- Møller, Anna Ingeborg, f. Jensen, 79½ A., 24. 5., Chr.sund.
- , Cathrine, f. Lugg, 82 A., 7. 2., Namsos.
- , Mina, 91¼ A., 15. 4., Chr.ania.
- , Oscar, Maler, 25 A., 17. 3., Kbhvn., begr. Bergen. H: Magda f. Hetland.
- Mørch, Edvard Johan, fhv. Sorenskriver, 10. 3., Chr.ania.
- , Sigurd, Sekretær, 15. 9., Gausdal.
- , Thora, 18. 10., Chr.ania.
- Nagel, August Peter, 38 A., 25. 12., Chr.ania.
- Nandrup, Oscar Frithjof, 33 A., 7. 11., Chr.ania.
- Natvig, Claus Christoffer, 16. 10., Chr.ania, H: Elise, f. Reinhard.
- Neeven, Anna Serine, f. Wereide, 6. 8., Fjesanger.
- Nerdrum, Sina, f. Forseth, 75 A., 28. 2., Chr.ania.
- Neuhaus, Claus, 87½ A., 27. 1., Bergen.
- Neumann, Severine, Enkefru, 74½ A., 3. 6., Chr.ania.
- Nevermann, Helga, 3. 3., Thjem.
- Nickelsen, Maren Cathrine, f. Scheitli, 3. 4., Chr.ania.
- Nielsen, Carl Adolph, Landskabsmaler, 60 A., 28. 7., Chr.ania, H: Mathilde, f. Caspersen.
- , N. Grosserer, 83½ A., 30. 1., Chr.ania, H: Emilie, f. Lambrechts.
- , Ole Lovenius Borgen, Adjunkt, 77½ A., 19. 3., Skien.
- , Niels, Verksmester, 4. 8., Chr.a., H: Sigrid, f. Gehrken.
- , Bernhard Holst, 26½ A., 1. 1., Bellevue pr. Moss.
- , Ragnbild Caspara Hertzberg, 12. 6., Halsnøen.
- Nielsen-, Sæther, H., Dyrlege, 82 A., 8. 10., Chr.ania.
- Norby, Caroline, 82 A., 20. 1., Chr.ania.
- Nord, Martin Edvard, Stud. økonom., 19½ A., 31. 5., Chr.ania.
- Nordahl, Christoffer, fhv. Vaktmester, 83 A., 24. 12., Østre Toten, bgr. Oslo.
- , Gunhild Mathea, f. Hellum, 85 A., 26. 7., Østre Toten, bgr. Oslo.
- Nordbye, Ole, Premierløjt., 32 A., 12. 5., Chr.ania.
- Norland, Carl, Pharmaceut, 24. 6., Cincinnati.
- Norløff, Carl, Kbmd., 54½ A., 12. 10., Drammen.
- Norman, Peter Johan, fhv. Postexp., 9. 6., Stavanger.
- Normann, Abel, fhv. Fyrforvalter, 25. 5., Stavanger, H: Astrid, f. Pettersen.
- , Oluf, Disponent, 12. 1., Stavanger, H Linu, f. Svendsen.
- , Sjur, 42 A., 2. 5., Reverton, Amerika.
- Nygaard, Ella, 21. 3., Chr.ania.
- Nyqvist, O. C. fhv. Kbmd., 4. 5., Chr.ania, H Thora, f. Allum.
- Nærup, Morten, 24½ A., 13. 2., Nøtersø.
- Nærup, Petra Jacobine, 24. 9., Chr.a.
- , W. G. G., Apoteker, 54 A. »Folgefondens Forlis 22. 8. ved Skaanevik, bgr. Bergen.
- Næss, Ludvig, Restauratør, 53 A., 27. 7., Chr.ania, H: Sophie, f. Lund.
- , Sigrid, 26½ A., 4. 6., Larvik.
- Nørregaard, Aase, f. Carlsen, 39 A., 15. 5., Chr.ania.
- Nøvik, P. M., Professor, 33 A., 8. 12., Hyattsville, Maryland.
- Odland, Thor Georg Bernhard, fhv. Sognepræst, 56 A., 26. 6., Kbhvn., H: Thora, f. Amlie.
- Offenberg, O. P., 28. 5., Skien.
- Oftedahl, Josefine, f. Bäfverfeldt, 49 A., 3. 1., Chr.ania.
- , Odne, 18 A., 2. 7., Chr.ania.
- Ohlsen, Olise Henriette, Lærerinde, 70½ A., 8. 2., Chr.sund.
- Ohme, Theodora Margrethe, f. Thorsen, 79 A., 22. 7., Egersund.
- Olsen, Anna G., f. Wiese, 76½ A., 14. 1., Fr.stad.

- , Fredrik, Amanuensis, 11. 12., Chr.ania.
- , Gunnar, Provst, 65 A., 15. 4., Sogndal, Dalene, bgr. Vestre Aker, H: Agnes, f. Munthe-Kaas.
- , Johan Walius, kgl. Fuldm., 75 A., 7. 2., Chr.ania.
- , Marie Christine, f. Mulling, 5. 7., Bergen.
- , O. A., Toldopsynsmand, 57½ A., 17. 1., Bergen, H Else, f. Odland.
- , Oline, f. Dahl, 70 A., 1. 12., Byaaen, T.hjem.
- , Ottilie Fredrikke, f. Tyrholm, 84½ A., 21. 3., Chr.ania.
- , Rasmus, kgl. Fuldm., 67 A., 7. 1., Vestre Aker, H Ragnhild, f. Smestad.
- , Tellef, Konsul, 60¾ A., 15. 11., Louvain.
- , Thora, f. Lilloe, 29. 12., Vestre Aker.
- Omsted, G. H., fhv. Stadsmaaler, 84½ A., 9. 10., Chr.ania.
- Ording, Theodor, Provst, 71 A., 27. 10., Solum.
- Ottersen, O., Lærer, 63 A., 12. 7., Østre Bærum, H: Marie, f. Borgmann.
- Ottesen, Arthur, Arkitekt, 60 A., 18. 9., Sandefjord.
- , Ingeborg, f. Willumsen, 81½ A., 2. 6., Chr.ania.
- , Lauritz Christian, fhv. Provst, 31. 1., Chr.ania, H: Grethe, f. Magelssen.
- , Otto Realf, Ingeniør, 79 A., 9. 12., Chr.ania.
- Ouren, Thorstein, Gaardb., 81¼ A., 20. 7., Røine pr. Lillehammer.
- Owren, Robert William, 7. 10., Chr.ania.
- Oxaal, J. G. D., Direktør, 71½ A., 20. 8., Chr.ania.
- Oxholm, Marie Abigael Eleonore, f. Vogt, 81½ A., 22. 7., Mandal.
- Paaasche, Emil Bernhard Olsen, 44 A., 13. 5., Bergen, H: Agathe, f. Endresen.
- , Mentz B., 79 A., 19. 4., Ask pr. Bergen, H: Marie, f. Wallace.
- , Caroline Berthilde, 91½ A., 25. 10., Chr.ania, bgr. Horten.
- De Paolis, Maria, 75½ A., 22. 8., Chr.ania.
- Parelius, Alfild, 24 A., 8. 3., T.hjem.
- Parmann, Carl Magnus, 23 A., 18. 7., Helgelandsmoen, bgr. Chr.a.
- , Solveig, 28 A., 6. 1., Chr.ania.
- Paulsen, Agnes Catharina, f. Zwach, 30 A., 14. 1., Chr.ania.
- Pay, Peter Vogt, 59 A., 7. 3., Chr.a, H: Thea, f. Røren.
- Pedersen, Kaja, Sognepræst P.s Enke, 91½ A., 28. 11., Sandefjord, begr. Andebo.
- , Mandor, Vognfører, 32 A., 28. 6., Lebesby, H: Laura, f. Smith i T.hjem.
- , Olaf Theodor Fladmark, Student, 21½ A., 1. 7., Molde.
- Petersen, Louise, f. Schou, 65½ A., 18. 7., Chr.ania.
- , Richard, fhv. Fængselsdirektør, 86½ A., 1. 5., Chr.ania.
- , Viggo, Postekspedient, 8. 8., Kbhvn., H: Kitti, f. Jordan.
- Pettersen, Mine, 69 A., 21. 9., Chr.a.
- Pfützenreuter, Inger Jorgine, 92¾ A., 28. 4., Vestre Aker.
- Pihl, Elsie, 24. 2., Pittsburg, Pa.
- , I. L. H., Arsenalsmed, 73 A., 27. 10., Chr.ania, H: Hilda, f. Andresen.
- Plathe, Johannes, 73 A., 20. 1., Chr.sand, H: Osille, f. Flak.
- Platou, Johanne, f. Behrens, 55 A., 17. 5., Chr.ania.
- Pleym, Mina Amalia, f. Jacobsen, 6. 9., Bergen.
- Polti, Marie, 29. 12., Chr.ania.
- Poulsen, O. A., Læge, 61 A., 18. 9., Chr.ania.
- Prante, Fredrikke Christiane Holberg Arentz, 29. 5., Bergen.
- Prosch, Eduard, 24. 2., Kbhvn.
- Prydz, Anne, 72 A., 29. 6., Vestre Bærum.
- Prytz, Anne Martha, f. Holmboe, 92½ A., 24. 10., T.hjem.
- , Sigurd Elias, Stud. theol., 25½ A., 21. 5., Kongsvinger.

- Preitz, Peter, Kontorchef, 47 A., 26. 8., Fr.stad, H: Anna, f. Gøhr-
 ling.
 Qvie, B. S., Kbmnd., 55 A., 16. 11.,
 Lervik.
 Raffel, M. R., Generalagent, 70 A.,
 4. 9., Chr.ania.
 Rasch, Anne Pernille, f. Rauan, 35 ½
 A., 23. 7., Chr.ania. Ulykkestilf.
 —, Gottfred, 3. 9., Fr.hald, H: Borg-
 hild, f. Anker.
 Rasmussen, Erik, Brugsejer, 82 ¼ A.,
 10. 11., Roligheden, Porsgrund.
 Ravn, Iver Myhlenphort, 12. 2., Ber-
 gen.
 Reiersen, Emil Fredrik, 72 ½ A., 10.
 1., Chr.ania, H: Anne, f. Båt-
 zersen.
 —, Halvor, 44 A., 15. 6., Chr.ania.
 —, Rasmus, fhv. Bager, 79 A., 22.
 10., Bergen, H: Karen Louise, f.
 Pettersen.
 Reimers, Henrikke, 73 ½ A., 30. 12.,
 Bergen.
 Reinert, Cathrine, 77 A., 27. 3.,
 Moss.
 Reinertsen, John L., Kbmnd., 69 ½
 A., 5. 10., Bergen, H: Juliane,
 f. Olsen.
 Reinhardt, Ferdinand, Konsul, 72
 A., 6. 2., Chr.sand.
 Reinskou, Hansine, f. Ohlsen, 9. 8.,
 Chr.ania.
 —, Ingeborg, 85 A., 30. 6., Chr.ania.
 Reisa, Hans Peter, fhv. Musiklærer,
 8. 9., Chr.ania.
 Resvold, Hans, fhv. Kopist i Justita-
 dep., 86 A., 18. 8., Chr.ania.
 Revelli, Luigia, St. Josefssøster (Ma-
 rie Joseph), 68 A., 29. 11., Chr-
 ania.
 Reymert, Theodor Denon, Advokat,
 54 A., 5. 5., Los Angeles, H:
 Stella, f. Taylor.
 Richter, Wilhelmine, f. Sem, 76 ½
 A., 24. 8., Bergen.
 Riddervold, Adolf, fhv. Provst, 83 A.,
 3. 6., Chr.ania, H: Laura, f.
 Storm.
 Rode, Fredrik, Stud. jur., 25 ½ A.,
 10. 2., Chr.ania, begr. Lier.
 —, Hjalmar Rosenvinge, Cand. jur.,
 Dommer i Congo, 32 A., 15. 12.,
 Luwengu, Tanganika, Congo.
 Rodskou, Birgithe Christine, 88 ½
 A., 21. 2., Chr.ania.
 Roggen, Danchert, 84 A., 30. 5., Ber-
 gen.
 Rogstad, Nils Giertsen, fhv. Borger-
 mester, 7. 3., Chr.ania, H: Hen-
 rikke, f. Dane.
 Rohde, Varda, f. Johannesen, 45 A.,
 30. 1., Chr.ania.
 Rolfsen, Anna Elisabeth, f. Natvig,
 18. 10., Mandal.
 Roll, Anna Johanne, f. Parelus, Pa-
 stor Carl R.s Enke, 71 A., 29.
 12., Chr.ania.
 Rolland, Anna, 75 A., 2. 4., Bergen.
 Rolsted, Marie, 72 ½ A., 29. 4.,
 Skien.
 —, N., 75 A., 15. 2., Skien.
 Rose, Dorthea, f. Ramstad, 38 A.,
 1. 3., Grorud.
 Rosendahl, Johanne, Gunnar R.s En-
 ke, 84 A., 8. 2., Bergen.
 Rosenvinge, Reidar, 20¹¹/₁₂ A., 7. 7.,
 T.hjem.
 Rossing, S., Musiker, 63 A., 28. 7.,
 Frogne.
 Rotheim, Waldemar Jacobsen, Se-
 kretær, 44 ½ A., 14. 3., Chr.ania,
 H: Carine, f. Isachsen.
 Rude, Amy Charlotte, f. Olsson, 37
 A., 16. 3., Tønsberg.
 Rudolf, Adolf Florian, 54 A., 5. 1.,
 Chr.ania, H: Marie, f. Næs.
 Rummelhoff, Hanna, f. Bugge, 52 A.,
 29. 5., Arendal.
 Rydgreen, Oluf, Fabrikbestyrer, 59
 A., 26. 7., Nedre Eker, H: Mat-
 hilde, f. Solberg.
 Rygh, Johs., forhv. Kirkes., 90 ½ A.,
 6. 5., Værdalen.
 Rynning, Mally, f. Johnsen, Soren-
 skriver R.s Enke, 62 A., 29. 2.,
 Chr.ania.
 Rytter, Signe, f. Anderssen, 2. 1.,
 Langesund.
 Røed, Einar, Ingeniør, 7. 4., Hamar.
 Røhmer, Alf Peter, 49 A., 16. 3.,
 Chr.ania.

- Röhne, Jørgen I., Amtsdyrlæge, 76½ A., 13. 8., Kongsvinger, H: Berthea, f. Bredeesen.
- Røjem, Olla, f. Bruun, 85 A., 4. 8., Fr.stad, begr. Eidskog.
- Rønneberg, E., Grosserer, 82 A., 28. 11., Stavanger.
- Rønning, Anne, Enke, 75¼ A., 17. 12., T.hjem.
- , Johan Adolf, Premierl., 24 A., 15. 4., Kongo.
- , Julie Amalie, 50 A., 9. 10., Tr.hjem.
- Ropke, Dorothea, f. Brenne, 87 A., 16. 1., Bergen.
- Rørdam, Dina, f. Halvorsen, 72 A., 24. 5., Chr.ania.
- Salvesen, Camilla, f. Lilloe, 18. 2., Arendal.
- , Fredrik, fhv. Skibsk., 76 A., 9. 10., Grimstad.
- , Nancy Amalie, f. Christensen, 86½ A., 18. 2., Mandal.
- , Wilhelm Sofus, 14. 2., Sidney.
- Samsing, Carl I., Toldb., 54½ A., 11. 7., Chr.ania, begr. 27. 7. i Oslo, H: Birgitte, f. Føyn.
- Samson, George, 38 A., og Datter: Lillemor, 7. 6., Kuldseiling ved Snarøen, H: Elder, f. Wilse.
- Sandved, Samuel, Sognepræst, 56 A., 11. 8., Aardal, Sogn, H: Malene, f. Aasland.
- Sang, I. C., Oberst, 77½ A., 1. 2., Chr.ania, H: Aarsilla, f. Qvale.
- , Ole Christian, April, Cape Horn, Wasnington.
- Saxild, Hans Johan, Cand. pharm., 1. 3., Fr.stad.
- Schaad, Sigurd I., Ingeniør, 25¹¹/₁₂ A., 23. 2., Chr.ania, H: Trine, f. Kjærnaas.
- Schanke, Sophie, f. Paulsen, 71½ A., 18. 2., Chr.ania.
- Schau, H. I., fhv. Kbmd., 59½ A., 21. 6., Fr.stad.
- Scheen, Marie Dorothea Vauvert, f. Nannestad, 89 A., 11. 12., Stenkjer.
- Schelde, A. H., Adjunkt, 50 A., 11. 2., Levanger, H: Bolethe, f. Wendelbo.
- Schenk, Marie Sofie, Enkefru, 13. 8., Chr.ania.
- Schielderup, Marine, Enkefru, 86 A., 13. 8., T.hjem.
- Schiørn, Fredrik Sigismund, Provst, 78 A., 13. 12., Tønsberg, H: Camilla, f. Lieung.
- Schjelderup, Sofie, f. Lind, 70 A., 14. 1., Chr.ania, begr. Tysfjord.
- Schjølberg, Wilhelm, 58½ A., 4. 8., T.hjem.
- Schjøll, Amalie, 67 A., 19. 12., Chr.a.
- Schjøning, Dorothea Lisette, f. Jentoft, 87½ A., 15. 8., T.hjem. Chr.sand, H: Ulrikke, f. Breda.
- Schlosser, Gustav, 59 A., 6. 2., Risør.
- Schlytter, Magda, f. Manthey, 10. 2., Chr.ania.
- Schnell, Henriette, 20. 10., Bergen.
- , Mathilde, f. Sæther, 49 A., 22. 2., Chr.ania.
- Schnelle, Gerhard I. Coppe, 79½ A., 22. 4., Bergen.
- Schnur, Adolf, fhv. Kbmd. 8. 4., Fr.stad.
- Schou, Einar William, 23 A., 4. 11., Chr.ania.
- Schram, Hansine, 60 A., 18. 9., Bergen.
- Schreuder, Wilhelm Heiberg, 25 A., 18. 9., Skjærgøhavn.
- Schroeter, Johan Wilhelm Constantin, Skibsmægler, 67 A., 11. 5., London.
- Schumann, Helene Marie, 2. 3., Bergen.
- Schwencke, Johan Gottfried, Grosserer, 78½ A., 6. 2., Chr.ania, H: Ovidia, f. Westergaard.
- Schydzt, Jørgen Julius, fhv. Provst, 80 A., 27. 11., Chr.ania, H: Hanna, f. Kooter.
- Schonheyder, Hjordis, 11. 2., Vaage, begr. Chr.ania.
- , Kathinka, 74½ A., 13. 3., Chr.ania.
- Schøning, Hedvig Sofie Stav, 14. 3., Stavanger.

- Schøyen, Emil, Bagerm., 67 A., 3. 9., Chr.ania, H: Josefine, f. Paulsen.
- Seip, Carl, Bestyrer, 54 A., 23. 12., Kallerød pr. Fr.hald, begr. Nordrehov, H: Fredrikke, f. Hirsch.
- Selboe, Carl Christian, fhv. Handelsfuldm., 89 A., 9. 8., Oslo.
- Sell, Marie L., f. Cold, 18. 10., Chr.a.
- Selvig, Anna, 7. 4., Svelvig.
- Sem, Alfhild, 19 A., 22. 5., Gjerpen.
- Semb, Ole H., Skomagerm., 50 A., 9. 11., Chr.ania, H: Amalie, f. Janson.
- Sibbern, Pauline Henrikke, f. Bredsdorff, 17. 5., Dyre pr. Moss.
- Sigurd, Ester, f. Edler, 23 A., 22. 10., Chr.ania.
- Simonsen, Hans Petter, 59½ A., 6. 10., Østre Fr.stad, H: Fredrikke, f. Holm.
- Sinding, Axel Smith, Provst, 58½ A., 15. 2., Nannestad, H: Augusta, f. Meyer.
- , Janna, fhv. Telegrafbestyrerinde, 13. 11., Chr.ania.
- Sindre, Rasmus, fhv. Storthingsmd., 48½ A., 3. 4., Indviken.
- Singdahlsen, Petra, 67 A., 24. 5., Larvik.
- Sjolie, Ole, 80⁹/₁₂ A., 26. 5., Rendalen.
- Sjøstrøm, Frithjof, 35 A., 25. 6., Laxevaag, H: Hilda, f. Mikalsen.
- Skaar, Amund, 58½ A., 11. 11., Chr.ania.
- Skagen, J. Friis, O.R.Sagf., 69 A., 9. 10., Gloppen, bisat Bergen, H: Camilla, f. Boalth.
- Skattum, H. O., Kbmd., 79 A., 26. 10., Ullern.
- Skavlan, Harald, Overingeniør, 54 A., 11. 7., Voss, begr. Thjem.
- Skotvedt, A. H., Kaptein, 62 A., 25. 10., Chr.ania.
- Smith, Bergiette Sivertsen, 85 A., 16. 5., Bergen.
- , Didrikke v. Cappelen, 80 A., 1. 11., Chr.ania.
- , Elise Jørgine, f. Evensen, 74½ A., 25. 5., Chr.ania.
- , D. P., fhv. Sognepræst, 80¼ A., 20. 3., Stabæk, H: Alvilde, f. Singdahlsen.
- , Jacob, Skomagerm., 76 A., 24. 4., Bergen, H: Regine, f. Wathne.
- , Karen Otthine, 85½ A., 29. 5., Bergen.
- , Martine Fredrikke, 76 A., 17. 2., Thjem.
- , Olefine, f. Devold, 19. 2., Aalesund.
- , Randi, 27 A., 26. 10., Bergen.
- Snilsberg, Martinus, Kbmd., 43½ A., 12. 5., Horten, H: Helga, f. Christiansen.
- Soelberg, Anne, f. Horgmark, 83 A., 1. 10., Aagaardstrand.
- , G., fhv. Lensmand, 78 A., 11. 1., Flatanger.
- Solberg, Carl N., Direktør, 35 A., 22. 3., Drammen, H: Louise, f. Arbo.
- , Maren, f. Gledje, 68½ A., 18. 11., Fyrisdal.
- Solbue, Anne Henriette, f. Gregersen, 74 A., 20. 3., Ørlandet.
- Solem, Kirsten Birgitte, f. Steen, 25 A., 27. 4., Thjem.
- Solgaard, Arthur, 21 A., 14. 8., Chr.sand.
- Solensteen, Hanna, fhv. Lærerinde, 14. 5., Chr.ania begr. Bergen.
- Sommer, Sigrid, 75 A., 11. 2., Bergen.
- Sommerfeldt, Carl Linné, Rektor, 19. 7., Chr.sand. H: Thora, f. Gjerdrum.
- , Jakobine, f. Lorentzen, 74 A., 29. 1., Chr.ania.
- , Magda, f. Helland, 21. 1., under et. Ophold i England.
- , Olaf Hagbart, 86½ A., 23. 11., Toten.
- Sontum, Sanna, f. Bruun, 78½ A., 13. 6., Chr.ania.
- Soot, Carl, Kontorchef, 31½ A., 11. 11., Chr.ania.
- Sparre, Richard Momme Petersen, 19 A., 26. 7., Chr.ania.
- Spatz, Paul, fhv. Grosserer, 29. 9., Vestre Aker.

- Spønning, Knut Severin, Overlærer, 76½ A., 1. 6., Drammen, H: Inga, f. Hvaaler.
- Spilling, Gunhild, 68½ A., 28. 1., N. Undal.
- Stabell, Paul, Kasserer, 18. 7., T.hjem, H: Karen, f. Sandvold.
- Stabenfeldt, Sophie, 74 A., 6. 12., Chr.ania.
- Stui, Helge, fhv. Veterinærkaptein, 77 A., 17. 2., Chr.ania.
- Stalsberg, Theodor Chr., Forstmeister, 27. 3., Chr.ania.
- Stang, Dikka, f. Breder, 60 A., 10. 6., Chr.ania.
- , Lauritz L., Disponent, 50 A., 21. 6., Chr.ania.
- , Petronelle Cathrine, f. Sørensen, 68 A., 19. 8., Vestre Aker.
- , Søren Bertelsen, 72 A., 26. 4., Bergen, H: Anna, f. Ludvigsen.
- Stangebye, Amalie Elisabeth, 16⁷/₁₂ A., 23. 12., Chr.ania.
- Steen, Anna Cathrine, f. Bergh, 84 A., 15. 12., T.hjem.
- , Christiane Mathilde, f. Rude, 30½ A., 26. 12., T.hjem.
- , Constance Amalie, f. Jensen, 72½ A., 13. 3., Chr.ania.
- , Hansine Bergitte, 55 A., 1. 12., T.hjem.
- , Johan Alfred, Skomager, 58½ A., 5. 3., Chr.ania, H: Johanne, f. Kristiansen.
- , Johannes A., Maskinist, 48 A., 23. 1., Windau, H: Johanna, f. Johannessen i Bergen.
- , Just, Maskinist, 47½ A., 27. 7., Shanghai, H: Helene i Chr.ania.
- , Mentz Anfind, 25½ A., 12. 4., Bergen.
- , Octava, 23. 2., Hamar.
- , Oscar Fredrik, Ingeniør, 6. 7., Fr.stad.
- , Rebekka, 76 A., 22. 1., Hamar.
- Steenstrup, Dagny, 24½ A., 3. 11., Fr.værn.
- Steinger, Johan Andreas Heinrich, fhv. Toldb., 84 A., 3. 6., Chr.ania.
- Steiner, Else Mariane, f. Bellington, 77 A., 18. 5., Bergen.
- Stenersen, Thorstein, Landhandler, 54½ A., 21. 10., Koppang.
- , Trygve, 21½ A., 15. 6., St. Regis, Montana.
- Stephansen, Cornelius, 8. 9., Hamburg.
- Stock, Caroline, f. von With, Stenerats Adolf S.s Enke, 2. 10., Hannover.
- Stockenberg, Ferdinand, Konsulatråd, 41 A., 27. 8., Richen ved Basel, H: Hanne, f. Thommesen.
- Stokke, Helene, f. Fortuna, 71½ A., 13. 11., T.hjem.
- Storm, Eilert, fhv. Zahlkasserer, 69 A., 12. 12., Chr.ania, H: Joakime, f. Sigholt.
- Straith, Otto, 24 A., 27. 8., fra Cuba til New York.
- Stray, Karen Marie, f. Hansen, 82 A., 3. 9., Chr.sand.
- Strøm, Chr., Cand., 11. 6., Chr.ania.
- , Gusta, 51 A., 31. 10., Ullern.
- , Hans Fr., Gaardb., 15. 4., Hit-teren.
- , Ida Janette, 24½ A., 2. 5., Bergen.
- , S. A., 73 A., 28. 8., T.hjem, H: Augusta, f. Liebig.
- , Sofie, f. Meyer, 22. 3., Bergen.
- Stub, Emil A., Politib., 62 A., 24. 6., Chr.ania.
- Støren, Anne Sophie Fredrikke, f. Larsen, 63 A., 13. 10., Lillehammer.
- Størmer, Caroline Margrethe, 2. 7., Svolvær.
- Støylen, Bjarne, 10. 4., Vestre Aker.
- Sudmann, Carl Christofer, 18½ A., 29. 4., Bergen.
- Sundt, Carl Oluf, Bogtrykker, 66 A., 31. 3., T.hjem, H: Johanna, f. Christiansen.
- , Fritz, 92½ A., 19. 6., Chr.ania.
- Svanfeldt, Marie, 53 A., 10. 12., Chr.ania.
- Svanøe, Sara, f. Hetland, 80 A., 6. 1., Bergen.
- Svendsen, Lydia Berentine, f. Blydt, 11. 8., Bergen.

- , Mari Cathrine, f. Kilgren, 93²/₁₂ A., 1. 4., Chr.ania.
- , O., Reisende, 57 A., 29. 2., Chr.a, H: Hanna, f. Møller.
- , Samuel Edvard, Skibsf., 75 A., 16. 11., Kragerø, H: Pauline, f. Alsing.
- Svensson, Mathilda, 15. 12., Chr.a.
- Swane, Christian, fhv. Kbmd., 86¹/₂ A., 1. 4., Chr.ania.
- Swensen, Thora Rebekka, 11. 12., Drammen.
- Syberg, Jürgen Axel, 29. 3., Hoge pr. Lillehammer.
- Synnestvedt, Rina, f. Bowitz, 29. 11., Chr.ania, begr. Molde.
- Syvertsen, Maren Olava, f. Thinn, 18. 7., Drammen.
- Såfvenbom, Sarah, f. Graham, 3. 9., Chr.ania.
- Sæthren, O., O.R.Sagf., 79¹/₂ A., 28. 8., Chr.ania, H: Abigael, f. Winderen.
- Søgaard, Olaf Rudolph, 13. 6., Chr.a.
- Sønderaal, Petrine, 81 A., 14. 5., Chr.ania.
- Sønderby, Julie, Enkefru, 77¹/₂ A., 9. 2., Chr.ania.
- Sørbye, Bredine, f. Sollerød, 82 A., 22. 12., Chr.ania.
- Sørensen, Andreas, Kbmd., 9. 8., Chr.ania, H: Christine, f. Halvorsen.
- , O., Vognfabrikant, 77 A., 1. 4., Chr.ania, H: Josefine, f. Henriksen.
- , Søren, Maskinist, 1. 11., Blyth, H: Klara, f. Wegner i Chr.ania.
- Sørenssen, Aimar August, Statsraad, 85¹/₂ A., Rygge.
- Søyland, B. L., Dampskibsexped., 85¹/₄ A., 30. 1., Flekkefjord.
- Tandberg, Carl Christian, 14. 8., Chr.ania.
- Tangen, Ragna, f. Tønnesen, 35³/₄ A., 26. 11., Chr.sand.
- von Tangen, Anna Emilie, f. Hansen, 17. 9., Stavanger, begr. Bergen.
- Tanner, Valborg, f. Stang, 21. 12., Minneapolis.
- Tendrup, Martha Andrea, f. Amundsen, 78¹/₂ A., 18. 2., Bergen.
- Thane, Ferdinand C., 65 A., 8. 2., Thjem.
- Thaulow, Johanne Louise, f. Nielsen, 58¹/₂ A., 19. 6., Aasgaardstrand.
- Theisen, Rasmus, Amtmand, 13. 5., Bodø, H: Hanna, f. Boye.
- Thesen, Anna, f. Rummelhoff, 59 A., 19. 4., Gvarv.
- , Theodor, Ingeniør, 48 A., 22. 3., Kronstadt, Sydafrika.
- Thiis, Jens Schanche, Konsul, 82¹/₂ A., 10. 5., Chr.ania, H: Hanna, f. Finne.
- Thilesen, Thorleif, Disponent, 32 A., 22. 4., Chr.ania.
- Thingvold, Gunda, f. Dorff, 84 A., 13. 4., Land.
- Thinn, Karen, Enkefru, 9. 10., Chr.a.
- Thisted, Hella Sofie, 12. 2., Lardal.
- Thomassen, Sofie Emilie, 14 A., 6. 8., Bergen.
- Thordén, Hilmar, Skrædder, 53 A., 15. 3., Chr.ania, H: Marie, f. Caltenback.
- Thorendahl, P., Grosserer, 62 A., 21. 3., Chr.ania, H: Juliane, f. Andersens.
- Thorkildsen, Gunvald Christian Bernhard, Biskop, 62¹/₂ A., 19. 1., Chr.sand, H: Hanne, f. Dick.
- Thorne, Storm, Ingeniør, 68 A., 4. 8., Tønset, H: Lorentze, f. Preus.
- Thornæs, S., fhv. Toldkontrollør, 85 A., 20. 5., Aalesund, begr. Chr.ania.
- Thorsen, Knut, Skibsf., 34¹/₂ A., 23. 11., Forlis fra Glasgow til Sidney, Cape Breton, Kanada.
- Thorstensen, Hendriethe, 63 A., 18. 12., Chr.ania.
- Thorvildsen, Peter, Skibsreder, 15. 10., Chr.ania, H: Severine Benedicte, f. Brinck Lund.
- Thrane, Nikolai Hagerup, 68 A., 13. 2., Tromsø.
- Thrap-Meyer, Dorthea von Tangen, 2. 5., Vestre Aker.
- Thue, Lilla, 1. 12., Chr.sund.

- Thurmann, Kirsten, f. Damsgaard, 84 A., 25. 7., Chrania.
- Thyholdt, M., 3. 3., Bergen.
- Thürmer, Aage, 14½ A., 12. 1., Chr.a.
- Tidemand, Hedvig, 6. 12., Chrania.
- , Johannes, 86 A., 24. 12., Chr.a.
- Tiller, Anna, f. Lein, 62 A., 9. 1., T.hjem.
- , Jørgine, 36½ A., 10. 8., T.hjem.
- Tobiesen, Mathilde, 94½ A., 7. 3., Chrania.
- Todsen, Christiane Amalie Sofie, 76 A., 9. 9., Bergen.
- Tollefsen, Ludoviga, f. Reitzel, 3. 1., Chrania.
- Torbjørnsen, Gabriel Ross, Rørlægger, 16. 5., Vestre Aker, H: Petrine, f. Bentsen.
- Torgersen, Theodor, Formand, 8. 8., Chrania, H: Walborg, f. Delphin.
- Torp, Kristian, 16 A., 13. 11., Oslo.
- , Nils, 15. 9., Bergen.
- Torstensen, Severin Mathias, Skibsreder, 76 A., 9. 4., Tønsberg, H: Emilie, f. Møller.
- , Trine, f. Slotz, 78 A., 29. 3., Bergen.
- Traaen, Louise, f. Egeberg, 8. 1., Vestre Bærum.
- Trampe, Anna Karoline, f. Bauck, Grevinde, 83½ A., 11. 5., T.hjem.
- Tranaas, Elen Sofie, f. Hoff, 45 A., 20. 5., T.hjem.
- Tresselt, Carl, 76 A., 18. 3., Bergen, H: Rikke, f. Holst.
- , Johan Julius Brandis, 72 A., 29. 11., Stettin, H: Emmy, f. Teschendorff.
- Trost, Karen, Telegrafistinde, 2. 12., Chr.sand.
- Truslew, Christen Rando, 23. 11., Chrania, H: Sigrid, f. Andresen.
- Trønnes, P., Sagfører, 79½ A., 3. 12., Storelvedalen.
- Tschudi, Egidius Peter, 10. 1., Chr.a.
- Tønder, Knud A., Kbmnd., 62 A., 24. 12., Bergen, H: Gedske, f. Fæster.
- Tønnessen, Birgitte Marie, f. Juell, 14. 5., Stavanger.
- Tønnesen, Johanne Henrikke, f. Lundgreen, 14. 8., Bergen.
- , Lina, 28. 3., Chrania.
- Tørnbom, Josefine, 28. 9., Chrania.
- Tønsberg, Caroline Henriette, f. Nielsen, 9. 10., Bodo.
- , Edv., 69½ A., 2. 12., Urskog, H: Marie, f. Berg.
- Tøstie, Gunvor, 4. 4., Chrania.
- Uchermann, Augusta, Enkefru, 3. 6., Chrania.
- Ugland, Jens Lassen, 75 A., 12. 5., Arendal.
- Ullitz, Laura, 76 A., 1. 1., T.hjem.
- Ullstrøm, Rolf Svane, 1/12 A., 17. 10., Østre Bærum.
- Ulvesager, Thomasine, f. Tychesen, 84 A., 6. 10., Bergen.
- Unger, Carl, Skibsk., 83½ A., 1. 4., Fr.stad.
- , Valborg, f. Meyer, 29. 1., Jowa.
- Urdahl, Christian, Skomager, 73½ A., 29. 5., Chrania.
- , Kari Pedersdatter, Diakonisse, 30½ A., 18. 4., Lyster.
- Utne, Erling Smith, 23. 12., Bergen.
- Valentinsen, R. M., Farver, 75½ A., 14. 10., Balestrand, H: Mariane, f. Pedersen.
- Valeur, Betzy, 23. 1., Chrania.
- , Ellen Anna, Enkefru, 85 A., 14. 12., Bergen.
- Vang, Harda, 7. 7., T.hjem.
- Varmbo, O., Overlærer, 69 A., 23. 7., T.hjem.
- Vemmestad, J. J., Læge, 24. 6., Stavanger, H: Lalla, f. Ramm.
- Vibe, Hanna Margrethe, 85½ A., 7. 9., Chrania.
- Villars, Halvor Frederik, 36½ A., 11. 12., Chrania.
- Virsching, Gunbild Heiberg, 51 A., 16. 6., Brevig.
- Vogt, Martha Johanne Abigael, f. Kinck, 16. 10., Chrania.
- Voigt, Lorentz Fredrik, Ingeniør, 73 A., 13. 9., T.hjem.
- Volckmar, Frantz August, Kbmnd., 84½ A., 23. 1., Chr.sund.
- Vollan, Hanna, f. Tønning, 70 A., 28. 9., Bergen.

- Vonen, Johan Suckaw, 75 A., 4. 10., Dale i Sondfjord.
- Voss, Carl, 23. 10., Bergen.
- , Didrik, 74½ A., 31. 5., Bergen.
- , Odd, 22¾ A., 12. 4., Chr.ania.
- Væringsaaasen, Berthe Rogstad, 68 A., 1. 8., Elverum.
- Waalmann, Lauritz, fhv. Kbmd. og Bankkasserer, 79 A., 5. 6., Tønsberg, H: Cathinka, f. Walle.
- , Sigurd, 22 A., 12. 6., Chr.ania.
- Wahl, Nicolai, Tømmermand, 24. 5., Bergen, H: Inga, f. Waardal.
- Wallace, Sophie, f. Huun, 74 A., 1. 7., Chr.ania.
- Walle, Maren, f. Mosgaard, 71 A., 8. 1., Chr.ania.
- Wallem, N. Th., Overlærer, 20. 4., Chr.ania.
- Walter, Johan Carsten, fhv. Kaptein og Toldkass., 91 A., 7. 5., Bergen, H: Alida, f. Friis.
- Wang, Emmy Eriksen, 1. 11., Chr.a.
- , Erik, Gartner, 23. 10., Jevnaker.
- , Hanna, f. Aas, 51 A., 18. 8., Kniple pr. Fr.stad.
- Wangberg, Audun Hartvig Lund, ORsagf., 33½ A., 26. 1., Thjem, H: Elvine, f. Aaslund.
- Warncke, Dorothea, 74½ A., 9. 11., Bergen.
- Wedege, H. E., Kbmd., 71 A., 10. 4., Finkongkjeilen.
- Weenaas, George, Ingeniør, 37 A., 13. 7., Nes, Romerike.
- Wellerop, Clara, f. Bach, 64 A., 14. 3., Porsgrund.
- Wellin, Oluf, 1. 4., Bergen.
- Weltzin, Frantz Jacob, fhv. Kommandersergeant, 6. 1., Mindresunde.
- Wennberg, Samuel Georg Simon, Lensmand, 72 A., 19. 10., Balsfjord, H: Jensine, f. Kiil.
- Werenskjold, Werner, fhv. kgl. Fuldm., 77 A., 20. 10., Chr.ania.
- Werner, Elise, f. Monsen, 7. 1., Bestum.
- , J. A., ORsagf., 24. 3., Chr.ania.
- Werring, Emil Sylvius, 18 A., 23. 4., Chr.sund.
- Wesenberg, Marie, f. Dahl, 72½ A., 18. 1., Chr.ania.
- Wessel-Berg, Betzy, f. Nielsen, 71 A., 25. 5., Chr.ania.
- Westergaard, Michael Høegh, Fyrvogter, 64 A., 21. 3., Arendal.
- Westphalen, Hilda, 81½ A., 9. 2., Chr.ania.
- Wiborg, Lauritz, Kbmd., 81½ A., 28. 10., Bergen.
- Width, Michael H., 94 A., 3. 1., Aarønes pr. Molde.
- Wieberg, Bernt Christian, 80½ A., 4. 10., Stange.
- Wiedemann, Wilhelm Friedrich, 4. 10., Østre Aker.
- Wiehe, Amalie Josephine, f. Torkildsen, 65 A., 23. 3., Chr.ania.
- Wiencke, Ludvig Friedrich Andreas, 78 A., 8. 3., Bergen, H: Agnethe, f. Erland.
- Wiese, Agnete, f. Wiese, 75 A., 16. 4., Stavanger.
- , Christine, f. Jansen, 65½ A., 24. 4., Eidsvold.
- Wilberg, Ths. A., Kbmd., 20. 7., Fr.stad, H: Elise, f. Kjølstad.
- Wilhelmsen, H. F., Skibsf., 25. 4., Drøbak, H: Mathilde, f. Thiemroth.
- Wille, Anne Cathrine Adolphine, f. Koller, 22. 3., Chr.ania.
- , Aug., Kbmd., 77 A., 17. 1., Fr.hald.
- , Gustav Fredrik Dietrichson, 27¾ A., 19. 5., Chr.ania, H: Malla, f. Røste.
- , Magdalene Susanne, 24. 11., Thjem.
- Willms, Marie Elisabeth, Boghandler B. N. W.s Enke, 71½ A., 4. 4., Kongsberg.
- Willoch, Lotte, 79½ A., 27. 6., Horten.
- Willumsen, Anton, Advokat, 27. 7., Chr.ania, bgr. Tromsø.
- Wilmann, Christian, 80 A., 2. 5., Bergen.
- Wilse, Jens, fhv. Skibsf., 80½ A., 7. 11., Fr.hald, H: Dikka, f. Holmboe.

- Wimpelmann, Theodor, 88 A., 31. 7., Surendalen.
- Wind, Robert, Kemiker, 3. 6., Chr.ania. H: Elise, f. Var.
- Wingard, Lucie Marie, 84 A., 2. 6., Chr.ania.
- Winsnes, K., Dyråge, 1. 12., Chr.ania, H: Ragnhild, f. Orn.
- With, Carl Georg, Generallojtnant, 4. 9., Chr.ania.
- Wittusen, Claus S., Papirhandler, 23. 1., Chr.ania, H: Dagny, f. de Lange.
- Woie, Ole, Stud. theol., 19½ A., 5. 3., Chr.ania.
- Wold, Christine, 26. 4., Chr.ania.
- , John, flv. Lensmand, 71 A., 15. 1., Aasen.
- Wolff, Carl L. B., 44 A., 23. 12., Bergen, H: Helge, f. Fosse.
- , Louise Charlotte, f. Büsing, Kapt. Fredrik W.s Enke, 77 A., 27. 10., Chr.sand.
- Woxen, Carl Christian August, Skibsf., 86 A., 8. 2., Chr.ania.
- Wright, Eilert Bernhard, 29. 7., Porsgrund, H: Edel, f. Bye.
- Wulf, Sine, f. Lambertsen, 75 A., 4. 12., Bergen.
- Wøien, Alfred, Sekretær, 40½ A., 14. 10., Stokmarknæs.
- Ytteborg, Emmeline, f. Stoph, 13. 10., Chr.ania.
- Zachariassen, N. J., 23. 1., Skien.
- Zachariassen, Albert, 48 A., 16. 10., Bergen, H: Marie, f. Esther.
- , Andrea, 94 A., 29. 10., Tønsberg.
- , Inga, 28. 12., Langesund.
- Zapffe, Ludvig, Arkitekt, 40 A., 24. 10., Chr.ania, H: Sofie, f. Timm.
- Zogbaum, Rosalie, f. Esselbach, 28. 7., New York.
- Øien, Eline Christine, 76 A., 2. 7., Thjem.
- Øksnevad, Torine, f. Folkvord, 44 A., 12. 6., Bergen.
- Ørbeck, Anders J., Gaardb., 86½ A., 12. 4., Eidsvold.
- Ørnberg, Frans, 51 A., 15. 10., Stockholm.
- Øslebye, Laura, f. Quisling, 50 A., 23. 5., Fr.stad.
- Østerberg, Henriette, f. Holm, 70 A., 16. 10., Chr.ania.
- Østgaard, Harald Ramm, Cand. jur., Lensmand, 53 A., 25. 1., Lom, H: Gabrielle, f. Winsnes.

Indhold.

	Side
Nogle Slægtbogs-Uddrag. Ved Arkivar <i>A. Thisel</i> . II. Præsten Anders Samsings Efterretninger om de Odense Slægter Rosenvinge, Mule, Seeblad og Landorph	1
Kendte Navne fra københavnske Kunstnerkredse i det 18de Aarhundrede. Spredte Oplysninger fra utrykte Kilder. Ved Professor <i>H. Weitemeyer</i>	25
Præsten Wilhelm Andreas Wexels Optegnelser om sin fædrene Slægt. Meddelt ved Sognepræst <i>D. Thrap</i>	69
Arkiver og Genealoger. Af Arkivsekretær <i>Gerhard L. Grove</i>	79, 275
En Ansøgning fra Charlotte Dorothea Biehl. Meddelt ved Overpostkontrollør <i>Fr. Olsen</i>	97
Spørgsmaal og Svar:	
Spørgsmaal 1. Om Margrethe Jespersdatter, Enke efter Henrik Rosenmeyer den yngre m. fl. Af Hofjægermester <i>Løvenskiold</i>	98
— 2. Om cand. med. Bernt Schiern. Af Kredslæge <i>K. Carøe</i>	98
— 2 b. Om Modehandler Tobie Martin. Af stud. jur. <i>Harald Gram</i>	182
— 3. Om Rasch af Flintholm. Af Arkivamanuensis <i>A. W. Rasch</i>	182
— 4. Om Billedskærer Thor Kongstad og Hustru. Af <i>E. Kongstad Rasmussen</i>	183
Svar I. Om Christine Henriksdatter Mönichen. Af <i>Redaktøren</i>	183
— II. Om Rask af Flintholm. Af <i>C. V. Langkilde</i>	280
Breve fra 1815 til 1817 vedrørende F. P. J. Dahls Ophold i Christiania som Docent i Filosofi. Meddeelt af hans Søn, Professor <i>F. C. B. Dahl</i>	99, 185
Danske, norske og holstenske Studenter indskrevne ved Universitetet i Strassburg. Ved Kredslæge <i>K. Carøe</i> og Hofjægermester <i>C. E. A. Schöller</i>	143
En Samling jydsk Testamenter fra o. 1681—1734. I Uddrag ved Postexpedient <i>C. Klitgaard</i> (sluttet)	162
Rettelser vedrørende Slægten Römør. Af Sognepræst <i>John Møller</i>	184
Sten Maltesen Sehe ted Af Oberst <i>Emil Madsen</i>	208
Gravskriiter fra Helligaandshuset i Kjøbenhavn. Ved <i>Poul Bredo Grandjean</i>	229
Lidt om de ældste Led af Familien Tobiesen i Norge. Af Arkivar <i>E. A. Thomle</i>	234

	Side
Brevveksling mellem Digteren Chr. Brødahl og Professor P. E. Müller. Ved Magister <i>O. Thyregod</i>	249
Danske og Norske, immatrikulerede ved Universitetet i Groningen 1615—1762. Ved Kredsløge <i>K. Carøe</i>	262
Et Bidrag til Familienne Dyssels og Søbøtkers Historie. Af Post- ekspedient <i>C. Klitgaard</i>	266
Optegnelser af Sognepræst til Ofoten Mads Olufsen Homle. Ved Godsejer <i>G. F. Heiberg</i>	273
Trykfejl	280
Register. Af Arkivassistent <i>H. C. Roede</i>	281
Meddelelser om Samfundets Anliggender	307

Tillæg.

- I. Dødsfald i Danmark. Af Registrator *Jul. Bidstrup*.
 II. Dødsfald i Norge. Af Arkivamanuensis *A. W. Rasch*.
-